OSUALDI CROLLIJ VETERANI HASSI BASILICA CHYMICA, CONTINENS...

Oswald Croll, Ulrich Bollinger, Giovanni Francesco Maratti

Digitized by Google

Vallumbrosani Monasterii S. Fracedij Romae

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
12
18 K
121

Digitized by Google

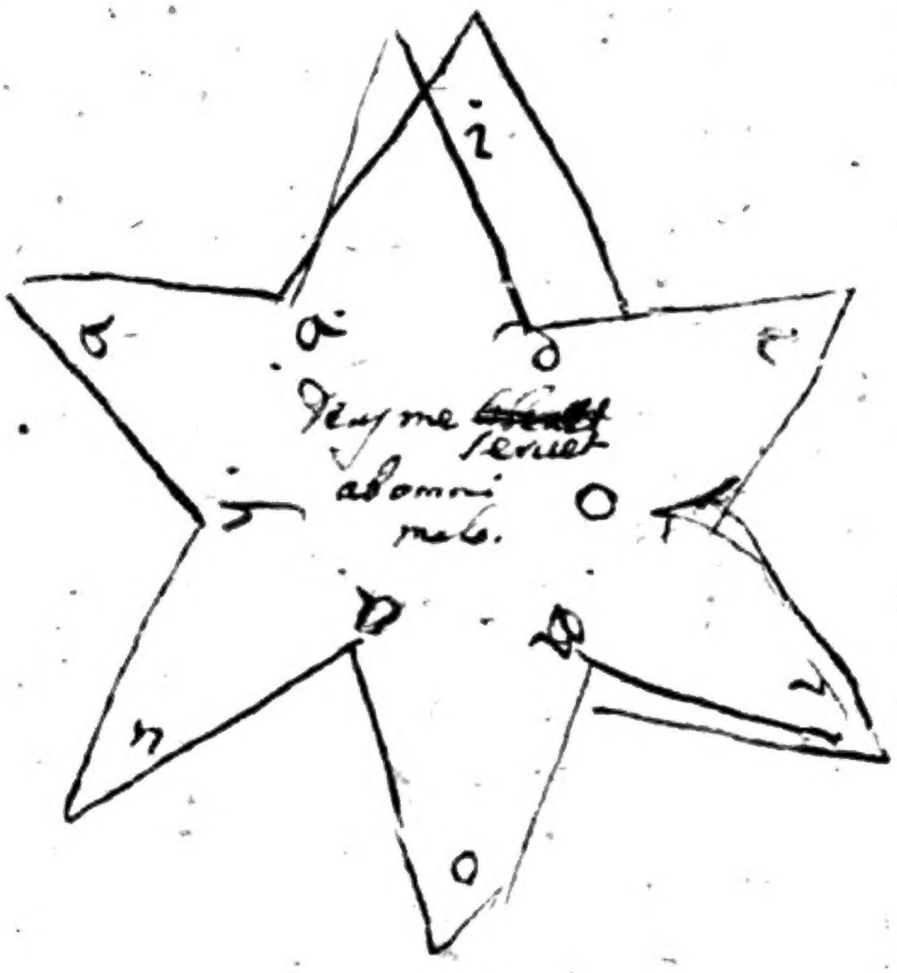
Deus me ~~creauit~~ seruet
ab omni
malo.

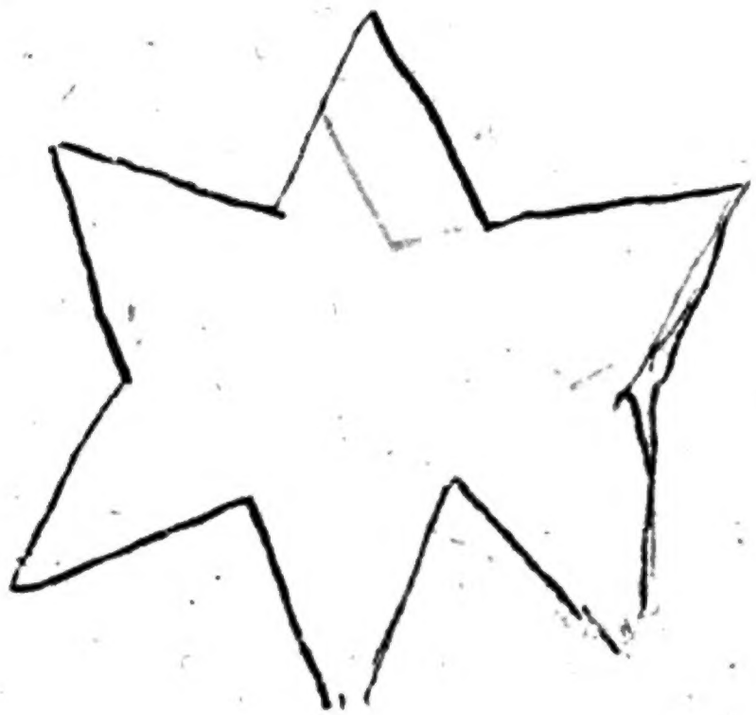

12-18-1

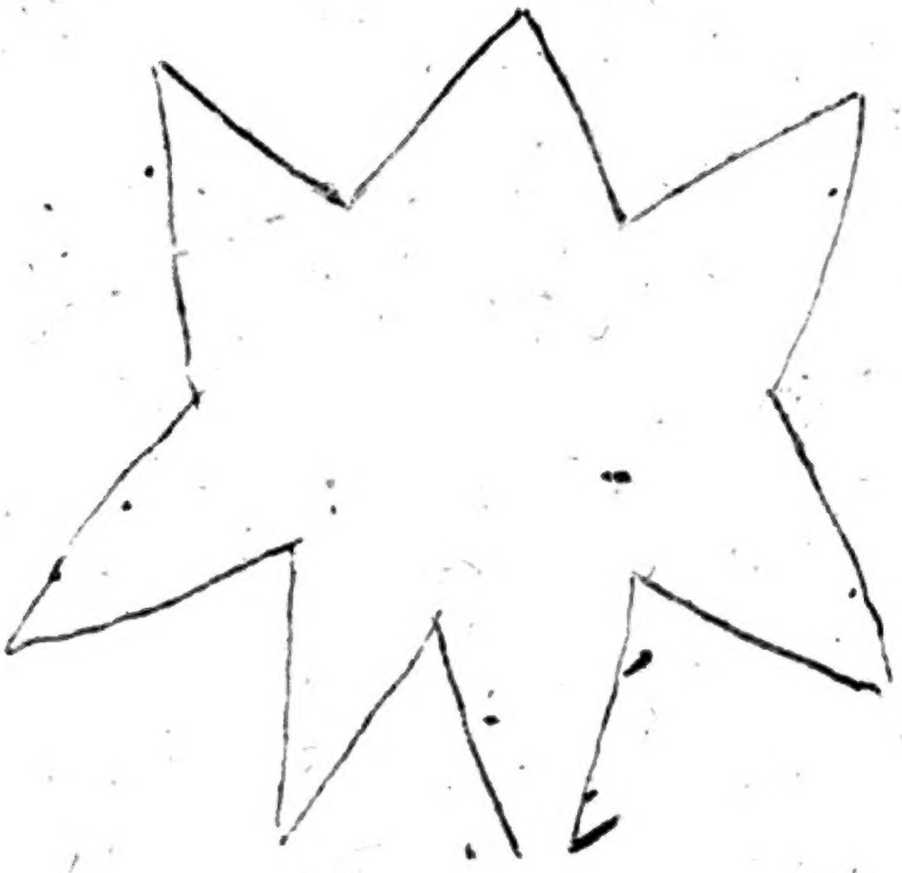

Digitized by Google

OSVALDI CROLLII
Veterani Hassi

BASILICA CHYMICA,

CONTINENS

PHILOSOPHICAM PROPRIA
Laborum experientia confirmatam descriptionem
& vsum remediorum Chymicorum selectissimorum è Lumine GRATIÆ *&*
NATVRÆ *desumptorum.*

In fine libri additus est eiusdem Autoris Tractatus nouus
DE SIGNATVRIS RERVM INTERNIS.

Apud IOANNEM CELERIVM.

M. DC. XXIIII.

Digitized by Google

Digitized by Google

Ad Illustriſ. & Sapientiſ. ANHALTINVM
PRINCIPEM

CHRISTIANVM
COMITEM ASCANIAE
SERVESTAE DYNATEN, AC BERBVRGI
Dominum, & Patronum ſuum
clementiſſimum,

OSVALDI CROLLII
Epiſtola dedicatoria.

INDAGANTI *mihi toto mentis conamine, Illuſtriſsime, omnique laude digniſsimæ* Princeps Chriſtiane, Familiæ Anhaltinæ *ſummum Decus, num noſtris iſtis deploratiſsimis Temporibus, in quibus nil ferè à petulantiſsima Inuidæ Linguæ Maledicentiæ tutum eſſe ſolet, hanc meam* Baſilicam Chymicam, *variis ac diuturnis peregrinationibus, laboribus & vigiliis indefeſsis, ſumptibus haud exiguis, longa denique obſeruatione ac meditato ſtudio congeſtam acante aliquot annos conſcriptam, in Lucem emitterem, ancépſque Iu-*

Perſcrutamini Scripturam & Naturam, in qua Dei miracula occulta ſunt.

diciorum pelagus ſubirem: Occurrerunt in anci-
pitis iudicij viuio hæſitanti impedimenta varia.
Qui enim ratione iuſta ſe totos hac noſtra infeli-
ciſſima ætate, ad Veræ Sapientiæ ſtudia conuer-
tunt, & relictis Vanitatibus Ethnicis, ſpretiſque
Scholaſticarum ſupra arenam fundatarum opi-
nionum, errorúmque labyrinthis, deinceps in ab-
ſtruſis Naturæ Myſteriis diligenti inueſtigatione
inquirendis, iiſdemque labore ſagaci omnia vin-
cente in luceus eruendis ſuam feliciter volunt im-
pendere operam: etſi opus arduum, magnum, &
laudabile ſuſceperunt, diuerſa tamen multo-
rum hominum, & ſæpè ſine vllo ſuo merito ini-
quiſſima ſolent ſuperborũ experiri iudicia. Tanta
eſt enim ferrei, & à virtute alieniſſimi huius æui
noſtri Malitiæ plenitudo, vt cuilibet integrum ſit
ſuam infantiam, nequitiam, & improbæ men-
tis arrogantiam mundo prodere, aliorum lauda-
tos labores carpendo, ita vt ferè nil per tabu-
larum liuorem intactum maneat. Dum enim
alter alteri facilitatem ingenij inuidet, fit, vt
quem quis imitari non poſsit, eundem odiſſe in-

Donorum diſſimilitudo nõrixatur inter bonos.

cipiat: Ignaui inſuper homines mundanis ir-
retiti illecebris, aut diuitiarum cupiditate
flagrantes, eos contemnere ſolent, quos virtu-
te præſtare, vsúmque fructum Talenti ſibi
concrediti ad DEI *Laudem & gloriam cum*
proximo ſuo, egeno communem habere ani-
maduertunt. Postpoſitis tamen his remoris om-
nibus, vicit me tandem non priuatum ſed PV-
BLICVM *Commodum, non Aſtrale & Am-*
bitio-

Digitized by Google

bitioſum ſcripturiendi, ſed Veritatis Chymicæ ab impoſtorum laruis repurgandæ & manifeſtandæ ſtudium : Animus in primis benè de omnibus liberalibus ac Philoſophicis Reipubl. Spagyricæ, tam præſentis quàm poſteri ſæculi Ingenijs merendi cupidiſſimus : Non ignorans Homines (poſt celebrationem ac Honorem Creatoris) Hominum gratia procreatos, vt mutuis inter ſe ſtuduis & amicitiæ officiis ſocietatem colant, aliique aliis (ſiquidem Homo Homini Deus) in Timore Altiſſimi ſuccurrere ac prodeſſe, tùm poſſint, tùm Charitatis Chriſtianæ vinculo iure etiam teneantur. Prodeat ergo fœtus ille, Nutu DEI, *feliciter ſub auſpicijs* ILLVSTRISSIMI RE & NOMINE CHRISTIANI PRINCIPIS: *qui ſingulari ſua Munificentia huius in lucem editionis facilem expeditúmque mihi laborem fecit : Quo nomine tota etiam Reſpub. Medica & Spagyrica, omnem inde prouenientem vtilitatem, excerptúmque fructum, meritò poſt Deum Immortalem Celſitudinis ipſius Liberalitati, mecum acceptam feret: Et ſic ad perpetuam nominis eius memoriam & Honorem illo fruentur etiam nationes Exteræ. Alii autem Megiſtanes, ſibi indè Exemplum capient, vt iiſdem facultatum irritamentis & calcaribus multorum ingenuorum fortunæ indignatione deiectorum, humique iacentium animos erigant, & quia virtutis amantiſſimi virtuti deditis libenter præſtò ſunt, ſua benignitate, fauore, ac munificentia priſtinam Prin-*

1. Petr. 4. ſect. 10.

Principis eſt ſtudium Sapientię promouere, ac naturę & artis ſecreta indagare.

cipum Humanitatem imitati, viris dignis egestatis onere preſsis ac commoditati publicæ conſulere cupientibus, & valentibus, clementer ſuccurrant.

Cum autem multis ab hinc ſæculis, Inclyte Princeps, conſuetudine diuturna ſit receptum, vt libri Noui Viris Principibus (quos omnium maximè, myſteria maxima noſſe, & his donari præ aliis decet) conſecrentur, quo illorum patrocinio & fauore c.. Minervæ ægide muniti, ab iniuria Inuidorum Calumniantium (prout eſt immundi huius mundi, vbi ſemper alter in alterius iuret & graſſatur ingenium, corrupta conſuetudo) eò magis vendicentur: non dubitaui hos meos labores, & hoc vigiliarum mearum munus Tuarum Virtutum meritis adſcriptum, Illuſtriſsimæ Celſitudini T. offerre, eámque huic Mæcenatem & Patronum deligere, vt ſi improbi quidam Sophiſtæ, craſſa liuoris & calumniandi inſania illud arrodere velint, ipſum iam Tuum factum diſcretionis perſpicacia, ac iudicij candore feliciter protegas atque defendas: Siquidem Antiquiſsimorum Regum, Principum, & Sophorum Exemplo laudatiſsimo, inter paucos hac noſtra Tempeſtate ferè præcipuus exiſtis, cui Deus eiuſmodi habilitatem, dexteritatémque Mentis largitus eſt, vt talia oblata & intelligere, & examine recto expendere ſciat: Et de quo ſibi meritò gaudere & gratulari poteſt, quod cognito Summo TRIVNO BONO, DIVINO ſcilicet, MACRO-ET MICROCOSMICO, DEI vtpote, LV-

MI-

MINIS NATVRAE & SVI IPSIVS, E
in reconditiſsimis illis Scientiis, quibus in Sublunari mundo non ſanctiores, non præſtantiores aliæ vllæ, Gabalæ videlicet Magiæ, & VVoarchadumiæ, (æternæ cœleſtis noſtri Patris SAPIENTIAE ſolius veræ, pediſſequis caſtiſsimis) ſingulari Diuinæ Prouidentiæ Benignitate, Celſitudo Tua poſſit ſuum Nomen profiteri: & iuxta prudentiſſima Reipub. Gubernacula & ſceptra feliciſſima, etiam Philoſophorum ac Sophorum ſtupenda cumulatè addiſcere myſteria. Quæ Fortunata Beatitudo è ſexcentis Proceribus vix vni: è Reipublicæ Literariæ anteſignanis ne milleſimo contingere ſolet. Quapropter ſera poſteritas, iurè aliquando mirari poterit, quòd Veneranda Antiquitatis veſtigia, etiam noſtro hoc caliginoſo ſæculo in magni illius Oſtanis, Oſiridis, & Ter Maximi Hermetis *nepotibus & genuinis hæredibus deprehenſa & conſpecta fuerint, qui videlicet difficillimos rerum abſtruſarum aditus intueri, ſcrutari, contemplari, diſcernere & diiudicare valuerint. Sed ne multa verba, fortè non ſatis apto loco profundam, intra propoſiti cancellos me recipio. Talem igitur iure optimo Patronum & Principem eligere conueniebat, qui vt modò dictum per ſe poſſet curnum diſcernere recto: qui oculis videret propriis, auribus non audiret alterius, nec ore loqueretur alieno: Et cui non auderent maligni Homines dicere*

Candida de nigris, & de candentibus atra:

Qui insuper artium maximarum rerumque secretissimarum cognitione excelleret & abundaret, sicuti cum admiratione fatentur etiam literatissimi viri, qui Celsit. eius familiariter norunt: Et cuius cen Armata Palladis admirandas & Heroicas virtutes, inxia inuictam animi magnitudinem in Expeditione Gallicana propè Rotomagum patefactam, qui oculata fide diligenter atque accuratius perspexissent præsentes, nunquam satis ob dictionis inopiam pro merito laudare possent.

Quamuis autem longè pretiosiori munere dignus sis Tuáque Virtus maiora mereatur, Optime Princeps, tamen hoc exiguum Clientis literarium munusculum (submissæ meæ erga se obseruantiæ & gratitudinis debitæ monumentum) Cels. Tua serena fronte in præsentia accipere non adignabitur: Et cùm hactenus fortuna non obtulerit melius, illud interea singulari sua innata Clementia, animo donantis æstimabit. Vale felicissimè, Principum omnium nostri sæculi Decus singulare & Thesaurum Lumimis Gratiæ & Naturæ in agro Cordis repositum diligentissima & Iustissima indagine, petendo, quærendo ac pulsando eruere perge ad Sacrosanctæ TRIVNITATIS Ineffabilis Bonitatem, Sapientiam & Potentiam agnoscendam, suspiciendam, atque celebrandam, donec Tenebricoso Quaternarii Puncto superfluo amandato, & adepto Purificatii Ternarii Puncto copulatiuo ad Monadis simplicitatem reducto, post sufficientem Supercœlestium

Ternarius sacer per Binarium in vnitatem omnis consummatus.

ſtium Virtutum, Metaphyſicarúmque Influentiarum ſpeculationem & comprehenſionem, tandem peracta ſtatione fiamus denuò Beata Immutabilique Quiete VNVM in ipſo VNO, in quo omnia ſunt VNVM: Huic Vni & Soli omnis Laus, Honor, Virtus & Gloria, ab omni ſemper exhibeatur decanteturque Creatura, Amen. Pragæ Anno M. DC. VIII. è Muſæo.

tę Perfectionis autorem reducendus eſt.

Ioh. 17. ſect. 11. 21. 22. 23. 1. Cor. 6. Pſ. 145. ſect. 21. 150. ſect. 6. 148.

Digitized by Google

PAVLI MELISSI
FRANCI, COMITIS
PAL. ET EQV. AVR.
Ciuis Romani.

ODE ALCAICA

AD OSVALDVM CROLLIVM,
Medicum excellentiſs.

PLVRES per annos Galliam
& Auſonas
CROLLI perágras diſcere feruidus
Artes honeſtas, exteráſque
Inſimul ore rotundiori
Sonare voces, quęque Macháonum
Requirit vſus laude celebrium
Callere, non ex more vulgi,
Aut leuiter ſale ſiue lymphâ,
Fictæve tincti corticis vnguine:
Sed ex profeſſo ſcripta veterrima
Graium

Graiûm Latinorúmque ad vn-
guem
Noſcere, & egregium quid vltra
Tuopre Marte extrudere. Viuidum
Natura neſcit acrior impetum
Celare, nec præſtantiores
Igniculos cohibet ſepultos
In corde Pallas. Nouimus, in quibus
Verſere flammis, eliciens aquas
Membris ſalutares viétis,
Balſameóſque creans odores,
Et quicquid ægris expedit artubus.
Plus vna prodeſt gutta tuæ (ſcio)
Stillationis, quamdè tota
Vitra medentum aliorũ & ollæ.
Quin vna ſaltem plus pilula efficit
Puſilla, quàm vel ſeptem aliæ aut
nouem
Maiore compactæ pugillo,
Ventriculo minus vtiles, nec
Tam profuturas. Fallor, an inclitos

Quos aula honorat ſplendida Cæ-
ſaris,
Sollerter æquabis Galenos
Hippocratémq; Menecratémq;,
Et Æſclapi numen, & obuiis
Quicũque morbos tollere phar-
macis
Norunt, & optatam medelâ
Pæoniâ dare ſanitatem?
Experte raras Mulciberis face
Inuentiones ac medicamina,
Diuine CROLLI, confer vnum
Cũcta reperta breue in volumẽ,
Vt his fruantur, qui ſtudii flagrant
Amore talis. Pro meritis quibus,
Iidem precabuntur, perennes
Incolumis maneas in annos,
Addens repertis plurima cõmoda,
Queis longiorem corporibus diem
Dones, amicorúmque vitam
Neſtoreum reuoces ad æuum.

AD

OSVALDVM CROLLIVM.

ADSPICE naturæ ſuccorum propria, Crolli,
Senſerit herbarum cum deſtillatio flammam
Horas per certas, artis non inſcia doctæ,
Sal petit ima, oleum medio nat, ſpiritus alto,
Hæc tria ſic incluſa vitro, diſtincta calore,
Singula quæ poſsis oculo internoſcere claro.
Quis non aureoli PARACELSI dia reperta,
Ingeniumque ſagax, & mirum prædicet ignem,
Quo præeunte artes chymici didicere nouellas,
Quo monſtrante ægri curantur ſimplice gutta?
At te felicem quis non miretur in vſus
Humanos promus condus qui talia ſeruas?

Anno cIↃ. IↃ. XCIII.
Haidelbergæ.

Digitized by Google

IN BASILICAM CHYmicam Clariſſimi & Excellentiſſimi Viri

D. OSVALDI CROLLII MEDICI &c.

ROLLIVS Inuidiæ quia ſeſe audentius offert
Edendo medicis ſcripta probata ſophis,
Tàm virtute ſua peragit monimenta perenni
Synceræ præſtat quàm pietatis opus.
Sèd quia grata Deo, affectíſq; ſalubria membris
Exigit: æternum Phœbus Apollo mihi eſt.

Aliud.

O CROLLI decus, & medicæ Coryphæe cateruæ
Qualemcumque etiam ſecula docta ferunt,
Spagyricas ſi quis ſapit & diſcriminat artes
Pro ſcriptis grates, quas tibi debet, agit.
Inuida turba toner, turgeſcant ilia faſtu,
Laurigeros feriunt fulmina nulla ſophos.

ELISABETHA IOANNA
VVeſtonia Angla.

Digitized by Google

Digitized by Google

DE VERA ANTIQVA PHILOSOPHICA MEDICINA ELEGIA,

Ad OSVALDVM CROLLIVM, *Philoſophum peritiſſimum, ſuum amicum cariſſimum,*

M. VLRICI BOLLINGERI, Poëtæ Coronati.

NON OSVALDE *meis eſt vis ea tanta Camœnis,*
O CROLLI *medici gloria magna chori:*
Quæ tenui dicat præconia maxima verſu,
Veráque quam miſeris ſpem medicina ferat.
Hæc eſt quæ noſtras extollit ad æthera mentes
Atque Creatorem prædicat eſſe Deum.
Quælibet herba probat quòd ſit diuina poteſtas,
Quæ nobis rerum condidit omne genus.
Inſpice quæ fato claudat noua ſæcula ceſſa
Pectore qui credis numina nulla tuo.
Hæc eſt, quæ nos eſſe Deos diuumque nepotes
Admonet, in tenebris heu tamen illa iacet.

Hem, quia tanta tenet cæcas ignauia mentes,
Et noſtros oculos faſcinat vmbra leuis.
Non hodie ſuperant operis veſtigia priſci,
Nomina vix noſtro tempore mota manent.
Quis Chymicam nouit, quæ muta cadauera rebus
Vulcani flammis demere ritè docet?
Hic labor, hoc opus eſt Vulcani diſcere vires,
Pharmaca qui morbo certa parare cupis.
Lemnius ille Deus totam tibi perficit artem,
Ne pigeat prunis applicuiſſe manus.
Balſama quæ triplici clauduntur in ordine rerum,
Hæc cape, ſi cordi eſt vera medela tibi.
Cum Plantis poſſunt Animalia ferre ſalutem,
Et tibi præſtabit vis Mineralis opem.
Ne modò decipiat facies te mortua rerum,
Quære ſub externis interiora tibi.
Mercurium dicunt, nec non Sal, Sulphur, in iſtis
Inuenies medica quicquid in arte valet.
Eſt maior, mundusque minor, qui fœdere certo,
Adſpice, quam ſemper conuenienter eant?
Inſeruit maior per pharmaca grata minori,
Promit & è triplici claſſe ſalutis opem.
At genus humanum mediis in noctibus ORCI
Tartarei, religant ferrea vincla Dei.
Cognita ſunt paucis velati fœdera mundi,
Aptaque quæ morbo ſit Medicina ſuo.
Proh pudor: hoc etiam ratione carentia norunt,
Ipſa parant curam dum ſibi bruta ſuam.
Quando feris tergo capris hæſere ſagittæ,
DICTAMVM quærunt gramina nota ſibi.
Nec ſuus accipitrem latuit medicamini vſus,

Vnde

Vnde poteſt oculos exacuiſſe ſuos.
Serpentina *ſuis non eſt ignota colubris,*
Cæcaque pungentes vrſa requirit apes.
At quibus eſt ſuperi cœleſtis imago Parentis,
Talia num voluit nos latuiſſe Deus?
Haud equidẽ credã, ſed nos malus abſtulit error,
Dum nimis ingratis ſpernimus iſta modis.
Heu mihi quæ res eſt iam peruerſiſſima mundi,
Adſcribit Sathanæ munera ſancta Dei.
O grauis impietas quæ ſanctam reſpuit auram,
Quæ potiùs tenebras quàm bona lucis amat.
Ergo *malus Dæmon nobis has contulit artes*
Primæui notas quas habuere Patres?
O fortunatos, quibus hæc arcana reuelat
Demiſſus cœlo ſpiritus ille Dei.
Nonne *docente Deo cunctis ſua nomina Plantis,*
Et *vires docuit primus Adamus homo?*
Vnde ſuæ virgæ poterat vim noſſe Iacobus,
Non *benè naturæ ſi didiciſſet opus?*
Et *non corruptum quamuis iam lumine caſſum*
Ioſephus *poterat corpus habere Patris?*
Amramidæ Iehouas *monſtrauit nobile lignum?*
Vnde fuit dulcis redditus humor aquæ.
Et *ne conuiuis Colocynthis amara noceret,*
Sapphatides *farris puluere fecit opem.*
Vlcere correpto Regi pius ille Sacerdos
Ficubus impoſitis Pharmaca grata tulit.
Et Salamo, *phyſicum quem non ænigma fefellit,*
Quæque iuuet docuit, quæque ſit herba nocens.

Talis erat Phariis *etiam Ter maximus* Hermes,
Talis Haly, *& magna laude* Geberus Arabs.
Talis & Orus erat Graiæ de ſanguine gentis,
Qui nobis rerum ſymbola ſacra dedit.
Et Peluſiacis *qui ſceptra gerebat in oris*
AEtherios Chalides *notus aduſque Polos.*
Adde Novæ Villæ *Dominum, Latiumque magiſtrum,*
Fatidicum nomen qui MORIENIS habet.
Nec minor arcana ſcrutator LVLLIVS artis,
Riplæuſque *ſenex*, Rogeriuſque *fuit.*
Optimus Artephius *cauſas aperire latentes,*
Et Treuiſana *dictus ab arce Comes.*
Nec non occultas naturæ tradidit artes.
Qui Sparhemæa *præſul in æde fuit.*
Et V Vimpenæus *Boia lux maxima terra,*
Iſacus *& Batani gloria magna ſoli.*
Diuinus tali eſt Paracelſus *in arte Monarcha,*
Secula cui ſimilem nulla tulere Virum,
Corndorfer *Paracelſiacum ſe gaudet amicum,*
Quem pariter Phædro, Laideceruſque *probant.*
Sunt etiam tales noſtro qui tempore viuunt
Hanc Sophiæ veram qui tenuere Viam.
Bombaſtum ſequitur felici tramite Vatem
Montanus *toto notus in orbe ſenex.*
VVINZIVS, & noto MOLLERI nomine dictus,

Naturæ

Naturæ felix hister vtérque fuit.
Huic etiam studio BERGERVS deditus vni
Artifici miscet Pharmaca grata manu.
Nec minus egregiũ sternit VIGELLVS honorẽ
Pæoniâ sanans vulnera dira manu.
Et quem MVFFETVM, DEETORNERVMQVE celebrat,
Nunc etiam medicis Anglia clara suis.
Et variis aperit PORTAMBAPTISTA medelis,
Et qui de QVERCV nobile nomen habet.
Maximus hâc etiam scruiator in arte DRYANDER.
E patriâ CROLLI natus & ipse tuâ.
Et peregrinator SCERBETIVS alter Vlysses
Multa videns terræ mystica, multa maris.
Haffnia CRAGÆ Agenitum de stirpe celebrat,
Et se GRAMANO iactat Hiera suo.
Non ARRAGOSIVS, non hac rudis arte PLATERVS.
Consulit agrotis qui Basilæa tuis.
Et cum ZVVINGERO patriâ GESNERVS eâdem
Editur, eximios scripsit vtérque libros.
Adde quib. duri CRASIS & mixtura SIDERI
Egregium nomen fratribus esse dedit.
SALPENOTVS habet, quod languida corpora nullo
Corrupti morbo vi medicante sinit.

Nonne SEVERINVM PETRVM ſua
Dania laudat?
HVSERVMQVE vehit Gens Vbiana ſuum?
LINCCIVS huic adiutor adeſt, & fidus Achates,
Bombaſti vt viuãt gloria, fama, libri,
Conſimili ſtudio totum DORNAEVS in orbẽ
Emiſit Chymicis ſcripta probata veris.
Sic & ANHALTINIS claris BALDVINVS in oris,
Doctrinæ fautor, REX PARACELSE, tuæ.
Sic vos Haſſiacis VVOLPHII ſuccurritis aulis
Conſilio medico, Paoniáque manu.
HARTMANNVM tibi quid referam?
quem Phœbus & omnis
Aonidum & Charitum turba ſacrata ſtupent?
Hic decus & ſplendor, Medicorum & gloria, quos hæc
Tempore poſtremo ſecula docta ferunt.
Quid tibi MOSANVM dicã? qui doctus in arte
Spagyricà Haſſiaci eſt gloria ſola ſoli.
Adde BODENSTENIVM celebris quem fama notauit,
Atq; ANDERNACO laus ſua digna manet.
Nec minus æterno DARIOTVS nomine dignus
Ob Chymicas artes florida ſerta gerit.
Conſidit HORNERVS patriæ, ſi fortè laborat,
AVREOLVM quoniam conſulit ille ſuum.
Doctus & HILLERVS varios depellere morbos
Nouit, & Onoldæ pharmaca ſana dedit.
CRETSCHMERVS terræ doctus rimare fodinas,

Quâ lateant venis plena metalla juis.
Et caros HESSVS non vltimos inter amicos
Est equidem Medico dignus & ille choro.
Ille prius rigidi perplexa volumina iuris.
Nunc opus euoluit, REX PARACELSE, tuum:
Consulit in medium tua si res ægra laborat,
Aut grauis inuasit si tua membra lues.
Hunc sequitur MAIVS felici sydere natus,
Qui Paracelsiacos vertit vbique libros:
MAIVS Apollineo procedit ab ordine doctus,
Vallis præfectus nunc Ioachime tuæ.
Nec RVLANDE meo tu versu indictus abibis,
Te meritò nostri Cæsaris aula colit.
Nec vos transierim Musis & carmine nostro,
Naturæ clausas qui ceciniſti opes.
TOXITES noster, noster SVCHTENVS ALEXIS,
Hic est ingenio clarus & ille suo.
Nunc ad te redeo CROLLI, quem magnus Apollo
Insignem medicum Mercuriúsque dedit.
Sunt tibi doctrinæ mysteria noua vetustæ:
MERCVRIVM vidi, SAL, OLEVMQVE tuum.
Quid PHOEBVS possit, nec non CYLLENIVS ALES,
Nosti, quid possit LEMNIVS ille DEVS.
Inde tibi triplicis paret concordia mundi,
Illa vetus rerum quâ medicina latet.
Non tamen hoc tam grande cupis celare talentum,
Vt quos inuidiæ liuor amarus habet.

Multa etenim præſens poterit monſtrare libellus,
Communem reliquis quem ſinis eſſe viris.
Tu quoque quæ magno tibi cum ſudore paraſti
Per Latias currens Franciacáſque plagas,
Ad commune bonum claras emittis in auras
Hactenus arcano pharmaca clauſa ſinu.
Hinc tibi poſteritas meritò perſoluere grates
Debebit, ſcriptis doctior illa tuis.
Macte tuo dono, reliquos contemne profanos,
In cœlo reſtant præmia magna tibi.

ENCO-

ENCOMIVM
WETTERÆ ATHENARVM HASSIÆ,

Scriptum ab

M. VLRICO BOLLINGERO

P. L.

AMPLISSIMO PRVDENTISSIMÓQVE SENATVI Populóque Veterano.

OSVALDVS CROLLIVS
Medicus S.

AMplissimi, Conſultiſſimíque viri, vt etiam apud totam poſteritatem inſigne ac memorabile aliquod exemplum extaret ſingularis & peculiaris Dei Optimi Maximi, erga cariſsimam noſtram patriam Clementiæ & Bonitatis, volui hoc loco inſerere Encomium illius carmine olim ab amico conſcriptum, quod Argentorati anno XCV. excuſum fuit, & nunc vnâ operâ hac ſecundâ evulgatione, vobis, inſtar libri mei appendicis, gra-

gratitudinis & obſeruantiæ ergò à me nuncupatum. Idque eo potiſsimùm fine, vt ſemper vnà cum ſera poſteritate horum beneficiorum memores, indeſinenter Deo mecum agatis gratias, quod ſua beneplacita benedictione plures ex illa literatos ſimul & ſemel ferè excitarit viros, quàm vix ex alia nulla (adſit veriuerbio venia) totius Europæ licet celeberrima prodierint vrbe. Ita vt meritò illud & noſtræ quadrare poſsit quod de ſua patria memorat Ithacus, quamuis ſit ſterilis & aſpera, attamen eſſe κυροτρόφον. Præter memoratam litterarorum copiam hoc inſuper aſſeuerare poſſum, vix vnquam fuiſſe quicquam in vllo ſcietiarũ genere tàm recõditũ, quod non vni aut alteri è nominato cœtu ſuâ gratiâ manifeſtare placuerit: tũ vt hac ſua ſpeciali Miſericordia nos

omnes, cunctarum miſerationum ſuarum longè minores, ad ardentiorem ſui incitaret cultum, timorem ſcilicet & amorem: tum etiam vt omnibus hominibus manifeſtum faceret, ſibi eſſe integrum ſua diſtribuere & erogare dona, ſine perſonarum & locorum aut temporum reſpectu.

Hiſce valete viri Ampliſſimi & honorandi, & animo mecum pio, grato, ac memori hunc peculiarem Numinis Fauorem toto vitæ decurſu cum omnibus poſteris agnoſcite, vt Patrem miſericordiarum, ad vlteriorem ſuorum beneficiorum continuationem & nunc & deinceps ſemper experiamur propitium, cuius Nomen ſit benedictum in ſecula, Amen.

Anno M.DCVIII.

EN-

ENCOMIVM WETTERAE ATHENARVM HASSIAE.

***

AVDABVNT *alii Solymam, ſeu*
Perſica Suſa,
Cecropis aut vrbem, quæ doctis artibus olim
Præſtantes genuere viros, toto orbe celebres:
Tu tamen excelſis nuper circundata muris
VVETTERA, quæ veteri gaudes ita nomine dici,
Qua Druſi miles ſua caſtra vetuſta locabat,
Tu BOLLINGERI meritò laudabere Muſis.
Non quod te natura bonis donauit opimis,
Et tibi ditat agros fœcundo copia cornu,
AEolus & mites, & ſanas temperat auras,
Vnde laboriferis creſcit vis ſtrenua membris
Quod tibi ſerta parant vario diſcrimine Nymphæ
Plaudentéſque agitant choreas, & Oreades hirtis

Cum Satyris ludunt, Dryadéſque ibi frondibus altis
Veſtita ſua regna tenent, & luſtra frequentant.
Quod tibi progenies non infœcunda ferarum
In ſylua, & rident circum frondentia tempe:
Omne volatilium genus eſt circumque ſupraque
Aethera mulcentum cantu, luciſque volantum.
Quod tibi deſcendunt largi de fontibus amnes
Piſciferique lacus (hinc fercula grata parantur)
Quodque tuo gremio varii vis magna metalli
Eruitur, multo ditatque numiſmate gazas.
Quod tibi grex ouium, celſaque in rupe capellæ
Innumeræ pendent, ſunt & pecuaria campis,
Et cultis adeò vis eſt genialis in hortis
Nutantes onerans ramos: quod iugera culmis
Flaueſcunt, plenaque vrgent ſe meſſe nouales:
Omnia prætereo reliquis communia terris,
Quod canere incipiam, proprium tibi fata dederunt.
Tu paucis adeò quamuis poſſeſſa colonis
Vna tamen plures Phœbis producis alumnos:
Qui miſſi de ſede tua, per totius orbis
Diſperſi plagas, vitam excoluere per artes
Atque ſui memores alios fecere merendo,
Namque ſacerdotes quidam diuina gubernant
Templa DEI, ſuus vt nunquam non debitus aris
Perſtet honor, veráque DEVS pietate colatur.
Orthius *hinc ortus vicina ſede receptus*
Quâ iacet ad Ianum duro de Marte vocata
Vrbs vetus, Aoniæ ſtatio gratiſſima turbæ,
Chriſticolas bene duxit oues, ad paſcua lata.

Et

Et tuus ille ſenex, ſuperas qui nuper ad arces
PINCIERVS ſcandit, gratæ pietatis honorem
Reſtituit Patriæ, ſacri quam ſemine verbi
Plantauit multos non infeliciter annos.
Editus hinc etiam longæua ætate verendus
CALVINVS, Duce ſub Catto qui dogmate ſacro
Pandit ad aſtra viam: ſatus hinc de ſanguine claro
Interpres Chriſti, IOHANNES CROLLIVS illi,
Quem pubes Germana fuit mirata docentem
Ignara Allobrogum linguæ, quo tempore ſacros
Monſtrauit cultus, ad flumina nota Lemanni.
Quis numeret Iuris doctos legumque peritos
VVETTERA quos genuit: VVLTEIOS aſpice fratres
HERMANNVM cum CHRISTOPHORO qui rebus agendis
Excellunt pariter, certiſſimus auctor vtérque
Conſiliis prodeſſe bonis: HIRSFELDIVS Abbas
Conſulit hunc: illum princeps LVDOVICVS honorat.
Aſpice PINCIEROS cognato ſanguine iunctos.
Ex illis longũ venit LVDOVICVS ad ALBIM
Adque ſinum CODANI reddit ſua iura LVBECCIS.
IOANNES bonus eloquio, dum vita manebat
Legatum geſſit non raro ad Cæſaris aulam
AVSTRIACVMQVE Ducem: nunc caſſum lumine luget

Arbiter Imperij, funeſtiſque horrida bellis
BELGIA, cui placidam curabat reddere pa-
cem.
Iam mihi GERNANDOS ſpecta tres ordine
fratres
Quos Themis & Themidos Charis & Suadela
ſorores
Certatim exornant: CALVINVM his inſuper
adde.
Quid deceat, quid dedeceat, qua regula mo-
rum
Ille tibi melius Chryſippo, & Crantore dicet.
Nec tu carminibus noſtris indictus abibis
PORPHYRI CROLLI iuſta qui iuris amuſſi
Omnia diſpenſas, nulli pietate ſecundus.
Hic tardis ingens vbi SEQVANA flexibus
errat
Dum ſequeris Muſas per binos ſedulus annos
Hic te ſors rigido clauſum ſub carcere preſſit.
Non equidem tales vnquam mala crimina pœnas
Innocuo peperere tibi ſed proditor hoſpes
Et tua pura fides in tanta pericula vitæ
Te ſocioſque tuos poſuit, iam triſte parabant
Supplicium flammæ: ſed vos, mirabile dictu,
Fœmina ſeruauit tanto in diſcrimine rerum.
Mactæ animo CROLLI, pietas ſua præmia ſe-
cum
Semper habet, iuſtiſque viris non defuit vnquam,
Rebus in aduerſis, cum ſpes non vlla iuuandi,
Auxilium præſens ſtellanti ex æthere miſſum:
Nec te tranſierim LAELII qui nomine gau-
des

Optime

Digitized by Google

Optime Laurenti, *ſacra digniſſime lauru*
Quam Themis impoſuit, cui tu tam fidus alumnus.
Iam procul a patria te Conſultore Viſurgis
Vrbem, & Brema *ſacrorum Præſul in vrbe.*
At vos quos memorem quos vnica VVettera *multos*
Protulit edoctos herbas, vſumque medendi?
Nuper erant gemini caro cum patre Dryandri,
Qua ſit morborum propriiſſima cauſa, quid artes
Efficiant medicæ, qua vis operetur in herbis:
Qua victurum ipſis Deus *incrementa miniſtret*
Ipſe pater docuit, patriis quàm proximus oris
Alter natorum mortalia tecta reliquit
Ante diem raptus: verùm alter in orbe remoto
Pæonium in morem magna cum laude Polonos
Liberat à morbis Paracelſi *dogma ſecutus.*
Hic Germanorum fuerat ter maximus Hermes
Vnus in arcana rerum virtute Monarcha
Omnigenos morbos diuina ſuſtulit arte,
Et docuit morbis non viſa prioribus annis
Pharmaca, fœlices illos ſemperque beatos
Qui diuina viri ſeruant, præcepta medendo.
Venit & ad Styrios Vlteio *ſanguine natus*
Arte Machaonica celebris, cui ſublita nullo
Mens fuco, dudum fama per æthera notus.
At tu Pincieri *geeeris memorabile nomen*
Tu bene Naſſouiis Ducibus ſuccurris, & ægris
Scis medicas adhibere manus, vbi lapſus ad oſſa
Eſt dolor, aut artus depaſcitur arida febris.
Hos meus Oſuualdus *ſequitur felicibus auſis*
Crollius, *arcano qua vi natura receſſu*
Intus agat, rerum vires dum ſeparat ignis,

Quæ virtus herbis, animalibus atque metallis,
Omnia cognouit quando discrimine miro
Ducit ab impuris purissima semina rerum.
Vidi ego Sal nitidum, pinguem vidique liquorem,
Mercurium vidi, medicamina plurima vidi
Quæ non Hippocrates, quæ non ars nota Galeni
Hactenus edocuit, quæ Crollius *ipse parauit.*
Hoc etenim studio, septem peregrinus ad annos
Per Latiam terram, per Celtica regna medentes
Ille viros vidit, varias lustrauit & vrbes.
Inde sagax animi, longoque peritus ab vsu
Artibus instructus variis, varioque disertus
Eloquio rediit, seu differat ore Latino
Seu Gallo, aue Italiæ promat commercia linguæ.
Iam Pappenhemio *vitæ morumque Magister*
Additus est iuueni, cum quo dimissus ad vrbem
Germani proceres vbi conuenere sacrique
Sceptriger Imperii: rem dignam gessit vterque
Esset vt integritas captiui nota parentis
Quẽ sors dura premit, patriisque à sedibus arcet.
At tu qui tanti mensuram nominis imples
Maximiliane *puer præsentem exporrige frontem.*
Iam iam tempus adest, priscum quo Cæsar honorem
Restituit, patremque suam reuocabit in aulam.
Interea te Parnassum deducet in altum
Crollius *ille tuus carum quem nuper amicum*
Hac Bebenhusæa mihi sors coniunxit in æde.
O quoties vna totas consumsimus horas
Colloquiis læti, & docti sermonibus oris
Non quam dulce semur lepori, quam dulce palumbi

Sit

Sit latius, aut pernis, aut quæ ſit gratia triglis,
Sed qui ſit pietatis honos, quæ gloria doctis
Artibus, & quæ ſint Francæ commercia linguæ.
Acceptum huic refero, ſi quid diſcernere poſſum
Gallorum voces, quarum præcepta loquendi
Tradidit ille mihi: Salue cariſſime Crolli,
Cum Pappenheimio, *ſi quid mea carmina poſſunt*
Nulla dies vnquam memori vos eximet æuo.
Nunc age dic Erato proceres quos publica rerum
Cura tenet populo ciuilia dicere iura:
Quique modis aliis ſtudiis operantur honeſtis
Ad commune bonum nati quos VVetteraſ *fato*
Ex vtero peperit: velut intra mœnia Troiæ
Inſtar montis equus fortes effudit Achiuos.
Emicat hos inter ceu Lucifer ortus Olympo
Ille ſenex Iuſtus Vvlteij *ſanguinis auctor*
Felix prole ſuâ, per quam poſt fata ſuperſtes
Semper erit, nomenque eius laudeſque manebunt.
Huic ſua cura fuit Cattis prodeſſe Lycæis
Vt iuuenes habeant doctóſque pióſque Magiſtros;
Qui ſtudiis mores iungant, ne praua malorum
Corrumpant exempla, aut cæca licentia vitæ
Tranſuerſos rapiat: noſtri fera temporis ætas
Talia contemnit, ſed merces magna laborum
Permanet in cœlis amaranthi è flore corona.
Proximus huic agris natalibus ortus ab iiſdem
Gente ſatus Stadia, *quo nemo plura locorum*
Climata percurrit, donec peruenit ad Indos
Extremos, vbi gens habitat crudelis, & olim

Nec visu facilis, nec dictu affabilis vlli:
Humanis quæ corporibus, quæ vescitur airo
Sanguine, quem tremuli rorant in cratibus artus,
Hunc illi prensum toties mactare volebant
Ni DEVS in melius flexisset dira virorum
Pectora, Christicolæ sortem miseratus iniquam,
Ad patrios donec iam post duo lustra penates
Incolumis rediit, docuitque prioribus annis
Ignotas terras, trabibus seu forte cauatis
Seu quis iter pedibus Cyclopas quærat ad istos.
Hinc etiam occurrit memorandus carmine nostro
Crolliadum *genitor, vir magnus honore senectæ*
Qui fasces quintas Consul quintámque securim
In patriâ gessit facti grauis vltor iniqui
Magnus vt Arpinas aut longi Mutius æui.
Fortunate senex nunquam tua fama peribit
Parta tuâ virtute tibi, quin illa magisque
Per celebres floret natos seróque nepotes.
His Sylburgęæ *non vltima gloria gentis*
Accedit, Latiam & Graiam quo nemo loquelam
Dexterius nouit, libros dum tractat, & illis
Sedulus insudat, communémque edit ad vsum
Purgatos mendis, vir nostra ad commoda natus.
Iungitur huic patrij qui tradita frena Lycæi
Laude regit magnâ, cui Mercatoria *nomen*
Stirps dedit, huic merx est consolatura senectam
Musarum studium, quam si quis venerit emptum
Crede mihi, nunquam (quæ sit fortuna) pigebit.
Henricus *itidem nobis se* Lælius *offert.*
Ille nouem quondam fratres non vltimus inter
Panomum Musas longè deduxit ad Istrum,

Sed

Sed cadit ante diem, calique in parte locatur.
Non autem dignis potero celebrare camœnis
Plncieros *inter Germanos nomine* Paulum
Amphion citharâ, cui carmine cedat Homerus,
Rex Ponti linguis, talem vix vlla tulerunt
Secula, qui variis ſuperauerit artibus omnes.
Heu, DEVS hunc tantum terris oſtendit & vltra
Non ſupereſſe dedit, miſerandâ peſte peremptum.
At Bollingero *iam vos ignoſcite vati*
Vvetterici *heroes reliqui, quorum inclyta fama*
Orbe cluet toto: Quis enim tot nomina ponat?
Quis tot Circouios? *quis priſco ſanguine natos,*
Tot Decios? *qui tot* Fontis *cognomine dictos?*
Fettiades & Breulæos *inſignia fama*
Pectora, quis Sauro & Fiſlero *ſtemmate cretos,*
Quis Milios? *Quis* Meſmilios, *& ſanguine natos*
Sefredo? *Quis tot nomen* Piſtoris *habentes,*
Quis canat Elſneros, *quibus & pugna area nomen*
Strettouiis *fecit? Quis tot* Combachica *dicat*
Mollibus in numeris cognomina dura, nec ipſo
Sat concinna ſono, verſúque incompta Latino?
Saluete illuſtres animæ, & tu maxima ſalue
Vvettera, *nobiſcum natalis terra virorum,*
Per quos talis honor ſeris tibi ſurgit ab annis
Qualis erat Solyma, & Suſis, & qualis Athenis.

SOLI DEO GLORIA.

PRAEFATIO

ADMONITORIA

AD LECTOREM CANDIDVM,

In qua, iuxta Medicinæ Chymicæ comprobatam præstantiam, & Hominis Microcosmi excellentem dignitatem à paucissimis obseruatam, de vtriusque Philosophiæ GRATIÆ scilicet & NATVRÆ Mysteriis profundissimis ac reconditissimis agitur.

AVTOR AD ZOILVM.

Inuide, quid lacerас Chymicorum Dia reperta?
Hac bona si non sunt, tu meliora doce.

ADMONITORIA
AD LECTOREM
CANDIDVM.

AD PIVM ET CANDIDVM LECTOREM CHYmicæ ac Philosophicæ Medicinæ studiosum,

OSVALDI CROLLII, Illustrissimi principis Christiani Anhaltini Medici,

Præfatio admonitoria.

QVAMVIS, benevole lector, Romani Angeronam, Græci Harpocratem, Taciturnitatis nomine commendarint: omnes etiam antiqui Philosophi secreta prophanare, naturæque thesauros sordidis, & nondũ defæcatis hominib. temere prostituere, Actæonis exemplo graviter prohibuerint: Attamen cùm Pater noster cœlestis, nos omnes affluẽter suis donis prę ueniẽs, Sol sit. omnib. æqualiter lucens, line

Ps. 145. sect. & Matth. 5.

reſpectu enim & inuidia Bonis & Malis, Gratis & Ingratis ſuam communicat lucem) meritò hunc, cuius filij eſſe debemus, imitari tenemur: iíque omnium maximè, quos ſua gratioſa miſericordia è tenebroſo Laborum Errorúmque labyrintho & circumferentia ad manifeſtam Quietis & Veritatis ſemitam ac centrum dedu xit. Ideò talentum mihi à Patre Luminum concreditum impia quadam taciturnitate in ſudario, diutius inhumana obruere inuidia non viſum fuit: cum ingenuis animis Sapientiæ fores ſemper patere debeant, neque talibus Μυσῶν θύραι vnquam conſpectæ fuerint ἄφατοι. Benignum námque & humanitatis plenum officiũ eſt, erranti proximo, viæ prælonſtratorem ſe præbere facilem, non errantem verò in via recta retinere. Quo nomine, amice lector, ad Diuinæ Maieſtatis & Liberalitatis (cuius inſtrumentum & calamum ſaltem me cunctarum ſuarum miſerationum & præſtitorum beneficiorum longè minorem, eſſe & opto & ſpero in hac euulgatione) laudem & gloriam: proximi etiam ſeu totius Reipub. Chymicæ commodũ & incrementum, e cordis mei profundiſſimo ſcrinio, præſtantiſſima depromo hic tibi Arcana Spagyrica (quorum præparationes poſt multiplices ſumptuum, temporis, & laborum errores, propria mea manuali experientia ſunt à me prius comprobatæ omnes) qualia in hunc vſque diem, ſimul & ſemel in publicum prodiiſſe, nec auditione accipere potui, nec e veterum intelligere monumẽtis. Alienũ à me ſemper fuit nugis & mendaciis, quorum ſeculũ noſtrum

Ioh. 1. ſect. 5. Strabo ait tum demum mortales imitari deos, cum benefici fuerint Matt. 25. Luc 19. Victor. Dona Dei creſcunt & augentur communicando.

Fuerunt etiã ex mea ſponanea communicatione ab aliis quadam ex his pro Imperatore noſtro Rudolpho praparata.

ſtrum (fæx & amurca mundi) admodum ferax eſt, lectorẽ onerare: multò minus ingens volumen (qualia complura apud me diuturnis laboribus collecta latét) tædioſiſſimarum Receptarum formulis complere, quibus centonibus iã video Medicinæ ſtudioſos obrui & ita intricari, vt ipſi ferè ſub tam graui Receptarum pondere corruant & moriantur. Quæ autem per annos ferè viginti in moleſtis meis ac variæ fortunæ laborioſis peregrinationibus, per Galliã, Italiã, Germaniam, Hungariam, Poloniã, Bohemiam, à Chymiatris, maximæ experientiæ doctrinæq; viris, partim precibus, partim pretio & permutatione (vt taceã in praxi medica nutu Dei proprio ſtudio inuenta mea, eáque non pauca) indefatigata diligentia, & curioſa exploratione adeptus ſum, vtilitati priuatæ communẽ præferens, charitate inſuper Chriſtiana miſeria & neceſſitate ægrotantium motus, pro mea in Rempub. medicam fidelitate, prius Vulcani beneficio probatiſſima, oculatis, vt ita dicã, manibus adſpicere & contrectare volui, antequam illa emolumento publico à me donarentur, vt hoc pacto filij doctrinæ indagatores & amatores veritatis, quod ego magno meo malo didici, nũc optimo conſequantur cõpendio, videlicet nõ fallaces (vt hactenus in tanta impoſturarum fertilitate conqueſti ſunt) opiniones, ſed multis experimentis exploratam diúque exoptatã veritatem. Et ſic quoque nonnulla confecto prius magni anni Platonici curriculo cum fœnore ad nos integra, & lõgè ſplendidiore ornatu veſtita euertẽtur gratis, quàm ego eadem ab autoribus

Quò plerumque maiores Recepta, eo minores virtutes.

Benignum eſt teſte Plinio in Epiſt. ad Veſpaſianum, & plenum ingenui pudoris fateri per quos profecimus.

ſemilacera & pretio olim acceperã. Nam apud nonnullos, ad quos rumor multorum Arcanorum reconditorum me tædioſis itinerum difficultatibus & ſumptibus pellexerat, ipſa præſentia, vt ſæpè fieri ſolet, famam minuit: ita vt aut trita tunc mihi viderentur, quæ illi pro ſecretis oſtentabant: aut mutila & manca, quorum defectus erat ſupplendus è multis deſcriptionib. à me, in vnam redactis, comprobãte nihilominus eandẽ prius proprio ignis examine: permutatione etiam ipſis non damnoſa (ſecundũ peruulgatã illã cõſuetudinẽ. Chymicã, καὶ δ' ὸς τι καὶ λαβε τι') ſæpè à me ſtudia mea cũ ipſis conferẽte, ouum in colloquio mutuo pro nuce accipiebant, qua longis, operoſis & vanis laboribus fracta, carioſum tandem reperi nucleũ, aut nuclei loco cortices & ſiliquas obtinui: Indè factũ eſt, vt ſine naturæ Vulcano, veriſſimo artium & myſteriorũ à poëtis decãtato inuentore & doctore, maxima pars illorũ (pace tãtorũ virorum ſalua hoc dixerim) qui noſtra ętate de ſecretioribus præparationibas Spagyricis ex aliorũ relatu, nõ ſua ſcripſerũt manuali experiẽtia, hunc fructũ Chymię ſtudioſis attulerint, vt plerunq; poſt magnos in vanum locatos ſumptus, tãdem etiam cauſam ipſis perditi cùm laboris, tùm lõgiſſimi dederint temporis. Rẽ ita ſe habere fatebuntur mecum lubentes ij, qui meo exẽplo & alieno dãno nõ acquieſcẽtes, talia Pyrotechniç & Chymię miniſteriodeinceps examinare, ſuoq, periculo proprio cautiores fieri maluerint: Et ſicuti multa sũt in dictis quæ nõ reperiũtur in factis, ita multa cadũt inter Theoriã & Praxin

xin:Experietur, qui ſibi de alieno periculo cupit facere proprium & decipi ab his,qui ab aliis fuerunt decepti.Ideò in hoc ſtudio, non cuipiã vlterius habeatur fides, quàm quiſque propria ſua experientia palpando & videndo per debitum ignis falſum à verodiiudicantis examen comprobatum reperit.Et quia ſecundum Aeſchylum ille demum reputatur prudens, malui pauciora & ſelectiore offerre, animo ſubinde reuoluens illud Damaſceni, Medicamenta tibi pauca tenenda ſunt, quorum vires & operationes mnltoties es expertus : nihilominus in hac paucitate tibi confidenter aſſeuerare poſſum,in totius naturæ maieſtate & penu(ſi vniuerſalem illam & celebratiſſimam Medicinam ab antiquiſſimis à condito mundo ſapientibus Philoſophis poſſeſſam, & ad miraculum vſque legitimis ſuis heredibus decantatam excipias) vix latenter quieſcere, præcipuis his medicinæ ſecretioris Arcanis oblatis,ſelectiora & efficaciora:Qui ſyncerius Philoſophiæ operam nauã do intima naturæ penetralia,præparationũ pia aſſiduitate, naturaliúmque cauſarum diligenti contemplatione coniũcta debitè aḉierit, experiẽtiæ inſuper labores &difficultates nõ recuſa uerit, ex hoc naturæ gremio reuelato, manuariæ operationis ſolertia(ſi gratia fauoris Altiſſimi ipſi infuſa fuerit,profert lõgèmaiora,quàm prima facie polliceri videntur.Quamuis autem vires ſingulis ordine aſſignatas,ego,à quo medicinã facio,non omnes expertus ſim,ſicuti ipſas opere ipſo præſtiti præparationes:attamẽ, quia

Diſcite aliorũ monitis cauere,neinſumptæ operæpœniteat

Vide Anaxagoram in ſuo libello, de Phyſica.

Fructus & ſumma vtilitas laborem artificis tẽpuſque impenſum ſatis ſuperque compenſabit.

potiſſimam partem vſu medico deprehendi veram, Spagyris in laboribus Chymicis prouectis & exercitatis, filiis videlicet artis, terminorum eius peritis, ac veræ Philoſophiæ fontibus prolutis? qui de his ſolo etiam intuitu haud iniquam cenſuram ferre, faciliſque cõiectura aſſequi poſſunt, (eiuſmodi enim & non durę ceruicis, obtuſique ingenij artificem hę prępariationes, nil cum Alchymiſtarum vulgo communo habentes, requirunt, ne indigniſſima calumnia τὰ δ' τεχνίτου σφάλματα τῆς τέχνης εἶ νομίζηται) illis in quam artificibus ἐγχειρητικοις nullum erit dubium, quin & ceteræ vires ab expertiſſimis Chymiatris longo rerum vſu, certóq; experimento cõprobatæ, & nunc vna opera publicatæ, indubiè deſideratũ præſtãdo effectũ ſint voto & auidæ expectationi ſatisfacturæ. Ideò veri & profundiores Medici, diuino afflati ſpiritu, miſericordia Samaritana erga ægrotantẽ proximum, cuiuſcunq; ſortis & cõditionis, moti, qui in timore DEI methodo cõueniẽti & artificioſa his ſuã propria opera legitimè, (niſi velint effectu deſiderato defraudari) nõ aliena vt plerũq; fieri ſolet ſophiſticè & fraudulẽter præparatis vtẽtur, experimento cognoſcent, adhuc lõgè maiores efficacias, & virtutes inter medendum, ſi præſertim pro natura infirmi & iudicio præſentis medici offerantur, quam ego hîc aſſignare nec potui nec debui, ſicuti Temporis filia DEI nutu docebit Veritas.

Qui propter intellectus inertiam ſuum deſiderium non attingit ignorantiæ & imperitiæ ſuæ culpam, non ſcientiæ deſectum, nec mihi, ſed ſibi impingat.

Sed quibus me hoc publico pro merito nũc fluctib. obiicio? quid obſecro in hac iudiciorum alea & diuerſitate agendũ? quid in tãto carptorum

rum peſſimè vel optima arrodentium prouẽtu faciendũ? Scutum obiiciam intrepidus, quo me tuear, ſynceritatis videlicet meæ, benéq; de Repub. Spagyrica merendi ſtudiũ: Hoc imperitorum ſuperba non timebit iudicia, & omnia aduerſariorum præuiſa tela, Iracundiam puta, Maledictionẽ, Inuidiã, Supercilioſum contẽptum, veriſſimum Inſcitiæ teſtem, facillimè retundet.

Ignorantiæ Superbiæ & Nequitiæ indiuidua comes.

I.

Inſurgent in me & iraſcentur grauiter primò ſecretiores Philoſophi Hermetici, quib. potiorà iſthæc arcana antea fuerunt ex parte perſpecta: conquerentes iniuriam ſibi fieri, ſi illa, quæ ſummis ſtudiis & longo temporum interuallo conquiſita, altóq; ſilentio hactenus compreſſa fuerunt, tàm ſubitò lucem videant, & cum hominum vulgo communicentur: Fractorem me ſigilli Chymici vocabunt, quod, myſtico Pythagorico ſilentio non initiatus. & Hyppocraticæ legis immemor τὰ ἱερὰ ἱεροῖς, Veritatem Chymicam, in Vmbrarum & inuidiæ carceribus hactenus detentam, liberauerim, liberatámque è vinculis foribus patefactis bènignè communicarim poſteritati. Verùm hi, quia veræ Sapientiæ heredes, & Regni Philoſophici ciues, clauſa Inuidiæ feneſtra, DEI & proximi ſemper amantes ſunt, aut ſaltem eſſe debent, ſublato in altum capite & oculis Cabaliſticis, nõ ignorabũt in vera Cabala, Magia, & Vvoarchadumia lõgè potiores theſauros ſibi Oratorij & Laboratorij beneficio, petẽdo videlicet, quęrẽdo, & pulſando, indefeſſis laboribus & vigiliis eruendos repoſitos eſſe, à *Gratia* & *Naturæ* Lumine, tẽporis tãdẽ progreſſu, omnib. indifferẽter manifeſtandos, vbi exacto prius *Sanguineo*

Siracid. cap. 43. ſect. 36. 37.

Filij iudicio, Patris Aqueum indubitãter ſubſecuturo, in *tertio* demum *Spiritus Sancti* ſeculo, (olim per *Ignem*, propter occulti manifeſtationẽ, renouando) *Helias* Artiſta *Reparator* omniũ aduenerit: Cuilibet enim diuinitatis perſonæ, ſuum ſeculum eſſe deſtinatum, non obſcurè colligere eſt, è duodecim tripartiti Symboli Apoſtolici Articulis, totidem Magni & vnici Diei, huius videlicet duraturi Mundi horis congruè correſpondentibus. Et ſic poſteritati gratr, in Chymicis lumine naturali expertæ, & à Deo ad harum præparationem incitatæ (ſcientiæ videlicet Sapientiæ hæredibus dilectis) præſentes has mecum nullo modo inuidebunt micas: ab inexercitatis enim pigris ſeu ignaris contemptoribus Arcana hæc Chymica, ob manualis operationis ineptudinem, benè intacta manebunt, ſicuti etiam à prophanis, prauis & indignis, reuelatorum myſteriorum Theologicorum, Philoſophicis apto loco (ſermone breui ſed ſufficienti his qui intelligeturi ſunt) immixtorum, nullum erit ob ſpiritus Sapientiæ carentiam, ingeniorúmque tarditatem comprehenſionis & perceptionis periculum.

Zephan. c.3. ſect.9. Malac. 4. ſect.5.6. Zach.14. ſect. 9. Sirac.48. ſect.10.11.12.

Soli qui ſunt digni illa verè intelligẽt, quibus videlicet Deus rationẽ humanam per mentem illuminauit: Ideò nemo temerarium ſe oſtendat iudicem ante veritatis cauſæ agnitionem ſententiã ſuam proferendo.

2. Spurij autẽ & adulterini Theophraſtęi, ſceleratiſſimum hominum genus, rabidiſſimè meã ſynceritatem accuſare non deſinent, ægerrimè ferẽtes, quòd deinceps ſimulata ſua experiẽtia, amicitia ficta, pietate fucata, pollicitationibus variis & vanis, dolose ſuas impoſturas venales, & magna pecunia redimẽdas, apud illos, qui animum

nimum ad cauendum fallendúmque minimè instructum habent, circumferre non possint: Nec prout est quorundam de facie & vestitu se non facilè manifestantium artificiosa vafricies, dum ex aliorum congressu & colloquiis sententias captãdo, sibi deinceps suppresso benefactorum nomine eruditionis, sapientiæ, prudentiæque famam apud magnates aucupantur, & quæ ab aliis bonis viris, technarum multitudine, suis videlicet fallacis ac versipellis astutiæ fraudibus ac versutiis expiscati sunt, more suo solito pretio amplius distrahere, multò minus ementitas suas, sine vlla veritatis scintilla Cacochymicas & Sophisticas, litera longa dignas artes, pomposa specie vendere, quòd hac vice Pharisaicam pellem, vulpinum ac maledicum animum tegentem, (quo multos innocentes virtute sua & inculpata vita viros integerrimos, pessimi illi ad arragias condemnandi impostores, perfidi ac sceleratæ linguæ famicidæ, quorum etiam vmbra nocet, non solum mendaciter insectari, verum etiam honestum laudabiléque eorum nomen in odium & periculum vocare consueuerunt) sibi detractam animaduertent. Ratio hæc praua & adultera, cui decipere dulce est, mauult esse famæ magnæ, quam bonæ, & plerumque quia virtutibus nequeunt, sceleribus innotescere volunt. Ideò his à cœtu omnium verè Philosophantium in perpetuum excommunicatis impostoribus, mysteriorum Dei, secretorúmque naturæ ignaris & indignis (propter quos laudatissimum & honoratissimum

Tales furto ac benefactorũ calũnia quærunt ingenij laudem.

Non artis hæc sed hominum arte abutentium sunt vitia.

veræ ac inclytæ Alchymiæ nomen, non solùm apud rude vulgus, verùm etiam apud literatos, qui tamen ex suâ ignorantia aliorum scientiam metiuntur, infame ac odiosum immeritò euasit) displicuisse, verè laudari est. Quid enim potest contingere illustrius, quàm ab illis perditissimis agyrtis & seplasiariis ad haram potius quàm ad Aram Spagyricam idoneis vituperari, quorum laus sæpè suspendio digna, & à quibus non nisi optimi & doctissimi quique semper odio sunt habiti.

3. Galenistarum verò pars syncerior & subtilior, Nicodemiana, ingenio mitiore, quæ propter metum & excommunicationem Rabinorum quorundam Athenienſium veritatem publicè profiteri, hactenus nondum ausa est, lucem hanc diutissimè exoptatam, obuiis vlnis excipiet auidissimè: absit tamen omen, quod haud vano mentis augurio præsentio, ne post plenariam istorum perceptionem *Inuidia* hinc certò suboritura doleat hæc vsui publico communia facta: ita vt postea ildem simulato contemptu, illa feruidius carpant: velut aliquando plus sapere videantur, contractis superciliis, ac concrispatis naribus eadem (suis tamen vsibus, sed sine DEI benedictione, clanculum reseruata) frigidiusculè commendent. At cum Inuidiæ stimulis semper vulnerata conspiciatur Virtus, ac proficientium & Reipub studentium comes sit Inuidia: imò ne Iupiter quidem, seu pluat seu serenus sit, omnibus placeat, & difficillimum sit ingrato mundo

Vbi inuidia & odium in consilio est, cæcum est ibi iudicium.

Omnibus placere non studeo, cùm nec omnes nec omnia mihi placeant.

mundo operam gratam præstare posse, misericordia potius quàm ira hi digni sunt, donec aliquando ex Inuidiæ suæ Purgatorio cruciante, sponte se liberent.

Pars verò crassior & fæculentior, quæ veritate relicta, comitem sibi errorem adiunxit, omnis humanitatis & veræ Philosophicæ literaturæ planè rudis & expers, omnium maximè ludibriis superciliosis hanc meam erga Rempub. lacessetbeneuolentiam. Verùm enimuerò, cùm secundum Comicum his maleferiatis Misochymicis & Misosophis in ignorantia sua sepultis, nil quicquam iniustius: horum insuper demersæ in cœno & puluere scholastico mentes nil sublime suspicere possint, imò veteri semitæ & crassæ suæ inscitię immori malũt quàm vt discipuli habeantur eorum, in quos sibi docendi imperium arrogarunt, nemini mirum videatur, si hi insolentes & manifesti Naturæ secretorum contemptores, elato supercilio, audito solo *Chymiæ* Nomine inhorrescentes, hucusque diuinissimam hanc artem sine omni rubore, stulta ac barbara quadam arrogantia improbando ridere, omni conuitiorum genere impudenter proscindere, & instar canum, ignota allatrantium, stomachosè insectari ac indignè lacerare, non sunt veriti, quam tamen ne à limine quidem salutarunt vnquam: tùm quod Diuinæ Sapientiæ exortes pro fatua mentis inscitia, ambitiosáque stultitia, nulla habent arma alia, quibus contra Veritatem dimicent, ac margaritas proiectas conculcent, quàm Dux illorum illis suppeditauit *Binarius* ille Ca-

4.

Alchymiæ duplex, Naturalis à filiis Artis in magno pretio habita: Sophistica ab iisdem summoperè detestata.

ſemilacera & pretio olim acceperã. Nam apud nonnullos, ad quos rumor multorum Arcanorum reconditorum me tædioſis itinerum difficultatibus & ſumptibus pellexerat, ipſa preſentia, vt ſæpè fieri ſolet, famam minuit: ita vt aut trita tunc mihi viderentur, quæ illi pro ſecretis oſtentabant: aut mutila & manca, quorum defectus erat ſupplendus è multis deſcriptionib. à me, in vnam redactis, comprobãte nihilominus eandẽ prius proprio ignis examine: permutatione etiam ipſis non damnoſa (ſecundũ peruulgatã illã cõſuetudinẽ. Chymicã, καὶ δ'ὸς τι καὶ λαβε τι') ſæpè à me ſtudia mea cũ ipſis conferẽte, ouum in colloquio mutuo pro nuce accipiebant, qua longis, operoſis & vanis laboribus fracta, carioſum tandem reperi nucleũ, aut nuclei loco cortices & ſiliquas obtinui: Indè factũ eſt, vt ſine naturæ Vulcano, veriſſimo artium & myſteriorũ à poëtis decãtato inuentore & doctore, maxima pars illorũ (pace tãtorũ virorum ſalua hoc dixerim) qui noſtra ętate de ſecretioribus præparationibas Spagyricis ex aliorũ relatu, nõ ſua ſcripſerũt manuali experiẽtia, hunc fructũ Chymię ſtudioſis attulerint, vt plerunq; poſt magnos in vanum locatos ſumptus, tãdem etiam cauſam ipſis perditi cùm laboris, tùm lõgiſſimi dederint temporis. Rẽ ita ſe habere fatebuntur mecum lubentes ij, qui meo exẽplo & alieno dãno nõ acquieſcẽtes, talia Pyrotechnię & Chymię miniſterio deinceps examinare, ſuoq, periculo proprio cautiores fieri maluerint: Et ſicuti multa sũt in dictis quæ nõ reperiũtur in factis, ita multa cadũt inter Theoriã & Praxin

xin:Experietur, qui ſibi de alieno periculo cupit facere proprium & decipi ab his,qui ab aliis fuerunt decepti.Ideò in hoc ſtudio, non cuipiã vlterius habeatur fides, quàm quiſque propria ſua experientia palpando & videndo per debitum ignis falſum à verodiiudicantis examen comprobatum reperit.Et quia ſecundum Aeſchylum ille demum reputatur prudens, malui pauciora & ſelectiore offerre, animo ſubinde reuoluens illud Damaſceni, Medicamenta tibi pauca tenenda ſunt, quorum vires & operationes mnltoties es expertus : nihilominus in hac paucitate tibi confidenter aſſeuerare poſſum,in totius naturæ maieſtate & penu(ſi vniuerſalem illam & celebratiſſimam Medicinam ab antiquiſſimis à condito mundo ſapientibus Philoſophis poſſeſſam, & ad miraculum vſque legitimis ſuis heredibus decantatam excipias) vix latenter quieſcere, præcipuis his medicinæ ſecretioris Arcanis oblatis,ſelectiora & efficaciora:Qui ſyncerius Philoſophiæ operam nauãdo intima naturæ penetralia,præparationũ pia aſſiduitate, naturaliũmque cauſarum diligenti contemplatione coniũcta debitè adierit, experiẽtiæ inſuper labores &difficultates nõ recuſauerit, ex hoc naturæ gremio reuelato, manuariæ operationis ſolertia(ſi gratia fauoris Altiſſimi ipſi infuſa fuerit,profert lõgèmaiora,quàm prima facie polliceri videntur.Quamuis autem vires ſingulis ordine aſſignatas,ego,à quo medicinã facio,non omnes expertus ſim,ſicuti ipſas opere ipſo præſtiti præparationes:attamẽ, quia

Diſcite aliorũ monitis cauere,neinſumpta operapœniteat

Vide Anaxagoram in ſuo libello, de Phyſica.

Fructus & ſumma vtilitas laborem artificis tẽpuſque impenſum ſatis ſuperque compenſabit.

potiſſimam partem vſu medico deprehendi veram, Spagyris in laboribus Chymicis prouectis & exercitatis, filiis videlicet artis, terminorum eius peritis, ac veræ Philoſophiæ fontibus proluris? qui de his ſolo etiam intuitu haud inquam cenſuram ferre, facilíque cõiectura aſſequi poſſunt, (eiuſmodi enim & non durę ceruicis, obtuſíque ingenij artificem hę prępariationes, nil cum Alchymiſtarum vulgo commune habentes, requirunt, ne indigniſſima calumnia τὰ δ' τεχνίτου σφάλματα τῆς τέχνης εἶ νομίζηται) illis inquam artificibus ἐγχειρητικοις nullum erit dubium, quin & ceteræ vires ab expertiſſimis Chymiatris longo rerum vſu, certóq; experimento cõprobatæ, & nunc vna opera publicatæ, indubiè deſideratũ præſtãdo effectũ ſint voto & auidæ expectationi ſatisfacturæ. Ideò veri & profundiores Medici, diuino afflati ſpiritu, miſericordia Samaritana erga ægrotantẽ proximum, cuiuſcunq; ſortis & cõditionis, moti, qui in timore Dei methodo cõueniẽti & artificioſa his ſua propria opera legitimè, (niſi velint effectu deſiderato defraudari) nõ aliena vt plerũq; fieri ſolet ſophiſticè & fraudulẽter præparatis vtẽtur, experimento cognoſcent, adhuc lõgè maiores efficacias, & virtutes inter medendum, ſi præſertim pro natura infirmi & iudicio præſentis medici offerantur, quam ego hîc aſſignare nec potui nec debui, ſicuti Temporis filia Dei nutu docebit Veritas.

Qui propter intellectus inertiam ſuum deſiderium non continet ignorantia & imperitia ſua culpam, non ſcientia defectus, nec mihi, ſed ſibi impu-

Sed quibus me hoc publico pro merito nũc fluctib. obiicio? quid obſecro in hac iudiciorum alea & diuerſitate agendũ? quid in tãto carpto-

rum

rum peſſimè vel optima arrodentium prouẽtu faciendũ? Scutum obiiciam intrepidus, quo me tuear, ſynceritatis videlicet meæ, benéq; de Repub. Spagyrica merendi ſtudiũ: Hoc imperitorum ſuperba non timebit iudicia, & omnia aduerſariorum præuiſa tela, Iracundiam puta, Maledictionẽ, Inuidiã, Supercilioſum contẽptum, veriſſimum Inſcitiæ teſtem, facillimè retundet.

Ignorantia Superbia & Nequitia indiuidua comes.

I.

Inſurgent in me & iraſcentur grauiter primò ſecretiores Philoſophi Hermetici, quib. potiorà iſthæc arcana antea fuerunt ex parte perſpecta: conquerentes iniuriam ſibi fieri, ſi illa, quæ ſummis ſtudiis & longo temporum interuallo conquiſita, altóq; ſilentio hactenus compreſſa fuerunt, tàm ſubitò lucem videant, & cum hominum vulgo communicentur: Fractorem me ſigilli Chymici vocabunt, quod, myſtico Pythagorico ſilentio non initiatus. & Hyppocraticæ legis immemor τὰ ἱερὰ τοῖς ἱεροῖς, Veritatem Chymicam, in Vmbrarum & inuidiæ carceribus hactenus detentam, liberauerim, liberatámque è vinculis foribus patefactis benignè communicarim poſteritati. Verùm hi, quia veræ Sapientiæ heredes, & Regni Philoſophici ciues, clauſa Inuidiæ feneſtra, DEI & proximi ſemper amantes ſunt, aut ſaltem eſſe debent, ſublato in altum capite & oculis Cabaliſticis, nõ ignorabũt in vera Cabala, Magia, & Vvoarchadumia lógè potiores theſauros ſibi Oratorij & Laboratorij beneficio, petẽdo videlicet, quęrẽdo, & pulſando, indefeſſis laboribus & vigiliis eruendos repoſitos eſſe, à *Gratiæ* & *Naturæ* Lumine, tẽporis tãdẽ progreſſu, omnib. indifferẽter manifeſtandos, vbi exacto prius *Sanguineo*

Siracid. cap. 43. ſect. 36. 37.

Filij iudicio, Patris Aqueum indubitãter ſubſecuturo, in *tertio* demum *Spiritus Sancti* ſeculo, (olim per *Ignem*, propter occulti manifeſtationẽ, renouando) *Helias* Artiſta *Reparator* omniũ aduenerit: Cuilibet enim diuinitatis perſonæ, ſuum ſeculum eſſe deſtinatum, non obſcurè colligere eſt, è duodecim tripartiti Symboli Apoſtolici Articulis, totidem Magni & vnici Diei, huius videlicet duraturi Mundi horis congruè correſpondentibus. Et ſic poſteritati gratæ, in Chymicis lumine naturali expertæ, & à Deo ad harum præparationem incitatæ (ſcientiæ videlicet Sapientiæ hæredibus dilectis) præſentes has mecum nullo modo inuidebunt micas: ab inexercitatis enim pigris ſeu ignaris contemptoribus Arcana hæc Chymica, ob manualis operationis ineptudinem, benè intacta manebunt, ſicuti etiam à prophanis, prauis & indignis, reuelatorum myſteriorum Theologicorum, Philoſophicis apto loco (ſermone breui ſed ſufficienti his qui intellecturi ſunt) immixtorum, nullum erit ob ſpiritus Sapientiæ carentiam, ingeniorúmque tarditatem comprehenſionis & perceptionis periculum.

Zephan. c.3. ſect.9. Malac. 4. ſect.5.6. Zach.14. ſect. 9. Sirac.48. ſect.10.11.12.

Soli qui ſunt digni illa verè intelligẽt, quibus videlicet Deus rationẽ humanam per mentem illuminauit: Ideò nemo temerarium ſe oſtendat iudicem ante veritatis cauſæ agnitionem ſententiã ſuam proferendo.

2. Spurij autẽ & adulterini Theophraſtęi, ſceleratiſſimum hominum genus, rabidiſſimè meã ſynceritatem accuſare non deſinent, ægerrimè ferẽtes, quòd deinceps ſimulata ſua experiẽtia, amicitia ficta, pietate fucata, pollicitationibus variis & vanis, dolose ſuas impoſturas venales, & magna pecunia redimẽdas, apud illos, qui animum

nimum ad cauendum fallendúmque minimè instructum habent, circumferre non possint: Nec prout est quorundam de facie & vestitu se non facilè manifestantium artificiosa vafricies, dum ex aliorum congressu & colloquiis sententias captãdo, sibi deinceps suppresso benefactorum nomine eruditionis, sapientiæ, prudentiæque famam apud magnates aucupantur, & quæ ab aliis bonis viris, technarum multitudine, suis videlicet fallacis ac versipellis astutiæ fraudibus ac versutiis expiscati sunt, more suo solito pretio amplius distrahere, multò minus ementitas suas, sine vlla veritatis scintilla Cacochymicas & Sophisticas, litera longa dignas artes, pomposa specie vendere, quòd hac vice Pharisaicam pellem, vulpinum ac maledicum animum tegentem, (quo multos innocentes virtute sua & inculpata vita viros integerrimos, pessimi illi ad arragias condemnandi impostores, perfidi ac sceleratæ linguæ famicidæ, quorum etiam vmbra nocet, non solum mendaciter insectari, verum etiam honestum laudabiléque eorum nomen in odium & periculum vocare consueuerunt) sibi detractam animaduertent. Ratio hæc praua & adultera, cui decipere dulce est, mauult esse famæ magnæ, quam bonæ, & plerumque quia virtutibus nequeunt, sceleribus innotescere volunt. Ideò his à cœtu omnium verè Philosophantium in perpetuum excommunicatis impostoribus, mysteriorum Dei, secretorúmque naturæ ignaris & indignis (propter quos laudatissimum & honoratissimum

Tales furto ac benefactorũ calũnia quærunt ingenij laudem.

veræ ac inclytæ Alchymiæ nomen, non ſolùm apud rude vulgus, verùm etiam apud literatos, qui tamen ex ſua ignorantia aliorum ſcientiam metiuntur, infame ac odioſum immeritò euaſit) diſplicuiſſe, verè laudari eſt. Quid enim poteſt contingere illuſtrius, quàm ab illis perditiſſimis agyrtis & ſeplaſiariis ad haram potius quàm ad Aram Spagyricam idoneis vituperari, quorum laus ſæpè ſuſpendio digna, & à quibus non niſi optimi & doctiſſimi quique ſemper odio ſunt habiti.

Non artis hæc ſed hominum arte abutentium ſunt vitia.

3. Galeniſtarum verò pars ſyncerior & ſubtilior, Nicodemiana, ingenio mitiore, quæ propter metum & excommunicationem Rabinorum quorundam Athenienſium veritatem publicè profiteri, hactenus nondum auſa eſt, lucem hanc diutiſſimè exoptatam, obuiis vlnis excipiet auidiſſimè: abſit tamen omen, quod haud vano mentis augurio præſentio, ne poſt plenariam iſtorum perceptionem *Inuidia* hinc certò ſuboritura doleat hæc vſui publico communia facta: ita vt poſtea iidem ſimulato contemptu, illa feruidius carpant: velut aliquando plus ſapere videantur, contractis ſuperciliis, ac concriſpatis naribus eadem (ſuis tamen vſibus, ſed ſine DEI benedictione, clanculum reſeruata) frigidiuſculè commendent. At cum Inuidiæ ſtimulis ſemper vulnerata conſpiciatur Virtus, ac proficientium & Reipub ſtudentium comes ſit Inuidia: imò ne Iupiter quidem, ſeu pluat ſeu ſerenus ſit, omnibus placeat, & difficillimum ſit ingrato mundo

Vbi inuidia & odium in conſilio eſt, cæcum eſt ibi iudicium.

Omnibus placere non ſtudeo, cùm nec omnes nec omnia mihi placeant.

Digitized by Google

mundo operam gratam præstare posse, misericordia potius quàm ira hi digni sunt, donec aliquando ex Inuidiæ suæ Purgatorio cruciante, sponte se liberent.

Pars verò crassior & fæculentior, quæ veritate relicta, comitem sibi errorem adiunxit, omnis humanitatis & veræ Philosophicæ literaturæ planè rudis & expers, omnium maximè ludibriis superciliosis hanc meam erga Rempub. lacessetbeneuolentiam. Verùm enimuerò, cùm secundum Comicum his maleferiatis Misochymicis & Misosophis in ignorantia sua sepultis, nil quicquam iniustius: horum insuper demersæ in cœno & puluere scholastico mentes nil sublime suspicere possint, imò veteri semitæ & crassæ sux inscitię immori malũt quàm vt discipuli habeantur eorum, in quos sibi docendi imperium arrogarunt, nemini mirum videatur, si hi insolentes & manifesti Naturæ secretorum contemptores, elato supercilio, audito solo *Chymiæ* Nomine inhorrescentes, hucusque diuinissimam hanc artem sine omni rubore, stulta ac barbara quadam arrogantia improbando ridere, omni conuitiorum genere impudenter proscindere, & instar canum, ignota allatrantium, stomachosè insectari ac indignè lacerare, non sunt veriti, quam tamen ne à limine quidem salutarunt vnquam: tùm quod Diuinæ Sapientiæ exortes pro fatua mentis inscitia, ambitiosáque stultitia, nulla habent arma alia, quibus contra Veritatem dimicent, ac margaritas proiectas conculcent, quàm Dux illorum illis suppeditauit *Binarius* ille Ca-

4.

Alchymiæ duplex, *Naturalis à filiis Artis in magno pretio habita: Sophistica ab iisdem summoperè detestata.*

per ſuas Rationes non expetant, potiſſimum ne manifeſtata veritate ſepoſita in Ethnicos Deorum Scholaſticorum errores iurare, ipſiſque immori academico adſtringantur iuramẽto. Et hi quidem perſonati tituli, etſi olim inſtituto laudabili virtutis calcar, & eruditionis præmium demeritum erant, hodiè tamen in facultate præſertim medica, multis indigniſſimis, aut prece, aut * pretio conferuntur (non loquor de illis, qui doctrinæ meritis Gradus ſui iuſtos Titulos Laureáſque aſſequũtur) qui poſtquam primo biennio ſeu triennio ſtudiorum ſuorum documenta daturi, figulinam in iactura vaſis adeò nobilis experti ſunt, procedendo ſecundum ſuam methodum omnia errata excuſantem, ſiue viuat ſiue moriatur æger, demum anno quarto, quinto, & ſequentibus eruditionis in medico requiſitæ inſufficientiam & inopiam, proprio etiam nominis dedecore, & conſcientiæ remorſu animaduertunt: Et tũc meritò dubitare deberent, num etiam Galeni Theoremata nobis non minus, vt ſcribit, quàm vrſis & apris deſtinata, eiúſque medicinæ Methodi, nulla antiquitatis autoritate ſtabilitæ, quibus noſtrum triumphat ſeculum, bonum haberent fundamentum, quia finem ſuo principio in magnis morborum curationibus non reſpondere ocullariter conuincuntur. Dum autem aliorum bonorum virorum literas pro nihilo ducunt, neſcientes artem medicam ita immenſam & amplam eſſe,

Vide Paracelſum Tom. 5. in fragmẽtis medicis fol. 167. 168. Impia Tyrannis, captiua tenere ad præfinitos autores ſtudioſorum ingenia, & initiandis diſcipulis adimere libertatẽ indaganda & ſequenda veritatis.

Fit hoc mediãte pecunia & gratia, non ſcientia. Error eiuſmodi medicorum terra tegitur, vt dicit Socrates de temerariis medicis eum corio humano, ſeu verius Dei imagine impunè ludentibus, & cum anima ſua detrimẽto vouum cœmiterium erigentibus.

vt præclarè nobiſcum agi exiſtimare debeamus, ſi vel in primo ſenectutis limine hãc ipſã quod ſatis ſit fuerimus aſſecuti, quamuis ex laboribus & aliorum obſeruationibus ſuæ ſocordiæ & pigritiæ, nil alterius diſcendi argumentum ſumant, tandem tamen depoſita ſua pertinaci arrogantia, qua ſe longè eruditiores viros, laudi aut vanæ gloriæ non ſtudentes, ſuperciliosè deprimere nituntur, à calce ad carceres reuocari, & ipſos Naturæ non Doctores aut Magiſtros ſed Diſcipulos & Miniſtros renaſci oportet, ſi modo ſuam ſtationem deinceps cum laude & honore tueri, & inſcitiæ ac auaritiæ infames exprobrationes apud plebem deuitare velint. Quam multi mihi ex illo grege clanculum conqueſti ſunt, quorum recta iam niue erant cooperta, & qui meliorem vitæ partem ferè in vulgaribus ſcholaſticarum vanitatum vanitatibus, & ad medendum nil planè facientib. opinationibus medicis ſine vllo fructu infelici pertinacia traduxerant, ὅμοιοι καρχίνους μασσωμένοις εἰ δι' ὀλίγου τρόφιμον ποιεῖ πολλὰ ὀστέινα ἀσχολοῦντας: quod agnitæ veritatis dulcedine allecti, poſt tàm longas deuiationes, & ſeriam ſeriámq; errorum, fatuitatum & ſtolidarum perſuaſionum cognitionem ac confeſſionem, ſalubri adhibita pœnitentia, depoſitis prius ſcientarum impedimentis, *Opinione* videlicet & *Faſtu*, veluti poſtliminio non erubuerint, in ipſo ſenio quia pulchrum, ſenem Sapientiæ ſtudere, & cũ Diogene in ſtadio currente curſum nõ remittere) prudẽtis ſerpẽtis imitatione ſenectã deponere, ac noua aſſũpta pelle, huius artis Chymicę eſſe diſcipu-

Solus Deus eſt Naturæ Dominus & Magiſter: Gradus autem ſeu Titulus, licet maiorem in mundo autoritatem acnominis exiſtimationem ob vanam gloriam afferat, ſapientiorem tamen & doctiorem efficit neminem. De diſcenda deliramenta.

Mundus regitur opinionibus.

discipulos, suóique in posterum dies cum Arcanis & in *Deo* & in Natura consumere: ac iuxta magnum librum *Gratiæ* (vnde Animæ nostræ salus æterna) etiam alterum *Naturæ* arcana tractans, ad salutem corporis spectantia, exquisitius rimari, nec præcipuos naturæ Thesauros, in quibus grauissimorum morborum medicinæ ab Altissimo collocatæ sunt, intactos relinquere : Ne autem in mortuis superficierum vmbris, seu externis Qualitatibus Galenicis errore infelici morerentur & sepelirentur, suæ senectuti laborem & Naturæ Fanum, ceu monumentum quoddam honoratissimum extruerunt: E quo iuxta Creatoris luculentiorem cognitionem (ad quam tàm per sedulam operum Dei scrutationem & admirationem, quàm per Creaturarum seu naturalium rerum laboriosam examinationem & sequestrationem Philosophicam peruenerunt) hunc etiam eximium laborum suorum, vigiliarum, temporis & sumptuum sunt consecuti fructum: vt cùm deinceps ceu multa experientia confirmati medici ad ægrotorum lectulos vocarẽtur, vbi non multis verbis medici ad disputandũ, sed eiusdẽ multũ praxis ad curandũ conducitur, non amplius opus fuerit conari in arte quod desideratur externis rasarcire illecebris : numerosa videlicet offi-

Deus est primus liber ad vitam æternam ex Deo enim vita Regula. Firmamẽtum seu cœlum cũ inclusis secundus est liber naturalis ad vitam mortalem: ex Astris enim Physicæ scientia hauriendæ. Beatitudo præsentis vitæ consistit in cognitione naturæ, ideo post æterna in rebus temporalibus summum est inuestigatio secretorum naturæ. Eiusmodi medicum ceu insignem Terreni Luminis magistrum non poniret. Vide Agrippam lib. 6. Epistola 6. Mundani medici

omnia pecunia & honoris proprij desiderio faciunt, cum tamen finis medicinæ non sit nummorum corrasio, sed manifestatio secretorum naturæ & amoris medici in proximum ægrotantem.

ciorũ multitudine ſubterfugia quærere,& molliendo ſermones ſuos inſcitiæ patrocinia,vt ſupercilioſum medicorũ vulgus(lautiores ſaltem ægrotãtes infamis lucri cauſa, anguſtioris fortunæ ruſticellis vt vocant neglectis, ambiens) difficultate primorum & pręcipuorum officiorum perterritum facere cõſueuit.Ex hac vulgi farina ſeu furfure,aliquorũ inſuper ea eſt peruerſitas & malitia, vt Carboniarorũ (quos ita vocant)medicorum inuenta & arcana medica, doloſa diſcendi cupiditate clàm captata,quibus cum ſucceſſu atq. emolumento vti ſe poſſe animaduertunt,tumidis verbis annihilent,reiiciãt & dąmnent,& vulgo tanquã venena prohibeãt: ipſiverò interim debitas autoris laudes ſibi ipſis vendicãt,mendaci ac inuerſo furto, artium inuentores & benefactores ſuos demeritis ſpolliant honoribus,vt medicamentis hiſtechnis ac quiſitis pro ſuis eò cõmodius & maiori cũ oſtẽtatione vti poſſent.Et his ſanè laureatis Apuleiis,ſiue leonũ ſiue vulpiũ pellibus indutis,ad Balnea Dianæ aditus nõ ſolũ præcludi debebat, Pythagora ipſos vetãte cibos in ſcaphium ponendos eſſe : verùm etiam in hortum Chimicum iiſdem ruditer irruentibus, ſelectiſſimas has præberi non conueniebat Lactucas,cum ipſis Tribuli & Cardui ſufficerent : Attamen cum ſtultorum & improborum calumniæ, ſecundum ſapientum virorum iudicium, magno animo parui faciendæ ſint,& olla feruens muſcarum inſeſſum non formidet,meliora me quo que ſperare iuberent quorundã voluntates humaniores & faciliores redditæ, ac cenſurarum

violentiæ(iniquo veritatis odio depoſito)mitigatæ, quibus vulgo & magnatibus inuiſa & ſuſpecta reddere talia Dei dona conati ſunt: nolui bonos & immeritos experiri damnum ingratitudini ſordidæ alioquin debitũ:nec indignitate quorumdã veræ & antiquæ medicinæ ſectatoribus benignos hos occludere fontes, qui & veterum doctrinam medicam exacto iudicio perpenſam, quotidie ad incudem reuocant, & tempeſtiua ab erroribus pœnitentia deſiſtẽtes, Paracelſo etiam(inuidia& maledicentia fugata) ſuum quem in practica & preparationibus meretur locum relinquunt.

Paucorum culpa ingratitudinis non debet redundare detrimentum.

Quamuis autem accuſationum copia ſæpè iudicibus faſtidioſa& ſuſpecta extitit,tamen propter mundi iniuſtitiam iſthæc, hoc loco, & his temporibus, vbi iniquitas abundare,& multorum caritas,quam in chriſtianis pectoribus erga fratres ardere æquiſſimũ erat, refrigeſcere cœpit,commemorata,nullo modo ſuperflua & parerga cenſeri debẽt:neque verò medicos pia doctrina præditos ſermo hic offendet, quẽ de ſolis ſuperbiæ,inuidiæ & ignorantiæ mãcipiis, Chymicæ veritati contra conſcientiam in Dei & naturæ contumeliam, reipublicæque detrimentum reluctantibus, hic dictum volo. Antequam verò ipſam remediorũ deſcriptionẽ aggrediar,operæpretiũ me nõ exiguũ allaturũ cõfido, ſi priusDei ſũmi auxilio fretus in hac præfatione admonitoria quædam pertractem, quæ à philoſophico medico,ſummo mentis apice & diligentiſſima indagine ſunt perluſtranda.

Digitized by Google

Et primò, Quænam sit illa Medicina, ægritudines à corporibus humanis expellens, à pauciſſimis Medicis hactenus cognita & obſeruata: cui addita eſt abſoluta Elementorum & Hominis Microcoſmi deſcriptio Philoſophica, Obliuionis ferè Ignorantiæ matris caligine obſita & inuoluta.

Secundò vbinam illa vera medicina lateat.

Tertiò, quod Corticibus tecta beneficio Vulcani eruẽda, & debito artificio præparanda ſit.

Quartò, qua virtute & quomodo in corpus humanum alligat, & morbos expellat.

Quintò, qualem miniſtrum requirat Medicum.

Sextò, de antiquiſſimorum Philoſophorum medicina vniuerſali & ſumma à multis decantata, à pauciſſimis non dico poſſeſſa, ſed nec viſa, nec credita, Coronidis & Epilogi loco aliquid in proclamatæ veritatis ſubſidium, agetur.

I. DE VERA MEDICINA.

VEra Medecina de qua implorata prius diuini auxilij aſſiſtentia, hic agere decreuimus, merum eſt Dei altiſsimi donũ, non ab Ethnicis, ſed à ſupremæ vniuerſitatis vnico Rectore, ſolo videlicet Deo, dierũ antiquiſsimo, & errare neſcio, Luminum patre petenda & diſcenda. Ideò nõ ex creaturis ſed ex Deo diſcẽda eſt Sapientia, qui omnium Arcanorum conditor ſolus ſcit, quas proprietates cuique creato indidit: Nunquã enim à mortali præceptore aut litera

Sirac. ca. 34. ſect. 20. c. 37. ſect. 26.

Vide Labyrinthum medicorum apud Paracelſum.

litera mortua, tam rectè & commodè discitur, quàm ab eo, qui omnium rerum est perfectus artifex, sicuti est ipse Creator sublimis & glorioſus Deus, à quo ad nos profluit, non aliter atque à radiis solaribus calor, qui flores & omnis generis germina producit. Quid enim habet homo, quòd non supernè accepit? Omnes per retrogressionem discunt à primo, & hic à Deo, qui ei scientiam creauit.

Matt.18. Ioh.6. Psal.58.

Medicus nasci debet è Lumine Gratiæ & Naturæ ab interno & inuisibili Homine, interno Angelo, Luce Naturæ, quæ instar veri Doctoris homines instruit, prout Spiritus Sanctus Apostolos linguis igneis instruxit: Exercendo confirmatur illa, & in lucem producitur, non stabilitur Humana, sed Dei & naturæ institutione: Fundata enim est non supra figmenta humana, sed supra naturam, quam Deus sancto suo digito sublunaribus præcipuè verò Metallis perfectis impressit, ideò verum eius fundamentum Deus est. Medicina ergo nihil aliud est quam creata & incarnata misericordia à Patre cœlesti, egentibus & ærumnosis mortalibus erogata, vt patiens ægrotus sensibiliter videat, & experiatur benignum erga se in afflictionibus suis Creatoris sui amorẽ, misericordiam & auxilium, sicque Deus in suis mirabilibus glorificetur. Hæc autem vera Medicina seu Mumia Naturalis & Naturæ nucleus in vitali sulphure cõtinetur, totius naturę thesauro: & fundatur in Balsamo Vegetabilium,

Fruſtra enim docet præceptor diſcipulũ, qui ad artem non eſt natus Aſtris.

Medicina eſt gratia data à Deo, cuius fundamentum non ſunt Academici libri, ſed inuiſibilis miſericordia Dei & donũ. Illa inſuper ſcripta quæ vero fundamento ac experientia innituntur. Hæc Eſſentia medica vocantur in medicina aurum.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Mineralium & Animalium, cui omnium actionum in Natura principium acceptum referimus: Illius potestate vnica, omnes omnium morborum curationes absolui possũt, si (vt paulo post dicetur) debitè præparata, & ab omnibus impuritatibus separata: legitimáq; methodo conuenienter, imbecilli, lãguenti & prostratæ naturæ humanæ à piè docto administretur medico. Huius medicinę fundamentũ est, quãtũ minor mũdus id est homo cũ maiore & externo cõueniat mundo: sicuti per astronomiã & Philosophiã duos globos superiorem & inferiorem explicantẽ abundè edocemur. Philosophia enim docet vires & proprietates terrę & aquę, sicuti astronomia firmamenti & aeris. Philosophia & astronomia faciunt internũ & perfectũ Philosophũ nõ solũ in macrocosmoverũ etiá in microcosmo. Necesse igitur macrocosmi táquá parentis dispositionẽ microcosmo filio scilicet homini accõmodare, & mundanã anatomiam, cum microcosmi anatomia debitè cõferre. Exterior mundus est Theorica anatomia, speculum in quo minor mũdus id est homo videtur, siquidẽ ex ipso homine mirabilis & præcellentis suæ structuræ & creationis, quãtum medico necessaria est, cõprehendi non potest. Conueniunt autem non forma externa, aut corporali substantia, sed in omnibus viribus & virtutibus prout magnus mundus est, ita quoque paruus, in essentia & interna forma planè vnum & idẽ sunt, forma saltem externa discernit mundum & hominem. Id nobis euidentissimè palàm facit

Medicina à Deo illuminatẽ mirabiliter libro naturæ, id est Coelo & terra inscripta ibi per Chiromantiam & Physiognomiã legenda & inuestiganda.

cit naturæ lumen, quod nihil aliud eſt, quàm illius mũdi viſibilis cum corpore microcoſmico diuina quædã analogia: quicquid enim inuiſibile in homine latet, hoc in anatomia viſibili totius Vniuerſi manifeſtatur, quia natura microcoſmica in microcoſmo, eſt inuiſibilis & incõprehenſibilis. Ideò in magni mũdi anatomia viſibili & comprehenſibili, vtpote in ſuo parẽte omnia manifeſtantur: parentes hominis cœlũ & terra è quibus vltimo homo creatus, & qui parentes nouit, & anatomizat, ille hominis filij, creaturæ videlicet perfectiſſimæ cognitionẽ veram in omnibus ſuis proprietatibus aſſecutus eſt, quia in ipſo vt centro omnia totius vniuerſi confluunt: & ipſius anatomia in ſua natura eſt anatomia totius vniuerſi. Externus mundus eſt figura hominis, & homo eſt mũdus abſconditus, quia viſibilia, in ipſo ſunt inuiſibilia, & ibi fiunt viſibilia, tunc morbi ſunt, non ſanitates, ſiquidẽ eſt microcoſmus, non mundus: & hęc eſt vera cognitio, vt homo microcoſmicè viſibiliter & inuiſibiliter ſeu magicè cognoſcatur. Ex vtriuſq; microcoſmi & macrocoſmi anatomia vera atque ſolida, cuiuſque ſani & perfecti medici excreſcit eruditio, cui demum tutò veluti ſacræ cuidã anchoræ inniti poteſt. Cõſiderando omnium morborũ originem, apparebit, naturã tàm macrocoſmi quàm microcoſmi eſſe medicinam, morbum, & ſui ipſius medicum: Medicus ex natura neceſſe eſt vt creſcat, quia in ipſo, ab ipſo, ex ipſo nil eſt, niſi ex natura, natura inſtruit medicum non homo. Et quia

Sine cognitione luminis naturæ ſeu maioris mundi nullus medicus poteſt habere exactam morborum & microcoſmi cognitionem. Macrocoſmus eſt Theoria & ſpeculũ hominis Microcoſmi. Finis Philoſophiæ & Aſtronomiæ eſt homo.

Hominis materia eſt Extractum quatuor Elementorum, oportet vt in ſe habeat familiaritatem cum omnibus Elementis & ſuis fructibus: Imo abſque illis viuere non poteſt. Quis enim mortalium Aere, Terra, Aqua & Igne aut fructibus illorum poteſt carere? Deus enim Elementa creauit propter ſuos fructus, vt hominē nutriendo & medicando ſuſtentent. Omnia ergo Elementa externa præfigurāt totum hominē, & illis cognitis, cognoſcitur Microcoſmus, ſunt enim ſimilia, & ſunt Microcoſmus, & in quatuor Elementis eſt vna Anatomia, eſſentia, materia, nullum aliud diſcrimen præter formā: Sic in rerum natura eſt Ignis, Aer, Aqua Terreſtris: rurſus Aqua, Terra Cœleſtis, ſimiliter Terrena, Ignea, Aerea, Aqua, poſtremò Aereus ignis, aqua aerea & Terra aerea. Ita quatuor Mercurij genera, & quatuor genera metallorū, nix qua druplex, Amethyſti & gēmæ quadruplices, cuiuſcūque ſemper ſunt quatuor, vnum in Firmamento ſeu Elemento cœleſti, alterū in Aere: tertium in Aqua: quartum in Terra: Ita Homo quadruplex: Deus enim longè mirabilior in ſuis operibus inuiſibilibus, quam viſibilibus, teſte Paracelſo, creauit in omnibus quatuor Elementis ad euitandum vacuum Creaturas viuas, inanimatas, (videlicet ſine Anima intellectuali) quadruplices ſcilicet Elementorum Incolas, ab Hominibus ad imaginem Dei creatis, intellectu, ſapientia, artibus, operationibus & manſionibus diſcrepantes. Aquæ ſunt Nymphæ, & Vndenæ, Meloſynæ, & harū monſtra

Cognitio quatuor Elementorum omnes morbos & curas vnius hominis monſtrat. Medicina cognitio in exteriori mundo ſumenda videlicet ex Limbo vnde Hominis cognitio etiam dependet.

Quodlibet Elementum ſuā potentiam & operationem in omnibus quatuor Elemētis perficit.

ſtra ſeu ſpuriæ Sirenes Aquæ innatantes. Terrę ſunt Gnomi Lemures, Sylphes, Montani, Zõnetti, quorum monſtra ſunt Pygmæi. Aeris ſeu noſtri mundi aerei ſunt vmbratiles, Sylueſtres, Satyri, horũ mõſtra ſunt Gigãtes. Ignis ſeu Firmamenti ſunt Vulcanales, Pẽnates, Salamãdrę, Superi, quorũ monſtra ſunt Zundel. vt taceam flagas, quas in multa millia genera diuiſas Theophraſtus animę Macrocoſmi incorporatas, in ſuis ſcriptis aſſerit. Sic etiã Quadruplex Medicina: exempli gratia Cor Macrocoſmicum Igneum, Aereum, Aqueum, Terteum, *Cordi* Microcoſmico Hominis in omnibus correſpondens: in Homine enim ſunt omnia vnius operationis: ſic etiam de reliquis membris corporis intelligendum: ſemper enim Microcoſmi filij membra, quadruplicibus mẽbris Macrocoſmi parentis correſpondere debent: ita deprehẽdemus, quemlibet morbum & medicinã eiuſdem eſſe Phyſiognomoniæ, Chiromantię, & Anatomię: Qui huius fundamenti intellectu caret, nõ poteſt eſſe probatus medicus: Sic etiam è Veterum ſcriptis compertum habent inter Aſtrologos & Chymiologos non modicam eſſe cognationem: Cœleſtis enim Aſtronomia inferioris eſt quaſi parens & magiſtra, quandoquidẽ eſt vtriſque ſuum Cœlum, ſuus Sol, ſua Luna, ſui alij Planetæ, & ſuę Stellæ, ita tamẽ vt Aſtrologia rerum ſuperiorum Chymiologia rerũ inferiorum rationem habeat. Quicunque è nigris illis Philoſophis diuina gratia fulti *Mentem* cõſecuti ſunt, artificioſáque Analogia corporum pro-

*In ſua Idæa medicinæ Philoſophicæ. Tetantur Arthritici qui inſtantem temporum mutationem præſentientes ſæpè ſuo dolore Vates & Aſtrologi fluunt inuoluntarij: Sic multi ægroti præſentiunt mutationem futurorum in quatuor Elementis, & Elementa Hominis interna præſentiunt mutationes externorum.

prictates in ſuperiori globo animaduerſas aſtris & corporibus inferioris globi leg,timè accommodare potuerũt omnes difficultates philoſophicas,ęnigmatica obſcuritate inuolutas,cõpẽdiosâ facilitate veriſſimè aperient, & ad Indos vel Americos nõ ſibi Philoſophãdi gratia deinceps peregrinandum eſſe fatebũtur.Prouidẽtia enim & bonitate Creatoris factũ eſt vt inuiſibilia reliquorum elemẽtorum aſtra, in ſupremo elemento viſibili ſpecie repræſentarentur,motuúmq; leges & tẽporum prędeſtinationes clarè explicarent, quãuis nil ſit in vniuerſa inferioris naturæ familia,quod non innatis aſtris,totam aſtronomiã officiis prædeſtinatis accõmodatã abſoluere poſſit:ſic Æſtatis, Hyemis, Veris,autũni ſydera,vt doctè P. Seuerinus Danus *annotat,in terra continẽtur,in aqua,aere,quæ niſi conſpirarent cum aſtris firmamenti(cui ſoli è vulgaribus Philoſophis plurimi errore infelici totã Aſtronomiã aſcripſerunt) ſteriles Cœleſtium vtiq; accuſaremus impreſsiones in annonæ difficultate. Cœlũ namq; duplex eſt,Externum,vt omnia corpora aſtrorum in cœlo firmamenti,& internũ, quod eſt aſtrum ſeu corpus inuiſibile ac inſenſibile in omnib.cœli ſtellis:iſtud corpus aſtrorũ inuiſibile ac inſenſibile eſt Spiritus mundi, ſeu naturæ, vt vocat Paracelſus,Hylech , diffuſus in omnia aſtra, ſeu potius ipſe eſt omnia aſtra:& ſicuti iſte Hylech in magno mundo omnia aſtra particulariter continet : ita quoque internum Hominis cœlum, quod eſt Spiritus Olympicus, omnia Aſtra par-

particulariter complectitur. Atque ſic Homo inuiſibilis eſt omnia aſtra non tantum, ſed vnum & idem prorſus cum Spiritu mundi, ſicuti albedo in niue. Quemadmodũ omnia ab intra ſcaturiũt & procedũt ab inuiſibilibus & occultis, ſic etiam viſibiles corporales ſubſtantię veniunt ex incorporalibus, ſpiritualibus, ex aſtris, & ſunt corpora aſtrorum, & manẽt in aſtris, vnum in alio: hinc ſequitur quòd nõ ſolùm omnia viuẽtia, ſed etiam omnia creſcentia, imo lapides & metalla, & quęcunq; in vniuerſa rerũ natura exiſtũt, ſpiritu ſydereo ſunt prædita, qui vocatur cœlum ſeu aſtrũ, Faber occultus, à quo omnis rerum procedit formatio, figura, & color. Ab hoc proprio & interno aſtro (quod Paracelſus vocat Ens ſeminis & virtutis) Sole videlicet microcoſmi, generatur, producitur, pingitur, formatur & regitur etiá Homo. Quãdo autem dicimus omnem formam rerum fieri ab aſtris, nõ intelligendum eſt id de Cœli carbonibus, viſibilibus, nec etiam de inuiſibili corpore aſtrorum in firmamento, ſed de cuiuſlibet rei proprio aſtro: Ideò ſuperius Firmamentum in inferius ſpecificatum non virtutes vel arcana infundit, vt falſa Philoſophia opinatur ſtellas firmamenti influere virtutes herbis, arboribus, minimè gentium: Quodlibet creſcens & viuens fert ſuum proprium cœlum ac aſtrum apud ſe, & in ſe, ſuperiores ſtellæ ſuo curſu per Zodiacum incitant inferiores creſcentias, prouident ipſis roribus], pluuiis, tẽpeſtatibus, ſed non influunt aſtrum internum creſcentium

Vt ratio aſtri externa regit, ita medicina aſtra interna. aſtrum hominis & cœli vnum ſunt.

Formatio rerum eſt in aſtris ſicuti Ferrum in imaginatione fabri ferrarij.

Par in Paramiro de Ente aſtrorũ. Hinc natiuitates etiam ſunt erigendæ.

Lege Paracelſum in Paramiro de Ente aſtrorum.

non odorem,nõ colores,non formam,ſed omnia ab interiori Aſtro ſeu Fabro occulto proueniũt,& non ab extra:aſtra externa non inclinãt nec neceſſitant hominem(ſiquidem non ab aſcendente,nec cõſtellatione Planetarum,ſed de manu Dei per ſpiraculum vitæ habemus cõditiones,proprietates,& mores,ideò hominis ratio aſtra externa debebat regere)ſed homo potius aſtra inclinat, & ſua Magica imaginatione inficit,& impreſſiones lethales cauſatur: niſi enim nos filij magnæ Creaturæ Patrem noſtrum irritaremus noſtris peccatis,maneret mãſuetus erga nos,teſte Paracelſo in Paramiro l.2.de Origine morborũ,c.7.Curſus externi Firmamẽti cũ ſuis cõſtellationibus liber eſt,& à nullo regitur,ita curſus firmamẽti & ſtellarũ in microcoſmo(qui nõ materialiter ſed in ſpiritib.corporũ perficitur) cũ ſuis conſtellationibus liber eſt,& minimè regitur ab externo firmamento.Sicuti enim non poteſt Aer vel Sol, pomum aut pyrũ ſupra arborem collocare, oportet vt à cẽtro ad circũferentiam creſcat ex aſtro interno,è Cœlo interno,multò minus externũ ſuperius Cœlũ poteſt influere virtutem creſcentibus:Nihilominus fructus Aſtrorum ſeu ſeminum Cœleſtium,Aereorum,Terreſtrium,Aquæ,in vnam Rempub.conſpirarunt,eluſdem Anatomię ciues:quare ſocietate & actionum grata viciſſitudine ſe inuicem mutuò fouent. Hæc eſt toties decantata aurea catena, viſibilis & inuiſibilis Naturæ ſocietas,hoc Cœli Opíſque matrimonium,hi Platonis Annuli, hæc abſtruſa in intimis

Annuli Platonici & Catena Home-

mis Naturæ adytis Philoſophia, cuius adipiſcēdæ gratia ſcimus Democritum, Pythagoram, Platonem, Apollonium ad Brachmannes & Gymnoſophiſtas, item ad Hermetis columnas in Ægyptum commigraſſe. Hoc ergo fuit Antiquiſſimorum Philoſophorum ſtudium, à Lumine Naturæ, ſingulari Dei inſpiratione ab ipſis comprehenſum, in quo admiranda & infinita Creatoris noſtri potentia & incomprehenſibilis elucet Sapientia, ita vt inæſtimabilem eius Bonitatem in Creaturis, & ineffabilium myſteriorum Infinitatem, ſatis admirari & prædicare non poſſimus.

rieanil aliud ſunt quam Ordo & Series rerum Diuina deſeruiens prouidentia, rerum gradaria & concatenata Sympathia.

Nec hoc ſilentio prætereundum, *Tria* eſſe Rerum omniū *Principia*, quæ in quolibet cōpoſito reperiuntur. Notiſsimum eſt enim ea, in quæ reſoluuntur corpora naturalia, quoq; partes, ex quibus conſtabant, ab initio ſuæ compoſitionis exiſtere. Nullum autem corpus à natura compoſitum, in plura neq; pauciora poteſt artificio ſolutionis partiri, quam Tria, *Mercurium* ſeu liquorem, *Sulphur* ſeu oleum, & *Sal:* In his tribus, quodlibet creatum generatur & conſeruatur: Nam Sãcta *Triunitas* pet ſuum *Triunum* prolatum verbum *Fiat*, omnia creauit *Triuna* analyſi Spagyrica teſte: Deus per verbum *Fiat* produxit materiam primam, quæ ratione trium Principiorum cõtentorum primò triplex eſt, & poſteà hæ tres ſpecies ſeparata ſunt in quatuor diuerſa corpora ſeu Elementa, non aliter ac ſi peritus artifex è Plumbo faciat Miniū, Ceruſſam, Vitrum, & Spiritum Saturni. Ita Mundus

cũ omnibus creatis corporibus nihil aliud eſt, quàm fumus coagulatus, è tribus ſubſtãtiis, vt à Sulphure, Sale, Mercurio: Hæc enim tria ſunt materia, è qua omnia corporalia creata ſunt. Hoc à Spagyris viſibili experientia & certificatione incõtradicibili demonſtrari poteſt: in lignis viridibus tria etiam exiſtunt humiditatum genera, Primum aquoſum Mercurio fugitiuo reſpondens, quod lignum à combuſtione præſeruat: Alterum admodum pingue & oleaginoſum inflamationis & combuſtionis cauſam inſtar ſulphuris adminiſtrat: & hæc duo ab igne conſumuntur: Tertium autem vnctuoſum ac quantitate exiguum, in cinere remanet (ſal vide licet) ſubtile eſt & perenne: ita etiam materialis corporis humani cauſa eſt: tertia triplici illa ſalis, Mercurij, ſulphurisque ſubſtantia ditata: ſal coagulatione corporibus ſoliditatem tribuit, colorem, ac guſtum: Sulphur Salis coagulationem benigna commixtione temperat, dat corpus, Subſtantiam & tranſmutationem. Mercurius, qui inſtar Elixiris dat virtutes, vires, arcana, aſſidua vitalis ac vegetatiui liquoris irrigatione, duo priora actionum ſtequẽtia ad ſiccitatem & ſenium in horas feſtinantia fouet, fluidáque ac labili ſubſtantia mixtionem omnem facilem reddit. Tria hæc corporum omnium Principia, officiis proprietatibusq; propter virtutis mixtionẽ plurimum ſunt diſtincta, licet vnam ſimilarémque corporum ſubſtantiam ſenſibus exhibent Quidam Theophraſtæi, qui rerum occultarum plenius examinatiuſque per

Deficiente ſale id eſt Mumia, rei ad vermiũ generationem eſt idonea.

ſeru-

ſcrutati sũt cauſas, *Quartum*, addere ſolẽt, quod ſpiritum vocãt, qui quãuis è mineralibus & vegetabilibus haberi poſſit, tamen in animalibus propter ſubtilitatem artificis actionibus non ſubiicitur, nec capi poteſt: ſic Sulphur igni, Sal Terræ, Mercurius aquæ, ſpiritus aeri reſponderet. Et quia in Elementorũ mentionem incidimus, de illis è compendioſa Seuerini traditione hæc pauca ſubiungemus: Vera Elementa planè ſpiritualia cuſtodes ſunt, nutrices, loca, mineræ, matrices, & receptacula totius creaturæ: imò eſſentia, exiſtentia, vita & actus Entiũ vniuerſorũ. Loca autẽ ſunt rerum non otioſa, ſed ſuis proprietatibus inſtructa, quæ vitam & alimentum exhibẽt, ſuis locatis, id eſt ſeminibus, vt ea de ſe proferant, quæ in theſauris & penetralibus recondita obſeruant. Diſtributa ſunt in globos duos, ſuperiorem, ignem ſeu firmamẽtum ſcilicet & aerem, albumini & teſtæ oui comparandum: inferiorem, aquam & terram, vitello oui ſimilem. In his quatuor naturis incorporeis, inanibus, vacuis, Lucem & Seminales Rerum omnium Rationes Benedictione Diuina ſemel repletas, nec in æternum defecturas, incomprehenſibili Magia ex æternis Diuinæ Sapientiæ Theſauris, impoſuit Creator, virtute *Verbi* explicantis vnitam multitudinem, & Spiritus illius qui ſuper aquas ferebatur: *Principia* corporum, adiungens, quibus ſeu veſtimentis & domiciliis induerentur, in mundanam hanc ſcenam progreſſura: In Elementorum enim theſauris inuiſibilibus, tanquam in Abyſſo

Spiritus Domini ſuper aquas.

Geneſ. c. 1.

delitescunt *Semina* & *Astra* rerum vincula, ab initio Creationis collocata (visibilia inuisibilibus, summa infimis coniungentia) & destinatis temporib. progredientia, quorum beneficio Elementa cõspirant & consentiunt ac totius naturæ sympathia custoditur, illorûmq. ministerio mundana prouincia administratur, & nouæ sobolis suffectione æternitatem æmulantur. Sine his Seminibus, quia elemẽtorum officia explicarunt, adipisci nou potest elemẽtorum cognitto: & vt Semina Elementis, sic iisdem corporum principia Seminum indissociabiles comites, nexu indissolubili conserta cohærent, & ad Generationum Lithurgiam incomprehẽsibili donorum varietate instructa sunt: (Semina enim & principia rerum Generationis & multiplicationis vim acceperũt potestate Verbi illius, cuius imperio vniuersa obtẽperant:) Quẽadmodum autem Semina ab Elementis, vix vlla mentis subtilitate ab inuicem disiungi possunt: Sic corporum principia ab illis, Naturæ legibus nunquam vix vlla artis industria ídque non perfectè separari queunt. Notandum etiam hoc loco, quod quædam Elementorũ corpora, proprietatibus magis vestita sunt, & sunt Arcanis destituta, nec habẽt in se Cherionium, steriles sunt saltem qualitates Relollaceæ, in quibus nulla potestas ad sanãdos morbos: quædam autem corpora Seminum proprietates imitantur, quæ habent Tincturas, in quibus, quamuis concurrant Caliditates, Frigiditates, Humiditates, Siccitates, ab iis tamen actiones non

non procedunt, pro præſentia ſaltem aſſiſtunt legatorum cogites: in his corporibus ſeparatio poteſt fieri virtutum ab inualido, puri ab impuro. Elementa autem noſtra Elementata, viſibilia quatuor, videlicet Ignis ſeu Firmamentum, Aër, Aqua, Terra, omnium rerum matrices productrices & receptacula ſunt. Fructus ſunt Seminum, aliorumque Elementorum perenni fluxu & irrigatione generationibus inſeruientes: Ex tribus primis etiam ſunt compoſita, & in eadem reſoluuntur: Tria etiam nunc dicta in qualibet matrice reperiuntur, & quolibet cuiuſque matricis fœtu. Anima in Homine eſt Elementum Igneum Cœleſte: partes ſolidæ & ſpermaticæ ſunt Terræ: partes humidæ vt Sanguis & alij Humores ſunt ex Elemento Aquæ: Aer eſt totum, quod vacuum eſt, & vbi nulla eſt ſubſtantia. Sed hæc, vt iam dictum, audienda ſunt de Elementis Elementatis (vera enim Elementa ſunt ſpiritualia) quia minima quæque Semina mundanam Oeconomiam æmulantur, & adumbratam Elementorum ac principiorum analogiam oſtendunt: atque hoc pacto Rebus omnibus ineſſe Elementa fatemur, eáque miſceri & conſeruari beneficio Balſami & Radicalis Tincturæ: Sic Aqua ipſa, quatuor Elementis inſtructa, fœcunda nutricatione, & multiplicatione Semina ſua fouet. Hæc è Seuerino hactenus allata, quia iniecto puluere oculis non attentè legentium caliginem & tenebras offundere poſſent, Elementorum doctrinam lucidiorem

In Animantibus Terram referunt Oſſa, Caro, Aerem, Spiritus vitalis Ignem, Aquam vero Humores.

Aſtris. Nã omne corpus viſibile nõ eſt à ſe, nec ex re, ſed à ſuo inuiſibili Elemento & Aſtro. Ex corpore Igneo emicuerũt aſtra viſibilia, ſeu ſtellæ in Firmamento: ideò Ignis eſt nutrimentũ & conſeruatio ſtellarum, teſtatur Noſtoch, quod Igne veſcantur, & eundem à ſe excernant denuò, licet in inferiori aere ſupra terram in mucilaginoſam materiam verratur. Ex corpore Aquæ creſcunt Metalla, Salia, Mineralia. Ex corpore Terræ creſcunt Arbores & Herbę Noſtra viſibilia Elementa ſunt aliorum ſaltem corpora & domicilia, & vim illorum impediunt & remorantur. Omnia enim, quæ viſibili corpore copulata ſunt, ſuffocant & frangunt vim, potentiam, & operationem interni ſpiritus. Terra eſt duplex, Externa viſibilis, Interna inuiſibilis. Externa non eſt Elementum, ſed eſt corpus Elementi, & eſt Sulphur, Mercurius, Sal, Elementum autem Terræ eſt vita & ſpiritus in quo Aſtra Terrę jacent, quæ per corpus Terræ producunt omnia creſcentia: Terra enim licet videatur mortua, nihilominus in ſe continet omniũ rerum ſemina, ſeminaléſque virtutes: Ideò ipſa dicitur Animalis, Vegetabilis, Mineralis, quæ ab omnibus reliquis Elementis fœcundata, omnium ex ſe ipſa eſt gignitiua: Sic arbores, herbæ gramen, flores, fungi & omnia Terræ creſcentia ſunt corpora Aſtrorum, & fructus Terræ, ex inuiſibilibus Aſtris ferunt ſuos fructus, vt flores, pira, poma, ceraſa. & quilibet horum fructuum iterum eſt Aſtrum & Semen.

Ex quo quid naſcitur, ex eo & en etiam cibatur & cõſeruatur: Ita halec extra aquam ciò moritur.

Hanc Regulam etiam Theologi & Medici ſibi applicent, Terra per ſe mortua ſed Elementum eſt inuiſibilis occulta vita.

Tanta Elementi Aquæ teſtas, vt ne ſpiritualis Regeneratio fiat ne Aqua, ſicut Chriſtus ad Nicodemũ dicit.

Ignis noſter non eſt Elementum, ſed inſtar mortis omnia conſummat

Cœlum eſt Quartum & primũ Elemẽtũ reliqua omnia in ſe concludens, quemadmodum teſta ouum.

Nullum Elementum alterò carere poteſt, ſed ſemper commixtio quatuor Elementorum generatione omnium rerum reperitur.

Aqua etiam duplex eſt, Corpus videlicet, quod eſt Mercurius, Sulphur, & Sal: Elementum autẽ eſt vita & ſpiritus in quo Aſtra Aquæ cõtinentur, quæ initar matris è ſuo abyſſo proferunt omnia mineralia, ſalia, metalla, lapides, gemmas, arenas, & omnes Aquæ fructus, qui tamẽ è Terra effodiuntur. Cuiuſque enim Elementi Aſtrũ in peregrina regione & matrice parturit, ſuóſq; fructus deponit: Et inſigni prouidentia cuncta videntur ad Terram decliuia, ejúſque fœcunditatem promouere. Sic Firmamenti fructus in Aere abſoluuntur, hinc inferiori globo communicãtur, ſicuti nix ex Igne generata in Aere & Terra reperitur. Aerei fructus ex centro ad circumferentiam procedũt, ibi coagulationem & perfectionem conſequuntur. Aquæ ſemina in Terræ gremio pariunt, deinde ad ſuperficiem tendunt: Terra verò in hanc circumferentiam, in quâ viuimus vigemúſque, fructus ſuos educit: Granum enim in Terra productũ, colligitur in aëre ſuper terram: ita vniuerſorum elementorum procreationes ad humanam Prouinciam veluti ad deſideratum terminum voluntario feſtinant impetu, & benignâ irrigatione, omnes Naturæ partes fouent: Sic etiam æternæ legis immutabili decreto fieri videmus, Aquam non plus producere, quàm Terra enutrire, Aer fouere, & Ignis abſumere poſſit. Ita Aer duplex eſt: habet etiam ſuum Elementum in ſe, tanquam inhabitatorem: Balſamum eſt omnium creatorum, & vita reliquorum trium

Elemen-

Digitized by Google

Elementorum, nec ſubtilius Elementum à Deo creatum, quod per ſe viuit, & omnibus dat vitam, ſine quo nec Firmamentum, nec Aqua, nec Terra poſſent ſuos fructus producere: imò Ignis ſine aëre non poſſet ardere, multò minus Ignis Creſcentiæ Cœli videlicet Carbones lucere. Similiter Firmamentum ſeu Ignis etiam duplex eſt: & habet in ſe ſuum Elementum tanquàm inhabitatorem, & illud Elementum habet in ſe omnia Aſtra & ſemina: Ignis enim Elementum ſeu firmamentum corporeum, ex ſe emiſit corpora ſtellarum, Solis, Lunæ, & Planetarum. Sicuti autem ex Terra creſcebant herbæ, flores & arbores, & manebant in Terra, ita etiam creſcebant (tempore Creationis) ex Cœlo corpora ſtellarum, & manebant in firmamento ſeu Cœlo, in ſuis orbibus natantia ceu volucres in aëre. Duodecim ſigna Cœleſtia in Zodiaco, cum aliis ſtellis in Cœlo ſunt fructus Ignis; veniunt ex inuiſibilibus Aſtris Ignis: Quô enim firmamentum ſubtilius eſt Terrâ eô fructus ejus aliorum trium Elementorum fructus ſuperant ſubtilitate & operatione: Sic Septem gubernatores mundi nihil aliud ſunt, quàm fructus Ignis: Ex Elemento Ignis ſeparati ſunt, & per ſeparationem creuerunt. Vt in Terra flores vel herbæ, ſed flores manent in Terra, in ſuo loco immobiles, ſtellæ autem in firmamento minimè, ambulant enim in Igne, & DEI Prouidentia natant illa Sphærica corpora in ſuis orbibus, ſicut piſces in Aqua, pluma in Aëre, habentque ſuum nutri-

Par. in Paramiro de Ente Aſtrorum dicit Aërem ante omnes creaturas creatum.

Omnia humida à Sole attracta è Terra conſumuntur in aëre cuius fructus sũt ſpecies Terebin Manna

Elementum Ignis ſecũdùm Paracelſum eſt Firmamentum Cœli.

Sicut in Terra flores ſtellarum colores: Ita ſydera in Cœlo Terræ pratum oſtendunt.

mentum à Cœlo. Sunt etiam duplicet vt omnia alia creata, visibili eorum corpus oculis videmus tanquam lucẽtem lucem, inuisibile Astrũ seu spiritus sydereus in stellis aspectum nostrũ fugit: Ita Solis corpus verè non est Sol, sed spiritus in corpore latens. Idem etiam de Homine audiendum. Porrò quatuor dictorum Elementorum Astra sunt semina in quatuor matricibus, sempérque duo sunt simul & in vno, vtpote Corpus & Astrum, Inuisibile ac Visibile: Corporale crescit è Spirituali, manétq; in eo, ac ita propagãtur Virtutes Inuisibiles, Semina, Astra, per Corporale Visibile in multa millena millia: sicuti Ignis se augmentat in ligno, vel in materia conuenienti semper vnus Ignis ex alio oritur, Angeli se augmentare non possunt, quia non habent corpus. Homo se augmentare potest mediante corpore. Omnia crescentia, herbæ, arbores, pisces, aues, animalia, possunt se augmentare beneficio corporis hoc modo (Semen enim vel Astrum sine corpore nil facere potest) quam primum vbi Semen vel Astrum moritur, & putrescit in sua matrice, tunc Astrum progreditur in nouum corpus, & multiplicat se, vt Christus similitudine & exemplo Naturæ ipse vtitur, & inducit granum Tritici, quod in Terram proiectum morte putrescit, & demum fert multos fructus seu grana, quæ eandem vim habẽt quam habuerunt priora, de quibus descendunt. Putrefactio consumit & separat veterem Naturam, ac educit nouum fructum. Ideò Vita æterna nõ potest esse in aliquo corpore, nisi prius fuerit mortuum

mortuum , quia mors eſt cauſa glorificationis ipſius corporis in Vita æterna, ſicuti corruptio eſt cauſa nouellæ generationis Diuinæ ſubſtantiæ : Vita prima herbarum & medicamentorum moriatur neceſſe eſt , vt per Putrefactionem & Regenerationem operâ Chymici habeatur Vita ſecunda , in quâ Tria Prima cum ſuis arcanis viribus medico neceſſariis ſe demum manifeſtant, nam abſque Regeneratione nullum Medicinæ Arcanum , quod ſine omni qualitatum complexione conſiſtit , haberi poteſt. Cognitio itaque externo Mundo cognoſcit Philoſophicus Medicus etiam Hominis Corpus Phyſicum à Terra nutrimentum capiens , & Sydereum à firmamento victitans, nempe Corpus Phyſicum nil aliud eſſe , quàm Sulphur, Sal & Mercurium (omnia enim Corporalia vt paulò antè dictum histribus continentur) & videt creſcentia non ex quatuor Corporibus viſibilibus , nec humoribus quatuor , ſed ex ſemine oriri inuiſibili , ſicuti herba aut arbor è ſemine creſcit. Non Anatomia Localis microcoſmi & cadauerum , ſed Anatomia Eſſata & Elementa mundi & microcoſmi oſtendit morbos & Recepta: Membra magni mundi ſunt Remedia membrorum microcoſmi, concordando externam & internam Anatomiam , non gradus contra gradus: Quemadmodum vna Anatomia viri & mulieris : ita etiam vna Anatomia morborum & medicinarum. Sicuti in Homine Homo morbi , ita etiam in Medicina Homo Medicinæ.

Anatomia morborum corporis ex Aſtris internis petenda, ſeu impreſſionibus, cauſantibus medico magis neceſſaria quàm illa Localis cadauerum.

Baſis veterũ medicorum, Morborum & Rerum Anatomia.

Ac licet arcana Herbarum virtus seu stellæ Cœli medici nobis notæ sint, potissimùm tamen etiam considerandum est medico, vt sciamus Naturæ concordantiam, videlicet quomodo Astrum Medicinæ seu Cœli magici cum interiori Hominis Astro & Olympo concordandum sit, propter hanc similem Anatomiam Mumia sistit sanguinem Humanum, Luscinia morbis aranearum obnoxia esu illarum restituitur: Externum enim ducit ad Internum: sicuti est in magno mundo, sic etiam in paruo: Qui igitur cognoscit crescentia & fructus Terræ, herbarum, arborum, quod videlicet omnia è semine vel astris progrediantur, ille simul cognoscit in Corpore Physico tam varios morbos latere, qui morbi non ex quatuor fictitiis humoribus seu qualitatibus, sed propter Analogiam majoris & minoris mundi è semine verius oriuntur: morbis magni mundi cognitis, non sunt morbi microcosmi incogniti: Quot species mineralium in Mundo, tot etiam in Homine: Tot enim genera morborum, quot species, corpora & semina crescentium: Numerus morborum non scitur, nisi quis sciat numerum omnium crescentium. In Elementis enim Humanæ Naturæ consentaneis, Semina fouentur, & Astra Cœlestia, Aërea, Aquatica & Terrestria, quæ digestis decretisque temporibus fructus producunt sanitatis vel morborum nuncios: Sic ergò tria prima sunt causa omnium morborum: In quocunque enim corpore illa per vnionem conueniunt, illud

Causa & subiectum morborum.

Ex mineralibus microcosmi (qua Iliadus omnia in se continet) multi oriuntur morbi.

Morborum origo ex tribus primis in qua Astra possunt aliquid imprimere, quēadmodum Ignis in lignum aut stramen, vel crocus in Aquam.

Digitized by Google

illud verè ſanum iudicari poteſt: quo vero non (ſiquidem Sanitas in Temperatura conſiſtit) morbum & mortis primæ radicem ſubintraſſe planè ſtatuendum eſt. Morbi hereditarij è ſemine vel Aſtris producti, partim vocantur Elemẽtares, quia qualitatibus calidis, humidis, frigidis ſe manifeſtant: Alij, quorũ maxima pars Aſtrales ſeu Firmamẽtales, qui oriũtur è Firmamẽto Hominis quod in Homine non minus integraliter continetur ſicut Elementa: Et vt corpori viſibili creſcit ſuus cibus à Terra: ita etiá ſydereo Hominis ſpiritui ſeu Homini inuiſibili, (qui exterioris domus incola eſt) ab Aëre & Igne ſeu Firmamento externo creſcit ſuus cibus, videlicet ab Igne Firmamenti, vt artes omnes, opificia, linguæ, facultates, Cœlum enim eſt pater & doctor omnium artium, excepta Theologia & Sancta Iuſtitia, quæ nõ ab Aſtris, ſed immediatè à Spiritu Sancto diſcuntur: Nam omnes Credentes & Renati manent Incogniti & occultati Aſtronomo, vt videre eſt in Paracelſi Philoſophia Sagaci. Quemadmodum enim Magnes ferrum attrahendo ſpiritum Martis exugit, relinquendo æruginem, ita Homo habet duplicem Magnetem ratione corporis, partim enim Aſtra ad ſe trahit, & prout Apes è floribus & herbis mel, ita ex illis ſuum cibum exugit, Sapientiam videlicet mundanam, ſenſus, cogitationes: partim vero ſua vi attractiua ab Elementis allicit quotidianũ nutrimẽtũ carnis & ſanguinis ſui: Ac ſicuti corpus Elementale attrahit Elemẽtaria corpora per famem & ſitim, ita ſpiritus ſydereus

Morbi Elementares Elementaribus Remediis.

Aſtrales Aſtralibus curentur: De his Aſtralibus Remediis Sagaci & Adepto medico notis Galenici nil intelligunt.

Mors demonſtrat hominẽ bipartitum in Externum & Internum: In Externo, qui eſt puluis & terra latet morbi materia, & illud quod nos affligit: Ideò à ſimili medicina petenda, & Spagyricè à faciẽ. ſeparanda: Internus & Aſtralis Homo habet etiam ſua medicamenta Medicina Adepta cognita.

Ex quo quid nascitur ex eadem etiam cibatur, nutritur, viuit, seruatur, aegrotat, punitur & moritur.

Hominis à radiis superiorum syderum, omnes artes, scientias & facultates, omnémque Sapientiam humanam: firmamentum enim est Lumen Naturæ quod Homini omnia naturaliter influit. Porro Astra seu Elementa (quæ spiritus sunt) sũt ἄποια, id est sine qualitate, sed nec calida, frigida, nec sicca, nec humida, sed producta ex ipsis sunt qualitate prædita. E Terra enim prouenit Papauer, Opium, Lolium frigidum: flamula, Persicaria calida: Ex Elementis námque contraria crescunt, Ex Igne crescit Nix, Pluuia, Ros, Iris, Vẽti, Tonitru, Grádo, Corruscatio, & similes meteoricæ impressiones omnes ab Archæo firmamẽti ex tribus primis productæ. Sunt enim fructus & egestiones, vt loquitur Paracelsus, stellarum firmamenti: imò sunt fructus inuisibilium Astrorum, quæ in stellis sunt & inuisibile visibile faciunt: Stellæ enim instar arborum Terrestrium suos fructus suppeditant. Indè manifestè liquet, quod morbi non curentur per contraria, quasi calor deberet frigus pellere, ac si Elementa ex Homine essẽt expellendæ: verùm per arcana vel Astra quæ medicus beneficio Chymiæ ex materia vltima in primã reducere potest: Et hæc arcana: nec frigida nec calida sunt actu, tollunt omnes morbos sicuti securis arborem cædit, quæ nec frigida nec calida est: Etusmodi etiam sunt Quintæ, Essentiæ, Magisteria, & similia.

Nunc

Nunc de HOMINIS Microſcomi GENERATIONE, DIGNITATE ac EXCELLENTIA aliquid auxiliante DEO dicturus ſum.

SIcuti ſumma Philoſophia eſt animum illuſtrans ſe ipſum rectè noſſe, ita extrema Turpitudo atque morbus animi peſtilentiſſimus ſe ipſum ignorare. Ignorantia, ait Triſmegiſtus ad filium Tatium, eſt maximus hoſtis, & primarius vltor intra vnumquémque. *Væ* tibi Homo, qui negligis immenſum patrimonium & talentum ac depoſitum tibi commiſſum, ſeu Theſaurum in vaſe fictili reconditum & effodiendum non animaduertis: Non vides Deum in temetipſo, quem mundus non videt, nec recipere poteſt, licet nobis intimior ſit, quàm nos nobiſmetipſis ſumus, ſiquidem in medio cordium noſtrorum *Dei* ſpiritus habitat. In rei veritate, toto vitæ curriculo, nil aliud diſcere poſſumus, quàm Diuinum illud è Cœlo delapſum γνῶθι σεαυτὸν: Agrippa ergò piè & doctè diſſerit Veram viã (ſecundùm Apollinis Delphici oraculum prę foribus ejus templi ſcriptum) ad veram Sapiẽtiam, perpetuámque Beatitudinem conſequendam, ſi te ipſum cognoueris, quia eſt in Homine omnium rerum, naturarúmq; Vera & Realis poſſeſſio: inſuper vel ipſius omnium Creatoris peculiaris perfectáq; Imago: Ideò oportere omniũ rerũ ac naturarũ ipſiúſq; Creatoris cognitionẽ (in qua ſolum vera Sapientia Beatitudôq; conſiſtit) à ſeipſo primum exordiri: ſic quod Homo

Altiſſima & vtiliſſima ſcientia eſt DEI cognitio & ſui ipſius probè cognitio deſpectio Luc. 16. Paul. 2. Cor. 4. Ioh. 14. ſect. 17. 20.

Prima Dei cognitio ſcire quid Homo ſit Aug. Pſ. 39.

Qui enim ſe nouit Deum nouit, quia Deus nuſquã vult habitare quàm in Homine, vbi maximè conſpicuus.

Ab intra videmus Deum Sect.14.

intelligens seipsum, in se ipso, tanquam in quodam Deifico speculo intueatur, intelligátq. omnia quo nomine Dauid Ps.139. dicit, Domine mirabilis est facta tua scientia ex me. Econtra, qui se ipsum ignorauerit, nullarum rerum verã, intrinsecámq. ac essentialẽ cognitionẽ habere possit, sed similis brutis animantibus, quicquid extra se cognoscit, extra se permanebit. Nulla enim cognitio siue à Cœlo iusluxa, siue ingenij labore terrænáque diligentia acquisita, perpetuò manebit in anima, sed obliuioni subiecta transibit, nisi sola illa, quæ in abdito Intellectu Essentiali cognitione intrinsecus recepta est: Ipsa autem Essentialis intrinseca cognitio non est ex Carne & Sanguine, nec in multitudine Librorum & lectionis; nec in pluralitate experientiæ, & antiquitate dierum, nec in persuasionibus Humani Verbi, & contentione Rationis, sed in ipsa passione Diuinorum, non in discendo; sed in patiendo Diuina, Hominis Mens perficitur, Totum situ est in cognitione, quia sumus ex omnibus & omnia in nobis portamus, non aliter vt ipse Deus Pater noster. Filius æqualiter possidet omnia cum patre suo: Omnia ergò bona Naturalia & supernaturalia antea sút in Homine, verùm vt per peccatũ obtenebratur in nobis Diuinus Ille Character, sic expurgato & expiato peccato, rursus Ille magis magisque illucescit. Concreata est nobis omniũ Rerum Notio, & in meditullio spiritus latent cuncta, saltem opus est excitatione nostri à stertore & somno, qui per peccatũ obdormiuimus

Dionys. in lib. Diuinorum Nominum. Ioh.17.sect.11. 12. 1.Ioh.4.sect.17

in

in donis à Deo oblatis, vt nec videamus nec sẽtiamus, aut credamus illa bona esse in nobis prę sentia: Est enim Humanus Intellectus maximarũ disciplinarum capax, velut Platoni placet, priusquam corpori iungatur, omnium scientiarum plenus, qui corpore oppressus latet, vt ignis sub cinere sopitus, sed ab humoribus jam dictis excitatus & commotus splendet, & quæ suis Thesauris delituerant, ostendit opes. Nisi enim omnes Thesauri Cœlestis & Terrenæ Sapientiæ antea essent in nobis, certè Christus non jussisset nos quærere, nec possemus inuenire, si nihil esset à Deo nobis datum aut depositum: Nobis ipsis igitur probè cognitis in vtroque Lumine, secundum Spiritum & Naturam, tunc ope Diuina intrauimus januam apertam in nobis, & ante ostium cordis pulsanti Deo aperuimus, viuentes secundum *Dei* voluntatem, omnia habemus necessaria ad præsentem & æternam tàm sapientiam quàm vitam: Ex hac sui contemplatione & cognitione sedula, oritur etiam immediatè vera *Dei* cognitio (neutra enim sine altera exacta & absoluta esse potest) & potest Homo bonam, magnámque partem cognitionis eius Qui est, ex sui ipsius consideratione venari, siquidem omnes ad *Dei* cognitionem, pro data capacitatis gratia obligamur. Dionysius ait, Nos Deum non ex ipsius Natura cognoscere posse, sed ex Creaturarum omniũ ordinatissima dispositione ab ipso producta, vt imagines quasdam ac similitudines Diuinorum ipsius Exemplarium

Lumine Naturæ benè cognito, cognoscitur Deus. Apoc. 3. sect. 20.

præ ſe ferentes. Homo qui Deum ignorat, à Deo ignoratur, & qui relinquit *Dei* notitiam, à Deo relinquitur. Ignorantia autem *Dei*, omnium malorum fons, omnium ſceletum radix eſt, per quam omnia vitia conualeſcunt & augentur: Sicuti è contra in omni probitate & innocentia, omnium rerum cognoſcere & amare Principium ipſum, omnium Creatorem Deum, ſumma pietas, ſumma juſtitia, ſumma ſapientia, ſummáque Hominis felicitas eſt. Eam ob cauſam Saluator noſter verè dicit, Hanc eſſe Vitam æternam, vt Patrem Verum Deum *Cognoſcant* Homines, & *Ieſum Chriſtum*, videlicet, vt Trinitas in credente agnoſcatur & colatur, quæ cognitio ſola affert vitam æternam: nam ambulans in Vita Chriſti naſcitur Filius *Dei*, natus Filius *Dei* neceſſariò habet Patrem, habens Patrem obſignatur Spiritu Sancto: Qui autem cognoſcit Filium, etiam nouit Patrem, nam hi vnum ſunt. Cognitio *Dei* eſt Beatitudo & Vita Æterna, nam qui Deum in Chriſto cognoſcit, fit habitatio & Templum *Dei*, & ſic deificatur, fit enim filius *Dei* ex Deo natus: Et ſicuti per cognitionem Mundi viſibilis peruenimus ad cognitionem Opificis inuiſibilis, ita ex Chriſto viſibili ſeu vita Chriſti diſcimus noſſe Patrem, nam eſt via ad Patrem: ſicuti autem nemo poteſt venire ad filium, niſi audiat & diſcat ex Patre, ita nemo rectè poterit cognoſcere Mũdi machinam niſi doctus à Deo: Hinc patet Ethnicorũ ſcripta de Natura plerúnq. falſa eſſe, quibus Philoſophia & reliquæ facultates contami-

Inexcuſabilis eſt Homo, qui ignorat Deum: maledictus autem qui illum agnoſcens non veneratur. Ioh. 17. ſect. 3.

Quò quum magis cognoſcit Deum eò magis ipſum amat, & eò firmius credit in ipſum, & qui amando credit Deo eidem adhæret, & qui Deo adhæret fit vnus & trinus cum ipſo.

ninatæ & deprauatæ ſunt. Vanum ergo eſſet ſcientiam ab illis quærere, qui in inquirendo omnem ſuam ætatem conſumpſerunt, ac tempus & induſtriam perdiderunt, nec vllam veritatem inuenire potuerunt, licet plurimi illorum ex ignorantia magis, quàm malitiæ errore ducti & abrepti fuere, Luce Veritatis illis nondum exorta, Luminéq; Naturæ à Spiritu Sancto nec dum accenſo. Omnnis vera Philoſophia cum reliquis facultatibus è Sacris litteris fundari debet, & redire in Deum, vt ſemen inter ſpinas ob defectū Solis apud Gentiles ſuffocatum, apud Chriſtianos Renatos ad perfectionis complementum deueniat: ad perfectionem omnium artium requiritur Renaſcentia, & vera Philoſophia debet eſſe fundata ſupra lapidem angularem Chriſtum: Quapropter ſummoperè nobis cauēdum eſt, ne permittamus Ethnicorum errores Philoſophicos ſupra Chriſtianæ Philoſophiæ rationes militare. Soli namque Chriſtiani, quibus veritas inſita eſt, ſemen ex Deo ad Philoſophiam beneficio regenerationis Ethnicis denegatę habētes, verè & ſine errore & Philoſophari & reliquas facultates rectè tractare norūt: Poſt effuſum enim Spiritum Sanctum credentes poſſunt eſſe ex Deo docti. In ſumma in Cognitione Dei totius mundi theſauro omnia ſita ſunt, adeò vt ſine hac nemo poſſit venire ad vitam æternam: Nam cognitionem ſequitur Fides, Spes, Amor, Amorē ſequitur, Adhæſio, Adhæſione, ſequitur, Vnio in Vnione ſita eſt, Beatitudo & Sapientia.

Theologia enim eſt Fons Naturalis & Supernaturalis ſcientiæ.

mentum à Cœlo. Sunt etiam duplicet vt omnia alia creata, visibili eorum corpus oculis videmus tanquam lucẽtem lucem, inuisibile Astrũ seu spiritus sydereus in stellis aspectum nostrũ fugit: Ita Solis corpus verè non est Sol, sed spiritus in corpore latens. Idem etiam de Homine audiendum. Porrò quatuor dictorum Elementorum Astra sunt semina in quatuor matricibus, sempérque duo sunt simul & in vno, vtpote Corpus & Astrum, Inuisibile ac Visibile: Corporale crescit è Spirituali, manétq; in eo, ac ita propagãtur Virtutes Inuisibiles, Semina, Astra, per Corporale Visibile in multa millena millia: sicuti Ignis se augmentat in ligno, vel in materia conuenienti semper vnus Ignis ex alio oritur. Angeli se augmentare non possunt, quia non habent corpus. Homo se augmentare potest mediante corpore. Omnia crescentia, herbæ, arbores, pisces, aues, animalia, possunt se augmentare beneficio corporis hoc modo (Semen enim vel Astrum sine corpore nil facere potest) quam primum vbi Semen vel Astrum moritur, & putrescit in sua matrice, tunc Astrum progreditur in nouum corpus, & multiplicat se, vt Christus similitudine & exemplo Naturæ ipse vtitur, & inducit granum Tritici, quod in Terram proiectum morte putrescit, & demum fert multos fructus seu grana, quæ eandem vim habẽt quam habuerunt priora, de quibus descendunt. Putrefactio consumit & separat veterem Naturam, ac educit nouum fructum. Ideò Vita æterna nõ potest esse in aliquo corpore, nisi prius fuerit

mortuum

mortuum, quia mors eſt cauſa glorificationis ipſius corporis in Vita æterna, ſicuti corruptio eſt cauſa nouellæ generationis Diuinæ ſubſtantiæ: Vita prima herbarum & medicamentorum moriatur neceſſe eſt, vt per Putrefactionem & Regenerationem operâ Chymici habeatur Vita ſecunda, in quâ Tria Prima cum ſuis arcanis viribus medico neceſſariis ſe demum manifeſtant, nam abſque Regeneratione nullum Medicinæ Arcanum, quod ſine omni qualitatum complexione conſiſtit, haberi poteſt. Cognitio itaque externo Mundo cognoſcit Philoſophicus Medicus etiam Hominis Corpus Phyſicum à Terra nutrimentum capiens, & Sydereum à firmamento victitans, nempe Corpus Phyſicum nil aliud eſſe, quàm Sulphur, Sal & Mercurium (omnia enim Corporalia vt paulò antè dictum histribus continentur) & videt creſcentia non ex quatuor Corporibus viſibilibus, nec humoribus quatuor, ſed ex ſemine oriri inuiſibili, ſicuti herba aut arbor è ſemine creſcit. Non Anatomia Localis microcoſmi & cadauerum, ſed Anatomia Eſſata & Elementa mundi & microcoſmi oſtendit morbos & Recepta: Membra magni mundi ſunt Remedia membrorum microcoſmi, concordando externam & internam Anatomiam, non gradus contra gradus: Quemadmodum vna Anatomia viri & mulieris: ita etiam vna Anatomia morborum & medicinarum. Sicuti in Homine Homo morbi, ita etiam in Medicina Homo Medicinæ.

Anatomia morborum corporis ex Aſtris internis petenda, ſeu impreſſionibus, cauſantibus medico magis neceſſaria quàm illa Localis cadauerum.

Baſis veterũ medicorum, Morborum & Rerum Anatomia.

Ac licet arcana Herbarum virtus seu stellæ Cœli medici nobis notæ sint, potissimùm tamen etiam considerandum est medico, vt sciamus Naturæ concordantiam, videlicet quomodo Astrum Medicinæ seu Cœli magici cum interiori Hominis Astro & Olympo concordandum sit, propter hanc similem Anatomiam Mumia sistit sanguinem Humanum, Luscinia morbis aranearum obnoxia esu illarum restituitur: Externum enim ducit ad Internum: sicuti est in magno mundo, sic etiam in paruo: Qui igitur cognoscit crescentia & fructus Terræ, herbarum, arborum, quod videlicet omnia è semine vel astris progrediantur, ille simul cognoscit in Corpore Physico tam varios morbos latere, qui morbi non ex quatuor fictitiis humoribus seu qualitatibus, sed propter Analogiam majoris & minoris mundi è semine verius oriuntur: morbis magni mundi cognitis, non sunt morbi microcosmi incogniti: Quot species mineralium in Mundo, tot etiam in Homine: Tot enim genera morborum, quot species, corpora & semina crescentium: Numerus morborum non scitur, nisi quis sciat numerum omnium crescentium. In Elementis enim Humanæ Naturæ consentaneis, Semina fouentur, & Astra Cœlestia, Aërea, Aquatica & Terrestria, quæ digestis decretísque temporibus fructus producunt sanitatis vel morborum nuncios: Sic ergò tria prima sunt causa omnium morborum: In quocunque enim corpore illa per vnionem conueniunt, illud

Causa & subiectum morborum.

Ex mineralibus microcosmi (qua Iliadus omnia in se continet) multi oriuntur morbi.

Morborum origo ex tribus primis in qua Astra possunt aliquid imprimere, quēadmodum Ignis in lignum aut stramen, vel crocus in Aquam.

illud verè ſanum iudicari poteſt: quo vero non (ſiquidem Sanitas in Temperatura conſiſtit) morbum & mortis primæ radicem ſubintraſſe planè ſtatuendum eſt. Morbi hereditarij è ſemine vel Aſtris producti, partim vocantur Elemẽtares, quia qualitatibus calidis, humidis, frigidis ſe manifeſtant: Alij, quorũ maxima pars Aſtrales ſeu Firmamẽtales, qui oriũtur è Firmamẽto Hominis quod in Homine non minus integraliter continetur ſicut Elementa: Et vt corpori viſibili creſcit ſuus cibus à Terra: ita etiã ſydereo Hominis ſpiritui ſeu Homini inuiſibili, (qui exterioris domus incola eſt) ab Aëre & Igne ſeu Firmamento externo creſcit ſuus cibus, videlicet ab Igne Firmamenti, vt artes omnes, opificia, linguæ, facultates, Cœlum enim eſt pater & doctor omnium artium, excepta Theologia & Sancta Iuſtitia, quæ nõ ab Aſtris, ſed immediatè à Spiritu Sancto diſcuntur: Nam omnes Credentes & Renati manent Incogniti & occultati Aſtronomo, vt videre eſt in Paracelſi Philoſophia Sagaci. Quemadmodum enim Magnes ferrum attrahendo ſpiritum Martis exugit, relinquendo æruginem, ita Homo habet duplicem Magnetem ratione corporis, partim enim Aſtra ad ſe trahit, & prout Apes è floribus & herbis mel, ita ex illis ſuum cibum exugit, Sapientiam videlicet mundanam, ſenſus, cogitationes: partim vero ſua vi attractiua ab Elementis allicit quotidianũ nutrimẽtũ cœrnis & ſanguinis ſui: Ac ſicuti corpus Elementale attrahit Elemẽtaria corpora per famem & ſitim, ita ſpiritus ſydereus

Morbi Elementares Elementaribus Remediis.

Aſtrales Aſtralibus curentur: De his Aſtralibus Remediis Sagaci & Adepto medico notis Galenici nil intelligunt.

Mors demonſtrat hominẽ bipartitum in Externum & Internum: In Externo, qui eſt puluis & terra latet morbi materia, & illud quod nos affligit: Ideò à ſimili medicina petenda, & Spagyricè à facib. ſeparanda: Internus & Aſtralis Homo habet etiam ſua medicamenta Medicina Adepta cognita.

Ex quo quid naſcitur ex eadem etiam cibatur, nutritur, viuit, ſeruatur, ægrotat, punitur & moritur.

Hominis à radiis ſuperiorum ſyderum, omnes artes, ſcientias & facultates, omnémque Sapientiam humanam: firmamentum enim eſt Lumen Naturæ quod Homini omnia naturaliter influit. Porro Aſtra ſeu Elementa (quæ ſpiritus ſunt) ſũt ἄποια, id eſt ſine qualitate, ſed nec calida, frigida, nec ſicca, nec humida, ſed producta ex ipſis ſunt qualitate prædita. E Terra enim prouenit Papauer, Opium, Lolium frigidum: flamula, Perſicaria calida: Ex Elementis námque contraria creſcunt, Ex Igne creſcit Nix, Pluuia, Ros, Iris, Vẽti, Tonitru, Grádo, Corruſcatio, & ſimiles meteoricæ impreſſiones omnes ab Archæo firmamẽti ex tribus primis productæ. Sunt enim fructus & egeſtiones, vt loquitur Paracelſus, ſtellarum firmamenti: imò ſunt fructus inuiſibilium Aſtrorum, quæ in ſtellis ſunt & inuiſibile viſibile faciunt: Stellæ enim inſtar arborum Terreſtrium ſuos fructus ſuppeditant. Indè manifeſtè liquet, quod morbi non curentur per contraria, quaſi calor deberet frigus pellere, ac ſi Elementa ex Homine eſſẽt expellendæ: verùm per arcana vel Aſtra quæ medicus beneficio Chymiæ ex materia vltima in primã reducere poteſt: Et hæc arcana: nec frigida nec calida ſunt actu, tollunt omnes morbos ſicuti ſecuris arborem cædit, quæ nec frigida nec calida eſt: Etuſmodi eſſam ſunt Quintæ, Eſſentiæ, Magiſteria, & ſimilia.

Nunc

Nunc de HOMINIS Microſcomi GENERATIONE, DIGNITATE ac EXCELLENTIA aliquid auxiliante DEO dicturus ſum.

SIcuti ſumma Philoſophia eſt animum illuſtrans ſe ipſum rectè noſſe, ita extrema Turpitudo atque morbus animi peſtilentiſſimus ſe ipſum ignorare. Ignorantia, ait Triſmegiſtus ad filium Tatium, eſt maximus hoſtis, & primarius vltor intra vnumquémque. *Væ* tibi Homo, qui negligis immenſum patrimonium & talentum ac depoſitum tibi commiſſum, ſeu Theſaurum in vaſe fictili reconditum & effodiendum non animaduertis: Non vides Deum in temetipſo, quem mundus non videt, nec recipere poteſt, licet nobis intimior ſit, quàm nos nobiſmetipſis ſumus, ſiquidem in medio cordium noſtrorum *Dei* ſpiritus habitat. In rei veritate, toto vitæ curriculo, nil aliud diſcere poſſumus, quàm Diuinum illud è Cœlo delapſum γνῶθι σεαυτὸν: Agrippa ergò piè & doctè diſſerit Veram viã (ſecundùm Apollinis Delphici oraculum prę foribus ejus templi ſcriptum) ad veram Sapiẽtiam, perpetuámque Beatitudinem conſequendam, ſi te ipſum cognoueris, quia eſt in Homine omnium rerum, naturarúmq; Vera & Realis poſſeſſio: inſuper vel ipſius omnium Creatoris peculiaris perfectáq; Imago: Ideò oportere omniũ rerũ ac naturarũ ipſiúſq; Creatoris cognitioné (in qua ſolum vera Sapientia Beatitudôq; conſiſtit) à ſeipſo primum exordiri: ſic quod Homo

Altiſſima & vtiliſſima ſcientia eſt DEI cognitio & ſui ipſius probè cognitio deſpectio Luc. 16. Paul. 2. Cor. 4. Ioh. 14. ſect. 17. 20.

Prima Dei cognitio ſcire quid Homo ſit Aug. Pſ. 39. Qui enim ſe nouit Deum nouit, quia Deus nuſquã vult habitare quàm in Homine, vbi maximè conſpicuus.

Ab intra videmus Deum Sect.14.

intelligens seipsum, in se ipso, tanquam in quodam Deifico speculo intueatur, intelligátq. omnia, quo nomine Dauid Ps.139. dicit, Domine mirabilis est facta tua scientia ex me. Econtra, qui se ipsum ignorauerit, nullarum rerum verā, intrinsecámq. ac essentialē cognitionē habere possit, sed similis brutis animantibus, quicquid extra se cognoscit, extra se permanebit. Nulla enim cognitio siue à Cœlo iusluxa, siue ingenij labore terrænáque diligentia acquisita, perpetuò manebit in anima, sed obliuioni subiecta transibit, nisi sola illa, quæ in abdito Intellectu Essentiali cognitione intrinsecus recepta est: Ipsa autem Essentialis intrinseca cognitio non est ex Carne & Sanguine, nec in multitudine Librorum & lectionis, nec in pluralitate experientiæ, & antiquitate dierum, nec in persuasionibus Humani Verbi, & contentione Rationis, sed in ipsa passione Diuinorum, non in discendo, sed in patiendo Diuina, Hominis Mens perficitur, Totum situ est in cognitione, quia sumus ex omnibus & omnia in nobis portamus, non aliter vt ipse Deus Pater noster. Filius æqualiter possidet omnia cum patre suo: Omnia ergò bona Naturalia & supernaturalia antea sūt in Homine, verùm vt per peccatū obtenebratur in nobis Diuinus Ille Character, sic expurgato & expiato peccato, rursus ille magis magisque illucescit. Concreata est nobis omniū Rerum Notio, & in meditullio spiritus latent cuncta, saltem opus est excitatione nostri à stertore & somno, qui per peccatū obdormiuimus

Dionys. in lib. Diuinorum Nominum. Ioh.17.sect.11. 12. 1.Ioh.4.sect.17

in

in donis à Deo oblatis, vt nec videamus nec sẽtiamus, aut credamus illa bona esse in nobis prę sentia: Est enim Humanus Intellectus maximarũ disciplinarum capax, velut Platoni placet, priusquam corpori iungatur, omnium scientiarum plenus, qui corpore oppressus latet, vt ignis sub cinere sopitus, sed ab humoribus jam dictis excitatus & commotus splendet, & quæ suis Thesauris delituerant, ostendit opes. Nisi enim omnes Thesauri Cœlestis & Terrenæ Sapientiæ antea essent in nobis, certè Christus non jussisset nos quærere, nec possemus inuenire, si nihil esset à Deo nobis datum aut depositum: Nobis ipsis igitur probè cognitis in vtroque Lumine, secundum Spiritum & Naturam, tunc ope Diuina intrauimus januam apertam in nobis, & ante ostium cordis pulsanti Deo aperuimus, viuentes secundum *Dei* voluntatem, omnia habemus necessaria ad præsentem & æternam tàm sapientiam quàm vitam: Ex hac sui contemplatione & cognitione sedula, oritur etiam immediatè vera *Dei* cognitio (neutra enim sine altera exacta & absoluta esse potest) & potest Homo bonam, magnámque partem cognitionis eius Qui est, ex sui ipsius consideratione venari, siquidem omnes ad *Dei* cognitionem, pro data capacitatis gratia obligamur. Dionysius ait, Nos Deum non ex ipsius Natura cognoscere posse, sed ex Creaturarum omniũ ordinatissima dispositione ab ipso producta, vt imagines quasdam ac similitudines Diuinorum ipsius Exemplarium

Lumine Naturæ benè cognito, cognoscitur Deus. Apoc. 3. sect. 20.

minatæ & deprauatæ ſunt. Vanum ergo eſſet ſcientiam ab illis quærere, qui in inquirendo omnem ſuam ætatem conſumpſerunt, ac tempus & induſtriam perdiderunt, nec vllam veritatem inuenire potuerunt, licet plurimi illorum ex ignorantia magis, quàm malitiæ errore ducti & abrepti fuere, Luce Veritatis illis nondum exorta, Luminéq; Naturæ à Spiritu Sancto nec dum accenſo. Omnnis vera Philoſophia cum reliquis facultatibus è Sacris litteris fundari debet, & redire in Deum, vt ſemen inter ſpinas ob defectũ Solis apud Gentiles ſuffocatum, apud Chriſtianos Renatos ad perfectionis complementum deueniat: ad perfectionem omnium artium requiritur Renaſcentia, & vera Philoſophia debet eſſe fundata ſupra lapidem angularem Chriſtum: Quapropter ſummoperè nobis cauẽdum eſt, ne permittamus Ethnicorum errores Philoſophicos ſupra Chriſtianæ Philoſophiæ rationes militare. Soli namque Chriſtiani, quibus veritas inſita eſt, ſemen ex Deo ad Philoſophiam beneficio regenerationis Ethnicis denegatę habẽtes, veré & ſine errore & Philoſophari & reliquas fecultates rectè tractare norũt: Poſt effuſum enim Spiritum Sanctum credentes poſſunt eſſe ex Deo docti. In ſumma in Cognitione Dei totius mundi theſauro omnia ſita ſunt, adeò vt ſine hac nemo poſſit venire ad vitam æternam: Nam cognitionem ſequitur Fides, Spes, Amor, Amorẽ ſequitur, Adhæſio, Adhæſione, ſequitur, Vnio in Vnione ſita eſt, Beatitudo & Sapientia.

Theologia enim eſt Fons Naturalis & Supernaturalis ſcientia.

Hanc Regenerationem intra ſecreta religioſi pectoris ſui ſilentio tectam ſacer *Hermes* & alij
In Pœmandro corde mundi,& vita ſancti viri,ante Incarnatum *Verbum*,per Spiritum Sanctum illuminati, melius cognouerunt,quàm è noſtris plurimi,qui ſe Chriſtianos vocare ſolent,& malunt potius *Dei*
1.Ioh. 4. *c* gnitores quàm amatores videri. O magnum
Sap.1. miraculum! Homo cuius animus Deo per Chri-
Ioh.17. ſtum vnitus,veram poſſidet omnium rerum Sapientiam,& omniuin Arcanorum cognitionem abſolutiſſimam.

Porrò qui cognoſcit ſe ipſum, Fundamentaliter cognoſcit in ſe omnia ac intra Tẽpus & Æternitatem locatus ſupra ſe contemplatur Deum æternum Creatorem ſuum,ad cuius imaginem & ſimilitudinem cum reliquis Angelis
Anima enim De rotes & Imago. eſt amore imperſcrutabili conditus: Iuxta ſe nouit Angelos æui æternos pares ſocios & co-
Apoc.22. mites,à quibus corpore,& futuro iudicio ſaltem diſcriminatur: Infra ſe magnum videt Mundum viſibilem, cuius ſimulachrum gerit, & omnes Creaturas,cum quibus ſymbolum habet, videlicet Parentem ſuum ex quo natus eſt, ſecundũ externum & mortale corpus. Natura enim Homini verſatilis & verſipellis ingenij vero
Siracid. 17. ſect. 14. *Proteo*,flexibilem indidit animum, vt in medio huius mundi Paradiſo conſtitutus, Diuina coo-
Ier.21.ſect.8. perante Gratia Surſum ſe erigendo in Quietum Angelum regenerari, vel fortunæ ſuæ faber deorſum ſerpendo in Inquietum Brutum dege-
Gen.2.ſect. 17. nerare poſſit. Sed Creatura Rationalis libera, neglecta paterna admonitione, & obedientia debi-

debita, instar Furis & Latronis è medio ad seipsam reflexa, spreto Creatore suum *Malum* & proprium nihil, voluntario damno & exitio experta est: Et ita abutens indulgētissimi Patris liberalitate, quam dederat ille liberam optionem è salutari sibi noxiam fecit, & non contentus sua sorte more Luciferi ambitiosè appetēs altiora ex opposito se locans contra Deum, tandē ex deliciarū horto, insperatâ metamorphosi in hanc lachrymabilem & tenebrosam Miserię & Ignorantię vallem dejectus fuit. Primus enim Homo relictus in manu consilij sui spōte sua, à recta calle declinauit in extremum Miseriæ gradū, & vtriusque Boni & Mali possessionem in sui pernicię appetiit prout Hermes & Moyses sufficienter demonstrant. Homo, mundi copula, vltimum animal admirandum & honorā dum sexto die loco lapsorum Angelorum post reliqua omnia è *Limo Terræ*, seu totius mūdi machina visibili è Cœlo seu Cœlestibus Sphæris & terra compacta, videlicet è subtilissima Essentia totius machinæ mundi in vnum corpus concentrata, extrahitur & formatur à summo Spagyro in formam corporalem nimirum è prestantissimo Composito & subtilissimo Extracto totius mundi, ex Centro omnium circulorum: Ideò Nazianz. de Hominis opificio, Homo à Deo post reliqua factus vt Deus in ipso exprimeret, sub breui quodam cōpendio, quicquid diffusè antea fecerat, omnia videlicet mēbra totius mundi. Quemadmodum enim tota Oratio ex alphabeto & syllabis, ita Microcosmi-

Arrogatio enim alterius bonorum, necessario duo incommoda affert secum, Furtum videlicet & sui ipsius Latrocinii & mortis. Lapsus est defectus ab vnitate ad alteritatem.

Creauit Hominem Deus vt numerus & ruina Angelorum inobedientium in Regno Cœlorum restauraretur.

ieu Limus Terræ ab omnibus corporibus & creatis extractus & compactus est. Summus ac omnium opifex Deus æternitatis, accipiebat Quintum esse, ex omnibus creatis, & ex illis fingebat ac componebat Hominem horum omnium Principem & *Finem*, eíque tãquam filio in Terra locum Celsæ Diuinitatis eximium tenẽti congratulatus est: Ex parte Corporea, seu corruptibilis Naturę gerit imaginẽ Macrocosmi sensibilis & tẽporalis: Ex parte Animæ seu immortalis Naturæ gerit Imaginem mundi Archetypi id est immortalis Sapientię ipsius Dei: Ita in illum ingrediebantur omnes Animalũ, Vegetabilium & Mineralium proprietates: insuper ei Anima viuens inspiratur. Iam Deus est omnia à seipso: Homo est omnia à Deo factus: Ideò vltimò creatur, vt per ipsum notaretur absolutio & perfectio rerum omnium. Et est Homo nexus, vinculum, nodus, compages, ac fasciculus omnium Creaturarum: Omnia enim creata, sunt ad ipsum ordinata eúmq; tanquã Dei Oeconomum in huius mundi Hortum locatum respiciunt ac venerantur. Et sicuti Deus est Cẽtrum & Circulus omnium à se productorum, (vniuersæ siquidẽ Diuinæ Bonitatis opera circularia sunt & perfecta, ad ipsum à quo prodierũt, sphæricè rotata) Centrum quod omnia ab ipso manant, & quia omnium rerum Essentia omnia etiam penetrat: Circulus autem, quod veluti omnicapax Tabernaculum omnia concludat ac complectatur: Intra Deum enim omnia extra quem nihil tàm ante productionem, quàm

Ps. 8. Omnia subiecisti pedibus eius, Paracelsus excipit quatuor Elementorum saganas & incolas.

quàm poſt productionem rerum ſublato videlicet hoc mundo viſibili. Ita etiam Homo ad Creatoris ſui imitationem, eſt Centrum Creaturarum, & Circulus omnium earundem. Nam non ſolum ad ipſum omnia in mundi machina reſpiciunt, tanquam ad Ducem & Rectorem, propter quem omnia etiá ſunt creata: verum etiam ſupra ipſum vt Punctum medium & Retinaculum, omnes Sphæræ ſuos radios, operationes, refluxus & influxus, omnes iterum Creaturæ ſuas vires effundunt. Circulus verò Homo dicitur, quod in ſe omnes creaturas contineat, & omnia ex ſummo bono manantia ſecum reducat ad Fontem Æternitatis, ex quo originaliter ſingula fluxerunt & emanarunt. Prima Dei imago Mundus, Mundi Homo, Hominis Animal, Animalis Zoophytum, illius verò Planta, Plantæ autem Metalla, & horum Lapides, ſimilitudines, imaginéſque repræſentant. Magus ergo Mundus cum mundo paruo, per omnia vnus, inſtar prolis cum parente ſuo, à prudenti Antiquitate ſapienter quidem Microcoſmos, à multis verò hodiernis ſine vllo intellectu ita vocatus, quod magnus viſibilis mundus ſit factus Homo: Et quemadmodum magnus mundus bipartitus Viſibilis & Inuiſibilis, ita etiam Homo paruus mundus duplex eſt, Viſibilis ſecundum corpus, Inuiſibilis ſecundum Spiritum: Sunt autem in Homine duo Spiritus, vnus è Firmamento ſydereus Spiritus, alius venit è ſpiraculo vitæ, &

Voluit Deus creator, vt omnia per hominem ſibi honorem exhiberent.

Sicuti Terra eſt corpus receptiuum omnium ſeminum, ſic etiam Homo.

Spiritus primus ex Limbo ſecundus Spiritus è verbo fiat.

In Homine duplex eſt Sapientia, Angelica ſecundum quam vnendum, & Animalis quæ negligenda.

ore Altissimi est Anima intellectualis à Deo inspirata. Ita Homo habet tres partes, Corpus mortale cum sydereo Spiritu, & Animam Æuiæternam, quæ est domicilium Imaginis Dei vel Spiritus sancti in Homine. Si *H*omo Voluntate propria vel arrogata viuit, secundum Carnem & Sanguinem saltem, sensualiter est Brutum, & cognoscitur an secundum Paginæ Sacræ Epitheta, sit Canis, Vulpes, Lupus, Onis, Sus, aut viperarum progenies, sicuti inferius in Tractatu de Signaturis differemus latius: geminare enim hic sermonem superfluum foret: Si viuit Rationaliter, tunc est Homo & dominatur Animantibus in suo corpore: Si verò imaginis Dei proprietate obseruata viuit secundum Dealem Spiritum ex Arbore Vitæ, seu secundùm Talentum & Thesaurum in fictili sibi cõcreditum ac depositum, dominatur Astris & omnibus rebus. In Homine omnia sunt comprehensa, & ipse fert omnia in se: Ex quo enim factus est, illud fert in se: E mundo factus est, & mundum gerit in se, & à mundo geritur. Porrò sicuti Prima materia (quæ erat Essentia quædam ineffigiata confusa, quam Matrem mundi seu Chaos & Hylen Philosophi nominarunt) erat semen magni mundi, ita magnus mundus est semen Adami: vt enim Mundus absconditus erat in aquis inuisibilibus supra Abyssum, ita Adam occultatus iacebat in mundo. Prima materia fiebat mundus, & Magnus Mundus fiebat Homo. Sicuti Arbor crescit è semine, semen est Arboris Initium,

Renascentia malam genesin vincit. Luc. 19. sect. 13 Mat. 7. sect. 12. Mat. 15. sect. 15

Corpus inuisibile Hominis ex spiraculo Dei, siue Æuiaternum, non subiicitur Astris vel Astronomo. Genes. 1.

Matrix enim mundi est Aqua supra quam Spiritus Domini ferebatur. 2. Petri 3. Terra ex Aqua emersit.

Digitized by Google

tium,& ſemen eſt etiam Finis Arboris, quia in quolibet grano ſeu ſemine Arboris iterum abſcondita eſt Arbor alia : Ita prima materia (quam Paracelſus Limbum nominat, cuius Terra erat Verbum Domini) erat ſemen omnium creandorum, & Homo erat vltimus inter omnes quaſi perfectum ſemen, quod ex ſe iterum gignere poteſt alium Hominem qualis ipſe eſt : Et licet Homo non ſit ſemen vt aliud ſemen, tamen habet potentiam de ſe emittendi ſemen, è quo ſimilis Homo producitur, qualis ipſe eſt : Et vt Adam totum mundum in ſe gerit, omniáque creata, ac à mundo conſeruatur, ita quilibet ex eo natus idem geſtat, quod ipſe geſtauit, videlicet totum mundum, ab illóque etiam geſtatur & conſeruatur vt Adam : Omnes Homines vnus Homo, è carne, ſanguine, & ſpiritu. Ergo cognitio Hominis debet ſumi ex vtroque Lumine, quia filius non cognoſcitur ex ſeipſo ſolo, ſed è patre : Homo autem habet patrem duplicem, Æternum cuius imaginem gerit : & Mortalem, qui eſt totus mundus cum Creaturis omnibus, id eſt *Limus Terræ* ſeu Arcanum & Eſſe omnium creaturarum pretioſiſſimum, omnibus Philoſophis, Medicis, Aſtronomis & Theologis, ad conſiderandum & examinandum propoſitum. In Homine enim ipſo minore mundo, non eſt membrum, quod non reſpondeat alicui Elementó, alicui Planetæ, alicui

Quemadmodũ ſtatuarius è ligno & figulus ex argilla mille diuerſas formas ad placitum fingunt, ita Deus è materia prima omnia creata extraxit.

Homo eſt quaſi Terra ſiue ager in ſe omnia continens.

Sicuti filius non minor eſt patre ſuo: Ita Homo non minor eſt Mundo.

Nemo cognoſcere Imaginẽ poteſt niſi cognito illo cuius eſt Imago.

Hermes Hominem vocat Deum Terrenum.

Gen. 2. ſect. 7.

Hominis perfectio & dignitas. Sic Deus & Homo vniri non possunt nisi per mediũ Saluatorem nostrum de duabus naturis Coelesti & Terrestri, Diuina & Humana participante.

Intelligentiæ & alicui Mensuræ ac Numerationi in Archetypo. Corpus Visibile Animæ idoneum indumentum ac domicilium Homo ab Elementis habet, Corpus Inuisibile seu Animæ currum & vehiculũ (quo intellectualis Anima & Terrenũ corpus instar extremorum seu nodo, glutine, ac confœderationis vinculo connectũtur, atque hoc medio tertio de vtroque parti ipatre in vnum integrum Hominem copulantur & vniũtur) Sydereum, Æthereum & Astrale à Cœlo seu Firmamẽto possidet. Per hoc medium, æthereum videlicet corpusculum, Animal intellectualis, iussu Dei, qui mundi maioris Centrum est, executione Intelligentiarum vtpote Spirituũ Dei, in punctũ Cordis mediũ, quod est Centrum mundi minoris (corporis videlicet Humani) primum effunditur & descendit, exinde per vniuersas sui corporis partes, membráque diffunditur, quando currum suum naturali iungit calori, per calorem spiritui ex corde genito, per hũc se immergit sanguini, & per illum inhæret membris, atque his omnibus æquè sit proxima. Et quia dictum Æthereum corpus ẽ cœlo participat, eundẽ etiam cursum retinet & seruat cum cursu Firmamenti, cuius vires peculiari vi magnetica haud secus ad se attrahit, quàm visibile corpus Elemẽtorum efficaciam: atque sic manet cum ipso mundo visibili & inuisibili vnũ, tanquã filius cum suo paréte, quemadmodũ Rubedo in Vino & Albedo in niue: Est enim in nobis totum Firmamẽtum cum Planetis & stellis: Et quemadmodũ Calor

Far. dicit Animam seu Spiraculum vitæ per Astra ceu medium infundi in corpus Elementare à Deo.

forna-

fornacem forream ac Sol vitrum penetrat, ita etiam Hominem ſydera cũ omnibus ſuis proprietatibus, ſicque ex ſydereo Firmamenti ſpiritu poſſumus omnia Naturalia diſcere. *Animam Intellectualem* & Immortalem (quatuor ſuperius memoratis Elementorum incolis, ac brutis inſuper animantibus denegatam ad Dei Imaginem & Diuinæ *Triunitatis* ſimul ac vnitatis ſimilitudinem creatam, ſeu Spiritum Dei, inhalatione habet Homo, vt ſic etiam vnus ſit cum Parente cœleſti per omnia: Eſt enim in nobis per ſuum Spiritum, ex quo diſcimus Theologiam ſacram, omniáque Cœleſtia & Terrena Arcana ſine errore: Imò in ipſa ſumus, viuimus, & mouemur.

Mens *Zach.12.ſect.1 Gen.2.ſect.7. Eſd.42.ſect.5 Sap.2.ſect.23. 1.Ioh.2.ſect.27 1.Ioh.4.ſect.14*

Ac vt Deus eſt vnus in Eſſentiâ Trinus in Perſonis, ſic Homo vnus in Perſona, Trinus in Eſſentiâ diſtinctâ, ſcilicet Terreno Corpore, Spiritu æthereo Schamaim, ac viua viu ficante Anima à Deo inſpirata & Dei domicilio Triunus compoſitus eſt: Hoc teſtatur iuxta Sacram ſcripturam mirabilis concordantia Creatoris cum Creatura, in qua ſummus Creator voluit manifeſtari vnitrianus ſeu Triunus: inſuper vnanimus conſenſus omnium verè Philoſophantium è Lumine naturæ.

Luc.1.ſect.47. 1.Theſ.5.ſect.23.Gen.2.ſect.7.

Vide Amphitheatrum Khunradi cedro digniſsimum.

Paulus ſummus Philoſophus & Theologus etiam tres hominis partes ponit, Spiritum, Animam & Corpus.

Si qui fortè ſint, qui negent has tres partes, oportet tamen vt fateantur Hominem è *Limo Terræ* per verbum *Fiat* creatum, etiam æternum Spiritum ſeu ſpiraculum vitæ ex ore Dei inſpiratum, Limum videlicet Cœlorum à Domino accepiſſe. At Limus Terræ

duplex eſt, Viſibilis & Inuiſibilis: Corpus ſeu domiciliũ habet à Terra & Aqua: Vitã ſeu incolam ab Aere & Firmamento Ignis, hoc eſt Spiritum ſydereum, qui verè Homo eſt, non Caro & Sanguis: Et ſicuti Spiritus ſydereus eſt vita Corporis, ita Spiritus Domini eſt vita Intellectualis Animæ: Et vt ſydereus Spiritus in Corpore habitat, ac dies ac noctes operatur, quia hic inuiſibilis Homo eſt ipſe Firmamentũ & omnia in ſe habet, ita Spiritus Domini, *Dei Verbum*, Homo æternus in Anima habitat: Domus eſt habitatio Animæ, Anima eſt habitatio & domicilium Dei. Cùm igitur Homo (complementum omnium operum Dei perfectiſſimum, totius vniuerſi completiſſima imago, & expreſſiſſimum Dei ſimulachrum, in quo creando quieuit, vt nil honoratius creandum præmanibus habens, in ipſoque veluti ſupremo artificio, concluſa & conſummata eſt omnis Creatoris ſapientia & poteſtas, quia omnia in ſe cõtinet, quæ in Deo ſunt) ſexto die ex omnibus compoſitus, Creaturarum ſit vltima & Imago non ſolùm Dei æterni, ſed etiam mundi magni, quia cum illo omnia in ſe complectitur ac continet: ſequitur quod tres etiã Mundi ſeu Cœli in Homine reperiantur, & quod à tribus Mundis geratur vel potius omnis ſit Mundus, & totius vniuerſi exploratiſſimum Exemplar: Ideò à quibuſdam Quartus Mundus vocatur, in quo omnia illa inueniuntur quæ ſunt in reliquis tribus, qui etiam propterea Omnis Creaturæ appellatione cenſetur. Habet enim Spiritum

Duæ Animæ ſeu duo Spiritus ſunt in Homine: Mortalis ex Limo, éſtque vita corporis: Immortalis ex Deo.

Spiritus, vita eſt Animæ: Spiritus & Anima, vitæ ſunt corporis. Ioh. 14.

Deus creauit Hominem vt eſſet ſuum Tabernaculum, tam in hoc, quàm in futuro ſæculo.

Manil. Exẽplumque Dei quiſque eſt in imagine paruã.

tum seu Mentem à *Deo*: Quid enim est Spiritũ Hominis ab Altissimo inspiratus aliud, quàm ipse Deus in nobis habitans? Corpus inuisibile seu Verus Internus Homo Ratione & Spiritu Astrali constans cum Angelis congruit, est enim socius illorum: Etsi verus est Magus, Angelis non est inęqualis in omni operatione Magica, & est Dominus ac possessor omnium rerum. Corpus mortale Physicum ex machina mundi & omnibus creatis possidet: omnia enim Externa nihil aliud sunt quàm Corpus Homiris. Ideò etiam cum Triplici mundo Archetypo seu Deali, Intelligibili seu Angelico, Sensibili Elementali seu corporali communicat, & cum omnibus symbolum, operationem & conuersationem habet.

Naturatum sapit Naturã sui Naturãtis.

In Anima tanquam Hominis Coelo Deus habitat. 2. Reg. 2. c. sect. 24.

Communicat enim cum Deo Archetypo Animę seu Mente, quia ad Imaginem eius propter spiraculum vitæ factus est. Anima Intellectualis Diuinæ quædam particula est, qua ipsa Deus Mentis suæ semina quædam, & effigiationem in nobis expressit, non absimili ratione, quam vt Echo ex reuerberatione aeris vocem suam de longo remittit, quo ipso Vegetalem exprimit animam. Mens verò eleuata in Deum Altissimum, & cum ipso vnita conuersatur cum Deo, & eadem opera efficit, nec reperitur aliquid in Homine, non vlla dispositio, in quo non fulgeat aliquid Diuinitatis, nec quicquam est in Deo, quod ipsum non repræsentetur in Homine.

1.

Mens, Anima seu Spiritus Rationalis au riga, instar, Æterni Dei concludit omnia Entia, Tempora, Loca.

Cũ Angelis symbolũ habet ratione corporis

2.

inuisibilis & Animę rationalis, cuius beneficio operatur & conuersatur cum ipsis, & eandem habet cum eis sapientiam: Est enim Gabalis socius Angelorum. Sicuti etiam cum Firmamento & stellis, à quibus illud corpus Astrale seu Spiritū Sydereum accepit, qui vetus Homo est Astralis, quia Caro & Sanguis non est Homo, sed Spiritus in illis contentus, qui Spiritus Astralis est subiectum Rationis Humanæ sensus & sapientiam continentis & cum Corpore fit Animal. Hic Spiritus & Astra in Homine vnum sunt, at Corpus est huius Spiritus subiectum. Et sic Astra regunt Hominem in Spiritu, & Spiritus Hominis regit Corpus in Carne & Sanguine: Hic Spiritus mortalis est: Anima Intellectualis verò à Deo inspirata, sola est immortalis.

3. *Sicuti Homo ve ipsa continet totam Naturam corporalem in suo corpore: Ita secundum intellectum continet omnem mundum.*

Cum Elementis: nam ab his accepit corpus Physicum Terrestre mortale: Et quia mundus parens Hominis etiam secundum Paracelsum in se habet quatuor incolarum mundi quatuor Spiritus Elementares, insuper etiam quintum genus flagarum in millia genera diuisarum ac Animæ macrocosmi incorporatarum, Imaginatio horum quinque Spirituum in Elementis, etiam in Homine microcosmo erunt, sed vsus Rationis Hominis secundùm voluntatem & mandatum Dei est Catenę instar, quâ eiusmodi quinque Spiritus coguntur & ligantur, vt cum sua Imaginatione quiescant.

4.

Cum Elementatis Animantibus, Vegetabilibus & Mineralibus omnibus: Horum enim

5.

om-

mnium Naturam & proprietates in se possi-
det.

Ergo Homo vltima Creatura præstantissima & nobilissima est, quia totius mundi partes habet, & nihil est in maiori mundo, quod in ipso Homine realiter nō reperiatur. Filius per omnia similis est parenti, cognito parēte cognitus est filius. Homo itaque miraculum Naturæ maximum & admirabilissimum extractum & Nucleus quatuor Elementorum, summum Dei τέχνασμα, & consummatissimum mundi Exēplar, verè est Omnis Creatura, quia est omnis mundus, solúsque hoc honore gaudet, quod cū omnibus symbolum habet, & cum omnibus operationem, & cum omnibus conuersationem: Imò ad tātam ascendet perfectionem, quod efficitur filius Dei, transformatúrque in eandem imaginem, quæ est Deus, & cum ipso vnitur, quod neque Angelis, neque Mundo, neq; cuique Creaturæ datum est, nisi soli Homini posse scilicet filium Dei fieri & vniri Deo.

Ex nihilo omnia & ex omnibus Homo. Magnus Mūdus erat matrix Adami, sic omnium natorum matrix mulieris est tota mundi machina. Ioh. 17. sect. 11. 21. 22. 23.

Ioh. 1. sect. 12.

Sed antequam vlterius progrediamur, ipsa huius loci necessitas exigit, vt paulo fusius agamus de Sydereo seu Inuisibili Homine, videlicet de ortu eius & potentia. Hic Spiritus Olympicus si ab Aristotele obseruatus, & à Galeno æstimatus fuisset, non tàm insignem ab Ethnicis errorū magistris promanantē intulisset in Philosophiam & Medicinā errorem, vt nūc Theologiam taceam. Homo Inuisibilis seu Olympicus Spiritus, hunc in modum innascitur. Adam & Eva non ex aliis parentibus sicuti nos posteri

Angelico mundo : Ita Homo minor mundus cute ſua diſtinctus eſt à magno mundo. Hinc fit, vt Sydereus, Internus, Olympicus, Incorporeus Homo ſeu Gabalis idem ſit cum Firmamento Aſtrorum vt iam ſæpius dictum, quod Rubedo cum vino, Albedo cum niue, vel Solis ſplendor cum aere: Altera ergò pars Hominis, ſeu hoc ſydereum corpus, vocatur Hominis Genius, quia à Firmamento oritur, dicitur etiam Penatis, quod penes nos, ſeu nobiſcum naſcatur, vmbra viſibilis corporis, Lar domeſticus, Homo vmbratilis, Familiaris Sophorum Homunculus, Dæmon ſeu Genius bonus, Internus Paracelſi Adech, Spectrum, Naturæ Lumen, Eueſtrum præſagiens & Propheticum in Homine: Vocatur etiam Imaginatio, quæ in ſe claudit omnia Aſtra, éitque omnia Aſtra, & eũdem cum Cœlo retinet curſum, Naturã, atq; potentiam. Iã Aſtra (nõ enim loquor de ſeptẽ Carbonibus Cœli viſibilib. Aſtrorũ ſcilicet corporibus, ſed de inuiſibili & inſenſibili corpore Rerũ omniũ ſeu Aſtrali Spiritu) nihil aliud ſunt quàm Angelorum virtutes: Angeli verò (ſolo Dei aſpectu ſe cibantes) ſunt Sapientia Dei creata: Hinc fit: vt qui Deum cognoſcit, etiam Aſtra habeat cognita: Cognitis autem Aſtris Mundus non poteſt eſſe ignotus, ſic deinde mundi proles Homo. Aſtra formant ac producũt ex ſe omnia corporalia, & productis corporalib. ſimul etiã ſeſe multiplicant: vt ſemen Frumẽti ſeu Tritici eſt Aſtrũ, corpus videlicet inuiſibile, hoc proiectum in Terrã producit ex ſe corpus viſibile,

Sic ventus eſt corpus habens poteſtatem inſtar viſibilis corporis aliud corpus euertẽdi: viſibilia enim non tantùm ſunt corpora ſed iam viſibilia, quã inuiſibilia, à Deo creata ſunt corpora eiuſdem potentiæ Interior Homo Coelum Internum Aſcendens, Conſtellatio particularis.

& multa alia Astra ex se progignit: Sic in aliis crescentibus ac viuentibus fit.

Hic Spiritus est verè Astronomiæ Doctor. Esus pomi in vigorem produxit hoc corpus sydereum. Semen, Astrũ, Vulcanus, Archaus idem sunt, & vnus Spiritus, sine Ratione tamẽ ac diuersus prout sunt diuersa multarum rerum forma.

Est autem Astrum nihil aliud, quàm Corpus insensibile, inuisibile, seu Spiritus viuus, sine Ratione tamen in crescentibus, at in vitam habentibus vt in homine, cum Ratione, éstque diuersus, prout sunt diuersarum Rerum formà.

Spiritus Astralicus in quolibet crescente eget corporea habitatione.

Corpora autem nihil aliud sunt, quàm Excrementum Astrorum, ex operatione eorundem producta in esse corporeum. Hoc quodlibet Astrum potest per se, vt imaginando, formando, per operationem ex sese producat aliud Astrum corpore concluſum. Nullum enim corpus est sine Astro, sicut è contra nullum Astrum absque corpore visibili. Cum autem Hominis Imaginatio non vnum sed omnia Astra sit, etiam certè non vnam, sed multas producit operationes.

Interior Homo est ipsum Cœlum seu omnia Astra.

Et licet Imaginatio sit incorporea ac inuisibilis, exaltata tamẽ & firmissimæ Fidei Naturali seu Ingenitæ, instar miraculorum Ianuæ coniuncta fons est & initium omnium Magicarum operationum, & absque Astralis & sydærei Spiritus detrimento aut diminutione potestatem habet gignendi & producendi corpora visibilia, & quascunque operationes mirabiles præsens, absens, supra Humanæ Ratio-

Lege apud Picum quomodo Trithemius aliquando varia Eueſtra Triplicis mũdi alternatim sibi imposuerit in variáque monstra. it Magia: intentè suscipiur.

figurarum genera se transformarit, & hoc pacto ipsi Pico pezenti hominis ad Dei imaginem creati potentiam absconditam Reali deSpeculantes transformamur in id, circa quod Speculatio Intellectus hominis omnibus assimilatur.

tionis captum proferre potest. Incorporalibus Lux Naturæ omnia facit visibilia, sic in æternis sola Fides omnia facit visibilia: Per imaginationis impressionem fœtus in vtero matris afficitur signo notabili siue corporali contractu. Quod corpore facimus visibiliter, id fide facimus spirituũ more: Ita imaginatio efficit pestẽ & similes morbos Firmamẽtales inducit morbos ac sanitatem. Pestis, quæ ex timore, terrore & metu prouenit, oritur per Imaginationẽ spiritus minoris mundi seu spiritus syderei & Animalis (qui est mechanicus Astralis) in Homine, vt videmus in grauidis, per eundem spiritum sydereum notam fœtui in vtero imprimentibus: Hic spiritus sydereus ex Astris Homini innatus (ideò etiam vnitus manet cum Astris) est Magnes & magneticæ naturę in Homine, quẽadmodum enim Terrestris Magnes suo corpore spiritus est, & ad se trahit: ita etiam corpus & spiritus in Hominis corpore visibili attrahunt, & hic est Magnes Microcosmi: Sydereum corpus & spiritus attrahunt ad se vires Astrorum vt in Lunaticis videre est, vbi manifestantur conuenientiæ, proprietates & affinitates talium virtutum magneticarum, quas spiritus & corpus sydereum Hominis cum Astris habent. Hæc quarta species Magiæ Naturalis Gamaheos dicta, adiumento artis, omnia inuisibiliter & spiritualiter facit, quæ alioquin natura, absq; eiusmodi arte adhibita visibiliter & corporaliter facere potis est. Domus est quasi mortua, sed Incola, putà spiritus motus perpetui Naturæ

Imaginationis impressio ex Terrore, Moerore est morborum & mortis origo, sicuti splendor Solis per vitrum, ita Astra pestem per cutẽ immittunt. Sapientia est principium Incantationis & efficiunt Astra quæ cupit Sapientia humana.

inuisibilis, Animæve mundi scintillula magnetica viuit, & efficaciter operatur. In Astris Firmamenti latet omnis sapientia animalis, opificia, artes, scientiæ, omniumque rerum cognitio. Nihil est ita occultum in mundo, quod non sit præfiguratum in Astris, imo omnia Astra Firmamenti, quæ sunt Tinctura, speculationis Animi nostri, possunt imaginando ex suâ vi ingenitâ res corporales & visibiles ex non apparenti producere, vt iam sereno cœlo mox producitur nubes magna, & ex ea fit pluuia, lacus, nix, ros, tonitru, grando, quæ licet ante productionem Nihil sunt, tamen ex inuisibilibus producta fiunt magna corpora, Hoc exemplo innotescet nobis omnia in prima Creatione producta fuisse ex *Nihilo Diuino*, seu Inuisibili Puncto Cabalistico in aliquid, quod in momento Deus fecit, quia opera eius non patiũtur moram temporis: nam ex inuisibilibus Tenebris omnia processerunt & euocata fuerunt (*Verbo* dicente & Spiritu fouente) ad visibilem Lucem. Cum autem Homo ex Astris Firmamẽti suum sydereum corpus accipiat, & Hominis Imaginatio tota ab Astris Firmamenti pendeat, imò eadẽ sit & vna maneat cum ipsis, necesse est Firmamẽtũ quoque habere Imaginationem sed sine Ratione, sicuti Homo proles mũdi cũ Ratione.

Ratione corporis elementaris est Spiritus, & perficit etiam spiritualesoperationes.

Cœlo omnia notissima sunt, omnes actiones, & euentus hominum in Astris depicta sunt.

Quodlibet Animal suum in Cœlo habet signum Ascendens sic etiam Homo Brutalis.

Corpus omne ex Spiritu inuisibili & incõprehensibili subsistente producitur.

Triplex Nihil Diuinum, Priuatiuum, Negatiuum.

Hoc est Organum Luminis Naturæ seu Astrorum.

Ho-

Cœlum totum nihil aliud est quàm Imaginatio, operatur in Homine pestes, febres sine instrumento corporeo.

Homo ictu, iactu alterum lædit, idque cum Ratione: Vrtica & Ignis vrunt & lædunt sine Ratione. Præterea cùm Homo sit majoris mundi Quintum esse sequitur etiam Hominem nõ solùm imitari posse cœlum, sed illud quoque regere suo nutu, atque eidem dominari si vult. Omnes res habent naturalem obedientiam ad animam & de necessitate habẽt motum & efficaciam ad id quod desiderat Anima forti desiderio, & omnes virtutes operationésque Rerũ Naturalium obediunt illi, quando fertur in magnum excessum sui desiderii: Vniuersas mundi virtutes in nostrum ministerium cogit, attracta virtute ab ipso Archetypo operum nostrorum virtute, ad quem cùm ascendimus, necesse est omnem Creaturã nobis obedire, totúsque nos sequitur cœlestium chorus. Per fidem Naturalem Ingenitam, qua ipsis spiritibus parificamur, omnes magicæ operationes atque omnia mirabilia efficiuntur Imaginatione accedente. Imaginatio operatur in Homine instar Solis: vt enim Sol corporeus sine instrumẽto operatur in subjectũ, redigendo illud in carbones, cineres, ita Hominis Cogitatio incorporea, tantùm spiritu ceu instrumento visibili operatur in subjectum: Quod corpus visibile facit, id facit etiam corpus inuisibile, seu Homo sydereus alteri damnum inferendo: Imaginatio Hominis est magnes attrahens vltra mille milliaria: Imò quicquid vult in Exaltatione sua, ex quatuor Elemẽtis ad se attrahit. Efficax autẽ nõ est Imaginatio, nisi prius rem cõceptam attrahat per vim Ima-

Fide possumus operari bona & mala concedente Deo.

Hæc est ars Gabalistica,

ginationis attractiuam, vt ex se quasi spiritum nativum Imaginationis Architectum procreet: postea Imaginatio quasi ingrauidata imprimit, quæ licet non sit tangibilis, instar venti tamē est corporea. Hinc verus Magus seu Sapiēs, Astrorū operationē attrahere potest, in imaginē, lapides, metalla vt eandē cum Astris exerceant vim atq; potentiam: Exemplū sit Speculū incensoriū, per quod radij Solis cum calore ad nos deriuantur. Quicquid oculis videmus in maiori mūdo, hoc idem Imaginatio potest quoq; producere: sic omnes herbæ, omnia crescentia, omnia metalla, per imaginationem & veram Gabaliam possunt produci. Hæc autem est pars Magiæ Gabalistica dicta, quę tribus columnis innititur, primò *Veris Precibus* in Spiritu & Veritate factis, vbi in Sancto Sanctorum fit vnio *Dei* & Spiritus Creati, vbi Deus interno spiritu, nō vi vocabulorū, sed in Silentio sacro, absque oris apertione & anhelitu cōpellatur: Secundò *Fide Naturali* seu Sapientia in creatione omnibus Hominibus æqualiter ceu peculio & patrimonio cōmuni à Deo Patre communicata & ingenita: Tertiò *Imaginatione* fortiter exaltata, cujus quanta & quàm mira vis sit, Naturæ Lumen, tàm in baculis Iacobi à Moyse cōmemoratis, quàm in prægnantibus fœtui rei desideratæ notam imprimentibus, vt supra dictum, manifestè ostendit. Imaginatio seu fantasia Hominis est instar Magnetis in sua Natura, attrahens aliorum hominum Fantasias, vt videmus in oscitantibus Vehemens Imaginatio, nō solùm corpus propriū, sed

Magia seu Fides montes transPlantans, imperiū habet in omnes spiritus ascendentes.

Gen 30. cap. circa finem.

ſed etiam alienum interdum tranſmutat, per modum imitationis, Virtute ſcilicet quadam, quam habet ſimilitudo Rei ad tranſmutandam Rem, quam vehemens Imaginatio mouet, ſicuti apparet in ſtupore & dētium ſtridore aut attritione ferri in ferrum &c. quæ dentibus ſtuporem ingenerat: ſimili modo oſcitatio ad oſcitandum promouet. Plures ſua Imaginatione triſti nec non diffidētia cauſam præbuerunt vt à Spiritu immundo tentarentur, vel prorſus regerētur ab eodem. Plures etiam ſua Imaginatione intenta, dempta impotentiæ ſuſpicione, conſtanti & firmiſſima fide ad Deum, altiſſima mente eleuata, ſpe infallibili, precibus aſſiduis & ardentibus effecerūt, vt ſubitò facti ſint Templum *Dei* viuentis. Totum ſitū eſt, vt Deus religiosè colatur à nobis, probitate ac sāctitudine, vt ſciunt ſecretiores θεόσοφοι: ſi quidem per ardentem devotámque cum Timore & Tremore inuocantis intentionem, Intellectus ſeu Mens religioſo amore flagrās, jungitur Intelligentiis ſeparatis. Oratio enim Interna ex pia mente orta, nimio affectu, ardētique deſiderio cōtinuata, vnit mentem cum Deo, & omnia diſcit & cognoſcit ex Deo. Quidnam poſſit Mētis ex vera fide diſpoſitio, pauci ſunt qui intelligunt, & longè pauciores, qui ex ea ritè norūt operari, ſuper naturali Influētia, quæ corpus regit atq; gubernat: quanquam multi reperiātur, qui diſpoſitionis huius cognitionem habent verum ob mundanas curas & ſollicitudines quib. obrepūtur, nil operā i poſſunt, quod Verā Sapientiā redoleat.

Fides vera eſt cura falſæ imaginationis.

Multi per fidem Imaginationis infirmantur & connaleſcūt.

Mens purificata fulminis inſtar penetralia rerum attingit ſuperatis omnibus.

Verùm de his hactenus: Spinosiores videbuntur eiusmodi ex remotiori Antiquitate petitæ contemplationes rudioribus: Sunt enim paucis lectæ, paucioribus intellectæ, & fusiorem narrationem requirunt, quàm vt hîc ascribi conueniat. Igitar ad propositum nostrum reuertamur. Maximoperè interest, vt hoc verum occultæ Medicinæ Philosophicæ Fundamentum Chymiæ studiosis innotescat, propter Harmonicam concordantiam & conspirationem superiorum & inferiorum, maioris & minoris mundi, in quo manifestãdo, post Paracelsum, *Petrus Severinus* Danus, vnà cum *Pratensi* fideli Achate, meritò in numerum Antiquorum sapientum referendus, perpetuam sui nominis gloriam assecutus est, quod in sua Idæa Paracelsicæ Medicinæ inuictissimum hoc solida & inconcussa veritate stabilitum Fundamentum Filiis artis & veritatis patefecerit, frustrà ringentibus aduersariis, à præstantissimis nostri seculi Hermeticis Medicis *Iosepho Quercetano* Regis Galliarum consiliario ac Medico dignissimo, amico honorando: *Th. Bonio* Italo Veronẽsi, & *Th. Muffeto* Anglo, in aureis ipsorum nulli obliuioni obnoxiis scriptis, satis supérque in perpetuum refutatis.

II. VBINAM ILLA VERA *Medicina lateat.*

OMne quod Deus creauit Bonum in Extremis perfectũ est incorruptibile & vt Cœlum: sed quicquam in hisce inferioribus continetur

netur ſublunaribus duplici præditum eſt Natura, Perfecta ſcilicet & imperfecta, id eſt, Quinta Eſſentia & fœcibus à ſe inuicem Vulcani beneficio ſeparãdis. Cũm igitur Vera Medicina corticibus, matricibus, receptaculis, ſiliquis, veſtimentis & domiciliis cõcludatur, ſicuti amygdalæ & omnes nuclei cortice & pelliculis tegũtur (Natura enim Caſtaneæ nucleum non niſi cortice & aſpero tegumento offert) neceſſum eſt, vt illa artificiosa Chymicorum Anatomia ab impuris Elementis ſeparetur, quò habeatur Medicina pura: Artis enim beneficio & Induſtria vincula earum tolluntur & remediorum facultates è latebris ad faſtigium excitantur. In ſingulis ergò Rerum ordinibus, quæ Elementorum ſinu fouentur, videlicet in illis Tribus Naturæ Familiis *Vegetabili, Animali & Minerali* (è quib. medicinæ ſufficientes ad tuendam ſanitatem, & morbos corporales profligandos peti ſolent) Vera illa & ſpecifica morborum materialium Medicina latet, quæ vt iam dictum eſt, non conſiſtit in externis, nudis, ſuperficiariis & Relollaceis (vt doctè differit Theophraſtus) quatuor qualitatibus, ſed eſt virtus quædam ſpecifica, αὐτοφυὴς, in ipſis ſeminibus delitescẽs, cuique rei creſcenti à Creatore ſummo rerum Opifice, in prima ſtatim creatione inſita, vi *Verbi* illius omnipotentis, quò omnia è tenebris in lucem vocata ſunt: Ergò facultas & virtus ipſis corporibus mixtis (à radice Creationis inſtar animæ in corpore humano) indita, non extrinſecus accedit, nec à ſtellarum momentaneo poſitu in-

Triticum non creſcit ſine lolio, nec farina ſine furfure habetur: ita mel ſine aculeo non reperitur.

Tria Arcana regenerata ſunt ſine omni complexione qualitatum.

Ideò Cœlum est faber externorum ædificiorum, non Arcanorum, magnalium & mysteriorũ quæ externam domum inhabitant.

funditur, nec ex Atomorum fortuitò congressu integratur, non procedit à corpore nec à mixtione corporis seu à forma visibili, alioquin sine corporis & Formæ destructione & corruptione separari non posset, vt in Cinamomo & Pipere videmus, virtutibus illorum aut artificio extractis, aut vetustate & senio spontè euanescentibus. Quemadmodum autem omnes actiones Naturales à Spiritibus spiritualibúsque Tincturis proficiscuntur, in quibus mechanicæ scientiæ Trium principiorum vigent: ita Remediorum actiones è Spiritibus, vitalibúsque spirituum Tincturis procedunt, non è corporibus vel mortuis Relollaceísque qualitatibus. Et cùm apud Occultioris Naturæ Interpretes in confesso sit, nil in toto vniuerso esse, cujus non sit etiam particula in Homine (vt supra dictum) ipso videlicet microcosmo: imò omnium rerum semina in ipso latere, Astrorum, Meteororum, Mineralium, Vegetabilium, Animalium, Spirituum etiam vel Dæmonum, ratione Spiritus Hominis: consideratâ diligenter hac symmetricâ concordantiâ, & anagoge physicâ, Verorum etiam medicorum officium erat, inquirere, si laboraret, exempli gratiâ, Cor internum microcosmi, id est, Hominis, vt remedia mutuarentur confortantia à parente suo seu Corde macrocosmi externo ipsi planè (si non figura & forma externa, tamen interna) simili & analogicè repræsentata, qualia è Tribus illis Remediorum officinis multifariam depromi poterant. Creauit enim Deus inexhaustam

Tota Natura inferior in tres diuiditur partes principales, scilicet Vegetabilem, Animalem & Mineralem.

Reme-

Remediorum ſupellectilem & cuiuis Regioni ſuam diſtribuit ſufficientiam: Ita reperirent inter Mineralia Aurum (quod etiam per ſe ſpiritus omnes exhilarat , cùm quis in crumena eo abundauerit) Antimonium & ſimilia, quæ ex Elemento Aquæ producuntur, ſicuti Margaritæ ex aquæ ſtillicidiis, in conchis generatæ, itẽ Oſtrearum, Conchyliorum, Concharúmq; omnia corpora, vi ſpecifica & Harmonica reſpicere & mederi cordi, &c. ſicuti inter Mineralia Characteres Magici & Hieroglyphici non temerè aut oſcitanter à prudẽti Antiquitate ipſis attributi, ſatis ſupérque Intelligentiæ Lumine præditis innuunt, & Magicè Philoſophos ſecretiores de ſua latente virtute admonitos alloquũtur. Quãuis potiora ex illis à Natura exquiſitiſſimè & operosè prẽparata, juſto Naturæ decreto, benignum ſuum & vitale Elementum poſſeſſoribus denegant: Et multi vniuerſas Naturæ leges confundunt, vt alimento tàm exquiſitè præparato, tandem potiantur: Nec dubium vllum eſt, quin Aurum compedibus liberatum, vt ſuas vires exercere poſſit, & in actum ex potentia Naturali ac debita Reſolutione (eadem enim Reſolutionis rerum, quæ Compoſitionis via, quia Ars filia Naturæ matri, & Natura Arti cõſentit) reductũ, actiones oſtendet Diuinas, Sed pauci tanto dignãtur munere Diuũm: Aurum vt compactum ſoluant potabile in Aurum. Inter Vegetabilia habuiſſent Crocum, Rutam, Scordium, Meliſſam, Chelidoniam, Macerem, Ocymum, & ſexcenta ejuſmodi. Inter Animalia Cornu Cerui,

Ars imitatur Naturam defectúmque eius ſupplet, corrigit, caſtigat, iuuat & promouet: imò etiam Naturam ſuperat.

Monocerotis, Os de corde Cerui, & id genus alia. Quæ omnia debitè præparata, & facta Spiritualia) quæcunque enim ad curationem requiruntur, omnia in Spirituum potestate continentur, qui morborum diuersoria soli sciunt, terra siquidem omnis est mortua, cortices & siliquæ non gignunt, sed soli Spiritus Rerum in corporibus agunt) adhibita etiam methodo legitima, medentur afflicto Cordi, non externis illis & superficiariis vt dictum est qualitatibus, sed vi interna, propria, specifica, Harmonica, simili: Formæ in medicina seu Astra medicamentorum, per Alchymiam à corporibus separata, sunt vera directoria: Astrum enim seu Cœlum saltem Arcanum dirigit non corpus: nouit enim equus præsepe suum, aues nidum, aquilæ cadauer, & quodlibet medicamentum innata vi magnetica (quæ meritò ἰδιότης ἀρρητος dici potest) petit locum suum, & tendit ad membrum sibi conformatum, consentanea consentaneis, domestica domesticis naturali desiderio se applicant, quemadmodum à veteris Philosophis medicis diligentissimè fuit obseruatum, longa Experientia omnium indubitatissima Regula. Ideò Celsus Romanus medicus consentit ad Curandi rationem nil magis conferre, quàm Experientiam omnium artium matrem, qua constat doctissimos medicos non rarò à rustica vetula victos. Idem de aliis sex Principalibus membris & partibus corporis Humani audiendum: Externum Macrocosmicum Cerebrum est Oleum Argẽti, Liquor Sapphiri, Smaragdi,

Experimentum (vt & iudicium) sine scientia fallax, difficile, & ad sortem est, sed cum Scientia certum & verum.

Smaragdi, Muſci, Vitrioli &c. Internum Microcoſmicum confortans. Pulmonum & totius pectoris Balſamus, ſunt flores *Chybur*, ſeu Sulphuris.

Hoc pacto non ad leues ſaltem morbos auxilia ſeu Remedia craſſa Minerua parata, reperta fuiſſent, ſed etiam ad Chronicos illos Aſtrales & Fixos qui ob radices tàm altas multorum judicio deſperati & à medicorum vulgo, loca, ſemina, natiuitates, radices ac morborum centra non intelligente æſtimantur incurabiles. Nullus enim morbus eſt, quatenus morbus, qui non ſuam habeat medicinam, niſi occulta prædeſtinatione mortalibus incomprehenſa, peculiari Numinis ira genitus (qui medicis non commendatus eſt, ſed Apoſtolis per fidem veram in Chriſtum omnes morbos ſanantibus) incurabilis euadat, aut cum Plinio Naturam in ſuis viribus vt injuſtam Nouercam velimus inſimulare mendacij, cùm tamen illa benigna Rerum Parens, prouidens & ſagax Natura, dederit egentibus brutis animantibus naturali inſtinctu Remediorum cognitionem: Fatui ergo prorſus, & ſtolidi judicij foret, maximum illum Rerum Conditorem hominibus hæc occulta fore voluiſſe: nam fruſtrà creaſſet, præſertim cum animantibus intellectu carentibus hæc fecerit manifeſtiſſima. Ciconia in ſerpentum paſtu Origano ſibi ſalutem quærit: Sues à ſerpentibus læſæ Cancrorum paſtu ſibi medentur: Apri Hedera: Grues Iunco: Teſtudo quando impetitur à ſerpente, comedit Origanum & con-

Remediorum nulla vſquam penuria, ſed noſtra eorum plerunque turpis ignorantia.

Sicuti duo ſunt genera Medicorum, vnum quod miraculosè ſanat, alterum naturaliter per medicamenta: Ita cuiuſlibet morbi dua ſunt origines, vna Naturalis, altera Cœleſtis: Verbum Domini ſanat Cœleſte, Naturale mediis naturalibus reſtituitur.

fortatur per illud: Bufo quando alieno morſu & veneno vulneratus, ſolet adire Rutam vel Saluiam aut locum vulneris affricare, & ſic à periculo veneni ſe liberare: ideò Saluia nõ lota cum periculo in paſtu vtimur. Muſtela pugnatura contra regulum comedit Rutam. Pica cùm ægrotat Lauri folium in nidum immittit, & ita conualeſcit: vpupa vua paſta læſa, Adianto ſibi medetur: Vrſi à Mãdragora læſi deuoratis Formicis euadunt. Anſeres, Anates, cæteræq; aquaticæ aues medẽtur ſibi herba Helxine: Columbæ Verbena: Hirũdines Chelidonia: Accipitres Hieracio: Et alia denique Animalia alias innumeras inuenere Herbas. Nemo ergò ſanæ mentis eſt, qui ambigat, Cœleſtem Patrem (vt pium ac ſacrum rerum omnium Parentem decet) filios ad Imaginem ſuam creatos, & quorum gratia omnia condita ſunt, hac in parte præterire, ac brutis poſtponere voluiſſe: Qui enim nobis ſuum Filium dedit, & pro Spiritu Sancto ſuo orare nos juſſit, quantò magis totam Creaturam, Viſibilia & Inuiſibilia ſubjiciet? Creauit enim Altiſſimus autor Naturæ Medicinam non mancam ſed perfectam de Terra, juſſit medicos pia aſſiduitate illam inquirere, & fide debita prępararam cuiuis pathemati cõuenienter adhibere. Diligenter etiam notandum eſt, quod omnia medicamenta quæ corporibus humanis applicantur, non ſui ratione, ſed DEI munere ſunt efficacia, ac ſalubrem ſortiuntur effectum. Niſi enim Deus affuerit, viréſque infuderit Herbis. Quid ergo Dictamnus, quid Panacæa juuent?

Siracid. c. 38. ſect. 4.

Habent

Habent enim hæc inferiora, dico Animalia herbæ, lapides, Metalla ſuam vim ſubminiſtra-ri à Cœlo, Cœlum verò ab Intelligentiis, hæ utem ab Opifice, in quo omnia virtute maxima præexiſtunt. Vita Naturalis ex fonte Vitæ ſt vniuerſalis, Deo videlicet. Viuunt enim Elementa ex Firmamento hoc autem ex Intelligibili Mundo, & iſte ſolùm ex Deo, ſiue ex æterno eius Verbo. Eſt igitur omnis omnium vnica vita in omnibus, iuxta ſubiectum nihilominus in quod influit, vario modo gliſcens. Itaque ſi quid herbarum præſidio perficere ſtatuimus, non tã herbis quàm Deo fidendũ: Sic enim in propulſandis morbis res optatum felicémq; ſucceſſum eſt habitura: aliâs conatus omnis in diuerſum rapitur, vbi nulla ſubit Opificis, à quo omnia effectum ſortiuntur, cogitatio, aut abeſt erga illum fiducia. Ita Aſſa mortuus, qui plus medicis, quàm Deo fidebat. Sola Medicina Cœleſtis ſiue *Verbum* DEI (quod eſt Fermentum medicinarum, ſine quo nulla Medicina eſt efficax) ſanat omnia, & per Verbi Efficaciam (in quo latet, & à quo procedit omnis vis omnes etiam naturales actiones ſuperans) medicamenta demnm fiunt virtuoſa: Et ſicuti Cortex nõ eſt nucleus, ſic Herbæ non ſunt medicina, ſed ſignũ ſaltem huius ſignati Verbi. Duplex eſt Medicina in Terra, Viſibilis à Patre creata quę (in corpus non debet adminiſtrari niſi per ſeparationẽ puri ab impuro ſit prius pręparata) Inuiſibilis à Filio per Verbũ, & eſt vna medicina: Medicus per Herbas ſanat, Herbæ ſunt media, in quib. medicina eſt, Herba

In omnibus igitur DEI, Naturæ Domini, voluntas expetenda, nõ Naturæ.
2. Chr. 17. ſect. 12.
Pſ. 11.
Sirac. 38. ſect. 9. 10. 11. 12.

non est medicina, quæ inuisibiliter in ipsa à Deo est absconditа.

His prudenter, rectóque iudicio consideratis mirari cessabimus, quod Deus omnipotens per *Prophetas* & Veros *Cabalistas* solo prolato *Verbo* Hominem sanet: Viuus siquidem est Deus, & viui DEI viuum quoque *Nomen*, & viui Nominis viuæ quoque Literæ: Viuit Deus propter se, viuit Nomen eius propter ipsum, viuunt Literæ propter Nomen: Et sicuti vitam habet Deus in seipso, sic etiam Nomini suo dedit vitam habere in ipso, & Nomen porrò Literis. *Act. 3. sect. 6.*

Per *Magos* Veros, Naturæ accuratissimos Exploratores (non loquor de Necromanticis) *Verbo Scripto, seu Characteribus & Sigillis*, certo tẽpore secundũ Cœli virtutem fabrefactis, procul omni, quam sola Ignorantia parit, Superstitione, citra Nominis Domini prophanationem & offensam, vllámve fidei & Religionis iniuriam: alioquin melius esset nos semper ægrotare quàm cum DEI contumelia sanos esse: Characteres siquidem seu Nomina constellata secundùm Agrippam non habent vires ratione figuræ vel pronuntiationis, sed ratione Virtutis seu Officij à DEO vel Natura ad tale Nomen vel Characterem ordinati: Nulla enim est virtus vel in Cœlo vel in Terra, quæ non descendat à DEO, quo non fauente, nihil quod habet dare & in actum traducere potest. Medicamenta sunt corpora visibilia, Verba sunt corpora inuisibilia, siue Herba siue *Verbum* sanet facit Naturæ: *Talia Nomina sunt Numina.*

laturalis Virtus Deus, id est Spiritus DEI Naturæ coadunatus, per Verbum suum *Fiat*. Dé ura Characteristica, quæ verbis prolatis, scriptis, sculptis & de collo appensis Naturales operationes perficit, per Cœlestes Proprietates yderum mirabili Influentiâ cum nostris corporibus concordantium, legatur Rogerius Bacchon de mirabili potestate Artis & Naturæ.

Characteres dicit Paracelsus esse Spirituum Composita & Syrupos.

Per *Medicos* autem *Verbo Creato* seu Misericordia sua Incarnata: cum hæc omnia saltem *Trinius & Solius Verbi Diuini*, omnia sanantis & conseruantis, efficacia fiant: sicuti videmus in miraculis Saluatoris nostri, qui dum surdum & mutum restituit (cui omnes Officinæ totius mundi suis pilulis & syrupis non potuissent succurrere) non sanat per Naturã, sed per seipsum, facit hoc *Vno* scilicet *Verbo*, & ipse est illud *Verbum*) videlicet Misericordia Dei Increata) per quod omnia creata sunt, à quo simplicia promanãt omnia, quódque cum Patre quotidie adhuc omnia in omnibus operatur. Quicquid enim operationis & virtutis est in Creaturis, tàm in magno, quàm in paruo Homine, id totum à Deo Incarnato in suo explicato & manifestato fieri certissimum est, vnius Spiritus implentis omnia vinculo, in vnum inseparabiliter colligata, qui Spiritus idcircò plenitudo mundi totius vna est, & meritò vocatur Plenitudo. Nam extra Deum nihil fit, in ipso omnia mouentur, viuunt & subsistunt: Hoc *Verbum* Dei, Panis ... genitus omnis Creaturæ verè Panis est nos...

Non à solo pane. Matt. 4. sect. 4. Deut. 8. c. 3. Luc. 4. sect. 4. Luc. 11. sect. 14.

Gratia enim meritò superat Naturam, & signatum figuram. Ioh. 1. sect. 3.

Eccles. 24. sect. 9. 10.

Digitized by Google

non est medicina, quæ inuisibiliter in ipsa à Deo est abscondita.

His prudenter, rectóque iudicio consideratis mirari cessabimus, quod Deus omnipotens per *Prophetas* & Veros *Cabalistas* solo prolato *Verbo* Hominem sanet: Viuus siquidem est Deus, & viui DEI viuum quoque *Nomen*, & viui Nominis viuæ quoque Literæ: Vuit Deus propter se, viuit Nomen eius propter ipsum, viuunt Literæ propter Nomen: Et sicuti vitam habet Deus in seipso, sic etiam Nomini suo dedit vitam habere in ipso, & Nomen porrò Literis.

Act. 3. sect. 6.

Per *Magos* Veros, Naturæ accuratissimos Exploratores (non loquor de Necromanticis) *Verbo Scripto, seu Characteribus & Sigillis*, certo tẽpore secundũ Cœli virtutem fabrefactis, procul omni, quam sola Ignorantia parit, Superstitione, citra Nominis Domini prophanationem & offensam, vllámve fidei & Religionis iniuriam: alioquin melius esset nos semper ægrotare quàm cum DEI contumelia sanos esse: Characteres siquidem seu Nomina constellata secundùm Agrippam non habent vires ratione figuræ vel pronuntiationis, sed ratione Virtutis seu Officij à DEO vel Natura ad tale Nomen vel Characterem ordinati: Nulla enim est virtus vel in Cœlo vel in Terra, quæ non descendat à DEO, quo non fauente, nihil quod habet dare & in actum traducere potest. Medicamenta sunt corpora visibilia, Verba sunt corpora inuisibilia, siue Herba siue *Verbum* sanet facit

Talia Nomina sunt Naturæ.

Natura-

Naturalis Virtus Deus, id est Spiritus DEI Naturæ coadunatus, per Verbum suum *Fiat*. De Cura Characteristica, quæ verbis prolatis, scriptis, sculptis & de collo appensis Naturales operationes perficit, per Cœlestes Proprietates syderum mirabili Influentiâ cum nostris corporibus concordantium, legatur Rogerius Bacchon de mirabili potestate Artis & Naturæ.

Characteres dicit Paracelsus esse Spirituum Compositæ & Syrupos.

Per *Medicos* autem *Verbo Creato* seu Misericordia sua Incarnata: cum hæc omnia saltem *Triunius & Solius Verbi Diuini*, omnia sanantis & conseruantis, efficacia fiant: sicuti videmus in miraculis Saluatoris nostri, qui dum surdum & mutum restituit (cui omnes Officinæ totius mundi suis pilulis & syrupis non potuissent succurrere) non sanat per Naturã, sed per seipsum, facit hoc *Vno* scilicet *Verbo*, & ipse est illud *Verbum*) videlicet Misericordia Dei Increata) per quod omnia creata sunt, à quo simplicia promanãt omnia, quódque cum Patre quotidie adhuc omnia in omnibus operatur. Quicquid enim operationis & virtutis est in Creaturis, tàm in magno, quàm in paruo Homine, id totum à Deo Incarnato in suo explicato & manifestato fieri certissimum est, vnius Spiritus implentis omnia vinculo, in vnum inseparabiliter colligata, qui Spiritus idcircò plenitudo mundi totius vna est, & meritò vocatur Plenitudo. Nam extra Deum nihil fit, in ipso omnia mouentur, viuunt & subsistunt: Hoc *Verbum* Dei, Panis ogenitus omnis Creaturæ verè Panis est nos-

Non à solo pane. Matt. 4. sect. 4. Deut. 8. c. 3. Luc. 4. sect. 4. Luc. 11. sect. 14.

Gratiae enim meritò superat Naturam, & signatum signum. Ioh. 1. sect. 3.

Eccles. 24. sect. 9. 10.

ἐπιούσιον, quem Saluator petere jussit, Mumia super cœlestis, Balsamum supra naturale, plus quã propria Hominis Mumia aut Balsamum Naturale, mortales sustentans. Virtus in Pane est Dei benedictio, imò Deus ipse: Verbum in Cibo Terreno est verus Panis, bonis & malis datus: Non ex solo Pane, sed ex eo quod est in Pane vivit Homo: ita Cibus & Vita non sunt à Terra, sed à Deo per suum Verbũ: Si Verbum nõ esset, & per se esset solus Panis, tũc Terra esset noster Deus: sed nequaquã, nõ è Terra, sed ex Deo per suũ Verbũ: Hoc igitur *Verbũ* Vera est Medicina sanans omnia, non omnibus innotuit, nec cuiuis in puluere scholastico submerso datũ est de illo libare aut scribere. Vnicus θεῖα φράζων Paracelsus, Mosaicæ & Viuentis Philosophiæ discipulus, de Secretis Naturę, & Miraculis Dei scripsit, hoc est, de *Verbo Dei Incarnato* in Creaturis reperiendo, quod Medicina & Vitæ nostræ Baculus est: per hoc enim *Verbum Fiat*, totius mundi semen, Cœlum & Terra creata sunt, illúdque in omnibus Creaturis efficax est, & cui meritò Creaturæ tanquam animæ suæ subjectæ sunt. Quicquid ergò *Medicus Naturaliter* seu *Herbis* per moram Temporis successiuè operãtibus efficit: illud *Magus* seu Medicus Cœlestis *Characteribus & Lapidibus* Gamaæa, scilicet Influentialis Conjugij Terrestri signo, per combinationem matrimonialem Superiorum & Inferiorem *Astraliter*, validissima impressione,

Hãc benedictione sublatã, baculus panis fractus est, sicuti apud Prophetas minatur Deus populo suo.

Ex meræ Misericordia & Bonitate non Iustitia habemus Panem duplicẽ, alimentariũ & sanitatis.

Nisi Deus dicat agrotanti, Sis sanus, nemo fiet sanus.

Ioh. 1. sect. 10. Heb. 11. sect. 3. Ps. 107. sect. 20. Deut. 22. s. 47.

Explicatio vulgaris dicti, in Herbis, Lapidibus & Verbis magnas esse vi-rtutes.

ſione, ſubitò & longè citius perficit: Ea enim eſt Naturæ mutua colligantia & continuitas, vt omnis Virtus Superior per ſingula Inferiora longa & continua ſerie radios ſuos diſpertiendo, vſque ad vltima inſtar funiculi tenſi fluat: & Inferiora vice verſa, per ſingula ſua ſuperiora perueniant, quia vna eſt Virtus opifex, & ſpecierũ participatio per omnia diffunditur: Matrimonium Diuinum: Hinc Rerum Naturalium Inferiorum cum Superioribus, mira colligantia, cõtinuitas, influentia & ſympathia: Intercedente hoc matrimonio mundi, multa in Magia & Cabala effici poſſunt.

Et Verus *Cabaliſta* (quem Paracelſus vocat Naturalem Diuinum, qui Prophetis æquiparatur, & cujus mens vnita & coæquata Deo facit omnia quæ vult, vult autem quæ ipſe Deus) *Dealiter* ſupra Naturam, fiducia firma, & fide mirifica miraculorum *Ianua Vnico* Diuiniſſimo Nomine IHSVH, in quo recapitulantur & continentur omnia, id eſt, in *Verbo Mirifico*, per Mentem. Fidem & Orationem, preces ſcilicet in Spiritu & Veritate factas in momento exequitur. Renaſcentia eſt Ager Medicinę Cœleſtis quæ vno verbo curat ſine medio Externo: Vna illa operatio contingit ratione DEI, tanquam Artificis, & ratione Hominis tanquam Inſtrumenti: Hominibus enim innocentibus, & in lege Domini doctis, pro voto fidei ſeruit omnis Creatura, & exaudiuntur ad omnia, quæcunque petierint, teſte Elia, Eliſæo. Per preces enim, id eſt, petendo, quærendo &

Omnis Creatura timet, & reuereatur Nomen illius, qui fecit eam.

Lege libros Regum.

pulsando, in Fide omnia impetramus, per fidelem Orationé recta & certissima via conscenditur ad summam Diuinarum atque Humanarum Rerum Sapientiam: Nam in his Tribus Punctis Principalibus, consist et etiam totum Fundamentum Magica, & Cabalistica Artis, vt videre est apud Paracelsum de Signatura Rerum libro 3.

Reg. 3. sect. 12. Sap. 7.

Ideò etiam soli Creatori omnia in omnibus operanti, debetur Honor, Laus, & Gloria ob desideratum Medicamenti seu *Verbi* sui exhibiti consecutum finem. Medico autem DEI & Naturæ obtemperanti ministro, manu seu instrumento, ne sibi quæ solius Dei sunt, vsurpet, fidelis saltem Laboris ac Charitatis debetur præmium, quod miseris & egentibus mortalibus potestatē à Deo acceptā legitimè administrarit. Nihil enim suū ibi est præter artē & legitimā administrationē, cujus gratiam refert non auxilii: Deus enim solus super omnia laudandus, & benedicendus in omnibus, Honorem suum alteri non dat, & quia totum dedit, totū etiam rehabere & retrahere vult. Nihilominus tamen iubente Sacra scriptura, Honoraridebet Medicus verax & syncerus, qui inter omnes artes & facultates Deo acceptissimus est, Primò quia Deus per ipsum vtpote suum ministrum etiam nescientem & dormientem operatur, ac suam voluntatem exequitur, suppeditando Medicinam de Terra & *Verbum* suum superne, sine quo

Corporis sanitas Deo debetur, non medicis.

Notate medici, qui more Ethnicorum, posthabito & inconsulto Deo, qui solus sanat languores neglecto item Termino praedestinato iuxta voluntatem Diuinam temeraria arrogantia certum

sponuetis & definitum, soli Diuino beneplacito committendum conualescentiæ Tempus.

quo nullá efficacia in medendo præstari potest, sine me enim ait Saluator, nihil potestis facere: Secundò, quia iuxta infirmorum curationem (siquidem sanitas maximum hominibus Bonum) omnes etiam mortales in naturæ eiusq; Luminis inuestigatione ac cognitione (quem Homerus non sine causa iubet esse ἐπιτάμμον πεϱὶ πάντων, omni scilicet cognitione referrissimum) meritò anteire debebat. Tertiò, quia ipse solus, mirabilia Dei opera, tâm in magno quàm in paruo mũdo omnibus manifestat, ita vt non tantùm per detecta arcana & mysteria, verum etiam per sanationem infirmorum Dei laus & gloria mediante Medico summopere euehatur & extollatur: Ideò etiam inter omnes scientias & facultates præstantissima meritò indicatur medicina, in qua magnalia Dei summa miraculosè conspiciuntur, quæ ex Theologia seu Lumine gratiæ, sumit initium, & in Lumine naturæ perficitur.

Eſ. 8. ſect. 11. Sir. 38. ſect. 4. Sir. cap. 30. ſect. 15. 16. 17.

III. QVOMODO ILLA CORticibus tecta beneficio Vulcani eruenda & debitè præparanda sit.

PErfectè omnia creata sunt, quo ad primam materiam, sed Chymicus per Vulcanũ vltimam materiam perficit, quia nulla res in hoc inferiori mundo generationi & corruptioni ob noxio adeo nobilis est, quæ nõ in se & respectu alterius venenum habeat, iuxta essentiam seu

Medicus per Vulcanum creaturam Dei perficit.

medicinam: in omnibus maximis Dei operibus, vbi malum, ibi etiam remedium, vbi virus, ibi virtus. Ideò nil frustrà creatum, sed omnia in aliquem vsum: nam ita à natura comparatum est, vt semper bonum & malum in assiduam timoris Dei recordationem coniuncta sint in omnibus rebus, quæ producunt elemẽta sublunaria. Quamprimum, ait Firmianus, Homini virtutem Omnipotens indidit, confestim & hostem adiecit, ne virtus otio torpens naturam suam amitteret. Adeò nil ex omni parte beraum dixit Poeta, vt homo diuinæ naturæ particeps, omnium animantium dominus, suos patiatur manes, & quibus exagitetur furias habeat. Rogerius Bacchon Philosophus Anglus dicit, Deum Tenebras & Lucem facientem, vbi pro sua *Misericordia* magnam medicinam posuit, ibidem etiam potestate iustitiæ suæ incomprehensibilis venenum pro custode, tribulos videlicet & Rosarum spinas, præuaricationũ comites ac indiuiduos ac vindices adiũxisse. Bonum sine malo cognosci non potest, & cognito hoste vitari potest damnum: sic etiam sacer Hermes antiquissimus Theologus, vna cum Ecclesiastico scribit in claue, ex contrapositione & contrarietate omnia sublunaria oportere constare, & hoc propter generationem & corruptionẽ rerũ aliter fieri esse τὸ ἀδυνάτον Omnia enim cùm non habeant quæ timeant, cõtra leges agunt neque aliter Homo potest ad summũ fastigium venire, nisi manu semper agitata se ad salutem suam dimicãdi tenore funda-

Sir. 39. sect. 26

Rigida Dei iustitia est morbus & venenum in omnibus rebus: E contra misericordia Dei in natura & in omnibus rebus est medicina. Sap. 18. sect. 15. 16. Sir. 39. sect. 36. Eccles. 33. sect. 15. 16.

dauerit. Deus enim per ſuam ſapiẽtiam ita ordinauit, vt æquè benè ſit Antipathia ſicuti eſt ſympathia, quo ſpectaculo natura mortales ad eius ſecreta contemplanda & eruenda voluit promouere, vt ſi alter alterum perhorreat, Inuiſus Inuidentis defectus reſarcire vel mederi poſſit: Quapropter Heraclitus naturam è bello genitam, & Homerus contentionem vocat: homo eſt ſui ipſius hoſtis, cauſa diſſolutionis & mortis eſt regnum hoc noſtrum in ſeipſo diuiſum, inteſtinum videlicet duellum, ſiquidem in corpore microcoſmico, propter coniunctionẽ rerum aduerſarum perpetua lucta, ac conſeruator & deſtructor ſanitatis latet, quo nomine Sãcti, mortale corpus vocarunt Infernũ ac Purgatoriũ, in quo ſemper belligerãdum eſt. Ideò cum in vitæ Republica, mortis anatomia hoſpitium inuenit, natura medicos miniſtros eſſe præcepit, ac ſeparatores, nõ magiſtros vel compoſitores. Remedia enim præparationes, ſeparationes, & exaltationes requirunt, antequàm latentes & ligatas virtutes explicare poſſint. Quemadmodum autem omnia igne probãtur, ita etiam examẽ ſcientiæ medicinæ in igne debet fieri. Medicina & Chymia non poſſunt ſeparari: manifeſtat enim Chymia, (non illa qua impoſtõres ad ſuas dealbationes & rubefactiones vtuntur,) non ſolùm vera ſimplicia, magnalia, arcana, myſteria, virtutes, vires ſanationem concernẽtes, verũ etiam ad imitationẽ Archæi vẽtriculi ſeu Chymici naturalis innati docet ſegregare quodlibet myſteriũ in ſuũ reſeruaculũ

Eccleſ. 3. ſect. 14. 17. ſect. 15. Sir. 42. ect. 25.

Cauſa ſympatiæ & antipathiæ.

Sir. 38. ſect. 15.

& medicamenta infelicibus veſtimentis obdu-
cta debita ſeparatione ab impuritatib. & cor-
ruptibili ac fœda ſuperficialium & externorum
elementorum commixtione expedire, vt pura
illa Cryſtallináque materia,ſeu natura ſimplex
exhibeatur corporibus:ſed hanc à carceribus &
captiuitate expedire,hoc opus hic labor eſt.Di-
gna prouincia in qua omnes medici ſeneſcãt, &
plena exercitationis,ſine ſiquidemPhiloſophia
Chymica omnis medicina mortua eſt: abſque
Alchymiæ cognitione neque Theorica neque
practica medicina eſſe poteſt. Qui illã difficul-
tate perterritus recuſauerit, fruſtrà morborum
loca inquirit.Non ergo ſunt imitãdi hac in par-
te vulgares noſtri medici, qui ex aliorum vigi-
liis,& laborum inuentis ſuæ ignauiæ patrocinia
quærunt,& præparationem medicamentorum
Pharmacopæis maxima ex parte negligentibus
& auaris(de conſcientioſis & ſua fideli diligen-
tia Re pub!. tanquam alchimiæ Vulcani inſer-
uientibus hic non loquor) maximo ægrotantiũ
incommodo committere ſolent.Per hanc enim
artificioſam corporum reſolutionem in cõſpe-
ctum venient proprietates,quę antea compoſi-
tionis virtute occultabantur. Per illam inſuper
tanquam artificialem quandam cynoſuram,
Chymiatri vela, non modò ad omnes naturæ
oras,ſed etiam ad ipſum totius creaturæ, ſingu-
larum etiam eiuſdem abtruſiſſimarum virtutũ,
admirationem, contemplationem, perceptio-
némque fecerunt,& inſignem in plurimis ſunt
aſſecuti ſcientiam: nec immeritò. In hac ergò
vera

vera corporum analyſi, & vitali anatomia, oportet medicum eſſe exercitatum (vt ſupra dictum) quia nulla eſt conſtans proprietas vllius corporis, quæ non vel in Sale, vel Mercurio, vel Sulphure eiuſdem corporis deprehẽdatur. Primò autem corpora omnia compoſita inferioris globi in tres ordines vel choros diſtribuenda ſunt, in Animalia, Vegetabilia & mineralia: Indiuidua deinde horum omnium diligenter examinanda, & indiuiduorum partes: ita inuenietmus in ſingulis ordinibus illuſtres trium primarum differentias: eſt enim in officina rerum ſal animale, vegabile, minerale: animale, vegetabile, minerale ſulphur: Mercurius item vegetabilis, animalis, mineralis. Prima rerum facies fuit pura, integra, perfecta ſine corruptione & morte: ſummus enim & omnium opifex Deus, ſua voluntate propter infinitam gloriam ſuam creauit omnia bona, vt omnia eum glorificarent, & ſanctè incorruptéq; ſecundum præſcriptum ordinem viuerent. Homo primò ſanus creatus eſt, (morbi enim primam originem non ex viro ſed ex muliere ducunt) verùm ingreſſus in mundum, peperit aditum ad mortem, quia apparuerunt duo contraria, externũ corruptibile, & internũ integrum, ſine corruptione ſubſequente diu non potuerunt in vno ſtare. Poſt pręuaricationem igitur & defectioné ab vnitate ad alteritatem, maledictione diuina nouę ſuperuenerũt tincturæ (alias malorũ) quarum mixtione in calamitoſam ſortem, vnà cum calamitoſo mundi ſocio, tranſplãtata eſt totius

Vegetabilia comprehendũt plantas, arbores Zoophita: animalia, bruta per ordinem reptilia, natãtia, volatilia, quadrupedia.

Sirac. ca. 38. ſect. 15.

Creaturæ pulchritudo. Impuritas puris radicibus adiuncta, eáque fuit morborum prædestinatio.

Morborum calamitate & sup ruenit transplantatio creaturæ facta: post defectionem tam ratione creationis, quàm propagationis hostem in sinu suo gerunt mortales, morbos ac mortem suam innata cõtrarietate ac corruptione causantem. Qui discit Deũ & seipsũ cognoscere, ille bene terram coluit. Nimia licentia homines deteriores fiũt aut brutis similes: labore autem pellitur otiam. Sathanæ ſuluinar.

Morborum enim radices in certis indiuiduis vel speciebus seorsim non consistunt, sed implantatæ & permixtæ puris, primísque rerum seminibus: Nutrimentum verò rerum Naturalium, fructus sunt seminum, in quatuor matricibus vel elementis vigentium. Natura igitur vt iam est, nil in hoc ambitu sublunari nobis puri dedit, sed omnia permultis miscuit impuritatibus, vt istam nobis Chymicam scientiam ab infantia nocendam esse, ceu quodam necessitatis stimulo inculcaret, vt dum è Paradiso in huius mundi suburbium expulsi, in vtriusque Limi Visibilis & Inuisibilis admiratione, inuestigatione, & cognitione *Terram*, idest totam mundi machinam coleremus, & in parando victu, aliísque ad sustentandam hanc præsentem vitam necessariis tanquam Naturæ operarij non in vmbra, sed in sudore vultus occuparemur, hoc pacto industriam nostrã in hac *Terra Laboris*, per impositionem Crucis patienter ferendæ, ad cõsequendos Terrenæ & Cœlestis Sapientiæ fructus excitaret, ne socordes inerti ac turpissimo tabesceremus otio aut nil agẽdo (ad omnia vitia & peccata procliuiores) malè agere disceremus. Et hic est verus Creationis hominis finis, vt in Dei timore & amore proximi, amissa recuperando terram laboret, non vt otietur, sed vt in Lumine Naturæ, non secundùm suam, sed secundùm Creatoris volũtatem

ambulando, instrumentum, Habitatio, ac Tabernaculum Dei maneat, & ad euitandas malas & otiosas cogitationes, in viis Domini ambulet, hoc est in suis operibus per obseruationem Temporalium & Cœlestium considerationem, miracula Dei per naturam inuestiget, inuisibilia Dei opera manifester, celebrans admirando infinitam Creatoris Sapientiam, Potentiam, & indesignentem erga genus humanum, in operum suorum mirabilium, magnalium & mysteriorum indagandorum patefactione, Bonitatem. Sed relictis iam alimentis ad medicamenta veniẽdũ est, in quibus nemo tàm stolidę cerui-
cis (nisi frugibus inuẽtis malit adhuc ad modum prioris hirsutioris æui glandibus seu putaminibus cum nucleis vesci) qui hanc artem improbabit Separatoriam, quæ bonum à malo, vtile eb inutili, narcoticum ab igne, spiritum mineralem ab Anthos, Homogenea à Heterogeneis, venena à medecinis & balsamis salutarib. lucem à tenebris: vitam à morte, diem à nocte, visibile ab inuisibili, cœleste purum, nucleum, Medullam, à terrestri impuro, Corticibus, mẽbranis, inuolucris, testis, Siliquis & Fæcibus, vestimenta & domicilia medicamentorum corporibus humanis aduersa, ab incola anima, mysterio superelementali, quinta essentia planè corporum nostrorum balsamo interno, conueniente, amica & correspondente ritè secernere & separare docet, vt colligatur essentia illa viuifica saltem, cuius facultas solutis vinculis exurgens altius & promptius se promit,

Sola Purificationes sunt vera correctiua omnium remediorum.

Sicut mors separat æterna & cæduca, ita Vulcanus bonum à malo. Quintã essentiam à corpore.

Sir. 39. sect. 39. 40.

& vires multò quàm antea maiores profert, & corporibus sanandis efficaciores. Venenata enim omnia balsamum habent humanæ naturæ consentaneum, & nullum venenatum est animal quod veneni sui antipharmacum in se non contineat & in suo genere bouum sit, & dum homini est venenum, alteri animali sæpè est familiare alimentum: ita araneæ gallinis ac passeribus prosunt, bufones serpentibus, serpentes cerui & ciconeis: formæ autem hæ medicamentorum extractæ plus operantur, quàm cum sunt in massa etiam imminutæ, quæ potentiam & operationem arcani impedire & infringere solet: imò anima seu forma vniuscuiusque rei specifica, multò & plures & præstantiores virtutes operationesq. habet, quàm vel ipsum corpus vel eiusdem rei materia: siquidem omnis res habet esse à forma, quantò ergo magis de forma, tantò magis de entitate: id quod Chymicos ostes propria cõscientia coacti, & oculari demõstratione conuicti, inficias ire nequeunt. Et hinc commoda plura sequuntur: Primò, quod ratione minoris quantitatis medicamenti facilius & liberius multo ægri ipsum capiant, cum plurimi sæpè ita sint difficiles, vt vitam potius cum morte commutare velint, quàm illarum crassarum & turbidarum potionum, complexionem humani corporis corrumpentium, plenos haurire calices; quas etiam ipse Medicus præscribens, & Apothecarius miscens in casu simili bibere! exhorrescendo recusaret. Secundò, quod horum vsu etiam reiterando non lædatur ventriculus, cùm nil obstet, quo

Rationes cur spagyrica medicamenta debitè præparata multis officinarum mixturis Heteroclitis sint præferenda.

minus actionem ſuam præſtent (ſeparata enim in ventriculo naturali impetu ad notiora ferũtur ſine impedimento diuerſoria) & citiſſimè corpus afficiant, & ab ipſo afficiãtur: acita aſperæ ac terreſtres ipſorum pærtes interiorib. adhærentes vlcerare, nec ſæpiùs vtentes (ſicut per frequẽtem vulgarium vſum) valetudinarios facere poſſint. Tertiò, quod ex iis eſſentiis omnis nociua qualitas (ſi tota prima præparatione auferri non poſſit) aliarum tamen exquiſitiſſimarum permixtione omninò adimatur, aut ſaltem facilius obtundatur: & quod diffiteri non poſſumus, ars hæc Spagyrica adeò neceſſaria eſt, vt ſine magno diſcrimine illa carere medici non poſſint: nam in re vna ſimplicique ſæpè ſubſtãtiæ ſunt diſſimiles, ſæpè contrariis proprietatibus inſignitæ, quarum vna noxia reliquę ſalutares, vt in opio, melle apparet, quæ ſine ſubſtantiarum ſeparatione huius artis adminiculo perficiẽda dignoſci neutiquam poſſunt. Galeniſtæ etiam ſolo huius artis beneficio tueri poſſunt ſuas Maximas, affirmantes omnia amara calida eſſe, cùm tamẽ Opium, quamuis ſummè amarum ſtupefaciendi virtute excellat: Roſa item & Cichorea licet amaræ, nihilominus ad refrigerãdum adhiberi ſolent. Reſponſio huius nodus cultri anatomici ignis videlicet beneficio diſſecandus eſt, & ſic ſubſtantiarum facta ſeparatione dignoſcemus. Simpliciũ temperaturã, & reperiemus in Opio Sulphur dulce Narcoticum, Sal amarum calidum, ſubtili reſolutione penetrando ſudores mouens, ſine vllavi ſtupe-

factiu. Et quod meritò admirandum (prout solertes medici norunt qui ex incommodis sciũt elicere commoda & vtilitates) venena metallica licet pernitiosissima, huius artis ministerio & ignis iudicio, eatenus posse corrigi & emẽdari, vt sine noxa tutò possint corpori ingeri, sicuti arsenici, effrenatæ malignitatis exemplum per salem petræ artificiosè Vulcani beneficio fixati, manifestam fidem facit. Mineralia enim quorum spiritus subtilitate nostros vincunt, & lapides pretiosi à medicamẽtorum numero excludi non debent, ritè præparata vegetabilibus lõgè præstant in curandis morbis. Primò quòd molliori materiæ, qualis est Plantarum & animantium, tanta virtus, fortésque operationes imprimi non potuerint, quandoquidem difficulter eas retinere posse videntur: fieri etian non posset, vt vegetabilia corruptioni obnoxia corpus humanum à corruptione vendicarent, sicuti perfectorum metallorum spiritus, nullis corruptionibus obnoxij, faciunt.

Venenum redactum in arcanum non est venenum, sed præstans medicina: sic Planeta terrestres liberantur à sua Lepra: & ingratissimi fœtores per digestionem in suauem vertuntur odorẽ.

Secundò, manifestum est, mineralia & imperfecta metalla, magnis virtutibus medicinalibus dotata esse, vt in Chirurgicis medicamentis apparet, vbi vix vllum vnguentum præparatur, in quo non imperfectum metallum vel minerale admisceatur: Ergò absque dubio perfecta longè maiores vires ab Omnipotente acceperunt.

Tertiò, quod naturæ animantia & plantas non vni alicui actioni, sed multis virtutibus fũctionibúsq; aptas gignere cupiẽti, minimè licuerit,

ita

ita contemperare mixtionem illorum corporũ, vt vires illas admirabiles conſequerentur, & ſolidã ſtabilémque balſami naturam admitterẽt, quartò quòd lapidũ generatio tẽporis interual lo abſoluitur maiòri, breuiori autem abſolutè perfectorum corporũ: natura igitur lõgitudine temporis adiuta, maiore agendi facultate lapides pretioſos, aliáque metallaria corpora exornare potuit: varietate enim officiorum ſenſibilium & mobilium non diſtrahuntur. Adde quod lapides pretioſi meritò cæteris commendabiles ſint, propter ſummam ipſorum temperiem & ſplendorem, qui in Granato Bohemico vix vllo ignis ardore domari aut corrumpi poteſt: idque propter ſolam ſpirituum fixationẽ, quæ in ipſo ſatis percipi poteſt: qua ratione etiã auri vires in curatione morborum æmulatur, & Rubino Orientali, ſuſtinente ignis examen vix tot horis, quot alter menſibus, meritò in vſu medico præferri debet. Hoc etiam hic obiter notandum eſt, quod Gemmæ ſuum colorem, formam & Tincturam, per aſtrorũ formationẽ à metallis accipiant, ſecundùm intenſionem aut remiſſionẽ colorum, ſunt enim metalla tranſplantata. Nam Rubini & Granati, auri habent tincturam, Sapphiri, & Turcoides argenti, Smaragdi & Chryſolithi cupri, Hiacynthi & Topaſij ferri, Adamantes ſtãni, Saturnus glutinamentum cum pondere ſubminiſtrat, ſicuti è factitiis illis & ementitis gemmis è minij & ſilicum alborum puluere proportionabiliter mixto, addita forma metallica, per ignis

Gemmæ ſunt ſtellæ Elementares.

Digitized by Google

artificium ad oculum demonstrari potest. Et quamuis naturalibus ac genuinis colorum pulchritudine non cedant pondere tamen & mollitie fucus & adulteratio ab intelligentibus Lithotomis facilè deprehenditur. Si fortè qui sint, qui ex simplicitate dicant, Metallorum vsum in Medicina nullum esse, saltem in ciuili vita quamuis sint Elementorum fructus æquè bene, vt Animalia & Vegetabilia, non ad Hominis nutrimentum, sed ad medicinam creata in hominis gratiam, neque illorum perfectorũ præcipuè vllam esse cum corpore humano cõuenientiam ac similitudinem, licèt illorum triũ primorum etiam Homo particeps sit, sciant animale, vegetabile, & minerale sperma vnũ habere hortũ, differre saltem loci & receptaculi qualitate. Animalia, vegetabilia & mineralia principia, vna eadéq; per omnia sunt, sed varia receptacula: aliud enim est vegetabilium, aliud mineralium, siquidem omnia hæc descendunt ab vno genere principali principalissimo & generalissimo (quod est generale sémẽ omniũ rerũ seu primę materię subiectum, postea in tria principalia genera diuidẽdũ, animale, vegetabile & minerale) à quo natura recipit argẽti viui naturã ad creandũ omne aliud cõpositũ. Omnia sunt ab vno principio, & tendunt ad vnũ: In nocte Orphei & Hippocratis orco omnia sunt vnum, attestante etiam παγσπερμία Anaxagorica, malè ab Aristotele intellecta & iniquè incusata: Sed postquam vnica illa natura essentia & materia rerum omnium in hanc mundanam progreditur

Lege manuales Theophrasti. Mineralia hominis sanitati conducũt.

Dum enim corpus humanum accipit suam medicinam è mũdo, quia mundus est, inde sequitur omnia mineralia homini conducere quodque applicatum ad suum minerale in corpore physico contentum.

Sic etiam spiritus vitæ vnicus est per totum corpus humanum, sed quoad corporis partes, quibus inest variùs.

greditur ſcenam, ſecundùm Dei voluntatem, quæ eſt Specificum omnis Creaturæ, varia & multiplicis diſtinctionis mirabilia in itinere induit corpora, iuxta loci & Receptaculi diſpoſitionem & varietatem: ſecundùm ſpiritus etiam vniuerſalis agitationem & operationem: hic creſcunt vegetabilia, illic mineralia proueniũt, iſthic generantur animalia, & vnum cedit ſemper in nutrimentum alterius. Hic enim ordo ſublunari Oeconomię preſcriptus eſt, vt mineralia vegetabilibus, hęc brutis, brutaque hominibus alimentum ſuppeditent, quod fieri non poſſet, niſi natura vnius eſſet affinitate participans naturæ alterius, & hoc propinquitate & vicinitate primi generis, à quo omnia proceſſerunt.

Ex vno ergò fonte procedunt omnia, & eſt abſolutum penſum, relicta vanitatis ſtatione reuertuntur ad loca ſua, immutabili quiete beata: Spiritus ille vniuerſalis totam agitans molẽ (Agrippa vocat ſubiectũ omnis mirabilitatis, Ens nullo ſenſu cõprehenſibile) qui omnia in omnibus operatur: & orbem Terrarum impleuit, Dei numen, totum mundum in ſe complectens. Auicenna vocat animam mundi diffuſam in omnibus rebus, fretus autoritate Platonis, Arabum & Chaldæorum, abſque omni tamen ſuperſtitione & cultu idololatrico audiẽ-

Rom. 8. Vide Apocalypſin Hermetis Paracelſi.

Animã mundi eſt vita quædam vnica, omnia replens.

colligens & connectens, vt ex tribus generibus creaturarum, Intellectuali, cœleſti & corruptibili vnam reddat totius mundi machinam, per virtutem quam habet ab Ideis, omnia tam naturalia quàm artificialia fœcundat infundendo illis proprietates occultas quas quintas eſſentias appellare conſueuimus.

dum hoc, habito interim vni Deo honore & gloria ſua quam alteri non dat: natura inquam media, infima ſupremis harmonico quodam concentu coniungens (& nunc animalis nunc vegetabilis nunc mineralis pro ſubiecti & receptaculi diuerſitate vocatur) ſtupenda operari ſolet in tribus naturæ Familiis, ſicuti inter cætera, etiam in puero Sileſiaco, noſtro ſęculo memorabili manifeſtatum fuit exemplo, in cuius ore produxit, non aureum, ſed auro obductum maxillæ ſiniſtræ inferioris dentem, quem olim Pragæ in aula illuſtriſſimi & laudatiſſimi Principis D. Petri Vrſini à Roſis, &c. & vidi & contrectaui. Hermeticæ Philoſophiæ ac mirabiliũ Dei operum indagatoribus ſolertiſſimis, qui abditarum in ipſa naturę maieſtate cauſarũ ſecreta rimãtur, nihilq; quod ſciri poſſit, ignorare velint) ſiquidem eæ quæ naturalem ordinem excedunt perſcrutari non ſit vetitũ) miraculum hoc ludẽtis naturæ minus eſt mirabile, cùm ex occultioris Philoſophiæ penetralibus ſciãt, eũdem illum Spiritum, & naturam mineralem: quæ in terræ viſceribus producit aurum, etiam in homine eſſe: ille ſpiritus in auro, idẽ eſt cum ſpiritu generãte omnium creaturarum, éſtque eadem & vnica generatiua natura per omnia diffuſa: hic Spiritus nũc naturale corpus aſſumpſit: Primũ mouens & naturæ rector in omnibus rebus naturalibus eſt, cõſeruat omnia, & ab illo ſunt omnes res, omniáq; inferiora harmonico quodam concentu regit: Scribit Albertus Magnus ſuo tẽpore in corporibus & capitibus ſuſpen-

Natura Dei imago eſt ignis inuiſibilis ſeu vigor igneus quo cuncta res multiplicantur.

Natura ſæpe in ſuo magiſterio ludit & lætatur de ſuo magiſtro, & de ſua arte & viribus.

ſuſpenſorum quorumdam fuiſſe repertum aurum : in libro Mineralium dicit Aurum vbique reperiri: non eſt res, inquit, ſine quatuor Elementis Elementata, in qua non inueniatur aurum Naturaliter in vltima ſubtiliatione: Et ideò affirmant Philoſophi myſterij ſui materiam vbique repetiti, quia in omni re Elementata conſiſtit. Item probat Albertus, quod maxima virtus mineralis eſt in quolibet homine, & maximè in capite inter dentes: & ſuo tempore inuentum ſcribit in ſepulchris antiquorum mortuorum inter dentes aurum, in granis minutis, & oblongis quod eſſe non poſſet, niſi in homine eſſet illa virtus mineralis, quæ virtus mineralis eſt in Elixire Philoſophorum.

In mineralibus.

Lullius fuit diuinus ac conſummatiſſimus Philoſophus, immeritò à Paracelſo culpatus.

Materia lapidis dicitur eſſe in omnibus ratione primimouentis in rebus naturalibus, qui Spiritus vegetalis nuncupatur, quo noſtra materia lapidis præ cæteris abundat, Spiritus hic tam eſt in animalibus, vegetabilibus quàm mineralibus.

Sic Morienes præſtans ille Philoſophus, Chymiologiæ ſcientiſſimus & in ea exercitatiſſimus, cum Regi Calid interroganti de Elixiris materia reſpondiſſet: Ex te eſt ô Rex, & tu eius minera es : nequicquam de eadem à Raymundo Lullio Magiſterij ſcrutatore haud ſcio, an ſolertiori an diligentiori diſcrepauit, cum materiam ſuam ex re vili & impreciabili ſe traxiſſe dixiſſet.

Riplæus in Portis vtrique ſuffragatur : memento hominem eſſe nobiliſſimam creaturam, in quo eſt quatuor elementorum proportionatorum per naturam, neutralis Mercurialitas, quæ omnino nil conſtat producitur per artem ex ſaa minera. Rhaſin ſubiiciamus Riplęo, vt qui ab eo non vſque quaque diſſentiat: libro

Diuinitatis, inquit, scias res naturæ subtili artificio ita colligatas esse, quod in qualibet re, est res quælibet potentia, quamuis actu non videatur: sed de his curiosius verba facere, supersedebo, alioquin congeriem Philosophorum isthæc confirmantium, non vulgaribus argumentis & à superficie rerum sumptis, sed rationibus firmissimis & ex intimis rerum visceribus eductis, adducere huc possem testes videlicet graues, & exceptione quorúmvis Sophistarum maiores. Sed hæc transeunter sunt dicta.

Porro Subtiliandi, extrahendi, & Separandi modus Chymicus Galeni tẽpore deficiens, nõ admodum in vsu erat, (siliquas enim & cortices à nucleo nó poterát separare,) huic ipsi prorsus incognitus, quem tamen magno desiderio desiderauit insciius, vt ex ipsiusmet verbis intelligere est, quando de simplicium medicamentorũ facultatibus, de aceti partibus calidis & frigidis secernendis se pericula omnia subiturum ait, si quam machinam inuenire queat, partium contrariarum separationis, vt in lacte sic in aceto: Qui si artis destillatoriæ peritus fuisset, voti sui hac in parte facilè compos fieri potuisset. Neque vero Hippocrati aut Galeno pro dedecore aut opprobrio imputandũ erit, quod hęc ignorauerint: Deus enim & natura (quę diuinorum operum ordo & series est, ac Dei potentiæ illiúsque verbis & iussis obsequitur, ab eóq; vires mutuatur) nil facientes frustrà, non omnia simul vno & eodem tempore generi humano profundunt, sed dona quibusdam sæculis particularia

lib. 1. c. 19.

Lactis tria, prima Serum, Butyrum, Caseus, coagulatus, omnis enim Terrestreitas est sal.

cularia ſucceſſiuè communicant, nec vni omnia largiuntur, ſed vnicuique particulare donũ diſtribuunt. Hinc apparet, quàm diſſimile fuerit multorum Veterum iudicium, qui, ſi quid ipſi ignorabant, quod ab aliis ſciri etiam in longinquis regionibus audiſſent, illius perdiſcẽdi gratiâ, nullius non maris terræque periculum ſubierũt: Sine dubio, ſi Galeni ſeculum in Paracelſi tempora incidiſſet, eruditionem eius ſine inuidia veneratus fuiſſet, nec puduiſſet eũ Carbonum: & prout erat diſcendi auidus, ipſi Theophraſto, tàm pro trium primarum ſeparatione in aceto, quàm pro altiorum Magiſteriorum & Elixirium præparationibus communicandis, aliquot annis, gratis ſeruitutem ſeruire, & Ciniflonis, Argillarii, Vigiliſve locum ſubire nõ recuſaſſet: nullam denique non admiſiſſet conditionem, quæ huic tàm præſtanti ſcientiæ perdiſcendę adminiculo fuiſſet, fruſtrà iraſcentibus Cholericis & Melãcholicis Phileraſtis medicis, qui cùm in Medicinâ Spagyrica vix fuerint Alphabetarii, neque de Creatione & compoſitione Interni Hominis Aſtralis quicquã ſciuerint, multò minus de Mechanicis morborum Spiritibus, non erubeſcũt tamen temerè & præſumptuosè abſque conſciẽtia pudoris cancellos data opera trãſiliendo in nũquam ſatis laudatum, & aduerſariis ſuis millies meliorem Paracelſum, Germaniæ immortale decus (qui ſupra quàm credi poteſt omnium ſcientiarum Diuinarũ & Humanarũ abſolutã habuit cognitionẽ) magno cõuiciorum numero inſurgere, ſcurram

circumforaneum, omnis Philosophiæ insciũ appellare non vetentur, illumq; nõ intellectum cum proprio suo dedecore, irrito licet conatu malitiosè opprimere: Vitæ ipsius Oeconomiam odio prosecuti sunt viperino, vitia exaggerantes humana: atque ita magna temeritate in semetipsos legem statuunt iniquam: Sine vitiis non viuitur: optimus ille qui minimis vrgetur, non vident manticæ, quod à tergo est, quasi ipsi etiam homines non sint, atque iis ipsis vitiis, quæ insectantur, vel maioribus obnoxij sint, vel aliquãdo fuerint, vel adhuc obnoxij fieri possint, & sic festucis fratrũ intenti, nostras obliuiscimur trabes.

Vtinam illius temporis ambitiosi medici alios suâ fraude frustantes (secundùm illum qui omniũ Humanarum actionum & Artis Medicæ Finis est, videlicet vt Deum Optim. Max. amemus, & proximum quemque perinde ac nos ipsos) in Theophrasti pectore serpentis oculum gestantes, non animaduersis suis defectibus, illum orientem solem potuissent ferre, & pro dignitate & merito ipsum tractassẽt mitius: imperfectiones eius humanas à nemine approbatas pari sustinuissent misericordiæ affectu quo Galenicæ impietati Moysis, Christique scholam irridenti condonarunt: sine dubio posteritati gratæ Arcana sua diuinitus sibi concessa manifestassẽt, clarius, minúsve inuolutè & truncatè de Præparationibus verba feciſſet: nec hodierna Respubl. Spagyrica impiam quorundam, & maledicam illius tẽporis ingratitudinẽ etiamnum ad summum doloris experiretur, sensum, constantiam

Lib. 2. de pulsuum differẽtiis

&

& tractandi æquabilitatem in Theophrasti scriptis requirendo, & in processu mechanico Præparationum veritatem desiderando. Indè fit, vt pauciſſimi hodiè reperiantur, qui veras medicinas ex Theophrasti mente præparatas habét, de quibus in suis libris copiosè agit. Requirunt enim verè Philosophicas solutiones, mortificationes, cohobationes, resuscitationes & similia, quæ sine vera Physica, Astronomia & Chymia intelligi nõ possunt: nec sine tẽporis lõgitudine & tædio Philosophistis moræ impatientibus molestissimo absoluuntur. Et puto hoc sæculum impium nõ dignum esse hujusmodi medicamentis. Sæpè enim Deus propter peccata mundi, ejúsque summam ingratitudinem sua μεγαλεῖα Hominibus indignis, justo suo judicio subtrahere solet. Qui etiam nunquã permittet manifestationem illorum Secretorum præcipuè in his periculosis & corruptis Temporibus, in quibus Honor & dedecus, Virtus & vitium, Veritas & mendacium à malitioso mundo æquiparantur. Omnes etiam ferè Chrysopœiæ studio inflammati, medicamentorum debitam præparationem negligũt, cujus Rei vnica causa est, quod Veram Philosophiã Paracelsi, ejus Metaphysica non intelligant, libróſq; illos magnos à Theophrasto in Labyrintho medicorũ indicatos, nõ prius diligẽter euoluant, antequã ad præparationes, separationes, & Analysin verã Rerũ Naturaliũ accedant. Videó etiã plerosque Chymicos qui se aulis committunt, splendore aulicorũ negotiorũ à veritate abduci, & vanis auli-

Vide Paracelsum in Paragrano.

Medicus sit Astronomus, alioquin medicinam eius Seductionem & Impostură vocat Paracelsus.

Ideò cum Icaro multi in magno mari submergãtur.

4. Columnæ Medicinæ, Philosophia, Alchymia, Astronomia, Physica, Virtus, seu Medicina.

adulationibus decipi, vt illa DEI magnalia vel negligant vel potiùs ad hujuſmodi ſtupenda Dei miracula reddantur inhabiles, vt jam tot annis animaduerto cœpiſſe plures benè, ſed his nugis deceptos finiiſſe malè. Ex qua cauſa Spagyria hæc Diuina adquiranda & comprobata Ars (licet de ſumma incertitudine peſſimiſque impoſturis à tot ſæculis ſemper ſuſpecta) ſine cauſa à rudi plebe diffamatur (quod plerunque rebus melioribus contingere ſolitum eſt) ac cũ altioribus ſcientiis etiam apud huic negotio intentos contempta jacet, & tanquam nõ de pane lucrando vilipenditur. Quę de abuſu, impoſtura & malis artibus dicuntur, non ea ſunt propter quæ res alioquin bona dãnari poſſit aut debeat. Quæ enim res, ſi ea abutaris, in Hominis exitium verti nõ queat? adeò vt quo melior, eo exitiabiliores habeat abuſus. Et quis audet ſe Thraſonibus Athenienſibus opponere, qui Lucẽ Tenebras, & Tenebras Lucem eſſe contendunt? & habẽt ſuarum vaniſſimarum vanitatum, vniuerſum ferè immundum mundum defenſorem; ſiquidem mundus non quærit Veritatem, ſed ſuũ proprium Honorem: Ideò Deus nos dat in ſenſum reprobum, vt inuicem odio & inuidia nos perſequamur, & imminẽtis deſtructionis Regni noſtri ipſimet cauſa ſimus. O fons Veritatis & Sapientiæ, aſpice res noſtras, & corda eorum, qui pro deſiderio, ardentibuſque votis aduerſus imminentem hanc metamorphoſin dies & noctes reluctantur, Sed Altiſſimus dabit his quoq; ſuo Tempore Finem: Et ſpero fauentibus ſuperis futurum

turum breui, vt Deus aliqua excitet Ingenia, quæ Veritatem in scientiis & facultatibus (siquidem Inuentio Artium nondum attigit vltimum finem) in lucem proferant, & ziziniam scientiarum eradicent, & deceptiones ac errores scholasticorum refutent non verbis, sed factis, non Syllogismis, sed Re ipsa: Quando enim Perfectum venerit, appropinquante Renouationis & Regenerationis tempore, omne Imperfectum necessariò cadet: vbi enim Superbia cum Titulo & Gradu ac claro nomine, ibi nulla Humilitas, nulla Vita Christi, nullus Spiritus sanctus, sicuti in multis manifestè apparet, qui Veterem Hominem è Spiritu Sydereo dominari permittunt, Deus interea omnes amatores veritatis suo Spiritu Sancto illuminet, & è vinculis profundarum Tenebrarum & contentionibus eruditorum Putaticiorum nunquam cessaturis clementer eripiat.

IV. QVA VIRTVTE, ET QVOMODO, *an Corpus Humanum Medicina agat, & morbos expellat.*

QVod medici vulgò digladiantur, num secundùm Hippocratis oraculum *Contraria Contrariorum*, an verò secundùm Paracelsum *Similia Similium* sint Remedia, obseruandum est horum duorum axiomatum locutiones, quamuis specie dissimiles repugnare videãtur, in Anatomiâ Naturæ admitti. Ita Philosophorum mentem multi non assequuntur, quod non *In libro de flatibus.*

intelligant, quæ apud illos discordia esse videtur, bellam esse concordiam, si tempestiuâ & consona interpretatione conciliatur dissidium. Medicina enim nihil aliud est, quàm appositio illorum quæ desiderantur, videlicet virium & Balsami refectio, & ablatio eorum quæ redundant, scilicet impuritatum morbosarum : Ergo non aduersatur Paracelsus Hippocrati asseueranti famem cibo, sitim potu, repletionem euacuatione, inanitionem refectione, laborem quiete, quietem labore curari : & in vniuersum Contraria Contrariorum esse Remedia: Sed Galeno manifestè aduersatur, qui Contrarietatem Hippocraticam ad nudas illas qualitates ab Hippocrate damnatas præcipuè accommodat, primas enim & præcipuas Curationum Idęas ad Refrigerationes, Calefactiones, Humectationes, Exiccationes, harúmque complices errori infelici refert.

Solæ Remediorum *Naturæ*, vt supra dictum, seu δυνάμεις Hippocraticæ morborum sunt medicatrices, medicus verò minister. Et hæc eadem Natura, Vita videlicet nostra, & Balsamus seu Mumia Balsamita, corpus à corruptione quauis defendens, per medium Salini liquoris, id est, Balsami inferioris, è superiori in inferioribus enati, hæc inquam, eadem Natura nostra (quæ interdum miracula edit, medicorum ope frustrà imploratâ, qui magno Nominis sui opprobrio & Artis medicæ dedecore nimis tempestiuè conclamando ægrotantem suis Prognosticis reliquerant) corporis Humani proprius sibimet

est

eſt medicus,qui ad extrinſeco medico nil aliud requirit, præter inſtaurationem , aut vt vulgò loquuntur fortificationem, exteriore medicamento repurgatiſſimo,partíque peccanti Naturæ ſimili non accidente adhibitam : Atque ſic Balſamum Medicinale Balſamo vitæ ſeu Radicali & Naturali propter ſympathiam & ſymbolum commune, inſtar coadjutoris & ſymmiſtæ ſuccurrit. Inde labefactas vires Naturales reaſſumit, quibus recuperatis per ſe potens eſt tanquàm interna & congenita Antidotus , omnes inimicos ſuos à ſna mornarchia pellere, vIrtute ſola Vitalium facultatũ:Aegra enim corpora qualitatibus contrariis curare velle, nihil aliud eſt,præterquam Naturæ bello inteſtino ſatis labefactatæ, bellum intrinſecum in totalem ſui ruinã mouere: Adde quod contratia ſe mutuò non recipiant:Et ſi mutuòſe nonrecipiunt, nec in ſe mutuò agũt,nec à ſe mutuò patiuntur aliquid,vbi igitur actio & paſſio vera non eſt,ibi etiam effectus Naturalis verus non ſequitur. Ergò medicamenta, non poſſunt eſſe contraria loco affecto,ſed oportetvt illi ſint cognatiſſima, & eandem habeant(ob Harmoniam macro & microcoſmi) Naturam Externam, quam locus iſte affectus habet Internam, vt Natura Interna iſtius deficiens confortetur & iuuetur ſuperabundantia Naturæ illius Externæ : Ideo vocatur Microcoſmus, quia totus mundus honinem cõſernat,nutrit,& curat : Dũ enim fructus Terræ, Aëris, Aquæ, Ignis, Microcoſmi ægrotãt,oportet vt ſui ſimilib.fructib.Macrocoſmi reſtituantur,

Natura ſimilibus creat.

Et sic Natura Naturam suam confortat & iuuat: Natura autem à Natura sua confortata & adiuta, expellit fortiter omnem inimicum suum, cùm Naturaliter omnis Natura conseruatiua sui maximè est: Atque ita Naturam habemus non modo sociam, sed amicam & officiosam adiutricem, siquidem illa sola est genuina medicatrix omnium morborum, teste etiam Galeno in lib. suo 13. method. Primum mouens omnis curationis, quippè absque cuius robore vel vigore omnis medicina inutilis est atque frustranea. Natura conseruata in sui Temperatura in seipsa est medicina, & suis infirmitatibus ipsa medetur, per innatam Mumiam, & vbi ipsa Interna Natura recusat esse medicina ibi omnes morbi sunt lethales. Scitum enim nimis, hoc est, Rem omnem Naturali quodam instinctu cupere perfici & conseruari: Ex aduerso à destructione sui vehementissimè abhorrere eámque quantum potest, auersari: Corporis nostri partes gladio aut alio quouis modo offensæ, hoc nobis quotidiano probant experimento: Læsi enim Naturę veluti accurrentis opem sentiunt præsentaneam, & adeò indefessam, vt non prius quietura sit, quàm profligato vulnere deformi, læsas partes pristinæ restituerit integritati. Quod autẽ aliqui dicunt Contraria contrariis curari bene dicunt, si non respicientes ad qualitates sed virtutes contrariæ Naturæ hoc dicunt. Tot enim sunt virtutes Naturæ aduersæ vel malæ, quot sunt virtutes salubres siue bonæ: Et harum bonitas semper in conseruatione Naturæ,

sicuti

ſicuti illarum malitia ſemper in deſtructione Naturæ occupatur,& conſiſtit:Si ergo illæ volunt deſtruere,hæ in ſubſidium datę ſunt Naturæ laboranti, vt bonitate ſua duplicem Naturæ bonitatem conſeruent, expellant autem & vincant malitiam illarum : Sic rectè aduerſæ vel contrariæ virtutes Naturæ malæ aduerſis & contrariis virtutibus Natura bonis expelluntur & vincuntur:Sed qualitates contrariæ, qualitatibus contrariis non tolluntur,verùm magis ambę irritantur, &ad pugnam prouocantur : Ex qua pugnâ maior ſequitur Naturæ infirmatio,quàm Confirmatio,quoniam Natura non Qualitas eſt ſed Virtus,Virtutibus etiam non Qualitatibus iuuari vult ſi cõtra inimicum malum ſuum præualere& pugnare feliciter debet:Non enim medicus eſt qui morbum profligat,ſed Natura ipſa (quæ eſt interna Mumia ſeu Balſamum Internũ) malum ſibi ipſi aduerſum omne expellit ſi deficiẽtibus proprijs viribus eius Internis, Externis viribus illi ſubueniatur à medico ſuo miniſtro: Quamuis ſæpè optimum medicamentum ſit, nullum adhibere medicamentum, & operationem ſoli Archæo ſeu Arti Naturæ committere, Interni enim corporis Natura plures morbos pellit,quàm medicus cum ſua medicina.Quare ſi in peſtilentiâ ardente , opio frigidiſſimo cura perficitur aliquando,non propter opij frigiditatem perficitur illa,ſed propter virtutem venenatam ſpecificam opij, quæ maior eſt in gradu veneni quàm venenata vis peſtis illius occultæ: Atque ſic Natura Venenum Veneno interficit,

Ceſſante Naturali medico, incipit Internus medicus.

malum minus per malum fortius cogit : Et ita tàm bonis quàm nociuis armis contra hoſtem pugnat, vt ſua ſalua retineat, illúmque quocunque modo è ſuo peculio profligat : Sicut enim hyems æſtatem non tollit : & æſtas hyemem non pellit, ſed vnum alteri ſuccedit tantum, ſic qualitas qualitatem nunquam tollit: Sine virtute enim qualitas mortua eſt, & accidentalis tota, & per conſequens, vitam & ſubſtantiam præſtare nullam poteſt, quod tamen medicinam aliquam facere neceſſe eſt, ſi Naturam juuare debet. Et hîc etiam obſeruatu dignum Radices morborum in corpore Humano neque calidas eſſe neque frigidas, ſed cùm nil eſſe poſſit ſine colore, ita etiam morbus calidus aut frigidus eſſe dicitur, licet illa accidentia & excrementa ſint ſaltem morbi ſigna, non morbus ipſe. Morbi enim pernitioſiſſimi corporis proditores, non è materia corporis, ſeu quatuor humoribus oriuntur, ſed è Natura ſeminis ſeu à Trium Principiorum Aſtris & Mechanicis Spiritibus Inuiſibilibus, qui ſpiritus cochleis & conchyliis ſuam etiam domum & habitationem externam fabricat. Fabricatores morborum ac Inuiſibilia hæc Aſtra veteribus fuerunt incognita : Medicina eſt ſpiritus (non corpus) ſoli magno viſibilis : Ideò in ſimplicibus corpus ſeu Terra relinquenda, & virtus, Cœlum, ſeu Aſtrum accipiendum: Nam in Microcoſmo & medicina ſepoſito corpore impuro, neceſſe eſt, vt vita pura in vitam agat, ſpiritus in ſpiritum, ſicuti ſol intangibilis niuem liquefa-

faciendo euaneſcere facit:Ea ſiquidem omnium Arcanorum Natura, vt ſine materia & corpore operationes perficiant, quandoquidem morbi etiam non ſunt corpora: Et hæc eſt vera & viua Anatomia.Hic Mechanicus & Fabricator morborum in ſua Radice & Origine debet ſuperari & tolli, ſicuti in Semine tota arbor poteſt deſtrui,non in Ramo: ſic Faber Mechanicus ſeu principiũ generationis pyri ſuam habet in Radice habitationem non in Ramo.Ita injuſſa gramina dum vireſcunt, impediuntur quo minùs creſcant, per Terrę corruptionem non euulſionem:vbi Centrum,Radix,& Semen morborum euelluntur & ſanantur, tunc omnia ſunt benè peracta: Non fumus ab igne exortus,ſed ignis ipſe extinguẽdus:Medicus enim,qui ex complexione medetur, ſimilis eſt illi, qui ignis flammã innocuam cupit extinguere, relicta pruna ſeu carbone ignito: Illud quod ex ſemine naſcitur, non pro morbo judicãdum eſt, ſed Radix ſeminis vires complectens in curatione aggredienda.Paracelſus autem dum ſimilia ſimilibus conſeruari & contrariis deſtrui affirmat, non reſpicit primas nec ſecundas qualitates quas ſemper Rololaceas ſeu inualidas vocat,ſed ſubſtantiam ſaltem *Cherionium*, δυνάμεις Hippocraticas & Virtutum,vt videre eſt 18.cap.Tract.primi ſecundę partis Chirurg.magnæ,& aliis in locis. Similia dicuntur morborum Remedia, quia ex eadem Anatomia Naturæ ducuntur, quia Signaturas, Proprietates, & Radices ſimiles continent: Contraria verò, quia defectus & deſideria reſarciunt, quia amica ſaturitate ſpiritus

Par.in Tinctura phyſicorum.

In primo Tractatu ſecundi libri Chirurgia magna.

Gradus & Complexiones in morbis non conſiderantur.

In libello de Antiqua medicina.

Quilibet enim morbus ſuo propriato proprio curari debet.

& impuritates conſentaneas deliniunt, reſolutiones, cõſumptiones & tacitas ablationes moliuntur. Similia autem ſimilibus conſeruari hoc pacto intelligit, Salẽ videlicet Sulphur & Mercurium microcoſmi per Salem Sulphur & Mercurium macrocoſmi analogicè conuenientem: Et ſicuti in microcoſmo varia ſunt Sulphura (aliud enim capitis, aliud cordis, & cet.) Mercurij item varij, & varij Sales: Sic etiã in magno mundo his correſpõdens apparebit varietas Sulphuris, Salis & Mercurij in herbis & mineralibus: Ignis miniſterium illorum cõuenientiam, repugnantiam & differentiam manifeſtare ſolet: Et quia omnes materiales morbos diſtribuit, ſecũdùm tres illas ſubſtantias, è quibus corpora noſtra ſunt compoſita, & ſecundùm ſuperfluitates excrementitias à cibo & potu prouenientes: Morbos à Sulphure accenſo ortos (ſiquidem Sulphur viis quatuor deſtruitur & exaltatur, videlicet à qnatuor Elementis) in corpore Humano vocat Sulphureos, vt ſunt omnes Inflámationes & Febres: A liquore proueniẽtes vocat Mercuriales: Mercurius enim ſeu calore digeſtiuæ, Virtutis accidentalis, vel calore Exercitationis vel calore ex Aſtris exorto exaltatur ſupra Naturalẽ gradũ trib. viis: Calore námq; digeſtionis deſtillatur, & facit Apoplexiã cum ſuis ſpecieb. Calore Exercitationis ſublimatur, & facit Maniam & Phreneſin: Calore Aſtrorum præcipitatur, & facit ex eſculentis & poculentis Tartaro abundantibus Podagram, Chiragram Arthreticam: A Sale excitatos vocat Salinos & Nitro-

trosos (Sal namque per exaltationem via quadruplici lædit ſanitatem & graues morbos producit, Reſolutione, Calcinatione (per amiſſionem liquidi & humidi Temperamenti) Reuerberatione, Alcalizatione, vt ſunt vlcera, Scabies, Spergines, Impetigines, Pruritus & ejuſmodi, qui omnes Salis reſoluti morbi ſunt. Cauſa deſtructionis Salis, Crapula digeſtionem deſtruens: Luxuria immodica, cauſa Reſolutionis Salis microcoſmi: Aſtra etiam deturbant Salem ex ſuo gradu: Sal illud in omnia genera Salium tranſmutari poteſt, & qualis eſt tranſmutatio, talis etiam eſt morbus. Dicit etiam Sulphur accenſum in corpore microcoſmico, Sulphure macrocoſmi Harmonicè conuenienti eſſe curandum, ſed qui finem illius propoſitum reſpicit, tale remediũ morbo erit contrarium, ad extinguendum enim tale Sulphur in corpore accenſum (febrim puta ſi Ignis ſit vniuerſalis, & ſcaturiginis initium in corde habeat) vult vt ſumatur Sulphur appropriatum (non liquor Mercurialis nec Sal) qualia multa in Naturæ Horto, & Familia Herbarum ac Mineralium reperiuntur, vt Sulphur Vitrioli, Nitri, Salis vulgaris & ſimilium. Similiter docet vlcera (per Sales excitata) debere curari per Sales: ſed ſi ſcopus ipſius animaduertatur, tales Sales ſunt contrarij illi, qui malum excitauit, & ipſi malo aduerſantur: Sunt enim incarnatiui & conſolidatiui, vt Thus, Maſtix, Myrrha, Aloes: Indè liquet quod Salem quandoque etiam nominet omne id quod liqueſcit, & reſoluitur in humiditatem aqueam,

Omnis Terrestreitas est Sal. Paracl. Salis corrosionem fatiat Consolida. Sulphuris dissolutionem restaurat Crocus. Mercurij niviam sublimationem ingrossat aurũ. Natura nostra morbis medetur remotis impedimentis: Cõtra per hac impedimenta agritudinẽ causantia Naturam iuuamus. Stupenda & vera Historia.

& siccando indurescit caloris beneficio, vt sunt Arborum & Herbarum succi inspissati: vt ergo tria sunt, è quibus medicina omnis oritur, Mercurius, Sulphur, Sal: ita etiam tria morborũ genera, Mercuriales, Sulphurei, Salini. Quicquid vlceratur, curatur per Mercurium incarnantem: Quicquid in visco stat, per Salem: Quicquid in igne, per Sulphur. Hoc ergo subductis rationibus ratum sit: Medicamenta, vt vt morbo sint contraria, oportere tamen necessariò illa Naturæ esse planè amica: Pacem enim illa quærit ab omni controversia liberam, idque solũ amicorum ope & auxilio, quæ si succumbit, Medicorum opera frustra implorari solet: E contra salua ipsa incredibilia facit miracula, sicuti Anno 1602. Pragæ vidimus in Noua vrbe in quodam Bohemo rustico nomine Matthæo, circiter 36. annos nato: qui dum per biẽnium mirâ & inaudita quadam gutturis dexteritate multoties apud bibulos justę magnitudinis ferreum cultrũ, in guttur suum satis amplum ceu vaginam, corneo manubrio prius intrudẽdo instar præstigiatoris debita opera occultaret, superbibẽdo bonum hoc nomine impetratum cereuisiæ haustum, & postea eundẽ iterum pro libitu (singulari arte) cuspide retraheret, nescio qua sua infelici & dementi temeritate postridie Paschatos ejusdem anni, eundem eatenus deglutierit, vt planè in stomachum descenderet, & ab ipso nullo amplius artificio retrahi posset: & postquam ex apprehensione indubitatæ mortis subsecutæ quasi semimortuus dictum cultrum septem

in-

integras ſeptimanas & duos dies in ſuo ventriculo hoſpitatus eſſet, vſu & adiumento Emplaſtrorum Attractiuorum è Magnete & aliis, cuſpis eiuſdem naturali impulſu, iuxta orificium ſtomachi exitum moliri cœpit, quo deprehenſo inſtanter petitum fuit à patiente: (multis tamen propter imminens vitæ periculum factum diſſuadentibus) vt incidendo extraheretur, quod tandem precibus in omnis fortunæ & valetudinis dubiæ tamen euentum à primario Regni & vrbis Chirurgo Floriano Matthis Brandeburgenſi die Iouis poſt feſtum Pentecoſtes hora ſeptima matutina impetratum & feliciter Dei nutu præſtitum fuit. Color excisi cultri pollices tranſuerſos nouem longi, nunc inter rariora Cæſaris repoſiti, (compluribus hominibus tam in aula Imperatoris, quàm in vrbe incredibilis miraculi inſtar commonſtrati) ita fuit immutatus in ſtomacho, ac ſi per illud tempus in igne iacuiſſet. Ruſticus autē ſpatio paucarum ſeptimanarum adhibitis legitimis ab experto Chirurgo remediis ſine vlla vlteriori ægritudine & moleſtia ſemper bene comedens, bibēs, & dormiens, vt mihi aliquoties referebat, Dei auxilio & multorū erga egenū liberalitate, cōtra determinatā Aphoriſmorū medicorum aſſertionem, priſtinam ſanitatē integram gratis recuperauit, & paulo poſt nuptias celebrauit. Similiter anno 1606. Quidam Sileſius Pragę accepta pecunia in præſentia multorū hominum deglutiit albos ſilices ad ripā collectos, numero quadraginta ſex pēdentes ferè tres libras medicinales, quorū mi-

ditionis inimitabile exẽplar, in vnaquaque familia sit aliquid insigne, quod non sit et cõmune cum cæteris: Nullus libet tàm malus & abiectus qui non aliquid boni sæpè à præstantissimis autoribus neglectum in se contineat: Ætas posterior, ait Fabius, priori amplius erudiendæ laborauit, & dum ipsæ scientiæ cum ingeniis crescũnt, multos Ethnicorum turpissimos errores, postea sapientior proles, tanquam secunda spõgia abstersit: Neque lubium, plura adhuc delitescere in Sapientiæ & Naturæ Thesauris occlusa (Tẽporibus & Nationib. in sæculi cõsũptionem immutabili lege destinata) sagacium hominum conatibus eruẽda, quàm quæ nostris sensibus sunt peruia. Natura siquidem, cùm sit circularis, difficulter ab vllo mortalium ob vitæ breuitatẽ integraliter cõprehendi poterit: Hæc cùm ita sint, neutrorum siue veterum siue Theophrasti Medicina in totum reiicẽda: neque sic amplectẽda, vt si quę alia inuẽta fuerit melior, hinc quoque locum relinquamus, quia dies diẽ docet, & secunda prioris magister est, ambæ simul sunt cõferendæ, & quiquid melius in vtraque fuerit retinendum. Homines cùm sint, humana quoque patiuntur, alicubi errant, alicubi contraria & pugnantia scribunt, nonnunqnam à se ipsis dissentiunt, in multis hallucinãtur, nec omnes omnia vident. Solus Spiritus sanctus plenariam omnium scientiam habet, qui distribuit omnibus secundùm certam mensuram, & sperans vbi vult, multa sibi reseruat, vt semper nos habeat sui discipulos.

Omnia occulta ex ordinatione diuina debent fieri manifesta.

Experientia quotidiana quæ suũ finem nondum assecuta est multa vt veterũ errata detegit

Digitized by Google

Sit autem verus *Medicus*, Naturæ miniſter, non magiſter,& Hippocratis ac Galeni ſententia Philoſophus medendi peritus: Et quia duo Philoſophantium genera, quidam naturas rerum Elementares ſub ſphæra Lunæ, vulgari modo inquirunt, quidam longè ſplẽdidiores & veriori nomine Philoſophi Arcana & Naturæ ſecretiora veſtigant, hi Naturæ primitiora adyta & ſanctuarium eius ingrediuntur, ac veram habent cognitionem & experientiam Luminis Naturæ, vnde veri Medici oriuntur: Nam innata vis Naturalis creſcentium Terræ per Chymiam copulata cum conſtellatione Firmamenti, mediante dexteritate medici, ab Influentia cœleſti cauſata, hæc tria demum genuinum pariunt medicum: At ſecundum Paracelſum primò ſit legitimus *Naturæ Interpres*, cuius Oeconomiam ſolus ſcrutatur, eiúsque vniuerſam latitudinem, omnes omnium Creaturarum ſpecies & genera per ſe cognita, tandem in Homine etiam intuetur. Philoſophia docet vires & proprietates Terræ & Aquæ ſicuti Aſtronomia Firmamenti & Aëris: Philoſophia & Aſtronomia faciunt perfectum Philoſophum non ſolùm in macrocoſmo, verum etiam in microcoſmo. Medicus habeat cognitionẽ Philoſophiæ & Aſtronomiæ: Chyromãtia enim, Pyromãtia, Geomantia, ſunt Elemẽta Aſtronomiæ & Philoſophiæ: Theophraſti enim & Platonis iudicio, illi demum veri Philoſophi cenſendi ſunt, qui ſtupendum hoc Naturæopificium, per vniuerſæ Creaturæ ingentem hanc machinam contemplantur, admirantur: qui Cœlorum

P. in Chirurgia magna.

Philoſophus verus originẽ habet ex cognitione Cœli & Terræ, & illorũ Naturam & proprietatem exactè nouit.

corporúmq; ardentium qualitates, affectiones, motus cursus, recursus: tũ eorum etiã ortus occasus, anteceſſiones, conſecutiones, progreſſus, digreſſus, moras, impetus: qui ſemina denique & principia, dimenſiones ac inſtinctus corporũ ſublunarium omnium, magnis obſeruationibus nec minori diligentia, caùtè examinare, ſagacitérque perquirere ſtudẽ: Ex qua quidem ſolertia, & perpetua meditationis & cognitionis illa qua laborant ſiti, votisque deinde ſcandunt, vt Naturæ myſteria & ſecreta maxima, non modo intellectu capere, ſed & reipſa imitari, & quod ſummum eſt etiam præſtare norunt. Philoſophus vbi deſinit in Naturali Lumine Macrocoſmi, ibi incipit Medicus in Naturalis Luminis Microcoſmi Analogica Cõcordantia cũ priori.

Ex admiratione rerum eſt Philoſophia. Per hanc meditationẽ, quæ frequens eſt cogitatio, modus, cauſa & ratio, vniuſcuiuſque Rei inueſtigatur Philoſophus à medico, & medicus à Philoſopho exigitur, vterque alterius radix, vterque vnum, omnia cocus Spagyrus.

Secundò ſit etiam *Spagyrus*, qui rei medicæ habeat ſcientiam, purum ab impuro ſeparare, ægrotúmque ſanitati per præparationem Alchimicam reſtituere ſapientem: Sicuti enim Aurum ſepties in igne probatur, ita etiam Medicus per Vulcanum bonum à malo ſeparantem probari debet: inſuper etiam è ſua Experientia naturalium operum diligenti inſpectione confirmata aliquid habeat: Nam Philoſophia eſt Medicina Practica, porrigens medicis in manus omnem medicinam, & verus ille demum Medicus è Lumine Naturæ natus, cui Natura ſuam Experientiam communicat. Nullus autem mortalium (adſit veniuerbio venia) in vniuerſa Philoſophia & Medicina, indubitato cœli fauore tàm ardua & abdita arcana ſciuit,

Philoſophia eſt mater medicorum & explicatrix morborum & remediorum.

ac in publicum protulit, ſicuti *Theophraſtus* ille *Paracelſus*, vir & Philoſophus omni æternitatis memoriâ & honore digniſſimus, cuius peritiã nemo adhuc inuentus, qui attingere, ne dum ſuperare potuerit, verus medicinæ Monarcha, & primo Microcoſmi medicus, qui de Interno Aſtrali Homine, eiúſque officio à Deo creato, item de magnorum morborum incurabilium origine tàm Naturali quàm Metaphyſica à temporibus Noë ſolus ſcripſit, quod è ſuperiorum ætatum medicis ne per ſomnium vlli in mẽtem venit: multò minus noſtris Philoſophiæ Ethnicæ ſectatoribus, à qua Gentili Philoſophia, omnis error promanauit, quod vt ſupra dictum duplex Creaturarum corpus incognitum ſilentio præterierit, Corporeum videlicet Mortale, Elementatum, Phyſicũ & Viſibile ex Elementis: Aſtrale Sydereum & Inuiſibile à *Firmamento* & ſtellis. Intellectualis Animal Hominis, Lux Diuina è ſpiraculo DEI & diuinis fontibus emanãs ad inuiſibilẽ pertinet Philoſophiã, cuius fundamentũ CHRISTVS eſt: Chriſtianè ergò debebamus Philoſophari, non Ethnicè ſn linguis & artib. caducis & temporaneis, mortale & caducũ æterno præferẽdo: Neq; ſolũ Natura tota externè & internè nobis cognoſcẽda eſt, verùm etiã danda vnica opera, vt iuxta Fundamentalem eiuſmodi cognitionem ſuperno *Luminis Gratiæ* beneficio, vnâ cum Chriſto & omnibus Electis poſſideamus Vitam Æternam ad quam à DEO creati ſumus, quæ vera Philoſophia Theologica eſt: Ideò Renaſcentia primùm quærenda, ſic reliqua Naturalia nobis nullo

E fundamẽto fides & Noua Regeneratione ſeu Cœleſti Tranſplantatione perfecte addiſcuntur omnes ſciẽtiæ.

Homo non poteſt habere maiorem Philoſophiam, quàm è Deo in noua generatione.

negotio adiicientur. Sed ad Theophraſtum, reuertamur. Artis *Chymicæ* fuit inſigniter peritus, illius tamen autor non eſt: Magnus Philoſophorum ingenio & memoria pro libris vtentium numerus eſt, qui ante natum Theophraſtum per illam claruerunt, & à quibus Paracelſus multa tacitè mutuatus eſt: Fuit enim inclyta Ars illa Pyronomica antiquiſſima, ab ignorãtibus immeritò diffamata, ſolis potiſſimum Regibus, Principibus, & paucis quibuſdam Philoſophiæ Naturalis Indagatoribus ſolertiſſimis quondam cognitiſſima, non minimum tamen per ipſum Paracelſum Arcanorum Monarcham cepit incrementum: Et quia Antiquitatis doctrinam fatali quadam temporum hominúmque deprauatione & negligentia, multis annis deperditam, & obliteratam, Veram videlicet & Philoſophicam Medicinam ſuo tempore à nemine hactenus reſtituere tẽtatam, ſingulari Dei prouidentia & impulſu è tenebris in lucem eruere, reſtaurare, ampliare eiúſque obſcuritatem magnam euoluere & illuſtrare, & à fucato dolo inpoſturæque larua repurgare, imò diuina quadam copulatione ex totius circuli ambitu ad vnicum centrum reuocare vniuerſam ſcientiarum ac muſarum conſonantiam conatus eſt, Ecce diabolus generis Humani & Veritatis emergentis perpetuus hoſtis ac indiuiduus malitioſuſque comes, excitauit etiam ſuos emiſſorios & ſatellites, illosque adhuc hodie concitat, qui Canina quadam Inuidia alios à pabulo, quo ipſis frui non

Apud nullas non gentes effloruit hæc Philoſophia.

Medicus à Deo creatus omnia poteſt. Iaco b. c. 1 ſect 17.

Omnis potestas à Domino Deo est, sine quo nihil potest omnis Creatura: sic omnia magnalia, mysteria, Arcana, soli Deo, non Diabolo Creaturæ aut Astris imputanda.

licet, accere studet, & singulare illud *Bonum* humanis inuident necessitatibus: Et nescio, vtrum maiori impietate, quàm blasphemia factum sit, vt quæ singularia *Theophrasti* peculiari influentia nati medici dona, in curandis morbis deplorat. Illinis, solius medicinæ Autori (à quo ceu à Luminum Patre omne bonum & perfectũ Donum) cum humili gratiarum actione debitáque reuerentia ascribere debebant, hæc pro animi sui in veritatem virulentia, more Pharisæorum ipsi Diabolo maligno quasi effectori (quem Omnipotentis fune ligatum Lumine Gratiæ & naturæ priuati Deo benigno & glorioso potentiorem faciunt) non solùm impio & sacrilego ausu, verùm etiam nefario & inexpiabili scelere attribuerent: Deo soli illa sunt ascribenda, vt vniuersitatis auctori & Naturæ, Legíque eius; quæ illi Diabolo affingere non verentur, cui tamen in voluntatem aut intellectum Hominis nulla est concessa potentia: Et sic Dæmones pro Deo colunt, Gloriam, Bonitatem, Omnipotentiámque DEI blasphemantes, eiúsque Sapientiam seu imaginem in homine latentem, malitiosa ignorantia obscurantes. Germani nostri medici patriæ suæ Germaniæ non ita debebant esse iniurij, & contemnere Naturæ suæ concessa diuinitus Arcana: solùm quæ sua non sunt, sed aliena potius expetunt, laudant, suáque vili quodam animo supprimunt, sicuti etiam cum deplorando iuuentutis in studiorum progressu impedimento P. Ramo ab inuidis suis popularibus in Philosophia simplici, communi & corrupti

ptibili contigit. Quemadmodum enim Aristotelici in hunc immeritò insurrexerunt, sic etiam medici promiscui in Theophastrũ Paracelsum, cuius eruditionem meritò admirantur & obstupescunt* nationes Exteræ. Nec hac sua medica contenti prouincia, falcem suã in allenã messem mittentes, ipsius Theologica, nec visa, nec lecta, nec ob ingenij sui paupertatem intellecta) cùm tamen solus intellectus diuinæ Sapientiæ afflatu correptus Veritatem iudicet) cauillari non sunt veriti, in quibus coniunctum *Theologicæ* & *Philosophicæ* Veritatis pietatísque perfectæ è *Libero Gratiæ* & *Naturæ* desumptum inuictissimum Fundamentum ingrato & indigno mundo frustrà manifestare conatus est, videlicet vt mens nostra ad Deum eleuetur, & oculi nostri ad Veritatem erigantur requirendam, ac per Regenerationem ad Beatitudinis futuræ desiderium. Sine Philosophia enim summè pium esse planè ἀδύνατον: nec etiam summè & Christianè in vtróque Lumine Philosophari quis poterit vnquam, qui non verè pius sit: Nota enim sunt duo Lumina, intra quæ Omnia, extra quæ Nihil, & nulla perfecta rerum cognitio. *Lumen Gratiæ* Verum Theologum gignit, non tamen sine Philosophia: *Lumen naturæ* (quæ est Gazophylacium Sapientiæ DEI sacris literis confirmatum) Verum Philosophum efficit,

* *Sic enim scripsit, vt nobis spem omnem imitationis abstulerit.*

Vide Librum Paracelsi de Fundamento Sapientiæ. Itẽ Sursum corda.

Percipiet qui scripta eius non oscitanter degustauerit, sed illa medullitus examinarit. Theologia & Medicina semota dimulsione coniungẽda sunt, siquidem corpus Anima domicilium est.

Numen & Lumen hæc sola duo Hominem perfectum reddunt, & lumine Naturæ benè cognito cognoscitur Deus seu Numen Gratiæ.

nō tamen ſine Theologia, quę Fundamentum eſt veræ Sapientiæ. Opera DEI bipartita ſunt Naturæ opera ſeu viam complectitur Philoſophia: opera ſeu viam Chriſti ipſa Theologia. In his duabus viis Tempus noſtrum caducum impedimentum eſt, vt in pace & gaudio moriamur. Hinc patet omnem verum Theologum Philoſophum eſſe, & omnē verum Philoſophum Theologum. Tentarunt poſt Paracelſum eodē hoc recto & compendioſo tramite incedentes, beatæ & honoratæ memoriæ pientiſſimi & cùm innocentia tum doctrina integerrimi viri. *Paulus Braun Norinbergenſis*, *Valēt*. VVeigelius & *Petrus* VVinzius (inſtituti & illuminati non in Senſuali Incipientium, nec in Rationali Profi-cientium, ſed in Perfectorum Tertia *Mētali* ſeu *Intellectuali* Pētecoſtes ſchola, in qua Prophetæ Apoſtoli, & omnes verè docti in Vita & Veſtigiis Chriſti ambulantes ſine labore & tædio dicebant) qui teſtibus diuinis planè & nullo nunquā ævo inter morituris manuſcriptis ingenij ſui & depictis monumentis poſt ſe relictis (ſuo tempore in lucem Altiſſimi nutu prodituris ni indignitate & ingratitudine mūdi deterreātur) toti in eo fuerunt, vt ſecundum diuinæ voluntatis beneplacitum lectorum Animi diuina cooperāte gratia, adhuc in hoc corporis inferno ac miſeriarum iugo hoſpitati, poſt ſeriam lapſus noſtri cognitionem & deplorationem, per frequentem & aſſiduam Diuinorum contemplationē, & ſui ipſius (per Chriſtum) annihilationē abnegationē, immolationē & mortification

Meditando ſeu contemplando videmus, videndo cognoſcendo delectamur, delectando ad laremus ad lerendo poſſidemus, poſſidentes fruimur Veritate, quæ eſt pabulum Animæ noſtræ. Lege Diu. Dionyſ. & Picum Mirandulanū Cantic. cap. ſect. 8.

relictis poſt tergũ vmbris, ad ſeipſos in Templũ Cordis introeuntes, Talentum & Theſaurum ingentem intra ſemet abſcõditum & occluſum aſſiduo pietatis exercitio eruerent: ne cum miſeris mortalibus, ſeipſos & per conſequens omnia ignorantibus, Deúmque in ſemetipſis oſcitanter negligentibus, fruſtra ex cœcitate & ignorãtia (abeuntes retrò poſt veſtigia gregum ſuorum) quærerent extra ſe, per multos libros, per mortales præceptores, per lõginqua itinera proficiſcentes, ſummo & diuturno labore, ſtudio & defatigatione: illa, quæ tamen intus apud ſe poſſiderẽt abundanter, ſi videlicet planè ſibi ipſis mortui, & per Sabbathum ac temporalium obliuionem toto Animali ſuppreſſo Homine, qui nil niſi *Terra* eſt, ingreſſi in ſeipſos cum Dauide Pſalm. 40. Expectando expectantes Deum magiſtrum in ſancto ſuo Templo, in cordis Abyſſo ſeu in intimis Animæ noſtræ Pſalm. 5. habitantem, ſuo ſpiritu in nobis loquentem, & omnia in nobis operari, mentémque illuminare cupientem non impedirent, quæ eſt Hominis ſalus ſumma & Beatitudo, atque ipſe deſtinatus Cabalæ Finis. Sed proh dolor malunt in ſeipſis maximo ſuo damno & exitio ſui iuris manere, infelices, inſipientes & miſeri Homines, quàm in Deo cum Deo, & apud Deum feliçs & ſapientes eſſe. Cor Hominis Renati eſt DEI inhabitantis Eden ſeu Voluptatis hortus: Deus enim creauit Mundum & Hominem vt habitaret in eis tanquam in propria domo ſeu

Dum aliena auibus ſcrutamur, nos ipſos diſcimus ignorare, & quãdo omnia percurriſti quid ti neglecto profeciſti? Epi. 1. Io. 2. ſect. 20. 27. Pſal. 98. Abacuc. 2. ſec. 19. Pſalm. 58. 84. 85. ad Phil. 3. Zach. 2. ſect. 12. 1. Cor. 3. ſect. 9.

Septis ſenſibus tranquillæ mente Deus expectandus, qui ſuam dat benedictionem vbi vaſa vacua reperit

Templo, quamuis ob Tenebricosum Quaternarij punctum nunc conspiciatur : at post consummationem huius Renouandi sæculi ex Hominis Ternario, secundum Animam, Spiritum, & Corpus Regeneratio (Noua Hierusalē quam Vnitrina Essentia DEI & sacrosanctissima Triunitas inseparabiliter inhabitabit) non aliter coruscabit, quàm radians color igneus per Rubini vel Carbuncali pellucidum, immaculatum ac formosum corpus relucere ac scintillare cōsueuit. O Terq; Quatérque Beatū, in quo ceu Corporali Angelo ipse Deus homo est, cuius animus incontaminatus DEI Hospitis Templum est, vbi Sinistra Hominis non scit quid faciat DEI Dextra. In hunc vnicum scopum Deum, omnium oculi, reiectis impedimentis in via occurrētibus, tendere debent (siquidem in hoc mundo Vanitas Vanitatum & omnia Vanitas præter amare Deum, illiq; soli inseruiendo adhærere) & sic per humilem subiectionem vniri cum vero esse, ne per inobedientiam, arrogatam voluntatem ac propriam complacentiam, Imaginis Natura & Proprietate neglecta, relicto DEO, deuio errore tāquam Proprietarij in nos ipsos aut Creaturas prolabamur in Vanum, & in malum seu nostrū *Nihilum* recidamus necessario : Anima enim si recurrit intra seipsam, & conuertitur in *Mentem*, appropinquat DEO, omnia videt, nec opus habet externa disciplina, Angelorum more, qui omnia ab intra discunt, audiunt, vident : Conuersa in sensus elongatur à Deo, & discedit à Deo,

Apocal. 22. sect. 2. 3.

Creatura iure obligata est Creatura ad obedientiam, vt una maneat cum Deo nostra voluntas. Gen. 6. sect. 3.

Lapsus Hominis & Malum nostrum est defectus ab vnitate ad alteritatem.

Deo, vt impurum à puro. Mysterium hoc spiritus Academicus capere non potest: Sola enim Pia ac Religiosa Humilitas, virtutum nobilissima, Illuminationis capax. Sed cùm Veritas hæc non possit comprehẽdi, nisi Intellectus noster per *Verbum* Domini incendatur, & Ratio per *Mentem* Lumen Diuinum accipiat, nec de his mysteriis hoc loco incommodo plura in publicum profari fas sit, à diuerticulo in quod iusta ratio me abduxerat ad Paracelsum medicum regredior.

Seneca: Quoties inter Homines fuit semper minor Homo domum redij. O quàm difficulter stulti-scunt ij, qui se in sapientiam humanam semel immerserunt.

Debebant autem nostri Medici tanta DEI Dona in eo exosculari, & hominẽ,) quem μωμεῖσθαι facilius, quàm μιμεῖσθαι) ob artem ingeniosissimam potius amare, quàm ob mores & verba non omnibus obuia odisse. Barbariem scriptorum eius excuset sæculum, deplorandam commentariorum obscuritatem malitiosa hominum ingratitudo, inauditam nominum nouitatem mira Philosophorum consuetudo, qui ignauum pecus alienæ industriæ arrodendæ natum, à sanctissimarum scientiarum penetralibus semper arcuerunt, iuxta illud Platonis.

Artes vt lateant, sua pérque Ænigmata crescant.

Dominij iura & libertates vbíq; concessæ sũt. Quilibet in se descendat, si illa quæ Theophrastus nouit tenuisset, nũquid vellet omnibus hominibus hoc dicere: Faceret contra iuramentũ Hippocratis, qui etiam medicinam non omnes docere voluit. Imò occultandũ est secretũ, quod Deo soli cõceditur reuelandũ, & quod propalatũ

aut mortem vel carceres vel ignominiam, aut ad minimum continuum metum & ſpõtaneum exilium (niſi mẽtiendo & defraudando maculam perpetuam tegendi ſui cauſa, nomini ſuo inurere velint) procul à patria & ſuis ſecuritatis gratia adferre ſolet, ſicuti præter recentiorum exempla, teſtantur ipſius Lullij, Arnoldi, Zachariæ Pariſienſis & aliorum: Veri Philoſophi Hermetici ſacramentum poſuerunt, ſe patrum & præceptorum veſtigia imitaturos, nec vlla temeritate ſeruatum à ſæculorum exordiis Naturæ virginitatem prophanaturos: Iuratis tamen ac perpetua gratitudine & fide obligatis diſcipulis à Natura aut Inſtitutione dignificatis præcepta dederunt, multò adhuc ſudore enucleanda. Arbitrantur, qui iudicio parum valent, ſi quid Paracelſus in Methodicos Experientiæ, ſi quid in Empiricos Scientiæ expertes inuehatur nulli medicorum generi eum parcere, ſe ſolum atque vnicum orbis Terrarum medicum profiteri: Damnat ille ſaltem medicorum vulgus tàm Theoriæ quàm Practicæ imperitum: Nec ſanè illi pro medicis ſunt habendi, qui cùm nil medendo præſtent, Verbosè tantùm & Syllogiſticè, de rebus medicis digladiantur, quod eſt ſtultæ ambitionis ſignum, ſibique medicinæ Methodum vẽdicant, genus hominum faſtu ſuperbiáque tumidum, & ad opprimẽdam Artis Medicæ veritatem natum. Et quibus nonnulli (quandoquidem ſuperbis & inexpertis pœnitẽtia Reuocationis ſummoperè aduerſatur) ergo ipſum Theophraſtum ita ſunt animati, vt vel

Sine labore nemo debet artem poſſidere.

perite

perire ægrum malint, quàm medicamenta ab ipso præscripta vsurpare: plurimi etiam eam ob causam medicamenta eius contemnunt, ne si ista palàm vsurpentur, eorumque mirabilis cõspiciatur effectus, de sua autoritate aliquid ipsis decedat: atque ita, quò meliora, eo cõtemptibiliora apud ipsos sunt. Et quamuis Theophrasti cẽsores, Methodici fallaces (qui comperendinando remedia, ægritudinem producunt suum ad compẽdium) genuinos Chymicos insimulent quod Veram reliquerint Methodum, nihil est, cum illa, quam Paracelsus sequitur & Rationi & Experientiæ consentanea sit, sicuti intelligentiæ Lumine præditis manifestum est: Neque vllius autoritati ita debemus esse addicti, vt veritatem ipsam non anteferamus, cùm sine hâc Autoritas omnis pernitiosa sit, nulliúsque momẽti à prudentibus æstimari debeat: Non à quo, sed quid dicatur attendendum, & nemo tàm aliorum iudicio addictus sit, vt prorsus omni spolietur proprio.

Vera Methodus consistit in cognitione Morbi eiúsque Curatione, videlicet quæ victus Ratione Medicamentisq; conuenientibus morbũ pellit, sanitatẽq; introducit. Ideò Vvimpenęus eruditè differit grauissimos morbos hodiè à Paracelsistis tres ob causas sanari.

Primò, quod morbi perfectiùs cognoscantur, olim enim, cùm omnes ad quatuor humores referrentur, ij nõ potuerunt curari, quorum causa fuit Tartarus alicui membro inhærens, qui ad nullum ex illis quatuor potest referri. Dum au-

tem in Tartarum hic incidimus, eius vberior mentio hoc commodo loco facienda est.

Omne mẽbrum suam digestionem, separationem in se propriam habet, suum item emunctorium, excrementum.

Ex vltima cibi materia per Archæum stomachi digestionem videlicet, separationem & generationem separationis, emergit primum Ens ad vitam, vnde corpori suum nutrimentum & cibus: Reducitur in Sulphur, Mercurium, & Sal, vt apparet in tribus præcipuis emunctoriis: Salis siquidem superfluum per vrinam separatur, Sulphuris per intestina secernendo excernitur Mercurius seu liquor Nutrimenti locum occupat, si fortè in eo quid superfluum occurrat per poros pellitur.

Digestio prima stomachi, non digestio, sed præparatio, pro digestionibus particularium membrorum.

Omne quod comedimus, & bibimus habet in mucilaginosum, luteum & arenosum Tartarum sanitati humanę nociuum: Natura non accipit nisi quod purũ est: Stomachus qui est instrumentum Archæi Hominis, seu Internus Chymicus innatus acà Deo implãtatus, statim vbi ad se recepit comesta ac ingesta, separatim, purum fœculentum Tartareum à puro Nutrimento: si stomachus validus, & maximè vi sua separatiua, purum transit ad mẽbra nutrimenti causa, impurũ per secessum exit, stomachus debilis, mittitur impurũ etiã per venas mesaraicas ad hepar, ibi secũda fit digestio & separatio: Hepar ergò ex duobus illis separat vicissim purum ab impuro, videlicet Rubinũ à Crystallo: Rubinus est nutrimẽtum omnium membrorum, cordis, cerebri, &c. Crystallum seu quod nõ est nutrimẽtum expellit ad renes, & est vrina quæ nil aliud est quàm Sal expressum à Mercurialibus:

bus per violentiam ſeparationis in reſolutionem coactum, quod reſoluitur per hepar in Aquam & expellitur: Si hepar ex debilitate non rectè ſeparat, mittit mucilaginoſum & calculoſum ad renes, ibi in defectu bonæ ſeparationis, ex potentia prædeſtinationis * mediãte ſpiritu Salis coagulatur in Arenam ſeu Tartarum aut Bolarem aut Mucilaginoſum. Tartarus ergo eſt Excrementum cibi & potus, qui in homine per Spiritum Salis coagulatur, niſi vi propria expulſiua immiſceatur excrementis, & ſimul egeratur, vnde alioquin quatuor ſpecies Tartari, Calculus ſeu Lapillus veſicæ, Arena renum, Bolus vt & Viſcus ſeu Lutoſum ſtomachi, item varij morbi veteribus incogniti oriuntur. Paracelſus inſuper Tartarum diſtinguit in Peregrinum ſcilicet ex cibo & potu, ac Innatum (ex ſanguinis hæreditate) cruoris ſcilicet, quæ Tartarea innata diſpoſitio medico Naturam cogere neſcienti manet incurabilis, niſi beneficio Quintæ Eſſentiæ auri, quæ totum corpus renouat.

*quãdo videlicet ſpiritus Salis carnis ſcilicet & vrinæ vniuntur. Prima ſeparatio Tartari vſneam dat quæ Hepatis eſt, ſecunda Grandinem quæ ſtomachi: tertia Lapillum qui Renum & Veſicæ eſt, Quilibet Homo habet vſneam & grandinem lapidem vero non.

Tartarus ergò ſeu Naturalis ſuperfluitas (quæ mucilago Salis eſt) omnium coagulatorum corporum ferè mater eſt omnium morborum, Omnia enim alimenta habent iuxta medicinam etiam Venenum ſeu Tartaream Mucilaginoſam impuritatem, ex ordinatione Diuina. Sunt autem quatuor genera Tartari, è quadruplicibus Elementorum fructibus nos nutrientibus originem ducentia. Primum genus oritur ex vſu cre-

Digitized by Google

Paracelſus dicit Materiam morborum, Tartarũ videlicet, duplicem eſſe, Bolarem, qualẽ habent lacticinia, carnes piſces & viſcoſum, Bituminoſum, Mucilaginoſum, cuiuſmodi excrementum in ſe habent legumina, caules, radices, frumenta.

Reſolutio Tartari Microcoſmici Tartarum à Nutrimento ſeparans eſt maximum arcanum, ſine qua claudicat morborum Tartareorum curatio vera.

ſcentium *Terræ*, Leguminum, Herbarum, quibus veſcimur. Secundum prouenit ex illo noſtro Nutrimento, quod ex Aqua ſumimus, vt ſunt Piſces, Conchylia. Tertium eſt in Carne Quadrupedum & Volatillum. Quartum e Firmamento, cui Spiritus vini ſua ſubtilitate eſt ſimillimus, quod eſt validiſſimæ impreſſionis, dũ videlicet Aer è vaporibus Terræ & Aquæ ac Firmamenti infectus, nos poſtea etiam inficit, vt videmus in acutis illis & pernitioſis morbis Aſtralibus, Pleureſi, Peſte, Prunella, quos morbos ex ſtellarũ impreſſionibus ortos vniuerſalis medicina potenter expellit.

Quatuor illa Tartari genera, in vrinâ ſe manifeſtant, & dijudicant per artem ſeparationis: Indè liquet, ex quo genere Tartari morbus ſit. Qui ergo cognouit, quibus alimentis quis vſus fuerit, morbũ quoque cognoſcet, aut qui morbum cognouerit, alimenta non ignorabit: Ex quo Elemento morbus, ex eodem quoque curatio.

Si Galenus cum ſuis aſſeclis horum Excrementorum cibi & potus, maximam morborum partẽ in nobis parientium (quę Paracelſus ſub nomine Veneni & Tartari comprehendit) habuiſſet legitimam cognitionem, Cholera & Melãcholia ex Agro medico, iam dudum radicitus euanuiſſent.

Qui neſcit hanc Tartaream morborum materiam à cibi & potus ſuperfluitatibus, excrementiis procedentem, fieri non poteſt, vt ſciat, quo medio fabricator morborum nos affligat,

fligat, machinam minoris mundi destruendo & vitam expellendo: & ignorato Tartaro nescitur quid sit id, quod spiritum coagulationis infringat, & Tartarum à nutrimento separet, videlicet Calor noster Naturalis, seu Calor Solis & Lunæ microcosmicus in nobis existens, quo instar ignis lignum consumentis, digeritur Nutrimentum, & ex illo bonus sanguis generatur, nisi per ægritudinem & debilitationem separatiuæ virtutis stomachi, hepatis, renum impediatur, & tunc confortandus est suo simili, ideſt, Calore Solis & Lunæ macrocosmico si habere possit, videlicet materia simplicissima generata à Deo Optimo Maximo ex spiritu mundi (cum spiritu corporis nostri vno & eodem) ad restaurationem & conseruationem Humanæ Naturæ, vel cum iis rebus, in quibus Sol & Luna potentia est, per artificium in actum deducta, videlicet conuersa in talem simplicem spiritum, qualis est spiritus vitæ nostræ, quod fit per resolutionem & coniunctionem cum Nutrimento: Si verò Archæus nostri purum ab impuro separantis stomachi, hepatis, vel renum inficiatur, aut per externa accidentia vis eorum separatiua impediatur, tunc cum chylo manent Excrementa, & fiunt præter morbos renum, & intestinorum Morbi Stomachici in stomacho, Iecorales in iecore, Arthritici in glutine, neruis, artubus & iuncturis: vnde Podagra, Chiragra, Genubra, ex congelatione videlicet glutinis per spiritum Salis. Ideò Tartarus Elementorum ab Archæo sto

Spiritus vitalis in Homine & Elementalis est vnus spiritus.

Tartarus differt secundùm loca meatuum, oris, stomachi fundi stomachi: intestinorum, hepatis, renũ, vesicæ, carnis, sanguinis, meduiæ.

machi debet destrui, ne fiat Tartarus Hominis, siquidem spiritus Salis, qui est heros & Dominus coagulationis in variis subiectis, offendens materiam resolutam seu separatam à nutrimento & excremento, generat calculum, Tantùm de Tartaro.

Secundò, quod perfectiora medicamẽta nunc, quàm olim habemus, vipotè ex Mineralibus, eorumque præparationes & debitæ administrationes Nigellis Cadmi filiis excitatis innotuerint: Malo nodo malus cuneus applicandus: Ideo ad morbum ferreum Paracelsus adhibere iubet medicamentum conueniens chalybeum, siquidem extremi morbi extrema poscant remedia.

Tertiò, quia hoc tempore Harmonia maioris Mundi cum minori patefacta est cognitaque, ita vt sciatur, quodnam medicamentum ex præstantissimis huic vel illi membro familiare sit & amicum, vt Cerebro Argentum, Sapphirus, Vitriolũ. Smarragdus: Cordi Aurum, Margaritę, Crocus: Pulmoni Sulphur, & sic consequenter.

Porrò quod Paracelsus Galenum offendit, fecit Galenus idem aliis: Hippocrates etiam multa scripsit, quæ hodie à plerisque Galenicis reiiciuntur: Imò nec vulgaris medicinæ antistites inter se conueniunt. Quàm multa sunt de morbis particularibus inter ipsos suis pugnacissimis opinionibus discrepantes, morborumque mechanicos & libros ignorantes controuersa & indecisa discordia digladiata? Sicuti inter Stecchium & Fuchsiũ de Causa morborum continẽtes

tes inter Argenterium & Fernelium de Febribus: inter Gal & Rondeletium de Paralysi, Epilepsia, & Calculo: Inter *Francancianum*, Rondeletium & *Fallopium* de morbo Gallico: inter Altomarum & *Fernelium* de Podagra. Quot millia secundum horum discrepantem methodum morientur adhuc, antequam in Comitiis medicis de Causa gennina dictorum morborum post rixosas disputationes decernatur & medicorum *Familia* in vnum conueniat? Botanicos sæpe numero de Lana plantarum indeciso negotio rixantes, quæstionibus, nominibusque otiosis, se ambitiosa cõtentione fatigantes, nunc breuitatis causa libenter omitto. Otiosum enim esset, istas infinitas & nunquã cessaturas contentiones ac digladiationes hic recensere. Ideò hortor & suadeo, omnibus medicinæ Hippocrat. & Galeni studiosis (in quib. Philosophica vena calet, quique erga medicamentorum præparationem non sunt proteruè animati, & sciunt maiorum inuenta industriæ nostræ non debere præcludere viam, quasi in nobis efficta sit vis naturæ) vt omissis veterum delictis, & aliorum erratis, de mutãdo suo malè instituto consilio commonefacti, vel prudentia eruditi, pedem errore cognito in tempore reducant, & in huius quoq; noui Philosophi ac Medici operibus, non quidẽ superficialiter & perfunctoriè, sed summa mentis attentione legendis occupentur: Nam in hoc studiorum genere apum expertia & industria sequenda, quæ sua de fragrantissimo florum succo mella stipant

Plures opiniones pugnas inuenies apud Agrippam de vanitate scientiarum ca. de medicina.

& colligunt, optima quæque à prauis segregantes, ac vlla tantum tractantes : Idque non eò me eis persuadere velim, quod omnia quæ sunt Paracelsi (si ut è suis scriptis præcocibus quædam ipsemet retractat) tanquam Euangelica oracula venerari debeant, sicuti alios in Ethnicorum placitis adorandis facere videmus, sed quia ad Hippocratis scripta intimius & rectius intelligenda non paruum nobis præstare beneficium & lucum maiorem adferre potest diligens & accurata eius lectio. Illi enim laudādi non sunt, qui sine iudicio omnia damnāt, quæ Paracelsus habet, cùm tamē ne paragraphum legerunt, vel si aliquid eorum perlegissent, tamen ne tertium quidem totaliter intellexissent. Audite Philosophastri, qui spreto nucleo, cortici Philosophorum saltem insistitis, & à Deo non è Chartaceis libris Spiritum Intelligendi literam mortuam Theophrasti & Philosophorum petite. Scripta eius promotione ac impēsis Sereniſſimi ac Reuerendiſſimi *Erneſti* Principis, Electoris Colonienſis, bono publico communicata, aduersariis ansam pronunciandi porrexerunt quod dissensu implicentur euidentissimo, quia Expertis stylo scripsit magico, non vulgo, sed sibi & intelligentibus in schola magica educatis, Sapientiæ filiis, non Sophisticis & auri fame fascinatis & Alchymistis, iusta motus inuidia erga quosdam sui temporis iniquissimos ac inhumanos Medicos & Pharmacopæos, ipsi veneno multoties cum abbreuiatione vitæ insidiantes : Si manifestius scripsisset, tunc circumforanei & vulgares

rès illi Alchymistę medicos omnes superassent, ac artę prostituissent magna Naturę iniuriâ. Mysteria sua sub vulgaribus & variis nominibus occultauit: ideò similitudines pro ipsa veritate nō sūt sumendæ: Medicinæ enim Arcana, id est, VIM DEI latentē, seu *Verba* Magica in Paracelso pauci intelligūt: Ideò natatore Delio & ingenio acerrimo opus habent, & magicum etiā requirunt Intellectum, Mentis videlicet oculum purificatum, qui eorum sententias, & latitantia perscrutetur mysteria, Magiam vbique intelligo Veram ac licitam (non infamem & profanam γοητείαν Vulcano dignam, quam deplorati ingenij & nefariæ curiositatis studiosi Homines sectantur) totius nobilissimæ Philosophiæ absolutam consummationem, maximam operum DEI Sapientiam, plenariámque occultæ Naturæ notitiam, quę obseruato rerum consensu & dissensu conueniente applicatione agentium & patientium incredibilia, communémque Naturæ ordinem excedētia perficere solet. Animaduertent autem intelligentes Lectores Paracelsum ad Magni Hippocratis imitationem & exemplar vtriúsque Medicinæ tàm Physicè quam Chirurgicæ exercitationem coniunxisse: Medicinam enim duplicem statuit, Physicam, videlicet omnium morborum cognitionem, & Chirurgicam, quæ est eorundem sanatio, quæ, instar carpentarij opera, sine manibus pręstari non potest: Neutra enim nisi frequentissimo ægrorum damno & periculo sine altera tutò consistere & exerceri potest: Ideòq; omnē Chirurgū necessa-

riò Physicum esse debere,& vice versa, vt nimirum Integræ sponsæ,sit sponsus Integer: Consuluisse insuper cõstanter Remediorum delectus, eorúmque præparationes & compositiones ipsis medicis faciendas,non aliis temerè committendas.Is enim verè genuinus est medicus, qui medicamenta debitè cognita non Ratione vt Rationales Medici faciunt , sed propria suâ manu præparare,& à veneno & fœculentiis suis separare , repurgare , & ad puram simplicitatem reducere didicit,eâque imperito non committere coco :Sũt enim bona mixta malis,neq. saccharũ fœculentâ impuritate, nec mel venenatâ amaritudine destituitur : præparata postea fide debita acri iudicio humanis necessitatibus legitimè accommodat,vt semẽ morbi euellatur , & hoc pacto omnium ægrotorum querelis fideli celeritate occurratur.Ergò Theoria & Practica,scire & præparare in medico debent cõcurrere,quia Iudicium sine Practica omninò sterile: Laboribus manuũ & Practicâ operatrice discitur medicina,vbi Vulcanus in dies noua ostẽdit &suauissima Remedia , quæ quotidiè natura melius meliúsq. à superfluitatib. purgat , operatori suo Oeconomo tradit:Sed nostri tẽporis Magni Doctores,qui in vulgari arte medica consenuerunt: nolunt esse discipuli & tyrones , fodere erubescunt:Et quia annosa arbor difficulter trãsplantatur,ac veteres canes loris & venationi assuescere difficile est,malunt apertè veritati contradicere , eámque obstinatè canina voce allatrare & mordere , quàm errores suos laborando

emen-

emendare, ne non satis sapuisse, aut ab aliis aliquid melius didicisse videatur: Quamuis autem clament, Chymicum non esse medicum etiamsi peritissimus fuerit, sed qui Iudicio Rationeque (postposita Chymia) singula morbis remedia vsurpare didicerit, tamẽ illi Rationales medici ad lectum ęgrotantis stantes, quo se vertant nesciunt, obstupescunt sæpè & magnorum morborum, quia non curatores, saltem adulatores fiunt, siquidem Ratione non Manu medicamẽta præparare didicerunt. Nolo tamen hîc vllo modo patrociniũ eorum suscipere qui Hippocratis & veterum scripta sine judicio & intellectu rejicientes, Paracelsi quidem discipulos se gloriantur, sed neque in illius Theoria mentem autoris agnoscunt, neq; in artis operibus quippiam laude dignum exequuntur. Sunt etiã quidã Pseudo-Theophrastæ, auaritia & temeritate sua, Diuinam prophanantes medicinam (quæ hodiè multorũ se sine honore sustentare conãtium cogitur esse aratrum) ad fallendum efficacissima frontis impudẽtia, qui fucatis nominib. Theophrasti Remedia se vsurpare jactitãt, tàm Philosophicę quàm Vulgaris medicinæ prorsus ignari, quique contemptis veterum scriptis illotis manibus medicinam arripiunt, nescio quibus Arcanis & Experientils confisi, stulta confidentia quoslibet sine Ratione & Iudicio morbos statim curandos suscipiunt: Imò cùm vix Ignem fornaci rectè subjicere didicerunt, grauissimorum morborum curationes aggredi non dubitant: & dum auaro oculo &

His Receptis fortunâ amissis, tota ab illis euanescit sapientia: Experientia (absque matre experientia Philosophia) incerta est. Tales discunt periculis hominum, & experimenta per mortes aguni, suâque imperitia pecuniam lucrantur.

Thrasonicâ jactantia, omnes morbos persanare se posse ostentant, & gloriantur, magnáque audacia mentiri non erubescunt, ægrotantes, blandissimis desideratissimísque promissis & pretio ampliſſimo accepto, grato quidem, sed falsissimo valetudinis præsagio fouentes decipiunt, ægrísque desertis sæpè aufugiunt, aut morbum simul cum ægro è medio tollunt. Quamuis autem videamus in magnis & difficillimis morbis, vbi omnes sensuum subtilitates obstupescunt, desperata esse omnia Remedia tam Arabum quàm Græcorum, adeóque morborum ludibria: vanas item Indicationes & Analogismos omnes, ita vt Vetularum & Empiricorum absurdis Remediis non sine magna Medicorum ignominia & dedecore frequenter cedant: & multos Galenicos in multis magnis & periculosis morbis ab his circumforaneis & adulterinis Theophrastæis suis etiam illegitimè præparatis Remediis superatos esse constet: Tamen incertam illorum, audacem, temerariam, periculosam, impiam medicandi operam, quáque dubio experimento ægrotantes mortis periculo exponunt, nullus vir conscientiosus approbauit vnquam. Huic malo, vt deinceps obuiam eatur, & inusta medicorum macula ob proclamatam artis suæ incertitudinem deleatur, consultum operæque pretium facient Medicinæ studiosi, qui Musarum sacerdotes & ministri facti sunt, & Musam suam pro conjugio sibi copularunt, in quibus superbia & inuidia nondum radices egerunt, quíque laborem & sudorem

Nulla medicorum turba in ciuitate numerosior.

Otium puluinar Satanæ fugiendum est cùm sit mater nugarum, & nouercæ virtutum, ac semper pro commodo proximi negotiandum.

ſudorem(quibus Dij omnia vendere perhibentur) optatiſſimo cuique otio anteferunt, quia perplexitate & obſcuritatibus quibuſdam non omnibus obuiis Chymicæ medicinæ Theoria Paracelſica,adhuc eſt obuoluta,vt neglecta manuum denigratione, ipſa Remedia, eorúmque præparandi modum à Paracelſo & Chymiatris, Curandi verò methodum Indicationibus & Inuentionibus ſuis conſtantem ab Hippocrate & recentioribus mutuentur:Hac enim via duæ hæ,Veteris & Nouæ medicinæ ſcholæ,ſine contradictione combinari,& in medico ſine errore ſcandalóque notabili rectè conſiſtere poterunt, antiquata prius damnabili noſtri temporis conſuetudine inoleta, qua bonum cum malo indifferenter repudiari ac rejici ſolet. Hoc inſuper animaduertendum, ſi ſepoſita ſuperbia & auaritia probus & eruditus medicus (in quo præter Fiducialem DEI timorem & proximi ægrotantis Amorem Conſcientia & Experientia inſignis requiritur)medicamentum exhibet,illud DEI manum eſſe,ſin vero improbus & indoctus;venenum. Licet vero bona medicorum pars vitam noſtram alienis bonis fraudans, pro ſua inhumana inuidia indignanter ferre ſoleat Medicinam cum ſuis præparationibus deſcriptam promiſcuè cum hominum vulgo communicari, metuens, ne ex illa manifeſtatione publica,ſeu vt loquuntur profanatione,de ſuo lucro aliquid decedat, quia ſecundùm ſtolidam veſani per omnia vulgi opinionem, publicata ſecreta vires ſuas amittere creduntur: murmu-

Paulatim à minoribus incipientes & ad maiora proficientes.

In hoc ſcientiarum contemptu Bonũ amittitur & Malum eligitur.

Summum medicinæ Fundamentum eſt Fides in Deũ firma & Amor proximi, quo deficiente deficit omnis Ars.

Paracelſus non vult medicinam obſcurandam eſſe.

Non quilibet ad Medicinã aptus, nec cuiuis donum Medicinæ datũ, & quamuis omnia Experimenta sint arcana, imperiti tamen Dosin & sufficiẽtiam veram in qua vis Medecina cõsistit, neſciunt: Crocus enim & Theriaca ſi in maiore iuſto copia exhibeantur in venenum abeunt, minore verò inertes ignauæ iacẽt. Et ſic Experientia ſolius medici erit.

rare tamen, & pro gratia mihi Oedipi impretationes reddere deſinent illi luctipetæ, vbi perpenderint, non quemuis, nec à Deo nec à Natura ad medicinam vocatum, illam licet notam ſecundum artem requiſitam, & methodicum ac ordinatum *Doſeos* applicandi modum, ſiquidem vnum ephippium omnibus equis non quadret, nec infirmus enſem inſtar exercitati pugilis tractare valeat (vt taceam reliquas in piè docto medico requiſitas circumſtantias) ægrotanti legitimè adminiſtrare poſſe: Quod ſolius ſynceri, veracis & experti medici officium eſt proprium, qui religioſius, ſanctiúſque eruditus in exhibitione medicamentorum piæ ac venerandæ Antiquitatis veſtigia, & Medicorum Hermeticorum Benedictionis verba ſemper adhibere ſolitorum morem ſequentur maximè laudabilem & religioſum, neque ſe in pietate ab illis ne modicum quoduis opus abſque Diuina Inuocatione aggredi ſolitis patientur ſuperari: Quicunque omiſſa Benedictione aliqua creaturarum fungitur, hanc veluti furto & rapina à DEO creditur vſurpaſſe. Nos CHRISTVM profeſſi in Mirifico Nomine IHSVH offerre debemus: ſic enim ad Coloſſenſes præcipit Doctor Gentium inquiens: Quæcunque feceritis in verbo aut opere, omnia in Nomine Domini IHSVH Chriſti facite, gratias illi agentes & DEO per ipſum. Benedictio igitur DEI per preces impetranda, Inuoca me in die tribulationis tuæ, & eripiam te & glorificabis me, ait Creator noſter:

Cap. 3. ſect. 17 1. Cor. 10. ſect. 31.

An-

Ante omnem igitur medicinam Deus Opt. Max. exorandus, vt medicina ab ipso ordinata tanquam medium Diuinos ac salutares effectus producat, vt glorificetur Nomen eius: Secundò post omnem melioratione ac sanationem nunquam omittatur gratiarum actio deuota, ratione gratitudinis per se, & postea ad euitandam iram DEI contra ingratos: Hæc duo puncta ab omnibus ferè medicis prætermissa sunt, vnde ipsorum infortunia potissimum acciderunt, ac postea culpa in artem est translata.

Notandum etiam, quod quamuis Cathartic um exempli gratia medicamentum æquè efficaciter operetur in improbo sicut in probo (quod Deus propter suam laudem & gloriam ac demonstrandæ suæ misericordiæ ergò permittit) finis tamen in vtroque longè diuersus sit & dispar, huic salutaris, illi nociuus: Cedit enim in maiorem certò subsecuturi grauioris morbi incommodum infideli, impœnitenti, medicmentum qualecúmque sine imploratione gratiæ Diuinæ exhibitum & assumptum. *Siracid. c.39. sect.30.*

Hoc loco etiã obseruetur, quandoque ægrũ optimis & conuenientissimis medicamẽtis adhibitis nõsanari propter has octo causas, quarũ, *Prima* est, Quod Terminus vitæ instet, qui nullo ingenio humano, vel quocumque eius subsidio pertransiri potest. Nullum enim Remediũ corpus corruptibile, à morte, peccatorum pœna & stipẽdio, vindicare potest: sed est res vna, quę corruptionem aufert, iuuentutem renouat, & breuem vitam vt in Patriarchis prolongat. Quamuis autem, vt infra referemus, abbreuiari *Par. lib. de resuscitatione naturalium, fol. 2.5.*

Causa mortis est domesticus inimicus, quē nobiscum gerimus.
Morte tollitur maledictio in Creaturis.
Sirac. cap.10. sect.11. cap.14. sect.18. cap.41. sect.5.

& prolongari possit vita, tamen ob peccatorum pœnam æternæ legis immutabili decreto, necessario tandem moriendum est (conjunctio enim rerum diuersarum adfert necessariam secum dissolutionem) ne regressum in ætatibus (vt est apud Platonem) constituamus: Et in hoc casu etiam vniuersalis ac summæ medicinæ vsus irritus esset, quia conjugium vitæ & mortis, separationi necessitate immortabili destinatum, nulla artificum vel Naturæ industria perpetuum efficere potest: Leges enim Naturæ inuiolabiles sunt: Non ergò petendum, multò minus inueniendum auxilium, vltra Terminum illum vltimum à Deo nobis impositum.

Secunda, Quod imperitorum medicorum ignorantia, medicamentísque pernitiosis eò deductus sit æger, vt bonorum medicamentorum vsu, quod corruptum, pernitiosum & immedicabile malum est, resarciri & sanari nequeat: Et hîc plerunque vocari solent Chymici, qui semper Trophili medici apud Plutarchum recordabuntur, affirmantis hunc perfectum esse medicum ὁ τὰ δυνατὰ, ἔφη, καὶ τὰ μὴ δυνατὰ, δυνάμενος αἴρειν ἰᾶσθαι: nec generosis & immeritis Romedilis gloriosâ ostentatione vnquam vrentur apud Apio indigentes ad infamiam: ὁ γὰρ μεταναστῆν, ἀλλὰ σωζειν χρὴ τὸν ἀληθῆ τὸν σοφὸν: Caueant etiam sua medicamina aliorum venenis admiscere, ne aut pernities bonis, aut salus nocentib. adscribatur, quia dolēdum est tàm execrabilem esse quorundam medicorum inuidiam, vt antequam honorem & laudē alteri expettiori permiſ-

mittant, ad tuendam existimationem vacillantem potius decumbentem aliorum arte sanabilem in extremum exitium præcipitent, ideò etiam à plebe tales meritò Honesti Carnifices vocantur.

Tertia, Quia medicus serò vocatur, quando videlicet Natura succubuit, & morbus vicit: alioquin si in ægrotum agrum, medicinæ conueniens semen à seminatore medico Tempestiuè seritur, principiis obstando, procul omni dubio iuxta DEI benedictionem expectatus resultabit sanitatis fructus.

Quarta, Quia æger non obtemperat: fit enim sæpenumero, vt ægrotus in medicamenta, vel in medicum ea transferat errata, quæ ipse contra Auream apud Ælianum Locrensium legem mala viuendi ratione commisit.

Quinta, Quia quædam Naturæ, seu Proprietates hominum peculiares ad sanationem inidoneæ nec pronæ sunt, sicuti videmus etiam nõnulla ligna propter nodorum abundantiam ita ex naturali defectu & corruptela degenerare, vt nullo modo findi possint: Et multoties Tempus cum Astrorum mala inclinatione sanationi est contrarium: Quicquid enim sanatur ante Tempus, recidiuè obnoxium est: Sola siquidem Temporis hora seu messis dat firmam & fixam sanitatem: Pyrum maturum sponte cadit, immaturum frustranea arboris successione ad casum sollicitatur. Ideò his neglectis, præsertim in cura morborum Astralium, omnia sunt irrita, & frustra instituitur sanatio: Medici etiam dent ope-

In Cura ratio Temporis obseruanda, nã aliam hyems, aliam æstas, atque autumnus exigit.

ram, ne plus periculi sit à medico & medicina, quàm ab ipso morbo, ideò nunquam consulant, quæ in pernitiem vergant animarum & corporis, & præcipuum illorum sit studium, ne noceant vbi prodesse non possunt: Ita bona conseruatur conscientia, quæ perpetua est cordis lætitia.

Sexta, Quia morbi prædestinationis Terminum attigerunt, ibi Naturæ legibus non conceditur regressus, vt in perfectis, absolutis & consummatis, bituminosis, bolaribus, lapideis & arenosis coagulationibus: In ejusmodi enim consummatis morbis frustra est omnis cura, sicuti etiam in cæcitate & surditate innata videre est. Quod enim Natura semel ademit, reparare medicus nullo pacto potest, sicuti corporis substantia male conformata & partes exgenitura transpositæ, mutari nequeunt.

Quod Natura peccauit, nemo potest emendare.

Pauperum, gratuita semper à vero medico habenda est ratio inter cuius virtutes Charitas erga infirmos primò elucere debet. Sir. c. 38.

Septima, Quemadmodum medicos sordida ægrotantium Tenacitas (siquidem nulla pecunia honestius acquiritur, & ægrius numeratur) in officio indiligentes facit: Ita sæpè etiam Aegrotantis Hæsitatio, Diffidentia, Incredulitas, erga diligentissimum medicum, effectum medicamenti remoratur, aut plane operam medentis impedit, vt taceam illos, qui contempto Ordine DEI, nullis medicamentis exigente necessitate vti, sed à Deo sine *Mediorum* per quæ operatur (quamuis sit ipsemet *Medicus*) adminiculo sanari cupiunt. Ordinationi Diuinæ non repugnandum: Ha-

Medicus & Medicina sunt vera misericordiæ Dei.

bemus

bemus Medicinam duplicem Visibilem videlicet Creatam, & Invisibilem VERBVM DEI, qui ergò Medicina sanantur, VERBO DEI sanantur, qui *Verbum* suum contemnit, contemnit etiam Medicinam, & è contra: Dicens enim, Medicina nihil est, idem affirmat nullum esse Deum. Porrò, vt dictum, Animus patientis excitatus, confidendo auidius recipit medicinam: Ideò cum Vitę Venenum sit Tristitia, non sine causa Hippocrates in suis Aphorismis loquitur de Fiducia ægrotantis erga medicum, & ea quæ offeruntur. Firma credulitas, spes indubia, amor & confidentia erga medicum & medicinam ad sanitatem plurimùm conferunt, etiam aliquando vel plus, quàm ipsa cum medico medicina. Fides Naturalis (non loquor de fide Gratiæ ex Christo) ingenita à Deo Patre in prima Creatione, *Imaginatio* videlicet nostra, ita potens est, vt morbos sanare & excitare valeat, sicuti manifestè apparet tempore Pestis, quando ex sua propria Imaginatione, ex metu & terrore generat Basilicum Cœli, intoxicantem firmamentum microcosmicum, è sua superstitione prout fides patiētis adiuuat, Pestis Naturalis fit firmamentalis ac supernaturalis dum videlicet Iliaster seu Euestrum Solis per peccata hominum ad iram & pœnam irritatum propter singularem participationem cum Euestro Hominis, mortalis ob sua delicta per influxum stellarum (Mumiam & Sulphur Hominis microcosmi, omnia macrocosmica venena innata latenter possidentis,

Animus hilaris, iuge est conuiuium. Sirac. c. 38. sect. 19. 20. Cap. 30. sect. 25. Ille medicus plures sanat, de quo plures confidunt.

Imaginatio picis instar se habet, facilè adhæresci & ignem leuiter concipit.

Stellæ sunt virgæ Astrorum.

Par. tract. 2. de pestilitate.

Voluntas & Imaginatio Hominis eſt mater peſtis: Ideò imaginãdo poteſt Homo peſte inficere totam regionem.

ſua venenata malignitatè & ſiniſtro aſpectu incendentium (inficit ac punit, & nulla quàm potens etiam medicina ſit , reſiſtere & iuuare poſſit. Tanta eſt vis Syderei ſpiritus in corpus , vt quorſum ille imaginatur & ſomniat, ipſum corpus ſimul attollat atque traducat , vt videmus in Noctambulonibus. Fideli omnia poſſibilia, quia Fides omnia incerta certificat: Deus nullo modo poteſt vinci niſi per Fidem, qui ergò in Deum credit , ille operatur per Deum & Deo omnia ſunt poſſibilia, quomodo autem id fiat, perſcrutari non poteſt: Fides eſt ſaltem opus , opus videlicet illius, in quem creditur : Cogitationes ſuperant Aſtrorum & Elementorum operationes : Dum enim cogitamus , & cogitationibus Fidem habemus, tunc Fides perficit opus , & ſine Fide nil fit, Fides dat Imaginationem , Imaginatio dat Sydus, Sydus (ratione matrimonij cum Imaginatione) dat effectum vel opus. Fidem adhibere medicinæ dat ſpiritum medicinæ , ſpiritus dat cognitionem medicinæ, medicina dat ſanitatem : Inde ſequitur medicum ex Fide oriri , prout credidit , promouet & adiuuat ipſum ſpiritus, ſpiritus videlicet Naturæ , ſeu ſydus medicinæ. Homo per Fidem Imaginationis ſæpe facit , quod optimi medici cum ſuis medicamentis idoneis nil poſſunt efficere: multoties etiam Fides ſeu Perſuaſio illa plures ſanat, quàm vlla efficacia ſeu virtus medicamenti à medico exhibiti, vt ſuperioribus annis in decantata illa Panacæa Anvvaldina vidimus,

Lege Paracelſ. de morbis inuiſibilibus & de efficacia Fidei Naturæ, qua ex Deo omnia poteſt Naturaliter.

dimus, & nunc in nouô illo medicinali Fonte in finibus Miſniæ & Bohemiæ hoc anno emerſo, ad quem incredibilis infirmorum copia ferè in dies confluit: Cauſa non poteſt reddi alia, quàm conſtans & exceſſiuus affectus ipſius ſumentis, quæ poteſtas eſt in ipſa Anima ſumentis, Pharmacum, quando excuſſo omni metu, aut ſiniſtra Imaginatione fertur in aliquem magnum ſui deſiderij exceſſum. Anima enim Rationalis excitata, & vehementi imaginatione accenſa, ipſam etiam Naturam ſuperat, & per ſuas affectiones fortes, multa renouat in corpore proprio, & ſanitatem vel ægritudinem immittit, neque ſolum in corpore proprio, ſed etiam in corporibus alienis: Qui morſus à cane rabido in rabiem incidit, apparent in vrina eius, figuræ canum: Sic prægnantis mulieris cupiditas in corpus alienũ agit, quando per ſui obliuionem inſtar croci aquam tingentis inficit fœtum in vtero, rei deſideratæ notâ: Suâ enim Imaginatione format infantem, non aliter vt figulus argillam. Timor, tremor, & appetitus ſunt præcipua cauſa vnde phantaſia, æſtimatio, & Imaginatio grauidarum oritur: Dum igitur incipit imaginari, tunc Aſtra Firmamenti microcoſmici, ſeu Aſtra humani Animi, cum phantaſia, æſtimatione & Imaginatione non aliter mouentur, quàm Externa Aſtra Firmamenti macrocoſmici, vbi ſingulis momentis Aſtra aſcendunt & deſcendunt, donec fiat Impreſſio, in qua Impreſſione Aſtra Imaginationis grauidæ mulieris, Influentiam & Impreſſionem fœtui imprimunt, quemadmodum

Ideò Damaſcenus Oportet infirmo ſalutem imprimere & promittere, nec velis vnquam à ſpe deponere, etiamſi ipſe deſperet.

Sunt Impreſſiones inferiorum Aſtrorum.

cælatores piſtillo ſculpto, notam ſubiectæ materiæ, Sic manifeſtum eſt affectus Animi, quando vehementiſſimi ſunt, poſſe mortem inferre, vt legimus in hiſtoriis: Et hoc apud vulgus palam eſt gaudio exuperantiore aut profuſiore triſtitia, nimio ardore vel odio interdum mori Homines, ſæpè etiam morbis diuturnis ex eiuſmodi paſſionibus leuari, quia teſte † Auicenna Natura obedit cogitationibus & vehementibus deſideriis Animæ, & affecto ſpiritu afficitur corpus in quo ſpiritus deliteſcit. Porrò efficacia ſupradictæ Fidei Naturalis manifeſtauit ſe * in muliere illa hæmorrhoidica & Centurione. * Homo ad Dei ſimilitudinem & imaginem cæleſtem quodammodo maieſtatem redolentem creatus, habet magna in ſuis manibus & poteſtate. Quanta enim poſsit conſtans credulitas in Animo imaginando fortiter eleuato ſeu exaltato apud vulgus palàm notum eſt, tanta ſiquidem poteſt, vt & miracula operetur in opinionibus & intenſis operationibus falſis. Hæſitatio autem Credulitatis & Diffidentiæ, non ſolùm virtutem animi operantis, quæ inter vtrúmque extremum medium eſt, diſsipant atque frangunt, ſed etiam omne opus tam in Superſtitione, quàm in vera Religione infirmant, & effectum quæſitum licet fortiſsimorum Experimentorum eneruant: Et quod hoc loco diligenter notetur, Saluator noſter, vt Pagina ſacra docet,

† *in l. de anima Animæ paſsionibus corpus corrumpitur, & animi à corporis motibus non ſunt impaſsibiles.*

Fides hæc Naturalis ſeu Sapientia Creatoris, Creaturæ ad ſimilitudinem ſuam Creatæ impertita, licet poſsit omnia, ſeruare tamen debet Imaginis proprietatem.

Omnia ſunt poſsibilia credenti & volenti: omnia impoſsibilia incredulo & nolenti prout rem cogitat, & per ſinem imaginatur, ita oportet illam fieri.

* *Matth. 19. ſect. 21.*

* *Gen. cap. 30. ſect. 25. 26. &c.*

cet, in Capernaum οὐκ ἐδύνατο miracula edere, quia non credebant, & sua incredulitate ac falsa fide ei resistebant. Sicuti enim Homo nihil potest sine Deo, sic Deus vicissim non vult sine Homine, tanquam suo Organo, Deus & Creatura vterque simul, neuter sine alio. Nemo igitur debet velle sine Deo, quia nemo potest esse sine Deo, in quo sumus, viuimus, & mouemur.

Fides summũ & potentissimum habet inimicum Incredulitatem: nam Imaginatio Fide coniuncta omnia potest. Mat 21.

Octaua. Ne peccata maiora conualescens ægrotus in Deum, proximum, & seipsum, cum animæ suæ iactura committat, siquidem omnis morbus est piaculum, vel hac Diuina innata pœna, vindicta & flagello ad vitę emendationẽ imposterum à iusto iudice vocatur: Vel hac Visitatione Paterna, & imposita cruce patienter ferenda sibi & proximo exemplum sit, ad ardẽtiorem Dei timorem & cultum, quia permittit Deus sæpius, multas quosdam homines & magnas incidere ægritudines, quibus læta sanitas carnis, cum continuatione peccatorũ maximã non sine æternę salutis iactura intulisset ægritudinẽ mẽtis: Sanitas enim sine remissione peccatorum nil conducit, cùm potius sit condemnatio. Insuper peccata debilitant vires Animæ, ita quod impotẽs est ad corporis Regimẽ Naturale: Ideò debilitantur vires corporis & festinãt ad mortẽ. Vel hoc Infirmitatis iugo & freno seu purgatorio salutari in officio salutis pietatis cõtineri solet (quãuis pauci ex Infirmitate emendantur) dũ amputatur ei peccandi licẽtia,

Fata etiam faci in morbis inuestigiles: quod deprehendimus ex denegatione auxilij à conuenientibus remediis exhibitis expectat. Matt. 9. sect 2.

Hiob. 33. sect. 19.

qua fuerat abusurus, diutius in firma sanitate aut vita constitutus.

In sedatione iræ Dei, incipit medicus. Hiob. 33. sect. 26.

Et in his morbis Astrali Impressione resistente & superûm Ira genitis, nulla medicina Corporalis (propter fores Naturæ diuino obice clausas) prodest, sed Cœlestis & Spiritualis, videlicet Pœnitentia seria peccata commissa cordialiter deflere, Iram DEI concitatam Emendatione vitæ & Reconciliatione cum proximo placere, DEO per Cœlestem Animarum medicum Saluatorem nostrum reconciliari, suámque voluntatem iustissimo voluntatis Diuinæ beneplacito, patienter in omnibus deuotè & humiliter, cum firmissima Diuinæ Misericordiæ participatione subiicere. Paracelsus vocat morbos Deales ex Ente DEI qui eiusmodi morbos omnes infligit, & solus per bonos & malos operatur, Sanationem ait Fide fieri, vel finito purgatorio, curationem demum per medicamenta tentandam. Causæ morborum Entis Dei sunt imperscrutabiles, hic curatio debet in Fide quæri, non in Natura: sicuti etiam in cura morborum Dealium, Entis DEI, vel in cura Deifica seu Fideli obseruandus est Terminus prædestinatus iuxta voluntatem Diuinam.

Hæc Philosophia occulta Minerua & hac margarita vnica pretiosissima omnem æstimationem excedit.

VI. DE VNICA ET SVMma Antiquissimorum Philosophorum Medicina.

PORRÒ, quod ad summam illam ac vniuersalem Medicinam attinet Philosophicam, vt au-

auctarij vice etiam hoc addam, non legitur à Diuina Munificentia maius emanasse Donum Sapientiæ: Nec Anima Rationali excepta, qua post Deum in Cœlo & Terra nil admirabilius penſiculari poteſtu, ſublimius, nobilius ac præſtantius ſub Cœlo datum hominibus, quàm hoc ſecretiſſimum ſecretorum Arcanorum Arcanũ, in quo cum ad Planetas inferioris Aſtronomiæ, quorũ imperfectiones & ſordes fortiſſima ſua impreſſione penetrãdo euaneſcere facit (omnem enim Sulphureitatem extraneam & immundam Terreſtreitatem à metallicis & Humanis corporibus ſegregat) tùm etiam ad ſanitatem laborantem & deperditam Humani corporis, igneo ſuo vigore reſtituendam ac conſeruandam, mira Imo omnia fiant, vt nũc præter infinita alia vſum taceam Magicum & ſupercœleſtem, poſtquam finita Radiorũ Solis & Lunæ Influentia Goneticа & quarta ſupra ſuam natiuã Terrã reuolutione, omni creata Poteſtate Influentiali tàm in Elementali mundo, quã Cœleſti aut ſupercœleſti abſolutiſſimè dotatũ eſt: Mirabiliũ omniũ mirabiliſſimũ, ſiquidẽ Deus in ſuis operibus Mirabilis, etiam ſua Dona Mirabilia, in Mirabilibus hominibus occultare conſueuit. Omnis Antiquitas, omnis etiam omnium Gentium & Linguarũ in doctrinæ huius traditione Veritas, conſenſus doctiſſimorum omnium illorum, qui in omni ſæculo ſumma cum admiratione mnltorum & laude vixerunt, hoc ita ſe habere teſtatur: Hoc inſuper præter ocularem multorum ſæculi noſtra inſpectionem ac certificationem ex ſcriptis

Vide Monadem Ioannis Dee Londinenſis, & Rogerium Bacchonem.

illorum, tot Hieroglyphicis, Magicis, & Mathematicis Velamentis, tanta & tàm certa Philosophicæ Veritatis serie contextis statuere haud difficile est. Quis igitur non admiretur & amplectatur tantum Dei summi Donum, pretium studij, operę & virtutis immortale, quod depulso senio reiuuenescentiam, perpetuam sanitatem ac sine proximi detrimento victum & amictum honestum non per vsuram & fraudem, neq; falsis mercemoniis, nec per oppressionem pauperum (vt iam diuites mundi ditantur) sed per industriam operis & manuum laborē, Piis à Natura & Institutione dignificatis pollicetur Philosophis? Absit itaque vt Priscorū exemplo neglecto, talia Dei magnificienda Magnalia, & stupendas Naturæ vires offuscare, aut negare velim (qui enim spernit scientiam, spernit illū iuxta hanc artem verisimam Deus gloriosus & sublimis) aut quod peius, sicuti plurimi faciūt, tanquam otiosorum hominum speculationes, aut inania insanæ delirantísque mentis somnia ac commenta calumniari, qui tamen apud sapientes saltem iudicij sui imbecillitatem produnt, & insciticæ suæ testes publicos aduocant: Calumniantes ergò & ignorantes, quos & Fatuos Philosophi vocāt, ab hisce tàm diuinis Epulis arcendi, vt & delirantes suis Phantasticis somniis penitus relinquendi. Nonnulli hîc arrigent aures, num proprio ingenio fretus ausim etiam de huius quoque præparatione hoc loco gloriari aut ostētationis ergò (vt Theatrici Philoplusti & Philochremati Philosophistæ faciūt) ab solu-

Cotis vice fungens accipi me hic volo veluti Indicē, qui præforibus aliis (quibus prodesse magis quàm mihi ipsi valeā,) inter quod ingrediendum sit ostendit.

absolutam huius artis cognitionem ambitiosè mihi arrogare. Verùm cùm paulò ante lectori beneuolo promiserim, me experta saltē traditurum: nollem hoc loco (quod viri prudentis non est, sed impostorū propriū) de huius rei explorata certitudine vulgò sceleratissimè ementiri. Sacra namq; ac Diuina hæc nō Sophistarū sed Philosophorū Ars atq; Scientia, malè & perperā ab ignaris falsi damnata (siquidē inter omnes artes tàm Liberales quàm Mechanicas nulla tot impostoribus scateat vt hæc) meritò ob admiranda quæ cōplectitur arcana veneranda est, & omnibus aliis sciētiis terrenis anteferēda, à veris medicis, qui spiritu Diuinæ Sapientiæ illustrati honesto victu & amictu contenti & instructi (impossibile enim est indigentē aut non liberū Philosophari) Deum ad Salomonis exemplū nō pro opibus largiendis, sed pro sapientia impetranda (vt aperiatur illis Diuinæ cognitionis armarium) veneratione religiosa precantur: & qui felicitatē suā Cœlo & DEI omnium bonorū largitoris saltem amore metiuntur: quos insuper amor secretorum & Naturæ iuxta Diuinā gratiam promouet & stimulat ad perscrutādum: & qui desiderio scientiæ consequendæ, absq; vana spe lucri aut inanis gloriæ affectatione, nullum subire manuū laborem, honestū, diuturnū & possibilē in DEI Timore recusant: & tātis denique donis absque malignitatis intētione neglecto aridę sitis humanæ fonte, humillimè cū metu & tremore vti ad Finem Magistro Naturæ debitum, Laudem sc. & Honorem DEI, & suam proximique

Sapientiæ Cor in Constantia est.

* Quis enim alteri manum porrigere auderet, niſi Timore DEI, Sanctimonia vitæ, Fide intemerata ac Harpocratica iam dudum multis factis periculis eum cognouerit conſpicuum? Qui deſiderat hanc artem, mancipium aliorum arbitrij & pęcuniæ non exiſtat, & ſolus ſit,

Præbet amicorum nil niſi copia damnum.

Siquidem ipſa etiam ſocij moroſa inhabilitas, arrogans loquacitas, pertinax incredulitas, inuida & deteſtanda infidelitas, Epicuræa tandē indignitas in omni operatione effectum impedit, atque diſturbat. Veneranda Antiquitas vno ore fatetur, à primo homine vſque ad vltimum neminem potuiſſe ſecretum iſtius artis Diuinum adinuenire ſuo ingenio Naturali, ſecundùm Rationem Naturalem ſolam, nec ſecundùm Experientiam, cùm ipſum ſupra Rationem exiſtat, vt quid Diuinum & occultum, atteſtantibus hoc ipſum perpetuis & moleſtis laboribus illorum præſertim qui hanc Scientiam aſſidua lectione & collatione autorum addiſcere inſudarunt: Sed Deum glorioſum, gratiarum largitorem optimum, ſuis fidelibus ſapientibus, & ipſum timentibus ac honorantibus id aperuiſſe & propalaſſe, vt ſuam omnipotentem bonitatem intelligant, recolant & ament, eúmque in ſuis mirabilibus glorificando omnibúſque viribus, ei ſine aliqua ſorditie, vitio aut peccato in Sanctitate & Iuſtitia requiſita inſeruiendo videant, quantum ipſe fecit pro hominibus bonæ voluntatis: Et ſic finaliter qui miſericordia Infinitus eſt, gratiis Infinitis, feruentiſſimo Pietatis & Gratitudinis

* *Sed vbi reperitur Ægyptius ille ales, & laudabimus eiuſmodi Phœnicem. Vide Paracel. in frag. medicis ad Tomũ quartum referẽdus fol. 311. Non datur alicui aditus niſi per reuelationem Diuinam aut per vocem viuentis ſeu oſtenſibilem doctrinam. Nullæ eſt rerum perfectio abſque Diuinitatis auxilio & eius demonſtratione. Sir. ca. 38.*

amore accensi, dignum inueniãt, cuius sanctissimum & tremendum nomen sit benedictum in sæcula.

Hæc vnica & vera via ad omnia secreta est, vt secundùm Saluatoris præceptum ad Deũ omnis boni autorem recurramus.

His collecta mente perpensis, nemini videatur mirum, si inter tot millia quærẽtium (postposito prępostero ordine Regni Dei & Lapidis Cœlestis studio præcipuo (ne vni Naturæ fores ablato retro portam Diuino obice reserentur, Voluntate proculdubio Omnipotentis Dei resistente, qui hominum scrutatur Corda & Renes, suáque munera & dat & subtrahit cui vult. Opus enim hoc nõ in Posse volẽtis, sed in Velle miserentis Dei consistit, qui nouit non expedire omnibus ad salutem, habere cum Sanitate Honores & Diuitias. Et quamuis alicui Horti Philosophici clauis fortè contingat (sicuti scio quibusdam euenisse) attamen propter pessulatã Ianuam, Gratiæ videlicet & Benedictionis Diuinę denegationem & resistentiam, nunquam potuerũt aperire, multò minus intrare, & desideratos Hermeticę Arboris decerpere fructus, mysteriiq; huius suauissimis potiri nucleis. Sic nostro sęculo impostores quidã Verissimũ Fermentũ Philosophicum (ab aliis tamen prępara-tum) illicitis mediis per fas & nefas acquisitum, propter principij ignorationem vlterius multiplicare non potuernnt, siquidem sanctissima hęc scientia tales imperitos Thrasones, nunquã in sua penetralia intromittit. Hoc est illud opus, sub Virginis Philosophicæ Vestimento recõditũ, quod nec frater fratrẽ docere voluit (Idcò vanus conatus Adeptũ Philosophũ pro meritis

ritis,beneficiis.benéuolétia,ſeu quocunque excogitando officiorum genere ad cõmunicationem velle incitare)Hoc eſt illud in Mẽtis Memoriæque Theſauris ſecretiſſimis repoſitum & ſepultum Secretũ,ſuper quo iurauerunt occultiores ſagaci ingenij ſubtilitate genuini Philoſophi(qui maledictionem Dei Sophorúmque poſteris relictam execrationem veriti,de induſtria ſunt ſcabri & ſalebroſi, ne quibuſlibet abſtruſiores ſuos ſenſus proderent,& nobiliſſimã huius Scientię gemmam porcis & ſuibus proiicerent)quod nõ indicarent in aliquo libro:neque aliquis eorum in ſinu cordis hãc cognitionem ſeruátium patefecit illam,niſi intellectum habentibus allegoricè:Ea ſiquidẽ facultas Philoſophis conceſſa,vt quia Rerum Domini facti ſunt, etiam Nomina ad arbitrium diſpenſare poſſint,& ſuos partus pro libitu veſtire: Licet egregiè & ſumma cum ingenuitate veri Philoſophi ſeſe mutuo,vnum eundémque moliẽtes, colentes agrum, perceperunt ſemper,ſicuti in præceptis illorum,tanquam in ſpeculo,ſagacis ingenij viris, à Deo ad eiuſmodi myſteria electis,dignis &in arte iuratis innotuit ſatis:attribuerunt autem illud Deo glorioſo, vt pro ſuo beneplacito inſpiraret cui vellet,& prohiberet à quo vellet:affirmantes nihilominùs ſanctè,neminem adoptatũ finem (poſthabitis omnibus particularibus virtute tingẽdi naturaliter prorſus deſtitutis,niſi è primo fonte progrediãtur) poſſe peruenire,antequam per circularem Elementorum rotam Artis & Naturę beneficio ad

Deus nõ vult omnibus ſcientiam manifeſtare, propter euitationem ſcandalorum.

Hoc nõ creditur,ſed tentatum, cum laboris, tædij & damni lucro circa finem acta probantem certificatur.

In hoc ſe totius negotij cardo vertit, vt Aurum Sale Naturæ Animatum præcipuum fiat ſubiectum medicinæ Philoſophorum metallicæ. Lege 1. cap. Geneſ. ſect. 27. & 28. Tabulam Hermetis Morienem Alanum Rodargirum Monadem Treuiſanum. Lullium. Leuit. cap. 26. ſect. 20.

Magni viri committunt magnos errores. Pſ. 25. ſect. 34.

Hexagoni formam Solis Pinguedo ſeu Sanguis & Lunariæ Ros in vnum coniungantur corpus, quod niſi Deus Altiſſimus voluerit, nunquam fiet, qui vnus ſingulare hoc Spiritus Sancti donum, & impretiabile pretium, & cui & quando viſum eſt ex ſpeciali miſericordia benignè impertitur: Et cui non vult aliquid de ſuis Theſauris largiri, is technis quibuſcunque adhibitis, inuito Deo nil abſtulerit vnquam: Spiritus enim ex gratia procedit, qui quos vult inſpirat. Cùm igitur omnis conatus mortalium ſit irritus, quem Deus non promouerit (niſi quis indubitatiſſimæ huius Veritatis iactura, velit negare Deum eſſe vniuerſi moderatorem, & Creatoris ſui contradicenti voluntati, ſe temerario, giganteo & ſacrilego opponere auſu, Numinisque indignationem cum manifeſto incurrere periculo) mirari ſatis non poſſum, quod noſtro ſæculo, multi magni inutiliter tempus & pecuniam conſumentes viri, cum mundo decipi cupienti ſibi ab aureis circumforaneorum, & contra conſcientiam vitioſorum & mendaciſſimorum impoſtorum pollicitationibus patiantur imponi, non reputantes ſecum, ſine artibus libetalibus & præclaris (quibus illi Philoſophiſtæ Impoſtores qui de Fontibus Naturæ ne guttulam guſtauerunt, prorſus deſtituuntur) nullam myſteriorum perfectam vnquam perceptionem eſſe acquirendam: Suis Phantaſticis & Phreneticis inuentionibus, Gymnoſophiſtæ illi, credulorum hominum aures ditant, pecunia inanes vt reddant loculos, polli-

centur magna & mentiuntur omnia, & nil præstant credentibus incautis aliud, quàm ter què quaterque deceptos semper nouis præstigiis, dolis & fraudibus subtilissimis denuò fallere: à quorum consortio non aliter est fugiendum, quàm à sæuissimis inferni cruciatibus. Et quod potissimum Sapientiam Domini, cuius mysterium saltem apud Timentes eum, in eiusmodi animas malignas & indignas non ingredi, quæ totum vitæ decursum in Vanitatum & Fraudum inquisitionibus transegere, & vniuersum ferè mundum frustratoriis suis Dealbationum, Rubefactionum, Incrustationúmque operibus, dedita opera malitiosè deceperunt. Atque ita illis Pandoræ fabulam ludentibus, nihil aliud tandem contingit, quàm quod euenturum ipsis Alphidius prædixerat, vt consumpto per circulationem cerebro, pro Tinctura colorem, pro Lapide Hermetico saxum vel vitrum, & pro Thesauro carbones ac cineres reperirent: Et quis non admiretur efficacem hanc Impostorum vim transmutatoriam, quæ sapientes in stultos, robustos in infirmos, diuites in paupere s, & pauperes obæratos in desperatos ac fugitiuos tandem transplantat mendicos? Quemadmodum autem Philosophorum Inuidia, erga Artis & Scientiæ filios, non suæ sed DEI gloriæ studiosos, & qui Vitam ad DEI laudem ac honorem, proximi commodum, animæque suæ salutem duxerunt, non extenditur: sic Adeptus seu consummatus Philosophus, Arcanorum DEI custos, operisque dignificationem

Sir. 43. sect. 37. Prou. 3. sect. 32. Sap. 1. sect. 4.

Hæc in lucro perfecto opere sophistico, quia talium fumiuendulorum finis est Puluis & Cinis.

Pietas est clauis ad omnium Arcanorum notitiam per necessaria.

Vide Rodargiri Brittosarmati Carmen in Zodiaco Piscium, contra sacrilegos milites in sacrarium Philosophiæ proteruè & minaciter irruentes.

imitatus postquam Hermetis plusquam viginti annorũ labores Nutu Dei feliciter exegit, metuens crimen Diuinæ Maiestatis læsæ, centies atrocissimam mortem, omniáq; supplicia subire formidabit minus, quàm maximum & locupletissimum hunc Thesaurum Terrenum, Beneficium Dei Perfectum descendens à Patre Luminum (non aliter ac Regnum aliquod societatis impatiens) à Rege Regum ac Domino Dominantium, omnísque iniusti Vindice Tremendo & horrendo, sibi soli custodiendum cõcreditum, per iram aut vim qualemcúmque intentatam, impiis, Filiorum Artis & Scientiæ inimicis aut indignis cum totius mundi pernitie abutendum in sempiternæ maledictionis iudicium, vllo modo publicare, quia scit certissimè à Sancta Trinitate & Christo cunctorum viuorum & mortuorum iusto ac seuero Iudice se grauissimè puniendum, cùm animæ suæ damnatione æternæque salutis iactura, nisi Villicationis & Talenti concrediti rationem sufficientem reddere possit ad formidandum, ante quod omnes stabimus, & expauescendum Tribunal illius Maximi & AEterni iudicis (cuius Terribilis & Ineffabilis Maiestas iure omnibus mortalibus metuenda) qui tẽpore magni Iudicij meritorum factuꝰus examen, nullius malefactoris opus iustificabit, & nullum benefactorem præmiis priuabit: Quando videlicet in die

Nulli hominum carnali reuelare expedit, quia maledictus erit per tanti secreti manifestationem.

Lullius: Qui publicat Artem malam moretur morte: quia à Deo solo donandũ & reuelandũ secretũ est, qui Naturã creauit, & non ab altero: Ipse enim cui vult, & quibus interest reuelari, illis reuelabit, & non aliis, quia est donũ Dei & nullius mortalis hominis.

Hiob. 34. sect. 11, Prou. 24. sect. 12. Apoc. 2. sect. 23. Item cap. 22. sect. 11. Esa. sect 10. 11. Ier. 17. sect. 10, Item cap. 32. sect. 19. Ezech. 33. sect. 20.

Digitized by Google

in die Terroris axes polorum inhibebit, & motus Elementorum ceſſabunt, tunc omnia corruent, ac calor Centri, cum calore Solis cõiunctus omnem corruptionem Elementarẽ conflagrabit, vbi omne malum & impurum inſtar plumbi proiicietur cum damnatis in Abyſſum, ibi omnia ſulphure inextinguibili inſtar vitri inconſumptibilis liquidi indeſinenter ardentis in æternũ ſine cõſumptione torquebũtur: Et omne quod eſt de virtutibus & pura Veritate ac Naturâ Elementorum Ignem Cœli non extimeſcentium, inſtar eſſentiæ puræ clam incorruptibilis, & fixæ in Terra ſerena reſplendente Cryſtallina remanebit, & cum ſaluatis felicibus (inſtar Aquilæ vel Fumi ab igne excitati ſurſum ſublatis) in æternum requieſcet: Quando enim Deus voluntate ſuâ omnia innouando mutabit, ac Cryſtallina reddet, tũc motus Supernæ Naturę morabitur in illis ſine corruptione, Rom. 8. ſect. 19. vſque ad 23. Lege Iſacum Holandum in opere minerali. Vtinam magnates noſtri temporis auro & argento è ſubditorum ſuorũ reditibus ſufficienter ditati, partem aliquam ſumptuum in piè & conſcientioſè doctos retúmque Chymicarum expertos viros erogarẽt, ac è Tribus illis Naturæ Familiis, Animalium, Vegetabilium & Mineralium, vnicuique idoneo & expetenti vnam ſaltem indagandam diſtribuerent, vt ex iiſdem, in quibus vniuerſâ Medicina fundata eſt, Ignis ſeparatione in ſua Tria Prima ſelectiſſima eruerent myſteria medica. Conclaue Philoſophicum

Conſummatio ſæculi per ignẽ. Apoc. 20. ſect. 10.

Mare vitreũ igni permixtũ.

Proprietas ignis eſt impuritatem Elementorum ſeparare.

Digitized by Google

cuiuſdam Principis tali Theſauro pretioſiſſimo & ſaluberrimo refertum, etiam cum Pactoli diuitiis contenderet, ſiquidem inſtar Magnetis ſpectantium oculos ad patefactam occultæ Naturæ opulentiam contemplandam prouocaret & paſceret: E cuius iucundæ & inſatiabilis pulchritudinis intuitu, quæ obſecro & oculorum recreatio, & admirabilis animi adipſum Creatorem eleuatio? Hic videre ſelectiſſimum Vegetabilium copiam Anatomia Harmonica corporis noſtri correſpondentem membris, veſtimentis detractis mira & gratiſſima varietate in ſua Tria manifeſtatam, & viſibilem factam: illic Animalium: iſthic Mineralium & Metallorum: *Dianam* videlicet *Triunam* nudam, tot varietatis coloribus & Forma in vnaquaque claſſe ſemper Triplici *Mercuriale* Limpidiſſima, *Sulphurea* ſeu Oleoſa Coloratiſſima, & *Salina* Candidiſſima reſplendentem; quæ ſe alioquin ab inquinato mortalium intuitu veſtire ſolet, & hominum cœtus in hac mundana ſcena, non niſi tecta ingredi cupit: Opus certè magno Rege & Principe dignum: FRANCISCI Primi Galliarum Regis, Philoſophorum & literatorum virorum maximi Fautoris, laudabile vnum è Tribus, ſed morte præuentum propoſitum. Et hoc Talento (reſeruato ſibi ad ſuos vſus fonte ſolo, riuulos verò ſuperfluos deriuando foras) Deo in proximo egeno & ſuis membris benefacere, an non Humanitatis & Liberalitatis opus, ac Eleemoſynatij in hoc magno Hoſpitali Pietatis officium

Pulchritudo omnis ſiue corporea ſiue incorporea, nihil aliud eſt quàm Diuini vultus atque Luminis ſplendor, reb. creatis inſitus, per formoſa corpora relucens ac refulgens, & amantes omnes inſtar Dei imaginis ſtupeſcere compellens.

Quantum enim Res in ſe habet Luminis tantùm etiam habet Numinis. Ex Dei Lumine reuelantur ſecreta & abſcondita pateſiunt.

officium omni laude ac ſempiterna memoria digniſſimum? Et hac via in Timore DEI & Amore proximi progredientibus, ſine vllo dubio Luminum Pater (à quo ſolo tanquam efficiente Principali & Finali omnium Creaturarum & operationum cauſa, omne bonum Donum poſt vitæ emendationem petendo, quærendo, & pulſando impetrandum eſt) pium & laudabile propoſitum (Timentium enim eum facit voluntatem) longè majoribus & fortè inſperatis cumulatè coaceruaret beneficiis: Hæc enim ſola ſemita non tantùm ad omnia Naturæ optata Arcana perueniendi eſt Regia, ſed quod omnium potiſſimum ad ipſum Vniuerſi opificem, quo *Vno* omnis *Bonitatis* Diuinæ *Oceano* Infinito per Regenerationem (alteritate per vnitatem abſorpta) in Sabbatho Sabbathorum ſeu Iubilæo Æterno cujus gratia creati ſumus comprehenſo, attigimus ſuffragante Diuina Clementia ſcopum & metam veram, cujus fruitione plenario olim non aliter delectabimur, quàm ærumnoſus exul & peregrinus (per varios vitæ caſus, per ſaxa, per ignes, per ſentes & vepres agitatus) legitimæ tandem patriæ reſtitutus: ſiquidem Dulcia non meruit, qui non guſtauit amara: Sine Cruce & morte ad amiſſa bona reditus fieri nullo modo poteſt: nec Deus vult Hominem mortalem à ſe nunc peregrinantem ad immortalem beatitudinem & gloriam delicato peruenire itinere, ſed

Sine eo enim nihil boni & perfecti attingi poteſt, Pſ. 145. ſect. 19.

Prou. 10. ſect. 24.

Diuina fiducia neminem ad benè agendum deſtituit.

Qui nouit Vnum, nouit Omnia, qui diſcit Multa, diſcit Nihil. Sir. ca. 34. ſect. 12. 13. 14.

Beatitudo conſiſtit in apprehenſione ſummi Boni. Deus eſt immutabilis Quies, ad

quam omnes Creaturæ omni conatu anhelant & gemunt.

per Ignem Tentationis & Tribulationis, cum tristi & amara morte, quia Coronatio & lachrymarum absterſio demum ſuperatorum hoſtium victoriam ſubſequitur, digna enim eſt & majoribus præliis Vita æterna.

Leu. c. 25. ſect. 23.
Tob. 12. ſect. 13.
Sir 2. ſect. 5.
Sap. 3. ſect. 6.
Prou. 17. ſect. 3.

Quamuis autem, vt ad ſupremam medicinã reuertar, aduerſa fortuna me honeſtę ſynceriſſimęque Veritatis ſemper ſtudioſiſſimum multoties ad ſupremi illius Philoſophici ſacrarij penetralia (non auri argentiq; faciendi gratiâ, ſiquidem poſtpoſita habendi ſatagẽtiâ pauco cõtenti ſat diuites ſunt, ſed ardore quodam medicinæ Veræ conſequendæ & iuſto admirandorũ DEI operum deſiderio) fruſtra licet aſperantẽ & anhelantem nõ ſolũm nõ deduxerit, ſed neſcio quo meo ſiniſtro & infeliciſſimo fato etiam factum fuerit, vt quo feruentiori conatu animi, ſecretiſſima illa ſtudia ſectatus fuerim auidius, eò obtrectante maleuolorũ Inuidia & Fortunæ fluctibus hactenus jactatus fuerim acerbius, æquitatis neceſſitas exigit, quandiu vltẽsius non datur, ipſa me tantæ Rei cogitatione ſola & recordatione ſaltem conſoler. Quid, cui, quãdo, & quantũ, nouit ipſe Deus, cujus Nomen glorificetur, & in Æternum ſit benedictum: qui ſæpè bonus auertit, poterãt quę fortè nocere: nec vitam illorum miſerá expetendã eſſe reor, quib. felicitas damno ceſſit & nocumentum indè ſuſceperunt, vnde beneficium debeant reportare: & qui ſumma in fortuna, vbi jam felicitatem illis Fatorum indulgentia majorem tribuere vix vllam potuiſſet, propter compedes in-

Sine certamine & Pugnæ non peruenitur ad Patientiæ Victoriam & Coronam, per Anguſta itur ad Auguſta.

Num. c. 11. ſect. 33.

ſectas

iectas fortunam desiderant : & quibus Deus quædam largitur ad pœnam iratus, quæ beneficij loco negare solet propitius. Attamen cùm opera DEI sint anuncianda, & celebranda, & vt hoc monumento relicto constet olim, nostri quoque seculi hominibus felicitatem suam posteris non inuidentibus Beneficentiam illam Diuinam non fuisse negatam, in Veritatis attestationem & subsidium, non possum hoc loco non meminisse singularis illius Diuinæ erga me Clementiæ, quod mihi non sine manifesto superùm fauore ceu oculato testi, in peregrinationibus meis isthæc fortuna compluribus expetẽtibus denegata contigerit, vt illam intueri & gustare licuerit, apud quendá Heliocantharum Borealem. Vnde diu maximo Naturæ per artẽ miraculo cum stupore attonitus, inter varias & multiplices Inferioris Astronomię metamorphoses (viâ Antiquorum Humida nondum tamen intensè ad Basiliſci oculum exaltata) in frigido factas, mihi hoc vnum prodigium, omnium mirabilium superans admirationem cum primis stupendum & spectatu dignissimum fuit, quod vnica illius Laticis exhibita gutta (in quâ tanquam penuario omnium corporum Cœlestium & Terrestrium dispersæ virtutes admirando artificio inuisibiliter coaceruatæ, imò in qua totus mundus Astralicè concentratus erat) hominem deploratæ valetudinis & morti vicinum sua Ignea, Astrali & Cœlesti Natura Inuisibili, influendo Cordi radium Vitæ Naturalis, Vitæque organa renouando, & defunctam

Ps. 78. sect. 31.
Ps. 104. 105.
Tob. 12. sect. 7.

Basiliscus Philosophicus instar Fulguris oepentè & ex improuiso cõburit, quod quacunque metallum imperfectum, & subito aliam formam nouã producit.

Naturam (per accidentium ęgritudinem cauſantium remotionem) reparando, vna nocte ad firmam & perfectam reuocarit incolumitatem : Corpora enim Humana ſubitò & quaſi miraculosè, à quibuſcúnque infirmitatibus deſperatis (ſecundùm Deum videlicet, nam multi morbi ſunt innata pœna Diuina, quorum curatio in Natura non quærenda) Regalis hæc, & omnium aliarum medicinarum Imperatrix reſurgere facit: ſiquidem totus hic nouus mundus regeneratus, paruum veterem corruptibilem mundum, hoc eſt, Hominem virtute Regenerationis ſuæ renouare, quicquid in Humano corpore læſum reſtaurare, ſuperfluum conſumere, defectum reſarcire & totum microcoſmum in verum Temperamentum reducere, & in illo conſeruare potis eſt, vſque ad pręfinitum mortis Terminum, ob peccata mortalibus impoſitum.

Meritò igitur Indagatio illius omnibus Veritatis ſtudioſis deberet eſſe commendatiſſima.

Contra mortem nullus medicus niſi Chriſtus.

Eodem Spiritu mundi, eodem Calore Solis & Lunæ, quo humana corpora, ab infirmitatibus & accidentibus mundantur etiam metalla imperfecta & impura abſque nouo geueratio-nis & corruptionis motu, per ſolum alterationis modum, & accidentium, eorum ægritudinem cauſantium remotionem (cùm metalla non ſpecie ſed accidentibus ſaltem differant) Verę Sanitati, quæ eſt aureitas, reſtituuntur.

Vulgaribus noſtris, emunctę licet naris Athenienſibus, has Vulcanicas metamorphoſes, & hanc DEI Virtutem Naturæ coniunctam neſcienti-

ſcientibus, ac medicinæ Ethnicæ admiratoribus, qui excuſandæ inſcitiæ ſuæ cauſa ineptè ſatis Prudentnm dicta pro fabulis & figmentis habent, non mirum, cùm intellectus intelligẽtium, nullis præceptis aut traditionibus fatuorum hominum obfuſcatus, vix apprehendere valeat, ſi hoc propter tantorum myſteriorum proclamatam incertitudinem videbitur vt ignorantibus & meritò non notificandum ſecretum incredibile (quamuis verò verius ſit) quia de Calore *Solis* & *Lunæ* in ſua vita nil audiuerunt vnquam: multò minus quod Magiæ Mechanicæ beneficio Elementum *Terræ* ſupra Aquam natare poſſit. Hoc ſcire verè Philoſophicum eſt, medico Aſtrali cum primis neceſſarium, quorum nullus ad vllam mirabilium effectuum operationem vel cognitionem pertingere, nec niſi huic Scientiæ adhæreat de ſua arte certus eſſe poteſt, præſertim in deſperatarum infirmitatum noſtri corporis cura, quatuor videlicet omnium morborum monarchis, Epilepſia, Podagra, Hydrope, Lepra. Hæc quatuor ſumma morborum genera Paracelſus operibus demonſtrans ſe à Deo medicinam edoctum, cum Chriſti non Dæmonis adiutorio mirifica arte ſuſtulit, non obuiis & tritis noſtris Medicinis purgantibus, ſed pauciſſimis conceſſis Reſtaurantibus ſeu Regenerantibus, quibus Natura renouata poſtea omnia noxia ſua ſponte expellit, ſicuti Epitaphium ipſius, Salisburgi, poſteritati veraci-

Hæc dubitatio, incredula, quia pauci reperiuntur qui firma conſciẽtia credũt artem eſſe verã, lucro potius quam dãno vt antea maioribus ſic deinceps poſteris omnibus cedet. Ea enim ratione proſpicit Deus verè Philoſophantium ſecuritati. Exo. 32. ſect. 20. Hiob. 14. ſect. 19.

Non eſt Chriſtianum Diabolo maiorem poſſibilitatem & vim aſcribere velle, quàm Infinita Diuina Sapientia & Omnipotentia.

ter,ſatis ſuperque teſtatur. Omnes infirmitates prouenientes ex humorum corruptione quantumcumq; graues & deſperatæ curæ hâc medicina vniuerſali (inſtar dolabri dedolãtis omnis generis ligna) ſanantur , niſi infirmus fuerit in vltimo Termino ſibi à ſupremo Ente conſtituto:vel morbus præter Naturam à Deo pœnæ loco,& afflictionis ſingularis,immiſſus. Nemo autem hoc peculiare ac Cœleſte Donum,vt ſupra dictum,vſurpare poteſt,niſi is,cui Deus ipſe cõtulerit,qui ſolus & obſcuritatem horum myſteriorum illuminat & claritatem offuſcat , vt neque planiſſima quis intelligat,niſi ab ipſo illuminatus fuerit,neque obſcuriſſima quæq;non conſequatur,ſi ab ipſo illuſtrata fuerint: Tanta enim facultas à ſummi Creatoris affluenti &peculiari Gratia,venit.Ideò Lullius diuinus ille& perfectiſſimus Philoſophus meritò cõcludit,oportere inter Artiſtam & Deum cauſam primã, abſq; contrarietate concordantiam eſſe;vt primus motor,tãquam Forma principalis moueat Intelligentiam,id eſt,Artiſtæ Animam, ad Veram Intelligentiam,vt patefiat ſibi id, quod eſt occultum in magiſterio huius artis. Benedictus erit ille,cui Dominus Deus inſpirare volet Dona gratiæ ſuæ : Nam Dominus eſt Cœli,qui ſcit Cor illius in quibus Forma & modo vellet vti. Videmus nihilominus peccari interdum nõ ſolum ingratitudine erga Deum,verum etiam miris & Adepto Philoſopho indignis erga immeritum proximum technis:quibus olim aliquot clariſſimi viri & noſtro ſæculo duo diuerſarum nationum

Verorum medicorum præcipuum Fundamentum & Scopus, quia non prima ſed ſecunda natiuitas condu-cit.

nationum manifestati Philosophi, dono DEI contra horrendissima Philosophorum Anathemata abutentes, sibi postea (siquidem quilibet secundùm dexteritatem suam à spiritu sydereo causatam ac excitatam suæ fortunæ faber est) cum perenni Nominis sui dedecore iuxta immeritam Verissimæ Artis Philosophicæ proclamationem, dolendum & commiserandum attraxerunt exitium, DEI iusti Vindicis Irâ (tam ob arrogantem superbiam, loquacitatem pœnâ & pœnitentiâ concomitantibus prouocantem, quàm ob impostarum fraudes ad primi silentij Harpocratici rupturam, securitatis suæ gratia vicissim tegendam commissas) misere consumpti & refrænati.

Origo magisterij Philosophici.

Secus faciunt plurimi qui de perfectione quamuis imaginaria saltem apud alios glorianter, & ita sua credulitate ac persuasione se impediunt, quominus discendo vlterius proficere possint.

Antiquiores peritiorésque felici sydere nati Philosophi, Hermetis scientiæ inuentoris filij, apud quos nil Veritate antiquius, nil turpius Falsitate atque deceptione, & quibus semper sine teste multitudinis imperitæ tutius operæpretium fuit in *Receptu Esse* quàm in *Fronte* videri aut haberi: quíque sui memoriam nulla labe contaminatam ad posteros transmittere conati sunt, non vt multi nimium creduli opinantur, quod imaginationibus suis friuolis decepti, alios vicissim voluerint decipere, quod non cadit in virum probum: Hi inquam Naturę non publici sed occulti Secretarij, in Naturali Lumine in ipsis vigente, pro viribus sibi diuinitus concessis Rationem ducem optimum secuti, omnes summa tum animi tum corporis intentione ad Virtutis vnum eundémque potius

Deus primo sæculo se per Lumen Naturæ manifestauit.

tendentes ſcopum, nil majoris eſſe gloriæ ſunt arbitrati quàm Prudenter & Quieto Silentio juxta DEI Timorem & Amorem proximi *Mente* rectè *Sana* in *Corpore Sano* tranquillè gaudere poſſe: Hæc eſt Philoſophia Adepta, quam Paracelſus in Tinctura Phyſicorum explicat Vitam diuturnam & ſanam abſque omni infirmitate, vſque ad mortem Naturalem, eiúſque vitę longæ honeſtam ſuſtentationem in hac ſcilicet miſeriarum valle, vt ſcilicet DEO abſque indigentia & proximi detrimento inſeruire poſſimus: Hanc quidem felicitatem, multa licet ſint animi & diuturna quadam auiditate venati plurimi: eandem tamen nec alio in medio, nec artibus vllis ſe adepturos vnquam, niſi per admirandam abſtruſiſſimámque complexionem quandam omnium totius Creaturæ in vnica quadam maſſa confluentium & concurrentium virtutum (Vlâ ſaltem Regia illa ac Ratione Philoſophica præſtandam) exiſtimarunt: Omnibus his virtutibus ſpiritualibus, actiuíſque qualitatibus, magno ingenij Artíſque beneficio inſtar mundi minoris in vnam Maſſam (quam Lapidem ſeu Puluerem ſuum vocare conſueuêre) coaceruatis & concentratis (vnita ſiquidem vis fortior diſperſa) præter *Mentis* ſuauiſſimam quandam & mirabilem illuſtrationem (eſt enim Lux Naturæ in Tenebris mundi coruſcans) omnium item rerum Naturalium & Cœleſtium ſecretorum ſcientiam, operationémque perfectam, imò juxta omnium Rerum affluentem Abundantiam, Sanitatis beneficium legitimo

Artis induſtria Naturæ defectus vt ſuppleatur neceſſe eſt, cùm Natura ad ſui perfectionem ſemper tendat, laboret & anhelet, ipſa ſua indole.

Prouerb. 3. ſect. 16.

legitimo hujus ſummi & admirandi Magiſterij vſu ad miraculum vſque conſecuti ſunt: Cujus in ſuis monumentis ſcriptis noſtri prædeceſſores Philoſophi, in ſchola Hermetis enutriti, licet in reticendo artis ſecreto, conſtanti Taciturnitate planè elingues (ſcientes videlicet quibus periculis artium arduarum Indagatores & Secretarij Naturæ publici ſint obnoxij, vt ſemper de ſalute vel quiete deſperabundi, peruagari cogantur) hanc tamen Rationem tradere ſolent: quod ſumma illa Medicina per artificium Naturæ lagaci Scientiæ Magiſtra cooperante, vt jam dictum, prę parata, ſit Vita & Lux illuminans & viuificans Balſamum noſtrum, hoc eſt vitę ſpiritum ſeu vaporem cœleſtem non viſibilem: ſit Vitæ noſtræ Eſſentia: Quinta Eſſentia ex 4. Elementis compoſita, in qua ſunt actualiter omnia Elementa, cum omnibus ſuis actibus, cum concordantia maxima, æquatione vera, ſecundùm omnem Naturæ poſſibilitatem æquata & Catena aurea ligata, abſque aliqua contrarietate: ſed omnia aggregata in tàm ſubtili Materia & Forma tam ſubtili, & tam ſimplicitati propinqua reſpectiuo modo, ſicuti in Fulgure & in Baſiliſci oculo, vt per Experientiam patet, in curatione morborum & metallorum metamorphoſi: Hæc res ita ſe habet reſpectu quatuor qualitatum corporis, ſicut ſe habet Cœlum incorruptibile reſpectu quatuor Elementorum. Hanc Quintam Eſſentiam, viuificantur autem Elementa cùm in actum ſuum Vitæ Naturalis nil aliud eſt, quàm actus Elementorum.

Sub Anathematis pœna, non ſunt auſi loqui niſi in picturaverborum Ænigmaticorum, quia non habebant licentiam à Magiſtro Naturæ, ne ſibi ipſis periculũ accerſerent aliiſque maleficij anſam præberent. Prou. 10. Sect. 14.

Excitat motum in corporibus, & viuificat Elementa excitantur: nõ

Vita Rerum Naturalium est Lucis Idaalis vnio, cum Cœlo Terráque pariter Idaalibus. Hac ex arte omnium pene rerum notitia, & hoc in Lapide vniuersa rerum natura elucet. Tinctura est Q. Essentia de microcosmo ad primum perfectissimum esse, & vnarium numerum Cabalisticum quam proximè accedit. P. vocat Balsamum perfectum, perpetuum, Catholicon Physicorum: Defensiuum senectutis, medicamentum vniuersale, quod instar Ignis inuisibilis omnes morbos consumat.

sentiam vitæ radicem creauit Altissimus in Natura, ad conseruationem quatuor qualitatum corporis Humani, sicuti Cœlum ad conseruationem vniuersi. Est ignis cœlestis non vrens, anima & vita Creaturarum omnium: subjectum in quo præter Elementorum vires & operationes, omnes Firmamenti, etiam cœlestes virtutes, tàm stellarum Fixarum, quàm Planetarum, inuisibili modo infunduntur & exprimuntur, siquidem omnium corporum cœlestium Influxus, qui sub lunaribus vnicuíque particulatim communicantur, hi in hoc vno concentrantur: Theatrum secretorum Luminis Naturæ totius: Speculum mysteriorum DEI, & Miraculum vniuersæ Naturæ: Totius mundi machinæ Quinta Essentia, & totus mundus Regeneratus, in quo totius Naturæ Thesaurus jacet: Subiectum & Instrumentum omnium Virtutum Naturalium & Transnaturalium: Filius SOLIS & LVNAE, qui suo ascensu in Terram omnes vires superiorum & inferiorum adeptus est: Habitaculum omnium Formarum metallicarum, mineralium & vegetabilium, à DEO sub LVNAE globo creatarum: Imò quod sit verè spiritus vitæ penetrans omnes alios spiritus, cum spiritu corporis nostri planè vnus & idem: Vinculum inter Corpus & Animam, quo delectatur illud super cœleste, retinetúrque ne fugiat à corporeo carcere, vt enim pax fiat, inter istos inimicos Animam & Corpus, Balsamo Vitæ medio opus est ab Externis petito quo Internum instauretur;

ad re-

ad retinendum vel ſuſtentandum Ignem Vitæ longæ, ſine quo fomite recedit à corpore non ſecus atque à lychno flamma, deficiente oleo: Materia ſimpliciſſima generata à Domino Opt. Max. ex ſpiritu Mundi, ad reſtaurationem & conſeruationem Humanæ Naturæ, cunctis noſtri temporis Medicis prorſus incognita: Non enim in Scholis illorum prouenit, qui Templum Apollinis, non per debitum Oſtium, ſed per Tectum diuinum irruentes, ſedem illius occuparunt, veluti Scribæ olim & Phariſæi ſedem Moiſis: Et dum ſcientiarum claues in captiuitate iniqua detinent, ſuis placitis nihil efficiunt aliud, quâm vt ſiniſtrè docentes, ipſi non ingrediantur Naturæ Academiam, & alios rectè diſcendo ingredi cupientes, ſuis dehortationibus pernitioſis in laudabili remorentur curſu, ita vt nunquam ad Veritatis cognitionem perueniant: & vbinam ea lateat neſcire cogantur. Quia verò omnium morborum corporalium origo vera ſecundum ſaniores medicos eſt Naturalis proportionis Priorum Trium enormitas (ſeu vt cum medicorum vulgo loquar Immoderatio & Intemperies quatuor Elementorum ſeu Humorum) ex quibus corpus Humanum compoſitum ægrotat & bene habet: hæc autem ſupradicta medicina, quæ in ſeipſa eſt Creationis noſtræ materia, ſit congenea & vniformis ſubſtantiæ, in æqualitate conſiſtens, anima ſubtiliſſima ſecreta à fæcibus, & veluti ſimplex Elementorũ ſubſtantia, Quintum eſſe ſeu Virtus Quinta

Hanc Q. Eſſentiam Animarum mediam Naturæ Veteres illi rerum conſultiſſimi vocauerunt.

de puriori Essentia quatuor Elementorum resultans, purificata, incorruptibilis, comparatur cœlo, nec admittit vllum malignum spiritum sed fugiunt ab illa: Et quia Temperatę corruptioni seu putrefactioni minimum obnoxia est, ideò quantum per Naturam possibile est omnẽ corruptibilitatem accidentalem, è qua infirmitas prouenire potest, expellit, ac per omnia membra interiorem instaurat vigorẽ, morbósque Trium Principiorũ exaltatione factos, reconciliatione iterũ curat: Sanitas Hominis in concordantiâ & vnione Trium substãtiarum Primarum consistit: vbi verò exaltantur & per Astra incenduntur, sequuntur bella intestina: Et quia tres Primæ substantiæ morborum volatiles sunt, Ignis Essentiæ morbum consumentis & purũ ab impuro separantis cedũt. Insuper illa Virtus Quinta corporis Humani Elementa seu Humores in pace & fœdere Harmonico colligat, & inæquales æquando ad verum Temperamentum reducit, calorémque insitum ac humidum substantificum corroborat, Vitæ oleum & igniculum cœlesti suo vigore in æqualitate conseruat (quandiu enim Radicalis Humor, Balsamus Vitalis, & Vitæ nostræ Nectar pretiosissimum, siquidem consortatiua vis corporis Humani & Animalium ex spiritu Vitæ procedit, manet in sua quantitate, non sentitur morbus) ægrúmque sanitati ac temperiei restituit, Naturam ipsam suo in esse retinet, & Nectar Vitæ nostræ in bono & laudabili cõseruat

Quando Elementa purificata reducũtur ad puram & æqualem simplicitatẽ, tunc habetur Medicina prolongandi vitam, quia sic Elemẽta sunt æqualia: nam inæqualitas & dominium vnius in alterum generat morbos.

Sanitas consistit in Temperato corpore.

uat Temperamẽto,sícque ad mortem vſq; Naturalem (id eſt, ad eum vitæ terminum quem Omnipotens Deus Homini propter inobediẽtiam tam primi parentis, quàm cuiuſq; propriã inſtituit)à morbo tutum atque integrum cũ luuentutis nitore & Tempore conſiſtẽdi(quæ eſt ætas pulchritudinis & Fortitudinis Humanæ) conſeruabit præ diſpoſitum hominem, qui illa prudẽter & cõuenienter cum piâ Nominis Diuini inuocatione vſus fuerit,modo corporis cõſtitutio & cõplexio eius ſupra mõdũ non ſit læſa.In hac ergo Q.Eſſentia & Spirituali Medicina,quæ eſt de Natura & Calore Cœli,& non in noſtra Mortali & corruptibili,poſſibile eſt,Verum medicinæ Fontem,Conſeruationem Vitę, Reſtitutionem ſanitatis,Renouationem iuuentutis depercitæ,& ſerenæ valetudinis optatum inuenire: ac Naturaliter loquendo, nulla eſt in toto mundo hac vera Philoſophorum Thetiaca melior medicina Balſamica, quæ inſtar Elixiris vitæ ſuperlatiua & vltima corporis Humani cõſolatio eſt,omnes actiuitates conſeruans in Natura humana & vires ex Naturæ defectu diminutas reſtaurans : In omni enim genere vnum quid eſt,quod primum in eo genere gradum tenet, quia ergò hæc Medicina genita eſt ex incorruptibiliori & efficaciori materia, quæ ſub cœlo ſit,Anima vel Spiritu mundi, nimirũ omnium Cœleſtium,& Terreſtriũ vires in ſe cõtinente, ideò primum teneat gradum in ordine medicinarum, & hac ytẽs Homo,cum aliorum

Nemini videatur mirũ quod ad Solis cœleſtis Luiũ deſiccantis & Ceram liquefacientis exemplum,actus ſolus, vnius Rei, non quo ad ſe, ſed ſecundum Recipientis Naturam, variè diuerſificatur.

cibotum moderatione, poterit ad Veterum Patrum ęrates accedere. Ex duobus SOLIS & LVNAE fontibus, vt doctè differit *Suchtenius*, oritur Spiritus mũdanus Naturalis & Vitalis cuncta permeans Entia, omnib. vitam & consistentiam præbens, per quem vt Mediatorem omnis occulta proprietas, omnis virtus, omnis vita propagatur in inferiora corpora, in herbas, in metalla, in lapides, in animalia: ita vt nihil sit in toto mũdo, quod huius spiritus scintillâ careat vel carere possit. Hic spiritus Cœlestis, cum Naturali nostro spiritu vnus & idẽ, cùm in nostro corpore fuerit in debito statu nõ diminutus aut per tres extraneas impeditus, est Calor iste noster Naturalis, quo omnis Resad sustentationẽ & multiplicationem indiuiduorum digeritur: Digerit enim Nutrimẽtum ab Homine assumptum, & generat bonum sanguinem in omnib. membris: Sanguine existente puro existit & spiritus Cordis Vitalis fortis, purus & sanus, sicque totum corpus rectè & sanè viuit: Si verò impeditus per ægritudinem fuerit. quo minus hoc suum officium faciat sequitur mala decoctio nutrimẽti: Inde generatio impuri sanguinis, ex hoc spiritus Cordis vitalis debilitatur. Vnde oritur Senectus Oblivionis domus, tandẽ sequitur plenaria extinctio, cõsumptio & dissipatio spiritus illius quæ Mors est Naturalis: Vt ergo cõsumptio & dissipatio dicti spiritus (quatenus per Naturã licet) vitetur, augendus & cõfortandus erit spiritus ac calor iste in corporibus Humanis existens Naturalis sic diminutus vel impedi-

Calor Naturalis quo digeritur omnis Res ad sustentationem, & multiplicationem Indiuiduorum est Calor Solis & Lunæ Spiritus est Vita & Balsamus omnium Rerũ Naturalium. Vita hominis est Astralis Balsamus, Impressio Balsamica, Cœlestis & Inuisibilis Ignis, Aër Inclusus, & Tingens Spiritus Salis.

tus, quò fortius & melius ſuo officio fungatur.

Cùm autem omne agens cùm agere cœperit, non ad inferius ſeipſo mouet, ſed ad ſui par, ſimile & conſentaneum: Confortatio etiam hæc fieri debebit per ſuum ſimile, nempe per Caloremillum Cœleſtem Solis & Lunæ, aliorúmq; Planetarũ, vel cũ reb. iis, in quib. Virtus SOLIS & LVNÆ potentiſſima eſt plurimúmq; abundat, minúſve cohibetur à materia: Hæ enim res citiùs & perfectiùs agunt, promptiúſque generant ſibi ſimile: Imò quod faciliùs etiam ex iſtis ſpiritus vel Ignis iſte ſupernus per artificium elicitur: cujus propria ſunt Calor, non vrens vt Elementalis, ſed omnia fœcundans, & Lux omnib. vitã tribuens. Ignis autẽ Elemẽtalis & Inferioris propria ſunt Calor ardens, omnia conſumens, & obſcuritas ſterilitate cuncta replens.

Spiritus mundi ſeu Cœleſtis & Naturalis ſpiritus noſtri corporis eſt vnus & idem ſpiritus: Ergo Calor Solis & Lunæ generatus ex ipſo ictu ſpiritus, eſt res magis decocta & per conſequens magis perfecta.

Excluditur ergò hic iſte, ſimul etiam cum eo omnia diuerſa vel contraria, qualia ſunt omnia Elementata Inferiora. Hæc enim & alia omnia, quę in ſe Naturalem compoſitionem includunt (quatenus adhuc craſſiori materiæ immerſa nondũ ab ea ſeparata ſunt) corruptioni & tranſmutationi ſunt ſubjecta: Cõſeruantia verò medicamina & admodũ durabilia eſſe debent, & à corruptione remota, Nam cùm humanum corpus à corruptione ſeruare debeant, ea imprimis durabilia ſint oportet, ſecus magis corrumperent, quàm ſeruarent. Addo, quod vanum eſſet per rem putridã & corruptibilem, corpus corruptibile velle conſeruare, Infirmũ ſanare per rẽ infirmam, Rem formare per ré deformitati ſubiectam. Omne enim corruptibile infimum

Vnum ſimile additum ſuo ſimili facit illud magis ſimile.

Digitized by Google

& debile additum ſuo ſimili, coaugmentat illud & ſic corruptibilitas illa augetur, & non diminuitur, vti videmus multos, & quidem plurimos noſtrę ętatis medicos craſſis & corporalib. ſuis medicamẽtorum cõpoſitionibus Hominem ſanum, & à morbis immunem reddere fruſtrà conari: Altior nanque hĩc ſpeculatio requiritur: Morbi enim cùm ſint non corporales, ſed ſpirituales vtpote in ſpiritibus deliteſcentes, medicamina etiam poſcunt ſpiritualia. Volentibus igitur in iuuenibus ſpiritum iſtum vitalem (qui eſt Humidum & Calidum Radicale, Mumia innata, & ſedem in medio Hominis corde habet, tanquam ſuſtentaculum omnis vitę noſtrę) cõſeruare, in ſenibus vero languentem reſtaurare, & eos velut ad iuuentutem reducere, quoad vires, ſícque vitam Hominis in ſummam ſanitatem adducere, opus erit quærere nõ Elementalẽ ſed Calorem illum Cœleſtem Solis & Lunę habitantem in incorruptibiliori ſubſtantia ſub Lunæ globo reperibili, hunc calori vel ſpiritui noſtro ſimilem reddere, quod fit cùm in medicinam & cibum ſuauiſſimum pręparatus fuerit, ita vt per os aſſumptus, ſtatim per humanum corpus penetret, omnem rem, maximè carnem ſibi vnitam teneat incorruptam, virtutem & ſpiritum vitæ nutriat, augeat & reſtauret, omne crudum digerat, omnẽ exceſſum cuiuſque qualitatis amputet, humidum naturale faciat abundare, & calorem vel Ignẽ Naturalem debilem confortari, inflammari & augmentari procuret. Hoc veri medici & ſanioris Philoſophi erit

Spiritus Vitalis in Homine & Elementalis eſt vnus ſpiritus.

Calidum innatum & Humidum primigenium microcoſmicum à Calore & Humore Solis & Lunæ macrocoſmico ſuſtentantur, tanquam vno eodémque Cœleſti illo & Naturali noſtro ſpiritu.

offi-

officium: Sic enim corpus noſtrum ſine corruptione ſeruare, ſenectutem retardare, floridam iuuentutem in vigore vſque ad extremum vitæ finem retinere, & niſi peccati ſtipendium obſtaret, in æterna ſanitate conſeruare, & ab interitu tueri poſſet. Paracelſus vocat Elementum *Ignis*, quod inſtar Solis Terreni ſeu inferioris Firmamenti in omnibus morbis tollendis, & frigidis demortuis membris refocillandis ſit ſummum Arcanum: operatur enim ille Ignis Eſſentialis in corpore vt Flamma & Vrtica extra corpus. Cuius etiam (vt hoc loco ab inuſta ac iniuſta calumniâ meritò vindicetur) hæc fuit mens, vbi de perfecti huius ignis Vitæ viribus agit, vt Balſamus Naturæ, Mumia Balſamita, Vitale Corpus, Liquor Vitę, Humor natiuus ſeu Radicalis, quem ſpiritus Vitæ agit, reſtauretur, confortetur, ac conſeruetur quaſi incorruptus vſque ad extremam eius conſumtionem, id eſt ad vltimũ Vitæ ſpiritum, abſque vlla ægritudine, dolore & moleſtia, quod ipſum tamen in aliorum deploratis & deſperatis morbis ſanandis ab illo ad miraculum præſtitũ, ob *Venenum* toties ſibi ab inuidis & inhumanis aduerſariis oblatum in ſuo corpore diutius præſtare impeditus fuit, (immaturâ ſiquidem & violenta hauſti Veneni morte ſublatus Naturalem Terminum vitæ vix aſſecutus eſt) non autem vt multi ſuo alieniſſimo cõmento malitioſè cauillãtur, quod pra ſumptuoſè ſibi ſua hac medicina aditum & viam ad Immortalem corporis ſanitatẽ cum ſuis Anteceſſoribus demortuis Philoſophis in hac impio

Par. Tinctura Balſamum ita mundificat, vt etiam proles hereditaria in decima progenie ſentiat affectũ ſanitatis. Humores vitæ ſpiritũ vitæ nutriunt. Vide apud Par. in Tomo quinto inter Fragmenta medica fol. 162.

Deſinite ergò in poſterum culpare Paracelſum, quod longitudinem vitæ aliis pollicitus ſit & ipſe vix ſuſtam attigerit ætatem.

mũdo & vera miſeriarum valle ſternere voluerit, quod ipſis vt peregrinis & aduenis huius mundi ne per ſomnium in mentem venit. Deus omnium Creaturarum Centrum eſt, cui quo quis propinquior, eò beatior & minus variabilis & mutabilis eſt: Quò verò quid magis ab iſto Centro ſeu vno, voluntate ſcilicet DEI immutabili, recedit ad Creaturarum circumferentiam, varietatem & plurtitatem, eò felicius, imperfectius & mutabilius eſt: In vnitate eſt Beatitudo, non in circumferentia, in Chriſto eſt pax, quies animarum, non in mundo. Qui ergo per immenſam Bonitatem DEI, nos ſine intermiſſione præcurrentem, oblitus omnium Rerum, & relictis ſenſibilibus & Temporalibus in tranſitu ſaltem vtẽdis, vnitus fuerit iſti vni Centro, iuueneſcit magis, quàm ſeneſcit: Et hæc eſt Vera Cabaliſtarum, & Paracelſi Vita Longa, toties votis & ſancta ſpe in ſuis hymnis & ſoliloquiis expetita, Vita Enoch digna: ſicuti è contra, qui huic vnitiſſimæ Fontali & vnicæ vnitati per adhæſionem non vnitur, neceſſe eſt perire in æternum, ac per mortem ſecundam ſeparari à Luce & Vita, coniicíque in Exteriores Caliginoſi mundi Tenebras, quæ carentia conſpectus DEI, omnium pœnarum acerbiſſima eſt.

Eiuſmodi plura comminiſcitur & redarguluit è malitioſa ignorantia, quæ nuſquam ſomniauit Paracelſus.

Vltra murũ Paradiſi ſeu æternitatis horizontem videndus eſt Deus, qui eſt proprius Locus contemplantium.

Qui vnitus cum Deo in Centro manet inſtar Dei & Angelorum non ſeneſcit.

In vanum exurgent Paracelſi cortices exurgere conſueti qui hanc interpretationem clamabunt eſſe coactiorem & logius petitam.

Omnium rerum cognoſcere opificem ipſum Deum, & in illum tota ſimilitudinis imagine ceu eſſentiali quodam contactu ſine vinculo tranſire, quo ipſe trásformeris, efficiaríſque Deus, ea demum Vera ſolidáque Philoſo-

losophia. Igitur adeptorum Philosophorum, quorum ex saturitate Vitę Terrenæ πολίτευμα in cœlo est, quibus vnũ est in omnibus Omnia, & Omnia sunt in vno vnum, quique hæc transitoria semper siniſtro, & cœlum dextro intuentur oculo: horum inquam *Mens* à superiori cauillo lõgè semper remota & aliena fuit. Dũ enim relicto post tergum Mundo in maligno posito, mediatione tranquilla & religiosa, è corporis sui sepulcro seu è mortuis Tenebrarũ operibus Diuina cooperante gratia excitati, potuerunt Lumina Cordis aperire & per separationem Mentis á Terrenis obstaculis in se ipso, in Sabbatho Cordis ad Deum diuerti, & Beatissimo spectaculo vno videlicet ac simplici ab intra intuitu, Essentiali quodã Diuinitatis contactu, Omnia videre in vno, & in DEI Lumine tanquam æternitatis speculo contemplari pulchritudinẽ Sũmi Boni, Creaturæ Veteri incõprehensibilem, *Infortunium* putarunt, quæ in hac miseriarum & ignorantiæ valle est, moram: Inquietum enim est Cor nostrum, donec relicto post tergum Nihil pulcherrimo (Tenebrarum videlicet & vmbrę mortis regione) redeamus ad *Ens Entium* (à quo peregrinamus) tanquam ad præfixum scopum omnis desiderij & voluntatis, ad quem omnis Creatura anhelat & suspirat. Ideò denudati ab omni Creatura & relicti, relinquunt se, & à se totaliter exeunt, spretis omnibus & corporeis & incorporeis, ad imperfecto ad vnum & perfectum suspirando festinant, cuius cognitio & contẽplatio (id quod venerandæ

Rom. 6. ad Col. 23.

Mysterium Matrimonij Diuini cum Homine.

Huius radij seu veri lapidis cœlestis accessu omnes sordes purificantur, & mundantur, tenebræ ignorantiæ depelluntur.

Sir. c. 18 sect. 8. Ps. 90. sect. 10. Rom. 8.

Quicquid Deus non est, nihil est, & pro nihilo computari debet.

Lactantius Hermetē non iam inter Philosophos, quam inter Sibillas & Prophetas, vt verum Orphea commemorat.

canitiei Hermes sapientissimus ille ac pientissimus Philosophorum Naturaliū Antesignanus & Primus Propheta in sua Monade etiam agnouit) est sacrum Cœleste & occultum silentium, sensuum rerúmque omnium quies, vbi tandem absoluto miseriarum, laborum, & peregrinationum penso, vnanimi amicitia, omnes animi in vna *Mente*, quæ est super omnem *Mentem* ineffabili quodam modo vnum pénitus euadunt. Intima DEI visio & Cognitio DEI Intuitiua, quæ etiam in hoc mundo Animæ separatę per Lumen Gratiæ contingit, si quis modo se expedire velit, ac Deo subditum reddere. Ita multi sancti viri virtute Deifici Spiritus in hac vita primitias Resurrectionis degustarunt, & Patriæ Cœlestis prægustum senserunt. Mors videlicet illa sanctorum spiritualis (quàm Hebrēi Mortis osculum vocant) in conspectu DEI pretiosa, si dici mors debeat Vitæ plenitudo: Mori oportet Mundo, Carui, Sanguini, & toti Homini Animali, qui per excessum *Mētis* velit ad hæc secretorum Penetralia ingredi, & in Paradisum intrare: Homo sola Mente viuens, vt Angelus euadit, ac toto (vt sic dixerim) pectore Deū quodammodo cōcipit. Scopus ad quem omnes dilectissimi, sancti & intimi Amici DEI iuxta Altissimi Imaginē seu inspirationem, & non secūdum Terræ Limum viuentes tendunt, qui se ex Amore Diuino in fontē Abyssi, seu Nihilitudinis Pelagus libenter præcipitant, & per Vitam Christi Sācta Sanctorū ingrediuntur, vt in Sabbatho viuāt in Requie & Beatitudine cū Deo,

Vnico Ictu præsentialiter inuenitur omnia.

Exod. 33. Es. c. 2. Cor. 11. Ps. 115. sect. 15.

&

& sic Æternitatis Ambrosiano Nectare perenni potentur. Per Animam stantem, suam Diuinitatis Imaginem complexam seu *Mentem* DEO per Christum vnitam actuari potimur Beatitudine.

Vlterior longæ vitæ extensio possibilis est: Ideò Porta Genethliacorum vitæ metam præfigentium opinio non rellcit, affirmando eum, qui infirmitates cauet, & noxia vitat, longiorem vitam ducere posse Par. c. 7. Labyrinthi medicorum.

Etsi vero verba producendæ vitæ Vanorum hominum esse dicantur, nec Naturæ tamen nec Rationi repugnat Hominē sibi posse suam prolongare vitam, vltra communem hominum ætatem, vsque in magnum tempus, duas ob causas: quarum *Prima* est, quod nullus certus Terminus in *Naturalibus* appareat cōstitutus, quo die nobis moriendum sit, sed hoc in nostra manu & potestate positum ac situm est', abrumpēdi vitā si volumus, & sine DEI offensa prolōgandi si modo possumus, & sapientiam habemus. Loquor hîc de Naturali morte Philosophicè, quæ est tantùm consumptio Naturālis humidi & Caloris, vt demonstrabile in lychno accenso, non Theologicè de morte illa Fatali, & vltimo Termino cuilibet à DEO præfixo, quo nō solum Naturæ debitum exoluere, sed pro peccatis pœnam reddere cogimur. Mors est Terminus, qui non potest, non autem dies vel hora, quia viuimus è Gratia DEI Terminum sine hora. Sicuti enim Deus nostros capillos numerauit, ita etiam annos supputat, relinquendo videlicet illos in nostra potestate: Et quia DEI beneplacitum fuit, vt Homo in sempiternum viueret, indè facilè percipi potest, ipsi quoq; propter Legitimam generis Humani matrimonialem propagionem & augmentationem non displicere

de puriori Essentia quatuor Elementorum resultans, purificata, incorruptibilis, comparatur cœlo, nec admittit vllum malignum spiritum sed fugiunt ab illa : Et quia Temperatę corruptioni seu putrefactioni minimum obnoxia est, ideò quantum per Naturam possibile est omnẽ corruptibilitatem accidentalem, è qua infirmitas prouenire potest, expellit, ac per omnia membra interiorem instaurat vigorẽ, morbósque Trium Principiorũ exaltatione factos, reconciliatione iterũ curat: Sanitas Hominis in concordantiâ & vnione Trium substãtiarum Primarum consistit: vbi verò exaltantur & per Astra incenduntur, sequuntur bella intestina: Et quia tres Primæ subsstantiæ morborum volatiles sunt, Ignis Essentiæ morbum consumentis & purũ ab impuro separantis cedũt. Insuper illa Virtus Quinta corporis Humani Elementa seu Humores in pace & fœdere Harmonico colligat, & inæquales æquando ad verum Temperamentum reducit, calorémque insitum ac humidum subsstantificum corroborat, Vitæ oleum & igniculum cœlesti suo vigore in æqualitate conseruat (quandiu enim Radicalis Humor, Balsamus Vitalis, & Vitæ nostræ Nectar pretiosissimum, siquidem consortatiua vis corporis Humani & Animalium ex spiritu Vitæ procedit, manet in sua quantitate, non sentitur morbus) ægrúmque sanitati ac temperiei restituit, Naturam ipsam suo in esse retinet, & Nectar Vitæ nostræ in bono & laudabili cõseruat

Quando Elementa purificata reducũtur ad puram & æqualem simplicitatẽ, tunc habetur Medicina prolongandi vitam, quia sic Elemẽta sunt æqualia: nam inæqualitas & dominium vnius in alterum generat morbos.

Sanitas consistit in Temperato corpore.

uat Temperamẽto, sícque ad mortem vſq; Naturalem (id eſt, ad eum vitæ terminum quem Omnipotens Deus Homini propter inobediẽtiam tam primi parentis, quàm cuiuſq; propriã inſtituit) à morbo tutum atque integrum cũ Iuuentutis nitore & Tempore conſiſtẽdi (quæ eſt ætas pulchritudinis & Fortitudinis Humanæ) conſeruabit præ diſpoſitum hominem, qui illa prudẽter & cõuenienter cum piâ Nominis Diuini inuocatione vſus fuerit, modo corporis cõſtitutio & cõplexio eius ſupra mõdũ non ſit læſa. In hac ergo Q. Eſſentia & Spirituali Medicina, quæ eſt de Natura & Calore Cœli, & non in noſtra Mortali & corruptibili, poſſibile eſt, Verum medicinæ Fontem, Conſeruationem Vitę, Reſtitutionem ſanitatis, Renouationem iuuentutis depercitæ, & ſerenæ valetudinis optatum inuenire: ac Naturaliter loquendo, nulla eſt in toto mundo hac vera Philoſophorum Theriaca melior medicina Balſamica, quæ inſtar Elixiris vitæ ſuperlatiua & vltima corporis Humani cõſolatio eſt, omnes actiuitates conſeruans in Natura humana & vires ex Naturæ defectu diminutas reſtaurans: In omni enim genere vnum quid eſt, quod primum in eo genere gradum tenet, quia ergò hæc Medicina genita eſt ex incorruptibiliori & efficaciori materia, quæ ſub cœlo ſit, Anima vel Spiritu mundi, nimirũ omnium Cœleſtium, & Terreſtriũ vires in ſe cõtinente, ideò primum teneat gradum in ordine medicinarum, & hac ytẽs Homo, cum aliorum

Nemini videatur mirũ quod ad Solis cœleſtis Luiũ deſiccantis & Ceram liquefacientis exemplum, actus ſolus, vnius Rei, non quo ad ſe, ſed ſecundum Recipientis Naturam, variè diuerſificatur.

cibotum moderatione, poterit ad Veterum Patrum grates accedere. Ex duobus SOLIS & LVNAE fontibus, vt doctè disserit *Suchtenius*, oritur Spiritus mũdanus Naturalis & Vitalis cuncta permeans Entia, omnib. vitam & consistentiam præbens, per quem vt Mediatorem omnis occulta proprietas, omnis virtus, omnis vita propagatur in inferiora corpora, in herbas, in metalla, in lapides, in animalia: ita vt nihil sit in toto mũdo, quod huius spiritus scintillâ careat vel carere possit. Hic spiritus Cœlestis, cum Naturali nostro spiritu vnus & idẽ, cùm in nostro corpore fuerit in debito statu nõ diminutus aut per tres extraneas impeditus, est Calor iste noster Naturalis, quo omnis Res ad sustentationẽ & multiplicationem indiuiduorum digeritur: Digerit enim Nutrimẽtum ab Homine assumptum, & generat bonum sanguinem in omnib. membris: Sanguine existente puro existit & spiritus Cordis Vitalis fortis, purus & sanus, sicque totum corpus rectè & sanè viuit: Si verò impeditus per ægritudinem fuerit. quo minus hoc suum officium faciat sequitur mala decoctio nutrimẽti: Inde generatio impuri sanguinis, ex hoc spiritus Cordis vitalis debilitatur. Vnde oritur Senectus Obliuionis domus, tandẽ sequitur plenaria exstinctio, cõsumptio & dissipatio spiritus illius quæ Mors est Naturalis: Vt ergo cõsumptio & dissipatio dicti spiritus (quatenus per Naturã licet) vitetur, augendus & cõfortandus erit spiritus ac calor iste in corporibus Humanis existens Naturalis sic diminutus vel impedi-

Calor Naturalis quo digeritur omnis Res ad sustentationem, & multiplicationem Indiuiduorum est Calor Solis & Lunæ. Spiritus est Vita & Balsamus omnium Rerũ Naturalium. Vita hominis est Astralis Balsamus, Impressio Balsamica, Cœlestis & Inuisibilis Ignis, Aër Inclusus, & Tingens Spiritus Salis.

tus, quò fortius & melius ſuo officio fungatur.

Cùm autem omne agens cùm agere cœperit, non ad inferius ſeipſo mouet, ſed ad ſui par, ſimile & conſentaneum: Confortatio etiam hæc fieri debebit per ſuum ſimile, nempe per Calorem illum Cœleſtem Solis & Lunæ, aliorúmq; Planetarũ, vel cũ reb. iis, in quib. Virtus SOLIS & LVNÆ potentiſſima eſt plurimúmq; abundat, minúſve cohibetur à materia: Hæ enim res citiùs & perfectiùs agunt, promptiúſque generant ſibi ſimile: Imò quod facilius etiam ex iſtis ſpiritus vel Ignis iſte ſupernus per artificium elicitur: cujus propria ſunt Calor, non vrens vt Elementalis, ſed omnia fœcundans, & Lux omnib. vitã tribuens. Ignis autẽ Elemẽtalis & Inferioris propria ſunt Calor ardens, omnia conſumens, & obſcuritas ſterilitate cuncta replens.

Spiritus mundi ſeu Cœleſtis & Naturalis ſpiritus noſtri corporis eſt vnus & idem ſpiritus: Ergo Calor Solis & Lunæ generatus ex ipſo ictu ſpiritus, eſt res magis decocta & per conſequens magis perfecta.

Excluditur ergò hic iſte, ſimul etiam cum eo omnia diuerſa vel contraria, qualia ſunt omnia Elementata Inferiora. Hæc enim & alia omnia, quę in ſe Naturalem compoſitionem includunt (quatenus adhuc craſſiori materiæ immerſa nondũ ab ea ſeparata ſunt) corruptioni & tranſmutationi ſunt ſubjecta: Cõſeruantia verò medicamina & admodũ durabilia eſſe debent, & à corruptione remota, Nam cùm humanum corpus à corruptione ſeruare debeant, ea imprimis durabilia ſint oportet, ſecus magis corrumperent, quàm ſeruarent. Addo, quod vanum eſſet per rem putridã & corruptibilem, corpus corruptibile velle conſeruare, Infirmũ ſanare per rẽ infirmam, Rem formare per rẽ deformitati ſubiectam. Omne enim corruptibile infimum

Vnum ſimile additum ſuo ſimili facit illud magis ſimile.

& debile additum ſuo ſimili, coaugmentat illud & ſic corruptibilitas illa augetur, & non diminuitur, vti videmus multos, & quidem plurimos noſtrę ętatis medicos craſſis & corporalib. ſuis medicamẽtorum cõpoſitionibus Hominem ſanum, & à morbis immunem reddere fruſtrà conati: Altior nanque hĩc ſpeculatio requiritur: Morbi enim cùm ſint non corporales, ſed ſpirituales vtpote in ſpiritibus deliteſcentes, medicamina etiam poſcunt ſpiritualia. Volentibus igitur in iuuenibus ſpiritum iſtum vitalem (qui eſt Humidum & Calidum Radicale, Mumia innata, & ſedem in medio Hominis corde habet, tanquam ſuſtentaculum omnis vitę noſtrę) cõſeruare, in ſenibus vero languentem reſtaurare, & eos velut ad iuuentutem reducere, quoad vires, ſicque vitam Hominis in ſummam ſanitatem adducere, opus erit quærere nõ Elementalẽ ſed Calorem illum Cœleſtem Solis & Lunę habitantem in incorruptibiliori ſubſtantia ſub Lunæ globo reperibili, hunc calori vel ſpiritui noſtro ſimilem reddere, quod fit cùm in medicinam & cibum ſuauiſſimum prępparatus fuerit, ita vt per os aſſumptus, ſtatim per humanum corpus penetret, omnem rem, maximè carnem ſibi vnitam teneat incorruptam, virtutem & ſpiritum vitæ nutriat, augeat & reſtauret, omne crudum digerat, omnẽ exceſſum cuiuſque qualitatis amputet, humidum naturale faciat abundare, & calorem vel Ignẽ Naturalem debilem confortari, inflammari & augmentari procuret. Hoc veri medici & ſanioris Philoſophi erit

Spiritus Vitalis in Homine & Elementalis eſt vnus ſpiritus.

Calidum innatum & Humidum primigenium microcoſmicum à Calore & Humore Solis & Lunæ macrocoſmico ſuſtentantur, tanquam vno eodémque Cœleſti illo & Naturali noſtro ſpiritu.

offi-

officium : Sic enim corpus noſtrum ſine corruptione ſeruare, ſenectutem retardare, floridam iuuentutem in vigore vſque ad extremum vitæ finem retinere, & niſi peccati ſtipendium obſtaret, in æterna ſanitate conſeruare, & ab interitu tueri poſſet. Paracelſus vocat Elementum *Ignis*, quod inſtar Solis Terreni ſeu inferioris Firmamenti in omnibus morbis tollendis, & frigidis demortuis membris refocillandis ſit ſummum Arcanum : operatur enim ille Ignis Eſſentialis in corpore vt Flamma & Vrtica extra corpus. Cuius etiam (vt hoc loco ab inuſta ac iniuſta calumniâ meritò vindicetur) hæc fuit mens, vbi de perfecti huius ignis Vitæ viribus agit, vt Balſamus Naturæ, Mumia Balſamita, Vitale Corpus, Liquor Vitę, Humor natiuus ſeu Radicalis, quem ſpiritus Vitæ agit, reſtauretur, confortetur, ac conſeruetur quaſi incorruptus vſque ad extremam eius conſumtionem, id eſt ad vltimũ Vitæ ſpiritum, abſque vlla ægritudine, dolore & moleſtia, quod ipſum tamen in aliorum deploratis & deſperatis morbis ſanandis ab illo ad miraculum præſtitũ, ob *Venenum* toties ſibi ab inuidis & inhumanis aduerſariis oblatum in ſuo corpore diutius præſtáte impeditus fuit, (immaturâ ſiquidem & violenta hauſti Veneni morte ſublatus Naturalem Terminum vitæ vix aſſecutus eſt) non autem vt multi ſuo alieniſſimo cõmento malitiosè cauillãtur, quod pra ſumptuosè ſibi ſua hac medicina aditum & viam ad Immortalem corporis ſanitatẽ cum ſuis Anteceſſoribus demortuis Philoſophis in hac impio

Par. Tincturæ Balſamum ita mundificat, vt etiam proles hæreditaria in decima progenie ſentiat affectũ ſanitatis. Humores vitæ ſpiritũ vitæ nutriunt. Vide apud Par. in Tomo quinto inter Fragmenta medica fol. 162.

Deſinite ergò in poſterum culpare Paracelſum, quod longitudinem vitæ aliis pollicitus ſit & ipſe vix ſuſtam attigerit ætatem.

Eiusmodi plura comminiscitur & redarguluit è malitiosa ignorantia, quam nuſquam somniauit Paracelſus.

mũdo & vera miſeriarum valle ſternere voluerit, quod ipſis vt peregrinis & aduenis huius mundi ne per ſomnium in mentem venit. Deus omnium Creaturarum Centrum eſt, cui quo quis propinquior, eò beatior & minus variabilis & mutabilis eſt: Quò verò quid magis ab iſto Centro ſeu vno, voluntate ſcilicet DEI immutabili, recedit ad Creaturarum circumferentiam, varietatem & pluritatem, eò felicius, imperfectius & mutabilius eſt: In vnitate eſt Beatitudo, non in circumferentia, in Chriſto eſt pax, quies animarum, non in mundo. Qui ergo per immenſam Bonitatem DEI, nos ſine intermiſſione præcurrentem, oblitus omnium Rerum, & relictis ſenſibilibus & Temporalibus in tranſitu ſaltem vtẽdis, vnitus fuerit iſti vni Centro, iuuenescit magis, quàm ſenescit: Et hæc eſt Vera Cabaliſtarum, & Paracelſi Vita Longa, toties votis & ſancta ſpe in ſuis hymnis & ſoliloquiis expetita, Vita Enoch digna: ſicuti è contra, qui huic vnitiſſimæ Fontali & vnicæ vnitati per adhæſionem non vnitur, neceſſe eſt perire in æternum, ac per mortem ſecundam ſeparari à Luce & Vita, coniicíque in Exteriores Caliginoſi mundi Tenebras, quæ carentia conſpectus DEI, omnium pœnarum acerbiſſima eſt.

Vltra murũ Paradiſi ſeu æternitatis horizontem videndus eſt Deus, qui eſt proprius Locus contemplantium.

Qui vnitus cum Deo in Centro manet inſtar Dei & Angelorum non ſeneſcit.

In vanum exurgent Paracelſi cortices exurgere conſueti qui hanc interpretationem clamabunt eſſe coactiorem & logius petitam.

Omnium rerum cognoſcere opificem ipſum Deum, & in illum tota ſimilitudinis imagine ceu eſſentiali quodam contactu ſine vinculo tranſire, quo ipſe trásformeris, efficiaríſque Deus, ea demum Vera ſolidáque Philoſo-

losophia. Igitur adeptorum Philosophorum, quorum ex saturitate Vitę Terrenæ πολίτευμα in cœlo est, quibus vnũ est in omnibus Omnia, & Omnia sunt in vno vnum, quique hæc transitoria semper siniſtro, & cœlum dextro intuentur oculo: horum inquam *Mens* à superiori cauillo lõgè semper remota & aliena fuit. Dũ enim relicto post tergum Mundo in maligno posito, mediatione tranquilla & religiosa, è corporis sui sepulcro seu è mortuis Tenebrarũ operibus Diuina cooperante gratia excitati, potuerunt Lumina Cordis aperire & per separationem Mentis á Terrenis obstaculis in se ipso, in Sabbatho Cordis ad Deum diuerti, & Beatissimo spectaculo vno videlicet ac simplici ab intra intuitu, Essentiali quodã Diuinitatis contactu, Omnia videre in vno, & in DEI Lumine tanquam æternitatis speculo contemplari pulchritudinẽ Sũmi Boni, Creaturæ Veteri incõprehensibilem, *Infortunium* putarunt, quæ in hac miseriarum & ignorantiæ valle est, moram: Inquietum enim est Cor nostrum, donec relicto post tergum Nihil pulcherrimo (Tenebrarum videlicet & vmbrę mortis regione) redeamus ad *Ens Entium* (à quo peregrinamus) tanquam ad præfixum scopum omnis desiderij & voluntatis, ad quem omnis Creatura anhelat & suspirat. Ideò denudati ab omni Creatura & relicti, relinquunt se, & à se totaliter exeunt, spretis omnibus & corporeis & incorporeis, ad imperfecto ad vnum & perfectum suspirando festinant, cuius cognitio & contẽplatio (id quod venerandæ

Rom. 6. ad Col. 23.

Mysterium Matrimonij Diuini cum Homine.

Huius radij seu veri lapidis cœlestis accessu omnes sordes purificantur, & mundantur, tenebræ ignorantiæ depelluntur.

Sir. c. 18 sect. 8. Ps. 90. sect. 10. Rom. 8.

Quicquid Deus non est, nihil est, & pro nihilo computari debet.

& sic Æternitatis Ambrosiano Nectare perenni potentur. Per Animam stantem, suam Diuinitatis Imaginem complexam seu *Mentem* DEO per Christum vnitam actuari potimur Beatitudine.

Etsi vero verba producendæ vitæ Vanorum hominum esse dicantur, nec Naturæ tamen nec Rationi repugnat Hominé sibi posse suam prolongare vitam, vltra communem hominum ætatem, vsque in magnum tempus, duas ob causas: quarum *Prima* est, quod nullus certus Terminus in *Naturalibus* appareat cõstitutus, quo die nobis moriendum sit, sed hoc in nostra manu & potestate positum ac situm est', abrumpẽdi vitã si volumus, & sine DEI offensa prolõgandi si modo possumus, & sapientiam habemus. Loquor hîc de Naturali morte Philosophicè, quæ est tantùm consumptio Naturãlis humidi & Caloris, vt demonstrabile in lychno accenso, non Theologicè de morte illa Fatali, & vltimo Termino cuilibet à DEO præfixo, quo nõ solum Naturæ debitum exoluere, sed pro peccatis pœnam reddere cogimur. Mors est Terminus, qui non potest, non autem dies vel hora, quia viuimus è Gratia DEI Terminum sine hora. Sicuti enim Deus nostros capillos numerauit, ita etiam annos supputat, relinquendo videlicet illos in nostra potestate: Et quia DEI beneplacitum fuit, vt Homo in sempiternum viueret, indè facilè percipi potest, ipsi quoq; propter Legitimam generis Humani matrimonialem propagionem & augmentationem non displicere

Vlterior lõga vitæ extẽsio possibilis est: Ideò Porta Genethliacorum vitæ metam præfigẽtium opinio non reficit, affirmando eum, qui infirmitates cauet, & noxia vitat, longiorem vitam ducere posse Par. c. 7. Labyrinthi medicorum.

Hominis etiam in hoc mundo vitam di
nam ac longæuam, præcipuè in Timore &
ultio Creatoris transactam, semper tamen
vltimum ac Fixum *Diuinæ* mortalibus inc
tum *Prædestinationis* Terminum vel punc
deputatum, primis parentibus & heredibu
positum, propter Lapsum ab Originali Iu
qui præteriri non potest. Quemadmodum
mo multis modis constitutum vitæ Termi
morbis circumuentum non attingere, & s
tæ spatium abbreuiare potest: eodem mod
terit impedimenta hæc remouendo vitam
rogare, vt tandem Naturæ suæ constitutu
tæ Terminum attingat. *Altera* Causa est,
Deus supra nominatam Medicinam, ad
conseruationem creauit, quæ possit corpu
strum tàm à corruptione parentum quàm
fectu proprij regiminis conseruare, insiti
curare, & deperditum restaurare: Imò or
morbos naturalem mortem causantes à
abigere, donec veniat Terribilium om
Terribilissimum vltimata Mors (quæ est
mia Interitus) ab altissimo Creatore De
peccatorum stipendium ordinata. Ideò Par
sus dicit, mortem ex Iliadi resolutione, pe
dustriam medici impediri posse, at illam q
Ente minimè: Sicuti autem Ignis aliquis p
à nobis conseruari adjectis lignis: ita qu
vita nostra prolongari potest adhibitis R
diis & arcanis, ex fonte donorum DEI de
tis, quibus Radicalis Humidi & Innati Ca

Vide Par. de vita longa.

Vide Par. in lib. 8.

Archid. de Elixiriis.

Est conseruatio corporis Humani ab omni accidentali corruptione.

Mors minister DEI expectat bella nostra intestina.

Mors duplex ex Iliado & Ente.

Digitized by Google

debilitatio ceu Ignis Ligno alitur atque fouetur : Hoc saltem in nobis desideratur, quod ex ortes sapientiæ ligna non cognoscamus, quibus vita nostra esset fouenda atque prologanda. Adam plenus scientiæ, perfectæque cognitionis rerum omnium Naturalium, aliíque plures cœtanei eius, nostra longè frugaliorem vitam viuentes, tot sæcula attigerunt non Natura aut Proprietate Temporis, alioquin omnibus Lõgæuitas contigisset, sed auxilio Arcanorum & Sapientia paucis reuelata, specialique à Deo hac in parte cognitione accepta, qua produxerunt vitam in tot annos, vltra cõmunem viuendi statum. Multi sancti viri, ante Diluuium, Medicina vniuersali vsi sunt, quam Adam etiam habuit in sua Familia, teste Lactantio, quæ confortat Balsamum Internum & instar Ignis Homogenea congregat, & his cõtraria Heterogenea segregat. Neq; eorum standum iudiciis, qui mysteriorum Elementi Aquæ ignari, efficaciam crescentium atque frugũ eluisse Diluuium somniãt, seu corpora humana viribus suis per Aquã spoliata esse: Nam omnia crescẽtia Aquæ beneficio germinantia adhuc in eodem sunt vigore, & eadem efficacia, sicuti tempore Adami. Idcóque nihil amplius nobis deest, præter Arcanorum cognitionem, & vsum illorum. Et ita non crescentibus, sed nobis ea cognoscendi Sapientiam Diluuiũ eluit. Hęc secretorũ secretissima

Anima perpetuitatis seu spiritus Lucis perpetuus cũ Luce Naturæ coniectus, eiusmodi coniunctionem & vitam non sinit esse breuem.

Par. Hominibus in mundo se multiplicantibus, sapientes reseruata secum Sapientia manserunt in Centro, alios ipsa destitutos ablegarunt in Circumferentiam.

semper fuerunt occultata à vulgo Philosophantium, & maximè postquam Homines cœperunt abuti sapientiâ. disponentes ad malum, quam Deus in salutem & vtilitatem eorundem concesserat. At sicuti pauci Naturalem Terminum attingunt, ita quoque pauci rationem prolongandi vitam norũt: Et huius rei sunt Causæ per plures. Nam abrumpitur vita bifariam, vel per *Mentem*, vnde Mentales morbi qui sunt inuisibiles, & afficiunt nos in nostra Mente orti, vt sunt Incantatio, Imaginatio, Æstimatio, Influentia, Superstitio, qui omnes è spirituali affectione procedunt: Contra eiusmodi inflictus nulla corporalis custodia, aut tegumẽtũ prodest sed Fides resistens, vel aliud medium Magicum requiritur in his fascinis amolliendis, & licet cura sit difficilis, est tamẽ possibilis. Et his morbi solis medicis Adeptis cogniti, citra medicinę Naturalis adminiculum sanantur. Ineſt enim Hominum animis Virtus quædam delitescens, immutandi, attrahendi, ligandi, potissimum si maximo Imaginationis Mentis, Voluntatísque excessu, in id, quod vel attrahere, vel immutare, vel ligare, vel impedire cupiat: Hoc illis nõ videtur mirum, qui sciunt operationes Magnetis Naturę Antipathici, spiritualiter ac inuisibiliter fascinantis vires mirificas. Ne autẽ spiritus noster, his quinque læsionibus supernaturalibus inflictis, suffocetur, neue ita penitus abrumpatur, tunc cura supernaturali & præsidio magico, citra omnẽ Diuini Nominis profanationem, ho-

MENS & ENS *abrũpunt nobis vitam. Non obstãte quod dicatur, actũ Imaginationis esse immanentem, & Imaginatione vnius, corpus alterius nõ posse alterari.*

horum Astra maligna auertuntur in aliud quid: Et sic qui ex Mente processerunt morbi, mẽtalem requirunt medicationem, de quibus plura apud Paracelsum in Philosophia Sagaci: Pietas est summa medela, custodia atque conseruatio contra eiusmodi mala, sicuti DEI auxiliares manus in omnibus morbis sunt summum præseruatiuũ. Vel abbreuiatur per *Entem*, vt per morbos Entales seu Corporales: Multi enim viuentes vt edant voluptuosámq; abundantiam Naturali necessitati paucis contentæ pręponẽtes, crapula sibi abbreuiant vitam, & reperiũt mortem in olla: Ieiuniis sanitas cõseruatur, ac optimum Regimen ad prologandam vitam & moderata Diæta. 2. Reg. 4. Et hæc cura Naturalium læsionum membrorum videlicet ex Ente è Naturalibus causis & mediis (Elementis scilicet & Arcanis) petẽda. Nam quilibet morbi suam postulant propriam sanationem, respuunt alienam: Medicationes corporales non prosunt mentalibus seu supernaturalibus: nec medicationes mentales vtiles esse possunt corporalibus morbis. Hoc etiã non prætereundum, quod in vtero matris sæpè corrumpantur, sępè in partu & educatione impedimur, & multis variis accidentibus possumus detineri, quo minus ad vitæ Naturalem Terminum pertingamus, sicuti abundè in suis libris à Theophrasto notatum est. Sed ne instituti nostri immemores latiùs quàm Prefationis ratio admiserit vagemur, hîc scribẽdi vela cõplicabo. Quicquid ergò laboribus, vigiliis, studiis & peregrinationib. lucrifeci, quòd tàm

Medicinam & Philoſophiam illuſtrare, quàm Lumen *Gratiæ & Naturæ* manifeſtare poſſit (licet longè maiora ſint Diuina myſteria, quam vt Humanorum verborum ſplendore queant illuſtrari) quantũ Diuina permiſit Minerua in hac prolixa & Admonitoria præfatione opportunis inſerui locis, & quoad licuit, quantúmque fas fuit, Doctrinę Filiis & Sapientię hęredibus) qui ſecundis meditationibus prudentioribus, lotis & Animæ & Linguæ manibus, relegendo hæc ſine vlla ſuperfluitate aut diminutione in DEI Lumine in medium allata ſæpius per reiterationis ſpeculationes, enucleatè ac cõſiderato iudicio percurrent) ex intimo & penitiſſimo Cordis Armario candidè communicaui, ſiquidem non ſatis eſt ſcire quod ſcias, ſed ad publicam quoque vtilitatem pertinet, publico ſcripto, quod publicè interſit, palàm facere, non faſtum aut inanem captando gloriam, ſed iuuandi ſtudio incitatus, vt poſteritati conſulatur & ſumma DEI benignitas colatur, veneretúrq; : tũ quod videam in ſcholis publicis maxima ex parte hodiè potius eruditionis oſtentandæ, quàm auditorũ profectus gratia doceri: tum quod nõ cuilibet diſcẽdi & proficiẽdi cupido (ſiue lauta ſiue res anguſta ſit domi) ea cõtingat felicitas quę mihi peculiari Numinis beneficio accidit, quod videlicet, in duabus Laudatiſſimis & Honoratiſſimis Familiis, ESNAEA in Gallia apud Bonios, & BAPPEHEIMIA Mareſchallorum Imperij

Lege; perlege, relege ac reitera lectionẽ, nec te laboris vt ſpero pœnitebit.

Propria vtilitas Reipub. commodo non præponenda.

Schola medica non tecta eſt lateribus ſed Firmamento: Ideò Codex Naturæ pedibus eſt euoluendus à peræmbulano ex Paracelſi mente medico.

Imperij pluſquam decennium magno ſtudiorũ meorum commodo liberaliter tranſegerim: Et dum Generoſam meæ fidei & diligentiæ commiſſam Proſapiam inſtituerem, factum eſt, vt variis medico cumprimis *Librum Naturæ* (cujus quælibet regio folium eſt) non manibus ſed pedibus fructuosè euoluere cupienti, vtiliſſimis peregrinationibus (maximè dum cum Illuſtri & Generoſo MAXIMILIANO Mareſchallo infelici tunc ſua ſorte detenti parentis ipſius CONRADI Antiquę Fidei & Virtutis nunc in Chriſto quieſcentis Herois liberationẽ ſollicito) cũ nõ promiſcuè literatis optatiſſimus contigerit congreſſus, quorum aditum ſine his adminiculis alioquin difficilem expertus eſſem. Acceſſit inſuper & hoc prȩcipuum ac potiſſimum adjumentum, quod Illuſtriſſimus omniúmque literatorum obſeruantia perpetua digniſſimus & Heroicus Princeps, CHRISTIANVS ANHALTINVS, &c. ſuo pluſquam ſingulari in Muſas ſecretiores fauore & laudabili patrocinio, me ferendo & deponendo huic oneri planè imparem (videlicet in omnibus his prȩparandis, & Ignis beneficio examinandis medicamentis) ſumptibus ſubleuarit neceſſariis. Quo egregio in totam Rempublicam Spagyricam ſtudio, promerito & exemplo (aliis magnatibus hoc loco à me ad imitationem propoſito) Celſitudo ipſius Illuſtriſſima, iuxta beata ſumptuum prȩmia non ſolùm ȩternam Nominis Famam & gloriam meritò ſibi ac jure

conciliabit, verùm etiam ab exteris nationibus, omni temporum posteritate Immortalis memorię gratiam referet. Porrò quod ad Ordinem & Dispositionem medicamentorum attinet, hanc mihi (dum suo quilibet fruitur sensu) progenij & ingenij mei modulo ac arbitrio ita placuit instituere: Cuilibet erit integrũ suas adiungere vlteriores Experiẽtias, sibiq; pro animi sui sententia ad suos priuatos vsus amplificatã disponere aliter: Et ita non dubitabo, hanc Chimicę Segetis messem, frugúmq; mearũ primitias, & hoc difficilis & Laborioſę diligentiæ Spagyricum munus, quo non puto me potuisse præstantius Patriæ & Reipub. relinquere, piâ doctrina præditis (Canes & Porcos ab omni virtute & gratia alienos, Scarabæos etiam in suis sterquiliniis relinquendos non moror) futurũ gratissimum, iisque omnium maximè, qui consumpserunt suam iuuentutem cum infinitis laboribus ad prosequendam Scientiam, quique Intelligentiæ Lumine non orbati, in Vulcani scholâ Spagyrica & Hermetica enutriri, iam ante obseruatis medicorum consuetis canonibus, tàm de morborum causis, quàm de eorundem methodica curandi ratione instituenda, è probatis tutoribus sufficienter ędocti sunt: Non enim ad vitandam prolixitatem, hoc loco tractari potuerunt omnia: Scimus non paucas relictas esse dubitationes inexplicatas: nec mirum, Multa nescięntes de multis dubitare necesse est: Ex lege Philosophica cautum est, vt ipsis initiatis discipulis & Inuestigationi Intelligentium, quędam

Non tam multa diximus quam plura adhuc tacenda reliquerimus.

sint

sint relinquenda occultata tædia: Ita enim probantur ingenia, & idonea redduntur Philosophorum Scholis. Qui potest capere capiat: Et qui nõ intelligit, aut discat aut os premat & taceat :. Nihilominus Indagator solers Antiquæ Primæ & Sacræ Philosophiæ alũnus, qui in Timore DEI pias inclinarit aures, & Rationem sepõsita Phantasia benè dispositã cũ subtili ingenio & profundo intellectu habuerit, oculorũ nõvulgari acie deprehẽdet & cõjiciet, in hoc aperto Naturæ Foro (Omnipotente cõcedente) ex *Paucis* significationẽ *Multorum:* Et qui Veritatis patiens, posito liuore, candido animo ad hæc legenda accesserit & diligentia considerato *Mentis* judicio affectib. ,ó deprauato omnia examinauerit penitius, fores & intima vtriusq; Luminis penetralia reserata, fauente supremi Opificis virtute, magna tandem fatebitur gratitudine, & ex omnibus probè intellectis *Orando & Laborando* fructus sua expectatione proferet longè vberiores. Si fortè qui sint obliquæ opinionis, Veritatis nescij & morosi palati Homines, qui temeraria sua ignorantia in ingenium nõstrum ingrati beneficium pro injuria reputãt, & promerito hoc publico ad DEI gloriã ac proximi commodum promouendum Reipub. egenti syncerè de manu DEI cõmunicato opus non habeant, illi suis superbis & temerariis cẽsuris cum corniculæ Æsopicæ, aut farraginum consarcinationis Exprobratione (quandoquidẽ è palea granũ eruere, verũ à falso secernere nõ minoris artis & felicitatis quàm tędiosissimi

Iis hæc scripta sunt, qui ingenio perspicaci & fœlici à Deo mentem illustratam & animam sale Sapientiæ conditam possidẽt. Sufficiant intelligẽti pauca.

laboris) indubitatæ Experientiæ ſedulitates laborioſas, alienóſque ſudores (judicent hi quibus in re ſimili ſudatum eſt) injuſtè non exagitent, neque cum *Timone* μισάνθρωπο torũm videnti animum amarulentum poſteritati notificent, aut crudelem ſuam ac deteſtandam inhumanitatem ſeu iniquiſſimum Veritatis aſſumptum odium inſurgendo toti mundo publicent, niſi reſponſi loco è literatorum cœtu planè excluſi generis humani perduelles & publicæ ſalutis aduerſarij eliminandi jure jam antè vocari velint: Illos etiam Veritatis ſtudioſos qui gratanter hos noſtros labores, & fidelem diligentiam excipient, non deterreant: aut ſi poſſunt dum ipſis hac vice ſuarum quoque Obſeruationum publicandarum porrigitur anſa fontes ſuos deriuent foras, ac ne ipſis ſiculneæ maledictio contingat, lucem accenſam ſub modio depromant, & omiſſis otioſis logomachiis, ſcholaſticisque quæſtionibus ac diſputationibus inutilibus (verſatili enim & litigioſo Philoſopho Sceptico, cuius non veri inueniendi, ſed altercandi propoſitum, cuique vocis contentione quiduis probare, ac defendere, & quiduis diluere proclive eſt) meo exemplo incitati & prouocati, prout bonos ac ſynceros Reipubl. Medicæ & Spagyricæ ciues decet (ſiquidem Medicina perfectionis Terminum nondum aſſecuta eſt, ſed multa futuris ſæculis manifeſtanda reſtant) propriâ ſua Experientiâ proferant his meliora, & *Lazaro* Egeno non *Verbis* ſyllogiſticis aut Leuiticis, ſed *Operâ* ſuccurrant Samaritana. Hoc ſi fecerint,

Matt. 21. ſect. 19.

Quis enim Medicina finem perfectam potis eſt.

fecerint, depoſitíſque maledicentis Ignauiæ ſignaturis ex Fucis inani clamore & ſtrepitu ſaltem terribilibus in Apes transplententur, & nobiſcum deinceps grata concordia, pio amore mutuíſque officiis repudiata multitudine & fornicatione in vnionem & mellificum conſpirent Spagyricum, præſtantiámque Chymiæ aduerſus Calumniantium linguas *Reipſa* propugnent, & bonam hanc noſtram operam ſuo ingenio doctrináque ſine inuidia & maledicentia ipſo opere meliorem reddere nitantur: nullum planè erit dubium, quin juxta alias arcanas adhuc in occulto deliteſcentes ſcientias, Antiqua illa, Vera & Philoſophica Medicina, vetuſtate & injuria temporis, noſtri etiam corruptiſſimi ſæculi indignitate (hominum peccatis haud dubiè ita commerétib.) nondũ planè manifeſtata, breui fauentib. ſuperis nitori priſtino ac deperdito ſplendori reſtituatur cum ſaluberrimo totius generis humani commodo & debito Spagyricorum Medicorum Honore, quorum opera immenſum illud Miſericordiæ Diuinæ pelagus Inſtrumenti & Calami loco ad tam ſalutare negotium perficiendum vti voluerit. Id faxit illa Sancta Trinitas, cujus Nomen ineffabile in ſæculum ſæculi ſit benedictum.

AMEN.

Vna est communis omniũ hominum Mumia, Spiritus Vitæ: ergo & vna potest esse Medicina, quia morbus in homine nihil aliud est, quam affectio qua Mumia seu Spiritus Vitæ functio in homine impeditur: probatur Exemplis videlicet solis salis, panis, veneni, aeris, ignis, omnes homines indifferenter afficientibus.

Horum si summus sanatur, sananturinferiores.

SAnationes omnium Morborum (vt hic etiã conuenientissimè significantibus *P. Severini* verbis vtar) duplices.

Vniuersalis, quæ est ablatiõ Radicum seu Impuritatum morbidarum, vel ab ortu hæreditariove parentum semine, vel postea alimentorum vsu & culpa, siue externarum Impressionum Iniuria in Humanam Anatomiam insitarum: perficitur *Balsamo* Naturali Remediorum Humanæ Naturæ consentaneo, resoluente, consumente, & dissipante Impuritatum seminarias Tincturas: corroborante vero consolidante & custodiente Innatum Balsamum (quandiu enim secundum Paracelsum Humidum radicale manet in sua quantitate non sentitur morbus.) Et quia hic Indicationum pluralitates, particularitates, ordines locum non habent. vno eodemque Remedio absoluitur. Ideò non sine causa dicit Lullius posse hanc vnicam supremam & vniuersalem medicinam, ad quam omnes medicinæ particulares reductæ sunt, corpori Humano administrari, sine Infirmitatis cognitione, quia sapiens Natura per suum instinctum dedit ei Virtutes curandi omnes Infirmitates naturales & rectificandi seipsam. Quatuor summa Morborum genera exaltata & consummata, vniuersali solummodo curationi subjiciuntur (Epilepsia videlicet, Podagra, Hydrops, Lepra) ad quorum familiam omnes reliqui Inferiores morbi tanquàm ad fontes & principia deducuntur.

Optanda

Optanda quidem eſſet vniuerſalis hæc Curatio, ſed pauci hoc diuũ munere digni habẽtur. Raymundus Lullius ſedulò & fideliter Medicos ad perfectionem aſpirantes, jubet quęrere Vniuerſalem illam Medicinam, quæ vna eſt ſanatiua omnis Infirmitatis, & confortatiua Spiritualium Virtutum, ſiquidem in ea tanquam in vnum proprium ſubjectum facta eſt omnium Operatiuarum Virtutum totius Medicinæ (per tres Naturę Familias alioquin particulariter & confusè diſtributarum) Naturæ curſu Realis & Vniuerſalis conjunctio, cõgregatio & colligatio: Et qui tale habet omnium morborum Antidotum in hoc mundo, DEI habet Donum, quia Theſaurus eſt perennis, incomparabilis & innumerabilis. Quæcunque Infirmitas hoc competenti adminiculo Naturali adminiſtrato non ſanatur (ſiquidem ex denegatione auxilii, Digitũ Domini naturæ animaduertere non obſcurè potetimus) tolerabilius tamen facit malum, donec Infirmum liberet ipſe Deus omnipotens.

Particularis, in quâ nõ ſemper Radices ipſæ, vel Seminales Tincturæ morborum tolluntur, ſed ſæpius fructus, ſymptomata, paroxiſmi, dolores mitigãtur, prohibẽtur, ad exaltationes venire non permittuntur, excremẽtorũ euacuationes inſtituuntur, & debilitatę Naturę corroborationes adjunguntur. Remediorum cõſentaneis Spiritibus, qui morborum diuerſoria ſoli ſciunt. Nihilominus hæc Particularis Curatio, non eſt contemnẽda: Sæpè enim in morbis gra-

uiſſimis Vniuerſalis officio fungitur, quia Deus è miſericordia ſua quædam Secreta Naturalia Vniuerſalia manifeſtauit, quæ in ſe continent Naturam totiùs Cœli, alia totius Aëris, quędam totius Terræ, per quę morbi facile dignoſcũtur & curantur: Specifica enim & appropriata Remedia facta Spiritualia vniuerſalem Curationem ſæpè æmulantur, Impuritatum Radicibus conſumptis, & Balſami Virtute confirmata. Vtique beati eſſemus in defectu Vniuerſalis, ſi ſaltem Particulares, ſubalternas, ſpecificas, indiuiduas Curationum ſpecies attingere liceret. Hactenus Seuerinus.

Viâ *Particulari* Morbi materiales expellũtur *Primò* per vniuerſalia emunctoria, per quę Natura Remediis adjuta materiam morbidam excernere & compeſcere conſueuit, ſequentibus viis ſeptem, ſcilicet,

per *Vomitiua*
Cathartica.
Diuretica.
Diaphoretica.
Confortantia.
Anodyna.
Odorifera.

Secundò Morbi fugantur Viâ Particulari, per Remedia propitiata & ſpecifica, ſicuti eſt

Septem principalium membrorum corporis Humani.

Capitale, ſcilicet *Epilepticum.* *Apoplecticum.*
Ophthalmicum.

Odontal-

Odontalgicum.
Pectorale.
Cordiale.
Stomachicum.
Vterinum.
Febrile.
Specifi- *Pestilentiale.*
cum *Podagricum.*
Nephriticum.
Hydropicum.
Dysentericum.
Venereum.
Venenatum.
Vulnerarium, vlceroſum, puſtuloſum.

I.

VNIVERSALE DIGESTIVVM
ſeu maturatiuum.

IN morbis, qui conſtant ex Impuritatibus mobilibus ſuperficiariis, qui non egerunt fixas radices, neque ad difficiles coagulationes deſtinati, quod ex dolorum ſignaturis & ſymptomatum inconſtantibus & turgidis efferueſcentiis deprehenditur, quales ſunt febres plurimæ, catarrhi, tuſſes, raucedines & ſimiles affectus, in illis non opus eſt Digeſtiuo, tutò & ſubitò tollantur Purgantium & Mundificantium ope.

TARTARVS VITRIOLATVS.

℞. Salis Tartari albiſſimi, aliquot vicibus ſecundùm artem Chymicam diſſoluti, filtrati & coagulati cum aqua Agrimoniæ, exempligratia vncias quatuor, reſolue in cella ſupra marmor, aut beneficio manicæ in oleum. Habito hoc oleo puro accipe olei Vitrioli optimè rectificati vncias duas, illúdque guttatim ſupra Tartari oleum in vitro capaci inſtilla: tunc fiet coagulum albiſſimum, humiditas ſupernatans euocetur lento calore ad ſiccitatem Salis, ita habetur Tartarum album, Vitriolatum fixum.

Obſeruationes.

I. Seruetur modus in affundendo Vitrioli oleo ne ſapor Salis repercuſſi ſit nimium acidus, ſed quaſi nauſeabundus: ſi enim nimium de oleo Vitrioli affundatur, tunc non purgat, alioquin per quatuor emunctoria, vomitum, ſeceſſum (ſi purgantibus immiſceatur) item per vrinam & ſudorem operatur.

Si olei Vitrioli nimis parua quantitas affundatur, facit ſaltem vomitum.

II. Si poſſit fieri per infundibulum anguſtiſſimi orificij, ita vt certo artificio olei Vitrioli guttæ paulatim ſaltem & ſucceſſiuè ſtillent in oleum Tartari, conſultius erit, nam ſic boni ſpiritus, qui ex mutua ſubitæ mixtionis efferuescentia ſe vaporando eleuant & euaneſcunt, retinebuntur.

III. Vitrum ſupra modum incaleſcit ex conjunctione duorum illorum Ignium. In hac mutua efferuescētia obſeruetur Epilepſiæ genera-

tio, quando videlicet Spiritus vitæ in Microcosmo à Heterogeneis concitatus, simili modo ebullit.

IV. Qui ad duas partes olei Tartari vnam partem Salis vel liquoris Corallorum velit addere, antequam oleum Vitrioli guttatim affundat, ei integrum esto.

Digestiuum ex illo Tartaro Vitriolato parari potest, quòd necessitate exigente purgantibus medicamentis præmittendum est, in hunc modum.

℔ Tartari Vitriolati vnciam j. solue in duabus vini mensuris, addatur ad libitum aqua decoctionis Passularum & Cinamomi.

De hac mixtura exhibeto duos vel tres dies vbi opus est, manè post sumptum sorbile ouum haustum vnum ad prandium alterum, tertium circa vesperam. Postea exhibeatur Cathartícum è Panchymagogo. In omnibus febribus & quartana miranda præstat, resoluit enim Tartarum in corpore humano efficacissimè,

Vires Tartari Vitriolati.

1. In Hęmicrania, morbo Regio, & omnium viscerũ obstructionibus, in liquore idoneo, seu vino albo exhibetur ægrotantibus per aliquot dies in aurora, & si opus fuerit, dosis augeatur.

2. In Calculo exhibetur in Aqua Petroselini vel Parietariæ, vel vino albo.

3. Efficacissimum Renum deopilatiuum & detersiuum, si scrup. semis cum Iulepi Rosacei vnciis duabus, & aquæ Cinamomi vncia semis misceatur & exhibeatur.

4. In

4. In Contracturis & venarum obstructionibus è Tartaro ortum habentibus vtere per vicem sex vel octo granis in aqua decoctionis vuarum Passularum & Cinamomi.

5. Sudorem prouocat in aqua Cardui benedicti vel vino albo.

6. In Hydrope vt crassi & serosi humores expurgentur.

℥ Scrupulum vnum & misce cum vncia semis mellis Rosati solutiui, vini Enulati vncijs duabus, & exhibe.

7. In Mensium suppressionibus.

℥ Scrupulum j. & exhibe in syrupo Artemisiæ vel Betonicæ, vel misce cum melle Rosato in aqua Pulegii soluto.

8. Vtiliter etiam in febribus exhibetur.

9 Purgat per inferiora, & omnes obstructiones tollit, si misceatur Cathartico, vel offeratur in syrupo Rosarum vel Violarum solutivo, vel melle Rosato solutivo.

10. In Melancholia & Splenis duritie, in aquis appropriatis offertur.

Dosis à scrupulo semis ad integrum.

In Hydromelite propter saporis emendationem commodissimè offertur.

II.

VOMITIVVM.

IN quo ciendo, Antimoniales, Vitriolatæ & Helleborinę facultates vigēt, quę nil prau in

ventriculo relinquunt, ſed omnem impuritatem radicitus euellunt.

Hellebori vomitiuum reperitur apud Conradium expertiſſimum medicum in libello de febri Vngaricâ: Hoc loco de Vitriolo agemus: Antimonij prę parationes ſequentur paulò poſt.

GILLA THEOPHRASTI SEV Sal Vitrioli.

Cryſtalli Vitrioli, è Venere ſeu Marte præparati) vt paulò poſt dicetur in Specifico ſtomachico) reſoluátur in phlegmate acido, quòd primò egreditur è deſtillatione Vitrioli vulgaris, & ſimul per octo dies circulentur. De hoc circulato liquore detur à ſcrupulo j. ad drachmam ſemis, ſeu ſcrupulos duos.

Longè efficacius & commodius operabitur hic liquor, quàm Sal è capite mortuo vulgaris Vitrioli, ſeu Albi Coſſarienſis quomodo extractum.

VITRIOLVM ALBVM Vomitiuum.

Vel ſolue Vitriolum album in aqua pluuiali & euapora, donec quaſi cruſta appareat, poſtea per quatuor dies in loco frigido ponas, & concreſcent Cryſtalli, quos eximes, & aquam iterum euaporabis vt antea: Hic labor penitus tertio reiteretur coagulando & diſſoluẽdo: vltimò ter eodẽ modo procedatur cum aqua Roſarũ, Cryſtalli tandem ſupra calorẽ leuem ſiccentur, & ſponte redigentur in puluerem album. Hoc

lene eſt Vomitiuum & cerebrum benignè expurgat.

Vſus & Doſis Gillæ & Salis Vitrioli.

Gillæ ſi ſcrupulus vnus è vino bibatur, è veſtigio Vomitum mouet, quo ventriculus tum onere leuatur, tùm robur acquirit, nec quicquam infertur nocumenti.

In Febribus

Lumbricis

Omnis generis infirmitatibus ventriculi

Defluxionibus ſalſis.

Synouia: Hîc drachma vna in cereuiſiæ hauſtu exhibetur.

Peſte.

Doloribus Dorſi, drachma ſemis in vino calido.

Vulnetum recentium curam promouet, ſi quaternis auroris continuis drachma ſemis in cereuiſa calida aſſumatur.

Doſis vtriuſque à ſcrupulo ad duos, habitâ ratione complexionis & ſexus.

Sal poteſt miſceri cum ſaccharo Candi, demũ in aqua Fœniculi diſſolutũ calidé exhiberi.

Offertur etiam in jure carnium, hauſtu cereuiſiæ vel vini: in aqua cum melle mixta, vel in Conſerua Roſarum.

Puerulis contra Lumbricos, quatuor, quinque, octo grana in cochleari vini Maluiatici exhibentur.

Operatur hoc medicamentum variè, per vomitum, ſedes, interdum etiam ſudores & ſomnum facit.

III.

CATHARTICVM, RESOLVTIVVM, Mundificatiuum, Abluens.

Pollet Scammoneatis & Colocynthiacis viribus.

Obſeruationes.

1. Omne Laxatiuum conſtet tribus Energiis, ſecundùm Paracelſum, vt laxet, Naturam ab Euacuatione feſſam & debilitatam confortet, & mitiget.

2. Purgationes, quæ ſymptomata venenatarum proprietatum etiamnum reliƈtarum teſtimonia & virium dejeƈtionem adducunt, ſunt perpetuo fugiendæ.

3. In vera Purgandi ratione (in qua non dejeƈtionum numero, vel copia, facultatum poteſtatem & præſtantiam æſtimamus, ſed vbi morborum Radices, Impuritatéſque ablatas ex ſymptomatum remiſſione, & virium reſtitutione animaduertimus) officium tunc abſoluiſſe Remedia judicamus, ſiue abſoluta conſumptione, ſiue ſenſibili excretione Impuritates tollant, ſiue vrinas, ſiue ſudores, ſiue dejeƈtiones moueant.

4. Cathartica, non qualitatis vi, hoc eſt, caliditatis, frigiditatis, humiditatis, ſiccitatis ratione operantur, ſed occulta proprietate, formáq; ſpecifica, videlicet totius ſubſtãtiæ proprietate, quæ caloris impulſu, ac cœleſti vi incitante, humo-

morem, sibi familiarem & affinem ad excretionem expellit.

5. In morbis Chronicis, Criticis, & Longis non Purgationibus sed Arcanis vtendum, non enim sanantur sine Spagyricis gradibus.

5. Si in morbis Chronicis Purgationes instituantur, debent fieri tardè, paulatim, & cum tempore.

6. Quamuis fortibus, & violentis medicamentis non temerè vtendum esse, nec corpus inconsultè mouendum præcipiat Plato in Timæo, & longè ante eum Hippocrates, qui Democritum amicum & familiarem Helleboro & similibus curare noluit, affirmans nullum esse medicamentum solutiuum, quod non deprædetur aliquam partem de viribus & substantia nostri corporis: háncque ob causam Auicenna rectè dicat Medicinas etiamsi non sint venenosæ, eas tamen bibere Naturæ laborioſum esse: attamen morborum fixæ Radices Purgationes Antimoniales, Vitriolatas & Mercuriales requirunt, à quibus meritò abstinere possemus nisi melior eáque innocua præparandi via innotuisset, & hujus sæculi medicorum Nutrix Intemperantia, spreta auorum frugalitate, ad eorum vsum nos etiam inuitos adigeret.

Hinc fortè Agrippa asserit nullum pro conseruanda vita sanitatéque vtilius consilium esse quàm abstinere ab medicis indoctis: nullam ad sanitatem & senectutem viam certiorem quam medicis inexpertis caruisse.

TVRPETVM MINERALE.

Quia inter varia præstantissima, quæ hoc loco trademus Purgantia, primò in Mercurium incidimus, quamuis ejus Impuritates profundius admixtæ sunt: attamen ingeniosa adaptatione possunt tolli.

Digitized by Google

Philosophi Hermetici hunc Mercurium vulgi non nisi pro famulo & seruo fugitiuo quodam habuerunt hactenus: neque arbitrandum illos in suis scriptis Philosophicis quemlibet accipere, & sine vllo discrimine propinare voluisse Mercurium. Vera illa Philosophica & Nobilissima Lympha haud sese multis offert, & non nisi Philosophis ancillari libuit. Hanc licet venantur plurimi, repererunt tamen pauci: In Philosophia Cabalistica per Virginem Mariam, sicuti Saluator noster per Fermentum medicinæ denotatur, quia affirmant illam Antè, In, & Post partum semper manere Virginem: Sed ad institutum medicum.

Aqua hæc Sapientiæ paucis innotescit.

Vulgaris hic Mercurius certa præparatione, dosi & mixtura diuinum euadit Pharmacum, & in plurimis morbis longè efficacius operatur, modo eadem illi adhibeatur fides, quàm decantata illa superiorum temporum Panacæa è puluere cinnabaris natiui tenuissimè triti, admixto croco & conchis confecto, in cuius examine minimo adhibito igne Mercurium adhuc crudum per fumum ascendere & nummum aureum dealbare olim multoties deprehendi.

Ad præparandum Mercurium, variæ rationes fuerunt à Chymiatris excogitatæ: quorum aliqui (nec malè) per spiritum Salis nitri aliquoties cohobando, nonnulli per Spiritum Salis communis, Aquas Fortes, oleum Vitrioli, alij per se aut cum silicibus longitudine temporis perficere conati sunt.

Digitized by Google

Via præcipitanti Mercurium commodior & ſecurior vix dabitur quam ſequens.

MERCVRIVS PRÆCIPITATVS.

℔. Mercurii benè purificati libram ſemis, cui affundatur lib.j. olei Sulphuris per campanam facti & rectificati(Hoc enim oleum præ omnibus aliis corroſiuis eum optimè, & oleo Vitrioli longè potentius præcipitat, & coagulat, ita vt maiorem etiam patiatur ignitionem(compoſitum per duos dies in arena digeratur, poſtea per retortam vitream luto munitam paulatim deſtilla, liquorem egreſſum iterum affunde, & hoc tertiò reitera. Quarta vice poteſt adhuc ſemel aliquid de recenti Sulphuris oleo affundi, & circa finem aucto Igne inter diſtillandum ita abſtrahi vt retorta candeſcat, ſic in ipſa deſtillatione præcipitatur Mercurius in maſſam albam: poſtea fracta retorta eximeillam ac ſupra marmor tere, & aqua calida pluuiali deſtillata ſalſedinem diligenter ablue in vitro oris ampli: agitetur probè, & per horas quatuor ſemper aqua prius ſubſideat, antequam effundatur, edulcorationem toties reiterabis, quouſque nullam ſalſedinem in affuſa aqua amplius deprehendes, & Mercurium remanentem videas verſum in puluerem flauiſſimum, quem poſtea prius exiccatum phialæ oblongo collo bombyce claudendæ impones, & in ignem arenæ vehementiſſimum per octo dies digerendum collocabis. ſi fortè adhuc aliquid de Mercurio non ſatis præ-

tis præcipitato immixtum esset, illud sponte sublimabit se in vitri collum, quod postea ferreo circulo candente franges, & superiorem partem in qua crudus Mercurius affixus hæret, caute & leniter auferes, massam verò in fundo restãtem eximas, & ter Spiritum vini desuper incendas, & postea ad suos vsus reponas: Ita secure datur intra corpus.

Præcipitaui aliquando amalgamata Auri & Argenti seorsim, per duos annos, & quamuis puluerem rubicundum nanciscerer, tamen nõdum erat debite fixus, nec in vsum medicum commode adhiberi poterat, sine vlteriori præparatione.

Qui volet eiusmodi præcipitatum per amalgationes intra tres vel quatuor menses bono igne adhibito cõficere, videbit pulchras cupressi instar in ipso vitro crescentias, & sæpius massam eximendo ac terendo habebit ignis violentia materiã terream, postea per oleum Sulphuris vt iam dictum in puluerem flauum præcipitandam & figendam.

Obseruationes.

1. Signum veri præcipitati est, si cum auro fortiter teratur, nec aurum inde dealbetur, sicuti ex contractu Mercurij fieri consueuit.

2. Non est necesse vt sit omnino fixus, ea enim ratione amitteret vim suam purgandi.

3. Nullus est præcipitatus qui non possit reduci, si fixus planè esset, non posset in corpus humanum operari, ratione cruditatis suas operationes perficit.

Vi-

Digitized by Google

Vires.

Mercurius eſt Balſamum Naturæ, in quo eſt virtus Incarnatiua, quæ mirabiliter renouat, & clarificat ab omnibus Impuritatibus corpus microcoſmicum Lue Venerea infectũ: vbi enim tota maſſa ſanguinea in vniuerſo vanarum ambitu corrupta eſt, & referta multorum morborum ſeminariis, tunc hęc metallica vi ignis attenuata eam penetrandi vim acquirunt, vt habitum totius corporis permeent.

1. Remedium eſt contra infirmitates cauſatas ex humorum putredine, & in morbis deplotaris vix experimur aliquid præſentius.

2. Educit omnes vitioſos humores, & cerebri defluxiones.

3. Purificat ſanguinem in venis, & medullam in oſſibus.

4. In Hydrope eſt Remedium appropriatum, habet enim vim expellendi.

5. In Podagra exhibetur cum Pilulis Ruffi & oleo mellis.

6. In Pleureſi cum ſpecifico vehiculo.

7. Contra venena & ſcabiem.

8. In omnibus febribus continuis & intermittẽtibus addendo ſemper quatuor vel quinque guttas olei Vitrioli cum Pilulis Ruffi.

9. Catholicon eſt in expurgãda Lue Venerea, hujus enim horrẽdæ Luis ſolus ῥιζοτόμος dici meretur: radicitus enim tollit omnia vlcera Venerea, & ſimiles fluxiones reiterata Doſi.

10. In Ictero nil præſtantius.

11. Datur etiam in Peste, cũ Pilulis pestilentialibus Ruffi.

12. In vlceribus malignis & fœtidis expurgandis commiscetur vnguentis.

Paracelsus in Luis curatione exhibuit cum Electuario de succo Rosarum, & Phædro cum spiritu Tartari successu felicissimo pustulas Vernereas expulit.

Huserus p.m. affirmauit mihi se ex ejus frequentissime exhibitione, nullam vnquam deprehendisse noxam, nisi quod interdũ propter bilioſas vomitiones, ægrotantes de dolore aliquando etiam de ardore quodam gutturis ac oris conquesti sint, qui statim adhibito leui gargarismo vel vsu Terræ sigillatæ, si ardor in gutture fuit, sopiebatur.

Dosis & Vsus.

Agr. 3. 4. 5. ad 6. in corporibus præsertim robustis.

Offertur cum Pilulis appropriatis.

In doloribus capitis cum Pilulis Cochiis.

In doloribus brachiorum cum Pilul. de Hermodactyl.

Vel miscetur Extractis purgantibus.

In succo Liquiritiæ melius operatur quàm in Theriaca: offertur etiam in Conserua Rosarum aut in saccharo Rosaceo, vel deglutiatur in pane hostiario, superbibendo tantillum vini.

ARCANVM CORALLINVM Paracelsi, seu Mercurius Sublimatus rubeus, non corrosiuus.

℔ Mercurij lib. j. purgetur per lixiuium è calce viua & cineribus clauellatis sexies, vel septies, postea cum sale & aceto tandiu lauetur, donec in colorem cœlestem abierit, & sic erit paratus ad sublimationem.

℔ Istius purgati libram j. Salis Petræ (quod tamen diligenter purificatum & separatum sit ab omni Sale vulgari, alioquin sublimatus puluis fieret supra modum corrosiuus: Examen ritè separati Salis potest fieri in hunc modum, si Sal Petræ supra laminam ignitam totus incensus auolet, nullo Salis vestigio remanente) & Vitrioli ad rubedinem calcinati ana lib. ij. pulueriscentur omnia & misceantur, irrorentur saltem aceto destillato acerrimo, & cum pistillo ligneo benè simul incorporentur, donec mortificatus videatur Mercurius: Massam postea totam impone lutatæ Cucurbitæ mediocris capacitatis, verùm parietibus Cucurbitæ non maculatis aut priùs probè absterfis destillatio in arena instituatur, per noctem adhibeatur ignis, vt phlegma aceti egrediatur, postea successiuè augendo & continuando ignem ad 24. horas sublimatio continuetur; in capitellum sub nigro colore ascendet Mercurius vluus, in medio alembici puluis erit flaui coloris, paulo supra materiam rubicundi: fracto vitro collige sublimatum puluerem omnem, scilicet tàm rubeum

quàm flauum,& accipe libram j. Salis Petræ & Aluminis calcinati tantundem (calcinatio Aluminis in tigillo fiat modo vulgari, non ita vehementi igne,ne ſpiritus euaneſcant.) terantur omnia & impaſtentur vt antea ſaltem humectando cum prioris deſtillati aceri phlegmate, ſublima denuò in nouo alembico vt prius:In cõtinuo igne ſpatio 12.horarum abſoluitur operatio, & puluis aſcendit, infra rubicundiſſimo colore, paulò ſupra flauo, & in capitello nigricante: Poſtquam omnia refrixerunt, vitro rupto ſingula cautè eximantur; quod rubrum eſt ac inferiori loco parietibus vitri adhæſit ſupra caput mortuum, purum eſt & maturum, hoc ſeorſim colligatur & edulcoretur aquis Cordialibus;vltimò incendendo deſuper aliquoties Spiritum vini: Flauum ſeorſim collectum poteſt etiam in tigillo medioeri ſaltem igne calcinari vt rubeſcat, & poſtea dicto modo edulcorari:Fæces nigræ in capitello cum capite mortuo in fundo abjiciantur.

Magnum Paracelſi ſecretum & inuentum.

Huſerus prætulit hunc Sublimatum Turpeto,illóque in multis deſperatis morbis feliciſſimè vſus eſt.

Vſus & Doſis.

In Hydrope.

Morbo Gallico.

Doſis à tribus granis ad quinque,in Theriaca,ſucco Roſarum,Pilulis Catholicis.

Inſuper ſunt duo ſecretiſſimi modi tractandi

Mercu-

Mercurium pro medicina corporis.

In primo modo Mercurius ſine vlla additione certis inſtrumentis per ſe redigitur in Cinnabarim rubicundiſſimam.

In ſecundo modo mortificantur corroſiui ſpiritus Vitrioli & Salis in Mercurio ſublimato, è quo miro & ſimplici artificio homogeneo fit puluis Cryſtallinus planè inſipidus: Vnum è præſtantiſſimis Cathartícis, per ſe vel cum aliis Catapotiis in vſu medico radicaliter omnia noxia è corpore humano pellens. Hoc illis non videbitur mirum, qui ſciunt Mercurium eſſe Balſamum Naturæ, in quo eſt virtus Incarnatiua & Regeneratiua, mirabiliter renouans & clarificans ab omnibus Impuritatibus.

FLORES BVTYRI Antimonij.

℞ Antimonij Vngarici, & Mercurij ſublimati ana lib.j. terantur ac miſceantur diligenter, & in retorta vitrea luto obducta in arena mediocri igne deſtillentur, tunc liquor inſtar Butyri ſeu glaciei egreditur, ſi concreſcit in collo retortæ, vt ſæpè fieri ſolet, tunc admota pruna forcipe comprehenſa liqueſcat, ne obſtructione impediatur deſtillatio.

Hunc Liquorem vulgò vocant Mercurium Vitæ, cùm tamen ſit ſummè corroſiuus: Et fuerunt quidã ita temerarij, qui cum illo impunè luſerunt de corio humano.

Si aqua calida illi affundatur, tunc Salia

contineas, & paulo post sumptionem ius sorbile sumas, ita minori molestia euomes, quàm si ventriculum habeas vacuum. Reiteretur haustus iusculi aut Cereuisiæ calidæ, bis, ter, quater, si opus.

FLORES ANTIMONII CORRECTI.

Primo habeantur flores Antimonij albi vulgari Chymicorum more præparati, sublimatione scilicet ; mediantibus ollis artificiosè sibi mutuo incumbentibus : Vel sumantur illi qui beneficio retortæ parantur, dum puluerisatum Antimonium arenæ puræ admixtum sine omni capite mortuo ignis violentia in flores redigitur.

Postea ℔ Salis Tartari frequenti solutione & coagulatione summè depurati quantum vis, & affunde tantùm de aceto destillato quantum pro solutione Salis sufficit , abstrahe acetum lento igne in Balneo, vel fac vt euaporet, affunde vicissim acetum destillatum , vt dictum , & abstrahe eodem modo reiterando laborem, donec acetum eiusdem saporis destillando egrediatur , quod octaua vel nona imbibitione & destillatione fiet. Huius igitur Salis aceti spiritu impregnati & exiccati accipe exempli gratia vnciam j. & semis, Florum Antimonij alborum vnciam vnam , misce & in cruciculo ad ignem liquescant, massam liquefactam ferè instar sanguinis rubeam effunde supra marmor, vbi refrixit erit coloris cineritij : Postea tere materiam, & affunde illi in vitro sequentem aquam Vitæ aromatisatam.

℥ Calangæ
Galliæ Moſchatæ
Caryophyllorum
Cinamomi
Maceris ana vnciam ſemis.
Croci drachmas tres.

Terantur mediocriter, & affundatur Alcohol vini ſine phlegmate, in lento cinerum calore Tincturam extrahe, poſtea per declinationem aufer tinctum Spiritum vini, & affunde recentem, donec amplius non tingatur: demum omnem Spiritum vini tinctum & aromatiſatum affunde Tartaro & Antimonio ſimul vt dictum eſt liquefacto, addendo Salis Perlarum & Corallorum ana drachmas duas. Omnia vitro clauſo digerantur in calore cinerum per duos dies: Poſtea adaptato capitello deſtilletur lento igne Spiritus vini, remanebit in fundo Tinctura Aromatum cum puluere Antimonij & Tartari, abſtrahantur omnia ad ſiccitatem, color erit inſtar Caryophyllorum: Ita habebis Antimonium optimè præparatum. Seruetur in vitro clauſo puluis, quia in aëre reſoluitur: Sine vlla formidine tutò intra corpus exhiberi poteſt.

Vſus, Vires, & Doſis.

Mirabilia operantur hi Flores.

In Peſte.
Febribus acutis:
Mania.
Philtro.
Dementiis.
Faſcinationibus.

Mor-

Morbis omnibus in vniuerſum opitulantur, quos atra bilis excitat.

Epilepſiis & aliis plurimis morbis ſuccurrunt.

Per aluum, per ſuperiora, per poros, per inſenſibilem tranſpirationem noxia copiosè expurgant.

Doſis à gr. 7. ad 8. & 10. præſertim in robuſtioribus.

ELECTVARIVM ANTIMONII.

℞ Vitrum Antimonij fuſum Sole & Luna in Aquario ſeu Piſcibus exiſtentibus: teratur ſubtiliter aliquoties affundendo acetum diſtillatũ, & iterum exiccando in cineribus: Sic habebis maſſam albàm, quam in puluerem teres.

Huius puluueris ſume vncias duas.

Theriacæ Andromachi tantundem.

Nucis muſcatæ drachmas duas.

Maſticis tantundem.

Corticum Arantiorum.

Corallorum rub. præparatorum ana drachmas duas.

Caryophyllorum.

Sem. Fœniculi.

Coriandri præparati ana vncias duas.

Puluerizentur optimè & commiſceantur, fiátq; cum myua Cidoniorum q. ſ. eſt maſſa, de qua formentur pilulæ in forma piſorum.

Vires.

Mirabiliter operantur

In Peſte.

Quartana.
Hydrope.
Longis & obſtirmatis morbis.
Diuturnis putridis febribus.
Cachemia.
Melancholia.
Inſania.
Delirio.
Venenorum hauſtorum ſymptomatibus.

Doſis.

Debiliori datur pilula vna.
Fortiori duæ, habita ratione ægrotantis virium.

Cautiones in exhibitione Antimonij & Turpeti.

1. In exhibitione horum duorum Cathartico-rum cauendum, ne ſint conſtipationes, dolores Colici, aut vnum membrorum principalium læ-ſum, pulmonem putà, iecur, alioquin à graui vo-mitu & commotione periculum.

2. Quibus Antimonium offertur, iis nec ante eius aſſumptionẽ, nec poſt, vena eſt incidenda.

3. Vbi ſeſe vomitus mouet, ſolet exhiberi of-fa aut ius Pilorum leuiter coctorum, vel galli-narum non pingue, aut calidæ Cereuiſiæ hau-ſtus, reiterando ſi opus aliquoties, vt quis facil-lius vomat, & medicamenti acceleretur actio.

4. Offerantur ſemper duabus vel tribus horis ante & poſt paſtum.

5. Picrocholis & iis qui difficulter vomunt ac qui

qui viribus imbecillibus sunt præditi, non temerè offerri debet, ne stomachus ex eius vsu grauius vellicetur, distendatúrque, & vires ægri in totum deiiciantur.

6. Iis rectè datur, qui ad vomitum sunt procliues, stomachum fortem habent, thoracem amplum & latum, quîque vomere aliâs sunt assueti, & quibus humorum materia sursum fertur.

7. Si morbus occurrit contumax, hic maturandus cum vsu Turperi per duos dies, postea Antimonium exhibeatur.

8. In peste si offeratur Antimonium, obseruandum, vt vnâ opera supra bubonem maturatiuum Attractiuũ, supra Anthracem attractiuũ ponatur, alioquin instar scirrhi indurescit, & ad aliquot menses durities illa non remittit.

Ad compescendum Vomitum nimium in hypercatharsi.

Offertur Theriaca recens vel Rob de Cidoniis : Emplastrum de crusta panis ventriculo imponitur : Et plantis pedum panis tostus aceto madefactus.

Si summus adsit dolor capitis.

Apponitur capiti & fronti linteum madefactum aqua Lactucæ & Rosarũm cum aceto & oleo Rosarum.

PANCHYMAGOGON.

Inter omnia medicamenta Cathartica, licet

nec labori nec ſumptui pepercerim, nullum tamen multiplici experimento facto potui adhuc inueſtigare, quod minori moleſtia aſſumptum operationes deſideratas felicius exequeretur quàm Panchymagogon.

Si Antimonium, quod apud vulgus propter vomitionum vehemẽtiam infame & abominabile euaſit, ita præparari poſſet, vt ſaltem per inferiora ſuam obiret functionem ſine illa vulgari vehementia, quæ tamen aſſignatis meis præparationib. antecedentibus ipſi maxima ex parte adempta eſt, vix daretur in rerum natura Cathartticum iucundius: Sed præparationem eiuſmodi ſæpiſſimè attentatam, nondum licuit Pyrotechniæ beneficio impetrare, multò minus illam apud vllum Chymicum videre, quamuis oſtentationis gratia multi de illa, vt & de Auro potabili falſo glorientur.

℞ Specierum Diarrhod. Abbat.
Diambræ ana vnciam vnam.

Ex his Tinctura in digeſtione per quatuordecim dies, vt decet quotidiè aliquoties mouendo, per Spiritum vini extrahitur & ſeorſim cuſtoditur.

Deinde ℞ Pulpæ Colocynt. drachmas ſeptẽ.
Turpeti gummoſi drachmas quinque.
Agarici optimi vnciam vnam.
Rad. Helleborinigri veri vnciam vnam.
Scammonij ſelecti drachmas ſex.
Filiorum Senæ vncias quatuor.
Rhab. ſelecti drahmas tres.
Elaterij drachm. duas.

Semi-

Semis Ebuli triti vncias tres.

Hermodactyl. drachmas tres.

Incidenda incidantur, & terenda terantur, ac Spiritus vini ſpecierum tinctus, his purgantibus medicamentis ſuperfundatur, ſicque in lento B.M. calore per dies octo vel quatuordecim macerentur (caue ne Spiritus vini vitrum rumpat) Tinctum poſtea Spiritum aufer per inclinationem, & recentem affunde, tamdiu, donec omnis Tinctura & vis purgatrix extracta ſit: vltimò Spiritum vini tinctum ſimul mixtum abſtrahe in lento Balnei calore, donec craſſamentum inſtar mellis in fundo relinquatur: circa finem adde olei Cinamomi, Caryophyllorum, Nuciſtæ ana guttas decem, Salis Perlarum & Corallorum ana drachmas 2. Salem è fœcibus calcinatis arte extractum cum raſuræ Cranei lotone vno maioris efficaciæ ergò admiſcere poteris. Non datur melius Catharticum, quod minori moleſtia purget.

Vſus & Doſis.

Ex hac compoſitione ſumitur à ſcrupulo vno ad duos ex vino Maluiatico vel alio generoſo, è juſculo vel aliis Catapotiis aggregatiuis admixtis.

Sunt qui in vſu aliquot guttas olei Vitrioli addere ſolent.

In puluere Liquifitiæ ſine moleſtia omnes noxios humores expurgat.

Poſſunt inde efformari pilulæ & per ſe deglutiri, vel quod optimum diſſoluatur in hauſtu vini Maluiatici.

ALIA DESCRIPTIO.

℔ Pulpæ Colocynth. drachmas ſex.
Agarici
Scam. ſelect. ana vnciam ſemis.
Hellebori nigri
Specierum Diarrhod. Abb.
Aloës ſucco citrini ana vnciam j.

Extrahatur ex omnibus per Spiritum vini Eſſentia, à qua poſtea in Balneo Spiritus vini ſeparandus. Et quia in Extractione Purgantium ſæpè ſolet vis purgatrix debilitari, ideò quidam ſolent ad vnam partem Extractorum addere crudorum Purgantium partem alteram : adde ergò ſuperioribus, antequam Extractum in fundo remanens planè inſpiſſetur.

Trochiſcorum Alhandal. drachmas ſex.
Diacryd. præparati
Agarici Trochiſcati ana vnciam ſemis.
Aloës Epatici vnciam j.

Omnia ſint pulueriſata, & redigantur in maſſam iuſtæ conſiſtentiæ.

Doſis à gr. 10. ad 15. & 20. in forma pilulari.

SCAMMONII VERA præparatio.

℔ Scammonij ſelecti non adulterati libram ſemis, teratur & cribretur, poſtea affundatur parum ſucci Roſarum pallidarum, vel quod melius ſylueſtrium; expreſſi & colati (addita vna atq; altera guttula ſpiritus Vitrioli. in frigido ſeruatur ille ſuccus ad vſum, ne aceſcat) ac in Sole

ſeu

seu rectò fornacem exiccatio instituatur. Hæc imbibitio & exiccatio vigesies seu trigesies renovetur, sic enim lenta, viscosa ac tenax malignitas Scammonij dissipatur, quæ alioquin adhæsione sua in ventriculi tunicis tormina & cruciatus excitare consueuit. Qui volet, poterit priori succo ad libitum succi Cidoniorum expressi & depurati dimidiam partem adiungere: sic efficacius & minori molestia purgabit: Et cum hoc Scammonio præparato poteris omnium Cathartcorum vim purgantem excitare & acuere.

Vsus.

In multis morbis Euacuatione egentibus.

Dosis.

Grana quinque: Robustiori à gr. 12. ad 15. & 20. offerri possunt.

Formentur inde pilulæ, vel in puluerem post exiccationem teritur, & grana 15. vel 20. illius pulueris in syrupo Rosaceo offeruntur.

OPTIMA SCAMMONII PRAEparatio.

Scammonium selectum præparetur per imbibitiones & exsiccationes reiteratas cum succo Rosarum, vt iam dictum est, deinde ad manus sit bonum Alcohol vini sine phlegmate (in quo per 24. horas prius in Balneo maduerit tantillum sem. Anisi, Fœniculi, Cinamomi & Spicæ nardi) quantitate tanta quæ sufficiat pro extrahenda Tinctura seu Scammonij Essentia, affundatur ad eminentiam trium vel quatuor digitorum Scammonio mediocriter trito, & in

Balneo Mariæ per tres vel quatuor dies ſtent, quotidie aliquoties mouendo, ſic Spiritus vini Tincturam extrahet: Tinctum Spiritum purum per inclinationem aufer, & affunde nouum Spiritum reiterando laborem, donec nullum Alcohol amplius tingatur. Poſtea omnis Spiritus Tinctus mixtus abſtrahatur in Balneo Mariæ, remanebit Scammonium inſtar mellis in fundo quod vlterius exſiccetur calore leni in vaſe conuenienti. De hoc Extracto adhuc molli inſtar panis recens cocti ſumatur vncia vna, & ſucci Cidoniorum depurati vnciæ quatuor, ſucci depurati Roſarum rubearum vncia vna, miſce omnia in vaſe conuenienti vitreo, & lento calore effundatur: Extractum in ſuccum, mouendo paulatim ſpatulâ argenteâ, vt ſucci exhalent, & Extractum priorem acquirat conſiſtentiam pro efformandis pilulis. Antequam planè omnis humor exhalet, ad vnciam vnam Scammonij adde *Salis* ſeu magiſterij Perlarum & Corallorum ana drachmam vnam. Efformentur pilulæ 1.a. vel 3. Ita habebis præſtantiſſimum Catharticum quod ſine moleſtia & nauſea purgabit.

Doſis.

A granis 10. ad 12. & 20.

Nota in Extractione Scammonij, quod proprium habeat, vt ſubſidat, antequam humore priuetur: Itaq; ſi duas partes Spiritus vini vel liquoris per alembicū à Tinctura traduxeris, poteris deſinere, & cùm Balneum refrixit, vitrum eximes, in quo ad fundum videbis deiectum Scam-

Scammonium, vel etiam pendere in reſiduo liquore inſtar liquidæ picis colore pellucido.

Hoc loco induſtrij obiter admoniti ſint, poſſe debita quantitate Eſſentiam Cathartici (vnius vel plurium) Spiritu vini extractam & eidem adhuc immixtam, Electuario Cidoniorum vel Citriorum opaco ſeu pellucido circa finem decoctionis ſupra lentum calorem miſceri, & poſt eà ad iuſtam conſiſtentiam ſecundùm artem denuò incoqui, ita remanebit vis purgans Electuariis immixta poſt Spiritus vini euaporationem.

Hæc Cathartica debita doſi in minima quantitate, neceſſitate exigente delicatulis & nauſeabundis, cum magno emolumento & nulla ægrotantium moleſtia aut animaduerſione, fraude honeſta, fuco ingenioſo, & officioſo Medicis è Platone permiſſo mendacio, poſſunt exhiberi, cùm nullum ingratum præ ſe ferant ſapotem.

Specificum purgans Paracelſi.

Primò Purificatio Vitrioli à ſuo Sulphure fiat ſequenti modo:

℞ Vitriolum Vngaricum, & ſolue in aqua cõmuni in aheno cupreo, ſoluto inſperge oleũ Tartari commune, ad tres libras Vitrioli vnciæ quatuor olei Tartari circiter requiruntur, refrigeſcant vna, poſtea quod clarum eſt aufer, Sulphur enim fœtidum huic operationi inidoneũ, inſtar argillæ fundum petiit: clarã ſolutionẽ fac paulatim euaporare donec ferè cruſtã incipiat

obdūcere, poſtea in frigido in lapillos concreſcet Vitriolum, quod ſeruetur.

Secundò Deſtillatio Spiritus Tartari inſtituitur in hunc modum.

℔ lib. duas Tartari albi crudi, affunde menſuram Spiritus vini, clauſo vaſis orificio in calido hypocauſto per quatuordecim dies vna digerantur: poſtea deſtilla in lento cinerum igne donec incipiant guttæ flauæ oleoſæ egredi, vbi ceſſandum Egreſſum Spiritum ſeorſim ſerua, caput mortuum permitte, vt igne forti tam diu euaporet, donec Tartarus mediocriter calcinatus ſit, non tamen ad albedinem, ſed in colore nigro deſinendum: ſupra hunc Tartarum affunde priorem Spiritum egreſſum, ſtet per tres dies in Balnei putrefactione, poſtea deſtilletur primò in arena, deinde in aperto igne fortiſſimo, per alembicum lutatum non nimis altum, ſic requiſitus Tartari ſpiritus elicitur.

Tertiò, accipe remanentis prioris Tartari calcinati (è quo Spiritus extractus eſt) lib. j. Vitrioli præparati, vt ſupra dictum eſt, libram quoque vnam, trita miſce in vitro magno, affunde jam antè deſtillatum Tartari ſpiritum, addita menſura vini albi generoſi & antiqui: Vitrum claudatur alembico cæco, ſtet quatuordecim dies in lento calore: poſtea deſtillare incipe primò lentiſſimo igne in arena, vt ſaltem ſubtilis Spiritus vini, Tartari & Vitrioli aſcendat, quem ſeorſim diligēter collectum aſſeruato: vbi iam phlegma dulce egreditur, illud ſeorſim colligito: poſtea materiā iterum tere, concreſcit enim, & deſtilla vehementi

vehementi igne aperto in retorta luto obducta, primò tamen paulatim incipiendo ne materia liqueſcat : vltimò fortiſſimo igne pelle (vt in pręparatione olei Vitrioli fieri ſolet) donec ſpiritus omnes egreſſi ſunt. Hos vltimos ſpiritus fortes, miſce cum primis ſubtilibus ſpiritibus, medium enim phlegma dulce nullius vſus abjiciendum.

Quarto, iam extrahe è capite mortuo Salem ſecundùm artem notam, beneficio Aquę communis, ſi opus ſit, reuerberetur materia, & iterum extrahatur. Hanc reuerberationem & extractionem toties reitera, donec omnis ſalcedo extracta ſit. Extractiones Salium miſce, & aquam euaporando abſtrahe. Salem ſupra marmor tritum pone in alembico oblongo, affunde ad eminentiam trium vel quatuor digitorum proprios ſpiritus, primos videlicet ſubtiles & vltimos fortes (etſi aliquid phlegmatis adhuc immixtum ſit, nil indè incommodi) collocetur in B.M. per aliquot dies, tunc extrahit ſpiritus è ſalibus ſuam propriam eſſentiam, quicquid ſolutum & extractum eſt leniter per inclinationem effunde, ac affunde plus de remanente ſpiritu, denuò extrahat reiterando tandiu, donec ſpiritus extrahendo non amplius coloretur.

Quintò, has ſpiritus Extractiones miſce & cohoba in B.M. ad quatuordecim dies, ſemper quod egreſſum eſt reaffundendo: vltimò in arena fortiter deſtilla quicquid vult egredi : quod reſiduum eſt pelle igne aperto, tunc ſalia vna cum ſpiritu egrediuntur.

Sextò, egressos sales cum spiritibus cohoba in B.M. ad placitum, si alia spontè incipient se repercutere, crasso modo & visibili in fundum (fit inde liquor albus instar calcis Lunæ in aqua valenti solutæ) ac tum in B.M. subtili calore spiritus proprius potest abstrahi, vt materia in fundo ad pulticulæ consistentiam remaneat.

Et sic purgans specificum non sine magno labore & tempore paratum est.

Modus parandi facilior in secunda operationis reiteratione.

Residuus spiritus, post primam absolutam operationem vltimò abstractus, pro secunda præparatione potest asseruari, ita labor erit facilior, videlicet vt saltem vulgaris Vitrioli salem, & salem Tartari accipias in æquali pondere, & hoc spiritu ex illis Essentiam seu Sales extrahas, & modo prædicto in omnibus procedas.

Quia autem Purgatiuum in magnâ copiâ citò fieri non potest, neque solum Realgaria mineralia, sed etiam Terrestres Impuritates à corpore microcosmi expurgari debeant, abbreuiationis ergò quædam herbarum Salia extracta fieri possunt per alembicum volatilia, & in æquali pondere cum specifico purgante misceri & exhiberi simul in Dosi priori, tunc efficacius solet operari.

Salia herbarum ita præparantur.

℞ Hellebori nigri)
Cardui benedicti)herbas & radices
Imperatoriæ)

Rad.

Rad. Petroſelini — Angelicæ
Centaureæ — Pimpinellæ
Tormentillæ — Chelidoniæ
Herbarum & florum Cichorij
Herbarum Hyperici, Aronis
Vincetoxici, — Verbaſci
Pentaphyli ana omnium pro libitu.

Siccentur in vmbra non in Sole: incidantur & ponantur in doliolo affusa aqua incoctionis tantilli Lupuli & Fermenti, fermententur in hypocauſto, ſæpius mouendo per tres ſeptimanas, poſtea deſtilla in veſica cuprea, vt moris eſt, cum refrigerio ſpirituum, ſicuti in deſtillatione Spiritus vini fieri ſolet. Hunc ſpiritum mediocriter rectifica non tamen ad ſummum: Fæces remanentes (poteris illis ſiccas ſimiles herbas addere vt habeas maiorem copiam) in cineres redige, & ſalem extrahe: Sali exſiccato affunde ſpiritum proprium, vt in B. M. ſpatio aliquot dierum eſſentiam eliciat, effunde hunc & affunde nouum, reiterando donec non amplius extrahat. Extractiones miſce & cohoba aliquot dies in B. M. (ſi fortè fæces fundum peterent, has per tritorium chartæ Emporeticæ ſeparare poteris) poſtea in bulliente Balneo deſtilla, tunc Sal ſimul aſcendit: ſi fortè aliquid remaneret, plùs ſpiritus affunde, ac iterum cohoba, & tum in arena deſtilla: quicquid egreſſum eſt accipiatur, & affundatur bona quantitas ſui phlegmatis, ſtent in loco frigido, tunc ſubtile deſtillatum Sal fundum petit, ſpiritum per inclinationem aufer & ſerua pro

ſecundo Extractionis vſu, quod fundum petiit parum edulcorari poteſt, & exſiccari in hypocauſto, tunc reſtabit Sal Herbarum efficaciſſimum in vſu medico, cuius

Vſus ſecundùm Theophraſtum talis eſt:

℞ partem vnam Specifici purgantis, partem alteram Eſſentiæ Croci Orientalis cum S.v. extractæ, à qua Spiritus vini non ſeparatus eſt, circula duas vel tres ſeptimanas & ad vſum ſerua. Datur etiam ſine Eſſentia Croci, ſed præſtat cum illa propter Cordis confortationem.

Vires, Modus exhibendi, Doſis.

In omnibus morbis euacuatione egentibus ſine diſcrimine.

In omnibus putrefactionibus & ſuperfluis humiditatibus corporis, vndecunque proueniant.

Datur in vino vel Abſinthite, Maluiatico, ſuſculo, ſucco Roſarum, ventriculo ieiuno.

Prouectioris ætatis hominibus, vtpote 20, 30, 40. & 50. annorum grana quatuor dantur: adoleſcentibus quindecim annorum grana tria, pueris & infantibus duo grana. Incaleſcant per horam poſt ſumptionem in lecto, deinde ſurgat patiens, ambulet, vel ſedeat, ſi in duabus horis non operatur, eandem Doſin denuò exhibe, jejunet tres horas cum cuſtodia integri diei ab aëre. Quacunq; viâ operetur, ne ſis ſollicitus, ſiue per vomitum, ſedes, ſudorẽ, vrinam. Sequenti die quieſcat patiẽs. Tertia die auge Doſin dimidia

dia parte (vt si ante grana quatuor exhibueris, jam sex offeras) seruet Diætam primi diei: sequenti iterum quiescat. Si necessitas flagitat, offer tertia, quarta, quinta, sexta vice, prout morbus est longus. Sufficientiæ hoc signum est: Dum supereſt in corpore Impuritas, purgat & discurrit in membris hinc inde, & præcipuè in Centro morbi dolorem excitat. In defectu Impuritatis non facit dolorem, & vix amplius purgat, quia humorem radicalem non aggreditur more vulgarium Catharticorum.

I V.

DIVRETICVM.

QVia non per aluum excerni volunt omnium morborum Impuritates, igitur Diureticis & Diaphoreticis opus.

1. SAL SVCCINI.

Huius præparandi modum paulò post olei Succini descriptionem indicabo:

Dosis & vsus.

A granis tribus ad 4.6.8.& 10. in aqua Petro selini seu Ononidis.

Mirabiliter pellit remoratam vrinam.

2. SPIRITVS SALIS.

℞ Salis Cracouiensis natiui, vel Salis marini exciccati vel calcinati lib. 4. affundendo aquam

pluuialem, impasta vel malaxa cum albæ argillæ figulinæ recentis & per setaceum cribratę libris duabus (vel quod melius, argillæ loco sumatur matrix si haberi possit, seu cortex Terram sigillatam inuoluens & proximè ambiens, & è qua Terra sigillata tanquam nucleus eruitur, sic enim efficaciorem liquorem ad vsus medicos habebis) inde facias orbiculos rotundos seu oblongos, quos retrò fornacem ad duritiem exiccatos impones retortæ terræ luto obductæ, vix ad dimidietatem impletæ: jungatur Recipiens satis capax, & seruatis Ignis gradibus, donec phlegma egressum est, vltimò pelle forti & indesinenti igne aperto continuando, donec spiritus albi omnes egressi sint. Destillatio eadem quæ in paranda aqua Forti adhiberi solet.

Vsus & Vires.

Duæ vel tres guttę in aqua Cardui benedicti & Parietariæ subitò remoratam pellunt vrinam, sicuti etiam Aqua Vitæ per se optimè à phlegmate rectificata facit.

Obseruationes de Spiritu seu Oleo Salis.

Mirum quod hic Spiritus cum Sale communi singularem antipathiam & naturam contrariam habet.

Primò, ratione Sitis: Sal commune excitat sitim: Spiritus hic pellit eandem, quod manifestè apparet in hydropicis.

Secundò ratione Putrefactionis: Sal commune omnia à putrefactione præseruat, & mordax est:

est:Spiritus hîc absumit, corrodendo spatio vnius diei,at sine dolore,quicquid in vulneribus aut affectibus aliis putredini obnoxium.

Tertiò,ratione Gustus:Sal commune est acre & mordax:Spiritus habet saporem *glucupicron*, & odorem succi expressi à pomis agrestibus.

Sequuntur vires & virtutes Olei secundùm Paracelsum.

Sal simplex,omnium condimentorum condimentũ,omne stomacho insuaue insuetumque suaue & nutritioni aptum facit, & cum putredinem nesciat,maximè omnia à putredine vindicat,& naturali corpori salutaris, humanæ naturæ adeò conducibilis,vt sine eo viuere nesciamus, corporibus inditus quicquid adest humidi absumit,& quod reliquum est solidæ substantiæ adstrictione contrahit,vnde corpora cõdita siccat,& à putredine vindicat. Hæ igitur virtutes,cùm crudo insint Sali,quanto potiores Spiritui eius conuenienter præparato?

1. Paracelsus illo vsus est in omnibus morbis bis in mense semper tres guttas exhibendo:renouat Hominem,præsertim si aliquot folia auri in illo soluantur,Sal enim omnia præseruat. Alioquin etiam spiritum Salis feliciter cum oleo Vitrioli miscuit,& postea ad varios morbos intra corpus cum maximo successu exhibuit,præsertim in hydropicis cùm aquâ Absynthij.

2. Leprosos,& alios tam virorum,quàm mulierum morbos in vino sumptum sanat, & sanguinem purificat.

3. In Hydrope miscetur Sali Absinthij,vel

aliquot guttæ offeruntur in aqua Abſinthij quotidiè, donec Hydrops in paucis diebus euaneſcat.

4. Ad confortationem capitis in aqua Lauendulæ, Mariolanæ, Saluiæ.

5. Ad cor, in aquis Cordialibus frigidis, Violarum, Roſarum, item Borraginis, Meliſſæ.

6. Ad ſtomachum, cum aqua Menthæ, ita appetentiam cibi auget.

7. Ad Hepar cum Cichorio, Lactuca, Carduo benedicto.

8. Ad Splenem, cum Endiuia, Portulaca.

9. In peſte, cum aqua appropriata Cordiali: Infecta etiam regio illa vngatur, apoſtema retrocedit, & venenum ſine noxa expellitur per aliud emunctorium.

Si guttæ quatuor cum vncia ſemis Electuarij Iuniperini offerantur, expectato ſudore, vt ſingulare commendat Theophraſtus in Peſte & Venenis, quia Cor confortat & ſanguinem purificat.

10. In aceto ſi offeratur, pellit Sudorem Anglicum.

11. Renes & Veſicam expurgat & Calculum rumpit. Vſus eius cum Balneo certò iuuat.

12. Lumbricos pellunt aliquot guttæ in aqua Arthemiſiæ.

13. Hernioſos Paracelſus in loco affecto hoc liquore vnxit, adhibito balneo Hernioſo: aliquot etiam guttæ intra corpus dentur, ita intra paucos dies patiens ſanabitur.

14. In

14. In Colica duæ vel quinque guttæ in forti vino præsentaneum remedium.

15. Pellunt febres etiam diuturnas guttæ quatuor in aqua Vitæ.

16. In Ictero tres vel quatuor guttæ prosunt, continuetur donec patiens sit restitutus, quod fit in tribus septimanis.

17. In Iliaca, Dysenteria, Paralysi, Apoplexia, Podagra, in aquis appropriatis.

18. Vlcera interna etiam sanat.

Dosis.

4.6.7. guttæ in cochl. vini Maluiatici, vel aqua Cinamomi, vel alia appropriata.

Vsus eius ab extra.

1. Cum aquis appropriatis mixta, vtiliter parti dolenti Podagricæ inungitur.

2. Penetrat omnes venas, carnem, ossa, & promouet omnium vlcerum curam.

3. Vbi membra contracta, & de sede mota sunt, siue sit Contractura, siue Apostemata, inunctio instituatur, cum appropriatis vnguentis.

4. Omnia vlcera cacoëthea, insanabilia, fœtida, vt Fistulam, Cancrum, Lupum & similia Phagedænica cum inunctione continuata in paruo tempore sanabis.

SPIRITVS SALIS NITRI.

Eodem planè modo & Simili Ignis regimine Spiritus Salis Nitri destillatur, qui per fumum

rubicundum egreditur.

Hoc saltem notandum quod ad j. partem Salis petræ purificati, tres partes argillæ figulinæ admisceri solent, pro efformandis globis oblongis, post exiccationem demum ad opus adhibendis.

Dosis & Vsus:

In colica: Et hoc nemini videatur mirum; siquidem in simili affectu crudum Nitrum nonnulli offerunt: nam Spiritus Salis microcosmici efferuescentia & malignitas ex huius debito vsu mirè inhibetur & reprimitur.

In Pleuresi.

Prunella.

Miscetur cum ana Spiritus vini, & de illa mixtura dantur scrupuli duo vel drachma integra in hausto aquæ Fontanæ tepidæ. Si in colica vtimur, tunc ab extra vmbilicus oleo Nucistæ expresso cum tantillo Zibeti admixto inungitur. Intolerabiles cruciatus & dolores confestim non solùm sedat, sed & discutit & resoluit malignos, crudos, nitrosos, atque vitriosos humores, qui nisi impediantur, ne ad partes neruosas & articulos repant, quod non rarò sit propter certam sympathiam, qua cum talibus membris habent illi humores aliquid mixti, condolenda sequitur articulorum impotentia, laxatio & resolutio: Circa finem curæ Enulæ Campanæ vsus Salem resolutum efficaciter expellit. Porrò Nitri seu Salis Fusilis vires reconditæ à filiis Hermetis semper in magno pretio fuerunt habitæ.

V. *DIA-*

V.
DIAPHORETICVM.

SVdor in Peſte & Morbo Vngarico eſt vniuerſalis euacuatio Veneni totius corporis, non in ſanguine modò ſed etiam in habitu corporis, adeóque in omnibus partibus hærentis: Huius ſudoris beneficio Venenum quod circumſtans frigus ad cor propulerat excluditur: Nam vt attractione ſpiritus, ſimul etiam venenatam auram attrahimus, ita ſudore oportet illud ipſum ex omnibus membris exterminari: Nulla enim corporis pars licet parua, aëris eſt expers: proinde ſudare omnes poſſunt: Ideò ſudor eſt vniuerſalis euacuatio, ſiquidem ferè tertia pars omnium morborum, quia corpus humanum infeſtant, per ſudorem curari poſſunt.

Multi ſunt morbi qui ſaltem per ſudorem & pororum emunctoria curari volunt, vt Peſtes & Pleureſes.

ANTIMONIVM DIAphoreticum.

℔ lib. j. Mercurij ſublimati per Vitriolum & Salem, adde tres libras Antimonij Vngarici, terantur inuicem & miſceantur, ac retortæ vitreæ luto munitæ omnia indantur, adiuncto receptaculo clauſo, deſtillatio fiat in arena cum Ignis regimine, ne guttæ in collo inſtar Butyri congelentur, eo apparente mox carbo ignitus cum forcipe admouendus erit tam propè, vt vitro non noceat, & tamen reſoluat, idque toties iterandum, quoties neceſſe fuerit; Liquorem egreſſum ſemel rectifica:

poſtea calore liquefactum effunde in vitrum capax, quod collum longum habeat, & affunde aquam Regis (alij ſolo Spiritu nitri vtuntur) guttatim ſaltem fiat, propter ſtrepitum & efferueſcentiæ periculum, vbi videris totam materiam ſolutam eſſe planè, affunde exempli gratia ſi libra ſemis olei fuit, etiam lotonem vnum auri in aqua Regis ſeorſim prius ſoluti, ita mixtio manebit clara, non turbida, & rubicundiſſimi coloris, alioquin niſi ita proceſſeris turbida fiet ſol.tio, & aurum non verè ſe incorporabit, ac poſt abſtractionem apparebunt adhuc auri ſcintillæ micantes. Totam hanc claram & rubicundiſſimam ſolutionem pone in alembico bene lutato addito capitello & receptaculo, iuncturis benè munitis, ſeruatis poſtea gradibus Ignis incipe phlegma abſtrahere (ſpatio duorum dierum operatio abſoluitur) vltimò fortificando Ignem ita, vt fundus Cucurbitæ candeſcat: Parum ſe ſublimat, quod abſoluto opere, vaſe refrigerato & fracto abjiciendum: reliquum in fundo, etiam in parietibus hærebit, colore ſubflauo, inſtar Terræ ſicciſſimæ & hiantis, nullius ferè ſaporis: adhæret linguæ ſine corroſione inſtar cornu aduſti & calcinati. A libra j. olei habebis poſt exiccationem libram Terræ dimidiam. Calx illa fixa non eſt edulcoranda, niſi velis, ſed in crucibulo per dimidiam horam igniéda: Mirum quod examen Ignis in cruciculo ſuſtineat, & omnia corroſiua in ipsâ, mortua ſint.

In vſu Chymico, quamuis hæc Terra ſitiens fixa ſit, & beneficio vulgaris Sulphuris arte admixti,

mixti, auro in fluxu peculiari industria maneat admixta, non tamen in cineritio operatæ & expectatæ fixioni solet respondere.

In vsu medico vnum est è Spagyricis medicamentis maximè πολὺ χρησίον.

Constitit mihi ferè ducentis Daleris, ego candido lectori cum reliquis gratis communico.

Vires & Vsus.

Arcanum summum in variis & ferè omnibus morbis, per sudorem & vrinam operans efficacissimè, non purgat, nec debilitat ægrotantes, sed plurimum sudorem & vrinam moderatè ciendo, ratióne auri additi Naturam confortat.

In lue Venerea.

Pestle.

Podagra.

Hydrope.

Febribus.

Obstructionibus & doloribus Lienis.

Calculo.

Dosis 3.5.7.8. grana in aquis conuenientibus.

Circumferuntur descriptiones Mercurij Vitæ, quibus nonnulli hoc corrosiuum oleum per cornu Cerui cum Saturni Essentia essentificatum in puluerem Diaphoreticum redigere conantur. Operosus est labor, nec propriâ experientiâ optatum & desideratum videre licuit euentum. Nam adhuc acredinem retinet ille puluis, nec ita fixus est, vt hic noster, per dicta corrosiua fixatus, quæ in hac operatione omnia moriuntur & euanescunt, quod summè miran-

dum est. Ergo hac descriptione contentus sis lector beneuole, qua tibi vix offeretur alia melior.

SPIRITVS TARTARI.

℞ Tartari vini albi optimi (quod frangendo videlicet nitescit) libras sex, laua ex aqua pluuiali tepida, donec nulla puluerulẽta conspiciatur spurcities, tandẽ è vino tepido optimè eluatur, exiccẽtur ad Solem vel in hypocausto, & redigatur in puluerẽ: Vel puluerisatus Tartarus in aqua pluuiali calida abluatur & soluatur, quod non solutum remanlit in fundo, in aqua pluuiali coquatur, vt soluatur, postea filtretur, aqua paulatim euaporet, & vltima medietas in loco frigido ponatur, vt Tartarus iterum lapilleſcat, & hic est Tartarus purificatus (per se etiam Catharticus, si drachma vna è insculo carnis sumatur) & ad destillandum aptissimus: Indatur Cucurbitæ luto oblitæ, & aperto igne destilletur in stat Aquæ Fortis, ita tamen adhibenda est multa cautio, vt commissuræ Receptaculi capacissimi probè adaptati sint diligenter propter spirituum penetrantiam luto munitæ, ne huius aquæ spiritualis euanida virtus in auras euolet. Ignis primò sit lentus, postea fortificetur, donec omnes spiritus exierint, & Recipiens nubib. repletus iterum factus sit trans parens & pellucidus. Da operam ne ignis nimium inualeſcat, propter summam spirituum penetrationem. Aqua primum emanat, deinde fœtidum oleum: separen-

tur

tur per tritorium : Aqua ſeu ſpiritus primùm corrigitur & rectificatur in cellario, collocando octiduum in gelidam aut madidam arenam: Oleum corrigitur ex aceto deſtillato per retortam in igne aperto, tunc eliciatur cum aceto, atque emanat nunc rubrum, nunc citrinum, atque ita acetum recipit Empyreuma in oleum, & oleum aureo colore ſine fœtore ſuccedit. Spiritus ſeu Aqua poſtea in cineribus per alembicum deſtillatur, & rectificatur bis vel ter, vt ſit purus, nec ita odore grauis, qui tamen planè tolli ſine virium amiſſione non poteſt. Si Salem è capite ſuo mortuo arte extrahas, & ſpiritum hunc deſuper in Balneo rectifices, tunc fœtor magna ex parte perit: Eodé enim modo omnia olea à fœtore per abſtractionem à ſuo Sale proprio rectificari poſſunt.

Vel circula illum Spiritum cum Spiritu vini ana in digeſtione, ita odor gratior erit: Vel ſupra Caryophyllos poteris illum rectificare.

Vel aliquot guttæ olei Vitrioli cum duobus vel tribus cochlearibus Spiritus vini digerantur, & poſtea miſceantur cum Tartari ſpiritu, ſic etiam fœtor perit.

Sunt qui aquæ Roſarum aliquid propter oris emendationem miſcent.

Obſeruatio.

Fœtor ille ſpiritus Tartari in totum non eſt auferendus, nec formidandus, cùm habeat ſignaturam Fœtorum, quando videlicet in Peſte vel in aliis morbis venenatis exhibitus magno ipuamine profluentes fœtidos ſudores è corpore copiosè expellit.

Vires & Vſus.

1. Præ omnibus ferè aliis medicamentis & Arcanis hoc ſolum excellit in tollendis omnibus obſtructionibus & putrefactionibus.

2. Si ter quotidie exhibeatur, multum facit in Paralyſi, totum enim corpus penetrat & roborat, quod in hoc morbo maximè requiritur.

3. In Hydrope etiam feliciter vtimur cum aqua Soldanellæ & Ebuli: Aſſumitur etiam cum oleo Vitrioli, tunc aquas per vrinam pellit, quicquid hac via non perficitur, difficulter tentabitur alia.

4. Vitia menſtruorum retentorum corrigit.

5. Initia Lepræ profligat.

6. In Eryſipelate cum æquali pondere Theriach circa finem morbi drachma j. exhibetur, ita tamen, vt venæ ſectio in robuſtioribus præcedat.

7. Ictericiam & omnes inde exortos morbos expellit.

8. In Lue Venerea ſingulare eſt medicamentum, ſi Turbit minerale ſimul exhibeatur: Expellit enim è Centro Luem internam, poſtea cruſtæ oleo Guaiacino inunctæ decidunt.

9. A Centro ad circumferentiam & ſuperficiem expellit omnem ſcabiem latentem, ſerpiginem, lentiginem.

10. Prouocat ſudorem.

11. Prodeſt Pleuritidi & Anginæ.

12. In morbis capitis etiam vtimur.

13. In

13. In Febribus.

14. In Contracturis. Huius enim vsu Dauidem Syderocratem Spirensem quondam medicum, olim Generosam Dominam Catharinam Bappenheymiam, nunc in Christo quiescentem, neque manus, neque pedes è doloribus Colicis mouentem, ad perfectam sanitatem, adhibitis etiam Balsamis externis restituisse vidi.

15. In puncturis Laterum.

Dosis.

A scrupulo vno ad duos in aquis specificis & conuenientibus.

Sulphur Tartari verum, summè causticum, ab Extemis Philosophis olim in magno semper pretio fuit habitum: Extrahitur beneficio spiritus Homogenei, & à quibusdam per se vel cum Leone resoluto rotatur, an auidæ illorum expectationi satisfaciat, iudicium esto penes experientiam.

VI.

CONFORTATIVVM.

COnfortans & corroborans Internum & Innatum Balsamum, clarificando & mundificando spiritus & Elementa omnia microcosmi. In quo secundùm Paracelsum non curandum calidáne res sit an frigida, sed arcani considerandæ vis.

Ita curationes, quæ corroboratione, sedatio-

ne & mitigatione abſoluuntur, tutiores ſunt, præſtantiores, altiores, vt pote ad Balſami Innati Naturam ac proprietates propius accedentes, & quo ad fieri poteſt cum prioribus, curationum Indicationibus, id eſt, cum Purgantibus, Reſoluentibus, Abluentibus, cum Diuretreticis, Diaphoreticis, & Mundificantibus miſceri & coniungi debent.

Sic Natura confortata per διαπνοην, ſeu inſenſibilem Tranſpirationem, ſæpè etiam Criticè per hæmorrhagiam ſponte concitatam, materiam morbidam deponere, & exonerare, magno ægrotantis leuamine & ſalute inſpiratâ conſueuit.

SAL MARGARITARVM
Orientalium.

Variæ excogitatæ ſunt viæ ſoluendi Margaritas per ſpiritum Vitrioli, per ſpiritum Guaiaci rectificatum: item per aquam Locuſtarum, Quercus nouellæ: ſimpliciſſima & optima videtur per acetum deſtillatum.

Poſt ſolutionem abſtrahitur acetum ad ſiccitatem, & Sal aqua pluuiali deſtillata, vel quod melius Rore Maiali ſupra Triticum collecto, ſolutum & filtratum denuò euaporatione ſiccetſcat, reiterando quinquies vel ſexies hunc laborem, donec Sal candidiſſimum habeas ab omni acetoſitate acri liberum.

Vires & Vſus Salis Perlarum.

Cordiale eſt nobiliſſimum, Auro potabili in-

tem-

temperatura & operatione, quam proximè accedit.

1. In Contracturis, resolutione Neruorum. Conuulsione,& Phremitide.

2. Corpus sanum conseruat, læsum pristinæ sanitati restituit, lac muliebre emendat,semen vtriusque sexus auget & corrigit.

3. In confortatione cerebri, memoriæ, & Cordis conducit,in aqua Cinamomi, Borraginis,Bugloſſæ,Saluiæ.

4.Prophylacticum Apoplexiæ & Vertiginis.

5.Exciccat & consumit omnes prauos humores in corpore existentes,è quibus Podagra,Arthritici dolores,& Febres solent existere.

6. Contra Tabem, ariduram, & marcorem senilem.

7. Vtimur etiam in Hydrope ad confortationem præmissis generalioribus.

8. Contra Calculum singulare.

9. Renouat, auget & confirmat humidum Radicale,ita etiam à senectute debilitatis summoperè conducit.

10. Certissimum præseruatiuum contra Paralysin bis in sept.10.grana in vino Maluiatico.

11. Mitigatiuum in morbo Venereo quotidiè 10.grana sumendo,idque per 16.dies.

12. In Epilepsia singulare est medicamentum: vsus eius per 6.septimanas mane & vesperi.

13. Præseruatiuum in Podagra, quotidiè 10. granis Salis vtendo, & per 12.dies continuando.

14. Fortificat humorem Vitæ & Naturam internam in omnibus membris.

15. Contra Tremorem & pulsationem Cordis, item animi deliquia in aqua Cinamomi.

16. Fœtum in vtero etiam fortificat.

Dosis.

Dosis Salis à gr. 10. 12. 15. ad scrupulum j. ex aquis conuenientibus; Cinamomi, Buglossæ: Offertur etiam in aqua Roris Maialis supra triticum, vel frumentum collecti.

Herbæ & flores inter destillandum flauas guttas emittentes.

Vel ex Aqua Rotellæ vel Roris Solis quæ destillando flaua egreditur, quod mirum est, sicuti etiam Crocus facit, & Verbasci florum succus expressus insolatus & destillatus.

Notandum si Perlæ per acetum Botin resolnantur, & edulcoratum Salin sella suis mensibus in liquorem fluat, tũc huius liquoris aliquot guttæ, miro & iucundo spectaculo coagulant optimum vini Alcohol in Butyrum sciſſile.

SAL CORALLORVM.

Eodem modo Sal Corallorum puratur, Concharum margaritiferarum, oculorum Cancri, & aliorum Crustaceorum lapidum.

Resoluuntur autem omnia hæc Salia mensibus Iunio, Iulio & Augusto demum, in cellariis, supra porphyrium vel vitream tabulam, in liquorem, tunc enim propter Antiperistasin cellæ sunt frigidiores: Aliis autem mensibus frustra resolutionem attentabis, aut solitis mensibus indicatis difficiliorem.

Tincturam Corallorum veram & genuinam apud neminem adhuc videre contigit; Optima enim

enim quæ affusione Aquæ mellis extrahi creditur, potius Tinctura Aquæ mellis est quàm Corallorum: Multa enim sunt Menstrua si stant aliquandiu in digestione, per se sponte rubescunt (vt in spiritu Terebinthinæ multoties licet rectificato videre est) & ita incircumspectos decipiunt, arbitrantes se Tincturam Rei soluendæ habere, cùm tamen ipsius sit Menstrui soluentis. Nec Spiritus vini Sali Corallorum affusus licet coloretur in digestione Balnei rubedinem veram extrahere videtur. Sunt qui Corallos in Spiritu Salis soluunt, affundendo postea solutioni rectificatissimum vini Spiritum, quem supernatando dicunt Tincturam ad se attrahere & per tritorij separationem & abstractionem in B. per se postea recuperari posse. N.B.

Vsus & Vires Salis Corallorum.

Sicuti Coralli mirabiliter crescunt, ita etiam mirabilia sunt illorum Arcana, mysteria, secreta & magnalia: quemadmodum enim rutilantes integri ex commendatione Paracelsi excellentes sunt contra Phantasiam, Phantasmata, Spectra, Euestra, Melancholiam: sic Sal vsu medico singulares virtutes etiam de se exhibet.

1. Salis Corallorum ea vis est & Natura, sanguinem in vniuerso corpore sic mundificare & renouare, vt omnibus morbis & affectionib. ex sanguine corrupto ortum ducentib. breue intra tẽpus sublatis ac sanatis, corpori veluti reintegrato, alacris pristinę sanitatis vigor restituatur.

2. Siſtit omnes fluxus muliebres immodicos in aqua Plantaginis.

3. Omnes fluxus ventris.

4. Omnem ſanguinis profluentiam & reiectionem, hæmorrhoidas.

5. Ad mundificationem vel renouationem ſanguinis in aqua Fumariæ vel Cichorij.

6. Siſtit putredines, roborat Cor & ſpiritus vitales, ipſúmque tuetur à labe Veneni.

7. Confortat & corroborat Stomachum & Calidum innatum.

8. Omnes Obſtructiones tollit, in præcipuis membris Pulmone, Iecore, Renibus.

9. Concretum ſanguinem dirimit.

10. In vehementiſſima ſuffocatione matricis, omnia irrita, item in menſtruis ſuperfluis cum aquâ Artemiſiæ, Meliſſæ, Pulegij.

11. In Hydrope, Spaſmo, Paralyſi, Epilepſia, in aqua Cinamomi continuando.

12. Contra Calculum in aqua Ononidis.

Doſis.

A granis 9. 10. ad ſcrupulum j. vel dyos ratione ætatis, & ſecundum morbi vehementiam.

In ouo ſorbili loco Salis communis, iuſculo, vino generoſo, aquâ Cinamomi: poſſunt etiam tabellæ parari.

Extra.

Sanat vlcera,

LIQVORES GEMMARVM, VT Rubinorum, Granatorum, Hyacinthorum, Topasiorum, Amethystorum, Crystallorum item & Silicum sic parantur.

Cum Sulphure ter vel quater comburuntur earum puluores in Igne Rotæ, in crucibulo cum cooperculo, vltimò Carbonibus tegitur totum crucibulum: abluitur Sulphur, & fæces tritæ cum ana Salis nitri purificati miscentur & calcinantur in tigillo clauso in Igne Rotæ vt fluant, Sal à puluere propter corrosionem aquâ calidâ abluitur, postea puluerí edulcorato Menstruum Terebinthinatum affunditur, diligenter primis horis mouendo omnia, ne materia lapidescat, sic resoluentur: Menstruum postea abstrahatur in alembico, & Sal in fundo remanens dulcificetur aliquoties, semper filtrando aqua destillata & euaporando. Postea illum Salem supra nominatis mensibus ponito supra marmor in cella vinaria, vt in liquorem resoluatur. Fæces in fundo remanentes post sufficientem Menstrui affusi extractionem iterum possunt comburi nouo Sulphure, & pro vlteriori Extractione Salis denuo modo priori in vsum adhiberi.

ACETVM RADICATVM, QVOD Huserus Acetum Terebinthinatum vocabat, Vtrum Menstruum omnium duriorum Lapidum.

℣ Exempli gratia lib. 1. vel tres Terebinthinæ, affunde vltimæ medietati aceti destillati

libras duas, & destilla secundùm artem in arena primo lento igne, donec acetum cum spiritu Terebinthinæ egressum sit, postea auge ignem & exibit oleum flauum & aqua rubicunda acerrima, quando oleum rubrum vult stillare, cessandum est à labore. Separa postea spiritum Terebinthinæ & oleum ab aceto per tritorium, & solum acetum supra Zinzibet rectifica.

Huius aceti parata copia in promptu habenda, cum illo enim dicto modo vnâ operâ soluentur omnes Lapides Paracelsi contra Calculum, vt paulo post suo loco dicetur.

OLEVM CINAMOMI.

Oleum Cinamomi legitimè præparatum, inter efficacissima confortantia Spagyrica referri potest.

Et licet eius præparandi modus cuiuis in Chymicis exercitato sit obuius: hîc tamen obiter admoneo, aromata destillanda in puluerem non esse redigenda, vt quidam præposterè facere solent, sed tantum in frusta confringenda, modicúmque contundenda, alioquin dimidio minus tibi Olei suppeditabunt, vt periculo facto aliquoties sum expertus.

Hac viâ maior Olei copia haberi potest quàm vulgaribus destillationibus.

Confractum selectissimum Cinamomum in retortam vitream immittas, & in Balneo vaporoso destilles, tunc exit Aqua & Oleum simul: Illam Aquam recenti ligno affunde & perge in destillatione, quam si continuaueris aliquoties dicto

dicto modo, habebis magnam copiam Aquæ & Olei, fæces in fundo omninò aridas subnigras & insipidas.

Vires & Vsus.

1. Omnia principalia membra corporis confortat, inprimis Ventriculum frigidum, Cor, & Cerebrum, anhelitúsque fœtorem abigit, eiúsque suauitatem inducit.

2. In vniuersum Balsamo Naturali (sicuti etiam oleum Caryophyllorum) respondet, intus putrefactionem arcet: Extrinsecus omnia recentia Vulnera seu vlcera consolidat.

3. Tollit Tussim frigidam, & Capitis dolorem.

4. Cor exhilarat & omnia membra confortat, si illo inungantur.

5. Prouocat menses.

6. Partum promouet.

7. In deliquiis animi singulare est medicamentum: sicuti etiam Croci Essentia, per aquam Vitis extracta, summa est medicina, vbi aliquis quasi ad desperationem è nimia tristitia venit.

Dosis.

2. vel 3. guttæ è vino, aqua Melissæ, vel alia specifica.

Hac via ferè ex omnibus aromatibus Olea elicere poteris longè efficaciora & subtiliori quàm vulgari via præparata: è Caryophyllis scilicet, Nuce muscata, Macere, &c.

Hæc Olea si in vsum medicum adhiberi vo-

lueris, fiat hoc aluo aperta, & grauidis vltra guttam non offerenda: Vsus Olei Cinamomi conuenientior hyeme quàm æstate.

Fuerunt qui mediantibus hisce Oleis aromaticis Calci auri peculiariter præparato extraxerunt essentiam coloratam magno ægrotantium iuuamine in vsum medicum adhibitam.

ELIXIR PROPRIETATIS
Paracelsi.

℞ Myrrhæ Alexand.
Aloës Epat.
Croci Orientalis ana vnc. 4.

Pulueriscentur omnia diligenter & in vitrum indantur, humectantur optimo Spiritu vini Alcoholisato, postea affunditur rectificatum oleum Sulphuris per campanam factum (præparetur illud oleum Sulphure flauo seu subgriseo, tempore pluuio, sic maiorem copiam habebis) ad eminentiam 4. digitorum, ponatur in digestione & circulatione per duos dies, tandem quod tinctum & extractum fuit per inclinationem separa, materiæ in fundo restanti bonum S. vini affunde, & circulando per menses duos iterum coloratum extrahe, separa, ac priori liquori colorato misce. Fæces in fundo lentè destillentur, quod primò egreditur, addatur superiori Tincturæ, & ita per mensem adhuc sine destillatione circulentur. Sapor est suauis, non amarus, multò minus Empyreuma sapiens, vt fieri so.let vulgaritet destillando.

Diligen-

Diligenter obſeruandum materiam primò irrorandam Spiritu vini, vt fiat quaſi paſta, & demum oleum Sulphuris affundendum, alioquin tota materia in nigredinem comburetur, id quod Paracelſus ſtudiosè occultauit.

Vires & Vſus.

Balſamum priſcorum eſt, vt Paracelſus ait, tenuium prorſus partium, calefaciens & ſiccans, ſicque à putrefactione conſeruans. Eſt perfectum Elixir, in eo ſunt omnes virtutes Naturalis Balſami, & virtus conſeruatiua maxima, præcipuè in ſenibus.

1. Miranda in affectionibus Thoracis & Pulmonis præſtat.

2. Aduerſus Peſtiferæ Luis contagia populatim graſſantia, aërémque corruptum mirè efficax.

3. Humores Ventriculi diuerſos educit, ſtomachum cum inteſtinis confortat, & à doloribus præſeruat.

4. Hecticis, Catharroſis & Tuſſientibus in genere ſubuenit, & pectus mundificat.

5. Capitis & Stomachi refrigerationi prodeſt.

6. Hæmicraniam & Vertiginem curat.

7. Oculorum caliginem depellit.

8. Cor & memoriam confortat.

9. Paulatim Pruritum, dolorem item Iliorum & Coſtarum lenat.

10. Calculos Renum rumpit.

11. Quartanam curat.

12. A Paralyſi & Podagrâ præſeruat.

13. Intellectum & omnes sensus acuit.

14. Melancholiam aufert & lætitiam adfert.

15. Senectutem fortissima iuuentutis conservatione arcet, ac canitiem retardat.

16. Vitam ex nimia cibi & potus sumptione abbreuiatam prolongat.

17. Vulnera & vlcera interiora breui conglutinat tempore.

18. Omnes demum tàm calidas quàm frigidas Infirmitates occulta quadam proprietate curat.

Dosis.

à 6. ad 10. & 12. guttas in vino vel aqua conuenienti & specifica.

BALSAMA CONFORTANTIA
beneficio cera inspissata.

Quia Olea Aromatica forma liquida propter effusionis periculum, aut vitri rupturam satis aptè & commodè circumferri non possunt, cœperunt Chymiatri cogitare de modo inspissandi, ita vt illorum varia pixidibus stanneis aut argenteis, sed probè inauratis, eò commodius circumferri, & vrgente necessitate ad manus esse possint.

Ad illa autem conficienda satis sit hac vice solertibus saltem innuisse, requiri ad cuiusque præparationem tàm Oleum destillatione prolectum, quàm Tincturam per S.v. Alcoholisatum

tum extractam & inſpiſſatam per ſeparationem ab eodem Spiritu: Item Salem poſt incinerationem miniſterio Aquæ è ſuo capite mortuo prolectum: Medium, quod iuſtam conſiſtentiam dat, raſuram eſſe Ceræ albæ ſæpius in aqua Roſarum coctæ, vt acredo tollatur, nec vllam ſaporis alienam qualitatem referat: Hæc omnia ſi debito & Chymico artificio miſceantur, habentur odorifera Balſama aromatum & vegetabilium, tam pro externo illitu, & inunctione Narium & Temporum, quàm pro interno vſu efficaciſſima, ſecundùm ſimplicium vſum & proprietatem.

VII.

ANODYNVM MITIGATIVVM, ſomniferum, ſedans.

MVlti ſunt morbi, qui abſque Anodynis ſanari non poſſunt: Ergò in omnium morborum curationibus, vbi dolorum comites vigiliæ, viriúmque reſolutiones adfuerint, Anodyna intrinſeca appropriata poſſunt adminiſtrari, vt ablatis ſymptomatum ipſis radicibus pernitioſorum cruciatibus, amica quies Naturæ reddatur.

Somnus enim eſt Arcanum in medicina, ſupra omnes gemmas & lapides pretioſos: Et qui arcanum ſomniferum à vera Eſſentia ſumptum (quando videlicet morbi inimici quieſcentes intempeſtiuè à ſomno excitati ſunt) poteſt Naturæ egenti commodè applicare, magnificiendus eſt apud ægrotum medicus.

LAVDANVM PARACELSI laudatiſſimum.

℔ Opij Thebaci vncias tres.
Succi Hyoſcyami debito tempore collecti & in ſole prius inſpiſſati vnciam j. & ſemis.
Specierum Diambræ & Diamoſchi fideliter diſpenſatorum ana vncias duas cum dimidia.
Mumiæ Tranſmarinæ ſelectæ vnciam ſemis.
Salis Petlarum
Corallorum ana drachm. 3.
Liquoris Succini albi per Alcohol vini extracti.
Oſſis de Corde Cerui ana drachmam j.
Lapidis Bezoartici
Vnicornu animalis vel mineralis ana drachmam j.
Moſchi
Ambræ ana ſcrupulum j.

In defectu gemini auri potabilis nullis corroſiuis inquinati addantur.

Oleorum Aniſi
Carui
Arantiorum
Citriorum
Nuciſtæ
Caryophyllorum
Cinamomi.
Succini ana guttæ 12.

Fiat

Fiat ex his ſecundùm artem Chymicam maſſa ſeu Extractum, è quo ad neceſſarios vſus poſſint pilulæ efformari.

OBSERVATIONES IN PRAEparatione Laudani.

1. Radices & cortices Hyoſcyami iuniores, recentes, ſucculentæ, exteriores, (abiecto interno trunco lignoſo) colligantur Sole & Luna exiſtentibus vel in Ariete, vel in Libra ante plenilunium, alij colligunt ſi fieri poſſit in ipſa hora, quando Luna in dictis Signis renouatur. Expreſſus ſuccus deſpumatus & filtro traiectus in loco calido coagulatur ad ſpiſſitudinem mellis, & poſtea in Sole indureſcit, ab hoc, Spiritu vini Tinctura extrahitur.

Tunc enim ſumma vis ſpiritus, ſeu primum Ens herbæ in radice eſt adhuc concẽtratum.

2. Opium purgetur prius in liquore Hyſſopi, vel aqua deſtillata, vt cum Aloë fieri ſolet, poſtea extrahatur etiam Spiritu vini.

3. Succus Hyoſciami & Opium (antequam miſceantur reliquis) prius in digeſtione reiiciát ſua ſulphura & venena noxia (quod ſpumæ inſtar ſuperficiem petit) indè enim tam varia & calamitoſa proueniunt ſymptomata illis ægrotantibus, qui Opio & Hyoſcyamo non debite defæcato vtuntur, quod à pauciſſimis hactenus animaduerſum, hîc quoque Rempubl. Chymicam cælare nolui.

4. Extrahenda extrahantur Spiritu vini rectificato, quòd diutius poſtea inuicem digerantur, eò potentior etiam erit operatio.

5. Pro mulieribus & hyſtericis propter ſuffocationem matricis Ambra & Moſchus omittantur in compoſitione, vel ad ſupprimendum odorem, aliquot grana Caſtorei addantur ad doſin vnam, antequam mulieribus exhibeatur.

6. Fæces Opij, Hyoſcyami, ſpecierum Diambræ, &c. poſt Tincturæ extractionem calcinantur, & Sal ſecundùm artem extractum miſcetur circa finem integræ compoſitioni.

7. Ab omnibus illis, quæ Spiritu vini extracta ſunt, tandem poſt digeſtionem duorum menſium, Spiritus vini in Balneo iterum abſtrahatur ferè ad mellis conſiſtentiam, & tum demum Sal Perlarum, Corallorum, Mumia trita, Lapis Bezoar, Vnicornu, Os de Corde Cerui, Moſchus, Ambra pulueriſata miſcentur: Et quia Olea deſtillata difficulter Extracto miſcentur & ſemper ſupernatare ſolent, omnibus Oleis nominatis in vitro prius inuicem mixtis aliquot guttæ Spiritus vini affundi ſolent, & diligenter commiſceri, ita inuicem vniuntur, & poſtea facilè permiſcentur toti compoſitioni, quæ tandem in lentiſſima cinerum digeſtione in alembico cæco per menſem maioris efficaciæ & operationis ergò fermentari poterit.

ELECTVARIVM LAVDANI.

℞ Opij
Succi è Rad. Hyoſcyami Eſſentificatorum ana vnciam vnam.
Eſſentiæ radicis Mandragoræ cum S. v. extra-

extractæ drachmas ſex.
Specierum Diambræ ſine Moſcho & Ambra præparat. vncias quatuor.
Salis Perlarum
Corallorum ana drachmas duas.
Carabe
Mumiæ ana ſcrupulos quatuor.
Croci Orientalis ſcrupulos duos.
Vnicorni ſcrupulum vnum.
Terræ Strigenſis drachmam j.
Mellis deſpumati vncias duodecim.

Diſſoluatur Eſſentia Opij & Hyoſcyami (ſi ſit nimis liquida, fac vt Spiritus vini prius ſufficienter, lento calore ab illis euaporet) in melle ſupra ignem, poſtquam probè mixta fuerint, adde Salia Perlarum & Corallorum, poſtea reliquos pulueres tenuiſſimè tritos, Carabe ſcilicet Mumiam, Crocum, Vnicornu, Terram ſigillatam, cum ſpeciebus Diambræ, paulatim inſperge repide diligenter miſcendo in formam Electuarij.

Vires & Vſus.

Laudabile medicamentum, quòd planè ſuo Nomini reſponderit, ſi Laudanum dicas.

Mirum atque iterum mirum, cur à quibuſdam ſciolis Opij vſus intra corpus formidetur, cùm Laudanum Opiatum ab omnibus Veneni & Impuritatibus liberum ſit, vt taceam præſtantiſſima corrigentia admixta Id de Officinarum & Veterum Compoſitionibus, quas Opium & Hyoſcyami ſemen ingrediuntur, affirmari non poteſt, vt de Philonio Romano, Per-

sico, Tarsensi, Athanasia magna, Aurea Alexandrina, Nicolai, Triphera, Theriaca, Mithridat. Andromachi, Trochiscis de Alkekengi, Pilulis de Cynoglossa.

Anodynum hoc specificum εὕρημα μεὸς πάσας παθῶν ὀδυνας. Extremum est refugium.

1. In omnibus doloribus acutis, frigidis & calidis, tàm externis quàm internis, vbi præ vehementia homines ferè examinantur, maximè in dolore Colico cũ aqua Mẽthę (aluus sit libera & aperta) Nephritico, Pleuritio, Arthritico.

2. In sistendis omnibus defluxionibus omnium humorum & Catharrorum tenuium, præsertim in principio.

Item in omnibus profluuiis Intestinorum, siue ratione humorũ peccantium & mordentium, siue ratione humorum purgantium, cum Mastice tunc & Terra sigillata datur.

3. In Vigiliis & Inquietudinibus immodicis intra & extra: si ab extra vis adhibere, tũc è grapis 4. vel 6. cum tribus guttis olei Nucis Muscatæ, vel tantillo expresso oleo fac turundam lineam, & naribus indendo mirificè somnum inducet: vbi altius dormiunt, potest turanda eximi: Ita Hæmorrhagia Narium desperata sanata fuit, è gr. 16. duas pilulas formãdo, & vtrámque Narem pilulâ vnâ occludendo.

4. In omni Febrium genere ex aqua Absinthij & Rutæ (quæ sunt specificæ Febrifugæ) si calor diu durat, post quartam horam reiteretur vna Dosis. In ardentissimis Febribus sitim restinguit, & somnum cõciliat, præcipuè quãdo

Febres

Febres ſomnum inducant laboriosâ vigiliâ permixtum.

5, Aſthmathici & Phthiſici, ſi in aqua Hyſſopi vtantur, diu illo poſſunt foueri. In Tuſſi cautione opus eſt ne ſcilicet viribus valdè infirmis exhibeatur, & cùm recrementorum copia in Thorace continetur: Etenim quamuis Tuſſim leniat, ac ſomnum accerſat. Thoracis tamen anguſtiam adauget. Quare præſtat in Tuſſi ex eo ſemper minus dari, & præterea extenuantia ac Abſtergẽtia ei miſceri, vt Oxymel, aut quod ex Marrubio conficitur: Tunc potiſſimum datur, vbi id, quod influit, tenue eſt & acre: ſi enim tale quid ſit, nil indè nocumenti, ſi antidotum dederis: Nam ea quæ tenuia ſunt, mediocriter craſſa reddit, & cõtemperat, dolorémque hinc prouenientem finit: In maxima Tuſſi additur Tragacanthum.

6. Conſeruat Calorem natiuum, corroborat ſpiritus, & reparat vires, præſertim illud in quo eſt Moſchus.

7. Efficax eſt contra affectus Melancholicos præter rationem mœſtos, Cardiacos.

8 Feliciter vtimur etiam in Vomitu, Singultu, in exoluto & debilitato Ventriculo.

9. In Sanguinis excretione, & Menſtruorum nimiâ euacuatione cum Croco Martis & Cõrallis rubeis.

10. In Phreneſi, Maniâ, intra & extra illinitur Temporibus cum Aqua Vitæ.

11. In Epilepſia cum ſpiritu Vitrioli & Eſſentia Camphoræ cum oleo Amygdalarum

extracta, ſolet offerri.

Doſis.

A granis 2. ad 3. 4. Si aluus eſt libera tunc efficaciter operatur: Offertur etiam in Aquis ſpecificis & appropriatis, illiſque remiſcetur, ſecundum 7. membra & morbos. Si morbus eſt vehemens, poteſt circa noctem longè à cœna pilula j. dari, media nocte altera, manet tertia.

Electuary idem Vſus, niſi quod Doſis augeatur. Datur à drachma vna ad drachmam j. & ſemis in appropriato liquore, vino, vel aqua Cinamomi: Puerperis & infantibus etiam tutò poteſt exhiberi.

VIII.

ODORIFERVM.

IVuatur Humana Natura odoribus, juuantúrque ſpiritus: ideò Philagrius apud Aëtium non inſcitè dicit Naturam odore grata lubenter amplecti, & inde recreatam ac quaſi reuiuiſcentem vires ſuas à morbi ferocia preſſas reuocare: Odor enim natibus hauſtus ad Cor & cerebrum trahitur, ſpiritum compreſſum ſuffocatúmque excitat, halantem & fugacem retinet: Imò ſunt etiam regiones calidę, vbi Aſtomos ſolis odorib. viuere Plini⁹ innuit. Aër ratione ſanitatis habet plurimũ momẽti, qui n. à fœtore egrotat difficulter ſanatur, quia ingratus odor cũ ſpiritu permeat ad omnes corporis partes,

tes, maximè ad cerebrum & pectus. Odore Elixiris Vitæ ex variis aromatibus compositi, dicit Baptista Porta, se multiplici Experiẽtia multorum exhalãtem retinuisse animam: In multis igitur morbis rectificandi & corrigendi sunt spiritus vitæ: Principalia enim membra & vitales spiritus (quæ vtraque à quouis Veneno omnium primo molestantur & inficiũtur) mirabiliter odoratis reficiuntur, ac venenati excludũtur fumi: Oportet enim spiritum spiritu & odore recreari ac instaurari: Sunt enim odores suaues nostris spiritibus solis vitæ nostræ autotibus analogi & communicabiles. Videmus, vt ad ingratos odores nares obturemus, & spiritũ cohibeamus, ne percipiamus fœtorem, à quo dum sentitur facilè debilitamus. Adhæc vbi spititus nostri, deliquiis animi vel conuulsionibus concluſi, premuntur ac deiiciuntur, statim atque odorifera nobis admota percipimus, erigimur, animúmque ac vires recuperamus: Videmus matricis os deorsum sursúmque verti, vbi suauis odor spirat: Ad eundem modum non solùm in Peste, sed etiam in Vngarica febre & similibus Venenatis morbis, spiritus, qui attractione contagij inficiuntur & contaminantur, suffitibus emendari & restitui tùm possunt tùm debent, vt videre est apud Conradinum in libello suo de Febre Vngarica, in qua Candelas & Aquas odoriferas varias describit.

In Conficiendo Specifico odorifero, odoris fragrantia deficientem animum mirè reuocãte,

qui volet ſequi Paracelſi proceſſum in Archidoxis, operam & ſumptus in illo per digeſtionem præparando mecum perdet. Zibetta, Gummata, Tragacanthum in digeſtione ingratum nanciſcuntur odorem.

℔ Macis
Caryophyllorum
Cinamomi electi ana drach. duas.
Ambari grifei drach. j.
Muſci drach. ſemis.
Zibettæ drachmas duas.
Gummi Arabici drach. j.
Tragacanthi prius ſupra fornacem ſiccati drachm. duas.

Hæc duo gummata cum Moſcho terantur. Omnibus diligenter tritis miſce Zibettam, & affunde Aquæ Namphæ optimæ ſeu Damaſcenæ odoriferæ pro libitu, ex odoratis ſpecificis & aqua Roſarum præparatæ, in qua prius per octo dies in digeſtione modicum de Paracelſi Carbon vel Zibetta occidentali admixtum ſit: Huius aquæ prius per bombycem vel ſetaceum colandæ affunde diligenter agitando quantum pro incorporatione maſſæ ſufficit, ex qua poſtea vel poma, ſeu ſcuta & pentacula Cordis formam habentia effingito, & in vitro ſine digeſtione indurari permittito.

Vel hoc modo parari poteſt:

Aquarum Roriſmarini
Liliorum alborum
Baſiliconis
Roſarum

Maioranæ

Maioranæ
Spicæ
Lauendulæ ana q.ſ.

Pro humectatione Macis, Caryophyllorum, Cinamomi ana drachmas duas, prius tamen aromata mediante fetaceo in' tenuiſſimum puluerem redigantur, adde Ambræ pulu. vnciam ſemis, Moſchi Alexandr. drachmas duas, Zibettæ vnciam j. Omnibus diligenter mixtis, adde puluerisati gummi Arabici drachmas 2. Tragacanthi puluerisati drachmas quatuor, diligẽter agita, & relinque per noctem, donec omnia benè incorporentur, ſequenti die efforma placẽtulas ſeu ſcuta intra duo folia in calido confeſtim ſiccanda, & ad vſus ſeponenda.

Vires & Vſus:

Quemadmodum Zibetta ſuo odore ſtercora expellit: ita Specificum odoriferum morbos ab ægrotis elicit: Et quemadmodum Tytus immiſcetur compoſitioni Theriacæ, vt penetrare faciat vim aliorum Ingredientium ad membra principaliora: ita etiam propter maiorem penetrationem Carbon additur, cuius prævalens odor ingratus (qui tamen in digeſtione ſicuti Experientia me docuit in ſuauiſſimum & gratiſſimum tranſmutatur) citius penetrat, quàm operationes omnes Liliorum, vt verè Theophraſtus innuit.

Vſus huius Specifici odoriferi, quando medicamẽta nõ poſſunt intra corpus ſumi, vt in Apoplexia, Epilepſia, Multi n. talib. odorib. excitan-

tur, non quod planè morbus inde tollatur seu curetur, sed quod via præparetur: Per virtutem enim odoris corpori communicatam sanguis mouetur, & Cor supra modum refocillatur.

In Apoplexia.
Epilepsia.
Colica.
Suffocatione Matricis.
In aura pestilentiali maligna.
In confortanda Venere, mariti illo etiam ad vsus suos vtuntur.

Miscetur tantillum cum oleo Nuciſtæ expresso, vt fiat quasi Linementum, & in supradictis morbis debito modo adhibetur.

MEDICAMENTVM SPECIFICVM omnium septem membrorum principalium.

CONserua membra principalia, ait Paracelsus, & non facilè mors eueniet, nam absq; membri principalis conseruatione non potest curari morbus. Si enim vitam velis conseruare, non solum Cor in suo esse conserues, sed etiam Cerebrum, Hepar, Pulmonem, Lienem, Renes & Fel. Nam quamuis *Cor* sit Centrum ipsius corporis atque Radix, tamen quodlibet membrum principale destructum adfert mortem.

℞ Olei Succini ter vel quater per aquam Maioranæ rectificati drachm. 2.
Spiritus Vitrioli veri
Salis Cranij microcosmici ana vnciam semis.

Tincturæ

Tincturæ Croci Orientalis
Granorum Alkermes ana drach. ij.
Salis Margaritarum
Corallorum ana vnc. j.
Olei Cinamomi & Maceris ana drach. semis.
Lactis Sulphuris vnciam j.
Extracti Spodij vnciam j. semis.
Magisterij Tartari vnciam j.
Antimonij Diaphoretici vnciam semis.
Tincturæ Croci Martis
Chelidoniæ
Rhabarb. ana vnc. semis.
Liquoris Crystalli
Calculi microcosmi ana vnciam j.

Cum extracta & inspissata Theriacæ Essentia, melle Iuniperino, Conserua Rosarum, addendo pro libitu saccharo Rosaceo, rediganturomnia supradicta diligenter mixta in iustam Electuarij consistentiam addita Moschi & Ambræ ana drach. j.

Propter Ventriculi sympathiam cum reliquis membris addantur drachmæ duæ olei Vitrioli Veneris, cum drachma semis olei Nucistæ destillati.

Vsus & Dosis.

Vsus huius medicamenti in deploratis morbis, vbi nec ægroto, nec ipsi medico constat de genere seu morbi specie.

Et quia in omnibus morbis inter nis necessa-

rio vnum(si non plura)ex illis septem membris afficitur, poterit etiam in omnibus ægritudinibus tutissimè exhiberi. Absque membri enim principalis conseruatione non potest curari morbus.

Dosis à gr.5.6. 7. vsque ad 10.in vino vel aqua Cardui benedicti, vel appropriatâ, secundùm septem membra.

SPECIFICVM CAPITALE.

MVltas Paracelsus virtutes tribuit in curandâ Epilepsia Volatilitati spiritus Vitrioli: At illius apud nullum adhuc Chymicum data mihi fuit videndi facultas, nec vllus mihi affirmare potuit, quod confirmatam Epilepsiã solo vulgari & simpliciter præparato Vitrioli spiritu tollere potuerit. Hunc sequentem Spiritum efficacissimum vsu medico deprehendi.

VITRIOLI SPIRITVS.

℞ Vitriolum Hungaricum, seu Cyprium, vel Romanum perinde est(quamuis illud in Silesia in mineris *vsdem Zigmantell* Huserus semper plurimi fecerit, conficitur enim è Minerâ Auri, Argenti, Ferri & Veneris)solue in aqua destillata vel rore Maiali, & solutum cola, postea collocetur in digestionem cinerum seu arenæ vel fimi, in alembico negligenter saltem obturato, quia nil euaporat: stet per mensem, tunc ad superficiem eiicit fæces separandas: Iterum ponatur in digestione tãdiu donec nullas faces amplius

plius reiiciat, postea coletur & quod clarum est in lento igne Balnei vel arenę destilletur, spatio aliquot horarũ duarum vel trium phlegma egreditur, quod auferendum est, postea sequũtur spiritus (vbi hi incipiunt ascendere, quod gustãdo poteris deprehendere, senties enim aciditatem, & videbis, vt in destillatione aquæ Vitæ fieri solet, striarum instar in alembicum ascendere) qui mutato vase Recipiente seorsim colligẽdi sunt. Hic Spiritus Vitrioli ad odoris suauitatem & dulcis aciditatis gratiam reductus, in quo nec sensibilis corrosio in lingua apparet, nec tarda austeritas, sed spiritualis aciditas, vtile est medicamentum & curationibus necessarium. Qui volet vlterius persequi destillationem, auctiori igne oleum profluens, ad suos vsus seorsim colliget, & huius rectificati olei partem vnam cũ quatuor vel 6. partibus Spiritus vini alcoholizati in Balneo Rorido, per aliquot menses digeret, & postea destillabit, habebit Oleum Vitrioli supernatans aquæ suauissimi odoris & iucundi saporis, separetur per tritorium: In vsu medico maximæ est efficaciæ.

Oleum Vitrioli sub dulce.

Alia descriptio Spiritus Vitrioli.

℔ Vitrioli crudi, ac vt paulò antè dictum depurati, duas saltem libras, destilla & pelle fortissimo igne, vt Spiritus & Oleum egrediantur: liquori egresso adde duas partes aquæ pluuialis destillatę, & in B.M noua destillatio instituatur, tunc subtilissimus Spiritus Vitrioli cum aqua

pluuiali eleuatur in hac rectificatione & egreditur, relicto acidissimo Oleo in fundo. Ille egressus Spiritus aqua pluuiali immixtus summè penetrans est, & in Febri Vngarica & aliis febribus ardentibus efficacissimè operari solet.

EPILEPTICVM MEDICAMENTUM.

Mirum ad Lunæ vices Cerebrum commoueri, augescente humectari, & minuente siccari, vt in Epilepticis videre est, qui crescentis Lunæ damna sentiunt.

Primò Vitriolum ad flauedinem calcinatum imbibere conuenit Spiritu vini, vt fiat massa.

Huius accipe libram j. & semis.

Rasuræ Cranij Hominis iustificati
Visci querni
Vngulæ Alcis
Granorum Pæoniæ ana vnciam j.

Omnia scindantur & tundantur, postea mixta destillentur per retortam seruatis gradibus, vltimò violento Igne pellantur.

Huius egressi liquoris libra j. rectificetur in Balneo Maris supra

Castorei.
Specierum Diamoschi dulcis ana vnc. semis.
Anacardi drach. sex.

Postea adde Spiritus vini lib. 4.

Salis Pæoniæ drach. j.
Liquoris Perlarum & Corallorum ana drach. j.
Olei Anisi.
Succini ana scrupulos duos.

Misce & digere in Balneo per mensem.

Vsus

Vſus & Doſis.

In aqua Pæoniæ datur de liquore dicto cochleare ſemis vel integrum nouem dies continuando, poſt exhibitum medicamentum per tres horas maneat jejunus.

APOPLECTICVM.

AQVA VITAE APOPLECTICA Eximia.

℞ Exempli gratia Florum Lilij Conuallij
Tiliæ, Pæoniæ
Primulæ veris
Majoranæ
Lauendulæ
Saluiæ
Betonicæ
Roriſmarini
Ceraſorum ſylueſtrium nigrorum & dulcium, Luna decreſcente decerptorum ana q.ſ. in ſufficienti quantitate.

Tritis omnibus & mixtis (vel ſeorſim flores, ſeorſim Ceraſa deſtillentur) adde Sinapi ſeminis triti libram j. vel duas, pone ad putrefactionem affuſa conuenienti aquæ communis quantitate, in qua tantillum Lupuli & Fermenti incoctum ſit, vt omnia poſſint fermentare, poſtea ſecundùm artem deſtilla & inde elicies ſpiritũ inflammabilem, quem circula cum ana ſpiritus Vitrioli præcedentis, & in Apoplexia, pro

morbi & ægri ratione cochleare semis exhibe, addita vna atque altera gutta olei Succini.

Ab extra etiam tempora & vertex Capitis vtiliter illo liquore inunguntur.

OLEVM SVCCINI.

In hoc parando diligentia non vulgari opus est, requirit enim conuenientem & debitum ignem. Albo Succino è purissimo & mero Betumine in mari generato, in medicina vtimur, non flauo.

℔. ergò Fragmentorum Succini albi (exempli gratia duas vel 3. libras) & crasso modo tundas, non in puluerem tenuem teras: Eluantur prius si opus sit aqua communi sordes, deinde ponatur in Cucurbita vel alembico non nimis alto, & effundatur bona quantitas aquæ Rosaceæ & Betonicæ (quod fit ne Oleum comburatur, & vt harum aquarum vehiculo facilius stillare incipiat) imponatur capitellum capax cum nostro satis amplo, & vas recipiens adaptetur, & in arena, clausis vtrobique pro more vitrorum iūcturis, seruato Ignis gradu conuenienti & continuò ne refrigescat, (alioquin instar picis nigrescit & vitrum frangit) destillatio absoluatur. Caue etiam ne Ignis nimium inualescat, alioquin recipiens periclitatur.

Primò egreditur aqua & oleū albū cū spiritibus nubium instar, deinde non amplius spiritus egreditur visibilis, sed in capitello striæ apparent, vt in destillatione Spiritus vini videre est:

estitandem venit oleum flauum, hîc cessandum à destillatione, vel mutato recipiente excipe seorsim oleum rubeonigrum subsecuturum: vltimo ascendit Sal sublimatione: Caput mortuum in fundo manet, friabile, nigrum & leue.

Antequam Oleum Succini albi rectificetur, bene abluatur prius in aqua communi, voluendo sæpius, postea rectificetur lentè in B.M. per aquam Rosarum vel Maioranæ. Post rectificationem potest etiam vlterius cum noua Rosarum vel Maioranæ aqua aliquoties misceri sem per post residentiam & separationem olei ab aqua, renouando aquam. Sic fœtor perire solet.

A libra vna Succini post rectificationem vix tres vel quatuor lotones veri Olei albi haberi possunt.

SAL SVCCINI.

Salem sublimatione vi ignis ascensum colli-ge & solue in aqua Maioranæ & filtra, aquam in B. paulatim abstrahe: Iterum solue: filtra & coagula: hoc aliquoties reiteretur: tũc habetur SAL DIVRETICVM efficaciſſimum, cuius superius facta est mentio.

Vires Olei Succini.

Efficaciſſimum Opobalsamum Europæum meritò vocari potest, quia sua facultate omnia alia Remedia superat in Apoplexia & Epilepsia curanda: olim Sacrum appellabatur, propter vires eius nimirum admirandas & arcanas.

1. In PESTE vna gutta mane & vesperi naribus affricatur, sic nullum venenum cor inficere

potest: Correpto datur à scrupulo j. ad duos in aqua Cardui benedicti.

2. Vehementer prodest illis, qui periculosos capitis morbos timét, qualis est Apoplexia, Paralysis, Epilepsia. Nam si quis in aquis appropriatis, putà Betonicæ, Tiliæ, Lauendulæ, Cerasorum nigrorum &c. vnam atque alteram guttulam Olei illius jejuno stomacho assumat, nil periculi erit ab iis morbis: Idem præstant placentulæ seu Rotulæ ex saccharo confectæ quib. aliquot guttæ Olei immixtæ sunt. Etsi Apoplexiâ, Epilepsiâ, Paralysi quis corripiatur, vix est præstantius Remedium, quàm Olei è Succino albo destillati guttæ aliquot in spiritum Epilepticum infusæ & exhibitæ. Prodest etiam ceruicem & nares vngere dicto Oleo, & certò pellitur morbus, & recipientes se, sensum & motum recuperant correpti, non aliter ac suffitus eiusdem Succini albi supra carbones naribus Epileptici admotus paroxysmum ipsi se dat.

3. Nerui, venæ aut partes neruosæ Spasmo aut similibus Contracturis infestatæ, vngantur hoc Oleo: ita vtere, vt pauxillum immisceatur vnguentis, quibus nerui refocillari solent.

4. Vna atque altera guttula aquæ Petroselini immixta & assumpta calculos & alias superfluitates meatuum vrinalium pellit.

5. Scrupulus semis vel integer si aquæ Verbenæ vel Artemisi, vel Maluatico infundatur, & mulieri parturienti propinetur, partum promouet.

6. Prodest frigidis defluxionibus capitis, qui huius

huius vſu conſumuntur & cerebrum reficitur.

7. Guttulę aliquot natibus & Cordis foſſulis ſeu pectoris ſi illiniantur, illis mulieribus, quæ ſuffocationes, præcipitationes & ſtrágulationes vteri habent, ſedat matricis motũ. Similis efficaciæ ſunt Rotulæ ex oleo Succini cum ſaccharo confectæ, ſi vna atque altera aſſumatur.

8. Confert quoque in deliquiis animi, languore & palpitatione Cordis.

9. Confortat non ſolùm facultatem virtutis Vitalis Cordis, verum etiam Animalis Cerebri ac Naturalis Hepatis: ideóque in concoctione & digeſtione magnas vtilitates ciere ſolet.

10. In febribus tres guttę in aqua Cardui benedicti ante paroxyſmum exſpectato ſudore aſſumuntur, ſic Febres pelluntur.

11. In Retētione vrinæ tres vel quatuor guttæ in aqua Fragariæ vel vino ſumantur, mirabiliter promouet illam.

12. In Exiccatione Catarrhi conducit.

13. Dolores dentium è defluxionibus exortos curat, ſi cum aqua Plantaginis miſceatur & inde gargariſmus fiat.

14. In Ictericia datum cum aqua Endiuiæ, Cuſcutæ, Cichor. Chelidon.

15. In Colica ſcrupulus vnus vel drachma ſemis exhibetur in Cereuiſia.

16. In Suffocatione matricis ſeptem vel octo guttæ in aqua Pulegii.

17. In Expulſione fœtus & ſecundinę ſeptem vel octo guttæ in aqua Sauinæ, Artemiſiæ.

18. In menſium retentione 7. vel 8. guttę in

aqua Meliſſæ.

19. In Contractura quidem contractus in manibus & pedibus fuit reſtitutus illitu Olei Succini.

20. In Vomitu ſanguinis tres guttæ in aquâ Tuſſilaginis, Tormentillæ, Prunorum ſylueſtrium.

21. Vertiginem & Scotomiam curat.

22. Cerebri ſtuporem miraculosè remouet.

23. Viſum cum aqua Fœniculi confortat.

24. In Punctura lateris efficaciter adhibetur.

Doſis.

A guttis 4.6.7.10. vſque ad ſcrupulum vnum, ratione morbi & complexionis.

BALSAMVM APOPLECTICVM.

℥ Olei Nuciſtæ expreſſi vncias duas.
Ambræ griſeæ drach. vnam.
nigræ drach. j. & ſemis.
Moſchi drach. j. & ſemis.
Zibettæ drach. duas & ſemis.
Oleorum ſtillatitiorum Lauendulæ, in quo Lilii conuallij flores maduerint drachm. ſemis.
Cinamomi ſcrupulum ſemis.
Majoranæ drach. ſemis.
Caryophyllorum gutt. 6.
Succini drach. j.
Rutæ drachmam ſemis.

Ex his omnibus ſecundum arté mixtis fiat in iu-

iusta consistentia Balsamum: qui volet aliquid de Balsamo Peruuiano odorifero addere, ei erit integrum.

Vires, & Vsus.

1. Apoplecticis, Epilepticis, & Vertiginosis mirè confert, si extremitates narium, tempora, vertex, interius etiam palatum, exigente necessitate, inungantur, noctu & die per interualla.

Pro præseruatione singulis septimanis tantillo, alæ Narium mixta hac pulpa pollice modicè inuncto, vnà cum vertice semel atque iterum inungantur.

2. Contra malignam & pestiferam auram.

3. Omnes Animales & Vitales spiritus recreat.

4. Arcanum in Colica, si vmbilicus eo inungatur.

5. Matricis ægritudinibus mirè confert, si inungatur ventriculus & vmbilicus, etiam Naturalia mulieris suffocationem patientis, tunc cõfestim recreatur: ad nares autem illarum eo tẽpore fœtida adhibeantur, qualia sunt Castoreum, Assa fœtida.

Vsus ab extra saltem est: tantillum extremitatibus narium admouetur pro libitu: per vnum aut alterum diem suauis ille odor vix euanescit.

OPHTHALMICVM.

℞ Vini Maluiatici lib. j.

Aquæ stillatitiæ albuminum ouorum coctione induratorum lib. j.

Aquæ sanguinis humani vnciam j.

Aquæ Roſarum albarum
rubearum ana vnc. tres.
Aquæ Chelidoniæ, Rutæ
Euphraſiæ, Fœniculi
Valerianæ, Fumiterræ
Pulegij ana vncias 2.
Mellis virginei cochl. j. & ſemis.
Alumnis Roch.
Sacchari candi
Vitrioli albi ana vnciam ſemis.
Camphoræ drach. tres.
Salis Euphraſiæ
Fœniculi
Saturni ana drach. j.
Salis Margaritarum
Corallorum ana ſcrup. duos.
Caryophyllorum
Zinziberis albi
Maſticis ana drach. j.
Tutiæ præparatæ (id eſt in aqua Roſarum & vino Cretico ana ſexies extinguatur ac tenuiſſimè teratur) vnciam j. & ſemis.
Aloës vnciam ſemis.

Terenda terãtur & miſceãtur, ſtét in vitro clauſo aut in caloris digeſtione per menſẽ, vel quod melius ſub dio, Soli & Rori exponatur per 40. dies quotidie mouendo aliquoties, ſic demum inſolata promenda vſui. Qui in vaſe Aurichalcino vult parare & exponere, faciat pro libitu.

Nota Aloen in mortario cum aquis dictis prius remiſcendam mouendo quatenus in aquã abeat,

abeat,& ſtrigmenti modo cocat, idque donec Aquæ remiſceatur,poſtea reliquis addatur.

Vſus.

1. Ad omnes Oculorum affectiones,
   inflammationes,
   lippitudines,
   nebulas,
   fiſtulas,& eiuſmodi.

Modus applicandi.

Iaceat in lecto æger ſupinus, & injecta intra apertos oculos aquæ lachryma, vel gutta cum pluma gallinæ nigræ indatur, claudat reſerétque oculos infirmus, vt per oculorum cauitates intruſa aqua per oculum diffundatur,id bis terve in die,& curabitur.

Si nebulæ fuerint ſupra vel infra corneam, conficito puluerem è Saccharo candido. Alumine combuſto, & Sepiæ oſſe, ſed tenuiſſimè contuſum & ſuccretum in cerniculo,vt tactum effugiat, & quum cubitum pergit ex canaliculo pennæ parum de hoc puluere inſuffletur,mòxque aquæ guttam inſtillabis, oculos claudat ac dormiat,nam citiſſimè diluetur.

Vel ſi ſint maculæ,miſceantur cum vncia ſemis illius liquoris Ophthalmici, olei Laterini quater rectificati, & olei Fœniculi ſemel rectificati, ana guttæ 4. item duæ guttæ olei Succini rectificati, ac in die de hoc liquore benè mixto bis, manè & veſperi,ſemper vna atque altera gutta oculo indantur.

Mirum & ſtupendum Ophthalmicum fit è Cancris & Chelidonia, quod ſi debito artificio

& tempore præparetur, oculos ad desperationem læsos virtuosissimè restituit, & omnia vulnera spatio 24. horarum conglutinat.

ODONTALGICVM.

OLEVM ANODYNVM.

℔ Olei Caryophyllorum rectificati vnciam semis, solue in illo drachmam semis Camphoræ, adde postea spiritus Terebinthinæ quater rectificati vnciam semis, & mixtum hunc liquorem ad necessarios vsus serua.

Vsus.

Gutta j. vel altera denti dolenti eroso cum gossypio indatur ad sopiendos dolores.

AQVA EIVSDEM EFFICACIAE.

℔ Serpilli
Origani
Saluiæ
Mentastri
Hydropipetis seu Persicariæ
Rasuræ Guaiaci
Rasuræ Tamarisci
Buxi ana m. j.

affunde S.v. Opiaticum, videlicet à Laudani cõfectione residuum, ad eminentiam trium vel 4. digitorum, stent in calore, vitro clauso, donec tingatur spiritus: De hoc spiritu Tinctura tantillum in ore contineatur, parte illa vbi sunt dolẽtes

tes dentes, postea iterum expuatur: reiteretur si opus est. Si dens sit concauus, gossypium intinctum imponatur. Efficacissimè omnes dolores dentium sopit.

PECTORALE.

LAC SVLPHVRIS.

℞ Sulphuris flaui triti vel cribrati, vel florum Sulphuris partem j. & Salis Tartari partes tres, pone in vitro ore capaci, luto obducto collocetur in arenã, affundatur aqua pluuialis destillata ad eminẽtiam 6. digitorum: Vitri quarta pars sit vacua, quæ extra arenam promineat, subiice ignem successiuè, vt bulliat, lignea spatula diligenter agitetur, donec Sulphur ferè omne in illis ebullitionibus solutum sit, quod spatio 5. vel 6. horarũ fit, tunc enim liquor rubescit, mediocriter saltem se inspissando instar lixiuij: Si aqua inter bulliendum euanescit, affũdatur alia feruida: Vltimò vbi ferè omne Sulphur solutũ est, & liquor rubens ad eminentiam trium digitorum transuersorum restat, tunc ita calidè filtratur, per chartam Emporeticam, & defiltrata calidą solutione parum in alio vitro ponitur, & congestim dum adhuc calet, affunditur vinũ (sunt qui aceto destillato vtũtur, sed vinũ prę stat) lentè, celeri tamen & alio lapsu, tádiu, donec colorẽ spissi lactis acquirat. Hoc post ea in peculiari vitro seruatur, & proceditur eodem modo cum restante solutione calida & vino: vltimò omnem lacteum liquorem misce, & pone in loco tepido; donec albedo

Sulphuris à vino cœrulei & rubei coloris in fundum deſcendendo ſe ſeparauerit, abſtrahe tunc vinum per inclinationem & affunde aquam pluuialem deſtillatam miſcendo: ſtet diē & noctem ac iterum effundatur affundēdo nouam: Hoc toties reiteretur, donec nulla nigredo ſeu impuritas in aqua amplius appareat, nec ſenſibilis fœtor, poſtea poſt debitam reſidentiam & effuſionem aquæ ſiccatur per ſe in hypocauſto, & ſeruatur inſtar pollinis vel antequam planè ſiccetur, miſceatur aqua Cinamomi vel alia appropriata, vt fiat pultis inſtar vel lactis, & priuſquam ad vſum medicum adhibeatur, diligenter moueatur.

Vires, Vſus, & Doſis Lactis Sulphuris.

1. Balſamum eſt humidi radicalis.
2. Confortat vires Naturales.
3. Purificat ſanguinem ab omnibus impuritatibus, vnde varij morbi oriri ſolent.
4. Præſeruatiuum Apoplexiæ.

Conuulſionis neruorum.

Lepræ.
Luis.

5. Specificum Pulmonum; præſeruat & ſanat Aſthma.
6. Tollit antiquam & recentem Tuſſim.
7. Conſumit & exiccat fluxus Capitis.
8. Confortat Cerebrum.
9. Ventoſitates Ventriculi & Colicam impedit.
10. Hecticis & aridis peculiariter ſua cōfortatione prodeſt, cū aqua Cinamomi ſi miſceatur,

vt

vt fiat inſtar lactis liquidi.

11. Phthiſicos ocularitèr juuat, agendo in humidum radicale, teſtimonio ægrotantium.

12. In Arthritide, Podagra, Schiatica, & ſimilibus morbis, ſummoperè etiam conducit.

13. Inſtar Ignis occulti conſumit morbum non aliter ac Ignis vulgaris lignum abſumit.

Doſis.

Tantum pulueris miſcetur, vt vehiculum quaſi albicante colore tingatur: manè & veſperi j. cochl. Ante exhibitionem diligenter liquori immiſceatur.

Offertur in aquis ſtillatitiis Cinamomi, Meliſſæ, Lauendulæ, aqua Epileptica: vel in Spiritu vini.

CORDIALE.

PRæcipuum in medico, qui ægrotum curat, vt Cor benè defendat, & poſtea morbum aggrediatur. Quibus Harmonica Analogia Superiorum & Inferiorum innotuit, & qui ex Aſtrologorum ſuffragiis, duobus Maximis Cœli Luminibus duo maxima hominis viſcera, *Cor* videlicet & *Cerebrum*, dicata eſſe didicere, diffiteri nequeunt, maximum Confortatiuum Cordis in Natura Rerum latenter quieſcere in Auro ſeptem ſigillis munito, ſicuti in præfatione vtraque ſatis annotatum eſt. Fatentur vulgares medici Aurum Cor confortare, quod non de Communi Auro mortuo, aſpectu ſaltem Cor exhilarante, ſed de Philoſophico, Viuo, Regenerato, Pluſquam perfecto, & in omni liquore reſolubili audiendum. Et quamuis Gemmæ

quædam Auro præferantur, non tamen hoc fit, quod Auro ſint meliores, ſed quia rariores & pauciores inueniuntur. Auro enim Natura non contemptibiles indidit virtutes, quas qui ſcit eruere, & arte tractare poterit, comperiet Aurum quod mortuum & ſterile videbatur, viuum adeò eſſe & prægnans, vt germinet, ac de ſe nouum Aurum, nouis & iiſdem infinitis progeneret incrementis. Quod autem metallorum generatio non adeò vt in Vegetabilibus & Animalibus ad oculum patet, in cauſa eſt craſſa illa Terreſtris moles, per quam ſpiritus Vegetatiuus velut carcere incluſus impeditur, quo minus officio ſuo fungi, ſibi ſimilia generare poſſit : Hic ſe per artem à Terreſtri illa domo & ſepulchro liberatus, & ab omnibus inquinamentis exolutus fuerit, ſine dubio æque vt omnes aliæ Creaturæ vis generatiuæ particeps erit, fructúmque ſuo ſemini correſpondentem proferre poterit, ſicque metallum producet metallum, Aurum generabit Aurum. Indè Verus Philoſophus mirabilem & omnibus expetendam concinnabit medelam, quæ & metallorum imperfectorum, & humanorum corporum morbis incurabilibus affectorum omnia tollet. Felicem illum & tèrque quatèrque felicem Medicum, qui materiæ vniuerſalis debitæ tria prima ſummopere purificata ac debita proportione juncta, ita Rotatione Phyſica per omnes Colores requiſitos in Phœnicem incombuſtibilem redigere poterit, cujus beneficio Aurum in fluxu actualiter vegetari

In auro eſt omnium magiſteriorum reſeruaculum: auri enim Quintæ eſſentia reſiſtit Solis & reliquorum Planetarum operationibus in Homine.

&

& animari, ipséque Phœnix eadem opera inseparabili modo aurificari possit: Fortunatum inquam illum medicum, qui fauente *Sole* Cœlesti, ex Anatomiæ Magicæ & Philosophicæ Pyronomiæ legibus *Solem Metallicum*, per illam plurimorum nomine Hylealem Aquam solutum & Regeneratum *Solis Vegetabilis* seu Spiritus vini generosi appropriato vehiculo *Soli Animali* seu Cordi microcosmico Hominis videlicet Spiritui vitæ tanquam simili ritè ac Harmonicè applicare nouit: Cùm donorum dator mei hac parte nondum misertus sit, vt supra dixi, licet varias tentarim vias, & è centum ferè descriptionibus Auri Potabilis seu Putabilis potius multas irrito conatu post temporis & sumptuum jacturas in igne examinauerim, nollem etiam hoc loco candidum lectorem Chymicum naso suspendere, quia promisi me Experta saltem in hoc meo libro traditurum: Vt tamen auidæ quorundam expectationi satisfaciam, vnam saltem descriptionem non ita pridem mihi fideliter communicatam paulò post inseram, quæ quamuis à veritate non videtur esse aliena, illam tamen mea Experientia non comprobatam, lectori cupido, cui integrum est, examinandam offero. Rationes autem & Viæ Alchymistarum vulgarium in conficiendo Auro Potabili, ineptæ, humanæ Naturæ inconducibiles, & à proposito Philosophorum longissimæ sunt, quicquid etiam hoc nomine glorientur & mentiantur. Nam quicquid redigitur in corpus, hoc ipsum crudum &

Quatuor Naturæ Principia.

Inter Cœlestia Sol obtinet primas.

Inter Vegetabilia Vinum.

Inter Animalia Cor.

Inter Mineralia Aurum.

Digitized by Google

indecoctum est: Natura enim bonum in melius, per altercationis modum transfert: Sed hoc Aurum quod ab ipsis tractatur, neque alterationem passum est, neque solutionem Physicam: In melius ergo non deducitur: Et quamuis multi per Spiritum Salis vulgarem, nonnulli per Spiritum Vini Alcoholisatum, alij per Acetum radicatum, alij prius per Salia corrosiua, postea per Spiritum Terebinthinæ seu Olea Aromatica & similia deliramenta conantur Aurum vt stirpem metallicá, quàm ab Animalium & Vegetabiliũ prouincia immeritò excludunt, soluere, in vanum tamen laborare omnes ipsa Experientia testatur. A qua Sapiẽtiæ Philosophorum vna est, quæ omnia metalla & lapides ab impuro Puncti Quaternarij coagulationis vinculo Philosophicè & Naturaliter liberat: nec est sub Cœlo modus alius dissoluendi Physicè Corpus Solis quàm per Vniuersale Menstruũ Mercuriale Philosophorum totius Naturæ secretissimũ, quo dum per ignorantiá & difficultatem acquirendi caremus, consueuerunt in defectu Perdicum, famem etiã Carnes bubulæ sedare, siquidẽ coquus in absentia ligni quercini ad coquendos cibos vtitur fagino seu betulino. Porrò Aurum in quo est Elementorũ adęquatio, est Vniuersale subjectũ ad Animalia, Vegetabilia & Minera-lia. Vita rerum omnium: Et vt cum Sole Cæleſti

Cœlum aureum nullo impuro mediante referatur, ideo faculentus & ponderosus Lucifer olim è cœlo spirituali dejectus fuit. Veteres non sine causa dixerunt in Sole & Sale contineri omnia videlicet non illo excremẽtitio, sed Centrali Balsamo Naturæ vniuersali, q ab omni æuo Veræ Halchymiæ nomen dedit.

Lege Rodargiri Zodiacum inferiorem de signis hyemalibus, & Lullij Cœlum Philosophorum de Sole Centrali: Huic Cœlo Philosophico applicamus stellas suas Terrenas, quæ sunt plantæ, lapides & metalla.

Vt in animantibus vniuerso Corpori ipsum Cor, *sic Cœlo & Mundo præest* Sol, *gaudium totius Creaturæ in ipsum vniuersum mundum, & quæ in eo sunt, imperium habens.*

singula

ſingularem concordantiam habet, ſic etiam cũ Corpore Humano ſuâ forma internâ magnam poſſidet affinitatem & Harmoniam. Quemadmodum autem Sol Cœleſtis ſe habet erga reliquos Planetas, tanquam Rex enim ſedet in meditullio aliorum Planetarũ, luce, magnitudine, omnes excellens, omnes illuminãs, virtutémq; illis ad inferiora quæque diſponẽda diſtribuẽs: Ita etiam Sol Philoſophicus ſeu Naturale Aurũ erga reliqua metalla: Metallorum enim puriſſimum eſt Aurũ, in quo ſplendor Solis Igníſque Cœleſtis radius eſt, & in cujus corpore perfectiſſimo quatuor Elemẽta cõueniunt. Rubinus habet in ſe effectum omnium Lapidum pretioſorum, ſic etiam habet Aurũ (nobilior lapis omnium pretioſorum) in ſe virtutem omnium lapidum ductibilium, metallorum ſcilicet, quia continet in ſe omne metallum, & ea tingit & viuificat. Et ſicuti ſuperiores Cœleſtes Planetæ ſuum Splendorem & Lumen accipiunt à Sole Cœleſti: Eodem planè ac ſimili modo accipiunt Terreſtres Planetæ vel corpora metallica ſuum Splendorem, Lumen, Vim, & Radios ab Auro, vtpote à Philoſophico & Terreſtri Sole. Hinc videre eſt cur antiquiſſimi Cabaliſtæ & Sapientes Magiæ Naturalis periti, plenariam totius Naturæ cognitionem in DEI Lumine adepti, Exordia Rerum omnium totius mundi Puncto Lineæ rectæ, & Peripheriæ aſſimilarunt: Item cur metallis Characteres & Nomina Cœleſtiũ Planetarũ imperiti ſunt, videlicet propter ſingularem correſpondentiam, & quia ſe inuicem

Vide Monadem Hieroglyphicam.

ſine magno diſcrimine interpretantur. Auro metallorum Regi & Capiti ſecundùm Hermetem, corpori videlicet perfectiſſimo & puriſſimo, à nullo Elementorum domabili, & à DEO & à Natura perfectè ſecundùm materiam & formam elaborato, non ſolùm omnes Cœleſtes Vires Planetarum aliorúmque corporum metallicorum ac mineralium, ſed & Vegetabiliú & Animalium infuſæ ſunt, Ideò hanc Temperatam Elementorum deſponſationem & conjunctionem, non poteſt Ignis violentia ſeparare, nec Terræ fæculentia vitiare, nec Aquæ limoſitas contaminare, nec contractus Aëris obumbrare aut corrumpere. Vnde à Sophis tàm propter Cœleſtes, quàm Terreſtres latentes vires omnis Homo, Microcoſmus, & Adam nominabatur: ſicuti illud finis & perfectio operis Naturæ: imò Septenarius perfectionis Numerus verè completus eſt, vltra quem Natura (ſine adjutorio Artis) in ſua potentia & operatione altius procedere non potis eſt, ſed Sabbatizat & quieſcit. Verùm vt intelligatur quomodo Cœleſtia corpora Planetarum & ſtellarum, Virtutes etiam Elementorum & Vegetabilium ſuas Vires Auro ſub Terra communicent, ſequentia ſyncerè Philoſophantium relinquimus conſideranda & excutienda judiciis. Tota machina Creationis ſecundùm Cabaliſtas Hebræorum in tres Orbes ſeu Mundos diuiditur, in Mundum *Elementarem*, ſcilicet hunc ſenſibilem, infirmum, cujus partes ſunt Cœlum & Terra: in *Intellectualem* ſeu Angelicum: & in

Aurum eſt omnis natura.

Archetypum. Hi tres Mũdi ſunt figurati à Moyſe, euidentiſſimè in Admirabilis illius Tabernaculi ſui, ſecundùm Archetypum in Monte demonſtrati conſtructione: In Mundo Senſibili eſt Elementaris Regio & Cœleſtis. *Elementaris* concluſa & cincta Cœlo exteriori ſeu Firmamento, continet in ſe quatuor Elementa, generationibus & corruptionibus obnoxia: In Cœleſti Planetæ & reliquæ ſtellæ, ſeu corpora Cœleſtia ſuam gubernationem habẽt & officia exequuntur. *Secunda* Regio, habitatio ſeu locus Angelorum eſt, à doctis Rabinis *Mundus Intelligentiæ* vocatur. *Tertia* continet *Mundũ Archetypum*. Iam verò deſcendit Potentia & Voluntas Diuina, antequam ſe inferioribus communicat, primò ad Intelligentias aut Angelos, ab illis ad Sphæras Firmamenti Planetarum aut ſtellarum: vltimò venit in mundum Elementarem, vel in Regionem quatuor Elementorum, vbi poſtrema executio mandatorum & Voluntatis Diuinæ (vt Hebræi loquuntur) impletur & perficitur. Deus autem vnicuique ex illis tribus Regionibus indidit ſimilitudinem ſeu Exemplar ſuæ Diuinæ Omnipotentiæ, non eo fine vt ſibi ceu Creatori æquale illud ſit, velut per ſe ſua ſponte omnia facere potis eſſet: ſed vt illæ effigies tanquam ſimulachra ſignificantia ſaltẽ & demonſtrantia Eſſentiam Diuinam, per quæ Deus Omnipotentem ſuam vim, & Potentiam ſentiendam & oculis cernendam exhibet, atteſtante Paulo Rom. 1. Deum Ethnicis vel Ho-

Exod. c. 26. ſect. 30.

Supremi ordinis monitæ medius ordo inferioribus interpretatur

Mouetur tertius à ſecundo, ſecundus à primo regitur.

Sect. 20.

minibus Inuiſibilem ſuam Eſſentiã, hoc eſt, æternam vim & Deitatem feciſſe manifeſtiſſimã per opera ſua, videlicet in Creatione mundi. In *Archetypo* ſunt *Ideæ* & Diuinæ *Dignitates* DEI: In *Intellectualem* mundũ collocauit *Angelos* ſeu *Intelligentias*. In *Cœleſtem* verò Regionem ſeu mundum hunc *Senſualem* collocauit *Primum Mobile*, ſeu vt alii loquuntur Secundam motionem poſt Angelos ceu primã Creaturam corporalem & Fontem omnis vitæ & motionis. In hanc autem Cœleſtem Regionem poſuit *Solem* quaſi Regem & Gubernatorem ſtellarum & fontem omnis Luminis. Anima enim mundi ſeu Natura media in *Sole* præcipuè habitat, vt quæ globum Solis totum implens radios ſuos vndique quaſi ſpiritum effundit per omnia, vitam, ſenſum & motum ipſi vniuerſo diſtribuẽs, & cuncta permeans Entia. In Sole igitur omnes Naturæ vires quaſi in Receptaculo & Fonte perenni reconditæ ſunt: Et ſicut in Humano corpore Cor eſt ſcaturigo vitalis ſpiritus & ſanguinis, omnibus reliquis membris motum & vigorẽ impertiens: Ita Sol Cor Cœli vicißim tanquam omnium Virtutum Elementarium Dominus per vniuerſam Naturam ſuos ſpargit & infundit radios. In Mundum Elementarem *Aurum*, quaſi Receptaculum & ſubjectũ omnium Elementarium Cœleſtium & Supercœleſtium Virium: quę poſtquam à Supercœlesti & Cœleſti influentia deorſum in Mundum Elementarem delapſæ ſunt, ſimul in hoc metallum vnicum concentrando ſe confluxerunt, &

Deus in diſpoſitione & ordinatione Rerum per gradus ſemper nobiliorem in ſummo gradu collocauit.

Anima omnes ad vnam Animam mundi & Planetæ omnes ad Solem vnicum ceu Regem omnium referri debent.

Super omnia Lucet, & eſt Sapientia Humanæ Fermẽtum.

Solis vis peculiariter micat in lapide, cùm etiam in quauis re Naturali eius inſit ſpiritus, eo magis erit in Auro & Lapide, qui Naturam ſuo laborantem defectu iuuat & inſtaurat.

ſic

sic finaliter in illo colligatæ asseruantur & concluduntur. Auri enim spiritus secretissimus Cœlestis, omnibus Creaturis totius mundi Vitam, Substantiam, Essentiam largiens, & hac Ratione Imaginem DEI gerit proximè : Idem Spiritus in Cœlo libertimè diffusus motu & virtute sua est : In terra autem & maximè in Centro eius rectissimè contractus condensatur iam & quasi incorporatur in substantiam illorum, quæ in Centro Terræ proueniunt : In metallis totus clauditur & figitur : Et hoc vt clarius explicetur tenendum est. Quandó Solis Peripheria in Cœlo voluitur & permeat vias seu plateas itineris Cœlestis (vbi ad Planetarum aliarúmve stellarum domos & hospitia diuertit, siquidem eius ductu Planetæ omnes agitantur, præsentiâ nondum coniuncti torquentur, & coniunctione corporali lætantur) confortando illarum vim, & operationem, quam in Aëre habent, excitat (cum Marte videlicet Calorem, cum Saturno Frigus) & vnicuique infundit Lumen, vitam, & motum vsque ad infima & profundissima loca Terræ. Vnde ab Heraclito Fons Luminis Cœlestis, ab Orpheo Lux Vitæ & Oculus Mundi, seu Viuificus Cœli Oculus, qui omnibus rebus calorem, lucem, vitámque inspirat : Ignis externi natura est omnes Ignes in occulto latentes viuificare : Ita Sol à Deo ordinatus in eum finem in hunc mundum, vt omnes occultos & quiescentes Ignes incendat, nimirum Sphæras Planetarum qui nobis non apparerent, per se enim

Idèo Paracelsus non sine ratione in libro Vexationum Aurum constituit triplex.

Metalla infimum circuli sortita sunt locum, in medio Centri Terræ delitescen.

sunt mortui, si verò incenduntur, sunt vivi & operantur suas proprietates : A Paracelso Sol vocatur Spiraculum Vitæ Elementorum : à Platone & Zoroastro Cœlestis & Inuincibilis Ignis vocatus est : Pater Luminum splendorem Ignis sui emittens & communicans primò Soli & cæteris Cœlestibus corporibus, indè tanquam per media instrumenta in hunc Ignem nostrum influit : Et hoc modo omnium Planetarum vires & virtutes in Sole reperiuntur : Et Iamblichus verè dixit : Quicquid habemus doni, habemus à Sole, vel ab ipso solo, vel ab ipso per alia, quamuis enim aliquid ab aliis habeamus, illud tamen à Sole mutuatum est. Ideò in Sole cœli Corde, vt in potenti scaturigine vel fonte reperiuntur Cœlestes occultæ operationes corporum Cœlestium : sed Cœlestis Regina & Vxor Solis Luna, videlicet omnium Cœlestium influxuum virtutúmque vltimum Receptaculum, Solis cæterorúmque Planetarum atque stellarum radios & influxus quasi fœtum suscipiens, inferiori mundo sibi vicino quasi parturiens edit : Et æstimatur à Deo sapientissimo Sphæram Lunæ in infimo loco corporum Cœlestium, & supremo Elementarium motuum creatam & collocatam, vt ab illa desuper possint accipi Vires & Influentiæ Cœlestes Astrorum, & ipsa supple Luna easdem à se refundere in omnia Elementaria, vel in ipsa Elementa vsque in Terræ globum distribuere, & cuius-

Sol à nemine accipit, sed ardet & lucet semper de se, & à solo Deo regitur.

Nil sine Luna beneficio vnquam perfeceris, quia Luna virtute Solis Domina generationis augmenti & decrementi.

Luna quasi luce lucens aliena, quia ipsa non lucet de se, sed omnem splendorem suum à Sole mutuatur.

Absque Luna intermedia, vim superiorem attrahere omninò nequimus.

que

que rei peculiare ac proprium Innatum Astrũ cum superioribus conspirans hoc pacto excitare. Hinc apparet, quomodo Anima mundi per Supercœlestem Inuisibilem & Insensibilem Ignem commoueat Lumen & Ignem Solis, qui postea mouet vires Astrorũ, & tandem demittit per Lunam in Terræ globum, vsque in intima Abyssi profunda distribuendo, quemadmodum semen virile in globum vel vas matricis eiaculatur. Quia igitur hanc singularem cõformitatem, concordantiam, similitudiné mutuò inter se habens Sol Cœlestis & Terrestre Aurum, veteres Sophi & Cabalistæ etiá vtrumque tam cœlestem quàm Terrestrem Solem vno charactere Hieroglyphico videlicet integro Circulo & visibili Centro describere & præfigurare voluerunt: siquidem Solis character tum Cœlum, tum terram refert, nam Circulus cœlestes motus & Influentias, Centrum Terrenã & Fixam Naturam promittit: Quicunque veri Puncti & Centri rationem cognoscit, nihil in Rerum Natura vnquam ipsum latere potest, cuius non perfectam habeat notitiam: In eo siquidem Rerum abditarum Fundamentum & Radix cùm consistat, non immeritò etiam omnium artium & scientiarum Fundamenta Naturalia hinc primùm elicienda & depromẽda sunt: Sed ad communicatum Aurum Potabile veniamus.

Luna licet ab omnibus stellis vires suscipiat, potissimũ tamen in Sole quoties illi cõiungitur vitifica virtute repletur, ac pro illius intuitu complexionem mutuatur.

Primò requiritur Calx Solis subtilissima quam olim pro aliis vsibus ita præparaui.

℞ Libram semis Aquæ Fortis communis,

ſolue in illa vnciam vnam Salis Armoniaci, vel quantum ſoluere poteſt in paruo calore: Ita habebis Aquam Regis, in qua tantum ſolues Auri quantum libuerit, poſtea effundatur ſolutio in vitrum capax, & guttatim ſaltem (propter ebullitionis ſtrepitum & periculum) inſtilla de bono oleo Tartari in cella per ſe reſoluti: in huius defectu Tartari Sal in aqua communi ſolutum accipiatur: requiritur autem olei Tartari bona quantitas, tunc Aurum cadit ex repercuſſione in fundū: Vbi tota Auri Calx ſoluta fundum petiiſſe videtur (quod animaduertes è colore Aquæ Regis, qui debet eſſe albus, nam ſi adhuc flauus ſit, ſignum eſt totum Aurū non dū repercuſſum, plus igitur olei Tartari guttatim affundatur, hoc meo damno fideliter admonitus ſis) tunc poſt ſubſidentiam aliquot horarum in calido liquorem ſuperiorem effunde, & Calcē (colore ferè Terram ſigillatam pallidam referentem) quater vel quinquies aqua calida edulcoratam, poſtea in B.M. prudenter & paulatim lentiſſimo igne ſicca, vel quod tutius in patina vitrea per ſe ſpontè in hypocauſto ſicceſcat, nullo ignis calore adhibito: Calcem lignea ſpatula non ferrea, poſtea majoris ſecuritatis gratia collectam ad vſus in vitreo vaſculo recōde. Nota magnum eſſe periculum, ſi alio modo exiccetur, quàm prædictis duobus: quamprimū enim calorem ignis ſentit, & fortiorem commotionem cum inſtrumento ferreo, concipit ſpontè flammam, & in auras abit purpurei fumi in modum, cum maximo ſonitu & ſtrepitu inſtar

ſtar pulueris nitrati,adeò vt ne vnicum Atomũ reperire poſſis. Noui qui cũ periculo vitæ hunc ex imprudentia confecerunt. Sunt qui magno iuuamine aliquot grana huius Auri Volatilis ad vſus medicos intra corpus loco Diaphoretici exhĩbent. Si aliquid de Sulphure vulgari trito ipſi immiſceatur,& poſtea in crucibulo admoto igne exuratur, ſubtiliſſima Calx Auri remanet brunni coloris,quæ omnem vim percutiendi amiſit,quod mirum & notatu dignum eſt.

Scrupulus vnus iſtius Auri Volatilis fortius & potentius ferè operatur, quàm libra ſemis Pulueris Tormentarij.

Granum vnum vel alterum cultro impoſitum, ſi ſuppoſita candela accenſa incaleſcat, ſimilem ſonum edit,ac ſi magna aliqua fuiſſet exploſa bombarda , & ſonus ille præacutus audienti & aſtanti quaſi auditum lædit.

Operatio huius Pulueris contraria eſt operationi Pulueris Pyrij:Vt enim hic vim ſuam per inferiora ſaltem deorſum opratur. Aliquot ſcrupuli ſuper Laminam ferream ſatis craſſam carbone incenſi, illam penetrando perforant.

Sal Armoniacum exiſtimo eſſe percuſſionis illius cauſam : Rationes meas hîc in medium proferam, donec probabiliores ab aliis adducãtur. Quemadmodum enim Sal nitrum & Sulphur ſunt hoſtes, & ſe inuicem nõ compatiuntur,vt videmus in præparati Pulueris Tormentarij accenſione : Eodem modo Sal Armoniacum, & Tartarus ſibi contrariantur : Quando

ergò Sal Armoniacum cum oleo Tartari sub hoste coniungitur, faciunt ex illa mutua pugna Aurum cadere, in aqua Regis prius solutum, & oleum Tartari percutit Spiritum nitri summè purificatum, qui se in illo conflictu coniungit cum Sulphure Solis suo aduersario : Et quia Sulphur illud Solis à Natura summè depuratum est,& vulgari nestro combustibili Sulphure longè subtilius, ideò valentius & in minori quantitate operationes suas stupendas potenter perficit : Eodem planè modo, quo Sulphur vulgare & Salpetræ in Pyrio Puluere coniuncta & incensa, magnum strepitum & fragorem facere animaduertimus.

Hæc Calx in oleo Salis instar Butyri liquescit,idque propter remanentiam siccorum spirituum Salis nitri, Vera tamen & Radicalis non est solutio, quia iterum in corpus reduci potest.

Hucusque est mea Experientia, quam olim etiam Augustissimo Imperatori nostro RVDOLPHO expetenti, cum aliis quibusdam secretis medicis communicaui.

Sequitur iam Processus Auri Potabilis vlterior,quem singulari munere acceptum Chymię studiosis(vt & reliqua) gratis at non expertum libenter & fideliter offero.

℞ Vrinæ Hominis sani bibentis vinum circiter 10.mensuras, pone in aliquot alembicis vitreis, abstrahe ab his viginti mensuris tantum phlegmatis in Balneo, vt saltem mensura vna maneat residua, phlegmata abstracta abiician-

tur,

tur, remanentiam in vnum collectam miſceto, & abſtrahe in arena, quantum ſtillare vult, vltimò augendo ignem fortiter, ſublimabit ſe aliquantulum : ſublimatum illum miſce cum Spiritu deſtillato, reſiduum Sal quod in fundo manſit aufer, Spiritus deſtillatus fœtebit, cuius ferè menſura erit integra : Hunc Spiritum rectifica in Balneo, ſeruata priori quarta parte, quę fortis & melior eſt, ac poſteriori ablata. Poſtea accipe aquam pluuialem vel fontanam recentem, affunde Spiritui reſeruato, & ſuperet eundem pondere quadruplo, adapta vas recipiens, dum guttæ acidæ cadunt, partim inſtar glaciei egrediuntur, affunde adhuc ſemel pluuialem vel fontanam aquam vt antea, & iterum deſtilla, ſi nulla aciditas amplius egreditur tunc ceſſa: Spiritus vrinæ primò venit, aqua pluuiali cum fœtore remanente. Huius Spiritus Vrinæ accipe partem j. optimi Spiritus vini partem alteram miſce, ſtent in leni calore per diem & noctem: poſtea vnà deſtillentur : tunc hi duo Spiritus ſe inuicem coagularunt : Et ſic Spiritus Vrinæ ad hunc laborem paratus eſt.

Nunc oleum Salis requiritur, cuius præparatio talis eſt.

℞. Salis fuſi quantum vis, pone in retorta terrea loricata, adiunge capax vas recipiens, iũcturis benè clauſis, quãdo Sal in fluxu ſtat, tunc Spiritus egrediuntur in vas recipiens: aut ſi cum argilla feceris, addi poteſt aqua in Recipientem, vt Spiritus egreſſi eò citius ſe cum illa miſceant : Sed dictus Spiritus, ante vſum, prius

ſupra Salem fuſum recentem aliquoties rectificandus eſt, vt ſit fortior, per ſe enim nimis debilis eſt, ad hanc operationem.

Poſtea accipe de Calce Solis ſupra dicta & affunde Oleum Salis, ac vt eo melius ſoluatur abſtrahe Oleum Salis iterum vſque ad oleitatem, & denuò affunde Oleum Salis, aliquoties hunc cohobationis laborem repetendo, donec Calx benè ſoluta ſit.

Deinde huius ſoluti accipe partem j. & præparati Spiritus Vrinæ partem alteram, inſtilla guttatim ſaltem Spiritum Vrinæ, obſtruendo ſemper vitri capacis orificium, donec ſtrepitus ceſſet : In lento calore Balnei per quatuor ſeptimanas ſtet in putrefactione, poſtea per retortam in arena pellatur, ſeruatis gradibus. Ignis primò lento, vltimò fortiori, vt retorta candeſcat, tunc Aurum maxima ex parte aſcendit, quem ſublimatum puluerem diligenter ſerua, Oleum enim Salis per ſe egreſſum eſt quod ſeponatur. Tandem accipe hunc ſublimatum Solis, affunde Spiritum vini, & colorabitur in colore lento, affunde alium priori per inclinationem ablato, continuando donec affuſus recens Spiritus non amplius coloretur. Hic ſpiritus vini poteſt abſtrahi ad oleitatis remanentiam, vel ita tinctus cum Auri Eſſentia ad vſum medicum ſeruari. Calx Solis in retorta remanens denuò ſoluatur Oleo Salis, & digeratur cum Spiritu Vrinæ, vt modò dictum reiterando laborem, donec nil de Auro ſuperſit amplius.

amplius, Si verò Spiritus vini cum extracta Solis Tinctura aliquot ſeptimanas ſtet in digeſtione, tunc in totum fit Volatile Aurum & alembicum aſcendit.

Hunc proceſſum poterit experiri qui volet: ſi ſolutio eſſet rubicunda, arrideret magis, ſi quidem ſolutiones Auri, quæ per corroſiua flauo fiunt colore, non dicuntur eſſe radicales ſolutiones, cùm vas ſtanneum ſeu argenteum in quod infunduntur, nigredine afficiant, quod Philoſophicæ ſolutiones facere non creduntur quæ ſunt rubicundiſſimæ: Inſuper Metalla imperfecta tingunt, nec in corpus vllo artificio, niſi per projectionis modum reduci poſſunt. Lullus dicit præſtare Ignem ardentem comedere cum oculis Baſiliſci, quam loco Auri Potabilis, ſeu medicinæ per ſcientiam ignoratæ, Venenum applicare, quia Aurum Sophiſticatum eſt totum impuritate plenum ex Igne contra Naturam, cum quo Sophiſta operatur: nam ſtatim per res acutas Ignis contra Naturam (Humanæ Naturæ contrarias) Calor Naturalis mortificatur & diſſoluitur, & reſoluuntur Cordis ſpiritus, in quibus Calor Naturalis conſeruatur. Ideò P. Seuerinus verè affirmat in ſua Idæa, Perfectiſſimorum corporum Balſama & deſideratas proprietates illorum, tàm duris (propter perfectam combinationem Elementorum) corporum carceribus contineri, vt fauorem & beneuolentiam, quam Humanæ Naturæ debent, demonſtrare non poſſint: Fiat ergo manifeſtatio occulti, quia omnes herbæ &

Nemo periculo ſemel facto vtetur ſecunda vice.

mineralia ad intra ſunt ſanguis & ſanguinei cõ-
loris, & ſic præparata facilè ſanguinem noſtrum
immutare & ad ſuam complexionem eleuare
poſſunt. Ita Corallorum, perlarum, Gemmarum
Auri, Argenti, reliquorúmque metallorum vir-
tutes dolẽt ſe fruſtra in mundanam prouinciam
veniſſe, & mortaliũ ſceleſtam temeritatem in-
continenter accuſant, quod tantarum prædeſti-
nationum immemores, ad quas Naturæ proui-
dentia deſtinabantur, in peregrinos & infames
vſus, eiuſmodi Rerum maieſtatem cõmutaue-
rint: Impuritatem pellis, Inſcitiam mẽtis tege-
re coguntur, & doloſa Auaritiæ, Superbiæ, Lu-
xuriæ, Perfidiæ, Adulterij, Diſcordiæ, & Mortis
miniſteria ſubire: Hoc eſt, in non naturalem v-
ſum Res trãsferre, iniquas vſuras exercere. Qui
vero DEI benignitate Fontem Vniuerſalis
menſtrui attingit, ille ex Philoſophorum veri-
dico relatu, poterit non ſolum omnia & ſingula
metalla, verum etiam lapides tam nobiles quàm
ignobiles ac minerales etiam eiuſdem benefi-
cio Naturaliter & radicaliter in ſua tria reſol-
uere, qui reſolutus & potabilis liquor Regene-
ratus, ſeparatis ſponte in fundo fæcibus, poſtea
à pie docto medico vſibus humanis pro ſua
voluntate & arbitrio ſecundùm morbi exigen-
tiam legitimè accommodari & ſtupendo ſuc-
ceſſu adminiſtrari poteſt.

Oportet vt Mors praecedat Regenerationem.

Hoc loco ſyncerum lectorem cãdidè de qui-
buſdam impoſturis præcauendis admonitum
velim, poſſe illo puluere Auri Volatilis à mali-
tioſis agyrtis literalóga dignis, vario modo ſim-

pli-

plicibus & incautis hominibus imponi. Communicaram ipſum aliquando cuidam Philoſopho corticario, ſub ſynceritate & pietate Phariſaica, hypocriticum ac colubrinum dexterrimè decipientem animum tegenti, qui hunc puluerem (poſtquam ei Sulphuris triti admixtione, per admonitionem, vim percutiendi ademiſſet) de facie incognitum ſuis impoſturis miſcens, cum damno aliorum & ſuo commodo Auri multiplicationem apud plurimos attentauit. Idem furcifer, poſtquam intellexiſſet à me, Lunam in vulgari Aqua ſeparatoria ſolutam, & aqua vulgari ſalita repercuſſam deiicere puluerem album in fundum, qui ter vel quater edulcoratus poſtea ad ignem in tigillo liqueſceret, & poſt effuſionem Cornu forma referret, hanc Corneam Lunam incognitam, ad candelam & ignem facile liqueſcentem, & cultro ſciſſilem, aliis mineralibus & plumbo admiſcuit, & hac inſigni ac damnabili impoſtura poſt cineritij examen, apud improuidos multos Saturni in Lunam tranſmutationem mentitus eſt.

STOMACHICVM.

OLEVM VITRIOLI VENEris & Martis.

Modus faciendi Vitriolum è Venere & Marte ſine corroſiuo.

Totum Artificium eſt vt Metallum bene per Sulphur calcinetur.

℞. Laminati ferri vel Veneris (vna enim eſt

vtriuſq; via) quãtũ vis, ſcinde in fruſta magnitudinis ſemidaleri, fac ſtratũ ſuper ſtratum cũ Sulphure pũlueriſato in tigillo lutato pone in Igne Rotæ: Ignis ab initio tigillũ nõ attingat, ſed paulatim admouẽdo augendus eſt, quẽ vltimo fortificabis: Ita accenſo Sulphure calcinantur prædictæ Laminæ, quod intra horam abſoluitur: Vbi omnia refrixerunt, exime nigrocineritiam materiam inſtar æris vſti, & tritam cribra, eámque in olla non vitreara aperta poſitã per tranſuerſum (vt in præparatione Vitri Antimonij fit) moue diligenter, ſupra Ignem Carbonum, ne liqueſcat, & Vitriolum in Cupro euaneſcat, ſic Sulphur incẽditur vel euaporat, moue cum ferreo vel cupreo inſtrumento pro vt Vitriolum facere intendis dẽ latere ad latus, vbi ferro vult adhærere, tunc ſatis eſt, & ab igne auferatur: Pulueriſatam hanc Veneris Calcem pondera & ad quamque libram accipe Sulphuris tres lotones, miſce & in olla pone ad latus, moue ſupra lentum ignem per quadrantem horæ, vltimò olla quaſi candeſcat: Cuprum molleſcit inſtar paſtæ & ferro adhæret: Frigeſcat ac tritum cribretur: adde denuo ad lib. vnã tres lotones Sulphuris, calcina vt antea per quadrantem horæ. Hoc quinquies, ſexies, vel ſepties repetitur, tũc calcinatio eſt abſoluta. Nota diligenter, vt Calx ſemper benè ſiccetur, & ad lib. j. ſaltem vncia cum dimidia Sulphuris præcisè ſumatur. Calcem metalli tritã minutiſſimè accipe, & affunde in patina lignea aquam calidiſſimã, ſoluetur Calx, & aqua è Venerè erit cœrulea, cola, colatam

tam euapora, ſupra ignem incoquendo mediocriter donec quaſi cruſtam acquirat, reliquum in frigido concreſcat, ſic habebis è Cupro pulcherrimum Vitriolum Cœruleum, è Ferro viride. Fæces in aquæ fundo remanentes ſicca, & non ſolutas iterum cum Sulphure calcina vt prius feciſti, ſeruato pondere priori, poſtea lixiuium fac, quod filtratum euaporabis. Hoc repete, donec tota Calx in lixiuium abeat: Inde in Terreo vaſe Gorlicenſi aut Vvallemburgenſi, vel in Cucurbita magna vitrea (caue ne rumpatur) fac euaporet, donec cruſtam nanciſcatur, pone in loco frigido, tunc in fundo Veneris Vitriolum in ſtrias deſider, ſapore ſubdulci, auferaquam & ſicca cryſtallos concretos: Aquam remanentem iterum incoque parum, & in frigidum locum ſi collocetur, denuo concreſcent lapilli, reiterando, donec totum in Vitriolum abeat: Poſſunt etiam bacilli imponi vt Vitriolũ eò melius adhærere poſſit. Sulphur illorum fundum petens ſeorſum ſeruetur ad ſuos vſus.

Ex his duobus Vitriolis Ferri & Cupri, Spiritus & Oleum præparari Chymicè poſſunt, vulgari ac cognito modo, longè majoris efficaciæ & virtutis, quàm è Vitriolo communi.

Hoc pacto habetur Fons acidus Artificialis: Acetum Eſuriuum eſt in hoc Sulphure Vitriolato ſine corroſiuo, præparato perfectum Arcanum in corroborando languente ventriculo. Vide Theophr. in libr. de Vita Longa, & in lib. de Tartaro circa finem.

Huius Olei Vitrioli, Vires & Vſus.

Paracelſus vocat Partem Pharmacopolij quar-

tam,& cuilibet Pharmacopæo commendat, vt sit instar lapidis angularis in sua officina.

1. Vtimur 6. 8. guttis in vino, aqua Menthæ crispæ,vel quod melius in iure carnis calido:In debilibus ventriculis frigidis, quia digestionem promouet.

2. In Calculo & Arena,in aqua Ononidis.

3. In Suffocatione matricis in aqua Artemisiæ.

4. In Febribus stomachi, caloribus & siti 12. vel 15.guttę. In aqua Centaureæ, Vino, Rosarum,Anthos.

5. In omnibus morbis capitis, in aqua Lilij conuallij, Lauendulæ..

6. In Ictero efficax est in aqua Chelidoniæ 15. vel 20.guttæ cum sudore.

7. In Peste miscetur cum saccharo Candi & Electuario Iunipetino, & sic etiam loco prophylactici sanitatis vtimur.

8. Inuncti hydrargyro & malè affecti Oleo Vitrioli cum Theriaca mixta sudando restituuntur.

9. Externè Alopeciam, vnamquámque Tineam tribus diebus illiniendo per se vel cum aqua Chelidoniæ curat.

Nemo sine dolore sanitatẽ recuperat, instar prægnantis quæ sine dolore non conualescit.

10. Tollit omnem serpiginem,scabié,pruritũ, & quicquid cuti solet adhęrere,tentiginẽ prauá syrones,&c.Sed sine commiseratione fiat inunctio,& pro defensiuo opodeltoch adhibeatur.

11. Post euacuatum corpus cum Theriaca seu aquis appropriatis ferè in omnib. morbis exhiberi potest:aciditate enim sua putredinẽ omnẽ arcet,partiũ verò tenuitate obstructiones pellit.

Dosis.

Doſis.

Modus exhibitionis eſt ſaporis in acidum mutatio: Dantur in aqua Acetoſæ vel ſpecificâ alia potádæ tot guttæ, quot dentes ſtupidos nõ reddant, manifeſtam tamen guſtui aciditatem̀ concilient: per ſe nullus ſit eius vſus, ſed cum vehiculo & parcus. Hoc ſi Chymicorum iniquus quidam conuitiator intellexiſſet, intempeſtiuo & immodico Olei huius vſu bonum aliquem at innominatum Virum, non è medio ſuſtuliſſet: Dum vtimur, probè debet agitari cum ſuo vehiculo, quia grauitate ſua fundum petit.

Cautiones.

1. Propter aciditatem prodeſt Ventriculo languido, in quo tamen nulla Cholera aut Apoſtema, alioquin eſt ebullitio mutua & effer-ueſcentia (abſtineant ergo Cholerici & Pichrocoli à noxio ipſius vſu) vt videmus in oleo Tartari & Aqua forti: quæ ſe inuicem non compatiuntur: Similis eſt ratio in Iecore.

2. Vſurus hoc Oleo, in vehiculo conuenienti calido fiat, poſtea contineat ſe in lecto ac ſudet: Videmus enim eius operationem in maiori mundo in frigido non perfici: ſed in calido: talis etiam eſt ipſius operatio in microcoſmo.

Porrò Oleum Vitrioli pulcherrimo colore & durabili tingit.

Expreſſos ſuccos Roſarum pallidarum.

Violarum.

Florum Pæoniæ.

Papaueris ſylueſtris.

Item Extractum Alkermes

Et Oleum Caryophyllorum, si singulis debitè remisceatur.

Dulce Oleum Vitrioli, vt & illud Antimonij, de quo multi gloriantur, apud neminem adhuc videre licuit, sicut nec genuinum Vitriolatum Sulphur Fixum, cui Anodyno stupendas vires Paracelsus tribuit.

Oleum Vitrioli sub viride smaragdinum magnarum virium in medicina.

Parari potest, si Vitriolum purificatum, vehementissimo igne destilletur, ac post extractionem & purificationem Salis è capite mortuo (quod Sal tamen nullo modo vlterius in igne calcinandum aut igniendum est) denuo cum omni egresso liquore ad suum tempus in Balneo circuletur.

Variè operatur hoc Oleum per vomitum, sedes, vrinam, sudorem.

Dosis guttæ 6. 8. 12. in liquore conuenienti.

VTERINVM.

ARtemisia omnes obstructiones mulierum deopilat. Ante menstruum & post partum decoctum eius ad purgandam matricem adhibetur, additâ vnâ atque alterâ guttâ olei Succini.

I. ELIXIR VTERINVM.

℞. lib. semis Castorei.

Croci

Croci vncias duas.

Extrahe Tincturam cuiuſque ſeorſim Spiritu vini, & ſepara Spiritum ad remanentiam Extractorum, quibus mixtis adde

Extracti Artemiſiæ vncias quatuor.
Salis matris Perlarum vnciam j.
Oleorum ſtillatitiorum Angelicæ
Aniſi
Succini ana drach. ij.

Digerantur mixta omnia per octo dies.

Vſus & Doſis.

Doſis huius Elixiris ſcrupulus j. vel duo, ingruente paroxiſmo hyſterico, tunc ilicò ſanantur. Quod ſi ſingulis menſibus appetentibus menſtruis æquali doſi vtantur, non reuertetur morbus.

2.

Puluis compoſitus à Paracelſo deſcriptus è Lichenibus ſeu Callis Equarum cruribus innaſcentibus, etiam efficaciſſimus eſt, in ſuffocatione matricis. Fumus eius per tritorium bombyce circumuolutum, ſupra ſedem clauſam manè & veſperi, vel inſtante paroxiſmo ab hyſtericis exceptus, ſufficit ad tollendas omnes matricis ſuffocationes deſperatiſſimas: Interius interim datur Spiritus Vitrioli cum Sale Corallorum in aqua Meliſſæ & Artemiſiæ.

3. *EXTRACTVM SPLENIS Bonis.*

Paracelſus in Archidoxis facit in libr. myſteriorum huius mẽtionem, quod Lienis obſtru-

ctiones expediat,& menſes prouocet.

℔ igitur Splenem Vaccæ caſtratæ, ſcinde in laminas tenues, maceretur per aliquot dies in Spiritu vini cum Myrrha Eſſentificato, poſtea exicca in aere:Hoc modo procedendum eſt, alioquin ſi per ſe velis exiccare fœtebit, poſtea cum S.v.eſſentiam extrahe, & ſapidioris efficaciæ, ergo adde pro libitu aliquot guttas olei Angelicæ.

Doſis.

Scrupulus vnus in aqua appropriata.

Obſeruatio.

In prouocandis menſtruis tempus obſeruandum, quo menſes in ægra fluere conſueuerunt,tunc enim Renum & Lumborum dolores adeſſe plerumque ſolent,& ſic adiuuante Natura Remedium operabitur efficacius.

4. *SAL IOVIS.*

℔ Cinerem Stanni aperto igne ſine ſophiſticatione præparatum,ex illo Salem non aqua,vt habent irriti vulgarium deſcriptionum labores, ſed aceto deſtillato extrahas,quem poſtea à ſuo Sale aqua pluuiali,ſoluendo,filtrando, & leniſſimè in Balneo euaporando ſepties edulcora.

Vires,Vſus,& Doſis.

Secretum eſt efficaciſſimum in ſuffocatione calidè vmbilico inunctum:matrix vbi ſentit calorem,confeſtim in locum ſuum redit,nec amplius inde mouetur.

Doſis

Dosis, tria grana, tribus aut quatuor auroris continuis in Aqua Artemisiæ vel aquis cordialibus.

AQVA SINGVLARIS IN QVA hysstericis suffocationem patientibus offerri solet Sal præditum.

℞. Rad. Diptami.
Sem. Dauci ana vnciam j.
Cinamomi electi
Cassiæ lig.
Melissæ ana scrupulos duos.
Croci Orientalis scrupulum j.
Castorei recentis scrup. j. & semis.

Ex omnib. mixtis fiat puluis & affundantur aqua Rutæ libræ cum dimidia, stent per 4. dies in infusione, destilla in B. Mariæ, & serua ad vsum.

In huius Aquæ cochleari vno grana tria Salis offeruntur tepidè, tribus vel quatuor diluculis ieiuno ventriculo per tres horas.

FEBRILE.

Si Febris è Mercurialibus, abstemij sunt.
Sulphure, euomunt quæ edunt.
Sale proprio, patiuntur orexin.
Hepate, sitis est vehementissima, tunc Laudano curatur.
Stomacho, sine siti pigerrimi sunt, olfaciunt quæ sentiunt, curatur Corallino.

Primò purgatio instituatur Turpeto minerali vel Panchymagogo, vel floribus Antimonij albis: Ablata materia peccante, posteà sequens Puluis exhibeatur.

1. ℞ Cochlearum longas testas, quæ propè piscinas & lacus reperiuntur, affunde acetum de vino paratum, stet per noctem, tunc extrahit mucorem, quem diligenter abrades cum scopis ferreis, quibus aurifabri vtuntur, postea testas illas oblongas totas calcinando incinera ad albedinem & pulueriſa.

Vſus & Doſis pulueris.

Doſis ſcrupuli duo inſtante paroxiſmo in hauſtu Cereuiſię calidę, cum tantillo butyro recenti. Rarò bis vel tertiò aſſumitur, quia primus hauſtus pleriſque per ſudorem ſanat: Ideò in lecto ſe continentes infirmi ſudorem expectent.

Nota medicamenta debere ex Theophraſti mente in Febribus exhiberi inſtante paroxyſmo, vel paulo ante, vt ſimul cum paroxyſmo operentur.

2. ℞ Olei Vitrioli ſcrupulum j.
Salis Abſinthii ſcrupulum j. & ſemis.
Aquæ Cichorei vnciam j. miſce.

Poſt hunc aſſumptum hauſtum patiens ſudorem in lecto tectus expectet, abigit omnes febres. Robuſto datur hic potus integer: imbecilliori detur in tali doſi:

℞ Olei Vitrioli ſcrupulum ſemis.
Salis Abſinthii ſcrupulum j.

Aquæ

Aquæ Cichorei vnciam j. miſce.

PESTILENTIALE.

Elixir Peſtilentiale.

CVm Peſtis ſit Ira & peculiare Dei flagellum, ſequentia poſt Reconciliationem cum Deo & Proximo, Vitæque emendationem ex vſu eſſe poterunt.

℔ Florum Sulphuris Spagyricè præparatorum (vt paulò poſt dicetur) vncias tres, affunde olei Iuniperini è baccis, in Balneo prius rectificati, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, (eodem modo cum Spiritu Terebinthinæ fieri poteſt Balſamus Sulphuris, cujus Tinctura poſtea Spiritu vini extrahitur ad effectus aſthmaticos) olei Succini terna rectificatione in Balneo ab odoris vehementia liberati quarta pars ad oleum Baccarum Iuniperi itidem affundatur, ſtet in igne cinerum vel arenæ ſæpius mouendo, vt flores lentè ſine aduſtione ſoluantur & liqueſcant: Poſtea habeas Theriacæ Venetæ libr. j. ex qua optimo Spiritu vini Tincturam extrahes, quam a Spiritu vini ſeparatam ſeorſim ſeruato, extrahe eodem Spiritu, Radicum Elenij, Angelicæ, Baccharum Iuniperi contuſorum & mixtorum ana vncias tres, & Tincturam à Spiritu vini in Balneo ſeparatam miſce cum Tinctura Theriacæ, ac affunde oleum Iuniperinum & Succini floribus Sulphuris eſſentificatum, ac per

Extractum Enulæ Campanæ ferè Sulphur ſuperat in Peſte.

papyrum bibulam prius filtratum, omniáque circula lentissimo cinerum calore per 14. dies. Habebis secretum, quod in Peste & morbis Epidemicis ex DEI benignitate ad miraculum operari solet.

Vsus, Vires, & Dosis.

In Peste est Præseruatiuum & Curatiuum.

Dosis vna vel duæ guttæ in vino vel aceto quotidiè manè: Vel singulis septimanis semel 8. vel 10. guttæ jejuno ventriculo expectato sudore assumantur. Præseruat à putredine & nil impuri relinquit in corpore.

Correptus Peste statim ab initio accipiat à scrupulo j. ad 2. in viuo, aceto rutaceo, vel alio liquore appropriato, & sudet, potenter venenum è corpore pellit.

FLORES SVLPHVRIS.

Crudi Sulphuris in medicina nullus debet esse vsus, nisi ad manus sit illud, quod in fodinis reperitur, & Scissile vocatur, à Natura purificatum, quod cum Floribus Sulphuris arte paratis, nulla prorsus re pugnat: Nam vt hîc artificioso Igne, ita illinc Naturali, pars tenuior Sulphuris attollitur ad editiora loca, eáque & ratione plus coquitur: Ergo cum Scissile ad manus est, licet loco Florum vti: Sed quia rarò Natura nobis copiam Scissilis suppeditat, medici Chymici cœperunt de artificio cogitare, quô in illius penuria subleuarentur.

In agro Cracouiensi in Polonia, miro artificio Na-

Naturæ depuratum conſpicitur,& olim in Regno Neapolitano propè Puteolos vbi Mõs Sulphureus perpetuò ardet,cum deſiderio vide. Solet in illo loco Sulphur è ſaxis tanquam Ros exſudare: dulciſſimus eſt ille Flos,qui ſi in copia haberetur poſſet Verus Spagyrus ſingulare ſibi ex illo medicamentum Chymiſtico magiſterio elicere. *veſuuius Campaniæ mon.*

Sulphur autem ibi conficitur,poſtquam vi ignis à lapidibus & Terra defæcatur.

Propè Salisburgum in Mineris cupreis, vbi Vitriolum coquunt è Minera,aſſatione, vt vocant,Sulphur ſolet auolare è Minera, quod deinde pollinis inſtar adhærere conſueuit camino ad hunc excipiendum & retinendum fumum, ſtudiosè extructo:Hic Flos Sulphuris bene depuratus eſt,& dum à Vitrioli Minera ſublimatur,aliquam ſecum aciditatem retinuit.

Huius ergo in defectu Florũ Chymicè præparatorum,cum commodo,ſicuti ſæpius expertus ſum,vti poſſumus.

℞ Sulphuris flauiſſimi(illud enim rubri coloris habet multum Arſenici & Realgaris,& in medicinam non debet adhiberi)lib. j. Salis fuſi libram ſemis fluat prius Sal in crucibulo,quam primũ vbi fluxit effundatur & frigeſcat, in mortario vel ſupra lapidẽ: Vitrioli Vngarici purificati & calcinati libram ſemis.Pulueriſẽtur & miſceantur inuicem,imponantur Cucurbitæ vitreæ cum collo mediocri nõ nimium capaci,) argilla benè munitę,imponatur Alẽbicus altus & capax tũ recipiẽte,collocetur in cineres vel arenã,uota

dum tamen ne nimia quantitate arenæ cooperiatur, ne ſuperior pars incaleſcens faciat Flores liqueſcere, & ſi tunc refrigeſcere ſinis Alembicis difficulter aufertur, niſi admotis prunis iterum liqueſcat: Non opus eſt luto, ſi benè quadret capitellum, niſi velis chartam farinâ madidam circumducere. His peractis da initio ignem lętum, poſt tres horas phlegma ſtillare incipiet, & durabit per quatuor vel quinque horas: Ignis augendus eſt ſenſim magnis carbonibus, vt tandem patina in qua eſt arena, rubeat: Si ignis eſt continuus, ita vt Sulphur in Alembico quaſi fluat, tunc citius ſublimatur, non tamen ſit exceſſiuus, alioquin non flauo colore ſegirdno aſcendere.

Flores aſcenſi in Alembicum citò eximantur, chartam videlicet rotundam & quadrantē ſemper ſubtus tenendo, ne ſubleuando capitellum Flores in arenā cadant, & interea, ſi Cucurbita tunc ſummè calet, ſine mora orificium eius tegatur, ne Sulphur ab aëre ingrediente, ſępè fieri ſolet, accendatur, & reponatur Alembicus igniſque continuetur ad decem horas.

Refrigerentur poſt abſolutam ſublimationem omnia, & remoto Alembico Flores accipiantur ac cum prioribus miſceantur: Caput mortuum in quaque ſublimatione ſit poroſum & friabile, prunis aſperſum non amplius ardeat: Id enim ſignum eſt priuationis omnis bonitatis.

Rurſus hos Flores miſce cū Sale nouo & Vitriolo ſeruata priori proportione, perge omninò ſicuti prima vice, quod quò ſępius fit, eò plus tenuitatis

nuitatis, acquirunt Flores fiúntque magis ac magis puriores. Tertiò pariter facito, ſed pauciores flores habebis : A tribus libris ter ſublimatis habebis vncias viginti : In hac tertiâ repetitione conſiſtere debes, eò tùm quod plurimum decedit, tùm quia tandem vtiles partes Sulphuris figuntur.

Horum florum dimidiam partem cum gummatibus ſequentibus ſelectiſſimis in tenuiſſimum puluerem tritis, mixtam ſeruabis ad vſum, vt monet Paracelſus in libro Paragraph. & libr. de Natura, libro & capite de Sulphure.

℥ Florum ſimplicium Sulphuris ter eleuatorum vnciam j. & ſemis.
Myrrhæ ſelect. drachm. j.
Aloë Epatici ſcrupulum j.
Croci grana quindecim.
Terræ ſigillatæ ſcrupulum j.
Sacchari quantum ſatis, diſſoluatur in aqua Roſ. vel Pectorali, & fiat maſſa ex qua formentur Rotulæ.

Alteram partem modo ſequenti ſublimabis, quamuis ſint qui putent gummata inter ſublimandum comburi: Eleuatio ideò lentè fiat ſine aduſtione.

℥ ergò dictorum florum lib. j. & ſemis.
Colchotoris, vncias ſex.
Salis fuſi drachmas quinque.
Myrrhæ Alexandrinæ.
Thuris ana vncias tres.
Aloës ſucco citrini purificati prius vncias quatuor.

Masticis vncias tres.

Croci vnciam semis.

Omnia trita simul & benè mixta imponantur priori vasi, si sit adhuc integrum, vel recenti, additóque Alembico in furnum reponito, ignem subdito, sicuti prima vice feciſti: Post duodecim horas extrahe Flores qui ascenderunt, rursus Alembicum repone & ignem continua per duodecim alias horas. Nota, si nimium Materiæ vna vice imponis, tunc comburitur, eminentia trium vel quatuor digitorum sufficit: Tunc ex libra vna vncias vndecim Florum habere poteris, quòd si pauciores habueris, repoſito Alembico perge adhuc ignem subministrare per duodecim alias horas.

Aquæ stillantes ex vnaquaque sublimatione tàm Florum Sulphuris simplicium quàm compositorum in Recipiente adaptato colligantur ac seorsim seruentur, illæ postea rectificatæ in Balneo bullienti misceantur cum aqua illa, quæ ab vltimis Floribus compositis abstracta est, nec rectificatione eget, coloris lactei propter gummata, & saporis acidi: Hæc seorsim colligenda, ne misceantur cum oleo subnigro, quod subsequi solet.

Vocant hanc Aquam *Ens* seu *Lac Balsami*, cujus idem vsus qui Florum.

In Peste.

Febribus.

Pleuresi.

Colicâ.

Affectibus Pulmonum.

Obstru-

Obſtructionibus Hepatis.

Doſis pro natura infirmi & judicio præſentis medici.

Vires, Vſus & Doſis Florum Sulphuris.

1. In Peſte ſummum eſt Curatiuum & præſeruatiuum: reſiſtunt enim impreſſioni & præſeruant à putredine: Cum Extracto Enulæ Campanæ ad miraculum operantur tempore infectionis.

Doſis drachma vna in aqua Cardui benedicti, vel in Theriaca. Vel in vncia vna Syrupi de Citro, & vnciis duabus Aquæ Meliſſæ. Hic hauſtus præſeruat, & curat abſque omni aliâ medicinâ vt πολυχρηστον Peſtem, Pleuritidem, omnes Putrefactiones, Apoſtemata.

2. Quotidianus vſus eſt προφυλακτικὸν omnium morborum, cum accidentibus, & Naturæ & Sanitatis conſeruatiuum.

3. Offertur in omnibus morbis, qui efficaci exiccatione opus habent.

4. Sudorem in Lue Venerea promouent,

5. In omnibus Pulmonum affectibus, aſthmate, tuſſi antiqua & recente: In Catarrhis pectoralibus, phlegmaticis.

6. In Pleureſi.

7. In Colica.

8. In Apoſtematibus & putrefactionibus corporis.

9. In omnibus Febribus præſeruatiuum: tollunt enim omnes impuritates febriles & pe-

ripneumonicas leuiores tutò & ſubitò.

10. Præſeruatiuum etiam in Epilepſiâ.

11 Conſeruatiuum vini, ſi illi miſceantur, impedit generationem Calculi.

Doſis drach.j.robuſto,juueni drach.ſemis in cura.

Pro præſeruatione grana 8.10.

Miſcentur etiam Saccharo & cum Tragac.in aqua pectorali ſoluto formentur tabellæ.

Cautio.

Oleum & Fleres Sulphuris ſublimati grauidis non temerè offerantur, quia menſes promouent.

AQVA THERIACALIS.

℞ Theriacæ Venetæ vncias quinque.
Myrrhæ rub. Alexandrinæ vncias duas & ſemis.
Cinamomi ſelecti.
Croci Orientalis integri ana vnciam dimidiam.
Camphoræ drach.duas.

Affunde optimum vini Spiritum diligenter rectificatum, vel ſi ad manus ſit è ſemine vel radicibus Angelicæ præparatus qui efficacior eſt, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, ac in vitro clauſo in leni calore cinerum Tincturam extrahe: Per inclinationem tinctum Spiritum aufer, & affunde recentem Spiritum tamdiu, donec non amplius tingatur: Spiritum vini tinctum

ctum postea ad medietatem saltem abstrahe, reliquum maneat cum Essentia extracta, cui addes vncias sex Spiritus Tartari, sicque simul per octiduum vel quatuordecim dies circulabis & digeres.

Vires, Vsus, & Dosis.

1. In Peste maximus eius vsus, & talis, vt infectus intra 12. horas sumat cochl. j. in cochlearibus vini optimi, sudet horis tribus, & ab hac potione ad cibum ac potum capiendum ad minimum sex horæ interponantur.

2. Purgat caput, pectus, & omnia corporis membra principalia, illaque confortat, & si quæ labes illis adsperſa, delet, & in pristinum naturalémque statum ea reducit, & præcauet, ne in posterum facilè lædantur.

3. Illis bene confert, qui hydrargyro fuerunt inuncti, sua enim penetratione omnes neruos, musculos, medullam penetrat, & quicquid noxium reperit, corrigit ac expellit.

4. In rectificatione sanguinis.

Lue Venerea.
Putredine.
Vermibus.
Puncturis laterum.
Tremore Cordis.
Febribus.
Ictero.

Potest etiam cum aliis *D*iaphoreticis misceri.

Dosis à cochl. semis ad cochl. integrum in

aqua appropriata, in hauſtu vini, aqua Meliſſæ, Cardui benedicti.

ZENEXTON PARACELSI.

I.

Magnetis Natura ſpiritualis, Sympathici vel Antipathici (licet inviſibilis, attamen ex effectu ſufficienter ſenſibilis) vires mirifica.

Primò fiat Inſtrumentum chalybeum in quo efformari poſſint placentulæ ad drach. j. & ſemis circiter ponderantes. Inſtrumenti ſunt partes tres: in ſuperiori, quod eſt inſtar maioris ſigilli, eſt ſerpens ſculptus: in inferiori, quæ quaſi paruam incudem repræſentat, eſt Scorpius: Annulus chalybeus cauus ſeſquidigitum tranſuerſum circiter altus, continet materiam imponẽdam ne elabi poſſit, ſed premendo ſupra & infra efformetur: Sculptura inſtrumenti fiat certo ſyderum cœleſtium poſitu, Sole videlicet & Luna Scorpionis ſignum ingredientibus: Eodem etiam tempore ſigillentur illa Pentacula, aut ad minimum cum Luna Scorpionis ſignum attingit: Sic enim ſuperiora cum inferioribus vnione ſympathica indiſſolubili maritantur & copulantur.

Forma

Forma inſtrumenti talis eſt.

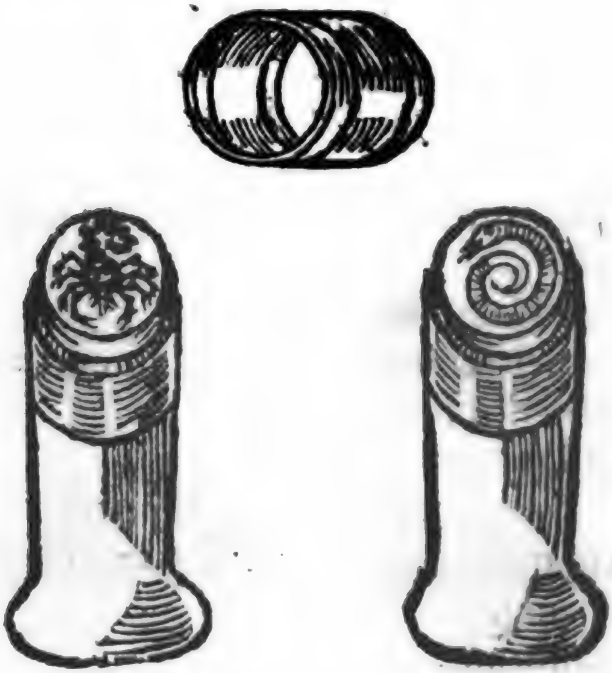

Massa pro effornandis Amuletis seu Pentaculis constellatis.

℔ Buffonum in aëre & Solis ardore exiccatorum ac pulueriſatorum ſub aperto cœlo, naribus obturatis vel auerſis, piſtillo artificiosè penſili, vncias duas. Nota, niſi benè & citò exiccentur, fœtent ac difficulter teruntur. Octodecim bufones dant circiter duas vncias pulueris.

Zenith iuuencularum quantum haberi poteſt.

Arſenici Cryſtallini albi.

Arſenici Rubri ſeu Auripigmenti ana vnciam dimidiam.

Rad. Diptami.

Tormentillæ ana drachm. tres.

Margaritarum non perforatarum drachmam j.

Corallorum.

Fragmentorum Hyacinthi, Smaragdi, Orientalium ana drach. ſem.

Croci orientalis ſcrupul. 2.

Propter odorem aliquot grana Muſci ſeu Ambræ addi poſſunt.

Pulueriſentur omnia ſubtiliſſimè & miſceãtur, poſtea Tragacanthum reſoluatur in aqua Roſarum inſtar mucilaginis, cum quo pulueres impaſtentur & formentur (Sole & Luna in Scorpione exiſtẽtibus, aut ad minimum Luna) Pentacula

tacula rotunda,& piſtillis illis duobus, ſub eadē Influentia cælatis, ſignentur:aut ſi mauis parentur Scuta formam Cordis habētia, poſtea exiccata ſindone obducantur rubro, & Cordis regioni appendantur per intermedium induſium.

Vſus.

Exterius collo appēditur funiculo ſerico, intermedio induſio ad regionem Cordis:non ſolùm præſeruat à Peſte, ſed impedit quo minus corpus à Venenis ſeu morbis Aſtralibus inficiatur: attrahit Venenum ab intra, & extra illud conſumit.

ZENEXTON PRO DITIORIBVS Magnatibus.

2.

Capſula ex auro cõficiatur puriſſimo,cum fiſtula foraminibus plena, in medióque fixa in vno latere veluti baſis hærebit:In hujus anteriori parte exterius Sapphirus Orientalis præſtantiſſimi coloris adaptabitur, & in ojus circuitu Buforum lapides quatuor vel Aranearum, qui formam crucis in dorſo habent:Hoc enim Aranearum genus,Lapides minutos præ ſe fert, qui præſentaneum ſunt in Peſte remediũ,ſi de collo ſuſpendantur:In altera verò ſiue poſteriori parte Hyacinthus vnus juſtæ magnitudinis ſimili modo aptabitur. Hiſce ita abſolutis, ſumatur Bufo viuus,& dextro pede poſteriori ligatus viuus & integer citra ſanguinis emiſſionem ſuſ-

pendatur versus Orientem donec perfectè exaruerit, ac puluerisari possit, caue ne à pluuia tangatur: Et hic cum modico optimi, præstantissimique Aceti commiscеatur, donec formam pastæ habeat, qua tota capsula interius repleri vndique debet: Demum fistulæ, quæ in medio pastæ extiterit, particulæ seu frustula aliquot ex linteo (quod primo virginis menstruo, quæ annum decimum quintum nondum excesserit, madefactum fuit) imponantur, adeò vt fistula plena prorsus & compacta linteaexistant: Foramina eius magnitudinis esse debent, vt per illa Busonis puluis tangatur ab huiusmodi frustis: Nam ex mutua operatione oritur Sympathia vtriusque, quæ postmodum conuersis gradibus per Antipathiam Venenis vsque adeò resistit & aduersatur, vt ille qui hoc Amuletum de collo tempore pestis suspensum gestauerit, liber prorsus post Dei Prouidentiam & habendus & certissimè dicendus sit: Id quod experientia & viua demonstratione callent hi, qui veram eius componendi rationem norunt.

Nota, aurea canna seu rimosa fistula superius postquam referta est, optimè & diligenter obstrui debet, requiritur ergo operculum ad modum cochleæ seu terebri vt paretur cum annulo, sicuti ex sequenti Icone apparet.

Forma

Forma inſtrumenti talis eſt.

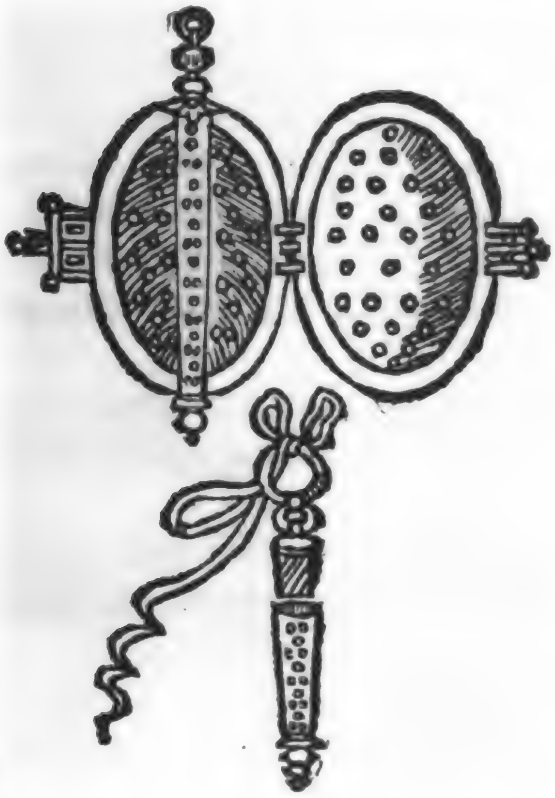

PODAGRICVM.

INcipiens & leuis Podagra, ſecundum Seuerinum, vno vnguento ſeu Balſamo curatur, mixtionem admittit Reſoluentium, Mitigantium,& Corroborantium.

Podagra confirmata, quæ radices difficulter reſolubiles vel in ſanguine, vel in carnibus, vel in ipsâ Synouia poſuit,non ſolis externis Balſamis Reſoluentibus,Mitigantibus, & Corroborantibus curari poteſt. Itaque Purgationes Podagricæ adjungendæ,Mundificātia,Diaphoretica,Diuretica per madores, inſenſibiles trāſpirationes, conſumptiones & perfectas ablationes,Euacuantia Podagrica tamen & conſentanea accerſemus.

Paracelſus dicit ad Curationem Podagræ requiri tria,Reſoluentia, Mitigantia, Corroborantia.

In reſoluentibus Paracelſus commendat Arcanum Corallinum:Item ſequentem Puluerem Artheticum:

℞ Hermodactyl.
Turpeti optimi
Diagrid.
Fol.Sennæ
Raſuræ Cranii
Sacchari ana drach. j. miſce & fiat puluis ſubtilis.

Doſis drach.ſemis mane ex aqua Iuæ Artheticæ per dies 3.vel 4.

Purgat ſecuriè & leniter omnes defluxiones Podagricas.

Loco

Loco Mitigantium ſequentia duo Balſama vſui eſſe poſſunt.

Inter Corroborantia & defluxionem impedientia numeretur Spiritus Vitrioli vſus cum Sale Perlarum, & Vinum Paracelſi medicatum è Caryophyllata & Acoro, quod defluxiones exſiccat & impedit.

Balſamum Podagricum I.

℔ lib.2. Vitrioli ad flaued. calcinati.
Mellis virginei cum fauo lib.j.
Spiritus vini lib.j. (ſi ſit ad manus ille Spiritus è confectione Laudani Opiati reſiduus, erit eò melior)
Terebinthinæ vncias 4.
Verbenæ vncias ſex.
Roriſmarini tantundem.
Silicum calcinatorum libram ſemis.

Omnia trita miſceantur, & imponantur juſtæ amplitudinis Alembico Vitreo, benè luto obducto, addito ſatis magno capitello cum Recipiente capaci, juncturis benè lutatis, ponantur per triduum in lento arenæ calore ad digerendum poſtea paulatim deſtillentur, vltimò fortificetur Ignis, quandiu vides guttas ſeu ſpiritus exire, poſtea frigeſcat: Caput mortuum ſeu fæces ſpongioſæ nigræ, reuerberentur ad albedinem, illíſque priorem liquorem denuò affunde & ſecundo deſtilla.

Vires & vtendi modus.

Efficaciſſimum eſt Balſamum: Neminem ſua

expectatione ritè præparatum & adhibitum frustratur: citò enim & subitò dolorem Podagricum sedat, si locus affectus inungatur, præmisso prius Puluere Paracelsi purgante è Hermodactylis seu Arcano Corallino. Linteola madefiant applicentur loco affecto tepidè, & relinquantur donec sponte exiccentur, postea iterum imponantur donec dolores cessent: visibiliter vapores extrahuntur: Si pars dolens nimio ardore & rubedine crucietur, poterit de succo è floribus Thapsi barbati expresso & insolato ana admisceri.

BALSAMVM PODAGRICVM II.

℞ Olei mandibularum inferiorum, veterum equorum, tempestatibus diu expositorum.

Vel olei ex ossibus Hominis (violenta morte, reste vel rota perempti) siccis Solis & Lunæ multis annis expositis.

Vel olei è sanguine Ceruino.

Cuiuscunque huius olei aliquoties prius per se rectificati sumatur vncia j.

Olei Laterini

Terebinthinæ

Iuniperi ana vncias tres. misce & destilla omnia adhuc semel in Balneo, & postea vngatur locus affectus, è vestigio tollit omnes dolores Podagricos è frigida causa ortos.

III. VNGVENTVM ANODYNVM.

℞ Florum Rosarum sylvestrium manipulos decem,

decem, Herbæ & corticis exterioris recentis Hyoſcyami manipulos ſex, cōciſis ſimul affunde menſuram ſemis vini, coquantur & poſtea trita exprimantur ac colentur: à colatura, aqua in Balneo abſtrahatur vt inſtar mellis reſidentia maneat. Hunc liquorem in tigillo vitreato permitte paulatim euaporare agitando continuè, piſtillo ligneo, donec inſpiſſeſcere vult, poſtea affunduntur pinguedinis ſuillæ caſtratæ libræ duæ & miſcentur, tandem ita calidè ab igne auferantur, & parum refrigefactis vnciam vnam Opij pulueriſati, ac in vino ſaltem ſoluti, & Croci pulueriſati quantitatem duarum auellanarum, Extracti florum Verbaſci vnciam ſemis addere conuenit, & mouendo diligenter immiſcere, donec frigeſcendo fiat vnguentum cineritij coloris.

Vires, & Vſus.

Singulare in ſiſtendo dolore Podagrico & Nephritico, ſi calidè affectus illo inungatur.

Vbi dolori Nephritico vellis applicare, operæ pretium feceris, ſi manipulos duos vel tres baccharum Iuniperi ab initio compoſitionis cum Hyoſcyamo teras & exprimas.

NEPHRITICVM.

CAlculi varia ſunt geneta, gradibus atque partium numero differētia: Omnia ex impuriori alimentorum portione ſubtiliata & ad coagulationem deſtinata producuntur poſt benignioris alimenti ſeparationem factam,

beneficio ſpiritus ſeu caloris partium ſuperuenientis ad abſolutionem deducuntur: Variis exornantur figuris pro materiei varietate, ex qua veniunt, & partium in quibus hærent diuerſitate multiplici, ſymptomata inferunt ſingulis conformia, & magna affinitate iuncta.

Si vis Expulſiua debilis eſt, tunc vis Salis coagulaiua facit Tartarum.

Fortis digeſtio dat citam operationem ad Calculum: Nulla debilis digeſtio, vnquam Calculū produxit: niſi debili digeſtione per vim fortem expulſiuam expellatur, & non ſecernatur, fieri non poteſt, vt Homo ſine Tartaro reperiatur, quem Spiritus Salis coagulare ſolet, & quem Purgationes non tollunt.

Detur opera diligens, ne acuta medicamenta exhibeantur in Calculoſis, qui aliâs ſunt valetudinarij.

Sal contra calculum.

In Remediorum longitudine nil ſitum eſſe dicit Paracelſus de Calculo, ſaltem in vera præparatione.

℞ igitur Oculorum Cancri
Calculi microcoſmi
Lapidis Iudaici
Lyncis
Spongiæ
Aquilæ
Glaciei duræ ſeu Cryſtalli
Silicum
Lapidum Cyprinorum è Percis piſcibus.

Reſolue ex his ſingulis vel omnibus quantum velis

vellis aceto distillato, toties repetendo affusionem, donec omnes soluti sint, ac inde para Salem, abstrahendo acetum: Hoc Sale sæpius per aquam pluuialem prius dulcificato & purificato (soluendo scilicet filtrando & euaporando) per se vtere vel in liquore resoluto.

Crustacei, vt sunt Oculi Cancri, Lapides Cyprini, non egent calcinatione, per se enim in aceto destillato soluuntur vt Perlæ & Coralli.

Silicei verò, vt Crystallus, Silex, Lapis Iudaicus, Lyncis, Spongiæ, Aquilæ, calcinetur primò cum Sulphure & Sale nitro, vt supra de liquoribus gemmarum dictum, postea resoluantur cum aceto Terebinthinato, & Sal dulcificatum ad vsus seruetur.

Ex his lapidibus specificis, propter varias signaturarum formas habebis Remedium Vniuersale ad Calculum & Tartareos morbos.

Vnumquódque è supranominatis specificis rectè præparatum, est sufficiens ob scientiam signatam.

Crystallum Montanus Paracelsi Ludum esse putabat, qui omnem Tartari Anatomiam, Signaturam & Curam in se continet. Particulariter curando fieri non potest, vt omnes species dignoscantur: Calculi & Tartari genera sunt plusquam quingenta, & quódque egeret suo Remedio specifico.

Vsus, Vires, & Dosis Salis.

In omnibus Calculorum generibus, in quibuscunque sint membris.

Dosis à scrupulo j. ad duos pro præseruatione in Syrupo conuenienti singulis Lunæ quadris.

In Cura à scrupulis duobus ad drachmam j. in aquis specificis Ononidis, Saxifragiæ, Pimpinellæ, Petroselini.

Mulieribus offertur in aqua Melissæ seu Baccarum Iuniperi.

Obseruationes duæ.

1. Nota illud Sal sæpissimè solutum & coagulatum, vltimò cum optimo Spiritu vini digeratur, abstrahatúrque fortiter in cineribus, reiteretur labor, sic Sal fiet volatile. Post quamlibet enim putrefactionem vnica semis Salis ascendit. Illa vini Essentia secundùm Paracelsum non debet separari à Sale immixto ac volatili, vt eò potentius agat in Tartarum interiorem. Vbi enim Alcohol vini fermentatum est cum virtute Lapidum, tunc habet vim resoluendi Calculum Hominis, quemadmodum Alcohol vini fortificatum cum Tartaro, Auro & Corallis rubedinem extrahere perhibetur.

2. Neminem terreat, quod Silicei lapides propter duritiem primò per Salem Petræ calcinandi sunt, vt eo melius per Acetum radicatum superius memoratum solui possint, quod alioquin non fieret. Nam crudi Salis Nitri per Sulphur purificati cum tantillo Croci, Maceris & puluere lapidum Citrinorum in Calculo est Remedium efficacissimum.

Puluis contra Calculum singularis.

HYDRO-

HYDROPICVM.

ALimenta noſtra Cibus & Potus tria habent in ſe Excrementa, vnum eſt Aqua, alterum Sulphur, tertium Sal vel Tartarus. Si hoc Sal medium reliquorum duorum ab Aſtrali Igne cum ſuo proprio Elementali Igne conjuncto lædatur, tunc fit & generatur ex illâ reſolutione Salis, Hydrops.

PVRGANS SPECIFICVM Hydropicum.

℥ Radicum Hellebori nigri debito tempore collectarum vncias tres.

NB. vt ab Helleboro ſpuma venenata in præparatione Eſſentiæ diligenter ſeparetur.

Colloquintid. vncias duas.

Extrahatur Eſſentia cum Spiritu vini, & iterum ſeparetur ab illa Spiritus, ad mellis ſpiſſitudinem.

Hujus ℥ grana quatuor.

Mercurij per oleum Sulphuris præcipitati grana duo.

Miſceantur & formentur Pilulæ: Exhibentur tribus auroris ſucceſſiuè: Poſtea ſint ad manus flores Sulphuris ter per Vitriolum ſublimati, quorum accipe tres partes, & adde extractæ Eſſentiæ Croci Martis: Eſſentia hæc ex optimè præparato Croco Martis extrahitur, olei Vitrioli beneficio in digeſtione, cui bona quãtitas aquæ communis admixta eſt, quæ tamen iterum fortiter abſtrahenda eſt, vt Puluis extractus per ſe remaneat. De hoc mixto Puluere, manè, meridiè

veſperi exhibe drachmam ſemis : offeratur in Conſerua Roſarum: Sudor oleo Guajaci rectificato cum aqua Theriacali prouocandus: Vtatur cibo ſicco conuenienti, potu exiguo, qui ſit vinum Abſinthites chalybeatum.

DYSENTERICVM.

Si digeſtio eſt bona , & non eſt ſeparatio, tunc adeſt Dyſenteria.

Si eſt ſeparatio, & nulla eſt digeſtio, tunc eſt Lienteria.

Si neque ſeparatio neque digeſtio , tunc eſt Diarrhœa.

Si adeſt putrefactio materiæ ſtomachi , tunc eſt Fluxus ventris cum variis coloribus.

PVLVIS DYSENTERICVS
Eximiæ Virtutis.

℔ Succini
Sanguinis Draconis
Lapidis Hæmatit.
Corallorum rubeorum
Sem. Portulacæ
Plantaginis
Anthoræ
Rad. Tormentillæ
Terræ Strigenſis ana vncias duas.
Balauſtiorum vnciam j.
Nuciſtæ numero quatuor.
Cinamomi vnciam ſemis.
Croci Martis

Tal-

Talcis calcinati
Matris Perlarum calcinat.
Ossium microcosmi calcinat. ana vnciam. j.
Lapides in porphyrio in tenuissimum pollinem conterantur, postea ex omnibus reliquis tenuissimè tritis, & inuicem mixtis fiat puluis.

Vires, Vsus & Dosis.

In omnibus dolorificis alui profluuiis, cujuscunque originis & diuturnitatis.
Dysenteria.
Lyenteria.
Hæmorrhagia narium.
In mulieribus sanguinis profluuiis quantumuis magnis & contumacibus, etiam in prægnantibus. Sedatur enim ilicò in quibusdam, in aliis repetenda eadem Dosis horis aliquot post, longè à pastu, aut die sequenti in aurora, rarissimè tertiò repetitur, fœminis eo malo quantumuis graui liberatis.
Dosis à drachma vna ad drachmam j. & semis etiam ad duas drachmas, cum vnciis tribus vel quatuor liquoris stillatitii Plantaginis.
In *D*ysenteria ab extra sequens Emplastrum regioni Ventris vtiliter imponitur.
℞ Theriacæ
Terræ sigillatæ ana, fac Emplastrum, applica tepidè.

CROCI MARTIS ESSENTIA.

℞ Scoriam ferri cœruleam (Norimbergæ

vbi Laminæ chalybeæ fiunt optima haberi poteſt)vitreſcentem,reiectam in illis locis,vbi minera ferri funditur,ture in puluerem minutum, pone in vitro, affunde acetum vini deſtillatum acerrimum,ſtet in calore mediocri per 14.dies, & tingetur colore rubro, filtra & abſtrahe in Balneo, remanet materia rubra,à qua ter vel quater aqua pluuialis abſtrahitur', vt ſapor aceti euaneſcat:Poteſt etiam prius in Tigillo,in arena calida parum calcinari mouendo,vt aceti euaneſcat aciditas, & poſtea cum aqua edulcorari,ſi debitè tractetur, ſpontè ſeſe in cella poſtea pars in oleum ſupra marmor reſoluit.

Hæc Croci eſſentia in medio longè efficacior eſt, quàm vulgaris Crocus Martis reuerberatione per ſe factus, immittendo baculum ferreum vel chalybeum in fornacem vitrariam, vel irrorando laminas chalybeas aceto, & poſtea eaſdem in reuerberatorio ad rubedinem ſaltem ne nigreſcat reuerberando.

Vires Eſſentiæ ſeu Croci Martis.

1. Conducit in ſiſtendis menſibus, & fluxionibus intempeſtiuis.

2. Prodeſt albæ profluuiei mulierc ularum.

3. Gonorrhœæ.

4. Hæmorrhoidibus.

5. Dyſenteriæ & Diarrhœæ.

6. Vrinæ incontinentiæ.

7. Hęmorrhagię internę & externę: ſi eius à ſcrupulo j ad drachmã ſemis cum ſucco Cidoniorum condenſato, ſeu Conſeruę Roſarũ drachmis

chmis tribus assumatur, aut vulneri sanguinem fundenti, aliquid inspergatur: quamuis Fungi Betulini ramenta ad miraculum Hæmorrhagiam externam longè efficacius sistant.

8. In omnibus Iecinoris & Lienis obstructionibus deploratis: sed sumentes prius medicinis attenuantibus & album subducentibus purgatos esse oportet. Lienosis datur ex Aqua Asplenij, Adianti, Tamarisci. In Hepatis affectibus, in aqua Intybi, Cichor. Agrimon. exhibetur, tunc sistit sanguinis sputum.

9. In morbis dissolutis, Hydrope & aliis vbi consolidatione opus.

10. Ventriculum corroborat, & nauseam tollit in conserua Rosarum, vino generoso.

Dosis.

Dosis à gr. 8. 10. 12. ad 15.
In vino rubro.
Aqua Plantaginis.
Bursæ pastoris.
Tormentillæ
In Conserua Symphyti.

VENEREVM.

Confortans Vegetabile è descriptione Paracelsi cum additione.

ESSENTIA SATYRIONIS.

QVemadmodũ Rhabarbarum parua elixatione amittit vim purgantẽ, etiã Satyrion

exiccatione: quamuis enim radix ſicca Spiritu vini extrahatur, operatio tamen ex ejus vſu nulla deprehenditur efficax: & Experientia demõſtrat Aquam è viridi radice deſtillatã plus operari, quàm Puluerem radicis ſiccæ: A radice igitur humore ſuo adhuc imbuta per ſeparationem eliciatur virtus, id quod in hanc fit ſententiam.

♃ Primo Verè omnium Cynoſorchidum ſpecierum radices ſelectas ſucculẽtas & plenas ad plãcitum, contunde in mortario marmoreo, Nota, alterum è duobus teſticulis ſemper flaccidum, mollem & rugoſum abjiciendum, quia virtute contraria (quam Paracelſus Saturninam vocat) Venerem reprimit & extinguit: adde miſcam vnam atque alteram recentis panis ſimilacei candidiſſimi, miſceantur omnia in mortario lapideo diligenter, & propter lentoris dilutionem affunde ſufficientem copiam Spiritus vini Maluiatici, poſtea in Alẽbico cæco in digeſtione lẽtiſſima Balnei pone: Finito vno atque altero digeſtionis hujus menſe, exprime per prælũ ſuccum tenacem (fęces calcina & Salem extrahe candidum, ſapore ſuaui, nõ vrinaceo, vt reliqua vegetabilium Salia) & colatum iterum in Alẽbicum cæcum per duos mẽſes in digeſtione repone, tunc flauiſſimus liquor, (interdum etiam rubeus) ſeparat ſeſe in ſuperficiem remanentibus in fundo fæcibus impuris ſecernendis, quæ in Forma hypoſtaſis aut ſedimenti in imo reſident. Liquor ſeparatus per inclinationem ad vſum ſeruetur, cui addes Salem proprium, & aliquid

Panis & Vinum ſuſtentationis præcipua fulcra & procreationis media ſingularia, quia ſine Cerere & Baccho friget Venus. Zach. ca. 9. Sect. 17.

quid de Sale Perlarum, guttam etiam vnam atque alteram olei Cinamomi, Maceris & Nucistæ, sic gratius & efficacius medicamentum erit. Posset addi Aurum Potabile, si modò verum, genuinum, ac corrosiuis rebus non inquinatum & corruptum haberi posset.

Vires, Vsus & Dosis.

Mirabilis omnium ferè totius corporis membrorum externorum, vtriusque sexus signatura, in hisce variarum specierum radicibus deprehenditur. Ideò etiam totum hominem cõfortare non immeritò creduntur. Phædro vocat Radicem, Mumiam rubram, & singularem cum microcosmo dicit habere συμπάθειαν.

Hoc igitur Extractum est vnum è summis totius corporis Confortatiuis. In confortanda Venere est præstantissimum medicamentum, & datur magno iuuamento frigidis & maleficiatis: Senibus item inualidi femoris, virilitatem amissam potenter restituit.

Dosis à scrupulo j. ad scrupulos duos & tres in vino Muscatellino dulci, vel Maluiatico, eundo cubitum. Vel misceatur cum Conserua Rosarum, de qua exhibeatur quantitas auellanæ, superbibendo haustum vini Maluiatici vel Muscatellini.

VENENATVM.

THERIACA DE MVMIA.

SOla Mumia est, quæ præsentissimum Remedium adfert, aduersus omnia Venenorum genera.

Primò paretur Tinctura Mumiæ in hunc modum.

Eligatur Cadauer hominis ruffi, integri, recẽtis ſine macula, viginti quatuor annorum, ſuſpenſi, vel rota contriti, vel haſtati, per diem & noctem tempore ſereno collectum.

Hanc Mumiã à duobus Luminaribus ſemel illuminatam ac conſtellatam, fruſtulatim vel aſſulatim conſcinde, & aſperge puluere Myrrhæ, & tantillo ſaltem Aloës (alioquin nimiũ amareſcit) poſtea imbibe macerãdo aliquot dies in Spiritu vini, ſuſpendatur parum ac iterum imbibatur, tandem in aëre fruſta ſuſpenſa ſiccẽſcant, tunc aſſimilatur carni fumo duratę ſine fœtorę: Et poſtea Spiritu vini ſecundùm artem, vel Spiritu Sambucino Tinctura rubicundiſſima extrahatur.

Poteſt etiam oleum oliuarum ſeorſim cum conciſa Mumia ſicca (nam humiditas intolerabilem illum fœtorem in digeſtione cauſatur) macerari per menſem, ſic tingetur, de hoc tincto oleo oliuarum poſtea ad libitum Tincturæ Mumiæ poteſt addi antequam cum Theriaca miſcẽatur.

℔ ergò Tincturæ ſeu Extracti Mumiæ per Spiritum vini, à qua tamen Spiritus denuò abſtractus ſit, libram ſemis.
Theriacæ Andromachi vncias quatuor.
Olei oliuarum Mumiati vncias 2.
Salis Perlarum & Corallorum ana drachmas 2.
Terræ ſigillatæ vncias duas.

Moſchi

Moſchi dragmam vnam.
Miſce & digere circulando per menſem.

Vires, Vſus & Doſis.

Plurimi morbi hac Theriaca de Mumia perfectè ſanantur.

1. In Peſte tanta eius vis eſt, vt ſi ante infectionem fuerit adminiſtrata, nil prorſus incommodaturũ ſit Venenum, & qui horis maturinis ſcrupulo vno vtetur, eodem die non inficietur.

Infectus vtatur drachma ſemis vel drachma vna, in aqua Cardui benedicti vel cũ Theriaca.

2. In Apoſtematibus, Carbunculo, Anthrace, Pleureſi drach. vna adminiſtratur. Proinde exactis ſex horis alteram drachmam exhibe, & quĩ illam horam attingit vt ſecundam potiunculam accipiat, de ſalute certus eſt.

3. Contra quæuis venena. Doſis à drachma ſemis ad vnam vel duas in ſumma neceſſitate: Si quis Venenum hauſit, offertur dicta Doſis in vncia vna, vel duabus olei amygdalarum, vt patiẽs vomat, in lecto medicinæ operatio expectetur.

Hac ratione pellitur, quicquid eſt Beſtialium ſeu Mineralium Venenorum.

II. *ARCANVM THEOPHRASTI*

ad quæuis Veneni genera præſtantiſſimum, cuiuſmodi ſunt Mercurius ſublimatus, Arſenicũ, Napellus, Puluis Adamantis, Virus Aranearum & Bufonum, Phthora, Cerebrum Felis, Menſtrua.

℞. recentem Ciconiæ ſanguinem, quantum

in ſuo corpore continet, deſtilletur per Balneum Mariæ, in vitrea Cucurbita noua: aquam quæ promanat ſerua diligenter, & ſanguinem coagulatum loco paululum calidiori exicca, & contere in puluerem.

Ventriculum ſimiliter exiccari conuenit, ac crucibulo impoſitum comburi tantiſper, donec in cineres vertatur, è quibus cum proprio ſanguinis liquore extrahendum eſt Sal, id quod diligenter cuſtodiendum, & ſanguini pulueriſato conjungendum eſt.

Hiſce in vitro ſatis capaci impoſitis addi debent:

Succini albi electiſſimi vncia vna.
Corallorum rubeorum &
Baccarum Vuæ verſæ (nigrarum & bene maturarum) exiccatarum & pulueriſatarum.
Eſſentiæ Mumiæ
Radicis Anthoræ ana vncia ſemis.
Lapidis Bezoartici drach. iij.
Theriacę optimæ vncia j. & ſemis.

Hæc cum oleo (quod è nucleis Pini per validam expreſſionem conficitur) incorporanda & commiſcenda ſunt omnia ſimul, ac deinceps tantùm olei ſuperaddendum, vt trium digitorum vel quatuor latitudine id ipſum emineat: Deinde orificio vaſis diligenter obſtructo inſolentur, quô enim vetuſtior compoſitio hæc euaſerit, eô melior & fortior.

Efficaciſſimum eſt medicamentum contra omnia Metallica, Animalia, & Vegetabilia Venena.

Vſus & Doſis.

Vſus iſtius eſt, vt in omni veneno corporali ejuſdem detur vncia ſemis cum hauſtu aquæ, vini, vel quod melius eſt lactis tepidè: nam decimaſexta pars horæ non tranſitura eſt quin patiens Veneni ſumpti ſubſtantiam à ſe ejiciet, ac liber euaſurus eſt, qui deinde Confortantibus reficiac auxiliari poteſt. Optimè hoc fiet, ſi in recenti lacte Corallorum rubeorum puluerem quotidiè ſemel ſumpſerit prius calefacto.

Hoc arcano aliqui magnates intoxicati reſtituti ſunt priſtinæ ſanitati, quum prius Eſſentiis, Monocerotis & aquis Theriacalibus ac hujuſmodi innumeris mediis fruſtrà vſi eſſent.

III. SERPENTVM PRAECIPVE viperarum Alcohol contra omnia Venena Remedium eſt tam θεραπευτικὸν, quàm σφυλαχτικὸν.

Vipera apud Hieroglyphicos non ſine cauſa Salutis ſymbolum innuebat.

Poſt excoriationem inteſtina, caput & cauda auferantur (pinguedo ab inteſtinis ſeparata ſeorſim pro ſingulari Opthalmico aſſeruetur) reliqua caro elota, cum corde & jecore poſt lentam exiccationem, ſiue per ſe, ſiue in B.M. in Alcohol redigitur, ac in vſu medico intus præſumpta, Venenum ad cutim propellit, tanquam Theamedes Lapis qui ferrum longè à ſe expellit. Quod ſi quis huic teſtimonio & experimento conſentire noluerit, non damnet veritatem, niſi prius quod teſtatur, aut cõtrarium aſſecutus ſit. Hoc medicamento magnâ pecuniâ à quibuſdã empto, cum fiducia vti licet, nec quiſquã medicorum ejus vſu famam vnquã periclitabitur.

Doſis à drach. ſemis ad drachm. j. in hauſtu vini Maluatici, vel juſculo vini generoſi.

Efficacia hujus medicamenti non pariet illis admirationem, qui ſciunt plerúnque in Natura apud ſummum Venenum, latere etiam Medicinam: Et quia mala maiori bono copulata natura conſiſtunt, ideò multi populi carne Viperinâ veſcuntur, longitudinem vitæ præ ſe ferentes, idque nullo præeunte horrore, nullóve ſubſequente periculo. Non ergò ſine cauſa Baldus Angelus in ſuo libello de admirabili Viperarum Natura in ſequentia verba erumpit: Illud vnum venit mihi in mentem vehementer admirandum, Serpentis aſtu in orbem Terrarum mortem intraſſe: Illud etiam mirum ex Viperæ ſerpentis nece, & eius carne ab omnibus grauioribus morbis atque venenis curari & in priſtinum reſtitui. Sed continuato Viperinæ carnis eſu, ab omnibus morbis præſeruari, hoc certè totum omnem admirationem ſuperat & excedit.

Triticum non habetur ſine Lolio, nec mel abſque aculeo reperitur.

Entia morborum ſecundùm Paracelſum ſunt quinque. Diuidit enim morbos in Naturales qui quatuor Entibus comprehenduntur, Naturali ſcilicet, Aſtrali, Venenali, ac Spirituali, & in Flagellum videlicet Quintum Ens Reale.

Tantum beneuole Lector in præſentia ſufficiat egiſſe tàm de quibuſdam morbis Elementaribus, Materialibus, Internis, qui Naturaliter videlicet ex Ente Naturæ generantur, & ab Obſtructione & Tartaro, ortus ſui principia ducunt, quàm de nonnullis ex Ente Veneni obortis, quo modo videlicet illi à Natura debitis & aſſignatis medicinis conſortata curentur.

De Morbis Aſtralibus, Spiritualibus, Imaginariis,

nariis, Votalibus, Incantamentis, ex Ente Astrorũm seu Spiritus prouenientibus, Paracelsus peculiares conscripsit libros, ad quos cupidum remitto lectorem: Vt enim morbi à deprauato cibo & potu, ab Animalibus, Vegetabilibus & Terræ fructibus orti, cum Arcanis herbarum & radicum sanantur, sicuti à Mineralibus & metallis cum horum etiam Arcanis sanantur, siquidem Vegetabilium Arcana respuunt: Eodem planè modo, maxima pars morborum venientiũ ab Influentiâ Cœlesti, & ab Astrali Impressione Firmamenti Majoris mundi, non cũ promiscuis Remediis curari vult, vtpote per Arcana herbarum, mineraliũ, metallorũ, sed per Influentiá Astronomicã curatio instituatur cũ iis saltem, quæ Analogiam ad majorem & minorem mundũ habent, in quib. est vera Magnetica vis Firmamenti & Impressio Cœlestis resistendi morbis è Firmamento majoris & minoris mundi, sicuti apparet in Persicaria, Solidagine minore, Dracunculo, Symphyto majore.

Hæ Syderales & Firmamẽtales Infectiones ab Adepto medico cognoscuntur & curantur Firmamentaliter: medicina enim Adepta est Ars, quæ cognitionem dat Firmamentales Infectiones cognoscendi & expellendi.

Si Supernaturaliter per Incantationẽ vel Magicam Ascendentium Impressionem morbus vel dolor illatus, ibi priorum trium sanandi conatus irritus, sed secundum Paracelsum Magicè & Supernaturaliter procedendũ, ac malum eò quô illatũ modo vicissim repellendũ: alioquin in dictis Simplicibus est attractiuum Influentiale, ac omnia ex ordinatione Diuina, Magicè, Astronomicè, Magneticè curant, quia medicina est in ipsis & in Homine Magnes: Vt enim Sol & Astra habẽt potentiá attrahẽdi humiditatem

Magnes Hominis Cura Magica, in qua eſt Cæleſtis Impreſſio poſt herba cõtactum herba donec putrefacta ſit, attrahit medicinam in vlcus ſicque illud ſanat.

ab inferioribus:Ita Homo(ſuâ inſitâ magneticâ vi attractiuâ inſtar Magnetis Ferri ſpiritum nutrimenti loco trahentis)ac Inferiora habent eãdem attrahẽdi à Superioribus,vt videmus tempore Peſtis, & hæ attractiones ſunt Naturales, nõ Venefica, Incantationes aut Superſtitiones. Morborũ ergo origo ex ſuo principio petenda, & tunc curatio inſtituenda. Inſuper variæ ſunt morborũ Naturæ & proprietates,vt Phędro diligentiſſimẽ annotauit,dum ait:Quidam morbi Remedia cum Extrinſecus, tùm Intrinſecus adhibita patiuntur. Quidam Extrinſecus morbi,& vlcera Intrinſeca,Remedia non ferunt:Sunt etiam quidam Intrinſeci morbi, qui nulla omnino nec Extrinſecus, nec Intrinſeca applicata Remedia patiuntur:Sunt porro quidã morbi & Intrinſeci & Extrinſeci,qui Verbis tantùm, in quibus ſecundũ artẽ Influẽtia impreſſa eſt, quidam qui Herbis conſtellatis, quidam qui nec Remediis,nec Herbis conſtellatis, nec Verbis adhibitis vt vſis curari volunt, vt quidã vulnus vel vlcus Diapenſia vel Alchimilla curare potuit,cultro juxta ipſius ſitus terræ infixo,cauendo tamen ne cultro Radix pungatur,alias patiẽs foret incurabilis:Ita refert quandam vetulã ſola Alchimilla vlceri cancroſo adhibita varia Carcinomata curaſſe:Sic multa vlcera deſperata per curã characteriſticã cũ virtute Firmamẽtali perfectè curata eſſe. Nemini hæc videbuntur mira, qui legerit apud Agrippam in conſtellatis vocabulis,characteribus,lapidibus, & ſimilibus maximas latere Influẽtias ſeu virtutes in actu quæ

ſint

sint miraculi loco : Similiter idem Cornelius asserit esse dictiones, quæ pronuntiatæ, statim exhibeant obedientes creaturas visibiles & invisibiles, tàm de nostro hoc mundo, quàm de aqueo, aëreo, subterraneo & olympico. Sed hęc magnalia Primis & Antiquis parentibus notissima hoc loco obiter innuisse sufficiat.

EXTERNA.

VVLNERARIVM, VLCEROSVM, Pustulosum, Mundificans, Mitigans, Consolidans.

BALSAMVM VVLNERARIVM efficacissimum.

Quo omnia vulnera & punctiones membrorum, iunctur arum, neruorum, ictus etiam telo seu globo tormentario facti, tutò sine vllo superueniente symptomate curari possunt.

℞ Florum Hypericonis lib. j.
Colligantur flores cum solis ortu Balsamico tempore, in exaltatione videlicet circa festum Iohannis ante nouilunium.
Florum Cheyri, Verbasci, Chelidoniæ,
Centaur. minoris, Aristolochiæ,
Prunellæ, Chamomillæ,
Consolidæ mediæ vel majoris ana vnciam & semis.
Foliorum Ros. rub. vnciam j, semis.
Mumiæ Transmarinæ

Myrrhæ
Thuris ana vnciam j. & ſemis.
Maſticis vnciam vnam.
Storacis liquidæ vncias duas.

Inciſis incidendis, & tritis terendis, ponantur in vaſe, & affundantur menſuræ duæ boni Spiritus vini, ſtent in digeſtione omnia retrò fornacem vel ad Solem: Poſtea effundatur Spiritus vini tinctus, & fæces prælo exprimantur: Tãdem addatur huic Spiritui tincto (niſi velis maioris efficaciæ ergò reiterare macerationem florum) olei oliuarum recentis, quod ſupra ramenta pinguia abietina per 8. dies in digeſtione ſtetit, libras quinque, terebinthinæ claræ noſtratis, & Reſinæ Lariceæ lotæ in aqua Hypericonis lib. vnam & ſemis: Iterum per quatuordecim dies omnia digerantur: Vltimò abſtrahatur Spiritus vini in Balneo Mariæ, tunc Balſamum manebit in fundo Rubeum inſtar ſanguinis.

Hyeme prædictarum herbarum ſemina parabilia trita Balſamo iniiciantur, & ponantur in digeſtione, & longè potentius operabitur.

Vires & Vſus.

1. Contra omnis generis vulnera plumaceolum vel flocci mollis, qui circa ſemen Cardui benedicti, vel in Populo arbore creſcunt, tepidè intingantur, & vulneri prius vino eloto indantur, ſuperpoſito Emplaſtro ſtictico ſequẽti tamdiu, quoad nec venę, arteriæve, nec nerui & vincula media aut alia id genus appareant.

2. In omnibus Tumoribus, Inflãmationibus, contra-

contractis & contusis membris : rupturis ossium.

3. Contra morsus canum, non neglectis aliis Remedijs, si morsus sint venenati.

Balsamum est ad vulnera & punctiones sanandas efficacissimum.

EMPLASTRVM STICTICVM.

In cujusque salutaris Emplastri stricticí compositione, secundùm Paracelsum quatuor diuersorum generum ingredientia considerandа veniunt.

1. Sanatio ; qnæ fit ratione Ceræ & Colophoniæ.

2. Accidentia, quæ tolluntur & impediuntur beneficio gummatum scilicet Opopon. Galb. Sapag. Bdell. Ammon. Eleni.

3. Putredo (quodlibet enim vulnus etiam sine accidenti putredini est obnoxium, generat vermes & carnis malæ excrescentiam) quæ tollitur & præcauetur ope magnorum consolidatiuorum, Mastiche scilicet, Myrrha & similibus.

4. Vt præseruet à mucore, scabie, aridura, contractura, synouia, & similibus accidentibus, quod fit per mineralia scil. Lythargyrum, Minium, Antimonium, Cerussam, Marcasitā, Calaminarem, & similia.

Vulnerum vlcerúmque telo inflictorum stricticum Emplastrum præstantissimum.

1. ℔. Minij.
Calaminaris ana lib. semis.
Lithargyrij auri & argenti ana vncias 3.

Olei Lini
Oliuarum ana lib.j.& ſemis.
Laurini lib.dimidiam.
Ceræ
Colophoniæ ana lib.j.
Vernicis
Terebinth.ana lib.ſemis.
2.℔ Opopanacis
Galbani
Serapini
Ammoniaci
Bdellij ana vncias tres.
Carabe citrini
Olibani
Myrrhæ Alexandrinæ
Aloë epat.
Vtriuſque Ariſtolochiæ longæ & rotundæ ana vnciam j.
Mumiæ Tranſmarinæ
Magnetis
Hæmatit.ana vnciam j.& ſemis.
Corallorum alborum & rubeorum
Matris Perlarum
Sanguinis Draconis
Terræ medicatæ Strigenſis
Vitrioli albi ana vnciam j.
Florum Antimonij drach.2.
Croci Martis tantundem.
Camphoræ vnciam j.

Modum parandi talem ſeruaui.

1. Gummata quinque in aceto macerata & cocta exprimantur per linteum craſſum bis repetendo

petendo coctura. (Dosis gummatum potest augeri propter fæces ab expressione remanentes & abiiciendas) postea super lentum calorem in munda sartagine vsque ad consistentiam mediocrem inspissentur.

2. Oleum Lini & oliuarum imponatur alteri sartagini & addatur Lythargyrium Auri & Argenti, coquantur agitando donec oleum coloretur, postea addatur Calaminaris, & paulò post Minium, omnia illa agitando ferè per duas horas coquantur simul ad sufficientiam, cujus Proba est, si supra vnguem gutta concrescat & condensetur, ne amplius diffluat.

3. Tandem etiam addatur circa finem Vernix, oleum Laurinum, Cera, Colophonia: omnibus benè inuicem mistis & liquefactis & ab igne sepositis, postea da operam, vt sartago cum gummatibus paulatim calefiat: & successiuè affunde liquorem è secunda sartagine gummatibus diligentissima agitatione incorporando, supra lētissimum calorem (caue ne bulliat, alioquin gummata in grumos coeunt, & oleo difficulter miscentur) postea agitādo addantur pulueres & diligenter per horam omnia agitentur: Vltimò Camphora resoluta in oleo Iuniperino addatur: si fortè nimis durum esset, addatur adhuc aliquid Ceræ & Colophoniæ.

Proba iustæ decoctionis hęc est: Bacillo intincto guttulas aliquot in aquam stillare sinito, si digitis adhæserit materia mollis, coquatur diutius donec durescat: Tum demum ab igne deponitur & in magnam peluim aqua plenam effun-

datur,ac manibus(oleo Camomælino,Roſarũ, Iunipetino,Lumbricorũ,Hypericonis ana q.ſ. mixto)perunctis pinſere, ac inſtar malagmatis ſubigere conuenit,horis tribus vel quatuor,ſeruetur ad vſum efformatis indè prius magdaleonibus alutæ includendis.

Vires huius Emplaſtri ſunt innumeræ:ſub Lunari globo non reperitur efficacius.

1. Contra inueterata vlcera,nec non recentia vulnera & ictus,vbicunque ſunt in corpore,etiam in capite.

2. Siccat & mundificat vulnera, carnem bonam producit,conſolidat,ac ſanat vnâ ſeptimana efficaciùs,quàm aliud menſe integro.

3. Putreſcere non ſinit bonum, inſuper corruptionem, malæque carnis excreſcentiam impedit.

4. Neruis truncatis aut contuſis optimum eſt Remedium.

5. Ferrum,lignum,plumbum, & alia quæque de vulneribus extrahit,ſuperpoſitum eis tantũ.

6. Venenoſorum animalium curat morſus ictúſque:attrahit enim Venenum.

7. Matureſcere facit apoſtemata cuncta ſuperpoſitione ſola.

8. Contra Cancrum, Fiſtulam,Scrofulas, Ignem Perſicum eſt Remedium excellens.

9. Mitigat omnes dolores, cuiuſque vulneris aut ictus.

10. Contra Rupturam.

11. Vbi caput inflatum eſt, radãtur capilli & in pena-

imponatur Emplaſtrum.

12. Dolores Dorſi impoſitione tollit.

13. Ficus cutis extra & intra ſanat imponendo.

Vires ſuas ſeruat integras, annos quinquaginta, quo tempore æquè efficax eſt ac recens compoſitum.

LAPIS MEDICAMENTOSVS efficax.

℔ Vitrioli viridis lib. 1.
albi lib. ſemis.
Aluminis lib. 1. & ſemis.
Anatron
Salis communis ana vncias tres.
Salis Tartari
Salſi Abſinthii
Artemiſiæ
Cichor.
Perſicariæ
Plantaginis ana vnciam ſemis.

Ponantur in olla noua vitreata, affunde modicum aceti Roſacei, coque igne carbonũ lento, ſæpius agitãdo: vbi incipit ſpiſſeſcere, adde Ceruſſę Venetę lib. ſemis, Boli Armeni vncias quatuor: Diligenter miſceantur omnia, donec vi ignis mediocris in lapidis duritiem maſſa concreuerit, qui poſtea fracta olla eximendus, & ad ſuos vſus reſeruandus.

Si gummata, Myrrham videlicet & Thus, addere voles, inſtituatur coctio lenta, ne comburantur, & vis illarum in igne euaneſcat.

Vires & Vſus.

Virtutes eius ferè ſunt innumerabiles.

1. In partibus corporis exterioribus omnia vlcera ſubitò tollit, lauentur manè & ſero, & linteolum madidum ſuperimponatur.

2. Omnes defluxiones tollit, mundificat, & confortat partem affectam.

3. Deſiccat vulnera & vetera vlcera Aphrodiſia, ſi linteum imbutum ſuperimponatur.

4. Dentes confirmat, & gingiuas à putredine conſeruat.

5. Oculorum lachrymas reſtinguit, rubedinem & oculorum dolores tollit, & caliginem ſi plumâ madefactâ anguli oculorum externi irrorentur.

Si in Ophthalmia vtimur, poteſt ſolui in aqua Roſarum vel Euphraſiæ vel Verbenæ: Verbena in Iunio & Iulio ante Solis ortum colligatur, & cum vino per menſem prius digeſta poſtea deſtilletur.

6. Ignem ſacrum tollit, Eryſipelas, linteum madidum ſuperimpoſitum, vbi ſiccum fuerit iterum madefiat, ſpatio viginti quatuor horarum abibit, & ſi ſint foramina eluantur hac aqua.

7. Scabiem manuum & corporis illâ ſanabis ſi lauetur veſperi.

8. Contra Serpigines, ſed tunc Aqua non nimium ſit diluta, vt potentius agere poſſit: ſic etiam contra Tineam.

9. Adhibetur feliciſſimè ad Cancrum mammillarum iam apertum: item ad Cancrum oris

aut

aut quamcunque affectionem gingiuarum, Noli me tange e, aut alia oris vitia; vlcera gu turis, Scorbutum collutione sanat, expuendo postea, vel penicillo intincto abluantur.

10. Mortificat pulcherrimè, & mundificat quamcunque plagam antiquam, sine vlla patientis molestiâ.

11. Vbi sunt vesicæ albæ & pustulæ in pedibus, eluantur apertæ hâc aquâ.

12 Linteolum hac madidum, apostemati impositum, medetur illi.

13. Ad omnia generis ambusta, linteolum madidum imponatur.

14. Ani ficus vtriusque sexus sanantur, si linteamina madefacta applicentur.

Vtendi modus.

Vncia ana liquescat in lib. j. aquæ pluuialis vel fluuiatilis, non fontanæ distillatæ, post filtrationem, & fæcum abiectionem, aqua clara vtimur.

SAL, BVTYRVM, SACCHARVM seu mel Saturni.

Minium vel Ceruſſa, Creta non adulterata, aceto vini destillato humectetur, misceatur & exiccetur. Tritæ materiæ affunde acetum destillatum, ad supereminentiam trium vel quatuor digitorum, stet in calido loco (non in hypocausto in quo habitent homines, fumus enim huius aceti infusi supra Saturnum nociuus est) per duos dies vel in cineribus in digestione quater quotidie agitando, & acetum in colo-

Magnes Hominis Cura Magica, in qua est Cœlestis Impressio post herba cõtactum herba donec putrefacta sit, attrahit medicinam in vlcus sicque illud sanat.

ab inferioribus:Ita Homo(suâ insitâ magneticâ vi attractiuâ instar Magnetis Ferri spiritum nutrimenti loco trahentis)ac Inferiora habent eãdem attrahẽdi à Superioribus,vt videmus tempore Pestis, & hæ attractiones sunt Naturales, nõ Venefica, Incantationes aut Superstitiones. Morborũ ergo origo ex suo principio petenda, & tunc curatio instituenda. Insuper variæ sunt morborũ Naturæ & proprietates,vt Phędro diligentissimẽ annotauit,dum ait:Quidam morbi Remedia cum Extrinsecus, tùm Intrinsecus adhibita patiuntur. Quidam Extrinsecus morbi,& vlcera Intrinseca,Remedia non ferunt:Sunt etiam quidam Intrinseci morbi, qui nulla omnino nec Extrinsecus, nec Intrinseca applicata Remedia patiuntur:Sunt porro quidã morbi & Intrinseci & Extrinseci,qui Verbis tantùm, in quibus secundũ artẽ Influẽtia impressa est, quidam qui Herbis constellatis, quidam qui nec Remediis,nec Herbis constellatis, nec Verbis adhibitis vt vis curari volunt, vt quidã vulnus vel vlcus Diapensia vel Alchimilla curare potuit,cultro juxta ipsius situs terræ infixo,cauendo tamen ne cultro Radix pungatur,alias patiẽs foret incurabilis:Ita refert quandam vetulã sola Alchimilla vlceri cancroso adhibita varia Carcinomata curasse:Sic multa vlcera desperata per curã characteristicã cũ virtute Firmamẽtali perfectè curata esse. Nemini hæc videbuntur mira, qui legerit apud Agrippam in constellatis vocabulis,characteribus,lapidibus, & similibus maximas latere Influẽtias seu virtutes in actu quæ

sint

sint miraculi loco : Similiter idem Cornelius asserit esse dictiones, quæ pronuntiatæ, statim exhibeant obedientes creaturas visibiles & inuisibiles, tàm de nostro hoc mundo, quàm de aqueo, aëreo, subterraneo & olympico. Sed hęc magnalia Primis & Antiquis parentibus notissima hoc loco obiter innuisse sufficiat.

EXTERNA.

VVLNERARIVM, VLCEROSVM, Pustulosum, Mundificans, Mitigans, Consolidans.

BALSAMVM VVLNERARIVM efficacissimum.

Quo omnia vulnera & punctiones membrorum, iunctura rum, neruorum, ictus etiam telo seu globo tormentario facti, tutò sine vllo superueniente symptomate curari possunt.

℞ Florum Hypericonis lib. j.
Colligantur flores cum solis ortu Balsamico tempore, in exaltatione videlicet circa festum Iohannis ante nouilunium.
Florum Cheyri, Verbasci, Chelidoniæ,
Centaur. minoris, Aristolochiæ,
Prunellæ, Chamomillæ,
Consolidæ mediæ vel majoris ana vnciam & semis.
Foliorum Ros. rub. vnciam j, semis.
Mumiæ Transmarinæ

Myrrhæ
Thuris ana vnciam j. & ſemis.
Maſticis vnciam vnam.
Storacis liquidæ vncias duas.

Inciſis incidendis, & tritis terendis, ponantur in vaſe, & affundantur menſuræ duæ boni Spiritus vini, ſtent in digeſtione omnia retrò fornacem vel ad Solem: Poſtea effundatur Spiritus vini tinctus, & fæces prælo exprimantur: Tãdem addatur huic Spiritui tincto (niſi velis maioris efficaciæ ergò reiterare macerationem florum) olei oliuarum recentis, quod ſupra ramenta pinguia abietina per 8. dies in digeſtione ſtetit, libras quinque, terebinthinæ claræ noſtratis, & Reſinæ Lariceæ lotæ in aqua Hypericonis lib. vnam & ſemis: Iterum per quatuordecim dies omnia digerantur: Vltimò abſtrahatur Spiritus vini in Balneo Mariæ, tunc Balſamum manebit in fundo Rubeum inſtar ſanguinis.

*Hyeme prædictarum herbarum ſemina parabilia trita Balſamo iniiciantur, & ponantur in digeſtione, & longè potentius operabitur.

Vires & Vſus.

1. Contra omnis generis vulnera plumaceolum vel flocci mollis, qui circa ſemen Cardui benedicti, vel in Populo arbore creſcunt, tepidè intingantur, & vulneri prius vino eloto indantur, ſuperpoſito Emplaſtro ſtictico ſequẽti tamdiu, quoad nec venę, arteriæve, nec nerui & vincula media aut alia id genus appareant.

2. In omnibus Tumoribus, Inflãmationibus, contra-

contractis & contusis membris : rupturis ossium.

3. Contra morsus canum, non neglectis aliis Remediis, si morsus sint venenati.

Balsamum est ad vulnera & punctiones sanandas efficacissimum.

EMPLASTRVM STICTICVM.

In cujusque salutaris Emplastri stricticl compositione, secundùm Paracelsum quatuor diuersorum generum ingredientia considerandа veniunt.

1. Sanatio, qnæ fit ratione Ceræ & Colophoniæ.

2. Accidentia, quæ tolluntur & impediuntur beneficio gummatum scilicet Opopon. Galb. Sapag. Bdell. Ammon. Eleni.

3. Putredo (quodlibet enim vulnus etiam sine accidenti putredini est obnoxium, generat vermes & carnis malæ excrescentiam) quæ tollitur & præcauetur ope magnorum consolidatiuorum, Mastiche scilicet, Myrrha & similibus.

4. Vt præseruet à mucore, scabie, aridura, contractura, synouia, & similibus accidentibus, quod fit per mineralia scil. Lythargyrum, Minium, Antimonium, Cerussam, Marcasitā, Calaminarem, & similia.

Vulnerum vlcerúmque telo inflictorum stricticum Emplastrum præstantissimum.

1. ℔. Minij.
Calaminaris ana lib. semis.
Lithargyrij auri & argenti ana vncias 3.

Olei Lini
Oliuarum ana lib.j.& ſemis.
Laurini lib.dimidiam.
Ceræ
Colophoniæ ana lib.j.
Vernicis
Terebinth.ana lib.ſemis.
2.℥ Opopanacis
Galbani
Serapini
Ammoniaci
Bdellij ana vncias tres.
Carabe citrini
Olibani
Myrrhæ Alexandrinæ
Aloë epat.
Vtriuſque Ariſtolochiæ longæ & rotundæ ana vnciam j.
Mumiæ Tranſmarinæ
Magnetis
Hæmatit.ana vnciam j.& ſemis.
Corallorum alborum & rubeorum
Matris Perlarum
Sanguinis Draconis
Terræ medicatæ Strigenſis
Vitrioli albi ana vnciam j.
Florum Antimonij drach.2.
Croci Mattis tantundem.
Camphoræ vnciam j.

Modum parandi talem ſeruaui.

1. Gummata quinque in aceto macerata & cocta exprimantur per linteum craſſum bis repetendo

petendo coctura̅. (Dosis gummatum potest augeri propter fæces ab expressione remanentes &abiiciendas)postea super lentum calorem in munda sartagine vsque ad consistentiam mediocrem inspissentur.

2. Oleum Lini & oliuarum imponatur alteri sartagini & addatur Lythargyrium Auri& Argenti, coquantur agitando donec oleum coloretur, postea addatur Calaminaris, & paulò post Minium, omnia illa agitando ferè per duas horas coquantur simul ad sufficientiam, cujus Proba est, si supra vnguem gutta concrescat & condensetur,ne amplius diffluat.

3. Tandem etiam addatur circa finem Vernix,oleum Laurinum,Cera,Colophonia:omnibus benè inuicem mistis & liquefactis & ab igne sepositis,postea da operam,vt sartago cum gummatibus paulatim calefiat: & successiuè affunde liquorem è secunda sartagine gummatibus diligentissima agitatione incorporando, supra lētissimum calorem(caue ne bulliat,alioquin gummata in grumos coeunt,& oleo difficulter miscentur)postea agitā̅do addantur pulueres & diligenter per horam omnia agitentur: Vltimò Camphora resoluta in oleo Iuniperino addatur: si fortè nimis durum esset,addatur adhuc aliquid Ceræ & Colophoniæ.

Proba iustæ decoctionis hęc est:Bacillo intincto guttulas aliquot in aquam stillare finito, si digitis adhæserit materia mollis, coquatur diutius donec durescat:Tum demum ab igne deponitur & in magnam peluim aqua plenam effun-

datur, ac manibus (oleo Camomælino, Rosarũ, Iunipetino, Lumbricorũ, Hypericonis ana q. s. mixto) perunctis pinsere, ac instar malagmatis subigere conuenit, horis tribus vel quatuor, seruetur ad vsum efformatis indè prius magdaleonibus alutæ includendis.

Vires huius Emplastri sunt innumeræ: sub Lunari globo non reperitur efficacius.

1. Contra inueterata vlcera, nec non recentia vulnera & ictus, vbicunque sunt in corpore, etiam in capite.

2. Siccat & mundificat vulnera, carnem bonam producit, consolidat, ac sanat vnâ septimana efficaciùs, quàm aliud mense integro.

3. Putrescere non sinit bonum, insuper corruptionem, malæque carnis excrescentiam impedit.

4. Neruis truncatis aut contusis optimum est Remedium.

5. Ferrum, lignum, plumbum, & alia quæque de vulneribus extrahit, superpositum eis tantũ.

6. Venenosorum animalium curat morsus ictúsque: attrahit enim Venenum.

7. Maturescere facit apostemata cuncta superpositione sola.

8. Contra Cancrum, Fistulam, Scrofulas, Ignem Persicum est Remedium excellens.

9. Mitigat omnes dolores, cuiusque vulneris aut ictus.

10. Contra Rupturam.

11. Vbi caput inflatum est, radãtur capilli & in pena-

imponatur Emplaſtrum.

12. Dolores Dorſi impoſitione tollit.

13. Ficus cutis extra & intra ſanat imponendo.

Vires ſuas ſeruat integras, annos quinquaginta, quo tempore æquè efficax eſt ac recens compoſitum.

LAPIS MEDICAMENTOSVS efficax.

℥ Vitrioli viridis lib. 1.
albi lib. ſemis.
Aluminis lib. 1. & ſemis.
Anatron
Salis communis ana vncias tres.
Salis Tartari
Salſi Abſinthii
Artemiſiæ
Cichor.
Perſicariæ
Plantaginis ana vnciam ſemis.

Ponantur in olla noua vitreata, affunde modicum aceti Roſacei, coque igne carbonũ lento, ſæpius agitãdo: vbi incipit ſpiſſeſcere, adde Ceruſſę Venetę lib. ſemis, Boli Armeni vncias quatuor: Diligenter miſceantur omnia, donec vi ignis mediocris in lapidis duritiem maſſa concreuerit, qui poſtea fracta olla eximendus, & ad ſuos vſus reſeruandus.

Si gummata, Myrrham videlicet & Thus, addere voles, inſtituatur coctio lenta, ne comburantur, & vis illarum in igne euaneſcat.

Digitized by Google

aut quamcunque affectionem gingiuarum, Noli me tange e, aut alia oris vitia; vlcera guturis, Scorbutum collutione sanat, expuendo postea, vel penicillo intincto abluantur.

10. Mortificat pulcherrimè, & mundificat quamcunque plagam antiquam, sine vlla patientis molestiâ.

11. Vbi sunt vesicæ albæ & pustulæ in pedibus, eluantur apertæ hâc aqua.

12 Linteolum hac madidum, apostemati impositum, medetur illi.

13. Ad omnia generis ambusta, linteolum madidum imponatur.

14. Ani ficus vtriusque sexus sanantur, si linteamina madefacta applicentur.

Vtendi modus.

Vncia ana liquescat in lib. j. aquæ pluuialis vel fluuiatilis, non fontanæ dissolutæ, post filtrationem, & fæcum abiectionem, aqua clara vtimur.

SAL, BVTYRVM, SACCHARVM seu mel Saturni.

Minium vel Cerussa, Creta non adulterata, aceto vini destillato humectetur, misceatur & exiccetur. Tritæ materiæ affunde acetum destillatum, ad supereminentiam trium vel quatuor digitorum, stet in calido loco (non in hypocausto in quo habitent homines, fumus enim huius aceti infusi supra Saturnum nociuus est) per duos dies vel in cineribus in digestione quater quotidie agitando, & acetum in colo-

rem flauum ac saporem dulcem mutabitur (vasa sint vitrea, nam terrea perfluunt, effunde, & reitera laborem affundendo nouum acetum donec non amplius coloretur & dulcescat: Abstrahe acetum in Balneo, & manebit in fundo gummi, cui affundes aquam pluuialem destillatam, & denuò soluatur, & fæces residuæ aceti ad fundum cadant, perge recentem aquam affundere cineri, donec nil amplius extrahat: aquam filtratam euapora, habebis Sal quod in cella humida in oleum resoluitur. Sal prima vice paratum potest parum saltem calcinari, ne meliores Spiritus auolent, & in marmore teri : acetum destillatum iterum affunditur, vt vicissim soluatur in cineribus calidis per tres vel quatuor dies mouendo sæpius, clarum filtratum effunditur ac euaporatur fæcibus abiectis: Si hoc aliquoties reiteretur, Sal erit pulcherrimum & crystallinum, quod vltimo in aqua Fontana soluitur & euaporatur, vel per se in cella in oleum liquescit.

Vires & vsus.

Hoc Saccharum Saturni omnes Mercurios sublimatos ac corrosiuos dulces & inhoxios facit: ideóque in vlceribus corrosiuis, quæ à Sale proueniunt, præstans est medicamentum: Sicuti etiam in Vegetabilibus Saccharum vulgare acrimoniam & amaritudinem rerum temperat ac corrigit: ita Mineralium & Mercurij & Arsenici tam in magno quàm paruo mundo hoc Saturni Saccharum mitigat ac emendat.

2. Con-

2. Contra putredinem oris præstantissimum est medicamentum.

3. In vlceribus malignis, corrodentibus, cancrosis, & similibus Saturninis, Lupo.

4. Contra Impetigines.

5. Purgat & mundificat vlcera vetera, apostemata, vulnera: vix dici potest, quàm his sit singulare Remedium.

6. Paracelsi singulare Arcanum, contra omnis generis ambusta, Inflammationes, Tumores, Ignem Persicum, si misceatur cum aqua Plantaginis vel Solani & linteolis madidis tepidè applicetur: Ita pannus cœruleus intinctus igni Persico adhibetur.

7. Contra pustulas faciei rubeas.

8. Tumores tollit confestim, si cum oleo oliuarum & Chamæmel. aquâ Rosarum admixtâ applicetur.

9. In Inflammationibus & rubedine oculorum optimum in aqua Euphrasiæ & Rosarum.

10. Cum oleo Terebenthinæ mixtum curat omnia vlcera, vulnera & membra contracta inunctione continuatâ.

11. Contra Cancrum, Fistulas.

12. Vsus præstantissimus in vlceribus mammillarum.

13. Omnem Tumorem, Inflammationem & dolores membrorum illius vsu externo tolluntur.

14. In Colica aliquot Guttæ olei intra corpus dantur in vino albo.

15. In magnis Inflammationibus internis tria

g: ana in aqua Rosarum & Plantaginis offeruntur: Potest etiam affundi Spiritus vini, vt extrahat subtile, & hic elevatificatus Spiritus loco Salis potest offerri, Saturnus est naturæ frigidæ, ideò omnibus Inflammationibus contrariatur.

16. In Quartana, & Lienis affectionibus: item punctura circa vmbilicum.

17. Potest misceri Emplastris, Linimentis, vel per se resolui in oleo, vel in aqua appropriata applicari.

18. Sua frigiditate hoc Sal Saturni intra corpus sumptum libidinem Veneream reprimit: Qui in cœlibatu viuere constituerunt, & illo vti volent consultius facient, si regionem saltem externam admixto aliquo oleo inungant.

Ex hoc Sacchato destillatione artificiosâ Spiritus elicitur inflammabilis, quo multi suo tamen proprio Sale fortificato conati sunt Auri Calcem diligenter beneficio Aquæ Regis præparatam facere potabilem. Fides sit penes cuiusque Experientiam.

SPERNIOLAE COMPOSITVM.

In Martio destilletur Sperna Ranarum per se in Balneo triduũ ante Nouilunium collectum: sic enim non fœtet. Habitâ hac Aquâ.

℞ Mythæ selectæ.
Thuris ana vncias duas.
Croci triti vnciam semis:
Camphoræ drachmas tres.

Tere omnia & misce: Hunc puluerem in vitro Aquæ Sperniolæ destillatæ vigesies vel trigesies imbi-

Imbibere conuenit, ita tamen vt semper prius sponte exiccetur, postea ad vlus suos seruandus est. Intra corpus datur quantitas auellanæ semis in aqua plantaginis in Hemorrhagia interna, vbi omnia sunt irrita.

Vsus & Vires.

1. Sua frigiditate sanguinem coagulat: nam ad sistendam Hæmorrhagiam internam è naribus & gutture, vbi omnia desperata sunt, tria vel quatuor grana intra corpus in aqua Bursæ Pastoris tutò exhibentur.

2. Si resoluatur cum aceto & Erysipelati seu doloribus Podagricis calidis exterius applicetur, plurimum confert.

3. Hæmorrhagiam vulnerum externam impositione sistit.

4. Si Panaritio per duas imponatur horas, necat illum, vel imponatur digitale è corio multoties prius intus madefacto & exiccato.

5. Mortificat etiam Cancrum, sed efficacius sola aqua Sperniolæ.

6. In profluuio muliebri contumaciſſimo, duo vel tria grana intra corpus in aqua Artemisiæ offerantur.

7. In aqua Sperniolæ per se destillata, si tantillum aluminis soluatur, doloribus Podagricis linteis madefactis commodè & cum successu applicatur.

COSMETICVM CONTRA faciei maculas.

℞. Mercurij optimè purificati, à quo omnis

nigredo diligenter ſit ablutione ablata, libram ſemis, miſce poſtea in paropſide terrea non deuitreata cum Mercurij ſublimati pulueriſati ana, ponantur omnia in Alembico anguſti orificij, ſuperfuſo aceto deſtillato, ad eminentiam 3. vel 4. digitorum, ſtent per dies tres vel quatuor, aliquoties in die mouendo, tunc album puluerem extrahit, aufer per inclinationem acetum ſubalbidum: puluerē album ſpontè ex aceto fundū petentem, per aliquot dierum moram abiecto aceto ſeruæ: Reiteretur ſæpiſſimè hic labor, donec illius puluetis albi copiam habeas, quē per ſe ſicca, & ad ſuos vſus repone: Non eſt corroſiuus, ideòniſi velis, ablutione nō eget vlla.

Vſus.

Externè ſaltem adhibetur illiniendo ſputo proprio vel aqua Fabarum, contra omnes faciei maculas: item Serpiginē: inſuper magnum medicamentum Incarnatiuum eſt: In applicatione caue ne oculos vel dentes attingat.

VNGVENTVM SYMPATHETICUM ſeu Stellatum Paracelſi.

℞ Adipis Verris aprugni.
Vrſini ana lotones octo.

Quò ſeniora animalia, eo melior adeps. Vtriuſque animalis adeps prius in vino rubro per dimidiam horam lento igne bulliat, poſtea effunditur ſuper aquam frigidam & cochleari colligitur pinguedo innatans, quicquid fundum petit, abiiciatur.

Poſte-

Postea ℔ Lumbricorum ex vino vel aqua lothorum sexta. ios duos, torrefiant in olla tecta in fornace pistoris, cauendum tamen ne adurantur, postea terantur in puluerem.

℔ huius puluetis

Cerebri Aprugni siccati
Sandali rubri odoriferi
Mumiæ
Hæmatit. ana vnciam vnam.

Demum accipe Vsneæ è Cranio Hominis violenta morte perempti, abrasæ, Luna crescente, & in bona domo existente, Veneris si fieri possit, non Martis aut Saturni, ad pondus duarum aucllanarum circiter: Ex omnibus tritis & inuicem mixtis cum adipe secundùm artem Vnguentum fiat, in vitro clauso, vel pixide diligenter ad suos vsus reseruandum.

Si fortè lapsu temporis Vnguentum exiccaretur, dicto adipe vel melle virgineo humectari & emolliri de nouo poterit.

Paretur Vnguentum Sole in Libra existente.

Vsus & Vires Vnguenti huius Sympathetici.

Per Veneficia non perficitur hæc cura, vt imperiti fatui opinantur, sed per medicamenti huius vim Magneticam attractiuam à syderibus causatam, quæ mediante aëre vulneri adducitur, & coniungitur, vt spiritualis operatio in effectum deducatur.

Fit inquam propter coniunctionem Astralem & Elementalem: Vt enim calor Solis con-

cordat ſe cum Terra, ita Perſicaria cum morbo abeunte Sole abit Calor: ita hîc etiam.

Tria ergo ſunt, quæ cauſantur per hoc Vnguentum tam mirabilem effectum.

1. Sympathia Naturæ.

2. Influentia corporum Cœleſtium ſuas operationes per Elementa perficiens.

3. Balſamum, quod ſanandi virtute præditum cuilibet Homini naturaliter inditum eſt.

Hoc vnguento ſanantur omnia vulnera, quocunque telo, ictu, iactu, cuicunque etiam ſexui inflicta (ita tamen vt nec nerui, arteriæ, nec vnum è tribus principalioribus membris læſum ſit) modo telum haberi poſſit, etiamſi patiens multis milliaribus à nobis abſit. Et quia eſt conglutinantis, ſuppurantis & renouantis Naturæ, non permittit, ſi debito modo applicetur, vllum noxium ſymptoma ſuperuenire.

Obſeruatio-nes.

1. Vngatur telum, quo Homo vulneratus eſt, ſingulis diebus ſemel, ſi neceſſitas vrgeat, & vulnus ſit ingens: alioquin ſecundo vel tertio die innouetur, ſuffi i, ſeruetur in mundo linteolo & loco tepido non nimis calido, ne damnum inferatur patienti: Cauendum etiam ne puluis deſuper telum cadat, nec ventus afflet in loco frigido, alioquin patiens ad inſaniam redigeretur.

2. Antequam telum vngas, conſidera, an punctum vulnus factum ſit, quòd ſi eſt, vngatur defenſorium illud ſuperius (& non inferius) deſcendendo, alioquin nocumentum adferretur ægrotanti.

3. Si

3. Si verò non possis cognoscere, quàm profundè vel quomodo defensorium in carnem introiuerit, poteris illud totum perungere, alioquin sufficit locum teli, quo aliquis læsus, inunxisse.

4. Non est necesse consuere vulnus, more barbitonsorum, sed saltem linteolo mundo quotidie circumligare, in patientis vrina prius madefact.

5. Quo die quis inungat telum, abstineat à Venere.

6. Ante inunctionem teli, vulnerato etiam sistitur citissimè sanguis.

7. In fracturis & ruptura ossium aliquid pulueris Symphyti maioris poteris addere vnguento, vel de radicibus Hellebori nigri.

Habito telo, quo quis læsus, & cupias scire, vtrum patiens sit moriturus vel supernicturus, sic experière.

Si illi telo supra carbones calefacto in tantum, quod possis manum desuper tenere, subtilissimum puluerem è Sandalo rubro & Hæmatit. aspersseris, si sudat guttas sanguinis, moritur patiens, sin minus euadet.

Si verò scire volumus, vtrum patiens se rectè gubernet in potu & aliis requisitis.

Hoc cognoscitur quando in defensorio maculæ sanguinis apparent, sin minus, tum benè se gerit.

Notandum insuper.

1. Non habitis armis seu telo, nihilominus

quamlibet cutis aperturam & læsionem violentam, per quam sanguis egreditur, hoc Vnguento sanari posse, ita vt lignellum salicinetum in apertura cruenta madefiat, & postquam sanguis adhærens siccatus est (non ad Solis vel Ignis calorem) sed sponte & per se, demum infigatur supradicto Vnguento in pixide asseruato, intus relinquendo.

II. Si vulnus fortè magnum & profundum esset, singulis auroris mundificari potest & recenti linteolo ligari, sine omni alio vsu extraneorum, vnguentorum & similium: tunc sanatur hoc vulnus quocumque modo inflictum per se, & sufficit lignellum semel tantùm in apertura seu vulnere cruento prius madefactum, vnguento pixidis infixum manere, vsque ad sanationem plenariam.

III. Attamen quoties vulnus aliquod nouum sanandum est, requiritur semper recens lignellum.

IV. Si verò vulnus nollet sanguinem emittere, tamdiu lignello sacrificandum, donec sanguis effluat: Sic etiam in dolore dentium sanando, dens dolens tamdiu sacrificetur scalpello, donec sanguinem emittat, scalpellum post exiccationem sanguinis vngatur hoc vnguento, sic confestim sedatur dolor.

Si equus sit clauo transfixus in pede, extrahatur prius clauus & inungatur, & citò curabitur pes equi, sine suppuratione.

Eodem modo possunt omnia animalia carnem & ossa habentia curari.

Sum-

Summus Medicus, cuius VERBO Medicina ab ipso creata demum est efficax, det ad horum legitimum vsum, suam Gratiam & Benedictionem, omnibus ritè & piè vtentibus: ipsi soli Altissimo sint laudes & gratiæ perennes ac perpetuæ, AMEN:

Exod. 15. sect. 26.
Sap. c. 16. sect. 12.

EPILOGVS.

DEsinant nunc in posterum supercilioſi Thrasones Academici, Chymicorũ Medicamentorum conuitiatores, qui minis, violentisq; obiurgationibus, pro maiestate sua decernentes, Auorũ nostrorum Fidelem Veritatẽ, & Diuinam scientiam hactenus stultè irriserunt, condemnarunt, & mille ludibriis affecerũt: Desinant inquã Hermetis discipulis, Infamiæ, Inuidiæ, Inscitiæ & Fraudis notas inurere, ac deinceps oculares demonstrationes, manifestósq; operationũ postulare modos: inusitata itẽ & noua sua addiscẽdi ratione, imperiosè à Carbonariis quos ita vocant medicis Spagyricis exigere Secreta, quæ Diuina Virtute inspirante, Reipub. pleno horreo hac vice communicaui candidè: Interim hoc Vnicum ab omnis Falsi & Iniusti Vindice acerrimo summis cõtendens precibus vt omnibus qui cum ardenti Inuocatione auxilij Omnipotẽtis DEI, grato animo his ritè præparatis ad Creatoris Laudẽ & Gloriam, Proximi egeni cõmodũ, syncerũ ac debitũ Arti Chymicæ immeritò proclamatæ Honorem vtentur, eaq; post Dei Liberalitatẽ Spagyricæ Reip. accepta referẽt, Gratiã illsdẽ & omnẽ Benedictionẽ in medendo præstet ac elargiatur. Derisori-

bus autem indignis, & illis, qui ſimulato contemptu hiſce DEI Donis clanculum vtentur, (ſicuti hactenus multos Galenicos maleferiatos, ex aliorum laboribus ſibi rectè laudem & æſtimationem venantes, feciſſe manifeſtum eſt) & interea malitioſâ perfidiâ benefactores Spagyros ſeu verbo ſeu ſcripto inſectari non ceſſabunt, omnia eueniant contraria. Id vt firmum ac ratum ſit, faxit illa Sacroſancta TRINITAS, quæ mihi voluntatem habilitatémque dedit hos labores Chymicos. & hæc grana Spagyrica è paleis eruta, non ſine maximis ſtudiis penitiſſimè ſæpiſſimé que examinata, perpetuæ poſteritatis memoriæ conſecrare, & dicat totus Senatus Populúſque Spagyricus mecum ex intimo corde, AMEN.

Viue, Vale Lector, ſi quid ſcis rectius illis,
Candidus imperti: ſi non, his vtere gratus.

SERIES

PRÆPARATIONVM CHYMICARVM, VT ORDINE IN BASILICA CHYMICA illa habentur.

SANATIONES omnium morborum duplices *Pag.* 192
Vniuerſalis altera *ibid.* altera
Particularis 193
Via particulari morbos expelli biſariam 194
Primò per vniuerſalia emunctoria. *ibid.*
I. Vniuerſale Digeſtiuum, ſeu Maturatiuum pag. 195
Tartarus Vitriolatus 197
II. *Vomitiuum* 199
Gilla Theophraſti ſeu Sal Vitrioli 200
Vitriolum album Vomitiuum *ib*
III. *Catharticum, Reſolutiuum, Mundificatiuum, Abluens* 202
Turpetum Minerale 203
Mercurius præcipitatus 205
Arcanum Corallinũ Paracelſi, ſeu Mercurius ſublimatus rubens non corroſiuus 209
Flores Butyri Antimonij 211
Flores Antimonij correcti 213
Electuarium Antimonij 215
Panchymagogon 217
Scammonij vera præparatio 220
Optima Scammonij præparatio 221
Specificum purgans Paracelſi 223
Salia Herbarum 226
IV. *Diureticum.* 229

Sal Succini *ibid.*
Spiritus Salis *ibid.*
Spiritus Salis Nitri 233
V. *Diaphoreticum* 235
Antimonium Diaphoreticum *ib.*
Spiritus Tartari 238
VI. *Confortatiuum* 241
Sal Perlarum 242
Sal Corallorum 244
Liquores gemmarum & ſilicum 247
Acetum radicatum *ibid.*
Oleum Cinamomi 248
Elixir proprietatis Paracelſi 250
Balſama confortantia beneficio ceræ inſpiſſata 252
VII. *Anodynum, Mitigatiuum, Somniferum, Sedans,* 253
Laudanum Paracelſi laudatiſſimum 254
Electuarium Laudani 256
Odoriferum 260
Secundò per media ſpecifica. 263
Medicamentum Specificum omnium ſeptem morborum principalium 264
Specificum capitale 266
Vitrioli Spiritus *ibid.*
Epilepticum medicamentum 268
Apoplecticum 269
Aqua vitæ Apoplectica eximia *ib.*
Oleum Succini 270
Sal Succini 271
Balſamum Apoplecticum 274
Ophthalmicum 275

Odon-

Odontalgicum 278
Oleum Anodynum *ibid.*
Aqua eiuſdem efficaciæ *ibid.*
Pectorale 279
Lac Sulphuris *ibid.*
Cordiale 281
Aurum potabile 291
Stomachicum 299
Oleum Vitrioli Veneris & Martis *ib.*
Vterinum 304
Elixir Vterinum *ib.*
Puluis è callis equarum 305
Extractum Splenis bouis *ib.*
Sal Iouis 306
Aqua ſingularis in qua offertur Sal prædictum. 307
Febrile *ibid.*
Puluis 308
Potio *ib.*
Peſtilentiale 309
Elixir Peſtilentiale *ibid.*
Flores Sulphuris 310
Aqua Theriacalis 316
Zenexton Paracelſi 318
Zenexton proditoribus magnatibus 321
Podagricum 324
Balſamum Podagricum I. 325
II. 326
Vnguentum Anodynum *ib.*
Nephriticum 327
Sal contra calculum 328
Hydropicum 331
Purgans ſpecificum Hydropicum *ib.*

Dyſentericum 332
Pulvis Dyſentericus eximiæ virtutis, *ibidem.*
Croci Martis eſſentia. 333
Venereum 335
Eſſentia Satyrionis *ibid.*
Venenatum 337
Theriaca de mumia *ibid.*
Arcanum Theophraſti ad quæuis venena præſtantiſſimum. 339
Serpentum præcipuè viperarum Alcohol 341
Concluſio de morbis internis, & quædam de morbis Aſtralib. 342.343 344
EXTERNA 345
Vulnerarium, Vlceroſum, Puſtuloſum, mundificans mitigans, conſolidans *ibid.*
Balſamum vulnerarium efficaciſſ. *ibid.*
Emplaſtrum ſtrictum 347
Lapis medicamentoſus efficax 351
Sal, Butyrum, Saccharum ſeu mel Saturni. 353
Spetuſola 356
Coſmeticum contra faciei maculas 357
Vnguentum Sympatheticum ſeu Stellatum Paracelſi 358
EPILOGVS 363

Addita ſunt ſingulis medicamentis ſua vires, uſus, doſis, modus exhibendi, cautiones, & obſervationes: vt latius in ſequenti indice ſuis locis ſigillatim exponitur.

IN-

INDEX IVXTA LITTERARVM ALPHABETI ordinem in Basilicam Chymicam locupletissimus.

A.

ABlatione in quibus morbis opus pag. 196
Abluens 202. &c.
Acetum esuriuum 301
Aceti radicati, Husero aceto therebinthinati, veri menstrui omnium duriorum lapidum praeparatio, 247. *eiusque vsus* 248. 330. 331
Adam, 286
Adamantis pulueris assumpti remedium 339
Aegrotus è vulnere an moriturus sit quomodo in telo explorandum 361. 362. *item an rectè in diæta se gerat* 362
Aegroti, qui opio & hyoscyamo non debite defæcato vtuntur, in varia calamitosa incidunt symptomata 255
Aer ad sanitatem plurimum momenti habet 260
Aeris nulla corporis pars expers 235
Alchimillæ virtus 344
Alcohol serpentū, præcipuè viperarum descriptum 341. 342. *eius efficacia & dosis* ibid.

Alimentorum noſtrorum tria excrementa 331
Alkermes extracti tinctura 303
Alopeciæ cura 302
Alui profluuiorum quorumcunque cura vide & fluxus. 333
Ambuſta omnia ſanãs lapis 353. *item ſuccharũ* 355
Amuleta ſeu pentacula conſtellata contra peſtem 320. 322
Angelorum ſedes 287
Anginæ remedium 240
Angelicus ſudor v. S.
Anhelitus fœtorem abigens, eiúſque ſuauitatem inducens 249. 250
Anima mundi 288. 290
Animæ omnes ad vnam animam mundi referendæ 288.
Ani ficus v. F.
Animi deliquiorum ſingularia remedia 244. 249 273
Animalium venenoſorum morſus ſanans 350
Anodynum 253. &c.
Anodynorum neceſſitas ibid.
Anthracis cura 339
Antimonium apud vulgus infame & abominabile 218. *in eius exhibitione cautiones* 215. 217
Antimonij præparatio vt ſaltem per inferiora operaretur, ſine vulgari vehementia fruſtra attentata & iactata 218
Antimonij optima præparatio, vt tuto intra corpus exhiberi poſſit 213. 214
Antimonij diaphoretici præparatio 235. *melior aliorum conatibus* 237. *medicamentum.*

πλυ-

πολύχρυστον 236. eiusque vires & vsus, 236. 237. dosis, ibid.
Antimonij Butyrum v. B. electuarium v. E. flores v. F.
Antimonio purgante assumpto quid obseruandum 212. 213
Apoplecticum specific. 269. &c.
Apoplexiæ præseruatiuum 243. 275. 280. præstantiss. 272
Apoplexiæ remedia 233. 245. præstantiss. 241. 241. odoriferum 263
Apostemate in ventriculo existente abstinendum ab oleo vitrioli 303
Apostematum cura, 224. 315. ibid. 339. 353. singulare remedium 355. cunctorum maturatiuum 351
Aqua 331
Aqua absinthii & rutæ specifica, febrifugæ 258
Aqua fortis, & oleum tartari se inuicem non patiuntur 303
Aqua regis 292
Aqua sapientiæ philosophorũ 284 paucis nota 204
Aqua vitæ aromatisata 213
Aquæ vitæ per se optimè à phlegmate rectificatæ vsus 232
Aquæ vitæ apoplecticæ eximia præparatio 269. vsus & dosis 269. 270
Aquæ in florũ sulphuris distillatione collectæ vsus & vires, 314. dosis 315
Aqua singularis, in qua hystoricis suffocationem patientibus sal Iouis offertur, præparatio, & vsus 307
Aquæ mellis tinctura 245

Aquæ ſpecificæ ad dolores dentium præparatio 278. vſus 279
Aqua ſperniolæ, eiuſque vires & vſus 356 357
Aqua theriacalis præparatio 316. *vires vſus & doſis* 317
Aranearum lapidis præſentaneum in peſte amuletum 321
Aranearum virus ſi quid aſſumpſerit remed. 339
Arcani Coralli Paracelſi præparatio 209. *vſus* 210. 307. 324. 326. *doſis* 210
Arcani Theophraſti ad quæuis veneni genera præſtantiſſimi præparatio 339. *vſus & doſis* 341
Arenæ remedium 302
Aridorum confortatiuum 280
Ariduræ remedium 243
Aromatum olea v. *O*
Arſenici antidotum 339. *corrigens* 354
Artemiſiæ virtus eiuſque decoctũ ad expurgationem matricis 304
Artheticus puluis 324
Arthritidis & arthritici doloris medicina 258. 281
Artium & ſcientiarum omnium fundamenta naturalia vnde elicienda primum 291
Aſthmatis & aſthmaticorum affectuum rem. 309. 315. *aliud præſeruatiuum & ſanatiuum* 280
Aſthmaticorum fomentum 259
Aſtomi homines ſolis odoribus viuentes 260
Athanaſia magna 258
Aura maligna & peſtifera remed. 275. v. *& peſtis*
Aurea Alexandrina 258 *Nicolai* ibid.
Aurũ metallorum rex & caput 205. 206. *metallorum puriſſimũ* 206. *in ſe continet omne metal.*

lum omniúmve virtutem *ibid.*
inter mineralia primas obtinet 283. ad m
Aurum est omnis natura 286
perfectissimum corporum omnium *ibid.*
Aurum septem Sigillis munitum in se maximum cordis confortatiuum continet 282 *Aurum septenarius perfectionis numerus impletus* 286
Aurum receptaculum & subiectum omnium elementarium, cœlestium, & supercœlestium virtũ 288. *aurum Sol metallicus* 283. *Sol philosophicus & terrestris* 285
Aurum vt cum Sole cœlesti singularem habet concordantiã, sic & cũ corpore humano sua forma interna 284 *auri naturalis præstantia inter metalla, comparata Soli inter planetas eximio* 285
Aurum & sol ob concordantiam singularem vno & eodem Charactere à veteribus figurata 291
Aurum vniuersale subiectum ad animalia vegetabilia, & mineralia, vita rerum omnium 284. *ei omnes vires cœlestes planetarum, aliorúmque corporum mineralium vegetabilium & animalium infusa* 286 *& quomodo ei planetæ, stellæ, elementa & vegetabilia suas vires sub terra communicent expensium* 286. *&c.*
Aurum ab animalium & vegetabilium prouincia immeritò excludi 284
Auri sedes in centro terræ 289
Aurum commune cor non confortat, sed aspectum saltem exhilarat 282
Aurum posse generare aurum *ibid.*
Auro virtutes eximiæ à natura inditæ ibid. exque eo concinnari potest à vero Philosopho medela

admiranda *ibid.*
Aurum Paracelso triplex 288
Auri calx v.C.
Aurum potabile vel putabile potius 283 *id falso iactant Chymici* 218 *quid si quis ritè adplicare nouit cordi humano is térque quatérque beatus dicendus* 283 *Auri potabilis conficiendi rationes & via vulgarium Alchymistarum, inepta, vana, inutilésque, quicquid gloriẽtur* 283. 284 *eius ferè centum descriptiones ab autore frustra examinata, & experta* 283 *quædam descriptio singularis, quamuis ab auctore experientiâ non comprobata* 283.291.&c.
Auri quinta essentia resistit Solis &c. planetarum operationibus in homine 282.ad m.
Auri sophisticati impuritas & pernicies 297
Auri solutiones Philosophica non flauæ sed rubicundissimæ 297
Auri Spiritus secretiss. cœlestis imaginem Dei gerens 288.289
Aurum volatile 293.296. *eius vsus medicus* 293 *mira vires, contrariúsque operandi modus quam pulueris pyrij ibid. inquisitum in causas* 293.294. *Auri volatilis puluere ad impostura quosdam abuti* 289

B

Baldi Angeli libellus de admirabili viperarum natura 342
Balsamum sanandi virtute præditum, cuilibet homini natura insitum 360

Balsa-

Balſami apoplectici compoſitio 274
vires & vſus 275
Balſamum humidi radicalis 280
Balſami podagrici præparatio 325 *vires & vtendi modus ibid. balſ. podagrici alterius præparatio & vires, vſuſque* 326
balſamum priſcorum 251
balſamus ſulphuris: eiuſque tinctura ad affectus aſthmaticos 307
balſami vulnerarij efficaſſ. præparatio 345 *vires & vſus* 346
balſama confortantia beneficio cera inſpiſſata 252
eorum vires 253
bilioſis non conuenit oleum vitrioli 303 *nec temerè offerendum turpetum antimoniumve* 217
brachij dolorum cura, 208
bufonum puluis, 320
veneni remed. 339
butyrum antimoniale 212
butyrum ſciſſile ex optimo vini alcohol. 244

C.

CAchexiæ medicina 216
Calculus non à debili ſed à forti digeſtione fit 328
calculi varia genera 327 *eorum generatio ibid. vnde figurarum varietas ibid. genera pluſquam quingenta* 329
calculi generationem impediens 316 *præſeruatiuum* 329
calculi remedia modò verè ſint præparata in longitudine nil ſitum 8 328
calculi remedia. 10 .232. 246. 272. 302. *ſingulare*

245.330 *diaphoreticum* 237
Calculos renum rumpens 251
Calculosis non acuta medicamenta exhibenda 328
Calidi innati confortatiuum 243
Caloris excitatio in mundo 289
Caloris natiui conseruatiuum 259
Calorum & sitis remed. 302
Calx auri vtilissima 293
Calcis auri peculiariter præparatiessentia colorata medica 250 *auri calcem vt quidam conantur potabilem facere* 356
Calcis solis subtilissima præparatio 291.292
Cancri cura 233.355.357
Cancri remed. excellens 351
Cancri oris cura 352
mamillarum cura *ibid.*
Cancrosorum vlcerum cura 355
Canitiem retardans elixir 252
Canum morsus cura, 347
Capitale specificum 266
Capitis confortatiuum 232
Capitis defluxiones frigidas consumens 272
Capitis dolorum cura 208.276
fluxus consumens & exiccans 282
Capitis doloris summi medela in exhibitione turpeti vel antimonij 217
Capitis inflati cura 350
Capitis morborum remed. 302
Cathartícum 212
Diaphoreticum 240
Capitis morbos periculosos timentium præseruatiuum præstantiss. 272

Capitis refrigeratiuum 251
purgatiuum 317
Carbon cur addatur specifico odorifero 263
Carbunculi cura 339
Carcinomata à quadam vetula solâ alchimillâ curata 344. V. & cancer
Cardiacorum medicina 259
Carnem bonam in vulneribus producens 349
malaque excrescentiam prohibens 350
Caryophillorum oleum V.O
Catharinæ Dn. Bappenheymiæ curatio 241
Catharrorum exiccatiuum 273
purgatiuum & mundificatiuum 195
Catharrorum pectoralium & phlegmaticorum remed. 315. *tenuium defluxiones sistens* 258
Catharrosorum medicina 251
Catharticum 201
Catharticum præstantissimum 211
Aliud tale sine molestia & nausea purgans 222
Catharticum tartari purificati 237
Cathartica V. & *purgationes, purgantia, &c.*
Cathartica quæ vi operentur 202. 203
eorum vis quo excitari & augeri possit 220
Cathartica chymica nulla molestia etiam à delicatulis & nauseabundis assumantur 223
Catharticorum vulgarium mos 229
Catharticis ut remaneat vis purgans etiam post spiritus vini evaporationem 223
Centri veri rationem qui cognoscit, eum nil latet in rerum natura 291
Centri & circulo hieroglyphicè figuratus Sol tam

Digitized by Google

terrestris quàm cœlestis 291
Cerebrum, membrum principale 264
ad lunæ vices alteratur 268. *ad Marg.*
Cerebrum & cor duo maxima hominis viscera duobus max. luminibus cœli dicata 281
Cerebri animalis virtutis facultatem confortans 273
Cerebri confortatiuum 243.249.280
reficiens 273
Cerebri defluxionum cura 207
Cerebri purgatio leuis 201
Cerebri stuporem mirè remouens 274
Cerebrum felis si quis hauserit, antidotum 339
Characterum constellatorum vis miraculosa 344
Characteristica vlcerum cura *ibid.*
Cholericis abstinendum ab vsu olei vitrioli 303
Chymici de auro potabili falsò gloriantur 218.
Chymicorum quidam iniquus conuitiator notatus 303
Cibus & potus tria habent excrementa 331
Cinamomi oleum v. O.
Circumferentia cum puncto cur veteres exordia rerum assimularint 285
Claui inunctio in equo qui eo clauo transfixus curando 363
Cœlestium corporum sedes 288
Cœlibatu viuere volentium medicina 356
Cœlum & terra, partes mundi elementaris. 287
Cœlum aureum nullo impuro mediante reseratur 284. *ad Marg.*
Cœli cor 288.289. *&c.*
Colica cura & remed. 234.258.273.275.314.315.356

remedium præsentaneum 233 *odoriferum* 264
eum impediens 281
Colicis doloribus turpetum antimoniúmve non assumendum 216
Colicarum cura vt instituenda 196
Compositiones veterum & officinarum, quas opium & hyoscyami semen ingrediuntur, notatæ 257
Concharum margaritiferarum sal v.S.
Concocta salum medicanda nisi turgeant Hippocratis aphorismus vbi locum habeat 196
Concoctio Hippocratis ibid.
Concoctionum signa in quibus morbis frustra expectentur 196
Confortans vegetabile Paracelsi cum additione 335.336
Confortatiuum 241
Conradini libellus de febre Vngarica 200.261
Constellatorum remediorum vis miraculosa 344
Constipationes si adsint, turpetum, antimoniúmve non assumendum 216
Consumptione in quibus morbis opus 196
Contractorum membrorum cura 346
Contractura cura 199.238.241.243.272.
in manibus & pedibus 274
Conuulsionis remed. 243
Conuulsionis neruorum præseruatiuum 280
Coquus in absentia ligni quercini, fagino seu betulino vtitur 284
Cor & cerebrum duo maxima hominis viscera duobus maximis cœli luminibus dicata 281

Cor inter animalia primas obtinet 283 *ad Marg. Centrum corporis atque radix* 164 *præest corpori vniuerſo* 284 ad m. *ſcaturigo vitalis ſpiritus & ſanguinis* 288
Cor benè defendere medici præcipuum officium 281
Cor Sol animalis 283
Cordi Sol collatus 288
Cordiale ſpecif. 281. *&c.*
Cordiale nobiliſſimum 242
Confortatiua 232.243.249.251
Cordis confortatiuum maximum in auro ſeptem ſigillis munito latere 282 *non in vulgari ibid.*
Cor exhilarans 249
Cordis medicina 232
Cordis palpitationis & languoris remed. 273.244. *vt & tremoris* 244.317
Cordis roboratiuum, idque à labe veneni ſeruans 246
Cordis virtutis vitalis facultatem confortans 273
Coralli vt mirabiliter creſcunt, ita mirabilia eorum arcana & myſteria 245
Corallorum rutilantium integrorum virtutes ib.
Corallorum ſal v. S. *tinctura* v. T.
In corpus quicquid redigitur id crudum eſt & indecoctum 283
Corpus inconſultè non mouendum 203
Corporis nulla pars expers aeris 235
Corporis totius confortatiuum ſummum 337
Corporum perfectiſſimorum balſama & proprietates duris nimium corporum carceribus contineri 297

Cosmetici contra faciei maculas praeparatio 237. *eius vsus* *ibid.*
Creatio mundi 287
Creationis machina in tres orbes seu morbos diuisio 286
Croci destillata aqua flaua 244
Croci essentia per aquam vitis extracta virtus 249
Croci Martis essentia praeparatio 333. *longè efficacior vulgari croco Martis* 334. *eius vires* *ibid.*
Dosis 335
Crustaceorum lapidum sal v. S.
Crystallus tartari anatomiam, signaturam & curam in se continet 329
Crystallus Paracelsi ludus putatus à Montano 329
Curatio morborũ vel vniuersalis vel particularis 193
Curationes quæ corroboratione, sedatione, & mitigatione absoluuntur, præstantiores & tutiores 241. 242. *iungendæ, & miscendæ quoad fieri potest cum purgantibus diureticis &c.* *ibid.*
Cutis ficuum extra & intra crura 351
Cutim infestantium affectionum cura 302
Cynosorchidum radicum testiculi contraria virtutis 336
In iis signatura membrorum externorum vtriusque sexus 337

D.

DAuid Syderocrates medicus 241
Defluxiones frigidas capitis consumens 272

Defluxiones omnes omnium humorum sistens 258.
omnes tollens & mundificans lapis 235
Defluxionum cerebri cura 207
salsarum cura 201
Deliry Catharticum 216
Dementiæ remed. Catharticum 214
Democritum helleboro Hippocrates curare cur noluit 205
Dentes confirmans lapis 352
Dentium ad dolores efficass. remed. 278.279
Dentium doloris miraculosa cura per inunctionem scalpelli 362
Dentium doloris è defluxionibus cura 273
Dentium dolentium erosorum medicina 278
Desperationis è nimia tristitia medicina 249
Destructione curatio in quibus morbis instituenda 296
Deus in dispositione rerum per gradus semper nobiliorem in summo collocauit 288. *ethnicis etiam inuisibilem suam essentiam per opera sua manifestissimam fecit* 287
Deum vnicuique è tribus mũdi regionib. exemplar suæ omnipotentiæ indidisse 283
διὰ πάνθηνος 242
Diapensiæ virtus 344
Diaphoreticum 35. &c.
Diaphoreticum ex auro volatili 293
Diaphoreticus puluis aliorum examinatus 237
Diaphoreticorum necessitas 229
Diarrhœæ generatio 332
cura 334

Digestio debilis nunquam calculum produxit, sed fortis 328
Digestionem promouens 302
Digestiuo in quibus morbis opus 195.196
Digestiuum vniuersale 195
Digestiuum ex tartaro vitriolato 198
Diuina dignitates Dei 288
Diureticum. 229
Diureticorum necessitas ibid.
Doloribus omnibus acutis, tam externis, quàm internis, medicina singularis, laudanum 258
Dorsi dolorum cura 351
Dracunculus 343
Dysenteria generatio 332
Cura 233.333.334
Dysentericum *specif.* 332

E.

Electuarij de Antimonio preparatio. 215
vires. ibidem. dosis 216
Electuarij è laudano preparatio 256
eius vsus, vires & dosis 260
Electuariis vt conseruetur Catharticorum vis purgans mixta post spiritus vini euaporationem 225
Elementorum sedes 287
Elixiris pestilentialis preparatio 309
vires, vsus, & dosis 310
Elixiris proprietatis Paracelsi compositio 250
Inque ea cautio à Paracelso occultata 251 *vsus & vires. ibid. dosis.* 252 *eius præstantia* 251

Elixiris vterini præparatio 305
Emplastrum ad dysenteriam 333
Emplastri strictici vulnerum vlcerumque telo inflictorum præstantissimi compositio 347. 348.
vires innumeræ 350
Ens seu lac balsami 314
Eius vsus & vires ibid. dosis 315
Entia morborũ quinque secundũ Paracelsum 343
Enula campana extractum V. extractum
Epicrasis Galeni 196
Epilepsiæ generatio 196 *præseruatiuum* 275.216
aliud singulare 272
Epilepsiæ cura vt instituẽda 196. *cura vniuersalis* 192
Epilepsia confirmata non tollatur simpliciter præparato vitrioli spiritu 266
Epilepsiæ remed 246.259.275. *Alia præstãtiss* 243 272.273. *Aliud lethargicum* 215. *aliud odoriferum* 263.264
Epileptici medicamenti specifici præparatio 268. *eiusque vsus & dosis* 269
Epileptici crescentis lunæ damna sentiunt 268
Equi Clauo transfixi cura per inuentionem eius claui 362
Erysipelatis curæ 240.352.357
Essentia satyrionis præparatio 335. *vires & vsus & dosis* 337
Euestrorium amuletum 245
Excrementa tria in cibo & potu 331
Extracti enulæ campanæ præstantia in peste 309
Extracti splenis bouis præparatio 305. *vires* 306. *dosis ibid.*

F.

Faciei maculorum cura ſingularis 357
Faciei puſtula v. *P*
Famem ſedant in defectu perdicum, etiam carnes bubula 284
Faſcinationum remed. catharticum 214
febrile *ſpecific.* 307.308
Febres plurimæ non opus habent digeſtiuo 105
Febres quartanæ v. *Q.*
Febrium an è mercurialibus, an ſulphure, an ſale proprio, an hepate, an ſtomacho ſigna 307
in Febribus ſecundùm Theophraſtum quando medicamenta exhibenda 308
Febrium omnium præſeruatiuum 315 *remedia* 198 199.201.273.258.314.317. *remed. ſpecificum* 308 *catharticum* 207. 212 *diaphoreticum* 237.240
Febrium acutarum remed. catharticum 214
Febrium ardentium remed. 268
Febrium omnium, & ardentiſſimarum, vbi vigilia laborioſa, remed. 258
Febrium diuturnarum remed. 232 *diuturnarum putridarum catharticum* 216
Febrium è ſtomacho, vel hepate cura 302.307
Febris Vngarica remed. 268
Fel, membrum principale 264
Felis cerebrum v. *C*
Fermentum medicinæ 204
Ferrum ex vulneribus extrahens 250
Ficuum ani cura 353
Ficuum cutis extra & intra cura 351

fiſtularum cura 356 *remed. excellens* 350 *inunctio præſens* 235
flores inter deſtillandum flauas guttas emittentes 344. ad m.
flores antimonij albi 308 *vulgares* 212. 213
florum antimonij correctorum præparatio 213 *vſus & vires* 214. 215 *doſis* 215
florum butyri antimonij præparatio 211. 212. *vſus vires, & doſis* 212
flores ſulphuris 310 *eorum præparatio* 311 *&c. vires & vſus* 315 *doſis* 316 *cautio de iis ibidem*
flores ſulphuris compoſiti 313
fluxiones intempeſtiuas ſiſtens 334
fluxus capitis v. *C.*
fluxus ventris cum variis coloribus generatio 332
fluxuum ventris remed. 246
fluxuum muliebrium immodicorum cura 246
fœtore ægrotantes difficulter ſanantur 261
fœtor oleorum omnium vt tollatur 239
fœtorum ſignatura 239
fœtus in vtero confortatiuum 244 *in eius expulſione cura* 273
fons acidus artificialis 301
fons luminis cœleſtis Sol 289
fontem vniuerſalis menſtrui v. *M*
frigoris excitatio in mundo 189
frigorum remedium efficax 337
fungi betulini ramenta & eorum virtus 335

G

GEmmæ quædam auro quod præferantur, ſit ob earum raritatem, non quod meliores ſint

ſint 282
gemmarum liquores v. *L*
gemmarum virtutes accuſant temeritatem hominum ſceleſtam 298
gilla Theophraſti preparatio 200. *vſus, vires & doſis* 201
gingiuas à putredine conſeruans lapis 352
earumque affectiones omnes ſanans ibid.
grauidis parcè olea aromatica exhibẽda 249. *non temerè offerẽdum oleum & flores ſulphuris ſublimati* 316
gonorrhœæ cura 333
gummata in digeſtione ingratum nanciſcuntur odorem 263
gutturis vlcera ſanans lapis 352

H.

Haemicraniæ cura 198. 251
haemorrhagia natura ſpontanea ſalutaris 242
haemorrhagiæ interna deſperatæ cura 357. *& vulnerum externa ibid. interna & externa cura* 334. 335
haemorrhagiæ narium cura 333. *etiam deſperatæ* 258
haemorrhoidum remed. 246. 314
halchimiæ veræ nomen vnde 284 ad m.
hecticorum remedium 251 *confortatiuum* 280
helleboro etſ. Hiprocrates Democritum curare noluit, & cur 201
helleborꝰ vomitiuum 200

hepar v. *& iecur*
hepar, membrum principale 264. *eius medicina* 332
hepatis naturalis virtutis facultatem confortans 273
hepatis affectuum cura 335
obstructionum remed. 314
herba omnes alui intra sanguis & sanguinei coloris 298
herba inter destillandum flauas guttas emittentes 244 ad m.
hernioſorum cura 232
homo attrahit à ſuperioribus 344
hominum temeritas res in non naturalem vſum transferentium, & iniquas vſuras exercentium 298
humidum radicale ſale perlarum renouatur, augetur, & confirmatur 243
humidi radicalis balſamum 280
humoris vitæ confortatiuum 243
humores ſuperflui, vitioſi, vel noxii quo educantur 207. 220. 228
humorum omnium defluxiones ſiſtens 258
humores prauos exſiccans & conſumens, è quibus podagra, arthritis, febres oriuntur 243
humores diuerſos ventriculi educens 251
Huſerus chymiater 208. 210. 266. *eius atenum terebinthinatum* 247
hydrargyro inunctis conueniens 302. 317
hydropis generat, 331. *cura vt inſtituenda* 196. *cura vniuerſalis* 193
hydropis craſſorum & ſeroſorum humorum expurgatio-

purgatio 199
Hydropis remed. 231.246 331.335
aliud appropriatum 207
alia cathartica 210.212.215
confortatiuum remed. 243
diaphoreticum 240
Hydropicum *specif.* 331
Hydropicorum sitis remed. 230.237
Hyoscyami non debitè defœcati vsus pernitiosus 255
Hysthericis si detur laudanum, cautio 255
Hysterici morbi profligatio 305.307

I

ICteri vel ictteritia cura 232.240.273.302.317
remedium præstans cathartícum 207
Ictus cuiuscunque dolores mitigans 350
Ictuum quorumcunque etiam in capite cura 350
etiam telo seu globo tormentario factorum 345 346
Ictuum omnium cura miraculosa per telum inunctum 360. &c.
Idearum sedes 287
Ignis cœlestis & inuincibilis, Sol 290
Ignis Persici remed. excellens 350.355
Ignis sacri cura 352
Igne ambusta membra sanans lapis & saccharum 353 355
Iecur v. *& hepar.*
Iecori quando non conuenit oleum vitrioli 303
Iecoris obstructionum remed. 246
etiam deploratarum 335
aca passionis remed. 232

Imbecilles viribus non temerè assumant turpetum antimoniúmve 216.217
Impetiginum cura 355
Impostoris cuiusd. fraus cui auctor aurum volatile communicarat 290
Incantamentorum cura magica 343
Incarnatiuum medicamentum 358
Infantibus etiam potest exhiberi electuarium laudani 266
Inferiora vim attrahendi habent à superioribus 344
Inflammationum omnium cura 346.355
Inflammationum magnarum internarum cura 355 356
Inquietudinum immodicarum medicina 258
Insaniæ catharticum 216
Intellectum acuens 252
Intelligentiarum sedes 287
Intemperantia hodierna, medicorum nutrix 203
Intestina confortans 251
Intestinorum in profluuiis cura 258
Iuuentutem fortiter conseruans elixir 251

L

Lac balsami 314
eius vsus & vires ibid. dosis 315
Lactis muliebris emendatiuum 243
Lactis sulphuris præparatio 279.280
vires, vsus 280.281. *dosis* 281
Latitiam adferens elixir 252
Lapidis medicamentosi efficacis compositio 231.352
eiúsque

eiúſque vires & vſus 352.353
vtendi modus 353
lapides aranearum v.A
lapides ductibiles metalla 285
lapidum cruſtaceorum ſal v.S
lapidum duriorum menſtruum verum 247
lapidum omnium naturalis & radicalis in ſua tria ſolutio ei facilis qui mẽſtrui vniuerſalis fontem attigerit 298
lapidum Paracelſi contra calculum ſolutio 248. 329
laterum punctura v.P
laudani Paracelſi laudatiſſimi præparatio 254 inque ea obſeruationes 255 ex eo electuarium 256
laudanum medicamentum ſuo nomini reſpondens 257
eius vires & vſus 257.258.259.307 doſis 260
laxatiui omnis veri tres facultates 202
lentiginis diaphoreticum 240
lepræ initia profligans 240 eius cura vniuerſalis 193 præſeruatiuum 280 catharticum 212
leproſi morbi quam curationem requirant 196
leproſorum cura 231
libidinem Veneream reprimens 356
lien membrum principale 264 eius affectionum cura 356
dolorum & obſtructionum remedium 237.306
etiam deploratarum 335
lienoſorum cura 335
lienteriæ generatio 332 cura 333

lignum è vulneribus extrahens 350
lignelli inunctio in miraculoſa vulnerum cura 362
lippitudinum cura 277
liquorum è gemmis, vt rubinis, granatis, hyacinthis, topaziis, amethyſtis, cryſtallis & ſilicibus præparatio 247
Lucifer fœculentus & ponderoſus olim è cœlo ſpirituali deiectus 284.ad m.
luis Venereæ cura ſingularis 240 *præſeruatiuũ* 280 *alia remed.* 207.217 *cathartica* 212 *expurgatio vnica* 207.208 *remed. diaphoretica* 237 *ſudorifica* 315
lumbricorum curatio 201.232 *in puerulis* 201
luna cæleſtis regina & vxor ſolis, omnium cæleſtiũ virtutum vltimum receptaculum 290 *virtute ſolis domina generationis augmenti & decrementi* 290.ad m.
luna cornea chymica 299
luna etymon 290.ad m.
luna operatio in inferiori mundo 290
luna ſphæra cur à Deo in infimo loco corporũ cæleſtium & ſupremo elementarium collocata ibid.
luna vires in cerebro alterando, & in epilepticis 268 ad m.
lupi vlceris cura 233.355
lux vita Sol 289
lympha vera philoſophica & nobiliſſima 204

M.

Maceris oleum v.O
macula faciei y.F

Macularum in oculis cura 277
Mœſtitia præter rationem conducens 259
Magnes hominis cura magica 344.ad m
Magnetis natura ſpiritualis, ſympathici vel antipatici, vires mirifica 318.ad m.
Magnetica vis 343.344.359
Mala maiori bono copulata naturâ conſiſtunt 342
Maleficiatorum remed. efficax 337
Mamillarum cancer v. C.
Mamillarum vlcus v. V.
Mania remed. 259
catharticum 214
Manuum ſcabies v. S.
Marcoris ſenilis remed. 243
Margaritarum ſal v. S.
Margaritas ſoluendi inter varias via optima & ſimpliciſſima 242
Maria ſemper virgo 204
Maſſa pro efformandis amuletis ſeu pentaculis conſtellatis in peſte 320
Matricis agritudinum remed. præſtans 245
eius expurgatio 304
eius motum ſedans oleum 272
Matricis os ſurſum deorſúmque vertitur, ſuaui odore ſpirante 261
Matricis ſuffocatio v. S.
Maturatiuum *vniuerſale* 195
Medela mirabilis & ab omnibus expetenda ex auro à vero Philoſopho concinnari poteſt 282
Medicamentum ſolutiuum omne depradari quid de corpore noſtro, ſcitum Hippocratis 203
Medicamenti ſpecifici *omnium ſeptem membro-*

rum principalium præparatio 294 *eius vſus & doſis* 265
Medicamenta acuta calculoſis non exhibenda 328
Medicamentis fortibus & violentis non temerè vtendum 203
Medicina adepta quid 243.ad m.
Medicina particularis 193 *ſapè fungitur vniuerſali officio ibid. quibus modis via particulari morbi expellantur* 194
Medicina vniuerſalis eiúſque præſtantia 192.193
Medicinam plerumque latere apud ſummum venenum 242
Medicinam vnam communem eſſe poſſe omnium morborum 192.ad m.
Medicinas bibere, Naturæ laborioſum 203
Medicus qui térque quatérque beatus dici queat 283
Medicus adeptus vt cognoſcit & curat morbos aſtrales 243
Medici præcipuum officium 281
Medicis vnicè quærenda medicina vniuerſalis 163 *à Platone permiſſum officioſum mendacium* 223
Medicis indoctis & inexpertis caruiſſe, pro conſeruanda vita & ſanitate optimum conſilium 203 ad m.
Medicorum nutrix intemperantia 207
Medullam in oſſibus purificans 203
Mel abſque aculeo non reperitur 342.ad m.
Mellis Saturni præparatio 354 *vires & vſus* 355.356

Melan-

Melancholiæ cura & remed. 199.246.352
cathartícum 316
Melancholicis affectibus præter rationem mœstis conducens 259
Membrum principale quodlibet destructum, mortem adfert 264
Membro principali læso, turpetum vel antimonium non assumendum 216
Membra septem principalia 264
pro iis conseruandis specificum medicamentum 264.265
Membrorum septem principalium aliquod necessariò in omnibus morbis afficitur 264.265
eorum conseruatio necessaria si vitam vis conseruare 264.265
Membrorum principalium omnium confortatiuum 249
aliud purgans, restituens, & confortans medicamentum 317
Membrorum omnium confortatiuum 243.249
aliud singulare 337
Membrorum contractorum & de loco motorum inuectio 233
aliud pro contractis membris 355
Membrorum contractorum & contusorum cura 346
Membrorum dolores curans saccharum 355
Memoriæ confortatiuum 251 343
Mendacium officiosum à Platone medicis permissum 223
Menses prouocans 249.306
sistens 334

Menſium retentionis & ſuppreſſionum cura 195
273. v. ſtatim & *menſtrua*
Menſtruum verum omnium duriorum lapidum 247
Menſtrui vniuerſalis fontem qui attigit, poterit tam metalla quàm lapides naturaliter & radicaliter in ſua tria reſoluere omnes 298
Menſtruorum multorum mos, vnde quidam falsò arbitrati ſe tinctturam rei ſoluendæ habere, quum ſit ipſius menſtrui ſoluentis 245
Menſtrua ſi quis hauſerit, remedium 341
Menſtruorum nimiæ euacuationis cura 259
retentorum vitia corrigens 240
ſuperfluorum remed. 246
Menſtruis in prouocandis quodnam tempus obſeruandum 316
Mercurius balſamum naturæ, in quo virtus eſt incarnatiua 207. *& regeneratiua* 211
Mercurius vitæ vulgò dictus, quo cum damno vtentium quidnam abuſi 210
Mercurius vulgaris pro famulo & ſerno fugitiuo à Philoſophis Hermeticis ſemper habitus 204
cum certa præparatione, doſi & mixtura diuinum euadere pharmacum 204
Mercurij impuritates quamuis profundius admixtas, tolli poſſe 203
Mercurij præparandi viæ variæ Chymicorum 204
Mercurij præcipitandi ratio commmodiſſ. & tutiſſ. 205.206
cum prorſus figi non neceſſe eſſe 206
vires eiuſmodi præcipitati 207.208
doſis & vſus 208

Mercu-

Mercurii ſublimati ſi quis aſſumpſerit, antidotum 340
Mercurii omnis ſublimati & corroſiui corrigens 354
Mercurii ſublimati rubei, nõ corroſiui præparatio 209. *vſus & doſis* 210
Mercurium tractandi pro medicina corporis duo modi ſecretiſſimi 211
Metallum poſſe producere metallum 282
Metalla, planeta terreſtres ſuum lumen, vim & radios ab auro accipiunt 285
Metalla lapides ductibiles ibid.
Metallorum eximium aurum ¶. *A*
Metallorum generatio cur non tam clara quàm vegetabilium & animalium 282. *eorum ſedes* 288
Metallorum omnium naturalis & radicalis ſolutio in ſua tria ei facilis qui attigit menſtrui naturalis fontem 298
Metallorum virtutes dolere ſe fruſtra in mundum veniſſe, ob ſceleſtam hominum temeritatem 298
Metallis cur vetr. Cabaliſtæ characteres & nomina cœleſtium planetarum impoſuerint 285
Microcoſmus 286
Mineralia omnia ab intra ſanguis & ſanguinei caloris 298
Mineralium acrimoniam & vim corroſiuam corrigens 354
Mithridat. Andromachi 258
Mitigatio Paracelſi 196

Mitigatiuum 253. &c.
Mons ſulphureus in regno Neapolitano 311
Morbus in homine quid 192. adm.
Morbus non poteſt curari ſine membri principalis conſeruatione 266
Morbus V garicus per ſudorem vult curari 235
& odorum in eo vtilitas 261
Morbi Gallici cura 210
Morbi regij cura 198
Morbi Venerei mitigatiuum 243
Morbum conſumit lac ſulphuris inſtar ignis occulti 281
Morbi aſtrales, ſpirituales, imaginarij, votales, vt curentur 343.344
morborum aſtralium præſeruatiuum 321
Morbi chronici, critici & longi, non purgationes volunt, ſed arcana 203 *chronicorum curatio vt inſtituenda* 196
iis ſi purgationes adhibentur cautio 203
Morbi materiales via particulari ſeptem modis expelluntur per emunctoria vniuerſalia 194
tum per remedia ſpecifica ibid.
Morbi multi ſine anodynis curari nequeunt 253
multi opus habent odoribus & odoratis 260.261 263 *multi per ſudorem curari volunt* 235 *& tertia pars omnium morborum ita curari poſſunt* 235
Morbi qui digeſtiuo opus hvbent, & qui non 195 196 *qui reſolutionem, non coactionem poſcunt* 196
Morborum origo ex ſuo principio petenda, & tunc curatio inſtituenda 344

Morborum quatuor ſumma genera 192 *curationi vniuerſali ſubiecta* *ibid.*
Morborum naturæ & proprietates variæ 344 *ſanatio duplex* 192 *vniuerſalis ibid. & particularis* 193
Morborum omnium poſſe eſſe remedium vniuerſale 192
Morborum fixæ radices purgationes requiruntur 203
Morborum ab atra bile purgatio 215
diſſolutorum, vbi conſolidatione opus, remed. 335
Morborum deploratorum remediis præſtantiſſ. mercurius 207 *deploratorum, vbi nec ægroto nec medico conſtat de morbi genere, remedium ſpecificum* 265
Morborum entia quinque ſecundùm Paracelſum. 342. ad marg.
Morborum epidemiorum remed. ſecretum 310
Morborum euacuatione egentium omnium cathartícum 221
Morborum omnium, qui exiccatione efficaci opus habent, remed. 315
Morborum ex humorum putredine ortorum cura 207
Morborum longorum & obſtirmatorum cathartícum 216
Morborum omnium impuritates per aluum non excernuntur 219
Morborum omnium prophylacticum 215
Morbis in communicibus turpeti antimoniive vſus 217

Morbis desperatis conducens catharticum 210
Morbis plurimis succurrens catharticum 215
Morbis in venenatis fœtidorum sudorum expulsiuum 239
Morbis veriis & omnibus remed. 231
Morbos tam frigidos quàm calidos curans elixir 252
Morbos præcedere debet regenerationem 298 ad marg.
Morsus canum cura 347
Morsus venenati v.*V*
Muliebres fluxus v.*F*
Muliebrium obstructionum deopilatiuum 304
Muliebrium sanguinis profluuiorum, quæuis magnorum & contumaciũm, etiam in prægnantibus, cura 333
Muliebre profluuium v.*P*
Mulieribus si exhibeatur laudanum, cautio 256
Mumia rubra 337
Mundus intelligentiæ 287
Mundi tres, elementaris, intellectualis seu angelicus, & archetypus, & eorum ordo 286. 287. 288.
præfigurati a Moyse ibid.
Mundificantia in quibus morbis requiruntur 195
mundificatiuum 202. &c.

N.

Napelli veneni remedium 239
Narium hæmorrhagiæ desperatæ sanatio 258
Natura confortata per διαπνοὴν sæpius per hæmorrha-

Digitized by Google

morrhagiam ſpontaneam morbidam materiam expellit 248
natura gratis odoribus recreatur, ingratis aſſligitur 260
natura conſeruatiuum 315
natura quatuor principia 283.ad m.
natura operationis finis & perfectio in auro 286
natura interna in omnibus membris confortatiuum 243
nauſeam tollens 335
nebularum in oculis cura 277
nephritici doloris cura 258.327
nephriticum *ſpecif.* 328
nephritidis cura vt inſtituenda 196
neruorum contuſorum aut truncatorum opt. remedium 350
neruorum conuulſionis præſeruatiuum 280
reſolutionis cura 243
neruos aut neruoſas partes ſpaſmo infeſtatos aut contractos refocillans 272
nitri crudi vſus in colica 234
nitri vires recondita ſemper in magno pretio Hermeticis medicis 234
noli me tangere curatus lapis 353
nucis muſcatæ oleum v. O.

O.

OBſtructiones omnes tollens 199.246.302
obſtructiones lienis, venarum, viſcerum vide *L. & V.*
obſtructionum remedium excellens 240

deploratum iecoris & lienis cura 335
obstructionum muliebrium deopilatiuum 304
oculus mundi seu cœli Sol 289
oculorum affectionum omnium, inflammationum, lippitudinum, nebularum fistularum, &c. remedium specificum & cura 277
oculorum caliginem depellens 251
oculorum cancri sal v.S.
oculorum inflammationum & rubedinis opt. remed. 355
oculorum lacrymas, rubedinem & dolores tollens lapis, etiam caliginem 352
oculos ad desperationem læsos sanans 278
odontalgicum specif. 278
odoris elixiris vita, secundùm Bapt. Portam, vis 260
odoriferum 260
odoriferi specifici compositio 261
alius modus 262
in ea Paracelsi processus notatus 262
vsus & vires 263. 264
odorum necessitas in multis morbis 260. 261. 263
odorum bonorum virtus, & ex malis odoribus incommoda 260. 261
olei anodyni specif. ad dentes præparatio 278
vsus ibidem
oleum caryophyllorum 249
eius præparatio ibid.
eius subtilior tinctura 204
oleum cinamomi inter efficaciss. confortantia Spagyrica 248 obseruatio in eius præparatione ibid. quo pacto maior copia olei haberi possit, quam

quàm vulgò ſit ibid. vires & vſus 240. doſis 249 hyeme vti conuenit magis 249
olei de macere præparatio ſubtilior & efficacior 249
olei de nuce moſchata ſubtilior & efficacior 249. 250
oleum ſacrum 271
olei ſalis præparatio 295 vide Spiritus ſalis
olei ſuccini præparatio 270. 271
eius vires præſtantiſſ. 271.272
doſis 274
olei ſulphuris quo pacto maior copia haberi poſſit 251 grauidis non temerè offerendum 316
oleum tartari & aqua fortis ſe inuicem non patiuntur 303
oleum vitrioli dulce, vt & antimonij, auctor apud neminem ſe vidiſſe ait 304 eius vſus in tinctu-ris roſarum pallidarum, violarum, &c. 303
oleum vitrioli ſubdulce efficaciſſ. 267
olei vitrioli ſubuiridis ſmaragdini efficaciſſ. præparatio 304
operatio & doſis ibidem.
olei vitrioli Veneris & Martis præparatio 300. 301 eius vires & vſus 302.303 doſis 203 cautiones in eo exhibendo 303
olea ex aromatibus qua via fiant efficacius longè & ſubtilius quàm vulgò 249 cautio in eorum vſu 249. 250 aliud præſtitum iis mediantibus ibid. quo pacto inſpiſſentur, vt facilius circumferri poſſint 252
oleo vt a fœtore rectificentur 239
ophthalmia cura 352

ophtalmicum mirum & ſtupendum 277.278
aliud ſingulare 341
ophtalmici ſpecifici *præparatio* 245.246
vſus 277 *modus applicandi* 277
opij vſum à quibuſdam ſciolis intra corpus fruſtra formidari 257
eius non debitè defæcati vſus pernitioſus 235
opobalſamum Europæum præſtantiſſ. 271
oris cancer v.C
oris vitia ſanans lapis 353
oſſis rupti cura per teli inunctionem 344. vide & *ruptura*
oſſium fractorum cura 346
oſsium medulla vide M.

P.

Paeonia florum tinctura 303
palpitatio cordis vide C.
panacea nupera illius decantata examen 204
panaritij cura 357
panchymagogon catharticum præſtantiſſ. 217
eius præparatio 217.218. *vſus & doſis* 219. 220. 277. *eius alia deſcriptio* 220
panis & vinum ſuſtentationis præcipua fulcra & creationis media ſingularia 336.ad m.
papaueris ſylueſtris tinctura 203
paralyſis praſcruatiuum 251 *aliud certiſſ.* 243 *aliud ſingulare* 272 *& remed.præſtantiſſ. ibid. eius cura* 233. 240. 246
partum promouentia 249.272
pectorale *ſpecif.* 279. &c.

Pectus mundificans 251
purgans 317
Pedum puſtula. v. P.
Perlarum ſal. v. S.
Perſicaria 243
eius cum morbo concordantia 360
Peſtifera aura & maligna remed. 245
aliud odoriferum 264
Peſtilentiale *ſpecif.* 309. *&c.*
Peſtis ira Dei & peculiare flagellum Dei 309
per ſudorem vult curari 235
in Peſte vſus antimonij 217. *odorum vtilitas* 261
Peſtis amuleta præſtantiſſ. 320.322
Peſtis fœtorum expulſiuum per ſudorem 239
Peſtis præſeruatiuum & curatiuum 271.272
alia ſingularia 317.339
Peſtis curatio & remed. 202.232.302. *cathartica* 208.212.214.215. *diaphoreticum* 237
Peſtis popularis remed. 251
Phagedænicorum vlcerum inunctio efficax 233
Phantaſia remed. 245
Phantaſmata pellens *ibid.*
Pharmacopoli pars quarta Paracelſo oleum vitrioli 301.302
Philtrorum remed. 304
Philonium Romanum, Perſicum, Tharſenſe 257
Phœnix incombuſtibilis Chymicus 283
Phreneſis cura 243.259
Phthiſicorum cura 281. *fomentum* 259
Phthoræ veneni remed. 339
Picrocholis abſtinendum ab vſu olei vitrioli 303
iiſdem non offerendum temerè turpetum anti-

moniúmve 216.217
Pilulæ de cynogloſſo 258
Plagam quamcunque antiquam mortificans & mundificans lapis 353
Planetæ cœleſtes ſuum lumen & ſplendorem à Sole: terreſtres, ab auro accipiunt 285
Planetæ per ſe mortui, à Sole incenduntur & agitantur 289
Planetarum nomina & characteres cur metallis attribuerunt vett. cabaliſtæ 285
Planetarum ſedes 287
vires & virtutes in Sole 289
Pleuritis per ſudorem vult curari 352.ad m.
Pleuritidis remed. 234.240.314.315.339
aliud cathartícum 207
Pleuritici doloris medicina 258
Plumbum ex vulneribus extrahens 350
Podagræ præſeruatiuum 243.251
Podagræ ad curationem tria requiri ſecundùm Paracelſum 324. *eius cura vniuerſalis* 193. *cura per reſoluentia* 324. *per mitigantia ibid.* 326. *per corroborantia* 324.325
Podagræ incipientis & leuis cura 324
confirmatæ cura *ibid.*
Podagræ remed. 232.233.281
cathartícum 207. *diaphoreticum* 237
Podagrici morbi cura vt inſtituenda 196
Podagricorum dolorum calidorum remed. 357
aliud frigidorum 326
Podagricos dolores leniens 357
Podagricum *ſpecif.* 323. *&c.*
Potionis contra febres præparatio 318

Digitized by Google

Primi mobilis ſedes 287
Principia naturæ 283
Profluuia alui, ſanguinis, &c. vide *A. S. & fluxus*
Profluuiei albæ muliebris cura 334
Profluuiis inteſtinorum medela 258
Profluuij muliebris contumaciſſ. cura 357
Prunellæ cura 214
Pruritus cura 302
Puerperis etiam laudani electuarium poteſt exhiberi 260
Pulmo, membrum principale 264
Pulmonum ſpecificum remed. 280
Pulmonum affectus curans omnes 251. 315
Pulmonis obſtructionum remed. 246
Puluis contra calculum ſingularis 350
Pulueris Arthetici præparatio 324
Puluis cryſtallinus è mercurio ſublimato, eiúſque vires 211
Pulueris dyſenterici eximij præparatio 332 *vires, uſus & doſis* 334
Pulueris ad febres ſpecifici præparatio 308 *uſus & doſis ibid.*
Puluis Paracelſi è lichenib. ſeu callis in equarum cruribus 305 *eius uſus ibid.*
Puluis Paracelſi purgans è hermodactylis 326
Puluere tormentario fortior puluis auri volatilis & operatione contrarius 292. 293
Puncti veri rationem qui cognoſcit, nil hunc in rerum natura latet 290. 291
puncto lineæ rectæ & circumferentiæ cur vett. cabaliſta aſſimilarunt exordia rerum omnium

totius mundi 285
punctionum omnium cura 345.347
punctura laterum medium efficax 274 *alia* 241. 317
punctura circa vmbilicum cura 356
purgandi vera ratio 202 *& quando remedium ſuo officio functum indicare debemus* ibid.
purgans per quatuor emunctoria 197
purgantis ſpecifici Theophraſti præparatio 223. 224.225 *eius parendi modus facilior in ſecunda operis reiteratione* 226 *vires modus exhibendi, doſis* 225
purgantis ſpecifici hydropici præparatio 331 *vſus & doſis* 332
purgantia in quibus morbis locum habent, in quibus non 195.196
purgatio in febribus 308
purgationes v.& *cathartica*
purgationes quæ fugiendæ 202 *in quib. morbis non vſurpandæ* 203 *quando locum habent* 196 *cautè in morbis chronicis inſtituendæ* 203
purgationum neceſſitas ibid.
purgatrix vis in extractione purgantium ſæpè debilitatur 220
puſtularum in facie rubearum cura 355
in pedibus cura 353
Venerearum cathartica 208
puſtuloſ. m *ſpecif.* 345.&c.
putredinis remed. 246.317. *aliud præſtantiſſ.* 355
putredines abſumit in vulneribus &c. ſalis ſpiritus 230
putrefactionem arcens oleum 249 302

Digitized by Google

Putrefactionum omnium cura 315.*ibid.*
per catharticum 228
aliud remedium eximium 239

Q

Quartane remedia 198.251.356
aliud catharticum 316
Quartanarum cura vt instituenda 196

R

Ranarum sperma quando colligendum 356
Regenerationem mors precedere debet 298 ad marg.
Remedium commune esse posse omnis morbi 192
Renes membrum principale 264
Renum deopilatiuum & detersiuum efficaciss. 198
aliud expurgatiuum 232
Renum obstructiones tollens 246
Renouat hominem spiritus salis 231
Rerum abditarum fundamentum & radix 291
Rerum maiestas naturalis, hominum temeritate in infames & peregrinos vsus conuersa 298
Resolutiuum 202.&c.
Resolutionis curatio in quibus morbis instituenda 196
Rhabarbarum parua elixatione amittit vim purgantem 335
Rorella vel roris Solis aqua destillata flaua 244
Rosarum pallidarum tinctura 303
Rubinus habet in se effectum omnium gemmarum 285
Ruptura remed. 350
Ruptura ossium cura 346

INDEX.

S

Saccharum in vegetabilibus acrimoniam & amaritudinem rerum corrigit 355
Sacchari Saturni præparatio 353
vires & vſus 354.355
Sal 331
Salis ſimplicis virtutes 230.231
in Sale & ſole v. mox Sal.
Sali communi prorſus naturæ contrariæ ſpiritus ſalis 230
idque tribus rationibus oſtenſum ibid.
Salis Armoniacum & tartarus inter ſe contraria 294
Salis butyri præparatio 353
vires & vſus 354.355.356
Salis contra calculum præparatio 328. vſus, vires & doſis 329.330. de eo obſeruationes ibid.
Salis corallorum, concharum margaritiferarum, oculorum cancri, & aliorum cruſtaceorum lapidum præparatio 244
& quibus menſibus inſtituenda ibid.
Salis corallorum vſus & vires 245. doſis 246
ab extra facultas 246
Salis fuſilis vires ſemper in magno pretio filiis Hermetis habita 234
Salium ex herbis præparatio 226
eorum efficacia & vſus 228
Salis Iouis præparatio 306
vbi vulgares deſcriptiones notatæ ibid.
eius vires, vſus & doſis ibid. 307
Sal nitrum & ſulphur hoſtes 293
Salis nitri ſpiritus. v. ſpiritus.

Salis margaritarum orientalium vel perlarum praparatio 247
vires & vſus 243.244.325. *doſis* 244
Salis ritè purificati ob omni ſale vulgari probatio 209
Salis ſpiritus.v.S.
Salis ſuccini praparatio 271. *doſis & vſus* 229
Salis vitrioli praparatio 200
vſus,vires & doſis 201
Sal è capite mortuo vulgaris vitrioli, ſeu albi Goſlarienſis 200
Sanationes morborum duplices 102
vniuerſalis altera ibid. *altera particularis* 103
Sanitatis conſeruatiua 243.302.315
reſtitutiuum 243.245
Sanitatem ſine dolore nemo recuperat 302. ad Marg.
Sanguinis excretionis remed. 259
Sanguinis profluentiam & reiectionem ſiſtens 246
Sanguinis profluuiorum quamuis magnarum & pertinacium in mulieribus cura 333
Sanguinis ſputum ſiſtens remed. 335
Sanguinis vomitus cura 742
Sanguinem concretum dirimens 246
mundificans & renouans 245.246
purificans 231.232.280.207.317
Sanguinem efficaciſſimè ſiſtentia 334.335. v. *& hamorrhagia.*
Sapientia aqua paucis innoteſcit 204. ad m.
Saturnus omnibus inflammationibus contrarius 356
Saturni in Lunam tranſmutatio 299

Saturnina virtus 336
Satyrion exiccatione vim amittit 335.336
eius essentia v.E.
Satyrionis testiculi virtutis contraria 336
Scabiei cura 302. *remed.cathartic.um* 207
aliud omnem latentem expellens 240
Scabiei manuum & corporis cura 352
Scalpelli inunctio in dentium miraculosa cura 362
Scammonij vera praparatio, vsus & dosis 220.221
eiusdem optima praparatio 221. *dosis* 222
in eius extractione nota *ibid.*
Schiatica remed. 282
Scientiarum omnium fundamenta naturalia vnde
elicienda primum 291
Scorbutum sanans lapis 353
Scoria ferri carulea vbi optima 333.334
Scotomia cura 244
Scrofularum remed.excellens 350
Secunda motio 207
Secundina in expulsione cura 273
Sedans 253. &c.
Semen vtriusque sexus augens & corrigens 248
Senectutem arcens elixir 252
Senectute debilitatis conducens 244
Senum iam inualidorum ad Venerem medicina ef-
ficax 337
Sensus omnes acuens 252
Septenarius perfectionis numerus completus, au-
rum 286
Serpentum alcohol. v.A.
Serpentum pinguedo ophthalmicum singulare
341

ſerpiginis cura 302.352 358. *remed. diaphoreticum* 240
ſignatura fœtorum 239
membrorum externorum vtriuſque ſexus 337
ſilicum liquores v *L.*
ſingultus medicina 259
ſitis remed. 302. *in febribus ardentiſſ.* 258
in hydropicis 288.23
So L *humanæ ſapientiæ fermentum* 208. ad m.
ſol animalis 283
ſol cor cœli 288.290 *gaudium totius creaturæ, cœlo & mundo præeſt* 284. ad m. *igni collatus* 289 *in quem finem ordinatus à Deo* 289. *inter cœleſtia obtinet primas* 283. ad m.
ſol metallicus 285
ſol philoſophicus, aurum naturale 285
ſol omnium planetarum vires & virtutes poſſidet 289. *rex & gubernator ſtellarum, & fons omnis luminis* 288.289
ſol terreſtris 285. *ſol terreſtris & cœleſtis cur vno iſto ſigno* ☉ *à vetit. præfiguratus* 291
ſol vegetabilis 283
ſolis calx v. *C*
ſolis corpus diſſoluendi phyſicè vnicus ſub cœlo modus 284
ſolis elogia apud antiquos 290. *eius operatio in mundo* 290
ſolis præſtantia inter planetas comparata auri dignitas inter metalla 285
ſolis ſedes 289. *eius vis vli peculiariter micat* 288 ad m.

ſoli cor collatum 288
ſoli omnia dona accepta ferenda 290
ipſe à nemine accepit *ibid.*ad m.
in Sole & ſale contineri omnia quo ſenſu veteres dixere 284. *ad m.*
ſolidago minor 343
ſolutio lapidum, metallorum vide *L.M.*
ſolutiones radicales eſſe non dicuntur, quæ flaueſcunt 297
ſolutionum Philoſophicarum natura 297
ſoluiuum omne quid de corpore noſtro detrahere affirmauit Hippocrates 203
ſomniferum 253. *&c.*
ſomniferi arcani præſtantia 233
ſomnus, arcanum in medicina 253
ſomnum inducens 202 *aliud in febribus ardentiſſ. concilians* 258 *aliud mirificum* *ibidem*
ſpaſmi in neruis & venis remed. 272
ſpecificum capitale, ophthalmicum, odontalgicum, pectorale, &c. vide ſub ſuis litteris, in C. nempe, O.P. &c.
ſpecificum pro 7. membris principalibus v. *medicamenti ſpecif.*
ſpectrorum amuletum 245
ſperma ranarum quando colligendum 356
ſperniolæ compoſitio 356 *vſus & vires* 356.357
ſplenis bouis extractum v. *E*
ſplenis medicina 232 *& eius duritiei* 199
Spiraculum vitæ elementum Sol 189
Spiritus ſpiritu & odore recreandus & inſtaurandus 261
Spiritus vitæ, hominum vna communis mumia 192

192 ad marg.
Spiritus iuuantur odoribus boni, malis debilitantur 261 *eorum confortatiuum* 259 *eos omnes animales & vitales recreans* 245
Spiritus inflammabilis è ſaccharo Saturni 336
Spiritus ſalis præparatio 229 *ſapor & odor* 230 *vſus & doſis* 230 *antipathia ſingularis cum Sale communi ibidem. vires & virtutes ſecundùm Paracelſum* 231.232.233 *doſis* 233 *vſus eius ab extra* 233
Spiritus ſalis nitri præparatio 233 *vſus & doſis* 234
Spiritus tartari deſtillatio 223
Spiritus tartari præparatio 238.239 *de eius fœtore obſeruatio* 239 *eius vires & vſus* 239. 240 *doſis* 241
Spiritus terebinthinæ multoties licet rectificati mos 245
Spiritus vini Sol vegetabilis 283
Spiritus vitrioli efficaciſsimi præparatio 268 *alia deſcriptio* 267 *eius in febribus efficacia ibid. in podagra* 326
Spiritus vitrioli volatilis 266
Spiritus vrinæ præparatio 294.295
Stellarum ſedes 287
ſtomachicum ſpecif. 299. &c.
ſtomachus v. ventriculus
ſtomachi confortatiuum 246 *aliud eius cum inteſtinis confortatiuum & præſeruatiuum à doloribus* 251 *alia eius medicina* 232 *refrigerans* 251
ſuccini ſal v. Sal

ſuccino albo in medicina vtimur, non flauo 270
ſudor, vniuerſalis euacuatio 235
ſudoris Angelici cura 232
ſudore curari poteſt tertia pars omniũ morborum 233
ſudorem prouocantia 199.201.240
ſudorum fœtidorum in peſte, vel aliis morbis venenatis expulſiuum 239
ſuffituũ virtus in peſte, Vngarico morbo, aliis venenatis 261
ſuffocationũ matricis vel vteri cura 273.274.275. 302. *etiam vehementiſſ. & deſperatiſſ.* 246. 305. *aliud ſecretum efficaciſſ.* 306.307. *aliud remed. odoriferum* 264
ſulphur 331
ſulphur & ſal nitrum ſe inuicem non patiuntur 293
ſulphur ſciſſile natura purificatum, quo licet loco florum vti 310
ſulphur ſolis longè ſubtilius vulgari & potentius 294
ſulphur tartari verum ſummè cauſticum, expertis philoſophis in magno ſemper pretio 241
ſulphur vitriolatum fixum, ſe apud neminem vidiſſe genuinum auctor ait 304
ſulphuris crudi nullus in medicina debet vſus eſſe, ſed eius florum (de quib. v. in F.)
ſulphuris in agro Cracouienſi, & regno Neapolitano depurati generatio 311
ſulphuris flos in mineris cupreis prope Salisburgum 311

ſulphuris lat v. *L.*

ſym. hy-

Symphytum maius 243
Syronia cura 201
Syronum cura. 302

T

TAbis medicina 243
Tartarei morbi quam curationem requirant 196
Tartarus Sal Armoniacum inter se contraria 294
Tartarus purificatus 238. *eiúsque vsus* *ibid.*
Tartari Anatomia, signatura & cura in crystallo 329
Tartari in homine generatio 328 *genera plusquam quingenta* 329
Tartari albi vitriolati fixi praparatio 197
eius vires 198.199. *dosis* *ibid.*
Tartari spiritus v.S.
Tartari sulphur v.S.
Telum è vulneribus extrahens 250
Teli inunctio miraculosè vulnus curans etiam absentis patientis 360
Tentiginis prana cura 302
Terebenthina spiritus v.S.
Theamedes lapis ferrum repellit. 341
Theriaca de mumia praparatio 338
vires, vsus, dosis 339
Thoracis affectionibus mirè conducens 291
Thoracis angustiis laudanum non conuenit 259
Tinea omnis cura 302.352
Tinctura aqua mellis 245
Tinctura corallorum vera & genuina auctori nondum visa 244
quomodóque id aliy conentur tamen 245

tinctura pulcherr. coloris rosarum pallidarum, violarum florum pœoniæ, papaueris syluestris, extracti alkermes, & olei caryophillorum 303. 304
tinctura rei soluendæ quidam se habere arbitrātur, quum tamen sit ipsius menstrui soluentis 245
tragacanthum in digestione ingratum nanciscitur odorem 263
tremoris cordis remed. 244.317
triphera 258
tristitiæ nimia desperantis medicina 249
triticum haud sine lolio 342 ad m.
trochisc. de Alkekengi 255
tumorum omnium cura 246
remedium singulare 355
turpetum minerale 203.308
cautiones in eius exhibitione 216
tussientium medicina 251
tussientibus si exhibeatur laudanum, cautio 259
tussis tam antiquæ quàm recentis cura 280.315
frigidæ remed. 249
tussium cura per pargantia & mundificantia 195
tyrus cur immiscetur compositioni theriacæ 263

V

VEna nec ante nec post turpeti antimoniive assumptionem incidenda 216
venarum obstructiones vt medicandæ 198

venas

venas ſpaſmo infeſtatas aut contractas refocillans 272
venenatum *ſpecif.* 337
venenati fumi excluduntur odoribus 261
venenatorum morſuum remed. 350
venenum in natura vbi ſummum, ibi plerumque & medicinam latere 342
venena primum membra principalia inuadere ſolent & ſpiritus 291
venenorum hauſtorum ſymptomatibus cathartica 216
venenorum omnium remedia 232.246,339.341. *aliud catharticum* 207. *aliud præſeruatiuum* 332. *aliud tam curatiuum quam præſeruatiuum* 341
Venus ſine Cerere & Baccho friget 336.ad m
Veneris confortatiuum 264. *aliud præſtantiſſ.* 337
Venerem reprimens Sal Saturni 356
Venereus morbus v. M Venerea lues vide L Venerea puſtula vide P
Venereum *ſpecif.* 335.336
Venerea vlcera vetera deſiccans lapis 352
ventriculus vide & ſtomachus
ventriculus vt à prauitatibus liberetur & confortetur per vomitum 199.200.201
ventriculi corroboratiuum 235
diuerſos humores educens 251
exoluti & debilitati medicina 259
frigidi debilis medicina 249. 202
infirmitatum omnis generis remedium 201
languentis corroboratiuum perfectum 301

ventositates impediens 280
ventriculi cum reliquis membris sympathia 265
ventriculo in quo cholera vel apostema aliquod non conuenit oleum vitrioli 303
ventris fluxus vide *F*
verbasci florum aqua destillata flaua 244
verborum quorundam mira vis 344. 345
vermium remed. 317
vertiginis cura 251. 244
remed. & prophylacticum 243. 245
vesica expurgatiuum 232
vesicularum albarum in pedibus cura 353
Vesuuius Campaniæ mons 301
vigiliarum immodicarum medicina 258
vinum & panis sustentationis fulcra & media generationis 336 ad m
vinum inter vegetabilia primas obtinet 263 ad m.
vinum absynthites chalybeatum 332
vini conseruatiuum 316
vini Paracelsi medicati è caryophyllata & acoro vsus in podagræ cura 325
violarum tinctura 303
vipera hieroglyphicè non sine causa salutis symbolum 341 ad m.
viperarum admirabilis natura 342
viperarum alcohol v. A
viperina carnis esus 342
vires reparans 259
virium naturalium confortatiuum 281
virilitatem amissam efficaciter restituens remed. 337
viscerum obstructiones vt tollendæ 198

Digitized by Google

viſus confortatiuum 244
vitam ex nimio cibo & potu abbreuiatam prolongans elixir 252
vitriolum cupri ceruleum 300 301
ferri viride 301
vitriolum Sileſiacum 266
vitrioli albi vomitiui præparatio 200
vitrioli purificatio à ſuo ſulphure 223
vitrioli ſal ſpiritus v.S.
vlcera multa deſperata per curam characteriſticã curata 344
vlcera vetera Venerea deſiccans lapis 352
vlceroſum *ſpecific.* 345.&c.
vlcerum corroſiuorum, quæ à ſale proueniunt, medicamentum præſtans 354
vlcerum gutturis cura 352
vlcerum exteriorum omnium cura 233.251
internorum medela 232.252
vlcerum malignorum, corrodentium, cancroſorum & ſ. Saturninorun cura. 324
vlcerum malignorum catharticum 214 *& fœtidorum* 208
vlcerum mammillarum cura ſingularis 355
vlcerum omnium cura 246.249. 355 *omnium inſanabilium, fœtidorum, &c. inũctio præſentanea* 233
vlcerum vet. ſingulari remed. 350.355
vmbilici punctura remed. 356
vnguenti anodyni contra podagram & nephritidem præparatio 326 *vires & vſus* 327
vnguenti ſympathetici ſeu ſtellati Paracelſi præparatio 358.359 *vſus & vires* 359 *cauſſa eius ef-*

fectuum mirabilium 359
obſeruationes in ea cura 360.361
Vocabulorum conſtellatorum vis miraculoſa 342
Voluntatis Diuinæ deſcenſus 287
Vomentibus difficulter non aſſumendum turpetum antimoniúmve 216
Vomitus nimius in hypercatharſi vt componendus 217
in vomitu vſus laudani 259
Vomitiuum 199.&c.
Vomitiuum hellebori 200
Vomitiuum lene 201
Vrinæ incontinentiæ cura 334.&c.
remoratæ remed. 230.*aliud mirum* 229.273
Vrinalium meatuum ſuperfluitates pellens 272
Vſnea 359
Vtetinum *ſpecif.* 304
Vteri ſuffocationum, præcipitationum & ſtrangulationum cura 272.*v.& ſuffocatio*
Vulnerarium *ſpecif.* 345.&c.
Vulnerati fatum, ſit-ne ſuperuicturus, quomodo in telo explorari poſſit 360.361
Vulnus quod l. ſubiectum putredini 347
Vulneris cuiuſd. mira curatio 344
Vulneris cuiuſcunque dolores mitigans 356
Vulnera ſiccans & mundificans, conſolidans & ſanans 249.350.352. *aliud mirè conglutinans* 272.*etiam interiora* 258
Vulnerum cura per telum inunctum 360
& eo non habito per lignellum ſalignum 362.363
Vulnerum omnium cura 345.346
remed. ſingulare 355

Vulne-

vulnerum recentium curam promouens 201
vulnerum ſanandi rationem qua habeant, qua accidentia tollant & impediant, qua putredinem, quaque à mucore, ſcabie, contractura etſ. praſeruent 347
vulnerum ſanguinem ſiſtens 337

Z

Zenexton Paracelſi deſcriptum 318 *inſtrumenti forma* 310 *maſſa pro efformandis amuletis ſeu pentaculis conſtellatis* 320 *vſus* 321
Zenexton aliud pro ditioribus magnatibus deſcriptum 321.322. *ad eámque rem icon* 323. *eius vires* 322
Zibetta ſuo odore ſtercora expellit 263. *in digeſtione ingratum naſcitur odorem* 263

FINIS.

Digitized by Google

OSVALDI

CROLLII

TRACTATVS,

&

DE SIGNATVRIS INTERNIS RERVM,

SEV,

DE VERA ET VIVA ANATOMIA
majoris & minoris
mundi.

Digitized by Google

EPISTOLA NVNCVPATORIA

A D

ILLVSTRISSIMVM PRINCIPEM AC DOMINVM, DominumPETRVM WOK VRSINVM, Dominum à Roſemberg, Inclytæ & Antiquiſsimæ Domus Roſembergicæ Seniorem & vltimum, primariúmque Boëmorum Dynaſten, Bonorum ſtudiorum omnium Mæcenatem Excellentiſsimum.

COGITANTI mihi, ILLVSTRISSIME PRINCEPS, Domine Clementiſsime, qui munificâ & ALEXANDRINA liberalitate me Tua Celſitud. perpetuò debenda gratia reum effeciſti, quâ Ingenij induſtriâ, quóve Venerationis pignore Celſitud. Tua, inxta deuotiſsimi animi mei obſeruantiam, aliquem ſaltem gratitudinis conatum in præſtita ſua erga me beneficentia Teſtimonium declararem: Animus

erat munere aliquo pulchro & magno Celsit. Tuam (pulcherrimis maximisque dignissimam) adornare: Ast Aurea Argenteáve gemmis & margaritis radiantia (qua DEI beneplacito abundè C.T. possidet) mihi & meæ conditionis hominibus à fortuna denegata sunt. Munus igitur offero aliud, Botanologicum, Hortum videlicet pulcherrimis Simplicibus instructum, conscriptum & exornatum, miram ex Innata Signaturâ cum corporis nostri membris Harmonicam Correspondentiam iucundissimo spectaculo exhibentem & repræsentantem. Cùm enim inter omnia BONA, à DEO OPTIMO MAXIMO egentibus mortalibus erogata, ipsius Orphei, Platonis, & omnium Antiquorum testimonio vix vllum sit Medicina præclarius, Ars omnium, quas Humana eruit solertia, saluberrima, Antiquitate, Nobilitate, & Diuinitate cæteras antecellens : quo nomine etiam Veteres non sine causa in conuiuiis suis solennibus decantare solebant:

O Sanitas, tu maximum Hominibus Bonum,

Item:

Οὐδὲν ὄφελος ὄσον, ὅτι χρημάτων, ὅτε σῦ ἄλλων ἡδέ'ρὲς, ἄτερ τῆς ὑγιείης.

Propter hanc artis Medicæ dignitatem ac vtilitatem, quam Humano generi præstat, illi de Rebus mortalium benè merentur, qui in hac augenda & illustranda omnes ingenij sui neruos intendunt, nec sumptib. quoad fieri potest, nec laborib. parcẽdo: siquidẽ nil præstãtius, nihilq; Homini laudabilius

esse

esse possit, quàm de hominum genere quoquomodo benè mereri, eámque cognitionem, quam a Natura habemus, nostra quoque opera arctius astringere: Id ego diligenter perpendens omni conatu ab ineunte ætate illuc respexi, vt pro mea, ad omnes liberales artes & præclara studia, ita quoque ad vtilissimam Stirpium cognitionem, aliarumque rerum Naturalium peculiari quadam inclinatione ac propensione ipse quoque in communem vitæ vsum, studiis & laboribus iuuandæ Reipublic. propagandæque Veritatis ergò aliquid adferrem, de eaque benè meritus existimarer. Tanta siquidem mihi semper fuit iuuandæ in vniuersum Reipub. Medicæ promptitudo, vt pro mea Tenuitate nec sumptibus, nec vigiliis, nec laboribus peperterim vnquam.

Herbaria hæc Medicina, de qua hic tracto Illustrissime Princeps, à CHIRONE inuenta, semper in magno pretio fuit habita, & magnatum studio & industria exculta: Imò Cæsarum Romanorum & Regum Priscorum, in Plantarum inquisitione, in Re inquam Herbaria colenda atque illustranda, mirum fuit studium: quorundam ex illorum numero fama adhuc viret, & virebit, quandiu herbæ ab illis denominatæ virescent. Neque ob id solum huic studio tantum laudis, admirationis & gloriæ debetur, quod eius cognitio iucunda & delectabilis sit, sed etiam quia vtilis admodum, & vitæ Humanæ omninò necessaria existit. Si igitur à publicis negotiis Celsit. T. quandoque licebit respirare, huic studio & contemplationi incumbat, in illo se per Sapientiæ Creatoris admi-

*cente ætate vires animi & corporis labefactari ac diminui ſoleant, apud Eandem indies miraculi inſtar reiuueneſcere Ingenij acumen, & augeri deprehendatur: Quemadmodum autem Antiquiſſimus ille Inclytæ Domus Roſenbergicæ Ramus, à primo originis ſuæ Trunco Vetutiſſima videlicet ac Laudatiſſima Anhaltinorum & Aſcanior*ũ *Proſapia exortus & prognatus, ſuis Heroicis Virtutibus & factis in comitatu Imperatorum & Reg*ũ *emergere & florere per tot ſæcula perſeuerauit: Ita etiam à Deo Omnipotente ſummis precibus contendo, cùm in Celſ. Tua nunc poſtremus dicti Rami ſurculus (ſiquidem in hoc ſublunari globo, vbi omnia mutabilitati obnoxia, nulla conſtans perennitas) fato deſinere & finire incipiat ineuitabili, vt nihilominus illa Abauita & Heroica implantata virtus in Celſ. Tuæ Filiis, ſeris Nepotibus & Abneptibus, DEI benedictione, noua ſemper ſobolis germinatione in Trunco duraturis (Inclytæ videlicet eiuſdẽ ſtirpis Proſapiæ ANHALTINAE Procerib*us *virtuoſiſſimis) cum perenni & nullo vnquam æuo intermoritura Nominis ac vnius & congeneris FAMILIAE gloria, & honore vireat, floreat, & frondeſcat.*

Roſenbergica Vrſinorũ familia genus ſuum refert ad Principes Vrſinos Romanos, qui ipſi à Dominis Aſcaniæ & Ballenſted ad Harcynium (qui Beer & Beringer cognominabãt) originẽ ducunt.

Vale Optime Princeps & Neſtoreos annos ad DEI gloriam Reipub. Chriſtianæ & Patriæ commodum, ſub indeſinenti Diuinæ protectionis patrocinio viue felicisſimè. Pragæ è Muſæo, Anno 1608. 10. *Septembr.*

Celſ. T. Illuſtriſſimæ

addictiſſimus

OSVALDVS CROLLIVS.

PETRVS

PETRVS WOK VRSINVS DOMINVS DE

Roſenberg. Senior & vltimus Dominus Domus Roſenbergicæ, &c.

TERNAS Epiſtolas tuas, amice perdilecte Crolli, eruditas ſanè & jucundas, vnà cum egregio ac Principe digno Pharmacopolio Chymico à te oblãto recepimus: dici vix poteſt, quanta voluptate nos eo affeceris, nimirum è quo maximum non modo officii, verùm etiam voluntatis erga nos fructum perceperimus. Pro promptitudine idcircò ac diligentia incredibili, tibi gratiam habemus, gratóſque nos & memores perſentiſces. Fatemur enim nos in omnes eos, te in primis

propenſiſſimos, qui vera Pietate, puriori Religionis ſtudio, certáque artium ſuarum ſcientia ornati ſunt. Porrò quomodo rationis ſtatera moderanda, æquilibriúmque explorandum ſit, perpaucos modo videas, qui nouerint, quíque minimam hac in re temperaturam aſſequantur, & ad ſcopum colliment. Doctiſſime Crolli, Dn. agnatus filiúſque noſter Chriſtianus Princeps Anhaltinus, & nos meritò gaudemus, quod noſtram erga te beneuolam affectionem potius, quàm reliquorum ſplendorem pluris facis, admiraris, & commune quaſi perfugium exiſtimas, noſtráque boni conſulis. Deſiderio videndi tui ſemper tenemur, fatemúrque literis, præſentia, ſermonibus, ſuauitate denique morum tuorum nos

valdè

valdè delectari, tædiúmque senectutis quasi leniri ac succollari. Verus etenim amor in cognitione & conformitate veri amoris consistit & acquiescit. Cùm ergo virtus, sanguis, internáque cognitio, qua infimi summis & summi infimis æquãtur, recta coincidunt, quo quid præclarius arctiûsve reperias? Horto tuo Botanologico non opus est suspensa hedera, matura quæsumus editionem, & effice, vt quàm accuratissimè, elegantissimè & emendatissimè typis prodeat, nobísque Exemplaria sufficientia in Bibliotheca nostra seponenda & asseruanda trãsmittas. Opus hoc adeò præclarum ac perpolitum est, vt nos beatos judicemus, quod nostra in te benigna inclinatio, cum tua summa ac singulari dexteritate (qualem in pro-

feſſionis tuæ hominibus vix alibi æ-
que ac in reapſe inuenimus) in o-
mnibus ferè congruat. Perge ſaltem
Spartam quam ſuſcepiſti præclaráſ-
que animi dotes exornare, nec re-
bus mortalium diutius deſis. Con-
ſiliarium noſtrum intimum Theo-
baldum Hock à Zvvaybruck breui
ad te amandabimus; is reliqua effe-
ctum dabit, de toto enim negotio
haud difficulter conueniet js. Quæ
nos præſtare poſſumus, non ſermo-
ne aut beneuolentia, ſed Re atque
beneficio repræſentare malumus,
modo obſeruãtia erga nos tua non
tepeſcat, remoríſque omnibus ab-
ruptis ad nos acceleres, quò conſpe-
ctu tuo, prudentia, doctrináque ex-
imia nos oblectare, & alter ab alte-
ro (nulla ſiquidem ætas ad diſcen-
dum ſera) diſcere, juniórque ſenio-
rem,

rem, ſenéxq; juuenem moderamine ſuo dirigere ac manuducere poſſit. Hoc ſeriò exoptamus, téque amore, judicio & bonâ noſtrâ Gratiâ, proſequimur : de quo noſtro animo ipſe Hock noſter præſenti ſuo ſermone, ſed noſtris verbis plura & fuſius tecum communicaturus eſt. Vale. Datæ Witingauiæ Bohemorum, vlt. Auguſti, Anno 1608.

Manu propriâ.

NICOLAI MAII S. CÆS. MAIESTAIS CONSILIARII IN Appellationibus Epigrammata in Oſualdi Crollij opuſcula Chymica.

ESt aliquid rerum vires & myſtica ſcire,
Eſt aliquid medicâ conſuluiſſe manu.
Tu maius CROLLI præſtas, dum Chymica præbes
Pharmaca quæ Ratio certa ſat eſſe docet.
Et quæ longa tibi dedit Experientia rerum
Cognita communi das manifeſta Bono.
Perge decus Veræ medicinæ perge mereri
Velle, tibi è cælo præmia digna vides.

Aliud Ejuſdem.

Artis opus magnæ eſt, ſi quis penetralia rerum
Norit & hinc medicas applicuiſſe manus.
Sed maioris opus medicamina poſſe docere
Quæ Ratio atque Fides ipſa oculata probent.
Hæc cum præſtiteris CROLLI, *tua gloria iuſta eſt:*
Inuideant alij, non imitentur idem.

DE SI-

DE SIGNATVRIS,

SEV,

VERA ET VIVA ANATOMIA MAIORIS ET MINORIS Mundi.

OSVALDI CROLLII MEDICI ET PHILOSOPHI HERMETICI ad Lectorem Præfatio.

VTINAM noſtri temporis Botanici, qui Formæ internæ ignari, materiam, ſubſtantiam, & corpus Herbarum ſaltem norunt, tàm diligentem in dignoſcendis Plantarum Signaturis adhiberent curam, quàm accuratam in earundem variis & ſæpè friuolis denominationum concertationibus, longè vberior, & fructuoſior indè in Rempublicam Medicam redundaret vtilitas. Cùm autem plerique (quod ferè in omnibus artibus fieri conſueuit) relicto dulci & emedullato Scientiarum nucleo, inſtar plebeiorum oculis internis deſtitutorum, externámque ſaltem Rerum faciem conſiderantium, circa exteriorem demum occupentur amarum corticem, fit inde vt multi Herbarum reperiantur Nomenclatores, Diuerſoria ſaltem,

Locus in quo Deus stetisse dicitur, & è signo DEVS ipse seu Essentia eius cognoscitur: nam omnes Creatura suis proprietatibus Deum q. præsentem demonstrant.

Habitationes & Externa Plantarũ Vestimenta(in quibus vires tanquam in domiciliis hospitantur)magnificè describentes:Incolam autem, DEI Inuisibilis in Creaturis Vestigium, Vmbram, Imaginẽ Creatoris Creaturis impressam, seu Internam vim illam & arcanam operandi virtutem quasi Naturæ dotem Plantæ ceu Animæ à summo DEO inditam ac infusam, primò per Signaturam, mutuámque membrorũ corporis & Plantarum Analogicam sympathiam & conspirationem à sagaci medico iuuestigandam: deinde Vulcani seu Anatomici Cultelli operâ industriosâ eruendam, somnolenter & noxis prætereant silentio. Quas verò ex aliorum monumentis(nullo planè facto periculo) sine signato Fundamento & separatione Veri à Falso, descriptas vires Heteroclitas complurimas, Herbis singulis appingunt, ipsa sola Rerum & vnica magistra Experientia comprobat, ne decimam partem auidæ medicorum, ægrotorúmq; exspectationi satis facere. Magna Rationum deductione non egemus, si Experientia Veritatis mater Fidem meretur. Perspicacioribus ergò oculis, altiori ingenio, subtilioribus inquisitoribus opus est, si plenariam & intimam plantarum cognitionem(qualem studiosis Rerũ Naturalium amatoribus & admiratorib. Natura explorandam & subtiliter excutiendam reliquit) deprehendere velimus, quàm aliquot centũ primo intuitu sine Scientia Virtutis Internæ vulgari modo Nominib. discernere posse(Herbarũ enim nomina nõ hãbent virtutes, ideò corpora

Diuersæ & multiplices formæ sunt signa vnumquódque mysterium indagandi.

exami-

examinanda ſunt, vt ſciamus quid purget, quid odorem det, quid febres, quid vulnera ſanet) aut injuſtâ & fallaci quatuor qualitatum cẽſurâ, Caliditate videlicet, Frigiditate, Humiditate, Siccitate, illarum vires velle explorare, cùm tamen illæ ſint ſaltem vmbræ rerum, ſicuti colores nec radices habent, nec poteſtates. Hoc illi non inficias ibunt, qui virtutem ex radice Centri non ex ſuperficie cognoſcentes, relictâ Nominum inanium ſubtilitate à Rebus ipſis Veritatem, intima & profunda ſpeculatione, exquiſitius rimãtur, manifeſta in occultis Naturæ veſtigia diuinitus impreſſa intuentur, ac Herbarũ abditas dotes ex ſuæ extimæ faciei inſpectione venantur, & ſapiunt, quanta ſit inter corticem & nucleum, inter domum & inquilinum differentia, niſi ſtolidè velint ligna & lapides, ſtatuarum nomine inſignire, ſeu relictis colonis, meſſes cum tuguriis inſtituere. In omnibus rebus externis domus eſt ſaltem domicilium internarum habitantium virtutum à Deo inſtar animæ corpori humano infuſarum. Rectiùs ille Philoſophus ingenia hominum & ſenſus non è Nomine ſed è Sermone (animi ſeu interioris Hominis charactere & indicio vero) petebat, dum puerũ aſtantẽ tacitum ſic compellat: Loquere, vt te videam ó adoleſcens, ſiquidem voce interprete mentis arcani motus aperiuntur: Ita Herbæ magicè per Signaturam penitus introſpiciẽtem alloquuntur Medicum, ſuáque Interiora in occulto Naturæ ſilentio abdita, ipſi per ſimilitudinem manifeſtant: Eſt enim (vt Clariſſimi viri

Simplicium qualitates nõ conſideranda, ſed eorum Arcana.

Baptiſtæ Portæ verbis vtar) per ſimilitudinem demonſtrandi modus, quo ſæpiſſimè ſummus Rerũ Opifex diuinas & occultas Res ſolet patefacere, vt ſupremam Idæarum ſimilitudiné referrent: nec præſtantiori aut concinniori poterat modo: nam ſi plantam loqui fingamus, & ſecreta ſuæ Naturæ commoda, quibus præſtat, promere velle quocũque ſermone, quibúſve modis locutura, non ab omnibus perciperetur, quam & ſermones & ſcribendi characteres ſingulis gentibus proprij ſint & peculiares: vnde aut vni nationi aut infinitis loqui linguis oportuiſſet: ſic a gnita Naturæ ſolertia ſuis rerum ſimilitudinibus & breuiter & perſpicuè ſatis ſimul omnibus ſit. Omnes herbæ, flores, arbores, aliáque è Terra proueniẽtia ſunt libri & ſigna magica ab immenſa DEI miſericordia cõmunicata, nõ quod illa ſigna ſint noſtra medicina, ſed quod per illorũ cognitionem ad veram medicinam, ideſt, ſignorum venire poſſimus. Qui ergò cupit eſſe medicus expertus, & habet cognitionem eorum quæ ad ſe ſpectant, per artem illam, quam Natura externè per ſigna proponit, cognoſcat quid internè illa ſignificet: Omne enim quod Intrinſecum eſt, fert illius occulti extẽrnam Figuram tàm in ſenſibilib. quàm in inſenſibilibus Creaturis. Tacẽtibus nobis loquitur veluti notis quibuſdam Natura, ac ingenium cuiuſque & mores reuelat, quemadmodum ſcite ad Adamentia Polemonis metaphraſte dictũ eſt: σιγώντων ἡμῶν λαλεῖ δὲ αὐτοῖς τοῖς σημείοις ἡ φύσις τὰς τρόπους ἑκάστου συγκαλύπτουσα:

Et vt noſtri Intimi mores, ex corporis Extimis notis inueſtigari poſſunt: ſic ex Plantarum Exterioribus ſignis, Interiorum virium Homo poteſt admoneri: Planta enim velut occultis verbis ægris mortalibus vires referat, & abſtruſarum rerum Theſauros, vt diſcat omnium miſerrimus Homo, quomodo ſuis morbis opem ferre poſſit. Quemadmodum externa inducunt in cognitionem Interni Hominis & ſuorum morborum: ſic etiam medicinæ Homini neceſſariæ & conducentes deprehenduntur ex ſimili Anatomia: ſunt enim ejuſdem Aſtronomiæ & Philoſophiæ. Cognitionem autem Virtutis Arcanæ dat Magia, quæ in Lumine Naturæ doctrix eſt, & totius Philoſophiæ Naturalis perfectiſſima & conſummata Scientia: Et ſanè nil magis Pietatem auget, nil vnquam ad Cultum DEI ejúſque amorem nos ardentius promouet, quàm Vera ejus Cognitio, quam indeſinens immenſorum DEI operum & mirabilium Contemplatio, quàm Naturalis illa Magia (ſemper Internum nobis nucleum ſeu ſignatum per Externum corticem ſeu ſignum declarans & innuens) Cœli proles ac filia, artium & arcanorum Inuentrix, qua compellimur canere, Pleni ſunt cœli, Plena eſt omnis Terra Majeſtatis Gloriæ Tuæ Creator Omnipotens. Sed cùm videamus ita à Natura inter homines comparatum eſſe, vt peregrina quidem & aduentitia admirentur ingenia, ſua domeſticáque ob familiarem vſum deſpiciant:

Chiromantia ex arte Cabaliſtica dicta eſt Inuentrix Medicinæ.

Medicus inſtar Virginis debet videre ea quæ ſunt ante pedes, nõ vltramarina ambitiosè inquirere: Sufficit ſua Regionis productã.

fic etiam his peregrinarum Plantarum admiratoribus plerumque contingit, vt Nouitatis ſtudio ſua domeſtica, quæ noſter gignit orbis, habeant deſpicatui, pſis tamen exoticis longè meliora, recentiora, ſelectiora, & ſalubriora, quia ſub noſtri cœli influentia nata ſunt, noſtræ cujuſque naturæ conueniunt magis, domi noſtræ debito tempore collecta, minori difficultate & ſumptu haberi poſſunt, & noſtris vſibus exigente neceſſitate à Patre miſericordiarum deſtinata: Quæ igitur neceſſitas eſt iis vti peregrinis, ſi eadem ſimiliſq; conſilij & efficaciæ noſtra Terra producit? Sic vſus medicus edocuit Terram medicatam, quam DEVS nobis in multis Germaniæ locis dedit, efficacia, bonitate & virtute non cedere Turcicæ. De Strigenſi Sileſiaca loquor, quam Iohannes Montanus reconditæ experientiæ ſenex primus omnium detexit, poſt ipſum in plurimis Germaniæ locis Iohannes Bertholdus Oſchatienſis Sileſius, curioſus ac ſedulus ſubterraneorũ ſcrutator, in agro Solmenſi & nonnullis Haſſiæ locis. Non longè à lacu Acromio in ditione Illuſtris Maximiliani Mareſchalci Bappenheimij propè Arcem quæ à longo lapide Nomen habet in quadam diſſecta rupe, maxima copia olim effoſſa fuit, à Natura inuolucro ſeu matrici inſtar nuclei ſummè purificati incluſa, teſtantibus adhuc ibidem veſtigiis, qua in praxi medica cum fructu vſus ſum. Auguſtiſſimus noſter Imperator RVDOLPHVS Secundus Brunduſij in ſuo horto curauit effodi præter bolum duas *Solis* & *Lunæ* vt Paracelſus

notat

vocat axungias, quarum partem à Sua Majestate dono acceptum in vsu medico, comprobata illarum bonitate, Veræ Lemniæ congeneriem, ac efficaciſſimam, nec Terræ Turcicæ cedentem animaduerti. Ita Deus nobis largitus eſt variis in locis, cum Vnicornu verum propter raritatem in magno pretio ſit, alterum ἀντιβαλλόμενον, quod Minerale vocant, & interdum eſtagnis effoditur, aut è montibus, ſicuti aliquando in Morauia Tribus milliaribus Brunna (vbi tunc temporis cum clariſſimo viro D. Iohanne Bergero Pannonio medicinam faciebam) non lõgè è Territorio Abbatis Obrouicenſi, ſub altiſſima rupe duorum inuſitatæ magnitudinis animaliũ incognitorum oſſa, vna cum duobus junioribus effoſſa ſunt, quæ abſque dubio tempore Diluuii aquarum impetu perierunt, in illa ſolitudine, quorum oſſium & mirabilium dentium nonnullas reliquias, aliquot mẽſes poſt eximprouiſo illuc locorum veniens, & admonitus ejus rei, effodi curaui, & in vſu medico eandem ferè in ipſis deprehendi efficaciam, quæ monocerotis Cornu attribui poteſt. In eodem tractu nõ longè eſt ſtupendum antrum, excauato mõti in Italia in Villa Coſtozza, intra Patauium & Vicentiam, haud diſſimile, in quo mira & varia reperiuntur Naturæ ludentis opificia, dum ſtillantes guttæ è ſuperiori fornice in illo cauo & multis labyrinthis intricato monte confeſtim in lapidem (mediante Salis ſpiritu) ſponte cõcreſcunt, & ſuo caſu alto, varias lapideas ſtatuas & formas effingunt. Porrò lapis ille in pollinem redactus

Multorum poteſtatem ignoramus ex ſola negligentia experimentandi.

drachmæ pondere, ſudorem efficaciter ciere ſolet, & fractis tuſiſque oſſibus ab extra Emplaſtris conuenientibus mixtus, maximo applicationamento: Si reſoluatur aceti deſtillati beneficio in ſalem, in Calculo & Podagricis illis nodoſi affectibus propter ſignaturam operatur efficaciter: His enim duobus morbis cum Contractura propter cramentoſa vina in Morauia valdè familiaribus. Natura etiam idoneis connatis & domeſticis proſpexit Remediis. Vbi malum aliquod vel morbus, ibi proximè à Natura Remedium exhibetur opportunum, ne longius à nobis ſit mendicandum. Ideò Ruellius non immeritò dicit: Nullam medicinæ partem interiorem eſſe quàm illam, quæ ab alio orbe quàm à noſtro petitur: Et Paracelſus diligentiſſimus Luminis Naturæ ſcrutator, exoticam multorum medicorum curioſitatem Plantas (neglectis internis viribus à Signatura petendis) ſaltem de Nomine noſſe cupientem, meritò ridens affirmat, ruſticum quemlibet Verum Pharmacopolium ante ſuas ædes habere. Qui ſimpliciſſimis herbis & radicibus curãt, omnium feliciſſimè curant, teſte Carrichtero: Eſſentia enim medica ſeu Aurum magicum æque benè continetur in illis, vt pretioſioribus aliis. Sicuti autem Terra cuique Regioni victum & amictum exhibet, ſi non ad ſuperfluam voluptatem, tamen ad neceſſitatem ſufficientem: ſic etiam Rerum ipſa mater, eadémque parens Natura, quæ omnibus prouidit abundanter, medicamentorum ſufficientiam diſtribuit neceſſa-

Terra eſt Dei Pharmacopolion, & nil non herbarũ vi effici poſſet, ſi plurimarum vires non ignorentur.

Quando cum ſimplicibus medicinis poſſumus rem agere, cum compoſitis non operandum eſt.

neceſſariam: Vnaquæque Patria ſui Elemẽti in ſe continet matrices, ſibique ipſi, quod eſt neceſſarium exhibet: Suis quibúque Terris, & regionibus, ſuæ genti, ſuo climati, ſuo cœlo, ſuo ſæculo. Natura herbas producit atque tẽperat: In quibus, vt & in ſtirpibus, cũ maſculũ & fœmellum genus reperiatur (quemadmodũ in rebus Creatis Prouidẽtia Diuina diſtinxit Anatomiam in Marem & Fœminam non fruſtrà) in applicationis vſu non temerè ſexus confundendus eſt: vt enim vir & mulier Natura ſunt diſtincta, ita etiam eorum Remedia, vt nunc taceam ſimplicia ſeu medicamina Hermaphroditica: Imò quædam iuuentuti, quædam ſenio proſunt, vt in Helleboris videre eſt: Ita etiam Paracelſus iubet medicos eſſe memores diſtinctionis Herbarum, ætatis, medicinam, morborum & Lunæ. Verè igitur Agrippa dicit, ſtultum eſſe ex India petere, quod domi habemus, exiſtimãtes propriam neque terram neque mare ſufficere, patriiſq; rebus peregrina, frugalibus ſumtuoſa, facilè acquiſibilibus difficilia, & ab ipſis vſque Terræ finibus importata præferentes. Et vt videmus Turcarum, Indorũ, Æthiopum, & Chriſtianorum mores & Naturã diuerſam: ita etiam Creſcentia ſecundùm quatuor mundi Plagas & diuerſa climata prouenientia ſine dubio differũt, ac ſæpius, quę apud alios ſunt, alimẽta, apud nos medicamenta ſunt, ſicuti grauiſſimi etiã teſtantur Viri, cujus Rei quantumuis infinitis Teſtimoniis fidem facere poſſimus, hac vice vnum duntaxat ſubjiciam illorum Exempliũ de Radice

Secundũ Climatum Regionúmque diuerſitatẽ Homines, mores, planatarum vires variatur.

NICOLAI MAII S. CÆS. MAIESTAIS CONSILIARII IN Appellationibus Epigrammata in Oſualdi Crollij opuſcula Chymica.

EST aliquid rerum vires & myſtica ſcire,
Eſt aliquid medicâ conſuluiſſe manu.
Tu maius CROLLI præſtas, dum Chymica præbes
Pharmaca quæ Ratio certa ſat eſſe docet.
Et quæ longa tibi dedit Experientia rerum
Cognita communi das manifeſta Bono.
Perge decus Veræ medicinæ perge mereri
Velle, tibi è cælo præmia digna vides.

Aliud Ejuſdem.

Artis opus magnæ eſt, ſi quis penetralia rerum
Norit & hinc medicas applicuiſſe manus.
Sed maioris opus medicamina poſſe docere
Quæ Ratio atque Fides ipſa oculata probent.
Hæc cum præſtiteris CROLLI, *tua gloria iuſta eſt:*
Inuideant alij, non imitentur idem.

DE SI-

DE SIGNATVRIS,

SEV,

VERA ET VIVA ANATOMIA

MAIORIS ET MINORIS

Mundi.

OSVALDI CROLLII MEDICI ET PHILOSOPHI HERMETICI

ad Lectorem Præfatio.

VTINAM noſtri temporis Botanici, qui Formæ internæ ignari, materiam, ſubſtantiam, & corpus Herbarum ſaltem norunt, tàm diligentem in dignoſcendis Plantarum Signaturis adhiberent curam, quàm accuratam in earundem variis & ſæpè friuolis denominationum concertationibus, longè vberior, & fructuoſior indè in Rempublicam Medicam redundaret vtilitas. Cùm autem plerique (quod ferè in omnibus artibus fieri conſueuit) relicto dulci & emedullato Scientiarum nucleo, inſtar plebeiorum oculis internis deſtitutorum, externámque ſaltem Rerum faciem conſiderantium, circa exteriorem demum occupentur amarum corticem, fit inde vt multi Herbarum reperiantur Nomenclatores, Diuerſoria ſaltem,

Locus in quo Deus ſtare dicitur, & è ſigno DEVS ipſe ſeu Eſſentia eius cognoſcitur: nam omnes Creaturæ ſuis proprietatibus Deum q. præſentem demonſtrant.

Habitationes & Externa Plantarũ Veſtimenta(in quibus vires tanquam in domiciliis hoſpitantur)magnificè deſcribentes:Incolam autem, DEI Inuiſibilis in Creaturis Veſtigium, Vmbram,Imaginẽ Creatoris Creaturis impreſſam, ſeu Internam vim illam & arcanam operandi virtutem quaſi Naturæ dotem Plantæ ceu Animæ à ſummo DEO inditam ac infuſam, primò per Signaturam, mutuámque membrorũ corporis & Plantarum Analogicam ſympathiam & conſpirationem à ſagaci medico iuueſtigandam:deinde Vulcani ſeu Anatomici Cultelli operâ induſtriosâ eruendam,ſomnolenter & noxis prætereant ſilentio. Quas verò ex aliorum monumentis(nullo planè facto periculo) ſine ſignato Fundamento & ſeparatione Veri à Falſo, deſcriptas vires Heteroclitas complurimas, Herbis ſingulis appingunt, ipſa ſola Rerum & vnica magiſtra Experientia comprobat,ne decimam partem auidæ medicorum, ægrotorúmq; exſpectationi ſatis facere.Magna Rationum deductione non egemus,ſi Experientia Veritatis mater Fidem meretur.Perſpicacioribus ergò oculis,altiori ingenio, ſubtilioribus inquiſitoribus opus eſt,ſi plenariam & intimam plantarum cognitionem(qualem ſtudioſis Rerũ Naturalium amatoribus & admiratorib.Natura explorandam & ſubtiliter excutiendam reliquit)deprehendere velimus, quàm aliquot centũ primo intuitu ſine Scientia Virtutis Internæ vulgari modo Nominib. diſcernere poſſe(Herbarũ enim nomina nõ hábent virtutes, ideò corpora

Diuerſæ & multiplices formæ ſunt ſigna vnumquódque myſterium indagandi.

exami-

examinanda ſunt, vt ſciamus quid purget, quid odorem det, quid febres, quid vulnera ſanet) aut injuſtâ & fallaci quatuor qualitatum cẽſurâ, Caliditate videlicet, Frigiditate, Humiditate, Siccitate, illarum vires velle explorare, cùm tamen illæ ſint ſaltem vmbræ rerum, ſicuti colores nec radices habent, nec poteſtates. Hoc illi non inficias ibunt, qui virtutem ex radice Centri non ex ſuperficie cognoſcentes, relictâ Nominum inanium ſubtilitate à Rebus ipſis Veritatem, intima & profunda ſpeculatione, exquiſitius rimãtur, manifeſta in occultis Naturæ veſtigia diuinitus impreſſa intuentur, ac Herbarũ abditas dotes ex ſuæ extimæ faciei inſpectione venantur, & ſapiunt, quanta ſit inter corticem & nucleum, inter domum & inquilinum differentia, niſi ſtolidè velint ligna & lapides, ſtatuarum nomine inſignire, ſeu relictis colonis, meſſes cum tuguriis inſtituere. In omnibus rebus externis domus eſt ſaltem domicilium internarum habitantium virtutum à Deo inſtar animæ corpori humano infuſarum. Rectiùs ille Philoſophus ingenia hominum & ſenſus non è Nomine ſed è Sermone (animi ſeu interioris Hominis charactere & indicio vero) petebat, dum puerũ aſtantẽ tacitum ſic compellat: Loquere, vt te videam ó adoleſcens, ſiquidem voce interprete mentis arcani motus aperiuntur: Ita Herbæ magicè per Signaturam penitus introſpiciẽtem alloquuntur Medicum, ſuáque Interiora in occulto Naturæ ſilentio abdita, ipſi per ſimilitudinem manifeſtant: Eſt enim (vt Clariſſimi viri

Simplicium qualitates nõ conſideranda, ſed eorum Arcana.

Baptistæ Portæ verbis vtar) per similitudinem demonstrandi modus, quo sæpissimè summus Rerũ Opifex diuinas & occultas Res solet patefacere, vt supremam Idæarum similitudinẽ referrent: nec præstantiori aut concinniori poterat modo: nam si plantam loqui fingamus, & secreta suæ Naturæ commoda, quibus præstat, promere velle quocũque sermone, quibúsve modis locutura, non ab omnibus perciperetur, quam & sermones & scribendi characteres singulis gentibus proprij sint & peculiares: vnde aut vni nationi aut infinitis loqui linguis oportuisset: sic arguta Naturæ solertia suis rerum similitudinibus & breuiter & perspicuè satis simul omnibus sit. Omnes herbæ, flores, arbores, aliáque è Terra proueniẽtia sunt libri & signa magica ab immensa DEI misericordia cõmunicata, nõ quod illa signa sint nostra medicina, sed quod per illorũ cognitionem ad veram medicinam, ideſt, signorum venire possimus. Qui ergò cupit esse medicus expertus, & habet cognitionem eorum quæ ad se spectant, per artem illam, quam Natura externè per signa proponit, cognoscat quid internè illa significet. Omne enim quod Intrinsecum est, fert illius occulti extẽrnam Figuram tàm in sensibilib. quàm in insensibilibus Creaturis. Tacẽtibus nobis loquitur veluti notis quibusdam Natura, ac ingenium cuiusque & mores reuelat, quemadmodum scite ad Adamentia Polemonis metaphraste dictũ est: σιγώντων ἡμῶν ὅλον ἀπόκειται λαλεῖ δὲ οὗτον τοῖς σημείοις ἡ φύσις τὰς τρόπους ἑκάστου ἀνακαλύπτουσα:

Et vt noſtri Intimi mores, ex corporis Extimis notis inueſtigari poſſunt: ſic ex Plantarum Exterioribus ſignis, Interiorum vitium Homo poteſt admoneri: Planta enim velut occultis verbis ægris mortalibus vires referat, & abſtruſarum rerum Theſauros, vt diſcat omnium miſerrimus Homo, quomodo ſuis morbis opem ferre poſſit. Quemadmodum externa inducunt in cognitionem Interni Hominis & ſuorum morborum: ſic etiam medicinæ Homini neceſſariæ & conducentes deprehendantur ex ſimili Anatomia: ſunt enim ejuſdem Aſtronomiæ & Philoſophiæ. Cognitionem autem Virtutis Arcanæ dat Magia, quæ in Lumine Naturæ doctrix eſt, & totius Philoſophiæ Naturalis perfectiſſima & conſummata Scientia: Et ſanè nil magis Pietatem auget, nil vnquam ad Cultum DEI ejúſque amorem nos ardentius promouet, quàm Vera ejus Cognitio, quam indeſinens immenſorum DEI operum & mirabilium Contemplatio, quàm Naturalis illa Magia (ſemper Internum nobis nucleum ſeu ſignatum per Externum corticem ſeu ſignum declarans & innuens) Cœli proles ac filia, artium & arcanorum Inuentrix, qua compellimur canere, Pleni ſunt cœli, Plena eſt omnis Terra Majeſtatis Gloriæ Tuæ Creator Omnipotens. Sed cùm videamus ita à Natura inter homines comparatum eſſe, vt peregrina quidem & aduentitia admirentur ingenia, ſua domeſticáque ob familiarem vſum deſpiciant:

Chiromantia ex arte Cabaliſtica dicta eſt Inuentrix Medicinæ.

Medicus inſtar Virginis debet videre ea qua ſunt ante pedes, nõ vltramarina ambitiosè inquirere: Sufficit ſua Regionis productũ.

sic etiam his peregrinarum Plantarum admiratoribus plerumque contingit, vt Nouitatis studio sua domestica, quæ noster gignit orbis, habeant despicatui, pris tamen exoticis longè meliora, recentiora, selectiora, & salubriora, quia sub nostri cœli influentia nata sunt, nostræ cujusque naturæ conueniunt magis, domi nostræ debito tempore collecta, minori difficultate & sumptu haberi possunt,& nostris vsibus exigente necessitate à Patre misericordiarum destinata: Quæ igitur necessitas est iis vti peregrinis, si eadem similisq; consilij & efficaciæ nostra Terra producit? Sic vsus medicus edocuit Terram medicatam, quam DEVS nobis in multis Germaniæ locis dedit, efficacia, bonitate & virtute non cedere Turcicæ. De Strigensi Silesiaca loquor,quam Iohannes Montanus reconditæ experientiæ senex primus omnium detexit, post ipsum in plurimis Germaniæ locis Iohannes Bertholdus Oschatiensis Silesius,curiosus ac sedulus subterraneorũ scrutator,in agro Solmensi & nonnullis Hassiæ locis. Non longè à lacu Acromio in ditione Illustris Maximiliani Marescalci Bappenheimij propè Arcem quæ à longo lapide Nomen habet in quadam dissecta rupe, maxima copia olim effossa fuit, à Natura inuolucro seu matrici instar nuclei summè purificati inclusa, testantibus adhuc ibidem vestigiis, qua in praxi medica cum fructu vsus sum. Augustissimus noster Imperator RVDOLPHVS Secundus Brundusij in suo horto curauit effodi præter bolum duas *Solis* & *Lunæ* vt Paracelsus

notat

vocat axungias, quarum partem à Sua Majestate dono acceptum in vsu medico, comprobata illarum bonitate, Veræ Lemniæ congeneriem, ac efficaciſſimam, nec Terræ Turcicæ cedentem animaduerti. Ita Deus nobis largitus eſt variis in locis, cum Vnicornu verum propter raritatem in magno pretio ſit, alterum ἀντιβαλλόμενον, quod Minerale vocant, & interdum è ſtagnis effoditur, aut è montibus, ſicuti aliquando in Morauia Tribus militaribus Brunna (vbi tunc temporis cum clariſſimo viro D. Iohanne Bergero Pannonio medicinam faciebam) non lõgè è Territorio Abbatis Obrovicenſi, ſub altiſſima rupe duorum inuſitatæ magnitudinis animaliũ incognitorum oſſa, vna cum duobus junioribus effoſſa ſunt, quæ abſque dubio tempore Diluuii aquarum impetu perierunt, in illa ſolitudine, quorum oſſium & mirabilium dentium nonnullas reliquias, aliquot mẽſes poſt eximprouiſo illuc locorum veniens, & admonitus ejus rei, effodi curaui, & in vſu medico eandem ferè in ipſis deprehendi efficaciam, quæ monocerotis Cornu attribui poteſt. In eodem tractu nõ longè eſt ſtupendum antrum, excauato mõti in Italia in Villa Coſtozza, intra Patauium & Vicentiam, haud diſſimile, in quo mira & varia reperiuntur Naturæ ludentis opificia, dum ſtillantes guttæ è ſuperiori fornice in illo cauo & multis labyrinthis intricato monte confeſtim in lapidem (mediante Salis ſpiritu) ſponte cõcreſcunt. & ſuo caſu alto, varias lapideas ſtatuas & formas effingunt. Porrò lapis ille in pollinem redactus

Multorum poteſtatem ignoramus ex ſola negligentia experimentandi.

neceſſariam: Vnaquæque Patria ſui Elemẽti in ſe continet matrices, ſibique ipſi, quod eſt neceſſarium exhibet: Suis quibúque Terris, & regionibus, ſuæ genti, ſuo climati, ſuo cœlo, ſuo ſæculo. Natura herbas producit atque tẽperat: In quibus, vt & in ſtirpibus, cũ maſculũ & fœmellum genus reperiatur (quemadmodũ in rebus Creatis Prouidẽtia Diuina diſtinxit Anatomiam in Marem & Fœminam non fruſtrà) in applicationis vſu non temerè ſexus confundendus eſt: vt enim vir & mulier Natura ſunt diſtincta, ita etiam eorum Remedia, vt nunc taceam ſimplicia ſeu medicamina Hermaphroditica: Imò quædam juuentuti, quædam ſenio proſunt, vt in Helleboris videre eſt: Ita etiam Paracelſus jubet medicos eſſe memores diſtinctionis Herbarum, ætatis, medicinam, morborum & Lunæ. Verè igitur Agrippa dicit, ſtultum eſſe ex India petere, quod domi habemus, exiſtimãtes propriam neque terram neque mare ſufficere, patriiſq; rebus peregrina, frugalibus ſumtuoſa, facilè acquiſibilibus difficilia, & ab ipſis vſque Terræ finibus importata præferentes. Et vt videmus Turcarum, Indorũ, Æthiopum, & Chriſtianorum mores & Naturã diuerſam: ita etiam Creſcentia ſecundùm quatuor mundi Plagas & diuerſa climata prouenientia ſine dubio differũt, ac ſæpius, quę apud alios ſunt, alimẽta, apud nos medicamenta ſunt, ſicuti graniſſimi etiá teſtantur Viri, cujus Rei quantumuis infinitis Teſtimoniis fidem facere poſſimus, hac vice vnum duntaxat ſubjiciam illorum Exemplũ de Radice

Secundũ Climatum Regionúmque diuerſitatẽ Homines, mores, planatarum vires variatur.

Gal. lib. 2. de alimentorum facultatibus.

Aronis ad confirmationem Veritatis adductum, quæ radix in locis noſtris frigidioribus adeò feruens & mordax eſt, vt mandentium os & fauces exurat; at quæ in Lydia propè Cyrenem vrbem prouenit, exteriori forma noſtræ planè reſpõdens, dulcis & grata eſſe dicitur guſtu, vt raparũ inſtar Homines in cibo ſine nocumento vti poſſint: Et quamuis Exotica maiores haberent vires, ſicuti deſidioſi noſtra non inquirentes, ac ex peregrina arrogantia peregrina ſemper ſectantes aſſerunt, qui non communem ſalutem ad ſuæ negotiationis compendium quærunt, perſuadentes nobis, non niſi pretioſa quæque plurimum prodeſſe: tamen illa non niſi in ſui climatis hominibus, quibus creata & producta ſunt putabimus ſalubria: Si enim peregrina noſtris corporibus tãtoperè conuenirent medicamina: proculdubio Natura factum eſſet quæ omnibus cumulatè proſpexit, vt hæc apud nos quoque naſcerentur. Tranſmarina ergo & domi noſtræ non naſcentia medicamenta, corporibus noſtris propter climatum & influentiæ diuerſitatem non poſſunt adeò amica & familiaria eſſe, vt taceam nunc, quod vel non debito tempore & loco (vnde ſæpe plurimum imminet periculi (collecta ſint, vel illorum Scelera & Cadauera ſaltem ad nos vt plurimum à Barbaris mercatoribus mittantur, Viribus inviſibilibus internis maxima ex parte, ſenio, carie, teredine, viarum longitudine, & ſophiſticationum fraudibus, deperditis, exeſis, abſumptis, corruptis & adulteratis. Domeſtica

Et quamuis merces ſint laudata, tamen hoc opus hic labor agrotum reſtituere.

quæ

quæ Deus nobis ſufficienter ſuppeditat contra infirmitates corporis, vileſcere cœperunt tum quia Medicorum Sericeorum (carbonum, nigredinem, fumi & argillæ faſtidia detectãtium) fidem & diligentiam debitam in præparando requirebant, tum etiam quod Pharmacopæorum vulgarium pars potiſſima glorię & auaritiæ ſtimulis incitata, officiis ſuis ſæpè abutitur, & frequẽtiùs ad ægroti crumenæ euacuationem, quàm corporis refectionẽ intenta eſt. Hinc magno totius Reipub. detrimẽto, & multorum vitæ naufragio fit (teſtãtur illi qui mortem ſuam magna emerunt pecunia) vt nil ferè in magno habeatur pretio, quòd non à Mare Rubro, vt ita dicam, vel ab Extremis Gadibus aut Indis aduectum credatur, vel mundo decipi cupiẽti & volenti ita ſaltem perſuadeatur. Deus nil fruſtrà creauit, ſed vnamquamque Creaturam licet abiectam peculiaribus virtutibus, ſecundùm Diuinæ Voluntatis ſuę beneplacitum dotauit. Eã ob cauſam longè aliter ſentiunt illi, qui naturam etiam in minimis & abiectiſſimis obſeruant cum ſtupore maximam eſſe, & vbi defecit in corpore, abundaſſe in viribus. Vermis (vnde Orientalium grana kermes) & Muricis Oſtrum dant Purpuram Regum colorem ſumptuoſiſſimũ. Apes induſtrię imitabilis Mel dulciſſimum. Culmus fragilis Frumentum, Vitæ noſtræ Baculum deſideratiſſimum. Vitis lignorum abiectiſſima, Vinum Cor Hominis moderatè ſumptum mirè lętificans. Ani-

Nil à Natura Creatum reperitur, quod non in medicum vſum venire poſſit. Sir. c. 9. ſect. 2. 3.

Sapè ſub ſordido pallio magna latet ſapientia. Leuit. 26. Pſalm. 104. ſect. 15. Ezech. cap. 15. Sir. cap 13. ſect 32. 33.

Digitized by Google

ma Intellectualis Dei ſoboles in Hominis corpore ſeu Vaſe Fictili ac Teſta fragili hoſpitatur, quæ omnia non ſine maxima Ratione ab Æterna Sapientia ita ordinata ſunt.

Pſ.104.lect.15. Iud.c.9.ſect.13 Anima Fidelis eſt Sanctuarium Dei. 2.Cor.4.

Paracelſus ſecretorum pater pro ſuo inter alia præclara in Rempublicam medicam promerita, Verum Medicum & ſcientia & vſu Medicinæ innoteſcere cupientem, ad dignoſcendas Signaturas & Hieroglyphica grammata ſedulò hortatur in ſuis ſcriptis, & dicit eſſe tria, per quæ Natura nil Inſignatum prætermittens, Hominem & omnia Creata manifeſtet, primò per *Chiromantiam* quæ eſt Aſtrum Rerum Naturalium, & Externas Hominis partes complectitur, manus, pedes, lineas, venas. Secundo per *Phyſiognomoniam* quæ faciem & caput comprehendit. Tertiò per habitum & proportionem totius corporis, mores, vſus, animi ſenſa, & cordis cogitationes denotantem.

Signatũ Cœleſte non ex Forma ſed ex Corde, id eſt, operibus & fructibus manifeſtat Homines, ſic Herodi Vulpinũ animum exprobrat Saluator noſter, & Phariſæorum Viperinam proſapiam Ioannes Baptiſta taxat.

Poſt hunc Ioannis Baptiſta Porta Neapolitanus inſignis Phytopta, & Naturæ ſagaciſſimus æmulator, in ſua Phitognomia inſignem operam vtilitati publicæ impendit: Interea autem vt in hac re perfectioribus altiora & accuratiora ſcribendi occaſionem ſuggeram, dum alius annuentibus ſuperis in hoc ſtudio progrediatur exercitatior; qui autumnũ ingreſſus calamo elimatiori fructus edat maturiores (cui hac vice lampadem trado) ō ſignatas has meas obſeruationes nonnullas (inſuetas enim tẽtare vias arduum) cum ſignaturarum ſtudioſis, vlte-

Multi potuiſſent in viros literatiſsimos euadere, niſi falſa ambitione ſibi perſuaſiſſent ſe ſolide doctos eſſe.

rius

rius mecum discere non erubescentibus, libenter volui etiam habere communes, quas tam è Lectione Paracelsi & Portæ, quàm Experientia propria adsecutus deprehendi conuenienter & analogicè Harmonicas: Sufficit enim quodam prodire tenus, si non detur vltrà.

Vtinàm Catrichteri Rei Plantariæ consultissimi viri tantoperè desideratus liber de Signatura Rerum aliquando in publicum prodiret, in quo Plantarum Stellas Terrenas, Stellis Firmamenti miro ac Harmonico modo accommodat, Respubl. Botanica merito sibi gratulari posset. Stellæ secundùm Paracelsum sunt formæ & matrices omnium herbarum, & quælibet Stella in Cœlo nihil aliud est, quàm Spirituali & Chaotico modo præfigurata herba, qualemcumque etiam in Terra repræsentans.

Ita quælibet Herba est Stella Terrena vergens Cœlum versus, & vnaquæque Stella est Cœlestis Herba in forma Spirituali in nulla re ab Herbis in Terra crescentibus discrepans, sola materia excepta: Ideò Stellæ omnes morbos futuros prænuntiant per sua Excrementa & Nostoch: Ita Herbæ Cœlestes deorsum tendunt terram versus, ac respiciunt suas Herbas à se procreatas: Hoc fundamento cognito notæ etiam erant Herbarum Cœlestium & Terrestrium constellationes & compositiones, videlicet hęc est Stella Rorismarini, Absinthij &c. & habet illarum Herbarum vir-

tutes: Obſeruabit etiam in Herbis Terrenis, quot Colores Florum, tot Virtutes Herbarum eſſe. Nil temerè & fruſtra in Plantarum familia confictum eſt, ſed rato modo, ordinatis cauſis accurato Numero, Tempore & loco opportunis: Et vt muti, quibus pro ſermone geſtus ſunt, & alia animalia ſermone carentia, motibus corporis ſuos indicant affectus: ita etiam Deus cuique Plantæ indidit proditorem ſuum, vt genuinæ vires Herbarum latenter abſconditæ per Signaturas Externas, id eſt, ſimilitudinem Formæ atque Figuræ (vtpote per Indices officij, Eſſentiæ, ac virtutis latentis) ex illarum aſpectu cognoſci, diuinari ac manifeſtari poſſint: imò vt modo dictum illæ magicè nobiſcum per Signaturas loquuntur. Qui enim Theſaurum obruendo defodiunt, notare locum aliqua ſignaculo conſueuerunt: ita Deus etiam complurima in Natura, quæ non poſuit in propatulo, ſignauit tantùm, vt diligenti inquiſitione poſſimus illa explorare. Sic videmus Moyſen non meminiſſe Gemmarum & Metallorum in abſcondito Terræ Creatorum, cùm tamen in illis Maxima Naturæ Arcana contineantur: Eorum ſaltem meminit, quæ in aperto creata ſunt: Ideò autem Deus abſconditè creauit Metalla exterius, vt ſciremus in ipſis abſconditas eſſe Virtutes Naturæ Arcanas interius: Quo nomine etiam occultũ Sacroſanctæ Scripturæ ſenſum, Spiritus Dei ſemper per Metalla & Gemmas in occulto vel abſcõdito Terræ creatas

Sir c. 39. ſect. 26.

Omnia Ordine, Tempore. Menſura & pondere à Deo creata ſubſiſtunt. Sap. 1. ſect. 22.

Quodlibet opus manifeſtat & notat ſuum opificem & fabricatorem, qui eſt Medicina, Arcanum & Myſterium.

Anatomia Formarum Naturas Rerum indicat.

Sciuit Deus labore acquiſita gratiora hominibus eſſe quam ſine labore obuia quæ plerũque faſtidire ſolẽt.

Moyſes in deſcriptione Cœli, & Terræ ineffabilia myſteriorum arcana verbis operuit ſimplicibus.

tas præfigurat: Et ſi fortè alicui mirum videatur, cur Deus aliquas creaturas in aperto, alias verò in abſcõdito creârit, Hermeticę Medicinę ſcrutatori diligẽter cõſiderãdũ propono. Quas in Centro Terræ creauit Deus creaturas, Mineralia puta ac Metalla (occultũ Sapiẽtię videlicet Creaturæ ſeu naturæ) illas potiſſimum pro ſolis Hominibus ſeu pro ſpiritu vitæ in Centro Cordis humani ſedẽ habente conſeruando ac Balſamando creaſſe: ſicuti Herbas in ſuperficie Terręexiſtentes (manifeſtũ Sapientiæ, hoc eſt, naturæ ſeu Creaturę) pro conſeruãda ac iuuãda maſſa corporis humani externa, idq; pro omnibus animantibus ſimul: *Semper enim Deus in abſcondito poſuit Maximum, in aperto autem Minimum:* In centro etiam collectas creauit omnes virtutes ſimul, quas in ſuperficie diſperſas creauit ſemel: Et quod mirandum eſt omnia aſtra Cœleſtia, quæ in Cœlo corporibus ſuis manifeſtè patẽt creata, etiam in Terra Spiritibus ſuis occultè clauſa latent. Et ſicuti Cœleſtis Sol ſuo calore ſpirituali generat omnia Terreſtri: modo ita Sol Terreſtris ſuo calore ſpirituali creat & regenerat omnia ſpiritualiter. Per Solẽ cœleſtẽ operatur Spiritus Domini in natura omnia naturaliter: ſed per terreſtrem Solem operatur idem ille Spiritus omnia, ſed Spiritualiter: Nam Spiritus per nullum aliud mediũ quàm per Solem operatur, quia in Sole ſaltem & non alibi vſquam *Tabernaculum* ſuæ Habitationis poſuit corporaliter. Quemadmodum autem Sol ſupernus bifariam, modò extra

Pſ. 19. ſect. 6.

Res omnes corporaliter & manifestè, modò in omnibus rebus occultè operatur: etiam alter Sol bipartitus, nunc extra res omnes manifestus & corporalis, nunc in rebus omnibus occultus & spiritualis est: Et vt Sol supernus intrinsecè spiritualis est omnibus rebus & calor naturalis rerum omnium: sic Sol *Terrenus* interne spiritualis est in omnibus rebus calor natiuus, omnium rerum Balsamum, Lychnus, & Oleum: Ille Spiritus vitæ in omnibus rebus latens vocatur: Hic sulphur naturę suo proprio & genuino nomine in omnibus rebus appellatur. Si antiquissimis Philosophis & Cabalistis (quorum studium fuit à signis ad signatum, à creaturis ad Creatorem, & per Angelos ad Deũ ascẽdere, & cum illo iungi, & sic secundùm Pythagoram Deificari) Veritatem nobis enarrãtibus fidem non derogamus. Superiora sunt in inferioribus, & inferiora omnia sunt in Superioribus, nõ tamen in se, sed secundum naturam & modum superiorum: Sicuti enim arbor tota in Nucleo suo complicita est arbor astralicè, sic mundus sensibilis explicitus, est in Deo Dealiter complicitus. Cuius etiam rei, *Ter maximus* ille triplici Diademate insignitus Rex Hermes, vel suo quodam Vetustatis iure, omnium Philosophorum Pater, ab initio famosissimæ suæ Smaragdinæ Tabulæ, omnibus totius mundi gemmis meritò anteferendæ, fidem nobis locupletissimam & indubitatam facit: Quæcunq; inquiens, sunt infra, sunt etiam supra, meliori tamẽ, perfectiori & nobiliori modo: In mundo Ange-

Per Solem id est, Cor macrocosmi viuit Cor microcosmi.

A Trina virtute Ter magnus dictus quia Rex, Philosophus & Propheta fuit Trina Philosophia monarcha.

Angelico ſeu Intellectuali eadem ſunt Entia, quæ in iſta viſibili machina, ſed ſpiritualiter & inuiſibiliter.

In ſupremo mundo Deali increato, infinito incomprehenſibili, Archetypo, tam Angeli quàm mundus vnum ſunt & ſimul modo Diuino perfectiſſimo: Infima ergo monſtrant Superna, corporalia declarant intellectualia, per Inferiorum & Terreſtrium Naturas & proprietates Superiorum & Cœleſtium: ſiquidem hæc inferiora, externa, ac viſibilia exemplaria ſuperiorum notæ, ac Inuiſibilium Internorum ſymbola ſunt, quibus nos è temporalibus ſeductoriis manuducimur ad Æuiæterna & ſpiritualia.

Mundus Dei alius ſeu Par. Cœlum tertiũ: Supra vel extra Deum nullus alius mundus ſeu Cœlũ reperiri datur. Creaturæ ſunt plenæ Dei. Pſ. 34. ſect. 4. Imò eſt ſpeculum in quo æternus Opifex ſe contemplandum exhibet.

Tota Creatura & hæc ampla mundi machina, in qua Creator Inuiſib. ſe nobis videndum, audiendum, guſtandum, odorandum & tangendum exhibet, nihil aliud eſt, quàm Vmbra Dei, ac figura Interni Paradiſi, ille videlicet intuitus, quo clarè videntur & intelliguntur Creaturæ, quæ ſunt Creatoris poſteriora, & effectus per quorum cognitionem cognoſcitur Creator opifex, & Prima cauſa agens omnia.

Primus intuitus Dei eſt de facie ad faciem. Alter quo videntur poſteriora eius. Deus cognoſcitur in ſuis operibus, ideo nullæ res ad malum ſeu pernitiem abuti venit.

Creatura enim omnis à Deo creata eſt, vt ſit in teſtimonium verbo Creatoris, per quod facta eſt: Et qui Rerum creatarum cognitionem ſeparat à ſuo Opifice, is Rerum vniuerſarum vmbram ſolummodo habet, Quod autẽ in Archetypis omnia contineantur inuiſibili

modo & ſpirituali, quæ in hoc Viſibili corporaliter apparent: & quod omnia ab Intra fluant in compoſitum, & nihil ab Extra ſumatur, probat & demonſtrat ipſum Naturæ Lumen aſcẽdendo & deſcendẽdo, intrãdo & exeundo. Tres numerantur mundi, & hi tres vnum ſunt vniuerſum, cùm vnus mundus ſit in alio, Deus ſcilicet, *Angeli*, *Machina Viſibilis*. Quiſque Inferior à Superiore regitur & ſuarum virium ſuſcipit influxum, ita vt ipſe Archetypus & ſummus Opifex per Angelos, Cœlos, Stellas, Elemẽta, Animalia, Plãtas, Metalla, Lapides ſuæ Omnipotẽtiæ virtutes exinde in nos transfundat, in quorum miniſterium hæc omnia condidit & creauit. Introitus vel aſcenſus fit quãdo per ſcalam lacob ex infimo eleuor ad ſupremum, ex ſenſibilibus ad intellectualia ex Creaturis ad ipſum Creatorem aſcendendo: Hebræorum Cabaliſtæ vocant quinquaginta Portas Intelligẽtiarum: gradus ſunt ſeu limites omnium Rerũ ex primo Geneſeos capite collecti, quibus ceu ſymbolis ac notis ad omnium rerum tam viſibilium quàm inuiſibilium cognitionem deducimur. Egreſſus verò ſeu deſcenſus fit, vbi ex Deo ad Creaturas, ex intellectualibus ad externas formas, à Centro ad Circumferentiam deuoluimur: Vt intueor oculo ſenſuali exempli gratia hunc nucleum pomi, relicta autem corporeitate, recipio me ab Externa forma, ad Interius ſemẽ inuiſibile, & oculo mentali cõtemplor totam arborem, cum radice, trunco, ramis, ſurculis, foliis, floribus, fructibus ſuo tempore

per

Quicquid in omnibus ſimul eſt mundis id & in ſingulis continetur, neque eſt aliquis vnus ex eis in quo non omnia ſint quæ ſunt in ſingulis, teſte Anaxag. Pythag. Platone. Gen. 28. ſect. 12. 13.

per ſeparationem manifeſtandis complicari: Iſtud ſemen illa corporalia non ab extra ſumit aliundè, ſed ex ſe, ex ſuis penetralibus emittit ſingula. Cùm ergò eiuſmodi Aſtrum ſeu ſemẽ ſit Imago ſeu vmbra Angelicæ ſubſtantiæ, & totam molem corpoream arboris intra ſua penetralia complicet abſque quantitate & qualitate, &c. certè vnicus Angelus complicabit ſemina omnium rerũ ſpiritualiter intra ſe multò facilius vt præſtantior, ſuperior, & excellentior natura: Nam quô quid ſimplicius, eò quoque perfectius, abſolutius, & potentius: Et quicquid poteſt Potentia inferior, idem poteſt Potentia ſuperior multò excellentius & efficacius. Angelus ergò dans homini vinũ, panem, fructus, & alia etiam ex agro creſcentia, non extra ſe ſumit aliundè, ſed ab intra è ſuis penetralib. (quia perfecta Dei imago) producit & largitur, quando vult & quoties vult citra ſui diminutionem aut decrementũ. Nã Angelus omnia ſecum gerit & habet Angelico & ſpirituali modo: imò totã mundi machinã in ſe complicat, & eſt iſta omnia inferiora: Et quicquid natura & Ars per Naturam potis eſt, illud etiam Spiritus vel Angelus ſupra Naturam & Artem conſtitutus & elevatus multò melius & celerius poteſt. Qui hãc Philoſophiã Centralem ſeu Circularẽ ſuo intellectu mentiſque oculo depurato diligẽter conſiderat, illi non erit difficile credere Angelũ vel Magnum cœleſtem totum Firmamentũ in Gamæam poſſe includere, vel totum mundum in ſuum pugnum. Cùm autem Angelus ſit per-

Quemadmodum ignis de ſe emittit mille alios & ſemper manet vniformis.

fecta & abſoluta Dei imago, & omnia in ſuo abyſſo complicet habeat atque poſſideat negandum non erit Primam & ſupremam cauſam à ſeipſa exiſtentem, independentem, omnia ſecum inuiſibiliter & ſpiritualiter in abyſſo ſuo complicare, imò omnia eſſe in Fontali vnitate ſimpliciſſimè. Nam omnia creata, producta ſunt ab illo, qui eſt omnia in omnibus, Prima ſcilicet & vltima Rerum omnium cauſa: Non ex materia præiacente, nec ab alio quicquam ſumpſit, nec extra ſe accepit aliunde. Quicquid enim poteſt & habet, vt ſupra dictum eſt, Potentia inferior, hoc idem poteſt & habet Potentia ſuperior, ſed multò excellentius & efficacius, imò ſuperexcellenter: Nulla enim collatio Infiniti ad Finitum, Creatoris ad Creaturam. Deus Centrum & Circulus ſui ipſius in ſe ipſo habitans, hoc eſt, in Abyſſo infinitudinis (Hebræi vocant Enſuph, incomprehenſibilem Infinitatem) vbi in æternũ nullus locus, nullum principium, nec finis peruestigari aut excogitari poteſt. Nec ab alio nec à ſe ipſo factus eſt: ab alio enim non potuit fieri, quia neminem habuit ante ſe priorẽ, alias non eſſet cauſa prima, ſe ipſum quoq; non fecit, nã ex nihilo fit nihil: ſẽper igitur Ieouach hoc eſt nomen Eſſentiale Omnipotens Ineffabile, ob tremendam maieſtatem ac ob eius incomprehenſibilitatem Schemhamphoras vocatum, Nomen Dei magnum & mirabile, quod eſt ſuper omne Nomen) id eſt, ſine cauſa priore, ſine tempore, ſine loco, ſine termino, nihil aliunde

Nihil Diuinum.

Aleph Tenebroſum.

Lux Tenebroſa.

Deus ineffabilis & innominabilis Trigrammus notatur in Natura. Temagrammus in Lege, Pentagrammus in Gratia.

aliunde accipere, ſed ſibi ad omnia ſufficere, nullius rei indigere, & omnes ſuos amatores efficere ſibi conformes, vt etiam nihilo ab extra egeant, ſed omnia intra ſeipſos poſſideant in patria ſua, & Hoc eſt *Regnum* Dei intra crederes, ſiquidem habitabunt in Deo, & Deus in ipſi- in omnem æternitatem. Ideò *Ieſus Chriſtus*, Verbum & Filius Dei patris, ac Sapientia Deificans, vt Verus Magiſter, ſactus Homo ſicut ſumus nos, vt nos perficeret filios Dei, ſicut eſt ipſe, qui eſt Benedictus in omnia ſæcula.

Status futuræ Beatitudinis.

Erat Deus *ante rerum produſtionem ab extra nudus & ſolus, donec placuit Diuinæ Bonitati ſuæ exire ad rerum productionem & ſe quodammodo veſtire: Quare autem* Deus *mundũ non citius creauit propter humillimam obedientiam, reuerentiam & timorem Creatori debitam, Creaturæ ad euitandum peccatũ non permiſſum eſt inquirere.*

Deus ergò Ingenitus Vniuerſitatis Dominus, Vniuerſorum principium, medium, & finis, non ex vlla egenti naturæ neceſſitate, ſed ſola Voluntate ſua liberrima & ex mera Bonitate, propter infinitam gloriam ſuam, omnia ex ſuo gremio ſeu profundiſſimo Diuinitatis conceptu & Receſſu (Hermes dicit à viſceribus Tenebrarum) emittens per *Verbum* ſuum primò produxit Lucem, id eſt Angelicas ſubſtantias, dicendo *Fiat Lux*: Ex Luce illa Angelica emanarunt aſtra, ex aſtris corpora ſeu mundi machina viſibilis ex quatuor Elementis compacta, & ſic omnia ſunt in omnibus ſuo modo, & vnum manet in altero, ſicut ſemen in arbore, & arbor in ſemine, hæc duo licet diſtincta, ſunt tamen vnum.

Omnia corpora ſeu Elementa viſibilia ſunt in aſtris inuiſibilibus, ſeu ſpiritualibus Elementis, & aſtra ſunt in corporibus: aſtra

Verbum Dei *est prima rerũ omnium Idea: sic mundus hic extrinsecus ad exemplar mundi intrinseci videlicet intelligibilis fabricatus est & effigiatus à Conditore optimo maximo.*

sunt in Angelis, & Angeli sunt in Astris: Angeli sunt in Deo, & Deus est in Angelis: Ita vt semper suum Superius possit esse absque inferiori, sed non è conta.

Nam mundus visibilis seu nulla corporalia consisterent, nisi adessent Astra: sic, nulla adessent astra, nisi Essentiæ Angelorum adessent: Angeli non extarent, nisi esset increatus Deus à quo deprehẽderent. Cognito Deo cognoscuntur Angeli, sunt enim perfecta & absoluta Dei imago: cognitis Angelis, nota erunt astra: cognitis astris, nota erunt omnia creata seu mundus visibilis: cognito mundo visibili tandem notus erit Homo microcosmus Filius mundi: nam talis est Filius qualis est Pater per omnia, sic ex visibilibus deprehendimus inuisibilia.

Deus *est Ens omnium Entium, hoc est Locus, Origo & Complicatio Creaturarum omniũ à quo omnes & ad quem omnes remeare nituntur.*

Omnia ab Intra manant ad inferiora & externa: Nam à Deo dependent Angelicæ substantię, ab Angelis dependent astra, id est, inuisibiles virtutes rerum, & ab Astris dependent visibiles formę, hoc est, corpora. Sicuti igitur in Deo omnia sunt Diuinè & in Angelis Angelicè: ita in mundo sunt omnia corporaliter seu mũdaliter: Nam vt Lux lucet in Tenebris, ita Superius est in inferiori: vice versa, Quicquid est in mundo visibili sensibiliter: hoc est, in Elementis & Astris Astraliter, id est, spiritualiter:

Angeli sunt specula certissima nulli obnoxia corruptioni quæ diuinitas assidua sui contemplatione expoliuit.

Quæ sunt in Superioribus, in inferioribus etiam visuntur, sed de genere conditione & adulterata.

Omnia in Deo sunt sicuti Numeri in Vnitate, & in Centro omnes Lineæ circuli.

&

& quicquid eſt in Aſtris Aſtraliter, hoc eſt, in Angelis Angelicè: & quod in Angelis Angelicè, hoc eſt, in Deo Diuinè: Per Catenam ſeu reſtim auream cœlitus fragilitati noſtræ demiſſam in Terram Mens ſeu Anima noſtra Intellectualis, ope Diuina per Creaturarum ordinē, ab imis ad media, & per hæc extra mundum ad ipſum Rerum Opificem aſcendit & aſſurgit, ad vnum primum & ſummum, ad quod tanquam ad deſideratum Terminum omnes Creaturæ conatu ſuo atque gemitu, voluntario tendunt impetu. Tota mundi machina in Deo, nil eſt niſi Devs, & in Angelis eſt Angelus, & in Aſtris eſt Aſtra: In ſemine Arboris latet tota Arbor cum radice, trunco, ramis, foliis, fructibus: Ex grano hordei procedit radix, culmus, ſpica, grana alia & paleæ. Hæc omnia ideò procedunt ex ſemine, quod latebant in eodem: Simili modo tota mundi machina in Angelo latet Angelicè, in Deo autem diuinè. Semen eſt arbor complicata, Arbor eſt Semen euolutum & explicatum: Vnitas eſt numerus complicatus, Numerus eſt vnitas euoluta: Angelus eſt Aſtra cōplicata, Aſtra ſunt Angelus euolutus. Devs eſt in quo ceu Archetypo mundus complicatus eſt diuino modo: Mundus eſt Devs (vt ita dicam) euolutus. Exuperantiſſimus enim Devs Lux omnem Lucem in ſe continens per Radiū ſuæ maieſtatis, hoc eſt, per genitū Filiū creat Lucem Angelicā & impertit eis omnia, per Angelos fluit in quatuor Elemēta inuiſibilia ſeu Aſtra: ex Elemētis ſeu Aſtris fluit in cor-

Rom. 8. ſect. 21. 22.

Supremus Naturæ Creator, creauit in vno momento ſine temporis occupatione, antequam placeret facere, mirabilem ipſorum ſeparationem ſeu diuiſionem.

pora, è quibus tandem fructus proueniunt in conſpectum noſtrum.

In microcoſmo etiam ſimiliter patet inferiora ſcilicet eſſe in ſuis ſuperioribus, vltima in penultimis, & rurſus priora his ſimiliter in prioribus, aliúdque ſemper in alio, quouſque perueniatur ad ſummum. Nam ſenſus quinque ſunt in Imaginatione, Imaginatio eſt in Ratione, Ratio eſt in Mente, Mens eſt in Deo, Deus in nullo niſi in ſe ipſo: Eſt enim ſui ipſius ſedes, & habitaculum, quia eſt à ſe, & per ſe, à quo ceu â largiſſimo & perenni fonte Vnitatis omnia fluunt: Ideò etiam ſingula è ſummo bono manantia ad Deum tanquam ad ſuam originem ſunt reducenda.

Habitaculum Dei non eſt diſtinctum ab Eſſentia diuina, ne fiat defectus in Deo.

Verùm cum hæc non ſint huius loci, & pauci tantas diuitias & tam inexhauſtos Theſauròs ſuis Tuguriis & anguſtis limitibus comprehendere poſſint, nec vlterius etiam in vulgus ſpargi debeant, genium nunc quieto Harpocratis ſilentio placabo: Difficulter etiam ab illis comprehenderentur, qui Cabaliſticos fontes ſine fundo non deguſtarunt, nec niſi vmbratilem illam Animalem & mũdanam cognouerunt ſapientiam, quæ apud Cœleſtem nil niſi mera ſtultitia eſt: Sed vt eò reuertar, vnde digreſſus eram, ſummoperè è Repu. medica eſt, vt Diuinum hoc Signaturarum ſtudium (quod aliqui Botanici quidẽ innuũt, ſed aliis reliquerunt docendum & probandum) magis ac magis patefiat: Ideò nõ ſine graui cauſa Medici titulo indignum iudicat illũ Paracelſus, qui ex ſigno ſignato

Iacob. 36. ſect. 15.

Vt enim homo è fructibus dignoſcitur: ita herba etiam è fructibus ſua ſignatura.

ſignato, id eſt, ex Chiromantia & Phyſiognomonia Medicinam non faciat, cum propter admirandam maioris & minoris mundi Anatomiam Eſſatam ac Harmonicam, ſine ægrotantium vitæ diſcrimine, Antiquæ medicinæ cultores, illo carere, neutiquam poſſint nec debeant.

Anatomia & Forma herbarum concordanda Anatomiis & formis morborum: niſi enim Phyſiognom. ac Chiromantia tam Morborum quàm Remediorum Anatomia Eſſata ac Eſſentialis ſit à medico cognita, nil fructuoſi in medendo præſtabit.

Quilibet enim morbus (ſicuti ſupra in Præfatione prioris libri retulimus) & medicina eius, vnius ſint Phyſiognomoniæ, Chyromantiæ & Anatomiæ.

Et qui huius fundamenti intellectu caret, huiuſque Philoſophici & medici Alphabeti cognitione deſtituitur, non poteſt eſſe probatus medicus.

Signatura in Philoſophia & Medicina ſũmum fundamẽtum. Rom. 1. ſect. 19. Sap. 23. ſect. 1. Sap. 15. Pſalm. 19. Matt. 17. Iacob 12.

Naturæ enim characteriſmi, & hæ ſignaturæ Naturales, quæ ex Creatione non attramento, ſed ipſo Dei Digito in omnibus ſunt exaratæ Creaturis (ſiquidem quælibet Creatura eſt Liber Dei) melior eſt pars Veræ Literaturæ per quam omnes res occultæ leguntur & inueſtigantur, poſthabitis quatuor qualitatibus, veluti ex virium corticibus. Inuiſibilia enim & Interna ſunt ſemper nobiliora, præſtantiora, & valentiora, quàm Viſibilia Externa, quæ minus perfecta & ſuis Internis viliora ſunt: Sic Domus res externa ædificatur ob Inhabitatorem: ſed Incola nobilior eſt omnibus lignis, lapidibus & toto ædificio, cùm ſit viua & Rationalis Creatura

Ideo Hermes dicit Deum per ſingula creata vbique ſplendere, & eam ob cauſam fabricaſſe omnia vt eum per ſingula corneremus. Nil enim reperitur in mũdo quod diuinæ virtutis ſcintilla careat.

Chiromantia & Physiognomonia dant signa omnium futurorum morborum.

Sine Physiognomonia & Chiromantia (quarum ministerio non solùm totus Homo, cuius Interiora semper aliquo externo iudicio detegũtur, sed specificæ & occultæ Rerum omnium Virtutes, imò omnia Naturæ secreta manifestãtur) vix vllum Medicinæ habetur arcanum, quod Experientiæ sustineat examen: Creaturæ enim sunt præceptores medici à DEO creati.

Hoc Fundamentum signatum è Lumine Naturæ depromptum per Scientiam magicam addiscitur.

Primus noster * Protoplastes Adam, in statu Innocentiæ ex Arte prædestinata id est, signata, rerum Naturalium absolutam habuit cognitionem, ac cuilibet Rei nomen indidit proprium Internam naturam simul exprimentem: DEVS enim omnium rerum vires ac Naturam Hominem ipsum vno tantùm spiritus Diuini afflatu docuit. Sũt qui erũt qui hæc nostra imperfecta esse iudicabunt, eos propter publicam Rei Medicæ studiosorum vtilitatem peramanter rogatos volo, vt his meliora, commodioríq; ordine posteritati communicent. Quantũ ingenio, studio, & industria, quãtum labore & cura, quantũ deniq, iudicio cõsequi potui præstare conatus sum. Benignus ideò ac candidus Lector, quia Bonæ voluntati non adfuit optata complendi possibilitas, hoc meum saltem incœptũ (siquidem in magnis voluisse sat est, nec semper licet quod libet) de Signaturis studiũ boni consulet, & hoc nostro Tyrocinio fruetur, donec Deus aliquem excitet, qui infinita Bonitate iuuante huic laudatissimo & planè necessario studio extremam imponat manum.

AMEN.

* *Gen. 2. sect. 19. 20.*

Ars hæc ex Lumine Naturæ per Diuinam Gratiam communicata fuit.

DE SI-

DE SIGNATVRIS PLANTARVM HVMANA MEMBRA similitudine Repræsentantium.

CAPITIS.

1. *Papauer* cum corona repręsentat caput & cerebrum: ideò decoctum eius in multis capitis affectibus vtiliter exhibetur.

2. *Iuglandes* habent integrā capitis signaturā.

Cortex exterior seu herbaceum inuolucrū, Pericranij, qua de causa Sal corticum ad vulnera Pericranij singulare est.

Cortex interior durior, seu ligneum putamen, Cranij.

Pellicula circumdans nucleum, Meningum & membranarum cerebri.

Nucleus ipsius cerebri figuram habet: id etiam ad cerebrum conducit, & venena hebetat: nam nucleus tritus si cum Quintā essentia vini humectatus vertici capitis imponatur, confortat cerebrum & caput potenter.

3. Folliculus Floris *Pæoniæ* conclusus adhuc habet signaturam & analogiam quandam capitis cum Suturis, item venulis cerebrum circumdantibus: Flores mox excludendi aperiunt externam pelliculam cranium repræsentā: em, & hac via sicuti etiam semen postea exiliendo ful-

minis instar Epilepsiam seu Syderatum morbum expellunt.

4. *Agaricum* excrescentia est Laricis arboris veluti fungus & caput purgat.

5. *Scylla*, quæ ad Epilepsiam commendatur.

CAPILLORVM.

1. Lanugo malorum *Cydoniorum* refert aliquo modo Capillos: ideò decoctum eius in restituendis capillis à lue Venerea defluxis efficacissimum est.

2. *Muscus* oblongus arboribus adhærescens Pilorum instar: Eius decoctum similiter commendatur in casu capillorum.

3. Herba quædam in Palustribus crescit, Pilos oblongos formâ penitus referens, aquis innatat, & flosculo albo conspicitur: Cuius decoctum etiam conducit (vt & priorum ab extra adhibitorum) in pilorum profluuio.

4. *Adiantum, Trichomanes & Polythricon* Apuleij, sunt etiam Capillares plantæ, quæ rigidiusculis cincinnis, exilibúsque fibrillis Capillorum faciem exprimunt, & crines densos, crispos & pulchriores reddunt.

5. *Thapsia* folio fœniculaneo seu capillaceo; Auicenna dicit illam parem non habere in operiendo capillis capite in Alopecia.

AVRIVM.

1. Folia *Asari* habent signaturam: ideò ex floribus

floribus eius Conserua paratur, quæ comett, auditum & memoriam plurimùm confortat.

2. Notandum hic *Cochleas* auriculis prælongis signatas coqui in aqua & sale & despuma i, post exiccationem macerantur in oleo succini, & deinde destillatio instituitur: promanans inde oleum mirificum est ad recuperandum auditum: Reptile est acutissimi sensus.

OCVLORVM.

1. Grana nigra Herbæ *Paris* seu Aconiti salutiferi habent Pupillæ signaturam: Oleum inde Chymicè prolectum vel expressam ad oculorum affectus efficacissimum est medicamentum, à nonnullis Anima oculorum vocatum.

2. *Flos Euphrasiæ* habet Anatomiam omnium vitiorum oculi: ideò oculis mirè conducit.

3. *Anthemis, Caltha, Hieracium* (quâ herbâ accipiter oculis hebetudinem discutit) *Argemone, Anemone, Scabiosa*, Flos *Asteris Attici*: Hæc omnia propter signaturam oculis conducunt.

4. *Potentillæ* flos Pupillam in oculo repræsentat: Aqua eius destillata est singularis.

6. Lapis vulgò *Beloculus*, quia in albo orbiculo, circinata nigra pupilla conspicitur, vnde nomen adeptus, manibus gestatus claritatem visus conciliat.

NASI.

Mentastri aquatici folium Nasi formã refert: herba illa est quæ folia angusta hirsuta habet.

flore è puniceo albicante. Extractum eius ſpecificum in amiſſione odoratus.

GINGIVARVM.

Sedum Minus muris adhærens habet gingiuarum ſignaturam: ideò ſuccus eius expreſſus in Scorbuto ſeu Stomacace plurimum commendatur.

DENTIVM.

1. In *Hyoſciamo* receptaculum ſeu ſiliquæ ſeminis habent Dentis maxillaris figuram: ideò oleum eius ſeu liquor per ſe expreſſus, vel decoctum radicis cum herba Perſicaria in aceto, elotione calida, dentium dolores efficaciſſimè ſiſtit.

2. *Acini Mali Punici* Deutes repræſentant: ad gingiuarum vitia & dentium firmitatem valet decoctum.

3. *Pinei Nuclei* Inciſorios optimè dentes mentiuntur: ideò pini folia cum aceto decocta, dolores dentium mulcent.

4. *Dentaria* Herba, cuius radix miro naturæ artificio compactili ſquammarum ſerie conſpicitur.

GVTTVRIS.

1. *Pyrola*, ideò in gargariſmis vtimur.
2. *Vularia.*
3. *Ceruiciaria.*

IECORIS.

1. *Hepatica, Lichen.*

2. *Fungus Betulinus & Quercinus*, habent etiam peculiarem Iecinoris sanguinis officinæ signaturam: quo nomine puluis vtriusq; ad miraculum vsque sanguiuem è naribus ac vulneribus erumpentem insperſione sistit.

3. *Iecoraria* parietibus fontium adhærẽs, quæ contra Hepatis affectus & scirros peculiariter valet.

4. *Pira* habent quodammodo signaturam Iecoris: ideò ad Iecur etiam conducunt.

CORDIS.

1. *Citrium* sui fructus effigie cor repræsentat.

2. *Anthoræ* radices duæ quasi corcula ostendunt.

3. *Alleluya* in cauliculorum summo profert folia Cordis figura.

4. *Melissophyllon* Cordis specie fert folium.

5. *Cardiaca* seu *Molucca* folia melissæ profert.

6. *Nardus, Myrobolanum, Mala Cydonia.*

Omnium eximiæ sunt dotes ad Cor.

PVLMONIS.

1. *Pulmonaria* tam saxis quàm arboribus adhærens.

2. *Pulmonariæ* quædam species Pulmonis maculas subalbicantes referunt: ideò omnium decoctum in variis Pulmonum affectibus conducit.

MAMMILLARVM.

Specula Pennarum Pannoni: : habent enim mammillarum & vberum formam: ideò hausta sanant vbera mulierum malè affecta.

FELLIS.

Herbaceum *Viride* inuolucrum Iuglandis, si succus eius exprimitur viridis, assimilatur succo Fellis colore & sapore, conducit ad Fellis expurgationem.

LIENIS.

1. *Scolopendrium* verum, *Asplenum*, Ceterach.
2. *Lingua Ceruina* & Vulgaris *Phyllitis*.
3. *Lupinus* sua effigie Lienem demonstrat: ideo eius decoctum Lienosis prodest.

VENTRICVLI.

1. Folia *Cyclaminis* saltem : radicem enim membra Paralytica reddere tradunt.
2. *Zingiber*.
3. *Galanga*, est externus Ventriculus, per quam internus seruatur.

VMBILICI.

Vmbilicus Veneris seu *Cotyledon* concauum adfert folium rotũdum, leue, fœmineum, Vmbilicum imitatum, crassum, carnosum, & succulentum. Ad amatoria valere affirmat Dioscorides,

des, quia medici Vmbilicum luxuriæ lucem dicunt.

INTESTINORVM.

1. *Calamus Aromaticus.*
2. *Cassia Fistula.*

VESICAE.

1. *Alkekengi, Helicacabum, Vesicaria* vesiculas ferens humanis similes, intus acinum inclusum gerit, cuius celeberrimus vsus ad calculos lotiúmque ciendum.
2. *Vesicaria* Repens, Staphylendros.
3. *Colutea.* 4. *Solanum.*

PVDENDI.

1. *Aron* præter pistillum exacti ferè genitalis effigie, integrum generationis iustrumentum demonstrat.

Sunt qui putent Satyrion Erythroneum seu Verum Paracelsi Satyriõ esse Aron seu omnes Dracõtij species, quę habent signaturam totius Pudendi, & post maturationem in gramine supra terram instar serpentis incuruatæ iacent.

2. *Fabæ* habent etiam integram Pudendorũ & Colis glandis Anatomiam: ideò à Pythagora damnatæ: Farina illarum ad inflationem pudendorum commodè à proprietate similitudinis adhiberi solet.

3. *Cichorij* pistillum erectum, Veretrum ostentat, cuius decoctum intra & extra adhibi-

tum ſingulare pro maleficiatis ex incantatione.

4 *Hieracii* caulis concauus decocti eius cum aqua communi quotidianus hauſtus calidus, ſpecificum eſt in inflammatione purulenta penis.

5. In *Cicere* & maximè in *Lupino* Mentulæ forma apparet.

6. Vt & eandem *Pini fructus* repræſentant: ideò nuclei eius & Pyſtachiorum eius Venereis exercitiis conducunt.

7. *Glans* ſummam Colis partem oſtendit, quàm præputium tegit.

TESTIVM SEV GENITALIVM

1. E Bubalceo genere omnes *Orchidum* ſpecies à ſimilitudine teſticulorum Veneris ſunt incétiuæ, ſi cui deſit facultas: alter alterius potu reſoluitur, ſuperior, maior & plenior ad ſtimulandos coitus. Inferior, mollior ac rugoſior ad inhibendos valet: natura hominum generationi ſatagens hac teſticulorum imagine ad vires Venereas, conceptum & prolem eos valere ſignificauit, ſiquidem etiam ſeminis odorem habent. Ideò Satyrij eſſentia in reſtituenda amiſſa virilitate viris frigidis efficaciſſima eſt, ſiquidem hominum & animalium luxurioſorum teſtes ita affabrè mentiuntur, vt nemo ſit qui videat, qui ſe eos cognoſcere non fateatur.

2. *Tragorchis* hircinus Teſticulus hircum olet, & ſpitillis aruncis caprillam barbam emétiens ad Ventrem inflammat, omnium bulbo-

rum

rum valentiſſimus, vt hircus animalium luxurioſiſſimus.

3. *Satyrium Erythronium*, ideſt rubrum, cortice radicis gracili, ruffo, intus albo: non ſecus atq; Scincus libidinem excitat, etiamſi manu teneatur, & magis ſi bibatur è vino, teſte poſt Dioſcoridem Lobelio.

4. *Dracunculus* maior radice bulboſa donatus rotunda, inſtar Teſticuli, in vino ſumptus Venerem proritat.

5. *Porrum* adeò ſcroto ſimile vt in prouerbiũ abierit, etiam Venerem excitat.

6. *Flores Cynoſorchi* homines ad fœcunditatem & laſciuiam inuitant, Venerem conciliantes, irritantes, augentes, & ſopitam vellicantes.

7. *Bolotus Seruinus* Pudendorum habet ſignaturam: ideò non ſolùm ab intra confortando conducit, verùm etiam ab extra, Inflaturis Teſticulorum vtiliter imponitur.

8. *Phallus* ab Adriano Iunio peculiari ſcripto in hunc eundem vſum commendatus.

9. Vtriuſque ſexus genitalium ſignaturam habent *Vuarum Acini*: Ideò Veteres nõ ſine cauſa dixerunt ſine Baccho frigere Venerem. Zachar. 9. ſect. 17.

MATRICIS ET VTERI.

1. *Ariſtolochia* rotunda fœminei vteri formã imitatur, & optimè puerperis opitulatur.

2. *Piſa*.

3. Interior Cortex *Betulæ* Viridis habet ſignaturã Matricis cum venulis ſanguineis: ideò

decoctu n eius purgat matricem.

4 *Sabina* habet ſignaturam Venarũ matricis: ideò diſſoluit Tartarum in venis muliebribus.

5. *Malum Granatum* ſeu *Punicum* glabrum eſt, & membrana tegitur, Malicorium dicta, Sole hiat Cortex aperitúrque leuiſſimâ vel aeris iniuria: ſic etiam infans maturationis tempore exitum è matrice parat.

6. *Cyclaminus* ſuo circinnato radicis bulbo, muliebrem vterum affabre demonſtrat effigiatũ. Theophraſtus eius bulbum ad amatoria valere debet.

7. *Leontopetalon* cuius radix fœminæ pubem lanuginoſo molíque flocco pubeſcentem ſuo intuitu & ſimilitudine affabrè demõſtrat. Tradit Dioſcorides appenſam ad amatoria valere.

8. *Macis* Matricis ſignaturam etiam refert: Includit enim nucem myriſticam (fœtus in vtero ſignaturam) Macis, vt Matrix embryonem.

RENVM.

Portulaca habet ſuam ſignaturam ad Renes.

SECVNDINAE.

Nymphæa huius ſignaturam habet. Ideò etiam Secundinam expellit.

SPINAE DORSI.

1. *Equiſetum.*

1. *Filix.* Fœmina: ideò eius decoctum (in Iſchiade & doloribus Spinæ) & fomentario è vino

no & aqua per multos dies præſtantiſſimum eſt ex arte ſignata Remedium: ſpinæ dorſi enim effigiem non obſcurè repræſentat.

TIBIARVM ET OSSIVM.

1. *Gratia Dei* ſeu *Geranium* habet ſignaturam oſſis Tibiæ: ideò puluis eius ſingularis in oſſibus fractis.

2. *Oſſiſana* ſeu lapis fabuloſus propè Spiram & Darmſtadium repertus, miraculoſus in conglutinandis oſſibus ruptis, idque propter ſignaturam eius Magicam.

NERVORVM ET VENARVM.

1. *Plantago* habet ſignaturam integram, imò & manum & pedum Chiromanticam figuram, ſiquidem manus herbarum ſunt folia.

PORORVM CVTIS.

Hypericonis folia perforata ſignaturam habent: Tollunt obſtructionem pororum & ſudorem pellunt.

MANVS.

1. *Palma Chriſti.*

2. *Folia Ficus*: adeò articulorum doloribus conferunt.

MORBORVM SIGNATVRAE.

APOPLEXIAE.

1. *Lilii Conuallii* Flos habet *Guttæ* ſigna-

turam, quia flos quasi gutta pẽdet: ideò in hoc morbo magnus eius vsus est.

2. Carpionis *Lapis* semilunari forma supra oculos exiltens, commendatur in illa Apoplexia, quæ cum commotione & contractione musculorum supra oculos inuadit.

CALCVLI.

Omnia quæ calculum pellunt sunt Magicè signata à similitudine, & morbum significant suis imaginibus.

1. *Crystallus, Silex, Lapis, Sitrinus, Iudaicus, Lyncis*: Lyncis vrina coit in lapidem: ideò eius vrina ad Vesicæ stillicidia peroptima est.

2. *Calculus microcosmi.*

3. *Saxifragiæ* Radices.

4. *Lithospermon* seu *Milium Solis* calculos candore & rotunditate margaritarum ferens, duritiæ lapidea cum aliis seminibus saxeis ad comminuendos calculos valet.

5. Fructus & siliquæ *Ononidis.*

6. *Lacryma Iobbea* ad deturbandos calculos nunquam satis laudata.

7. Fructus *Aiki Kengi.*

8. Nuclei *Cerasorum, Persicorum, Mespilorum.*

9. Fructus *Roseti* Rubei: Item plurimi alij in senticetis rubro colore in autumno ad maturitatem prouenientes.

10. *Capæ* etiam habent signaturam Calculi,

CANCRI.

1. *Dactyletus*: ideò secundùm Paracelsum

hauſtus Cancrum curat: alij putant Hermodactylum exoticum officinarum cum radice rotunda ſeſe in centrum contrahente, non aliter vt cancer facere conſueuit.

2. *Lunaria* quæ ſignaturam habet cancri, eum qua Carrichter affirmat ſe omnes mammillarum Cancros curaſſe.

3. Ros Solis ſeu *Rorella*.

COLICÆ.

Conuoluulus in ſegetibus proueniens inteſtina repræſentat: ideò decoctum eius in colica ſingulare.

Anguillæ in colica peſtis.

CICATRICVM.

1. *Oleæ*.
2. *Vlmus*.
3. *Reſiniferæ* omnes, quæ caudicis ſciſſuras ſuſtinent, ad cicatrices & vulnera certiſſimo experimento vtiliſſimæ.

DYSSENTERIÆ.

1. *Acori* Aquatici Lutei radix in Maio eſtoſſa, & collecta, ſingulare Amuletum contra Dyſenteriam appenſum ad ventriculi regionem: habet enim colorem & ſignaturam Excrementorum.

2. Ita *Baccæ Sambuci* conferunt.

ERYSIPELATVS.

1. Semen *Oxylapathi*, quod ſemper carneum colorem, non planè rubrum habet: decoctum

eius hauſtum efficaciſſimum eſt.

2. *Colchotar Vitrioli* calcinatum fortiter: ideò exterius in aqua plantaginis ſolutum vtiliter imponitur.

3. *Acorus Palnſtris*: quo nomine de collo geſtatur.

EPILEPSIAE.

1. *Viſcus quercinus* cum ſuo glutine maturat morbum.

2. *Grana Paeoniæ* circularia ac nigricantia, præſertim quæ à prima emergunt fœtura (quia matura è capitibus ſpontè exiliunt) expellunt.

3. In Epilepſia *Crux ſeu Oſſiculum* illud eſt præſtantiſſimum medicamentum, quod alij volunt in Craniis Epilepticorum, alij verò in ſtrangulatorum, vbi iuncturæ committuntur: quia quilibet ferè ſtrangulandus Epilepſia in Agone corripitur, dum ſpiritus vitę intercluſus exitum quærens, ſuffocatur: tunc commiſſuras capitis hac vehementia ſeparari neceſſe eſt: In principio paroxyſmi ſub Exaltatione Lunæ datur.

4. *Paſſer* in Caduco peſtis à Paracelſo commendatur.

EXCRESCENTIAE.

Agaricum & reliquę Arborum Excreſcentię, quæ ſupra ramos & frondes contra Naturæ ordinem excreſcunt, humanorum artuum excreſcentibus partibus medentur.

EXAN-

EXANTHEMATA.

1. *Semen raparum.*
2. *Lentes* : ideò decoctum illum expellit.

FICVS ANI.

Scrofularia maior & minor, habent integrã ſignaturam : ideò decoctum exterendis ficubus maricíſve non ſolùm vtiliter bibitur: verùm etiam pro Amuleto de collo ad orificium ſtomachi virtuosè appenditur.

FISTVLAE.

Iunci Aquatici habent ſignaturam : ideò ſal artificiosè extractum , intra & extra corpus cum iuuamento offertur.

Rapunculus Herba Carrichteri flore cœruleo eandem habet ſignaturam & efficaciam.

FOETVS IN VTERO.

AEtites Lapis veluti prægnans, cùm quæritur alio in vtero ſonante grauidis continet partus, cùm vterus parum tenax ſiniſtro brachio mulierum alligatur , donec partus hora inſtet, tunc ſiniſtræ coxæ imponitur, vt feliciter ſine labore & periculo enitatur, poſt fœtum excluſum tollitur confeſtim , ne vterus ſubſequatur.

FOETVS VTERO ADNATI.

Conferũt à ſimilitudine *Grana Florum Tiliæ*, ſupra pedũculum dimidia ex parte folio adnatorum. Dãtur infantib. adnatis illorum granorum quinque vel ſexvna vice, vel etiam mulieris

grauidæ,cui fœtus adnatus:colliguntur in feſto decapitationis Iohannis,& cortex exterior abiicitur.

FASCINI.

Conferunt herbæ quæuis quæ per ſciſſuram aut foramen ſaxi aut lapidis aut alicuius enaſcuntur.

HERNIÆ ET RVPTVRÆ.

1. Radix *Aronis*.
2. *Perfoliata*.
3. *Herniaria*.
4. *Telephii* radix.

5. Folia *Fraxini* etiam habet ſignaturam: ideò oleum è ligno deſtillatum illitum, efficaciſſimè medetur.

6. In foliis *Vlmi* folliculi quidam ſeu veſiculæ erumpunt & enaſcuntur menſe Maio humore plenæ admodum vulnerario, ad Enterocela valent.

7. *Poma* foliis *Quercinis* adnaſcentia in Maio colligantur,& in vitris ſuſpenſa per ſe in Sole in liquorem redigantur: hic liquor inunctione plurimum conducit.

8. A ſignatura magica obſeruentur animalia quæ ſe extendunt & contrahũt: ita Elephas proboſcidem extendit & retrahit: ideò Spodium calcinatum hic prodeſt.

9. Similiter *Teſtudo* ſe contrahit,cuius calcinatæ puluis etiam conducit.

10 *Hirudo Spinoſa* itidem ſe contrahit,cuius aqua deſtillata vel cinis combuſtus,miras habet

in hoc

in hoc affectu vires: solo olei eiusdem inũctione Hernioſi curati ſunt.

HAEMORRHAGIAE.

1. *Santalum rubrum* cuius decoctum in vino rubro ſtyptico, mirè compeſcit Hęmorrhagiã.
2. *Tormentilla* Radix.
3. *Hæmathites coroneolus* Lapis maximè, *Sarda, corallium*, quæ omnia ſanguinem ſiſtunt, ex anatomia, manibus ſi includantur.
4. Sextum *Geranij* genus dictum *Sanguinariũ*, radice rubra, tantoperè inſiſtẽdo ſanguinis profluuio prædicatum.
5. *Chalcanthum* combuſtum, ſanguinei coloris euadit, erumpẽtem ſanguinem è cerebri vena, & è pectore mirabiliter cohibet.
6. *Anagallis mas*, ſanguineo flore, manibus detenta, vbi incaluit, impedire ferunt ſanguinis effluxum ex inciſa vena.

HAEMORRHOIDVM.

Omnes villoſæ plantę, & mollia herbarum folia lanuginoſa, quæ lanoſiore flocco, quaſi caneſcunt, conducunt etiam ex ſympathia Hæmorrhoidibus aſperum tactum horreſcẽtibus.

1. *Folia Verbaſci*, quæ cana denſáq; lanugine, bombaceóque tomento veſtiuntur, huius decoctum conducit.
2. *Oculi Populi Arboris*, oleo olinatum macerati & inſolati, mirè vtiles: ſemen coloris ſanguinei planè repræſentat nates.

3. *Pes Leporis* herba, etiam lanuginosa est, & decoctum vtile.

4. *Scrophularia*, quæ tuberculis papillosis capitulis scatet.

5. *Aron minus*, Tonsillas & Hæmorrhoides mulcet.

6. Inter Verbasci Nomenclaturas est *Lupina Cauda*, à pilorum molli lanugine, quam imitatur: Eius decoctum etiam prodest.

HYDROPIS.

1. Radix *Bryoniæ* habet signaturam pedum Hydropicorum, ideò extractum aquas educit.

2. Radix *Michoacæ*.

3. *Dentaria* seu *Aneblattum* Cordi habet etiam signaturam inflationis Hydropicæ.

4. *Medulla* Ligni *Sambuci*, pressura etiam relinquit cauum vestigium, quale videmus in pedibus hydropicorum: ideò succus arboris conducit, sicuti etiam *Fungorum* Sambucinorum destillata aqua.

5. *Mala Persica* habẽt etiam signaturam: ideò flores Persici & folia cum nucleo siccata & pulueriſata omnia debita quantitate leniter purgant in tumoribus & Hydrope.

ICTERITIÆ.

1. *Chelidonia*, *Crocus*, quę duo à similitudine flaui coloris iuuant. Item radix *Curcumæ*.

2. *Centaurea*.

3. *Pediculi*, *Scarabæi* flaui.

4. Cutis

4. Cutis interior flaua *Oxyacantha* : item medianus flauus Cortex *Sambuci*.

5. *Lapis* in *Felle* Bouis repertus flauus.

6. *Anchuſa* aruenſis radix colore rubro & ſapore amato. Horum decocta iuuant.

7. *Tenca* viua ſuper vmbilicum ponitur, donec moriatur, præſertim in Ictero Peſtis.

8. *Anthos* Roſarum peculiariter confert. Doſis drachma ſemis.

LENTIGINVM.

1. *Betulæ* Cortex albis interlitus maculis, vt videatur ſturnum imitari, lentigines & maculas faciei abſtergit.

2. *Flores Sambuci* etiam maculati ſunt: ideò fotus ex decocto florum in aqua commendatur.

LEPRÆ.

Fragæ habent ſignaturam : ideò illorum deſtillata aqua palliat rubicundam Leproſorum faciem, ſi bibatur & liniantur maculæ: Quo nomine etiam Raymondus Lullius Fragorum in ſpiritu vini maceratorum vſum in pallianda Lepra plurimùm commendat, in libro de Quinta Eſſentia.

Viperæ: ideò caro illarum præparata Leproſis cum commodo offertur.

LVMBRICORVM.

2. *Viciæ* habent ſignaturam Lumbricorum: ideò decoctum illarum conducit in expellendis Lumbricis.

2. In cauitate Roſæ Caninæ interiore Tineę quædam candidæ interdum occluduntur, quibus pulueriſatis ad expellendos vermes inteſtinorum, multi feliciter vtuntur.

MENSTRVORVM RVBEORVM.

Artemiſia Rubra: ideò efficaciſſimus virtutibus prædita herba, in ſiſtendis & corrigendis menſibus ſuperfluis.

MEMBRORVM TABIDORVM.

Salix non fert ſemen, ſed virgula abſciſſa etiã ferè emarcida ſola infixione in terram creſcit: ideò Balneum è decocto ſalicis præſtãtiſſimum ad membra tabida.

MACVLARVM.

1. *Allium.*
2. *Arum, Ariſarum.*
3. *Dracontium.*
4. *Perſicaria.*
5. *Hirundinaria* minor. Omnes item maculoſæ plãtæ maculas corporis noſtri abſtergunt.

NODORVM IN CARNE.

Mercurialis cum nodis: ideò decoctum eius cum Mechoaca, nodos cutis tollit.

PRVNELLAE.

1. *Sal Armoniacum*: ideò liquor eius deſtillatus

latus cum ſucco Aizoi eſt Euporiſtum medicamentum: extrahit enim Tartaricum ſublimatum Realgar, gutturi ſeu collo adhærens, & linguam nigredine afficiens.

21 Flores *Brunellæ* ſua forma guttur repræſentantes, commendantur etiam vt plurimùm in hoc morbo.

PVNCTVRAE LATERIS.

1. *Carduus Benedictus* ſuis punctionibus curam Pleureſis indicat, vt &

2. *Carduus Mariæ*: Vtriuſq; ſtillatitius liquor vel decoctum plurimùm confert.

3. *Hyppoglosſum* alterum foliũ gerit maximè acutum, non ſine maximo aſpiciẽtium miraculo, & naturę raritate: ad laterum puncturas valere Neotericorum conſtat experimento.

4. Puncturis in corpore *Maxylla* ſeu *Crux* Lucij Piſcis contrita & potui data ſubuenit.

5. *Conſolidæ Regalis*, cuius tres vel nouem flores comedantur.

PHANTASMATVM.

1. Fibræ ſuper folia *Hypericonis* habẽt ſignaturam, quod perforata certo tẽpore & debito modo collecta omnia Phantaſmata, & ſpiritus Phãtaſticos ſine ſuperſtitione ab homine & extra hominem pellit, qui ſpiritus etiam Vermiũ ſpiritum in aliam Phantaſiam adigit, vt illorum ſpiritus animalis ab hoc ſpiritu fugiat. Nomen

Græcum denotat, quod ſuper imagines figuras & ſpectra dominium habeat, Fuga Dæmonũ vocatur: ideò fumigatio ſeminis eius, vt dicit expertiſſimus Philoſophus Lullius, fugat omnem dæmonem à proprietate corporis, vel à domo: Portus Neapolitanus affirmat obſeſſos nec odorari, nec ſupra ſe ferre valere: Vt enim Sol cœleſtis ſua luce fugat omnes malignos ſpiritus in tenebris gaudentes: ſic Hypericon (inter herbas Solares numeratur præcipua) à Paracelſo Solis Terreſtris nomine inſignitum, eiuſdem efficaciæ deprehenditur.

2. *Ruta*, propter Crucis ſignum ſemini impreſſum.

3. *Crux Baccis Iuniperinis* innata, præſertim magnis granis, nucis auellanæ quantitatem æquantibus, qualia inter peregrinandum in copia prouenire vidi in agro Neapolitano ad litus maris Tyrrheni: ideò experientia demonſtrat, quod proſint maximoperè à Spiritibus malignis obſeſſis.

4. *Anthirrinum* contra Phantaſmata & Incantationes, ſemen enim quaſi Sceleton repræſentat, defunctique hominis Caluariam oſtendit.

PANARICII.

Archangelica ſeu *Vrtica Alba* habet ſignaturam, contuſa & impoſita confeſtim necat.

PESTIS.

1. *Bufo*, *Cochlea*, *Rana*: ideò vtiliter ab extra imponuntur, ſiquidem venenum attrahunt: Futuræ

turæ ac instantis Pestis signa in linguis ranarum maculatis apparent, ac vbi cateruatim sese mutuo conscendunt, tot funera simul sepelienda prædicere solent.

2. Anthracis & Carbunculi signatura est in *Sapphiro* in quo est peculiaris virtus Anthracem sine corrosiuo tollendi & in Eschatā promouendi. Similis est etiam in *Lacerta* vis, ideò extrahit Escharam.

3. *Gamandræa* cum rotundo pomo etiam Pestis signaturam habet: ideò infecti herbam hāc sed sub suo climate productam magno iuuamine macerant in quotidiano potu: ita Tubera rotunda Quercubus adnascentia siue recentia siue puluerisata feliciter imponuntur Pesti: sic & puluis nucistarum maceratarum applicatus extrahit venenum.

SEMINIS PROFLVVII seu Gonorrhea.

Vrtica Mortua, Galeopsis: ideò Carrichter decoctum eius in vino plurimùm commendat.

SCROFVLAE.

1. *Scrofularia* mas & fœmina.

2. *Scrofularia* minor: seu *Chelidonium* minus, cuius strumosa radix è multis granis frumenti videtur coaluisse.

SQVINANTHIAE.

Fructus Mori habent Squinanthiæ signaturam: ideò succus eius & folia gargarisando conducunt.

SCABIEI CORPORIS & Pedum.

1. *Arbuta* seu Piceę Coni squãmulis loricati: decoctum illorum cum capite mortuo vitrioli præstantissimum medicamẽtum externum est.
2. *Scabiosa* in summis caulium capitulis florum calices promit compactili squammarum ordine structos: ideò Scabiei medetur.
3. *Polypodium* in dorso scabritiem habet: ideò à proprietate suâ decoctum eius pellit Scabiẽ.

SQVAMMARVM Cutis.

1. *Vitis & Resinifera* quæ corticem abiiciunt, ad cutem deglubendam & Squammarum vitia conducunt.
2. Sic ad Squammas capitis herba *Filicis* vel *Filiculæ* conducit.

SQVAMMOSORVM Pedum.

Scoria Ferri habet signaturam ostracosorum labiorũ vlceris: Vt enim Scoria hæc inter fundendum à ferro ad superficiem eiicitur: ita etiam ab interno hominis Archæo seu arte naturæ fit separatio Mineralium & Excrementorum in corpore microcosmo: ideò Crocus Martis & eleum eius in tali casu plurimùm prosunt.

SPAS-

Digitized by Google

SPASMI.

1. *Limaces* vix commoti contrahunt se: officulum exiguum in Limacibus albis per medium scissis in capito reconditur, & in Spasmo efficacissimè exhibetur.

2. *Poples Leporis* animalis velocissimi in cursu itidem prodest.

STRVMARVM.

1. *Gladiolus* radice geniculata constat, paruorum Bulborum modo super alium insidente, inferior gracilis, superior vegetior, Strumis certò medetur.

2. *Scrophularia* radicem habet tuberculis asperam & papillosis capitulis donatam, strumoso subtus porrecto cespite, vlceribus strumosis & tuberculis ab humore frigido glaciatis eliendo opitulatur.

3. *Ficus* Strumę modo tumét, valent ad easdē.

4 Sic *Spongia marina*.

5. *Iridis* radix strumosa delet strumas.

6. Est & *Scrophularia* minor dicta herbula foliis hederæ, habet radices quodam callo pendentes paruas, complures, vt grana tritici in acerui modum collectas quarum tres vel quatuor in longius protenduntur. Hac recentiores in eximendis strumis, ficubus & marisscis magna vi & experimento vtuntur.

7. *Sal Vngaricum* seu *Transyluanicum* natiuum multas grumas strumæ instar habet, cu-

ius frequentem vſum vt & Salis Gemmæ Paracelſus in depellendis ſtrumis ſtudiosè commendat.

SVGILLATIONVM.

1. *Perſicariæ* folium litera maculæ modo conſcriptum, quæ Corniculatis Lunæ imaginem refert, ſugillata delet.

2. *Chelidonium* minus etiam propter foliorum magicam ſignaturã in hoc caſu ſpecificum eſt: nec ſolùm ab extra vnguentis admixtis illinitione delet maculas externas, ſed etiam in vino macerata & quotidie ter vel quater hauſta, ab intra ſanguinem concretum è corpore ad miraculum expellit.

TARTARI VENTRICVLI.

Caſſutha ſeu *Cuſcuta* ſignaturam habet: Eius decoctum maximoperè commendatur.

VRINAE RETENTAE.

1. *Medulla* in Calami Anſerini concauitate contenta: ſiccata & tuſa mirè in vino remoratam vrinam pellit.

2. *Anima* Halecis (vt vulgus vocat) coloris argentei repreſentat etiam cauum penis ductum: puluerisata & exhibita efficaciſſimè vrinam ciere ſolet.

VENENI.

1. *Syderica*, *Dracontium* Maius, in quolibet folio

folio habet figuram ſerpentis: inde magico indicio confirmamur, quod decoctum contra ictus ſerpentum ſit efficaciſsimum.

2. *Dracunculus minor* ludentis naturæ miraculum ad primas ſerpentum Vernationes exerit ſe terra, & cum iis in terram conditur, nec omninò occultato eo apparet ſerpens: officioſo naturæ munere remedium demonſtrantis & formidinis tempus præmonentis.

3. *Biſtorta*, Serpentaria, Colubrina, ad viperarum & ſerpentum morſus.

4. *Ophioglosſum*, vt & præcedens Herba figuram habet ſerpentinæ linguæ cupientis lædere.

5. Inter *Allij* genera *Ophioſcorodon* ſignatum eſt.

Omnes autem plantæ quæ ſerpentis exuuium maculoſum exprimunt, & verſicolores viperarum maculas oſtendunt, imò ſerpentum effigiē ex omni ſua parte conſpicuam reddunt, contra eorum morſus valent.

VERRVCARVM.

Culmorum nodi habēt verrucarum ſignaturā: ideò etiam magnetica cura per illos tolluntur.

VVLNERVM.

1. *Sapena Riparum* ſeu *Hydropiper*, in aquis pigro lapſu repentibus naſcēs, propter maculas ſanguineas in foliis, medetur vulnerum recentium ſuperuenientibus ſymptomatibus: ſiquidem fluxus ſanguinis in ſanguineo Perſicariæ pedunculo, Soli obiecto apparet. Hæc *Perſica-*

ria à Paracelso vocatur Mercurius terrestris, & dicit in illa esse influentiam carnalem seu attractiuũ influentiale non aliter, vt Sol & omnia sydera ab inferioribus attrahunt, & inferiora vicissim à suis superioribus: Guttæ in foliis habent signaturam.

2. *Hypericonis* Folia innumeris foraminulis quasi acu traiectis perforata videntur: ideò ad omnes externas & internas cutis læsiones prosunt: & quia flores etiam post putrefactionem in formam sanguinis abeunt, signant vsum peculiarem ad Vulnera.

3. *Millefolium*, & *Betonica*, lancinatis & incisis foliis.

4. *Gentianella* seu *Cruciata* cuius radix in modum Crucis transfossa est.

5. *Ascyrum.*

6. *Vlmus* etiam perforata folia habet: & sic omnes Plantæ perforatis foliis ad vulnera corporis valent.

MEDICAMENTA A SIMILITUDINE IUUANTIA.

NOtandũ etiam est quod quędam medicamenta, à similitudine prodesse, & miro modo à morbis liberare deprehendimus, quia vnum alterius anatomiam habet, cui enim potius comparãdum est simile, quàm suo simili?

Arsenicus vlceribus Arsenicalibus subuenit: Intet omnes fructus Aquæ, non est maius venenum quàm in materia Resinorum, & omnis Veneno-

Venenositas Resinorum cõfirmãte Paracelso, confluxit in arsenico, tãquam in vnum corpus.

Aconitum ex vino tepido datum percussis à vipera aut scorpione salutiferum esse experti est à nonnullis medicis peritissimis, adeò venena plerunque venenatis sunt venena.

Boletus Cerninus Fungus est, quem ad res venereas adhibent, è semine eius animalis genitali oritur.

Cancer, quia corpus ipsis tumet, ideò *Carcinomata* & Perniũculos cum decocto melle lenit: fluuiatilium Cancrorum cinis vilitet etiam inspergitur.

Cancer item viuus, ligatis chelis *Cancro* imponitur, donec moriatur, item Cancer Cancrum interficit, qui si sit exulceratus, postea quouis opodeltoch curatur.

Cardiacam tollit puluis *Cordis Perdicis*.

Capilli Hominum si destillentur, egreditur succus, qui *Capillis* prolongandis inunctione prodest.

Cerebrum Suillum, *Phreneticis* prodest: ideò etiã ij, qui memoriam amiserunt, cum innaméto vescuntur Cerebro Porcino, cum myristica & cinamomo aromatisato.

Cor Motacillæ cum successu appenditur in *Congelatione*, vbi *Cor* riget.

Cor Hominis in *Cardiaca* & Syncope corroborat Essentia præparata de *Cordis Cerui* Ossibus.

Coli cruciatus demulcet particula de *Vmbilico* infantis recenter nati, in argentea capsula vel

annulo incluſa, & ita geſtata vt carnem attingat, certiſſimo experimento multorũ accepi.

Cranium Hominis *Epilepſiæ* ſubuenit, ſumatur autem pars anterior, non poſterior, & fœminæ fœmineum, mari maſculum accommodetur.

Cucumeris ſylueſtris fructus maturi, leuiter contrectantem maculant, dum ſe ſolo tactu ſuccum eiaculantur: ſic huius coagulati ſucci ſeu Elaterij vſus, hoc magico indicio, ſeroſos humores corporis humani vehemẽter expurgat.

In *Dyſenteria* maximo iuuamine adhibetur rubra illa medulla, quæ in Lapicidinarum iuncturis reperitur & eruitur, vulgus *Iecur Lapideum* vocat.

Epilepſia, *Alcis & Hirundines* corripiuntur: ita etiam contra eundem morbum ſpecificè inſtar Amuleti conducunt Alcis poſterioris pedis dextra vngula, quàm auriculæ ſiniſtræ ingruente paroxyſmo immittunt, ſéque hoc pacto à paroxyſmo liberant: Ex Hirundinibus aqua Antiepileptica ſingularis paratur.

Fœtum excludit exuuij *Serpentis* cingulum, quo ſi inſtante partu nudum grauidæ corpus cingatur, feliciter enititur.

Flauam Bilem expurgat *Rhabarbarum* eiuſdem coloris.

Fungi in agro Neapolitano prope vrbem Somam, quotannis è *Lapidibus* terra ſaltem obrutis enaſcũtur, qui ſiccati & pulueriſati pondere drachmæ ſemis in aqua appropriata manè & veſperi exhibiti, ad miraculum omnem *Calcu-*

lum

lum comminuunt,& inſtar farinæ expellunt.

Gladiolus tuſus & impoſitus,*Spicula*,*& Spinæ* extrahit à ſimilitudine.

Globus ſeu Pila à Scarabæo conglomerata ſuppoſita extrahit *Globos Plumbeos* è corpore.

Hæmorrhoides in locis obſcœnis ſe manifeſtant,ſanantur à Scarabæis in equorum excrementis latitantibus, in cinerem prius redactis & inſpertis.

Hydrophobiam tollit inopinatus,ſubitúſq, impulſus in aquas:ita metus diſcutitur.

Iecur Lupinum confert *Iecinoris* infirmitatibus.

Linguæ Hircinę ſemen,*Echium*,Viperinus capitulis ſimile:ideò *Viperarum*, cæterorúmque ſerpentum morſibus medetur, & prophylacticum eſt medicamentum.

Lumbrici maioris & minoris mundi *Lumbricis* Hominis medentur: eiuſmodi autem vermes exiccati & in puluerem redacti,propinati ac in lacte caprilio exhibiti Lumbricos in ventriculo & inteſtinis morantes interficiunt, & è corpore eiiciunt ac expellunt.

Lumbricus viuus per viginti quatuor horas *Panaricio* circumligatus donec moriatur,interficit ipſum.

Lupus corporis Humani, curatur beneficio vnguentorum & cataplaſmatum à Carne & Pinguedine *Lupina* præparatorum.

Matricis Gallinæ puluis in collum *Matricis* iniectus,eiuſdem fluorem exiccat, & ſterilita-

tem fœminis indè cauſatam tollit,& cõceptionem iuuat.

Mammarum Muliebrium fiſſuris medetur inunctio Glutinis ex *Vberibus* Vaccinis præparati.

Naſcuntur in Podice velut fructus *Mori* cruenti,molles,& in Scroto,qui ex fructuum *Mori* frondiúmque puluere ſanantur.

Oculi Bouis humor Cryſtallinus deſtillatus,omnibus *Oculorum* vitiis ſuccurrit.

Pedum Anſerinorum abſtracta cutis. *Pedibus refrigeratis* (vt Panaricio) medetur,cum Artemiſia fiat decoctum, quod vtiliter imponitur.

Priapus Tauri aut Cerui, *Penis Aronian* auſert,& Venerem ſuſcitat: horum enim animalium natura luxurioſa.

Profluuium Menſtrui immodicum,dum purus ſanguis ſimul effluere incipit, ſiſtunt tres vel quatuor guttæ puriſſimi illius *Sanguinis* vltimò effluentis,fœminę patienti inſciæ in vini vel cereuiſiæ potu exhibiti.

Pulmo Vulpis,afflicto *Pulmoni* prodeſt.

Renouant noſtra corpora & iuuentutem reſtituunt,quæcunque *Animalia* habent in ſe virtutem *Renouatiuam*,vt de Vipera & Serpentibus traditur.

Sanguis è naribus & venis profluens,torrendo friabilis factus,narium & venarum *Hæmorrhagiam* inſufflatus & inſperſus ſiſtit. Datur etiam intra corpus.

Similiter *Sanguis* è *Vulneribus* effluxus calidè *Vulnerari* iterum immittitur,vt nimiam Hę-

mor-

morrhagiam eius ſiſtat.

Sagittas extrahit Herba *Sagittalis* in pratis ad ripas creſcens,& ſagittam repræſentans.

Scorzonera radix ad ſerpentis cuiuſdam *Scorzone* dicti formam effigiata, contra eiuſdem morſum vnicum Antidotum.

Serpens ſi filo lineo ſuſpendatur & ſuffocetur,funiculus in Angina & Apoſtematibus faucium valet plurimum.

Contra *Synouiam* offertur ipſi patienti aliquid ſupra particulam panis præſentaneo ſucceſſu.

Secundinam, Secundina lota ac in fictili torrefacta,& drachmæ ſemis pondere in iuſculo gallinarum exhibita,mirificè educit,

Stomachi Lupi Corium geſtatum *Stomachi* iuuat digeſtionem: Ita etiam Vulturis & Oloris pelles ab alutario præparatæ.

Spiritus Tartari fœtor, fœtorem humorum putridorũ in Peſte è corpore humano expellit.

Tartarus ſeu Sal vrinæ Hominis contra Tartarum & *Calculum* ſingularis eſt.

Tormentillæ Radix *Nodoſa*, tuſa & impoſita Nodos in cute tollit.

Torſionibus inteſtinorum in Colica conducit Inteſtini Lupi exiccatum Cingulum, vt & Excrementa eius geſtata,

Tumori ſeu Gummi, quod noſtris membris innaſcitur, diſſoluendo medetur Gummi illud è Ceraſo deſudans, aceto diſſolutum & appoſitum.

Variolis infantum, ſeminis Raparum & Len-

Ventriculus Gallinæ interior ſcilicet membrana *Ventriculo* malè affecto ſubuenit.

Zibetta Colicæ ſtercora expellit.

VENENOSI MORBI plerunque propriis Antidotis ſanantur.

Aconitum vt dictum eſt medetur morſui Viperarum,& *S*corpionum.

Araneus mus qui morſum intulit diſſectus ſi apponatur,ictus ſui maleficia luit.

Apum Aculeos fixos,Mel ſanat.

Bufonio Lapide in capite Bufonis reperto eius morbi curantur.

Bufonius puluis morſui venenato impoſitus Venenum attrahit.

A Bufone permicti, Bufone ſicco cum juuamento ſe demulcent.

Canis Rabidi morſui eiuſdem Canis primo pili imponuntur ab extra vulneri, ſiquidem venenum attrahunt,ſimiliter exuſti propinantur, deindè jecur Rabioſi toſtum, demorſum ſi comedit liberat,& tuetur ne tententur Aquæ metu,quo nomine etiam eluſdem Canis dentem exemptum,& pelliculæ inditum pro Amuleto, brachio annectunt.

Crocodili adeps ſuos morſus ſanat.

Murium morſus,Murium combuſtus puluis ſanat.

A Muribus permicti,eorundem cinerem inſpergunt,antequam carnem exedat.

Os Cordis Cerui venenatæ Caudæ Ceruinæ degustatæ succurrit.

Serpentum Axungia etiam commẽdatur aduersus suos morsus.

Contra ictus *Serpentum*, Capita Serpentũ trita, vel Exta illorum præcipuè Fel impositum.

Scorpius ipse, qui ictũ vibrauit, tritus, & percusso loco impositus, suæ plagæ Remedium est, ob cæcam quandam Naturarum Discordiam: Vndè profectum malum, indè remanat Remedium.

Sic etiam Oleum Scorpionis aduersus suos ictus.

Sic aliquando geminata, commixtáque contrariæ facultatis Venena, remedio sunt non exitio: Fuerunt qui bubonem pestiferum excisum & exiccatum puluerisarũt, & infectis exhibuerunt, non absimili modo, vt Scorpionis oleum contra venenum Scorpionis administratur, atque sic Venenum sibi congeneris Veneni exterminium molitur.

Quemadmodum ab Ouo frigore congelato, per impositionem in aquam frigidissimam ad tempus, frigus instar glaciei extrahitur, & in integrum restituitur: ita etiam membra frigore vitiata sanantur, per impositionem frigidę aquę Niualis: Ita frigus extrahit frigus.

Simili modo, membra supra modum incalescentia restaurantur, per appositionem Spiritus Vini rectificatissimi (qui merus est Ignis vel Sulphuris Quinta Essentia) Sic calor vi magneticâ extrahit calorem.

Chiro-

Chiromantiæ cognitio quantopere medico neceſſaria ſit dictum eſt ſuperius: Nam ex Chiromanticis Lineis Remedia illi Homini conuenientia ſciri poſſunt.

Qui Lineam Architectam in manu habet, ille obnoxius eſt Colicæ, & ex illa moritur: ideò Linea Architecta in Herbarum foliis, medicina in Colica eſt.

Ita etiam Linea Anchora eſt Linea Apoplexiæ: ideò Linea Anchora in Acoro eſt medicina Apoplectica.

SIGNATVRARVM CORRESPONDENTIÆ Majoris & Minoris Mundi.

IN MVNDO.

Minori ſeu *Microcoſmo.*	*Maiori* ſeu *Macrocoſmo.*
Phyſiognomia ſeu faciei forma.	Cœli Facies.
Chiromantia.	Mineralia.
Pulſus.	Motus Firmamenti.
Anhelitus.	Eurus. Zephyrus.
Febrium Horror.	Terræ motus.
Lienteria, Dyſenteria, Diarrhœa.	Pluuiæ.
Torſiones Colicæ. Quot enim Naturæ Ventorum in Mundo, tot ſpecies Colicæ in Homine.	Ventorum Tonitru,
Difficultas mejendi in dolore Nephritico.	Corruſcatio.
Apoplexia.	Ecclipſis, Conjunctio ſeu Fulmen.
Tabes, Phthiſis ſeu Aridura microcoſmi.	Siccitas.
Hydrops.	Inundatio, Diluuium:
Epilepſia.	Tempeſtas.

Eadem Apoplexia qua Fulminis generatio, vtriuſque etiá operationes admiranda. Tonitru demonſtrat cauſam, materiam, originem Caduci

Quę enim Generatio Tempeſtatis & Tonitru in mundo majori, eadem etiã Epilepſiæ in minori:

nori: Et ſicut Tempeſtas mutat & labefactat Animalem ſenſum & Intellectum, vt apparet in crocitatione Gallorum gallinaceorum inuſitatâ, inſueto item cantu & clamore aliarum animum & beſtiarum, mordenti inſuper muſcarum furore: ita etiam in Epilepticis.

IN MACRO-COSMO.	*IN MICRO-COSMO.*
1. fit Mutatio aëris Tempeſtate inſtante.	1. Mutatio Rationis ingruẽte Epilepſia
2. Nubila ſuccedunt.	2. Oculi Tenebroſi, Somnus.
3. Ventus.	3. Colli & Ventris inflatio.
4. Fractio & Tonitru.	4. Fractio Veſicæ & Concuſſio corporis.
5. Fulgetra & Corruſcationes.	5. Ignei & lucentes oculi.
6. Pluuia.	6. Spuma.
7. Fluminis ictus.	7. Spiritus coacti lacerantes artus in cute clauſa.
8. Serenum Tempus.	8. Reditus ad mentẽ & ſermonem.
Poſtquam vitæ lutoſæ pluuia madidæ ſunt à Sole iterum exiccatæ.	Vbi ſcilicet Homo ad ſe redit & Sol Microcoſmi, Rationẽ, Mentem & reliquas corporis functiones poſt requiſitam quietem iterum in priſtinum ſtatum reſtituit.

annulo incluſa, & ita geſtata vt carnem attingat, certiſſimo experimento multorũ accepi.

Cranium Hominis *Epilepſia* ſubuenit, ſumatur autem pars anterior, non poſterior, & fœminæ fœmineum, mari maſculum accommodetur.

Cucumeris ſylueſtris fructus maturi, leuiter contrectantem maculant, dum ſe ſolo tactu ſuccum eiaculantur: ſic huius coagulati ſucci ſeu Elaterij vſus, hoc magico indicio, ſeroſos humores corporis humani vehemẽter expurgat.

In *Dyſenteria* maximo iuuamine adhibetur rubra illa medulla, quæ in Lapicidinarum iuncturis reperitur & eruitur, vulgus *Iecur Lapideum* vocat.

Epilepſia, *Alcis & Hirundines* corripiuntur: ita etiam contra eundem morbum ſpecificè inſtar Amuleti conducunt Alcis poſterioris pedis dextra vngula, quàm auriculæ ſiniſtræ ingruente paroxyſmo immittunt, ſéque hoc pacto à paroxyſmo liberant: Ex Hirundinibus aqua Antiepileptica ſingularis paratur.

Fœtum excludit exuuij *Serpentis* cingulum, quo ſi inſtante partu nudum grauidæ corpus cingatur, feliciter enititur.

Flauam Bilem expurgat *Rhabarbarum* eiuſdem coloris.

Fungi in agro Neapolitano prope vrbem Somam, quotannis è *Lapidibus* terra ſaltem obrutis enaſcũtur, qui ſiccati & pulueriſati pondere drachmæ ſemis in aqua appropriata manè & veſperi exhibiti, ad miraculum omnem *Calcu-*

lum

lum comminuunt,& inſtar farinæ expellunt.

Gladiolus tuſus & impoſitus,*Spicula*,*& Spinæ* extrahit à ſimilitudine.

Globus ſeu Pila à Scarabæo conglomerata ſuppoſita extrahit *Globos Plumbeos* è corpore.

Hæmorrhoides in locis obſcœnis ſe manifeſtant,ſanantur à Scarabæis in equorum excrementis latitantibus, in cinerem prius redactis & inſperſis.

Hydrophobiam tollit inopinatus,ſubitúſq, impulſus in aquas:ita metus diſcutitur.

Iecur Lupinum confert *Iecinoris* infirmitatibus.

Linguæ Hircinę ſemen,*Echium*,Viperinus capitulis ſimile:ideò *Viperarum*, cæterorúmque ſerpentum morſibus medetur, & prophylacticum eſt medicamentum.

Lumbrici maioris & minoris mundi *Lumbricis* Hominis medentur: eiuſmodi autem vermes exiccati & in puluerem redacti,propinati ac in lacte caprilio exhibiti Lumbricos in ventriculo & inteſtinis morantes interficiunt, & è corpore eiiciunt ac expellunt.

Lumbricus viuus per viginti quatuor horas *Panaricio* circumligatus donec moriatur,interficit ipſum.

Lupus corporis Humani, curatur beneficio vnguentorum & cataplaſmatum à Carne & Pinguedine *Lupina* præparatorum.

Matricis Gallinæ puluis in collum *Matricis* iniectus,eiuſdem fluorem exiccat, & ſterilita-

tem fœminis indè causatam tollit,& cõceptionem iuuat.

Mammarum Muliebrium fissuris medetur inunctio Glutinis ex *Vberibus* Vaccinis præparati.

Nascuntur in Podice velut fructus *Mori* cruenti,molles,& in Scroto,qui ex fructuum *Mori* frondiúmque puluere sanantur.

Oculi Bouis humor Crystallinus destillatus,omnibus *Oculorum* vitiis succurrit.

Pedum Anserinorum abstracta cutis. *Pedibus refrigeratis* (vt Panaricio) medetur,cum Artemisia fiat decoctum, quod vtiliter imponitur.

Priapus Tauri aut Cerui, *Penis Atonian* aufert,& Venerem suscitat: horum enim animalium natura luxuriosa.

Profluuium Menstrui immodicum,dum purus sanguis simul effluere incipit, sistunt tres vel quatuor guttæ puriſſimi illius *Sanguinis* vltimò effluentis,fœminę patienti insciæ in vini vel cereuisiæ potu exhibiti.

Pulmo Vulpis,afflicto *Pulmoni* prodest.

Renouant nostra corpora & iuuentutem restituunt,quæcunque *Animalia* habent in se virtutem *Renouatiuam*,vt de Vipera & Serpentibus traditur.

Sanguis è naribus & venis profluens,torrendo friabilis factus,narium & venarum *Hæmorrhagiam* insufflatus & inspersus sistit. Datur etiam intra corpus.

Similiter *Sanguis* è *Vulneribus* effluxus calidè *Vulneraria* iterum immittitur,vt nimiam Hę-

mor-

morrhagiam eius ſiſtat.

Sagittas extrahit Herba *Sagittalis* in pratis ad ripas creſcens,& ſagittam repræſentans.

Scorzonera radix ad ſerpentis cuiuſdam *Scorzone* dicti formam effigiata, contra eiuſdem morſum vnicum Antidotum.

Serpens ſi filo lineo ſuſpendatur & ſuffocetur,funiculus in Angina & Apoſtematibus faucium valet plurimum.

Contra *Synouiam* offertur ipſi patienti aliquid ſupra particulam panis præſentaneo ſucceſſu.

Secundinam, Secundina lota ac in fictili torrefacta,& drachmæ ſemis pondere in iuſculo gallinarum exhibita,mirificè educit,

Stomachi Lupi Corium geſtatum *Stomachi* iuuat digeſtionem: Ita etiam Vulturis & Oloris pelles ab alutario præparatæ.

Spiritus Tartari fœtor, fœtorem humorum putridorũ in Peſte è corpore humano expellit,

Tartarus ſeu Sal vrinæ Hominis contra Tartarum & *Calculum* ſingularis eſt.

Tormentillæ Radix *Nodoſa*, tuſa & impoſita Nodos in cute tollit.

Torſionibus inteſtinorum in Colica conducit Inteſtini Lupi exiccatum Cingulum, vt & Excrementa eius geſtata,

Tumori ſeu Gummi, quod noſtris membris innaſcitur, diſſoluendo medetur Gummi illud è Ceraſo deſudans, aceto diſſolutum & appoſitum.

Variolis infantum, ſeminis Raparum & Len-

Ventriculus Gallinæ interior ſcilicet membrana *Ventriculo* malè affecto ſubuenit.

Zibetta Colicæ ſtercora expellit.

VENENOSI MORBI plerunque propriis Antidotis ſanantur.

Aconitum vt dictum eſt medetur morſui Viperarum,& Scorpionum.

Araneus mus qui morſum intulit diſſectus ſi apponatur,ictus ſui maleficia luit.

Apum Aculeos fixos,Mel ſanat.

Bufonio Lapide in capite Bufonis reperto eius morbi curantur.

Bufonius puluis morſui venenato impoſitus Venenum attrahit.

A Bufone permicti, Bufone ſicco cum juuamento ſe demulcent.

Canis Rabidi morſui eiuſdem Canis primo pilli imponuntur ab extra vulneri, ſiquidem venenum attrahunt,ſimiliter exuſti propinantur, deindè jecur Rabioſi toſtum, demorſum ſi comedit liberat,& tuetur ne tentetur Aquæ metu,quo nomine etiam eiuſdem Canis dentem exemptum,& pelliculæ inditum pro Amuleto, brachio annectunt.

Crocodili adeps ſuos morſus ſanat.

Murium morſus,Murium combuſtus puluis ſanat.

A Muribus permicti,eorundem cinerem inſpergunt,antequam carnem exedat.

Os Cordis Cerui venenatæ Caudæ Ceruinæ degustatæ succurrit.

Serpentum Axungia etiam commẽdatur aduersus suos morsus.

Contra ictus *Serpentum*, Capita Serpentũ trita, vel Exta illorum præcipuè Fel impositum.

Scorpius ipse, qui ictũ vibrauit, tritus, & percusso loco impositus, suæ plagæ Remedium est, ob cæcam quandam Naturarum Discordiam: Vndè profectum malum, indè remanat Remedium.

Sic etiam Oleum Scorpionis aduersus suos ictus.

Sic aliquando geminata, commixtáque contrariæ facultatis Venena, remedio sunt non exitio: Fuerunt qui bubonem pestiferum excisum & exiccatum puluerisarũt, & infectis exhibuerunt, non absimili modo, vt Scorpionis oleum contra venenum Scorpionis administratur, atque sic Venenum sibi congeneris Veneni exterminium molitur.

Quemadmodum ab Ouo frigore congelato, per impositionem in aquam frigidissimam ad tempus, frigus instar glaciei extrahitur, & in integrum restituitur: ita etiam membra frigore vitiata sanantur, per impositionem frigidę aquę Niualis: Ita frigus extrahit frigus.

Simili modo, membra supra modum incalescentia restaurantur, per appositionem Spiritus Vini rectificatissimi (qui merus est Ignis vel Sulphuris Quinta Essentia) Sic calor vi magneticâ extrahit calorem.

Chiro-

Chiromantiæ cognitio quantopere medico neceſſaria ſit dictum eſt ſuperius: Nam ex Chiromanticis Lineis Remedia illi Homini conuenientia ſciri poſſunt.

Qui Lineam Architectam in manu habet, ille obnoxius eſt Colicæ, & ex illa moritur: ideò Linea Architecta in Herbarum foliis, medicina in Colica eſt.

Ita etiam Linea Anchora eſt Linea Apoplexiæ: ideò Linea Anchora in Acoro eſt medicina Apoplectica.

pori: Et ſicut Tempeſtas mutat & labefactat Animalem ſenſum & Intellectum, vt apparet in crocitatione Gallorum gallinaceorum inuſitatâ, inſueto item cantu & clamore aliarum auium & beſtiarum, mordenti inſuper muſcarum furore: ita etiam in Epilepticis.

IN MACRO-COSMO.	*IN MICRO-COSMO.*
1. fit Mutatio aëris Tempeſtate inſtante.	1. Mutatio Rationis ingruẽte Epilepſia
2. Nubila ſuccedunt.	2. Oculi Tenebroſi, Somnus.
3. Ventus.	3. Colli & Ventris inflatio.
4. Fractio & Tonitru.	4. Fractio Veſicæ & Concuſſio corporis.
5. Fulgetra & Corruſcationes.	5. Ignei & lucentes oculi.
6. Pluuia.	6. Spuma.
7. Fluminis ictus.	7. Spiritus coacti lacerantes artus in cute clauſa.
8. Serenum Tempus.	8. Reditus ad mentẽ & ſermonem.
Poſtquam vitæ lutoſæ pluuia madidæ ſunt à Sole iterum exiccatæ.	Vbi ſcilicet Homo ad ſe redit & Sol Microcoſmi, Rationẽ, Mentem & reliquas corporis functiones poſt requiſitam quietem iterum in priſtinum ſtatum reſtituit.

Quot genera lignorum in mundo, tot genera ossium in Homine.

Lapidicinæ, quæ sunt ossa magnæ matris. — Ossa in Carne: Vt enim Terra Lapidibus: ita corpus ossibus munitum est, quæ auro assimilantur, vtpote ejusdem Naturæ.

Terra. — Caro.

Flumina magna. — Venæ magnæ.

Mare. — Vesica.

Septem Metalla in montibus vel septem Planetæ cœlestes. — Septem Membra principalia in Homine.

Et sicuti in Terra flores stellarum colores:
Ita Sydera in Cœlo Terræ pratum ostendunt.

Omnium membrorum Hominis Forma reperitur in Vegetabilibus, Lapidibus, Animalibus & Mineralibus.

Homo cognoscitur ex Natura Animalis, cuius primum esse in se dominatur.

Hinc illud Chaldaorum: Homo varie ac multiformis & desultoria Natura Animal.

Nihil est in Mundo, cujus proprietas non etiam in Homine Microcosmo reperiatur. Deus enim Glorioſus non creauit aliquam Creaturam sapientiorem ac nobiliorem *Homine*, quia omnium Animalium mos ac Primum Esse in ipso reperitur, ac cùm sit omnium Creaturarum fasciculus, se ipsum esse in omnis Carnis faciem, in omnis Creaturæ Ingenium, instar Poëtici alicujus *Protei*, effingit, fabricat, & transformat: Nam vt reconditioris Literaturæ scientissimus *Picus Mirandulanus* asserit, Nascenti Homini, omnifaria semina, & omnigenæ vitæ germina indidit Pater Cœlestis, quæ quisque excoluerit, illa adolescent, & fructus suos ferent in illo: si Vegetabilia, Planta fiet: si Sensualia, obbrutescet: si Rationalia: Cœleste euadet Animal: si Intellectualia, Angelus erit &

DEI Filius: Et si nulla Creaturarum sorte contentus, in *Vnitatis* suæ Centrum se receperit, Vnus cum Deo spiritus factus in solitaria Patris *Caligine*, qui est super omnia constitutus: omnibus antestabit: Et hanc conditionem, quam in Vniuersi serie sortitus est Homo, meritò idem Picus, non brutis modo, sed Astris & Vltramundanis Mentibus inuidiosam dicit. Homines autem Animales & Astrales de Arbore propriæ superbiæ comedentes, qui neglecto Patrimonio æterno, Astrarum mancipia in hoc mundo viuunt, & se à spiritu Astrorum (quibus Sapiens spiraculum vitæ agens, seu Deus potius in Sapiente dominatur) regi patiuntur, poterunt in se post excitationem (vt paulò post dicetur) obseruare parentum suorum delitescentes mores. Nullus Homo tam pius & justus est, in quo non lateant occulta illa malignorum Astrorum semina, Sapientum precibus quotidianis suffocanda & supprimenda, ne crescendo se manifestent, siquidem in Impiis, præseruante Gratiâ DEI destitutis, facilè erumpunt: Ideò Prophetæ Dauid conqueritur de publicata malitia Hominum Belial, & Deo agit gratias, suam messem in Herba suffocæ: i. *Christus* & Apostoli Astronomis fuerunt incogniti: Credentes enim seu Renati Astris non sunt subjecti, sed sunt Domini firmamenti, & septem spirituum in firmamento: Quo nomine *Filius Dei* suos Discipulos supernè *Regeneratos*, post abjectionem & valedictionem omnium Astralium vocat *Lumina Mundi*, & *Sales Terræ* Paracelsus dicit,

Vir sapiens dominatur Astris, præcipit, cogit, mandat.

Hos 2. sect. 18. Hiob. 5. sect. 23

Hinc illud vulgare, Aut sumus aut fuimus aut possumus esse quod hic est.

Eccles. cap. 7. sect. 21.

2. Sam. c. 23. sect. 6. & 7.

Homo habet Patrem æternum, huic debet viuere, nõ Spiritui Animali.

Deus roganit ipsi Animale corpus non vt in illo viuat sed saltem ad Tempus habitet.

quamprimum Homo in Ratione obbrutescit, æquum est, si secundùm illum spiritum Brutalem viuit, vt illius Bruti nomine nuncupetur: Qui verò secundùm spiritum Humanum instar Hominis Rationalis viuit, Hominis Nomine nominari debet, sic Saluator noster Herodem Vulpem vocat,

Luc. 13. sect. 32

SIGNATVRAS SVAS SVMpserunt Homines.

Animosi, audaces fortes, & magnanimi: à *Leonibus* & *Aquilis.*

Amicitiæ suum.

Amici Fidi: *Delphinis*, quorum Fidelis Amicitia erga Homines in historiis nota: Ita Constantis Amicitiæ signum in *Porcis* apparet, læso & gruniente vno, grunniunt accurrendo & suppetias ferendo, reliqui cateruatim omnes: Diuersum in Canibus videre est, si saxo impertitur vnus, & dolorem ejulanti significat, aufugiunt alij omnes.

Amici Veri & Constantes: *Hedera*, quæ post mortem etiam arboribus adhæret suis radiculis, è germinibus inter folia emissis, illásque etiam emortuas amplectitur.

Amici Fraudulenter Misericordiam Mentientes: *Crocodilis*, qui lachrymis sub specie misericordiæ decipiunt.

Amici Corticarij ad Fortunæ motum se mouentes: *Auibus Æstualibus* quæ æstate fortunante nobis adsunt, incle-

inclementia frigoris pulsæ recedunt.

Ambulantes Peripatetici: *Cornice*, siuę frequenter sola secum sicca spatiatur arena.

Adulatores: à *Felibus & Canibus* caudâ abblandientibus: Hæc enim Animalia habent facilem consuetudinem cum Hominibus.

Adulteri: *Sargo* mirè salaci pisce, qui è mari egressus alienas vxores deperit, fœdo capratum amore mirè tenetur, sicuti ab Oppiano describitur:

Inuadit Sargos caprarum mira cupido.
Qui madidi si mas cupiunt tractare Capellas
Montanis gregibus, quamuis tot agmina Ponti.

ἀστοργοι *Struthiocamelo.* *Hiobæ.39. sect.19.*

Auari & Austeri: *Cornis.*

Cacti & Cœlibes: *Monocerote.* Ideò non sine mysteriosa significatione in Sanctissimæ Virginis Mariæ sinum caput inclinare à veneranda ac sapiente Antiquitate depingitur. *Vide Paracelsum in suo Arcth.*

Crudeles & Impij: *Leana.*

Damnum Sibiipsis Inferentes: *Turdis* cacantibus sibi proprium malum, videlicet viscigluten, quo capiuntur postea.

Deuoti: 1. *Pullis Cernorum.* *Ps.147.sect.9.*

2. *Alauda*, quæ ante & post cibum volando versus cœli conuexum Deum suis Hymnis suo etiam modo laudat. Sic etiá *Elephantib.* quadā Naturæ *Hiob.c.39. sect.3.*

Digitized by Google

recondita Ratione Religio & Veneratio ſyderum eſt.

Deſperati:	ab *Elephante.*
Diſcipuli Dociles diſcendi facilitatem didicerunt:	*Simia, Pſittaco, Elephante.*
Diſcipuli Indociles:	*Ariete & Aſinis.*
Diſſoluti & Vagabundi:	*Apris.*
Fatui:	*Pecude.*
Feroces & Saui:	*Tigridibus.*
Fœcundæ Mulieres & fertiles:	*Lepore & Cuniculo*, qui fœcundiſſimi duodecies in anno generant pariúntque.
Fures:	*Coruis & Sturnis.*
Gementes:	*Turturæ & Palumbis.*
Horridi:	*Struthiocamelo.*
Immundi & Spurci:	*Porcis.*
Impudentes & Importuni:	*Muſcis*, quæ licet ſæpius abactæ, continuò nihilominus redeunt.
Inuida Maledicentia Mordaces:	*Canibus.*
Inobedientes & Rebelles:	*Regulo.*
Ingrati:	*Cuculo.*
Indomiti & faſtuoſi:	*Tauro.*
Inimici Maledicentes:	*Angue:* nam hoc Animal nullo alio membro pollet quàm ore.

Infensi omnibus: ab *Anguillis*. Hæ enim seorsim ab aliis piscibus degunt, nec iunctæ cum aliis inueniuntur: Ita enim *Noctua* omnibus Auibus.

Iracundi: *Gallis Indicis*, præirâ nimiâ intumescentibus.

Latrones: *Vrsis*.

Lachrymantes: *Vitibus* deputatis.

Libidinosi: *Passeribus*.

Liberales: *Gallis Gallinaceis*, quos præcipuè excitandis in opera mortalibus rumpendóque somno Natura genuit.

Loquaces: *Psittacis, Sturnis, Monedulis, Graculis & Picis*, quæ in vocis imitatione singularem Naturâ sortita est: Indè,

Pica loquax, varios modulatur gutture voces,
Scurrili strepitu, quicquid & audit, ait.

Luxuriosi & fortis amoris: *Cuniculis & Scaro* qui Mites inter pisces clamore tremendo Intonat, & solus pallentes ruminat herbas,

Lucifugi: *Noctibus & Vespertilionibus*, quæ sunt Nocturnæ Aues.

Magnates Impatientes de Dominatu concertantes: *Consortis Tauris*

Matrimonij Laudabilis Mutuus Amor: *Palumbis*, qui ex auibus castissimi sunt.

Mas & Fœmina tanquam nuptiis alligati mutua conſenſione adeò ſtabili, certo connubio per ſummam caſtimoniam adhæreſcunt, vt neuter alienum cubile attingat: ſi impudico amore capti, ad alienam vxorem oculos adiecerint, eos reliqui circumſedentes diſcerpunt, & fœminæ fœminas, teſte Aeliano. Simili modo idem Autor narrat Columbas cum aliis vxores coire non pati, neque coniugium jam indè à primo ortu initum deſerere, niſi cœlibes aut viduas: ab adulterio illæ caſtiſſimæ ſunt: nunquam enim ex ſocietate inter ſe inſtituta, neque mas niſi morte ipſa deſtituitur, neque fœmina diſſociatur niſi vidua fuerit: in partu mas adeſt, & cultu omníque officio fungitur: fœminam pigrius ad nidum euntem alis percutit mas, cogítque intrare, quum peperit oua cogit vt incubet, incubántque ambo viciſſim, mas diu, noctu fœmina cibo potúque omni abſtinens longo tempore luget & ſe diſperdit: Tantus eſt mutuus amor Columbarum, vt fœmina marem etiam non admittat, niſi ante oſculatus fuerit.

Manſueti:	ab *Agnis.*
Malitioſi:	*Bubonibus.*
Meticuloſi & Timidi:	*Leporibus.*
Melancholici & Sordidi:	*Vpupa*, quę nigris maculis colorata, & ob id melancholicæ complexionis, deſertas quærit

quærit nemorum & inuias plagas, ſpurciſſima auis, in ſepulchris commorans, & oleto nidum circumliniens.

Mundi: *à Catis.*

Muti: *Piſcibus.* Ideò Pythagoræi, teſte Athenæo, à Piſcibus abſtinebant χρεμψτικα ἕνεκα.

Muſici: *Carduele & Philomela,* quæ vocis modulatione mirificè delectãt, & quibus inter Aues, nullæ ſuauiori cantu dulcius aures demulcent, & exhilareſcunt: Ex omnibus Auibus ſola *Luſcinia* ſomni expers eſt, & dum oua gremio fouet inſomnem noctis laborem cantilenę ſuauitate ſolatur.

Mulieres Obſtrepera, Linguaces, & Loquaces. *Anſeribus, & Anatib.* gregatim vociferantibus: Imò etiam à *Cicadis* aſſiduè adeò vocalibus, vt clamando diſrumpantur.

Notui: *Muribus.*

Otioſi: *Cicadis.*

Obſtinati & Laſcini: *Vitulo.*

Paraſiti & Scurræ: *Simiis,* ad omnia imitanda habilibus.

Parricidæ: *Hippopotamo*, qui parricida ingratitudinem meritorum & iniuſtitiam nuntiat.

Petulantes & Salaces: *Hircis.*

Philoſtorgi: *Hirundine & Cygno.*

Digitized by Google

Sunt enim pullorum maximè amantes: Hirundo non niſi quinque pullos parit in quibus educandis & paſcendis tam Mas quàm Fœmina ſumma laborant æquitate, incipiunt ab eo, qui maximus eſt natu, & ita in cæteris ortus rationem habentes.

Pij erga *Parentes*: à *Ciconia & Cucupha* quæ aues ſunt piiſſimæ, & gratitudinis ſignacula: Solæ enim hæ gratitudinis ſenio confectis gratiam referunt,

Prudentes & Circumſpecti. *Serpentibus.*

Prædones: *Lucio* piſce, & *Accipitre.*

Inde Naſo:

Odimus Accipitrem, quia ſemper vinit in Armis.

Recalcitrantes: *Mulis*

Ridentes: *Meo* aue riſum & chinnum humanum ad miraculum imitante: Eiuſmodi aues duæ è Turcia Imperatori noſtro RVDOLPHO allatæ fuerunt, vna per incuriam Hortulani auolauit, altera adhuc Pragæ in Horto Suæ Majeſtatis cum aliis Exoticis volucribus aſſeruatur.

Sapientes & Prouidi: *Formicis & Apibus*, quæ norũt ſibi prouidere pro hyemis neceſſitate & tutas parare latebras: Mirum Formicam ſentire, vices ſyderis, Interlunii tempore ceſſare, & in Plenilunio noctibus operari dicitur.

Prouerb. 6. ſect. 8. Item 30. ſect. 25.

Scientia

Scientia pleni & Humiles: *Spicis*, granis onuſtis, ſemper ſe demittentibus & inclinantibus.

Scientia Inopes, & tamen videri volentes: à *Spicis* vacuis, ſponte ſe erigentibus. Item à Fæce & Spuma in olla bullientis carnis ſemper ſuperficiem occupante. Eodem ſenſu Dolia vacua ſunt ſonora, Dolia plena nullum edunt ſonum.

Simplices: *Columbis.*

Solertes: *Paſtinaca* Marina, quæ occulto in tranſeuntes radium figit.

Somnolenti: *Herinaceo & Gliribus*, qui totam hyemem ſic obdormiunt, ſic ſomno expirant, vt vix igni reuocari queant: Diſſectus immobilis tanquam mortuus manet, donec coquatur, tum primùm in bullenti aqua, diſſecta membra, vitam oſtendunt. Hi fortè (vt nunc Ciconiarum & Hirundinum hyeme ſubmerſatum & verno tempore reuiuiſcentium ex Piſcatorum relatu Hiſtorias taceam) ſuas ſignaturas Hominibus in Ruſcia dederunt, qui hyemis frigore aſperrimo in ſyluis perire, & aduentante æſtate reſurgere dicuntur: Porrò Animantia illa, quæ ſine cibo hyeme viuunt in cauernis, ex eorum ſubſtantia viuunt, ſicuti videmus in Arboribus perpetua coma virentibus, vbi ſuccus in cauſa eſt, qui ſuo lentore facit vt ſibiipſi ſufficiat. *Fides ſit penes hiſtoricos.*

Stolidis, Pigri, Patientes:	*Asinis.*
Supplicabundi:	*Canibus.*
Superbi:	*Capris, Equis, Pauonibus.*
Triſtes & Melancholici:	*Noctuis*, quæ aues ſunt Saturnales & Solitariæ.
Triumphantes de Hoſtibus:	*Gallis, Gallinaceis*, qui victi ſilent, canunt autem ſi vicerint, & ſuperbo ingreſſu, ſpectatiſſimum illud Naturæ acceptum inſigne, Criſtam videlicet erigunt.
Verſuti	*Chamæleonte*, qui præ nimio metu colore mutato multiformis efficitur.
Verſipelles, Doloſi & Fraudulenti Hypocritæ:	*Vulpibus, Polybo, & Sepia*, quæ ſuo aſtu nõ vacat: vbi enim piſcentem ſenſêre ſeu præſentiam voraciorum piſcium, effuſo atramento, quod pro ſanguine ipſis eſt, aqua abſcondunt.
Veloces & Agiles:	*Capreolo.*
Voraces, Inſatiabiles & rapaces:	*Lupis* pilos & oſſa deuorantibus.
Vindictam de ſe ipſis ob perpetrata ſcelera ſumentes:	*Camelo*, qui dum ignorans matrem ſuam init, poſtea id deprehendens ipſe ſibi propriis dentibus genitalia abſcindit tanquam vindicans in ſe inceſtum.

Vxorij,& Zelotypi: *Gallis Gallinaceis*, qui matre gallina extincta incubant, pullósque ex ouis excludunt, at tunc silentio vtuntur, quod sanè sibi conscij sint, muliebre munus obire : Certant insuper quemadmodum & *Cerui* pro fœminis, séque mutuis vulneribus, vt & mortis periculo conficiunt.

Et sic consequenter ex his reliqua suo marte quilibet coniiciat.

Ita plurimi *Mechanici* suorum *Artificiorum Modum & Scientiam* didicerunt, nimirum

Aedificandi artem: à *Cochleis*, *Hirundinibus*,& industriosissimis *Apibus*.

Acupictoriam, Phrygiam Aulæorumparandorum, versicolori textura spectabilium: à *Pratis Viridantibus*, variis colorum floribus pictis, eorundémque inenarrabilem varietatem repræsentantibus.

Coloniam docuerunt ducere *Apes* suis examinibus. Item *Grues* qui sui commodi causa loca longinqua petunt è Scythia ad Nilum se conferunt hybernatum.

Excubiarum modum: à *Damis & Gruibus*. *Grues* clamosi sunt, quicquid sentiunt voce significãt: Excubias habẽt nocturnis temporibus, lapillum pede sustinentes, qui laxatus somno decidens indiligentiam coarguat: Ducem eligunt, qui clamet, dum caternæ dormiunt:

tur quot mensis diebus constat, in quibus Sol exoriens suos persequitur cursus: is Solis & *Lunæ* coitum apertè demonstrat, quandoquidem ex bubulo stercore pilulam ab ortu ad occasum rorando versans, in orbis imaginem effingit, quam viginti octo diebus facto humi scrobiculo adobruens, tantisper celat, dum Signiferum ambiens Luna ad Intermenstruum reuertens sileat apertóque tùm orbiculo coitus syderum denuntians nouam prolem edit, nec aliam nascendi nouit originem.

Lusum Pilæ Palmaria: à Catis.

Monomachium milites docuerunt: *Galli Gallinacei*, qui inter se dimicantes, pugnacissimi sunt, elati & in certaminibus pertinaces: Eis prærogatiuam quandam Natura largita est, quod soli inter aues tanquam galea cristam gerant, & in pedibus calcaria, pennas per colla ceruicésque diffusas, quasi jubas pugnaturi explicant: Cùm limen intrant, tametsi supremum altissimum existat, tamen se inclinant, quod superbia efficit, ne crista vspiam offendatur: Quum in certamine Victores, tùm oculorum eminentia, tùm superbâ & arduâ ceruice elata, tùm in sublime quoque cauda falcata erecta, cantus contentione insolenter efferuntur, & Triumphanti Victor similis efficitur: Victus autem occultatur silens, ægréque seruitium patitur:

Natandi artem:	ab *Anſeribus & Amphibiis* Animalibus.
Nauticam:	*Sciuris.*
Nendi:	*Vermibus Seriuomis.*

Planſtrorum ſtructuram: à *Murmentis*, qui dorſo recubantes, extenſis quatuor pedibus currum efficiunt commeatu ab aliis pro futura neceſſitate onerandum, & cauda loco temonis in ſpeluncæ Horreum poſtea trahendum: ideò in Autumno tergus ſemper glabrum habent: Eadem ſolers prouidentia in *Caſtore* (animali Amphibio) obſeruatur, qui ſibi caſas in fluminum ripis conſtruit, cum aliquibus gradibus & pluribus tabulatis, vt aqua fluminis creſcente aſcendat, & deſtendente deſcendat, arborem quam elegit ſecandam, ad ſuæ domus ædificium & ad eſcam, non prius relinquit, quàm totam dentibus ſuis ferociſſimis & acutiſſimis diſſecuerit, & propè caſuram ſingulis ictibus ſuſpicit, ne opprimatur improuidus. E ſuo genere peregrino & natu grandiori ad vitam inepto quum lignatum prodit, ſuper reſupinati ventrem ligna imponit, & ne labantur ligna, vt pro vehiculo ſit, inter crura artificiosè componit, & ſic onuſtum ad caſam trahit.

Textoriam & Venatoriam.	ab *Araneis.*

Medici

Medici & Chirurgi, multa admodum *Morborum* Remedia & *Rerum virtutes à Brutis Animantibus* edocti ſunt, in quibus eſt Naturalis Peritia, & Ars innata Medicinalis.

Dictamnum herbam ad extrahendas *Sagittas* vtilem: item Clauum pedis plantæ infixum inhærentem docuerunt eximere *Cerui*, ſiquidem percuſſi telo venenato illud eius herbæ paſtu eiiciunt & excutiunt.

Vomicæ Curationem demonſtrarunt Chirurgis *Capreæ Syluestres*, quæ montibus oberrãt paſcuntúrque odoratis herbis & Nardo præcipuè: His ſanguis putreſcit intra cutem & carnẽ: concepta ſanies antequam vomica rumpatur, ſuapte natura ad maturationem ſpectat, ad quã cùm ventum fuerit, fera, titillantis humoris lancinatu noxio laceſſita, ſaxis & cotibus longo inſolatu candentibus ſeſe affricat magno oblectamento, donec facto vomicæ emiſſario, tota ſaniei vis à folliculo ſupra lapides effundatur, non aliter quàm abſceſſus pure cocto factus diffilit: vlcus poſtmodum cicatricem ducit, rurſúmque ruens ſanguinis impetus eò ſe recipit, impletque vmbilicum dum abſcedens in conſimilem vomicam extuberet.

Serpens Oculos malè affectos *Fœniculo* curãdos docuit: Item Vulnera, Serpentinâ, Colubrina & Conſolida.

Similiter *Feles* ad confortandum *Viſum* inſignem *Valerianæ* demonſtrarunt vſum: Sic *Hirundines*, *Chelidoniam Viſui* ſalubrem Herbam

A ſpiritu enim Animali & Sydereo Brutorum vtpote Tempore Priori *edoctus fuit Animalis Hominum ſpiritus Tempore* Poſterior *qui in ſe totum collectum habet, quicquid in omnibus Animalibus diſperſum eſt.*

monſtrauere, quæ cum ea pullorum ſuorum oculis medentur.

Venæ ſectionem & Scarificationem monſtrauit *Hippopotamus* ſeu Fluuiatilis equus, qui dum ſe aſſidua ſatietate grauatum ſentit, arundinetum ingreditur, caudici arundinis tandiu ſe affricat, donec rupta vena ſufficientia ſanguinis emiſſa ſit, aperturam poſtea limo ſeu cœno ſuperinducto ſiſtit, & ſanat.

Vrſi, quibus ad Oculorum hebetantium medelam aculei *Apum* loco ſcalpelli ſanguinem elicere ſolent, & ſic grauedinem illam leuare.

Eodem modo caliginem Oculorum dum *Caprinum* pecus patitur, eam optimè curare ſcit: quum enim Conturbatum *Oculum* & non probè affectum ſentit, eum ad Rubi ſpinam & admouet, & reſerandum permittit oculum: vt pupugit, Pituita ſtatim euocatur, & nulla pupillæ læſione facta, videndi vſum, teſtante Ælliano, recuperat.

Equi Vngarici propriis *Dentibus* ſibi Naturali inſtinctu venas incidunt, & ſanguinem grauantem emittunt.

Enematum vſum habemus ab *Ibice* quæ prima Clyſteris vſum commonſtrauit, quod conſuetudinem habeat ſe purgandi, roſtri aduncitate eam proluens partem, qua ciborum onera reddunter. Item ab *Ardea* ſibi ſuo roſtro ſalſam Aquam Marinam loco Clyſteris infundente.

VOMITIVORVM ET CATHARticorum vſum habemus.

1 *A Canibus*, qui eſu graminis ſe malè affectos

affectos per ſuperiora & inferiora purgant.

2. *Laro* Hiante (aue aquatica) qui admi niculo duarum anguſtarum arborum, preli inſtar ſe cibo nimis repletum exonerat.

Item ab illo Animali voraci & nunquam non inſatiabili quod quidam Latinè *Crocutam*, alij verò *Gulonem Boophagon*, à ſua voracitate vocitant: illud cum paſtu cadaueris præter modum ſatiatum, ex cibo ingeſto facultatis concoctricis calore potenti partem Nutrimenti nobiliſſimum exſuxit, inter anguſtias arborum ſiue rupium ſeſe comprimens, fæces virtute omni & eſſentia vtiliora ſpoliatas, tàm per anteriora quàm per poſteriora excludit, humore ſolummodò alimentario in ſtomachum retento, vnde poſtea abſque omni cibo alio, longo tempopore vitam miraculosè ſuſtentat, viresque corporis integras ſeruat.

3. *Palumbi*, *Graculi*, *Perdices merulæ* Lauri foliis ac ſibi cognitis remediis annuum faſtidium purgant: Lauri folio Corui etiam Chamæleontis venenum expurgant.

4. Ita *Cernæ* paulò ante partum purgant ſe quadam Herba *Seſeli*.

Dignotionem Pulſus, *Simiæ*, hominem in Arte Sphygmica longè ſuperantes, manifeſtarunt: vbi enim per tactum mortem deprehendit, vel morbum putridum, inuſitato narium ſtrepitu confeſtim eundem propalat.

Iuriſperiti, *Iudiciorum* confeſſum in *Ciconiis* viderunt, Adulteria Leonũ inſtar morte vindicantibus. Præter Guilhelmi Pariſienſis relatio-

nem Hiſtoricam intellexi è Viri fide digni ἀυ↓ία, Ciconiam adulterio conuictam per olfactum maſculi, congregata à maſculo multitudine Ciconiarum ac detegente ipſo crimen fœmellæ, ipſam à tota illa multitudine, tanquam omnium judicio ream judicatam, deplumatam, ac propè vrbem Spiram, in Sylua diſcerptam fuiſſe: Miranda hæc & opinioni fortè inimica videri poſſent, niſi fidem etiam facerent creditæ Antiquitatum Hiſtoriæ.

Sic quoque Elementa veteri abiecta palla & ſorde ſua exuta reuireſcunt, læta quadam Iuventa: ſuis etiam Naturæ poſitis micat latior exuuiis.

Philoſophi Hermetici Adepti, modum *Renouandi* Iuuentutem didicerunt ab Halcione, Aquila, Cancro, Serpentibus, &c. quotannis ferè depoſitis antiquis exuuiis ætatem ſuam renouantibus ac Iuueneſcentibus: Si enim hoc Brutis animalibus conceſſum eſſe videmus, quidni Homini ad Imaginem DEI creato, & Intelligenti, poſſibile foret?

Cancri ranarum cius ſe renouant.

Aquila abjectione pennarum Senectam deponit, & Iuuentutem recuperat.

Gallinæ aranearum vſu.

Angues membranam Vernationis relinquunt & alia renaſcitur, dúmque renouantur, Ceruis etiam præſtant, vt renouentur, & ad noſtri corporis renouationem valent ac ſenectutem retardant. Oſtendit enim prouida Natura, vt jam dictum, quamplurima eſſe Animantia (vt Serpentes & Lacerti, inter marina Locuſtæ, Gambari & Cancri) quæ vere & autumno ſenectam exuunt, annuámque cruſtam deponunt, hominem admonendo, vt quam ipſa poſſident qualitatem eidem profuturam ſcilicet ad cutis decorticationem vel innouationem valere.

Aquila mediante teſtudine.

Serpentes paſtu bufonum.

Cerui deuoratis ſerpentibus.

Ceruus

Cervus siquidem sentiens se grauatum senectute, spiritu suo per nares, munifico Naturæ beneficio è cauernis Serpentes etiam renitentes & pedibus conculcando enectos vorat, ac superata veneni petnicie illorum pabulo reparatur ac juuenescit.

Naribus suis in serpentis cauernam incumbens vehementissimè respirando quasi amatorio quodam etiam inuitum extrahit: sic Rabeta mustelam & hæc mures attrahit.

Horum Brutorum animalium Exemplis & Prudentia moti Homines & excitati, etiam propter vtilitatem suam dictis animantibus multis modis festinationi moriendi obuiantibus, suámque vitam per Industriam Naturalem prolongantibus insidiati sunt, vt scirent Vires Herbarum & Lapidum & Metallorum, ac allarum rerum, quibus postea sua corpora rectificarent multis modis tanquam miraculosis.

Refert Rogerius Bacchon, olim quendam Sapientem serpentem quæsiuisse, inuentum in parua frusta secuisse, remanente nihilominus pelle ventris, supra quam reperet integra: ille serpens prout poterat repebat ad herbam quandam, cujus tactu sanabatur statim: & experimentator indè collegit herbam admirandæ virtutis, quia humana Ratio excitata per ejusmodi Exẽpla brutorum excogitare potest vias meliores & omnem bestialem Prudentiam superare.

Serpentes linguam amissam & à vitis ad vsus magicos in pleniluuio eru tamrecuperant si dimissi Vrticam offendere possunt.

Futuræ Resurrectionis & Transformationis nostræ, præter indubitatam Sacrarum literarum assertionem, habemus inter tot naturalia quotannis post hyemis sepulturam, verno Resurrectionis tempore se renouãtia, etiam à Creatore certificatam adumbrationẽ, in duob. Exemplis manifestissimis *Formica* sc. & *Bombyce*, vt nunc

Halcyon & Ibis inter omnes aues plurimum in se habent rerum arcanarum quarum etiã essentia non recedit à suo domicilio. Rom. 8. sect. 22.

taceam Halcyona è primis Entibus nutrientem se, & quotannis suam cutem & plumas post mortem renouantem: Muscas item, Hirundines, Vespertiliones post hyemis sepulturam in loco calido ac verno calore vitam recuperãtes.

Formica laboriosissimum animalculum illam toti etiam Naturæ inditam habet promissionẽ, vt absoluto suo curriculo possit ad meliorem statum venire, & requiem habere plenariam ad quam omni conatu tendit: ideò incessantibus laboribus ad senium anhelat, siquidem in senectute mira & consideratione dignissima metamorphosi Natura ei in præteritorum laborum solatium ac recompensationem, Alas creat, & ex animalculo repente muscam volantem facit.

Sic etiam videmus *Bombycem* (è semine perexiguo beneficio verni Solis excluſum) Vermem abjectum & deformem absoluto functionis penso emori, & post putredinem sepositis prioribus Vermiculi repentis exuuiis in viuacẽ & volantẽ transformari & resurgere Papillionẽ.

Hæc Animalium Regeneratio, verius est Transplantatio, remanente Radice, nouo surculo inserenda.

Nos breuitati hic studẽtes Signaturæ studiosis Rerũ abdita, & in Naturæ recessib. latitantia eruere Mysteria laborantibus, similia inuestiganda commendamus & proponimus, sicuti hoc nostro tentare Exemplo, de cætero feliciori poterunt successu, per totam Naturæ Latitudinẽ, & consensum concordantiámq; omniũ magnacũ jucunditate deprehensam admirabũtur: Hîc digito tantùm Arcanarũ rerum curiosis Exploratorib. iter indicare, cui insistere debeant non amicè solùm, sed & fidelissimè voluimus.

Porrò

Porrò quæ Signatura ſit in Tritico Primi noſtri Patentis, quæ myſteria Deiparæ Virginis, in Vitis inciſione artificiali: Aquilæ bicipitis & aliorum myſteriorum è Filice, ſi artificio ingenioſo excindentur: & quæ ſunt Gladioli, Tonitru Cunei, vtriuſque *Victorialis* Radicis multis loricis perplexæ & conſtellato Tempore collectæ, vt & Herbæ Cruciatæ contra armorum incidentium vim, ſigna Magica Naturalia, ſolis veræ Magiæ alumnis & initiatis reuelanda, innuiſſe hac vice ſatis ſit, ne fortè litigioſis Sophiſtis contemnendi materiam præbeamus, aut impiis Hominibus anſam demus maleficia excogitandi, alioquin percupida mirabilium rerum diſcendi Ingenia pleniore demereremur obſequio. Vbi prius animaduertero qua fronte hæc excipientur, poterunt me incitare ad vlteriorem euulgationem. *Hexæ libro 4. c. 5. ſect. 23.*

I. Curationum Magneticarum, Magicarum, & Caracteriſticarum.

II. Quo debito Conſtellationis Tempore Medicinalium maxima pars colligi debeat.

III. De Incantamentis & Veneficiis maleficiatis dignoſcendis & curandis.

IV. *Semeiaſias* multorum morborum Conualeſcentiæ aut Mortis prænuncias veriſſimas.

Sed ne nimium CROLLI.

Non iam ſumma procul villarum culmina fumant,
Maioréſque cadunt altis de montibus umbræ

Ergo laborioſa (DEI Opt. Max. fauore & auxilio) nauigatione abſoluta, qui limbum hunc Philoſophicum ad portum direxiſti fœlicem *Hymnum* meruiſti Noctis Quiete gaudentem. Tibi g·tur *Silentium Sacrum* (in cuius ſolius indeficienti Lumine Veritatem videmus indubitatam) Tibi inquam ſedenti ſuper Thronum, cuius magnitudo Effluentis Miſericordiæ eſt incomprehenſibilis, vnà cum *Agno* Immaculato ſit Laus, Gratiarum actio & Benedictio per infinita ſæculorum ſæcula. Tua ineffabili *Charitatis* Clementia efficias obſecro, vt omnium te in Nouitate vitæ per quotidianam mortificationem ac plenatiam ſui abnegationem, cordialiter ſumm·óque ſtudio timere, tuáque mandata, mediante Gratia Tua, iuxta amorem proximi in hac Carnis infirmitate Religiosè obſeruare Laborantium (ſiquidem in hoc maligno mundo hic Veriſſimus Dei Cultus eſt) Oratio & Actio ſemper in Diuinæ Voluntatis tuæ beneplacito conſiſtat, donec tandem mortalibus rebus ſuperatis & dimiſſis vnà cum Beatorum cœtu ad ſummum *Bonum* Principium & Fontem omnium ſcandere poſſimus, eiſque Cognitione & Fruitione æterna gaudere Beatitudine,

AMEN.

Eccleſ.12.ſect. 23.
Act.10.ſect.34
Ezech.18.à ſect.5. vſque ad 10.
Mich.6 ſect.8
Hiob.1.ſect.1.
Zach. 8 ſect. 16.17.
Serac. 2. ſect. 17.c.10. & ſect.25.

COROL-

COROLLARIVM.

ANtiquiſſimos ſapientes, quos Græco ſermone Philoſophos appellamus, ſi quæ vel Naturæ vel Artis reperiſſent Arcana, ne in prauorum notitiam deuenirent, variis modis atque figuris occultabant: Eodem modo Philoſophi Hermetici certis notis Hieroglyphicis ſolebant inſignire Planetas Terreſtres, quibus eorum latentes virtutes intuendas, quaſi ob oculos intelligentibus & inſpicientibus filiis artis exponerent: Vt autem eiuſmodi ſigna ab interitu vel ſepultura vindicarentur, operæ pretium me facturum arbitratus ſum, ſi cum aliorum Mineralium Characteribus ad Profanum ac indignum Vulgus ab hoc ſtudio arcendum à Prouidenti Antiquitate excogitatis, ingratiam diſcipulorum Hermeticorum, nunc Reipub. Chymicæ vna opera à me communicentur.

NOTAE METALLORVM.

Saturnus	Plumbum	♄
Iupiter	Stannum	♃
Mars	Ferrum	♂
Sol	Aurum	☉
Venus	Æs, Cuprum	♀

Mercurius Argentum viuũ
Luna Argentum

NOTÆ MINERALIVM ET ALIARVM RERVM CHYMICARVM.

Antimonium
Arſenicum
Auripigmentum
Alumen
Aurichalcum
Atramentum
Acetum
Acetum deſtillatum
Amalgama
Aqua vitæ
Aqua Fortis ſeu Aqua ſeparatoria
Aqua Regis ſeu Aqua Stygia
Alembicus
Borax
Crocus Martis
Cinnabaris, vſitur
Cera

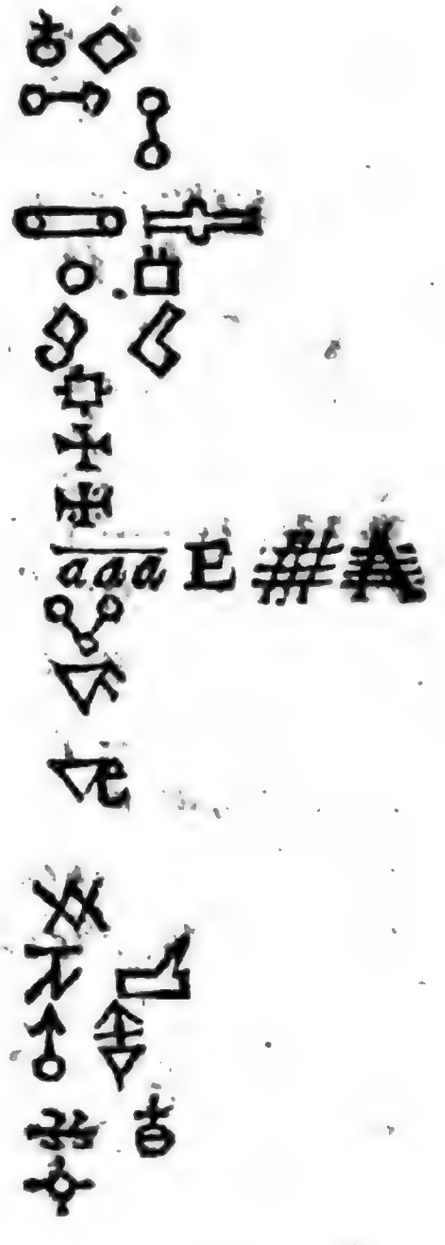

Crocus

Crocus Veneris, ſeu æs vſtum

Cineres

Cineres clauellati

Calx

Caput mortuum

Gummi 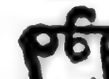

Lateres cribrati ſeu Tegularum farina

Lutum Sapientiæ

Marcaſita

Mercurius ſublimatus

Mercurius Saturni

Mariæ Balneum MB.

Magnes

Oleum

Purificare

Realgar

Sal Petræ

Sal commune

Sal gemmæ

Sal Armoniacum

Sal Alkali 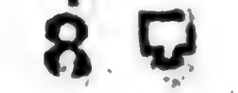

Sulphur 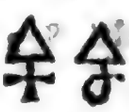

Sulphur Philoſophorum

Sulphur nigrum

Sapo

Spiritus

Spiritus vini

Sublimare

Stratum ſuper ſtratum

Tartarus

Tutia

Talcum

Tigillum

Vitriolum

Vitrum 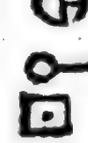

Vrina

QVATVOR ELEMENTORVM *Notæ.*

Ignis 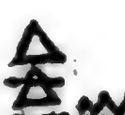

Aër

Aqua

Terra 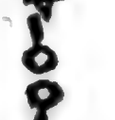

Dies

Nox

FINIS.

INDEX

INDEX GEMINVS IN LIBRVM DE SIGNATVRIS.

PRIOR BREVI SYNOPSI TOTIVS

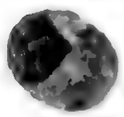

opuſculi Seriem ordine exhibens.

Signatura Plantarum, humana membra ſimilitudine repraſentantium pag. 27.
Capitis ibid.
Capillorum 28
Aurium ibid.
Oculorum 29
Naſi ibid.
Gingiuarum ibid.
Dentium 30
Gutturis ibid.
Iecoris ibid.
Cordis
Pulmonis ibid.
Mamillarum 32
Fellis ibid.
Lienis ibid.
Ventriculi
Vmbilici ibid.

nem Hiſtoricam intellexi è Viri fide digni αὐ↓ία, Ciconiam adulterio conuictam per olfactum maſculi, congregata à maſculo multitudine Ciconiarum ac detegente ipſo crimen fœmellæ, ipſam à tota illa multitudine, tanquam omnium judicio ream judicatam, deplumatam, ac propè vrbem Spiram, in Sylua diſcerptam fuiſſe: Miranda hæc & opinioni fortè inimica videri poſſent, niſi fidem etiam facerent creditæ Antiquitatum Hiſtoriæ.

Sic quoque Elementa veteri abiecta palla & ſorde ſua exuta reuireſcunt, læta quadam Iuuenta: ſuis etiam Naturæ poſitis micat latior exuuiis.

Philoſophi Hermetici Adepti, modum *Renouandi* Iuuentutem didicerunt ab Halcione, Aquila, Cancro, Serpentibus, &c. quotannis fetè depoſitis antiquis exuuiis ætatem ſuam renouantibus ac Iuueneſcentibus: Si enim hoc Brutis animalibus conceſſum eſſe videmus, quidni Homini ad Imaginem Dei creato, & Intelligenti, poſſibile foret?

Cancri ranarum ëius ſe renouant.

Aquila abjectione pennarum Senectam deponit, & Iuuentutem recuperat.

Gallinæ aranearum vſu.

Angues membranam Vernationis relinquunt & alia renaſcitur, dúmque renouantur, Ceruis etiam præſtant, vt renouentur, & ad noſtri corporis renouationem valent ac ſenectutem retardant. Oſtendit enim prouida Natura, vt jam dictum, quamplurima eſſe Animantia (vt Serpentes & Lacerti, inter marina Locuſtæ, Gambari & Cancri) quæ vere & autumno ſenectam exuunt, annuámque cruſtam deponunt, hominem admonendo, vt quam ipſa poſſident qualitatem eidem profuturam ſcilicet ad cutis decorticationem vel innouationem valere.

Aquilæ mediante teſtudine.

Serpentes paſtu buſonum.

Cerui deuoratis ſerpentibus.

Ceruus

Cervus siquidem sentiens se grauatum senectute, spiritu suo per nares, munifico Naturæ beneficio è cauernis Serpentes etiam renitentes & pedibus conculcando enectos vorat, ac superata veneni petnicie illorum pabulo reparatur ac juuenescit.

Naribus suis in serpentis cauernam incumbens vehementissimè respirando quasi amatorio quodam etiam inuitum extrahit: sic Rubeta mustelam & hæc mures attrahit.

Horum Brutorum animalium Exemplis & Prudentia moti Homines & excitati, etiam propter vtilitatem suam dictis animantibus multis modis festinationi moriendi obuiantibus, suámque vitam per Industriam Naturalem prolongantibus insidiati sunt, vt scirent Vires Herbarum & Lapidum & Metallorum, ac allarum rerum, quibus postea sua corpora rectificarent multis modis tanquam miraculosis.

Refert Rogerius Bacchon, olim quendam Sapientem serpentem quæsiuisse, inuentum in parua frusta secuisse, remanente nihilominus pelle ventris, supra quam reperet integra: ille serpens prout poterat repebat ad herbam quandam, cujus tactu sanabatur statim: & experimentator indè collegit herbam admirandæ virtutis, quia humana Ratio excitata per ejusmodi Exẽpla brutorum excogitare potest vias meliores & omnem bestialem Prudentiam superare.

Serpentes linguam amissam & à vitiis ad vsus magicos in Pleniluuio eruta mirecuperant si dimissi Vrticam offendere possunt.

Futuræ Resurrectionis & Transformationis nostræ, præter indubitatam Sacrarum literarum assertionem, habemus inter tot naturalia quotannis post hyemis sepulturam, verno Resurrectionis tempore se renouãtia, etiam à Creatore certificatam adumbrationẽ, in duob. Exemplis manifestissimis *Formica* sc. & *Bombyce*, vt nunc

Halcyon & Ibis inter omnes aues plurimum in se habent rerum arcanarum quarum etiã essentia non recedit à suo domicilio. Rom.8. sect. 21.22.

taceam Halcyona è primis Entibus nutrientem se, & quotannis suam cutem & plumas post mortem renouantem : Muscas item, Hirundines, Vespertiliones post hyemis sepulturam in loco calido ac verno calore vitam recuperãtes.

Formica laboriosissimum animalculum illam toti etiam Naturæ inditam habet promissionẽ, vt absoluto suo curriculo possit ad meliorem statum venire, & requiem habere plenariam ad quam omni conatu tendit : ideò incessantibus laboribus ad senium anhelat, siquidem in senectute mira & consideratione dignissima metamorphosi Natura ei in præteritorum laborum solatium ac recompensationem, Alas creat, & ex animalculo repente muscam volantem facit.

Hæc Animalium Regeneratio, verius est Transplantatio, remanente Radice, nouo surculo enserenda.

Sic etiam videmus *Bombycem* (è semine perexiguo beneficio verni Solis excluſum) Vermem abjectum & deformem absoluto functionis penso emori, & post putredinem sepositis prioribus Vermiculi repentis exuuiis in viuacẽ & volantẽ transformari & resurgere Papilionẽ.

Nos breuitati hic studẽtes Signaturæ studiosis Rerũ abdita, & in Naturæ recessib. latitantia eruere Mysteria laborantibus, similia inuestiganda commendamus & proponimus, sicuti hoc nostro tentare Exemplo, de cætero feliciori poterunt successu, per totam Naturæ Latitudinẽ, & consensum concordantiámq; omniũ magnacũ jucunditate deprehensam admirabũtur: Hîc digito tantùm Arcanarũ rerum curiosis Exploratorib. iter indicare, cui insistere debeant non amicè solùm, sed & fidelissimè voluimus.

Porrò

Porrò quæ Signatura ſit in Tritico Primi noſtri Patentis, quæ myſteria Deiparæ Virginis, in Vitis inciſione artificiali: Aquilæ bicipitis & aliorum myſteriorum è Filice, ſi artificio ingenioſo excindentur: & quæ ſunt Gladioli, Tonitru Cunei, vtriuſque *Victorialis* Radicis multis loricis perplexæ & conſtellato Tempore collectæ, vt & Herbæ Cruciatæ contra armorum incidentium vim, ſigna Magica Naturalia, ſolis veræ Magiæ alumnis & initiatis reuelanda, innuiſſe hac vice ſatis ſit, ne fortè litigioſis Sophiſtis contemnendi materiam præbeamus, aut impiis Hominibus anſam demus maleficia excogitandi, alioquin percupida mirabilium rerum diſcendi Ingenia pleniore demereremur obſequio. Vbi prius animaduertero, qua fronte hæc excipientur, poterunt me incitare ad vlteriorem euulgationem. *Hexa libro 4. c. 5. ſect. 23.*

I. Curationum Magneticarum, Magicarum, & Caracteriſticarum.

II. Quo debito Conſtellationis Tempore Medicinalium maxima pars colligi debeat.

III. De Incantamentis & Veneficiis maleficiatis dignoſcendis & curandis.

IV. *Σοκμασίας* multorum morborum Conualeſcentiæ aut Mortis prænuncias veriſſimas.

Sed ne nimium CROLLI.

Non iam ſumma procul villarum culmina fumant,
Maioréſque cadunt altis de montibus vmbræ

Ergo laborioſa (DEI Opt. Max. fauore & auxilio) nauigatione abſoluta, qui limbum hunc Philoſophicum ad portum direxiſti fœlicem *Hymnum* meruiſti Noctis Quiete gaudentem. Tibi g·tur *Silentium Sacrum* (in cuius ſolius indeficienti Lumine Veritatem videmus indubitatam) Tibi inquam ſedenti ſuper Thronum, cuius magnitudo Effluentis Miſericordiæ eſt incomprehenſibilis, vnà cum *Agno* Immaculato ſit Laus, Gratiarum actio & Benedictio per infinita ſæculorum ſæcula. Tua ineffabili *Charitatis* Clementia efficias obſecro, vt omnium te in Nouitate vitæ per quotidianam mortificationem ac plenatiam ſui abnegationem, cordialiter ſumm·óque ſtudio timere, tuáque mandata, mediante Gratia Tua, iuxta amorem proximi in hac Carnis infirmitate Religiosè obſeruare Laborantium (ſiquidem in hoc maligno mundo hic Veriſſimus Dei Cultus eſt) Oratio & Actio ſemper in Diuinæ Voluntatis tuæ beneplacito conſiſtat, donec tandem mortalibus rebus ſuperatis & dimiſſis vnà cum Beatorum cœtu ad ſummum *Bonum* Principium & Fontem omnium ſcandere poſſimus, eiſque Cognitione & Fruitione æterna gaudere Beatitudine,

AMEN.

Eccleſ. 12. *ſect.* 23.
Act. 10. *ſect.* 34
Ezech. 18. *à ſect.* 5. *vſque ad* 10.
Mich. 6 *ſect.* 8
Hiob. 1. *ſect.* 1.
Zach. 8. *ſect.* 16. 17.
Serac. 2. *ſect.* 17. *c.* 10. *& ſect.* 25.

COROL-

COROLLARIVM.

ANtiquiſſimos ſapientes, quos Græco ſermone Philoſophos appellamus, ſi quæ vel Naturæ vel Artis reperiſſent Arcana, ne in prauorum notitiam deuenirent, variis modis atque figuris occultabant: Eodem modo Philoſophi Hermetici certis notis Hieroglyphicis ſolebant inſignire Planetas Terreſtres, quibus eorum latentes virtutes intuendas, quaſi ob oculos intelligentibus & inſpicientibus filiis artis exponerent: Vtautem eiuſmodi ſigna ab interitu vel ſepultura vindicarentur, operæ pretium me facturum arbitratus ſum, ſi cum aliorum Mineralium Characteribus ad Profanum ac indignum Vulgus ab hoc ſtudio arcendum à Prouidenti Antiquitate excogitatis, ingratiam diſcipulorum Hermeticorum, nunc Reipub. Chymicæ vna opera à me communicentur.

NOTAE METALLORVM.

Saturnus	Plumbum	♄
Iupiter	Stannum	♃
Mars	Ferrum	♂
Sol	Aurum	☉
Venus	Æs, Cuprum	♀

Mercurius Argentum viuũ
Luna Argentum

NOTÆ MINERALIVM ET ALIARVM RERVM CHYMICARVM.

Antimonium
Arſenicum
Auripigmentum
Alumen
Aurichalcum
Atramentum
Acetum
Acetum deſtillatum
Amalgama
Aqua vitæ
Aqua Fortis ſeu Aqua ſeparatoria
Aqua Regis ſeu Aqua Stygia
Alembicus
Borax
Crocus Martis
Cinnabaris, vſitur
Cera

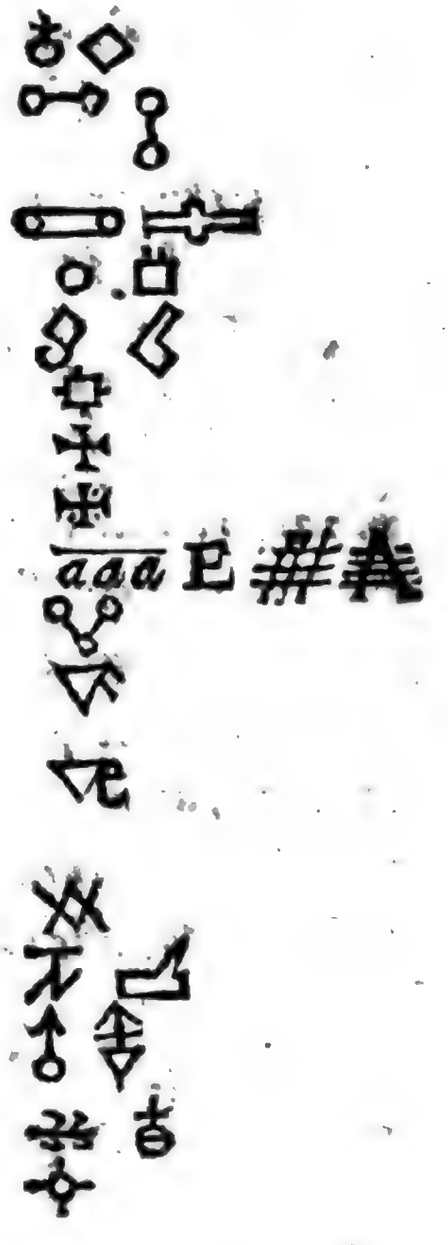

Crocus

Crocus Veneris, seu æs vstum

Cineres

Cineres clauellati

Calx

Caput mortuum

Gummi

Lateres cribrati seu Tegularum farina

Lutum Sapientiæ

Marcasita

Mercurius sublimatus

Mercurius Saturni

Mariæ Balneum MB.

Magnes

Oleum

Purificare

Realgar

Sal Petræ

Sal commune

Sal gemmæ

Sal Armoniacum

Sal Alkali

Sulphur

Sulphur Philosophorum

Sulphur nigrum

Sapo
Spiritus
Spiritus vini
Sublimare
Stratum super stratum
Tartarus
Tutia
Talcum
Tigillum
Vitriolum
Vitrum
Vrina

QVATVOR ELEMENTORVM Nota.

Ignis
Aer
Aqua
Terra
Dies
Nox

FINIS.

INDEX

INDEX GEMINVS IN LIBRVM DE SIGNATVRIS.

PRIOR BREVI SYNOPSI TOTIVS

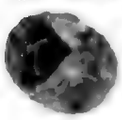

opuſculi Seriem ordine exhibens.

Signatura Plantarum, humana membra ſimilitudine repraſentantium pag. 27.
Capitis ibid.
Capillorum 28
Aurium ibid.
Oculorum 29
Naſi ibid.
Gingiuarum ibid.
Dentium 30
Gutturis ibid.
Iecoris ibid.
Cordis
Pulmonis ibid.
Mamillarum 31
Fellis ibid.
Lienis ibid.
Ventriculi
Vmbilici ibid.

Intestinorum 33
Vesicæ ibid.
Pudendi ibid.
Testium seu Genitalium 34
Matricis & Uteri 36
Renum 26
Secundinæ ibid.
Spinæ Dorsi ibid.
Tibiarum & Ossium 36
Neruorum & Venarum ibid.
Parorum cutis ibid.
Manus
SIGNATURAE MORBORUM 38
Apoplexiæ ibidem.
Calculi ibid.
Cancri 39
Colicæ ibid.
Cicatricum ibid.
Dysenteriæ
Erysipelatis 40
Epilepsiæ ibid.
Excrescentiæ
Exanthematum 41
Fistulæ ibid.
Fœtus in Utero ibid.
Fœtus Utero adnati
Fascini 42
Herniæ & Rupturæ ibid.
Hemorrhagiæ 43
Hæmorrhoidum ibid.
Hydropis 44
Ictericiæ ibid.

Lentæ

Digitized by Google

Lentiginum 45
Lepræ ibid.
Lumbricorum 46
Menſtruorum rubeorum ibid.
Membrorum tabidorum ibid.
Macularum ibid.
Nodorum in carne ibid.
Prunellæ ibid.
Punctura lateris 7
Phantaſmatum ibid.
Panaricij
Peſtis ibid.
Seminis profluxij ſeu Gonorrhœæ 49
Scrofulæ ibid.
Squinanthiæ ibid.
Scabiei Corporis & Pedum 50
Squamarum cutis
Squamoſorum pedum ibid.
Spaſmi ibid.
Strumarum 51
Sugillationum 52
Tartari ventriculi
Vrinæ retentæ ibid.
Veneni 33
Verrucarum
Vulnerum 54
MEDICAMENTA *à Similitudine iuuantia*
VENENOSOS *morbos plerunque propriis antidotis ſanari* 55
CHIROMANTIA *medico maximè neceſſaria* 63
SIGNATVRARVM *correſpondentia maioris & minoris mundi* 64

INDEX PRIOR.

SIGNATVRAS ſuas è quibus animalibus ſumpſerint Homines

MECHANICOS plurimos ſuorum artificiorum modum & ſcientiam didiciſſe. 77

MEDICOS & CHIRVRGOS multa morborum remedia & rerum virtutes à brutis edoctos eſſe 81

Iidem Vomitiuorum & Catharticorum vſum à quibus animalibus acceperint 83

IVRISPERITOS in Ciconiis vidiſſe iudiciorum conſeſſum 84

PHILOSOPHI HERMETICI ADEPTI, à quibus animalibus modum renouandi iuuentutem didicerint 84

RESVRRECTIONIS & TRANSFORMATIONIS noſtræ exempla inſignia in Formica & Bombyce 85

Concluſio operis 87

vbi alij Tractatus IV. ab auctore promiſſi 88

COROLLARIVM de Characteribus Hermeticis 89

Notæ Metallorum 89

Mineralium & aliarum rerum Chymicarum 90

Quatuor Elementorum 92

Digitized by Google

INDEX ALTER IN LIB. DE SIGNATVRIS, EA diligenter complectens, quæcunque ibi ordine alphabetico non traduntur.

ACCIPITER 74
Acetosa herba oculorum hebetudinem pellit 29
Aconiti vires 55.61
Aconitum salutiferum,& ejus vires 61
oleum ex ejus granis 29
Acorus 63
Acorus paluſtris,& ejus vſus 40
Acori lutei radix,& ejus vires 39
Adiantum & ejus vſus 28
Adr. Iunij lib. de phallo 35
Ætites lapis,& ejus virtus 41
Agaricum,& ejus vſus 28
Agni 72
Alaudæ hymni 70
Alcis vſus in epilepſia 56
Alkekengi,& ejus vſus 33
Alleluyæ folia 31
Allium 46
Alopeciæ curatio 28

Amatoriis inſeruientia 32.36
Amphibia 80
Amuleta 39.41.56.61
Anagallis mas, eiúſque virtus 34
Anates 73
Anchúſæ aruenſis radix, eiúſque vſus 45
Aneblattum Cordi 44
Anemone, & eius vſus 29
Anginæ faucium medela 59
Anguilla in colica peſtis 39
Anguillæ 71
Anguis 71
Angues ſe renouant 48 *& ad marg. vide &* Serpens
Anhelitus ſignatura in macrocoſmo 64
Anima halecis 52.60
Animalia quæ ſe extendunt & contrahunt 42
quæ ſine cibo hieme viuunt 75
Anſeris excubiæ 78
Anſeres 73.80
Anſerini calami medulla 52
Anthemis, & eius vſus 29
Anthracis ſignatura & curatio 49
Anthoræ radix 31
Anthos roſarum, eiúſque vſus 45
Anthirrhinum, & eius ſemen & vires 48
Apoplexiæ ſignatura in macrocoſmo 64
remedia 38.65
Apoſtematum in faucibus medela 59
Apri 76
Apum examina 77
prouidentia 74

ſtru-

ſtructuræ 77
aculeos quid ſanet 61
Aquila ſe renouat 84.& *ad marg.*
Aquilæ 68
Araneus mus morſui ſuo medetur ipſe 61
Araneis textoriæ & venatoriæ inuentio tribuitur 81
Arbores perpetuò virentes 75
Arborum excreſcentiæ 40
Arbuta,& illorum decoctum 50
Archangelica,& ejus vires 48
Ardea clyſtere vtitur 81
Argemone,& ejus vſus 29
Aries 70
Ariſarum 46
Ariſtolochia,& ejus vſus 35
Aron 35.46.ejus radix 42
Aron minus,ejúſque vſus 44
Arſenicum 54
Artemiſia rubra,ejúſque vires 46
Artes & artificia quæ à brutis didicimus 77.78
Aſari folia 29
flores conſerua 29
Aſcyrum 54
Aſini 70.76
Aſplenum 32
Aſteris Attici flos,& ejus vſus 29
Aſtra ſubjecta ſapienti 67
Aſtrorum malignorum ſemina latent in omni homine 67
Aſtronomi ignorauerunt Chriſtum & Apoſtolos 67
Auditus amiſſus quo recuperetur 29

Auditum confortans 29
Aues æstiuales 68
Aurium signaturæ 29

B

BEloculus lapis,& eius vsus 29
Betonica 54
Betulæ cortex eiúsque vsus 35.45
Bilis flauæ expurgatio 56
Bistorta,eiúsque vires 53
Boletus ceruinus,eiúsque vires 35.55
Bombycis transformatio 86
Bombyces 79
Brunellæ flores,& eorum vsus 46
Brutis innata ars medicinalis 81
Bryoniæ radix, eiúsque extractum 44
Bubo pestiferus in peste pro remedio exhibitus 62
Bubones 72
Bufonis vsus in peste 48
Bufone permicti juuantur bufone ficco 61
Bufonius puluis 61
Bufonij lapidis vires. 61

C

CÆpe 38
Calamus aromaticus 33
Calculus hominis 38
Calculi remedia 33.38.57
Calor calorem extrahit 62
Caltha,& ejus vsus 29
Camelus incestum in se vindicans 76

Cancer cancrum interficit 55
Cancri remedia 59
Cancri 78 in ſe renouent 84. ad m.
Cancrorum fluuiatilium cinis 55
Canis rabidi morſus cura ex ipſo cane 61
Canes 64 vt ſe purgant 53
Capillares plantæ 28
Capillorum ſignatura 28
Capillorum homini ſuccus 55
Capillos denſos, criſpos & pulcriores reddés 28
decidentes reſtituentia 28
prolongans 55
Capitis ſignaturæ 27
Capiti affecto vtilia 27
Capræ vt oculos malè affectos curent 82
Capreæ ſylueſtres vt vomicas ſuas curent 81
Capreolus 76
Capri 76
Carbunculi ſignatura 49
Carcinomata leniens 55
Cardiacæ folia 31
Cardiaci morbi medelæ 59
Carduelis 73
Carduus benedictus, & eius decoctum 47
Carduus Mariæ, & eius decoctum 47
Carnis ſignatura in macrocoſmo 66
Carpionis lapis, & eius vſus 38
Caſſia fiſtula 33
Caſſutha, eiúsque decoctum 52
Caſtoris ſolertia 80
Catharticorum vſus à brutis 83
Cati 73.79

Cauda lupina, herba, eiúsque decoctum 44
Caudæ ceruinæ deguſtatæ remedium 62
Centaurea 44
Ceraſorum nuclei 38
Ceraſinum gummi 59
Ceruicaria 30
Cerebri ſignaturæ, & eius membranarum 27
Cerebri ſuilli vſus 55
Cerebro conducentia 27
Ceruæ ſe ipſas purgant 53
Cerui natura luxurioſa 58
Cerui 78 percuſſi dictamno ſe curant 81.85
iidem vt ſe renouent & ad m. eorum zelotypia 77
Ceterach 32
Chalcanthum & eius combuſti vſus 43
Chamæleo 76
Characterum Hermeticorum notæ 89. &c.
Chelidonia, & eius vires 44. eius vſus ob hirundinibus oſtenſus 82
Chelidonium minus, eiúſque vires 49
Chiromantia medico maximè neceſſaria 63
Chiromantiæ ſignatura in macrocoſmo 64
Chiromantica figura in plantagine 67
Chirurgi multa à brutis didicere 81. &c.
Chriſtus & Apoſtolicus Aſtronomis fuere incogniti 67
Cicadæ 73
Cicatricibus conducentia 59
Cicer 34
Cichorij piſtillum, & ejus decoctum 34
Ciconiæ pietas 174

Digitized by Google

ciconiæ adulteræ à reliquis damnatę hiſtoria 84
ciconiæ verè reuiuiſcentes 75
ciconiarum eſſentia quinta 60
citrium 31
clauum pedi infixum eximere monſtrarunt cerui 81
clyſterum origo 82
cochleæ auritæ,& de iis oleum 29
cochleæ vſus in peſte 48
cochlearum domus 77
coitum inhibens 34
ſtimulans *ibid.*
colchotar vitrioli,& eius vſus 40
colicæ tot ſpecies,quot naturæ ventorum 64
colicæ remedia 39. 56.59.61.65
colicæ torſionum ſignatura in macrocoſmo 64
colis grandis ſignaturæ 34
colubrina eiúſque vires 33.82
columbæ 75 earum mutuus amor 72
colutea 33
conceptionem iuuans 38
conſerua de floribus aſari 29
conſolidæ vis 81
conſolida regalis,& eius florum vſus 47
conuoluulus,& eius decoctum 39
cor in cardiaca & ſyncope corroborans 55
cordis ſignaturæ 31
cordis rigentis pharmacum 55
cordis motacillæ vſus 55
cordi conducentia 32
corallium 45
cornix 69

coroneo-

coroneolus lapis, eiusque vires 43
corui 69
quo chamæleontis venenum expurgent 63
coruorum pulli 69
cranij signaturæ 27
vsus in epilepsia 56
credentes sunt domini firmamenti 67
crista gallorum 76.78
crocodili adeps suos morsus sanat 61
crocodili 78
crocodilorum lacrymæ 66
crocutæ voracitas, vtque se ipsam purget 83
crocus 44
crocus Martis & eius oleum 50
cruciata 54
eius signa magica 87
crux in craniis epilepticorum vel strangulatorum, eiúsque vsus 40
crux semini rutæ impressa, & baccis iuniperinis 48
crystallus 38
cuculus 58
cucumeris sylvestris succi vsus 56
cucupha auis piissima 62
culmorum nodi & eorum vsus 53
cuniculi 69
cuniculi fœcunditas 67
curcumæ radix, & eius vsus 44
cuscuta, eiúsque decoctum 52
cyclamini bulbus, eiúsque vires 36
folia, & radix 32
cycni 61

Digitized by Google

cidonia mala 51
cydoniorum lanugo,& eius decoctum 28
cynoſorchidis flores,& eorum vires 35

D

Dactyletus,& eius vires 39
dæmonem quæ herbæ fugent 48
damæ 77 earum pinguedo 60
delphinorum fides erga homines 59
dentaria 44 eius radix 30
dentes firmans 30
dentium ſignaturæ 30
dolorem ſiſtentia 30
diarrhœæ ſignatura in macrocoſmo 62
dictamni vires à ceruis monſtratæ 81
diſcipuli Chriſti regenerati 55
dolia vacua ſonora,plena contrà 78
dracontium 46
dracontium maius,eiúſque decoctum 53
dracontij ſpecies 33
dracunculus maior,& eius vſus 35
dracunculus minor,& eius vires 53
dyſenteriæ remedia 39.56
ſignatura in macrocoſmo 62
dyſuriæ ſignatura in macrocoſmo 62

E

Echij vſus 57
elaterij vſus 56
elementorum quatuor notæ Hermeticæ 88
elephas 42.69.*ibid.*
elephantum religio 68
enematum origo 82

entero-

enterocœlæ conducentia 42
epilepsiæ remedia 27. 28. 40. 56.
epilepsiæ signatura in macrocosmo tempestas & tonitru, eaque inter se collata 53
epilepticorum in craniis ossiculum 40
equi 76
equi Vngarici sibiipsis venam incidunt 82
equisetum 26
erinacei per hyemen dormiunt 75
erysipelatis remedia 40
euphrasiæ flores, & eorum vsus 29
Exanthemata quæ expellant 41
excrementorum signatura 39
excrescentiæ arborum 40
excrescentiæ artuum remedia 40
extractum de mentastro aquatico 29
radicis bryoniæ 44

F

FAbæ 33 cur à Pythagora damnatæ 33 earum farina 33
faciei maculæ quo abstergantur 45
facis natura 75
fascini signaturæ 42
faucium anginæ & aposlematis medentia 59
febrium horroris signatura in macrocosmo 64
feles monstrarunt valerianæ vsum 82
fellis expurgandi pharmacum 32
fellis signatura 32
ferch 60 *ad m.*
ficus folia, & eorum vires 37
ficuum vsus in strumis 51
ficuum ani remedia 41. 51

Digitized by Google

filli linei, quo ſerpens ſuffocatus eſt, vſus 59
filicis myſteria 36
filicis ſemina, & eius decoctum 87
fiſtularum cura 41
flores in terra oſtendũt ſtellarum colores 66
fœniculi vis 82
fœtus in vtero ſignaturæ 35.4
fœtus adnati medicamen 4
fœtui feliciter enitendo quid faciat 56
folia herbarum manus 37
formicæ prouidentia 74
in ſenectute transformatio 86
fraga & eorum vſus in lepra 45
fraxini folia, & oleum ex eius ligno 42
frigus extrahit frigus 62
frigore congelatorum membrorum cura 62
fuga dæmonum, herba, cúrque ita vocetur 48
fungus betulinus & quercinus, eorúmque vſus 37
fungorum ſambucinorum aqua 44
fungorum Somenſium vſus 56

G

GAlanga, & eius vires 32
galli gallinacei 71. 76
galli Indici 71
gallorum pugnæ 71
zelotypia 76
gallinæ matrix 58
gallinæ vt ſe renouent 85. *ad m.*
gamandræa, & eius virtus 49

gargarismi 31
galeopsis,eiusque decoctum 49
genitalium signaturæ 33.34.35
gentiane lla 54
geranium,eiusque puluis 37
geranium sanguinarium,eiusque vires 43
gingiuarum signatura 30
gingiuarum vitia curans 30
gladiolus, & eius vires 51.52. 53 signáque magica 86
glans 34
glirium somnolentia 75
globos plumbeos extrahens 57
gluten ex vberibus vaccinis 58
graculi 71 seipsos purgant 83
gratia Dei, & eius puluis 37
gruum excubiæ,dux, & ordo 77.78
migrationes 77
gonorrhœæ signatura & medicamen 48
gulonis voracitas, & vt se hoc animal purget 84
gummi de cerasso vsus 159
guttæ signatura 38
gutturis signaturæ 31

H

HÆmatites 43
hæmorrhagiam sistentia 43.59
hæmorrhoidum medicamina 43.44
halcyo 84 plurimũ in se habet arcani 85.*ad m*
eius renouatio 85
halecis anima,& eius vires 52

halicaca-

halicacabum,& eius vſus 33
hedera 68
hepar,*vide* iecur
hepatica 31
herba Paris *v.*P.
herba quædam piloſa,& eius decoctum 28
herbarum manus ſunt folia 57
herbarum lanuginoſarum vſus 43
herbarũ quæ per ſaxa enaſcũtur, vſus 42 v.& plantæ.
Hermetici Philoſophi v.P.
hermodactylus exoticus officinarum 39
herniæ remedia 42
herniaria 42
Herodes vulpes 68
hieracium & eius vſus 29
hieracij caulis,& de eo decoctum 34
hippopotamus parricida 27 vt ſe granatum lactetare curet 82
hippogloſſum, eiuſque alterum folium mirabile 47
hircus animalium luxurioſiſſimus 35
hirci 73
hirudo ſpinoſa,& eius oleum 42
hirundinaria minor: eiuſque vſus 46
hirundines quo pullorum oculis medentur 82
vere reuiuiſcunt 75.85
hirundinum amor in prolem 74
aqua antiepileptica 50
nidi 77
homo omnium creaturarum faſciculus 66
variæ ac multiformis & deſultoriæ natu-

ræ animal 66
non debet viuere ſpiritu animali 63.67
brutalis,& rationalis 68.69
hominis creati nobilitas & præſtantia 66
homines vnde ſuas ſignaturas deſumpſerunt 68. &c.
humores ſeroſi quo expurgentur 56
hyoſcyamus & eius ſeminis ſiliquæ, & oleum decoctum de radice 30
hypericon vnde nominatum, eius mirę vires contra dæmones & ſpectra 47.48
hypericonis folia & flores,eorúmq; vires 54
hydrophobiæ medela 57
hydropiper,& eius vires 53
hydropis remedia 44
ſignatura in macrocoſmo 64

I

IBis auis clyſteris vſum monſtrauit 82
plurimum in ſe habet arcani 86.*ad m.*
icteritiæ remedia 44.45
iecoraria fontibus adhærens 37
iecoris affectus & ſcirrhos curans 31
ſignaturæ 31
iecori conducentia 31
iecoris lapidei vſus 56
incantationes contra quid valeant 48
infantum adnatorum cura 41
incaleſcentium nimis membrorum reſtauratio 62
inteſtinorum ſignaturæ 33
inteſtinorũ cormenta colica ſedans *v.* & Colica

lica 59
iridis radix ſtrumoſa 51
iſchiadis remedium 36
iuglandes,& in iis capitis ſignatura integra 27
iuglandium vſus 27.32
iuncus aquaticus,& exinde ſal 41
iuniperi baccis innata crux 48
iuriſperitos in ciconiis vidiſſe iudiciorum conſeſſum 84
iuuentutem recuperantia animalia 84
iuuentutis reſtitutio 58.59

L

Lacertæ vis 49
lachryma Iobi,& eius vſus 38
lanuginoſarum plantarum vires 43
lapicidinæ,oſſa magnæ matris 66
lapis beloculus.*v.* B.
carpionis 38
citrinus 38
in felle bouis 45
Iudaicus 38
lyncis 38
fabuloſus,eiúſque vires 37
larus ſeipſum vt purget 83
laterum puncturas ſanantia 47
lauri folij vires 83
leæna 69
lentes,& decoctum illarum 41.51
lentiginum medicamina 45

leones 68
leontopetali radix,& vires eius 36
leporis pes v.P.
leporis poples,eiúſque vſus 51
lepores 72 eorum fœcunditas 70
leproſis conducentia 45
libidinem excitantia 34
licen 31
lienis ſignaturæ 32
lienoſorum medicamen 33
lienteriæ ſignatura in macrocoſmo 64
lilij conualiij flos,& eius vſus 38
limaces,& in iis officuli vſus 51
linea anchora 63
architecta Ibid.
liogua ceruina 31
linguæ hircinæ ſemen,eiúſque vſus 57
lithoſpermon,& eius vires 38
locuſtæ marinæ ſe renouant 84
lotium v,vrina.
lucius piſcis 74 eius maxilla vel crux, eiúſque vſus 47
Lullius expertiſſ. Philoſophus 48
lumbrici viui vſus in panaricio 57
lumbrici lumbricis medentur 57
lumbricos expellentia 46
lumina mundi,diſcipuli Chriſti regenerati 67
lunaria,eiúſque vires 39
lupi morbi cura 57
lupi excrementorum vſus 59
lupi ſtomachi corium 59
lupi 76

Digitized by Google

lupina cauda *v.*C.
lupinæ carnis & adipis vſus 57
lupini inteſtini cingulum 59
lupinus & eius decoctum 33
luſcinia ſomni expers 73
luxuriæ ſedes 32
lyncis vrina & lapis, eorúmque vires 38

M

MAcis 36
maculas corporis abſtergentia 51.46
maculoſarum plantarum virtus 46
mæus auis cachinnans 74
maleficiatorum ex incantatione remedium 33
mala cydonia *v.*C.
mala perſica *v.*P.
malicorium 36
malum granatum ſeu Punicum 36 acini, & eorum decoctum 30
malum vnde profectum, inde remedium emanat 62
mammarum fiſſuris quid medeatur 58
mamillarum malè affectarum remedium 32
mamillarum ſignatura 32
manuum figura in plantagine 37
ſignaturæ 38
mariſcas medicantia 41.51
matricis fluorem exiccans 58
matricis purgamen 36
ſignaturæ 36

matricis gallinæ vſus 58
mechanici multorum artificiorum ſcientiam & modum didicere à brutis 77.&c.
medici multa à brutis edocti 81.&c.
medicamenta à ſimilitudine iuuantia 54.&c.
medulla in calamo anſerino eiúſque vſus 52
medullæ rubræ in lapicidinis vſus 56
meliſſophylli folia 32
mellis vires 61
membrorum frigore vitiatorum, vel caleſcentium nimia reſtauratio 62
membrorum ſeptem principaliũ ſignaturæ 66
membrorum ſingulorum in plãtis ſignaturę 27
membrorum tabidorum medela 46
memoriæ amiſſæ remedium 55
memoriam confortans 28
meningum cerebri ſignatura 27
menſes ſiſtens 46
menſtrui cura 38
mentaſtrum aquaticum, & eius extractum 29
mentulæ ſignaturæ 34
Mercurius terreſtris 55
mercurialis, eiúſque decoctum 46
merulæ ſeipſas purgant 83
meſpilorum nuclei 38
metallorum notæ Hermeticæ 89
metus metu diſcutitur 57
michoacæ radix 44
milium ſolis, & eius vires 38
millefolium 54
mineralium notæ Hermeticæ 90
moluccæ folia 32

Digitized by Google

monedulæ 71
monocerotis myſtica pictura 69
morborum ſignaturæ 38.&c.
mori fructus, ſuccus & folia 49
motacillæ cor v.C.
muli 74
mundi maioris & minoris ſignaturarum correſpondentiæ 64
mus araneus ſanat morbum à ſe illatum 61
mures 73
murium morſus vel permictionem vt ipſi ſanent 62
murmentis plauſtrorum ſtructuræ inuentio accepta ferenda 80
muſcus arborũ oblongus & eius decoctum 28
muſcæ vere reuiuiſcunt 86
muſcarum impudentia 71
muſtela mures attrahit 85.ad m.
myrobalanum 31

N.

NArdus 31
narium ſanguis profluens vt ſiſtatur 31
naſi ſignatura 29
naſium ſignatura 44
naturarum cæca diſcordia 62
neruorum ſignatura 37
noctuæ 71. 76
nodi in culmis & eorum vſus 53
nodorum cutis remedia 46
nuciſtarum puluis 43

Digitized by Google

nuclei ceraſorum, perſicorum, meſpilorum 38
nymphæa, eiúſque vires 36

O

OBſeſſi non ferre poſſunt hypericon 48
obſeſſis quæ proſint 48
oculis bouis humor cryſtallinus deſtillatus 58
oculorum affectorum remedia 29.58
oculorum caliginem vt curent capræ vrſi 82 82
oculorum ſignaturæ 29
oculos malè affectos vt curet ſerpens 81
odoratus amiſſi remedium 28
olea 39
oleum de cochleis auritis 28
de croco Martis 50
de granis herbæ Paridis 29
de hyoſciamo 30
oloris pelles 59
ononidis fructus & ſiliquæ 38
ophiogloſſum 53
ophioſcorodon 53
orchides, & in iis teſticulorum diuerſæ vires 34
oſſis de corde cerui eſſentia & vires 55.62
oſſiculi in craniis epilepticorum vel ſtrangulatorum vſus 40
oſſi ſana, eiúſque vires 37
oſſium in homine tot genera, quot lignorũ ad marg. 66
oſſium ſignatura 37
ouum congelatum frigida reſtituit 62

Digitized by Google

oxyacanthæ cutis interior flaua 45
oxylapathi ſemen, eiúſque decoctum 40

P

PÆoniæ floris folliculus concluſus 27
pæoniæ grana, eorúmque vſus 27.40
palma Chriſti 37
palumbes 71
vt ſeipſos purgant 83
palumbium caſtitas 72
panaricij curæ 48.57
papauer, & eius decoctum 27
Paridis herba, eiúſque grana, & oleum inde 29
partui feliciter enitendo quid faciat 41
parturientibus læſis, vt aquam continere nequeant, medens 60
paſtinaca marina 75
paſſer in caduco peſtis 40
paſſeres 71
pauonis pennarum ſpecula, & eorum vſus 32
pauones 76
pecus 70
pediculi 45
penis cerui vel tauri vſus 58
penis inflammati cura 34
penis languor quo tollatur 58
perdices ſeipſas purgant 83
perdicis cordis puluis 55
perfoliata 45
pericranij ſignatura 27

vulnerum cura ib.
perniunculos leniens 55
perſicaria 46
eius commendatio 54
folium 52
perſici florum & foliorum & nucleorum vſus 44.38
perſica mala 44
pes leporis,herba,& eius decoctum 44
pedum figura in plantagine 37
auſerinorum vſus 58
hydropicorum ſignaturæ 44
refrigeratorum curatio 58
peſtem prænuntiant linguæ ranarum maculatæ 49
peſtis remedia 48.49.62
phallus 35
phantaſmatum pellentia 47.48
pica loquax 71
piceæ coni & ex iis decoctum 49
pici Mirandulani laus 66
pilæ luſus à catis 79
pilæ à ſcarabæo conglomeratæ vſus 57
pilorum profluuio ſuccurrens 28
pilulæ ſcarabæorum 79.80
pinei nuclei 30
pini folia & eorum decoctum 30
fructus & nucleorum vſus 34
pira 30 condúcunt iecori 34
piſa 35
piſces muti 73
piſtachiorum vſus 34

philo-

philomela 75
philoſophi Hermetici adepti à quibus animantibus iuuentutem didicerunt 84. eorum notæ occultæ 90
phreneticorum medela 55
phthiſeos ſignatura in macrocoſmo 64
phyllitis vulgaris 32
phyſiognomiæ ſignatura in macrocoſmo 64
plantæ foliis perforatis ad vulnera valent 54
plantarum maculoſatum inſtar viperarum vel exuuij ſerpentis vires, 53. *vide* & herbæ
plantago herba chiromantica 37
pleureſis curæ 47
podici innaſcentium veluti fructuum mori cura 58
polypodium, eiúſque decoctum 50
polypus 76
polytrichon, & eius vſus 28
poma foliis quercinis adnaſcentia, & ex iis liquor 42
populi arboris oculi, & eorum vſus 44
porci 58. vide & ſues.
pororum cutis ſignatura 37
pororum obſtructionem tollens 37
porrum 35
portulaca 36
potentillæ flos & eius vſus 29
prata varia 77
prunellam mediantia 46. 47
pſeudohermodactylus Matthioli & Italorum 35. ad *m*.
pſittaci 70. 71
pudendi ſignaturæ eorum inflationem iuuan-

uantia
puerperis opitulans 33.34
pulmonariæ, déque iis decoctum 35
pulmonis ſignaturæ 31
pulmonis vulpis vſus 31
pulmonum affectibus conducentia 58
pulſus ſignatura in macrocoſmo 31.58
pulſuum dignotio à ſimiis 64
punctiones lateris ſanantia 84
punctionum in corpore remedium 47
pupillæ ſignaturæ 46
pyrola,& eius vſus 29
Pythagoras cur damnârit fabas 30
Pythagoræi cur à piſcibus abſtinebant 33
73

Q

Quercinus viſcus 40
quercinis in foliis poma,& eorum liquor 42

R

Ranarum linguæ maculatæ prænunciæ peſtis 49
raparum ſemen 41 eiuſque decoctum 60
rapunculus & eius vires 41
realgar tartaricum ſublimatum in gutture, eiuſque remedium 47
regulus 71
remedium inde emanat,vnde profectum malum 62
renati dominantur aſtris 67

renum ſignatura 36
reſiniferæ arbores 39.50
reſurrectionis noſtræ futurę exempla in brutis 86
rhabarbarum bilem flauam purgat 56
ros ſolis vel rorella 39
roſeti rubei fructus 39
roſarum anthos, eiúſque vſus 45
rubeta muſtellam attrahit 85. ad m.
rupturam ſanantia 42.43
Ruſciæ incolarum mira natura 75
rutæ ſemen 48

S

SAbina, & eius vires 36.37
ſagittalis herba ſagittas extrahens 59
ſagittas extrahere dictamno cerui docuerunt 81. 82
ſal armoniacũ, eiuſque vſus in prunella 46. 47
corticum iuglandium 27
gemmæ 52
iunci aquatici 41
Vngaricum ſeu Tranſyluanicum, eiúſque vires 52
vrinæ hominis 59
ſales terræ, diſcipuli Chriſti regenerati 67
ſalix, & eius decoctum 46
ſambuci baccæ, earûmque vſus 39
cortex interior flauus 45
flores, & eorum vſus 45
medulla, eiúſque arboris, & fungorum vſus 44

Digitized by Google

ſanguinis è naribus & venis vſus vt & è vulneribus 59
ſanguinem concretũ à corpore expellens 52
ſanguinem ſiſtentia 31.43
ſantalum rubrum, eiuſque decoctum 43
ſapena riparum & eius vires 43
ſapiens dominatur aſtris 66
ſapphirus,& eius virtus 49
ſarda lapis,& eius vires 43
ſargi ſalacitas 69
ſatyrion erythroneum ſeu verũ Paracelſi 33.35
eius vires 35
ſatirij eſſentia 35
ſaxifragiæ radices 48
ſcabei medelæ 50
ſcabioſa & eius vſus 29.50
ſcarificationis inuentio 81
ſcarabæi natura 78.79
pilulæ 57
ſcarabæi flaui 44
equini 57
ſcarus 71
ſcincus 35
ſciuri 79
ſcolopendrium verum 32
ſcorbutum ſanans 29
ſcoria ferri 50.52
ſcorpionis oleum 62
ſcorpionum ictus ſanantia 55.61.62
ſcorzoneræ vſus contra cognominis ſerpentis morſum 59
ſcrophulariæ 41.44.49.51

Digitized by Google

ſcrophularum medicamina 49
ſcroto innaſcentium q. mororum cura 58
ſcylla & eius vſus 28
ſecundinæ cura 36.59
ſignatura 36
torrefactæ vſus 59
ſedum minus, & eius ſuccus 29
ſeminis profluuio medens 49
ſemina ſaxea 38
ſepiæ aſtus 76
ſeroſos humores expurgans 56
ſerpēs quibus oculos ſibi vulneráque curet 81
fililinei quo ſerpens ſuffocatus, vſus 59
ſerpens diſſectus ſe herba reſtituit 85
ſerpentis exuuij cingulum 57
ſerpentis vſus contra ſuos ictus 62
ſerpentes 74 linguam amiſſam vt recipiant 85 ad m.
ſerpentum axungiæ vel pinguedinis vſus 60. 62
ſerpentum inuenta 5357.62
morſus remedia 85
vſus in renouando corpore 58.59
ſerpentaria & eius vires 53.82
ſeſeli 83
ſignaturæ membrorum 27.& c
morborum 38 & c.
ſignaturarum correſpondentiæ macro & microcoſmi 64
ſignaturas ſuas vnde ſumſere homines 68.69
ſilex 38
ſimiæ 70.73

pulſus dignoſcendi peritiſſimæ 83
Sol terreſtris 48
ſolanum 33
ſpaſmi remedia 51
ſpicæ vacuæ & plenæ quorũ ſignaturæ 74.75
ſpicula & ſpinas extrahens 57
ſpinæ dorſi ſignaturæ 36 dolorum remedium ibidem.
ſpiritus vini virtus 62
ſpodium,& eius vſus 42
ſpongiæ marinæ 51
ſphygmicæ artis origo à ſimiis 87
ſpumæ natura 75
ſquamis capitis & cutis conducentia 50
ſquamoſorum pedum curatio 50
ſquinanthiæ remedium 49
ſtaphylodendros 33
ſterilitatis medela 58
ſtomacacen pellens 29
ſtomachi d geſtionem iuuantia 59
ſtomachi lupi corium 59
ſtrangulatorum in craniis officulum 40
ſtrumis medentia 50,51
ſtruthiocamelus 69.71
ſturni 70.70
ſugillationes ſanantia 52
ſuis cerebrum v.C.
ſuum amicitia 68
ſulphuris Quinta eſſentia 62
ſyderica,eiúſque decoctum 53
ſynouiæ remedia 59

Tabis

T

TAbis ſignatura in macrocoſmo 64
tabida membra medicans 46
tartari remedium 59
tartari in ventriculo cura 52
tartari vires 59
tartarum in venis muliebribus diſſoluens 36
taurus 58.70.71
telephij radix 42
tempeſtatis operatio in animo & intellectu hominis 65
teſticulos inflatos ſanantia 35
teſtium ſignaturæ 35
teſtudines 78
teſtudo,& calcinatæ eius puluis 42
thapſia,& eius vſus 28
tibiarum ſignatura 37
tigrides 70
tiliæ florum grana,& eorum virtus 42
tinea& eius vſus 45
tineæ in cauitate roſæ caninę 46
tonitru cunei ſigna magica 86
tonſillas mulcens 44
tormentillæ radix,& eius vſus 43.59
tragorchis,& eius vires 35
transformationis noſtræ exẽpla in brutis 85
trichomanes,eiúſque vſus 28
in tritico primi parentis noſtri ſignatura 86
tubera rotunda quercina,& eorum vires 49
tuberculorum ab humore frigido cura 40
tumorem in membris innaſcentem ſoluens 60

Digitized by Google

turdi cacantes ſibi malum 69
turtur 70

V

VAlerianæ vſus à felibus monſtratus 69
variolorum remedium 60
vberum ſignatura 32
vberum muliebrium malè affectorum curatio 32
vberum vaccinarum vſus 58
venæ ſectionis inuentio 81
venarum ſignaturæ 37
venarum magnarum ſignatura in macrocoſmo 66
venenum veneni congeneris expulſiuum 62
venena plerumque venenatis venena 55
venenis reſiſtentia & remedia contra ea 27. 53.61. 62
venenoſi morbi plerumque propriis antidotis ſanantur 61
ventriculus quo ſetnetur 32
ventriculi ſignaturæ 32.61
medelæ 32. 61
ventriculi gallinæ vſus 61
Venus ſine Baccho friget 35
Venerem excitantia 34-35.55.58
verbaſci folia, eorúmque decoctum 44
vermes inteſtinorum quibus pellantur 46
verrucas tollens 53
vertiginis remedia 60
veſicæ ſignaturæ 33.60
veſicæ morbis medentia 38.60
veſicæ, ſuillæ, ouillæ, caprinæ, carpionis, bouis vſus

vſus 60
veſicarum nigrarum in pedibus ſignatura 61
veſicaria & eius acinorum vſus 33
veſicaria repens 33
veſpertiliones verè reuiuiſcunt 71
victorialis vtriuſque ſigna magica 87
viciæ,& earum decoctum 46
villoſarum plantarum vſus 43
viperarum morſus ſanantia 53.54.57.61
viperarum vſus renouando corpore 58.59
viperinæ carnis vſus 45
virilitatis amiſſæ reſtitutio 55
viſcus quercicus,& eius vires 40
viſui ſalubria 29 quæ bruta monſtrarunt 81
vitalis ſpiritus ſeu vita in muſculis 60
vitis 50 eius myſteria 87
vites deputatæ 71
vitrioli colchotar, eiúſque vſus 40
vitulus 73
vlcerum deploratorum cura 61
vlmus 39 eius folia 54 eorumque veſiculæ 42
vmbilicus, luxuriæ ſedes 32
vmbilici ſignatura 32
vmbilici infantis particulæ vſus 56
vmbilicus Veneris,& eius vires 32
vomicæ curatio à capreis monſtrata 81
vomitiuorum vſus à brutis 82
vpupa ſpurca auis 72
vrinæ,ſi inuitis redditur,cura 60
vrinam cientia 60 vel remoratam 53
vrſi 59 vt oculos curent hebetes 82
vrtica alba,vel mortua 48.49

vteri ſignaturæ 36
vua verſa, eiuſque vires 61
vuarum acini 36
vulnerum curatio 39.54.59
vulpes 7
vulturis pelles 54
vuularia 30

Z

Zlbettæ vires 61
zinziber 31

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ
ROMA
VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Prof. G. Bil[illegible]MO

1971

Digitized by Google